

Elinolosuhteet 1950–1975
Levnadsförhållanden 1950–1975
Living conditions 1950–1975

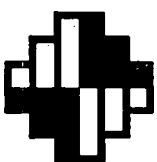
HELSINKI 1981

Monistettu lisäpainos
Duplicerad upplaga
Duplicated impression

**Tilastotietoja suomalaisten elämisen laadusta ja
siihen vaikuttavista tekijöistä**

**Statistiska uppgifter om finländarnas levnadskvalitet
och faktorer som inverkar på denna**

**Statistical information on the quality of life
in Finland and factors influencing it**

Tilastokeskus
Statistikcentralen
Central Statistical Office of Finland

Elinolosuhteet 1950–1975 Levnadsförhållanden 1950–1975 Living conditions 1950–1975

Tilastotietoja suomalaisten elämisen laadusta
ja siihen vaikuttavista tekijöistä

Statistiska uppgifter om finländarnas
levnadskvalitet och faktorer som inverkar
på denna

Statistical information on the quality of life
in Finland and factors influencing it

**Monistettu lisäpainos
Duplicerad upplaga
Duplicated impression**

ISSN 0355-208X
ISBN 951-46-3224-9

Monistettu lisäpainos
Duplicerad upplaga
Duplicated impression

HELSINKI 1981.

ALKUSANAT

Tilastokeskus julkaisee koeluonteisen tilastokirjan, joka kuvaa suomalaisten elinolosuhteita, niihin vaikuttavia tekijöitä ja elinolosuhteiden muutoksia vuosien 1950 ja 1975 välisenä aikana. Valtioneuvoston kanslia on osallistunut julkaisun laadintaan ja rahoitukseen. Julkaisu on pyritty tekemään mahdollisimman havainnolliseksi, jotta se olisi tilastojen käyttöön totuttomienkin helposti luettavissa ja ymmärrettävissä.

Kirjan taustana ovat olleet useissa maissa laaditut vastaavat julkaisut, joita on ensimmäisten koeluonteisten kappaleiden jälkeen alettu tuottaa säännöllisesti. Tilastokeskus on kiitollinen saadessaan kommentteja tämänkaltaisen julkaisun tuottamisen tarpeesta tai sen rakennetta ja sisältöä koskevia parannusehdotuksia.

Julkaisun on laatinut projektiryhmä, jonka johtajana on toiminut yliaktuaari *Tapio Kanninen* ja sihteereinä tilastonlaatijat *Heidi Melasniemi-Uutela* ja *Raimo Katilainen*. Valtioneuvoston kanslian edustajana projektiryhmässä on ollut tutkija *Osmo Kuusi*. Projektia ohjaavan johtoryhmän puheenjohtajana on toiminut osastopäällikkö *O.E. Niitamo* ja jäsenenä osastopäällikkö *Jorma Hyppölä*, suunnittelusihteeri *Juhani Puikkonen* (valtioneuvoston kanslia) sekä projektinjohtaja *Tapio Kanninen*. Julkaisun kuviot on suunnitellut Suomen Kartaston toimittaja, maisteri *Pentti Alalammi* maanmittaushallituksesta. Taulujen laadintaan on osallistunut myös tilastonlaatija *Riitta Tolonen*. Lisäksi projekti on saanut apua tilastokeskuksen, muiden virastojen ja laitosten sekä yliopistojen asiantuntijoilta.

Helsingissä, tilastokeskuksessa, elokuussa 1977

FÖRORD

Statistikcentralen publicerar en experimentell statistikbok över levnadsförhållandena i Finland, faktorer som inverkar på dem och förändringar som skett i levnadsförhållandena under perioden från 1950 till 1975. Statsrådets kansli har deltagit i uppgörandet och finansieringen av publikationen. Publikationen har försökt göras så åskådlig som möjligt, för att den vore lättläst och lättförståelig även för personer som inte är vana att utnyttja statistik.

Bakom boken har legat motsvarande publikationer som uppgjorts i flera länder och vilka efter de första experimentella upplagorna börjat utges regelbundet. Statistikcentralen är tacksam för kommentarer rörande behovet att framställa detta slag av publikation eller för förslag till förbättring av dess struktur och innehåll.

Publikationen har sammanställts av en projektgrupp med överaktuarie *Tapio Kanninen* som ledare och statistikförare *Heidi Melasniemi-Uutela* och *Raimo Katilainen* som sekreterare. Forskare *Osmo Kuusi* har fungerat som representant för statsrådets kansli i projektgruppen. Som ordförande för projektets ledargrupp har avdelningschef *O.E. Niitamo* fungerat och som medlemmar avdelningschef *Jorma Hyppölä*, planeringssekreterare *Juhani Puikkonen* (statsrådets kansli) och projektledare *Tapio Kanninen*. Figurerna i publikationen har planerats av magister *Pentti Alalammi* från redaktionen för Atlas över Finland (lantmäteristyrelsen). I uppgörandet av tabellerna har även deltagit statistikförare *Riitta Tolonen*. Projektet har därtill fått hjälp av specialister vid statistikcentralen, övriga ämbetsverk och institutioner samt universiteten.

Helsingfors, statistikcentralen i augusti 1977

FOREWORD

The Central Statistical Office of Finland is publishing an experimental book of statistics describing living conditions in Finland, factors influencing them and changes occurring in them in the period 1950–1975. The Prime Minister's Office has participated in the drafting and financing of the publication. The presentation has been made as graphic as possible for the purpose of making the publication easy to read and understand even for those who are unaccustomed to statistics.

The book has been drafted against the background of similar publications drafted in several other countries and regularly published after the first experimental issue. The Central Statistical Office is grateful for any comments on the demand for a publication of this type or suggestions for the improvement of its structure and contents.

The publication has been compiled by a project group with chief statistician Tapio Kanninen as leader and

statisticians Heidi Melasniemi-Uutela and Raimo Katilainen as secretaries. Researcher Osmo Kuusi has acted as representative of the Prime Minister's Office. Head of Department O.E. Niitamo has acted as chairman of the leader group of the project, with Head of Department Jorma Hyppölä, planning secretary Juhani Puikkonen (The Prime Minister's Office) and project leader Tapio Kanninen as members. The figures in the publication have been planned by M.A. Pentti Alalammi from the Editorial Office of the Atlas of Finland (National Board of Survey). Statistician Riitta Tolonen has participated in the planning of the tables. The project has further got help from specialists at the Central Statistical Office, at other government offices and institutions, as well as at the universities.

Helsinki, Central Statistical Office, August 1977

AARO KENTTÄ

Tapio Leppo

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
0 JOHDANTO	7
0.1. Julkaisun laadinnan taustatekijöistä	7
0.2. Kansainvälinen tausta	8
0.3. Julkaisun tavoitteista	9
0.4. Peruskäsitteistä ja -lähtökohdista	10
I 1. TALOUDELLISET TEKIJÄT	15
Kansantalouden resurssit ja tuotantorakenne	18
Eri sektoreiden taloudelliset resurssit ja niiden jakautuminen	23
Yksityinen sektori	24
Julkinen sektori	26
II ELINOLOSUHDLOHKOT	28
2. VÄESTÖ	28
Väestön rakenne	30
Luonnollinen väestönkasvu ja muutto-liike	33
Ruokakunnat ja perheet	37
3. TYÖOLOJAT	40
Työvoimavarat	42
Työllisten ja ammatissa toimivien rakenne	45
Työttömyys	49
Työolosuhteet	53
4. TULONJAKO	58
Kotitalouksien välinen tulojen ja kulutuksen jakautuminen	62
Yksityisten tulonsaajien välinen tulojen jakautuminen ja verotus	67
Varallisuuden jakautuminen	72
5. TERVEYS	73
Terveystaso	75
Sairauksien hoito ja ehkäisy	82
6. KOULUTUS JA TUTKIMUS	87
Väestön koulutusrakenne	89
Koulutuspalvelut ja väestön koulutukseen osallistuminen	93
Tutkimusolot	98
7. SOSIAALITURVA	100
Toimeentuloturva (sairaus, opiskelu, työttömyys, eläkkeet, huoltoapu)	103
Sosiaalipalvelut (lapset ja perheet, vanhukset)	111
Sosiaalimenot	114
8. ASUMINEN	115
Asuntojen määrä ja tyyppi	117
Asumistiheys ja asuntojen varustetaso	119
Asuinhuoneistojen hallintaperuste ja asumiskustannukset	122
9. YMPÄRISTÖ	124
Maa	126
Vesi	127
Ilma	131
Energiankulutus, myrkkujen käyttö, säteily	132

INNEHÅLL

	Sida
0 INLEDNING	7
0.1. Faktorer bakom uppgörandet av publikationen	7
0.2. Internationell bakgrund	8
0.3. Publikationens syftemål	9
0.4. Grundbegrepp och utgångspunkter	10
I 1. EKONOMISKA FAKTORER	15
Nationalekonomiska resurser och produktionsstruktur	18
De olika sektorernas ekonomiska resurser och deras fördelning	23
Privata sektorn	24
Offentliga sektorn	26
II LEVNADSFÖRHÅLLANDESEKTORER	28
2. BEFOLKNING	28
Befolkningens struktur	30
Den naturliga folkökningen och flyttningsrörelsen	33
Hushåll och familjer	37
3. ARBETSFÖRHÅLLANDEN	40
Arbetskraftsresurser	42
Strukturen av sysselsatta och yrkesverksamma	45
Arbetslöshet	49
Arbetsförhållanden	53
4. INKOMSTFÖRDELNING	58
Fördelningen av inkomster och konsumtion mellan hushåll	62
Fördelningen av inkomster mellan enskilda inkomsttagare och beskattningen	67
Förmögenhetens fördelning	72
5. HÄLSA	73
Hälsostandarden	75
Sjukdomarnas värd och förebyggande	82
6. UTBILDNING OCH FORSKNING	87
Befolkningens utbildningsstruktur	89
Utbildningstjänster och befolkningens deltagande i utbildning	93
Forskningsförhållanden	98
7. SOCIALSKYDD	100
Existensskydd (sjukdom, studier, arbetslöshet, pensioner, socialhjälp)	103
Sociala tjänster (barn och familjer, äldre)	111
Sociala utgifter	114
8. BOENDE	115
Bostädernas antal och typ	117
Boendetäthet och bostädernas utrustningsnivå	119
Bostadslägenheternas upplåtelseform och boendekostnader	122
9. MILJÖ	124
Marken	126
Vattnet	127
Luften	131
Energiförbrukningen, användningen av gifter, strålning	132

10.	KULTTUURI, TIEDONVÄLITYS, VAPAA-AIKA	134	10.	KULTUR, INFORMATION, FRITID	134
	Ajankäyttö ja vapaa-aika	136		Användning av tiden och fritid	136
	Lehdet, radio ja tv, kirjallisuus	140		Tidningar, radio och tv, litteratur	140
	Elokuvat, teatteri, musiikki, museot	143		Biografer, teater, musik, museer	143
	Ravintolat ja lomanvietto	145		Restauranger och semesterfirande	145
11.	YHTEISKUNNALLINEN OSALLISTUMINEN	146	11.	SOCIALT DELTAGANDE	146
	Yhteiskunnallisten asioiden seuraaminen	148		Intresse för samhällsänden	148
	Järjestötoimintaan osallistuminen	150		Deltagande i organisationsverksamhet	150
	Työmarkkinajärjestöt ja työtaistelut	151		Arbetsmarknadsorganisationer och arbetskonflikter	151
	Poliittiset puolueet ja vaalit	152		Politiska partier och val	152
12.	OIKEUSLOIT JA YLEINEN TURVALLISUUS	155	12.	RÄTTSLIGA FÖRHÅLLANDEN OCH ALLMÄN SÄKERHET	155
	Rikokset	158		Brott	158
	Rikosten uhrut	160		Offer för brott	160
	Rikolliset ja rangaistukset	161		Brottslingar och straff	161
	Oikeuslaitoksen toiminta	162		Rättsväsendets verksamhet	162
	Yleinen turvallisuus	162		Allmän säkerhet	162
III	ERÄITÄ TASA-ARVOISUUTEEN LIITTYVIÄ TEKIJÖITÄ	165	III	FAKTORER I ANSLUTNING TILL JÄMLIKHET	165
13.	Alueiden välinen tasa-arvoisuus ja liikenneolot	167	13.	Jämligheten mellan regioner och trafikförhållanden	167
14.	Sukupuolten ja ikäryhmien välinen tasa-arvo	173	14.	Jämligheten mellan könen och åldersgrupper	173
15.	Kielellisten ja etnisten ryhmien välinen tasa-arvo	180	15.	Jämligheten mellan språkliga och etniska grupper	180
LIITE 1:	Taulu- ja kuvioluettelo	182	BILAGA 1:	Tabell- och figurförteckning	182
LIITE 2:	Lähdeluettelo	204	BILAGA 2:	Källförteckning	204
LIITE 3:	Luokitukset	218	BILAGA 3:	Klassificeringar	218
LIITE 4:	Englanninkielinen sanasto	223	BILAGA 4:	Engelskspråkig ordlista	223
LIITE 5:	Avainkäsitteiden hakemisto	228	BILAGA 5:	Register över nyckelbegreppen	228

CONTENTS

	Page		Page
0	INTRODUCTION	II	SECTORS OF LIVING CONDITIONS
0.1.	Factors ungerlying the drafting of the publication	2.	POPULATION
0.2.	International background		Population structure
0.3.	The aims of the publication		Natural growth of population and population movements
0.4.	Basic concepts and starting points		Households and families
I	1. ECONOMIC FACTORS	3.	CONDITIONS OF WORK
	Economic resources and structure of production		Labour force resources
	Economic resources and their distribution in different sectors		Structure of employed and gainfully employed
	Private sector		Unemployment
	Public sector		Working conditions

4. DISTRIBUTION OF INCOME	58	10. CULTURE, INFORMATION, LEISURE	134
Distribution of income among households and distribution of consumption.	62	Time-budget and leisure	136
Distribution of income among private income-earners and taxation	67	Newspapers, radio and television, literature	140
Distribution of wealth	72	Cinemas, theatres, music, museums ..	143
5. HEALTH	73	Restaurants and holidays	145
Standard of health	75	11. SOCIAL PARTICIPATION	146
Treatment and prevention of illness ..	82	Interest in social affairs	148
6. EDUCATION AND RESEARCH	87	Participation in organization activities	150
Educational structure of population ..	89	Labour organizations and labour disputes	151
Educational services and participation of population in education	93	Political parties and elections	152
Research conditions	98	12. JUDICIAL CONDITIONS AND COLLECTIVE SECURITY	155
7. SOCIAL SECURITY	100	Crimes	158
Subsistence security (illness, studies, unemployment, pensions, social assistance)	103	Victims of crimes	160
Social services (children and families, old people)	111	Offenders and punishments	161
Social expenditure	114	Judicial system	162
8. HOUSING	115	Collective security	162
Number and type of dwellings	117	III SOME FACTORS OF EQUALITY ...	165
Living density and level of equipment of dwellings	119	13. Equality of regions and traffic conditions	167
Tenure status of dwellings and housing costs	122	14. Equality of sexes and age-groups	173
9. ENVIRONMENT	124	15. Equality of languages and ethnic groups	180
Earth	126	APPENDIX 1: List of tables and figures	182
Water	127	APPENDIX 2: List of sources	204
Air	131	APPENDIX 3: Classifications	218
Consumption of energy, use of poisonous substances, radiation	132	APPENDIX 4: English vocabulary	223
		APPENDIX 5: List of terms	228

TAULUISSA JA KUVIOISSA KÄYTETYT SYMBOLIT, KÄSITTEET JA LUOKITUKSET **I TABELLERNA OCH FIGURERNA ANVÄNDA SYMBOLER, BEGREPP OCH KLASSIFICERINGAR** **SYMBOLS, CONCEPTS AND CLASSIFICATIONS USED IN THE TABLES AND FIGURES**

Ei mitään ilmoitettavana – Intet finns att redovisa – <i>Magnitude nil</i>	—
Tietoa ei ole saatu tai se on liian epävarma esitettäväksi – Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att anges – <i>Data not available</i>	..
Loogisesti mahdoton esitettäväksi – Logiskt omöjlig uppgift – <i>Category not applicable</i>	..
Ennakkotieto – Preliminär uppgift – <i>Preliminary data</i>	*

Vaaka- tai pystysuora viiva, joka katkaisee aikasarjan, osoittaa, että viivan eri puolilla olevat tiedot eivät ole täysin verrannollisia. Tauluissa ja kuvioissa esiintyviä käsitteitä on selitetty alaviitteissä. Käsite on määritelty yleensä vain silloin, kun se esiintyy kussakin luvussa ensimmäistä kertaa. Kun käsite esiintyy muissa luvuissa, on alaviitteessä yleensä huomautus siitä, missä luvussa käsite on tarkemmin määritelty. Eräistä tärkeimmistä luokituksista on esitys liitteessä 3 (luokitukset).

En horisontal eller vertikal linje, som avskär en tidsserie, markerar att uppgifterna på ömse sidor om linjen inte är fullt jämförbara. Begrepp som förekommer i tabellerna och figurerna har förklarats i fotnoter. Ett begrepp har vanligtvis definierats bara då det för första gången förekommer i ifrågavarande kapitel. Då begreppet förekommer i andra kapitel anges i allmänhet i fotnoten i vilket kapitel begreppet noggrannare har definierats. Över några av de viktigaste klassificeringarna finns det en uppställning i bilaga 3 (klassificeringar).

A horizontal or vertical line drawn across a time series shows substantial breaks in the homogeneity of a series. Concepts which appear in the tables and figures have been explained in footnotes. A concept is usually defined only when it appears for the first time in each chapter. When the concept appears in other chapters the footnote generally indicates in which chapter the concept has been defined in greater detail. Some of the most important classifications are presented in Appendix 3 (classifications).

Kartat liitteessä 3 perustuvat Suomen Kartaston aihepiiriin 311 Julkinen hallinto.

Pohjakartat
© Maanmittaushallitus

Kartorna i bilaga 3 baserar sig på Atlas över Finland; 311 Offentlig förvaltning.

Baskartorna
© Lantmäteristyrelsen

0. JOHDANTO INLEDNING INTRODUCTION

0.1. Julkaisun laadinnan taustatekijöitä

Kun taloudelliseen kasvuun liittyvät ihmisten elinolosuhteisiin kielteisesti vaikuttavat ilmiöt tulivat huomion kohteeksi 1960-luvulla ja 1970-luvun alussa, pidettiin tärkeänä kehittää monipuolisempia hyvinvoinnin mittareita kuin perinteinen bruttokansantuote henkeä kohden. Alettiin suunnitella »elämisen laadun» mittareita eli ns. sosiaali-indikaattoreita. Samalla virisi laajempaa keskustelua kokonaisvaltaisesta yhteiskuntapoliittisesta suunnittelusta ja tavoitteiden asettelusta sekä jo asetettujen tavoitteiden saavuttamisen asteesta.

Suomessa talousneuvosto asetti marraskuun 11 päivänä 1970 yhteiskuntapoliittikan tavoitteita ja niiden mittaamista tutkivan jaoston yhteiskuntapoliittisen tavoitekeskustelun täsmentämistä sekä eri tavoitteiden määrittämistä palvelevaa selvitystyötä varten. Talousneuvoston jaoston vuonna 1972 ilmestynyt »Elämisen laatu: tavoitteet ja mittaaminen»¹⁾—niminen raportti liitteen on laaja ja perusteellinen yritys täsmentää suomalaisen yhteiskunnan tavoitteista käytävää keskustelua ja tavoitteiden saavuttamisen mittaamista. Jaoston raportti sisältää paljon erilaisia sosiaali-indikaattorisuosituksia. Sosiaali-indikaattorilla pyritään jaoston mukaan

- kuvaamaan yhteiskunnan hyvinvointiin kuuluvien ja siihen vaikuttavien ilmiöiden tilaa sekä
- tältä pohjalta selvittämään erilaisten yhteiskuntapoliittisten toimenpidevalintojen aiheuttamat elinolosuhteiden muutokset.

Vaikka tämä kirja on konkreettinen yritys talousneuvoston jaoston esittämien ajatusten toteuttamiseksi, se ei kuitenkaan ole mainitun Elämisen laatu—raportin suositusten mukainen tilasto- ja indikaattorijulkaisu, vaan se muodostaa oman itsenäisen kokonaisuutensa. Mainittujen sosiaali-indikaattoreiden kehittäminen koko laajuudessaan on tulevaisuuden tehtävä.

Yhteiskuntapoliittikan tavoitteita ja niiden mittaamista tutkineen talousneuvoston jaoston työn jälkeen perustettiin tilastokeskuksen yhteyteen suppeampi sosiaali-indikaattorityöryhmä, johon ulkopuolisista viranomaisista osallistui valtioneuvoston kanslia aktiivisimmin. Työryhmä teki loppuraportissa ehdotuksen sosiaali-indikaattorityön jatkamisesta ja jatkotyön organisoimisesta eri vaihtoehtojen mukaan.²⁾

Valtioneuvoston kanslian suunnitteluosasto on ottanut yhdeksi yhteensovittavan suunnittelunsa lähtökohdaksi ihmisten elinolosuhteita välittömästi kuvaavien mittareiden käytön. Mittareita on käytetty laajasti mm. valmisteltaessa lääneittäisiä alueellisia kehittämissuunnitelmia. Valtioneuvoston kansliassa on kehitteillä menetelmiä, joiden avulla ministeriöidenkin yleissuunnittelussa voitaisiin käyttää hyväksi elinolosuhteita välittömästi kuvaavia mittareita.

0.1. Faktorer bakom uppgörandet av publikationen

Då fenomenen i anslutning till den ekonomiska tillväxten med en negativ inverkan på människornas levnadsförhållanden blivit föremål för uppmärksamhet på 1960-talet och i början av 1970-talet, ansågs det viktigt att utveckla mångsidigare mätare av välfärden än den traditionella bruttonationalprodukten per capita. Man började planera mätare av »levnads kvaliteten» eller s.k. sociala indikatorer. Samtidigt uppstod diskussion om helhetsbetonad samhällspolitisk planering och målsättning samt den grad till vilken redan uppställda mål förverkligats.

I Finland tillsatte det ekonomiska rådet den 11 november 1970 en sektion för undersökning av samhällspolitikkens systemål och deras mätning för utredningsarbete som tjänar preciseringen av diskussionen kring den samhällspolitiska målsättningen och definieringen av olika syftemål. Rapporten »Levnadskvaliteten: systemål och mätning»¹⁾ med bilagor som sektionen inom det ekonomiska rådet utgav 1972 är ett omfattande och grundligt försök att precisera den diskussion som förts kring det finländska samhällets målsättning och mätningen av syftemålen uppnåelse. Sektionens rapport innehåller många olika slag av förslag till sociala indikatorer. Med hjälp av en social indikator försöker man enligt sektionen

- återge tillståndet hos de fenomen som ingår i samhällets välfärd och som inverkar på den
- utreda hurdana förändringar i levnadsförhållandena valet av olika samhällspolitiska åtgärder givit upphov åt.

Även om denna bok är ett konkret försök till förverkligande av de tankar som sektionen inom det ekonomiska rådet framlagt, är den dock inte en statistik- och indikatorpublikation i enlighet med rekommendationerna i nämnda rapport Levnads kvaliteten, utan utgör en självständig helhet. Utvecklandet av nämnda sociala indikatorer i deras hela omfattning är framtidens uppgift.

Efter arbetet som utförts av det ekonomiska rådets sektion för undersökning av samhällspolitikkens systemål och deras mätning bildades i anslutning till statistikcentralen en mera begränsad arbetsgrupp för sociala indikatorer, i vilken statsrådets kansli aktivast deltog av utomstående myndigheter. Arbetsgruppen framlade i sin slutrapport ett förslag till fortsättning av arbetet med sociala indikatorer och organisering av fortsättningsarbetet enligt olika alternativ.²⁾

Statsrådets kanslis planeringsavdelning har som utgångspunkt för sin koordinerande planering valt att använda indikatorer som direkt beskriver människornas levnadsförhållanden. Indikatorer har använts i stor utsträckning bl.a. för att göra upp regionala utvecklings-

1) Elämisen laatu; tavoitteet ja mittaaminen, Talousneuvosto, Yhteiskuntapoliittikan tavoitteita ja niiden mittaamista tutkiva jaosto, Helsinki 1972.

2) Muistio tilastokeskuksen sosiaali-indikaattorityöryhmän työn jatkamisesta. Tilastokeskuksen muistio-sarja 1974/28.

1) Levnads kvaliteten; syftemål och mätning. Det ekonomiska rådet, sektionen för undersökning av samhällspolitikkens systemål och deras mätning, Helsingfors 1972.

2) Promemoria om fortsättningen av arbetet av statistikcentralens arbetsgrupp för sociala indikatorer. Statistikcentralens promemoriaserie 1974/28.

Valtioneuvoston kanslian kannalta elinolosuhteita kuvaavan tilasto- ja indikaattorijulkaisun tulisi toisaalta auttaa keskeisten yhteiskuntapolitiittisten tavoitteiden selkiinnyttämisessä ja niihin liittyvien ongelmien tiedostamisessa. Toisaalta kirjan tulisi auttaa sellaisen yhtenäisen tarkastelukehikon luomista informaatiotuotantoon, jonka pohjalta voidaan entistä paremmin arvioida yhteiskuntapolitiikan eri lohkoilla tapahtunutta kehitystä, nykytilaa ja muutoksen suuntaviivoja.

Valtioneuvoston kanslian vaikutus elinolosuhdejulkaisun rakenteeseen ja sisältöön näkyy erityisesti elinolosuhdelohkojen ja tasa-arvoa kuvaavien mittareiden valinnassa. Elinolosuhdevuosikirjan rakenne on pyritty tekemään sellaiseksi, että siinä käytetyt jaotellut palvelevat vähäisin muutoksin myös valtionhallinnon suunnittelun yhteensovittamisen ja suuntaamisen tarpeita.

0.2. Kansainvälinen tausta

Yhdistyneissä kansakunnissa hyvinvoinnin tutkimus alkoi elintason ja sen osatekijöiden määrittelyllä ja analysoinnilla. Tätä tutkimusperinnettä harrastettiin vilkkaasti 1950- ja 1960-luvuilla. 1960-luvun loppupuolelta lähtien on erityisesti YK:n piirissä kehitetty väestö- ja sosiaalitilastojärjestelmää (SSDS, A System of Social and Demographic Statistics) ja siihen kuuluvia sosiaali-indikaattoreita, jotka ovat eräänlaisia elämisen laadun mittareita. Sekä YK että OECD- ja SEV-järjestöt ovat viime aikoina kiinnittäneet keskeistä huomiota juuri sosiaali-indikaattoreiden ja niitä koskevien suositusluonnosten valmisteluun.

YK:n, OECD:n ja SEV:n sosiaali-indikaattoreita koskevat suositusluonnokset ovat yleisluonteisia eikä esitettyjä elinolosuhdelohkoja ja muuttujalistoja ole vielä tarkoitettu suosituksiksi jäsenmaille. Suomen julkaisussa ei siksi ole järjestelmällisesti seurattu minkään mainitun järjestön esittämiä ehdotuksia. Julkaisusta ei kuitenkaan puutu yhtään niistä elinolosuhdelohkoista, jotka ovat yhteisiä sekä YK:n, OECD:n että SEV:n ehdotuksissa (koulutus, työolot, asuminen, kulttuuri ja vapaa-aika, tulonjako, terveys). Julkaisussa tulevat lisäksi esille kaikki ne ongelma-alueet, jotka esiintyvät yhden tai kahden kyseisen järjestön esittämissä ehdotusluonnoksissa.

Suomi osallistuu aktiivisesti YK:ssa ja OECD:ssä tehtävään sosiaali-indikaattoreiden kehittämistyöhön. Lisäksi Suomi osallistuu ainoana ei-socialistisena maana SEV-tilastoyhteistyön puitteissa tapahtuvaan vastaavaan työhön. Suomen ja SEV:n tilastoyhteistyön vuoksi julkaisun kuvio- ja taululuettelo on kotimaisten kielten ja englannin lisäksi käännetty myös venäjäksi. Venäjän kielinen luettelo julkaistaan erillisenä monisteena.

planer för länen. Vid statsrådets kansli är metoder under utveckling med hjälp av vilka man även i ministeriernas allmänna planering skulle kunna använda sig av mätningar som direkt beskriver levandeförhållandena.

Enligt statsrådets kansli borde den statistik- och indikatorpublikation som beskriver levnadsförhållandena å ena sidan bidra till att klarlägga centrala samhällspolitiska syftemål och att uppfatta de problem som anknyter sig till dessa. Å andra sidan borde boken bidra till att skapa en sådan enhetlig informationsproduktionens konceptualisering utgående från vilken man bättre än tidigare kan uppskatta den utvecklingsomskett, nuläget och ändringens riktlinjer inom samhällspolitikens olika sektorer.

Statsrådets kanslis inverkan på levnadsförhållandepublikationens struktur och innehåll syns särskilt vid valet av levnadsförhållande områden och av de indikatorer som beskriver jämlikheten. Levnadsförhållandeårsbokens struktur har man försökt göra sådan att den indelning som där använts med små ändringar även tjäna behoven av koordinering inom statsförvaltningens planering.

0.2. Internationell bakgrund

I Förenta Nationerna började undersökningen av välfärden med definiering och analys av levnadsstandard och dess delfaktorer. Denna forskningstradition idkades livligt på 1950- och 1960-talen. Från och med slutet av 1960-talet har i synnerhet i FN:s krets utvecklats ett system för socio-demografisk statistik (SSDS, A System of Social and Demographic Statistics) och därtill hörande sociala indikatorer, vilka är ett slags mätare av levnadskvaliteten. Både FN och organisationerna inom OECD och COMECON har fäst stor uppmärksamhet vid utarbetandet av sociala indikatorer och rekommendationer rörande dem.

FN:s, OECD:s och COMECON:s utkast till rekommendationer för sociala indikatorer är generella och de framlagda sektorer för levnadsförhållanden och förteckningar över variabler är inte ännu avsedda som rekommendationer för medlemsländerna. I Finlands publikation har därför inte systematiskt följts de förslag som framlagts av någon av nämnda organisationer. I publikationen saknas dock inte någon av de sektorer för levnadsförhållanden som är gemensamma för FN:s, OECD:s och COMECON:s förslag (utbildning, arbetsförhållanden, boende, kultur och fritid, inkomstfördelning, hälsa). Dessutom upptar publikationen alla de problemområden som förekommer i förslagsutkasterna vilka framlagts av en eller två av organisationerna i fråga.

Finland deltar aktivt i utvecklingsarbetet med sociala indikatorer inom FN och OECD. Härtill deltar Finland som det enda icke-socialistiska landet i motsvarande arbete som sker inom ramen för det statistiska samarbetet med COMECON. På grund av det statistiska samarbetet mellan Finland och COMECON har figur- och tabellförteckningen utom att de förekommer på de båda inhemska språken och på engelska även översatts till ryska. Den ryskspråkiga förteckningen publiceras som en skild stencil.

Sen lisäksi, että kansainväliset järjestöt ovat olleet kiinnostuneita sosiaali-indikaattoreiden kehittämisestä, ovat yksityiset maat alkaneet tuottaa ensimmäisiä elämisen laatua tai elinolosuhteita kuvaavia tilastojulkaisuja. Näistä maista mainittakoon tässä:

Iso-Britannia: Social Trends. Ensimmäinen osa on julkaistu vuonna 1970. Teos on sen jälkeen ilmestynyt vuosittain. Julkaisun laatija on tilastollinen päätoimisto.

Yhdysvallat: Social Indicators. Julkaisu on vuodelta 1973. Teos on Yhdysvaltojen liittohallituksen julkaisu. Sen on koontanut hallinto- ja budjettitoimiston tilastopoliittinen jaosto ja teknisestä valmistelusta on huolehtinut kauppaministeriön sosiaali- ja taloustilastohallitus.

Saksan Liittotasavalta: Gesellschaftliche Daten. Ensimmäinen vuosikirja on vuodelta 1973. Julkaisun on laatinut liittoministeriön ja tilastollisen liittoviraston yhteinen sosiaali-indikaattoryöryhmä. Kustakin erityisalasta on vastannut kyseinen ministeriö, koordinoinnista on huolehtinut työ- ja sosiaaliministeriö.

Ranska: Donnees Sociales. Ensimmäinen julkaisu on ilmestynyt vuonna 1973 ja toinen vuonna 1974. Julkaisija on kansallinen tilasto- ja taloustutkimuslaitos (INSEE).

Kanada: Perspective Canada. Julkaisu on ilmestynyt vuonna 1974. Teoksen on julkaissut teollisuus- ja kauppaministeriö ja se on valmisteltu Kanadan tilastollisessa keskusvirastossa liittohallituksen eri osastojen avulla.

Norja: Sosialt utsyn 1974. Ensimmäinen julkaisu ilmestyi vuonna 1974, toista laitosta ollaan tekemässä. Julkaisun laatija on Norjan tilastollinen päätoimisto.

Ruotsi: Levnadsförhållanden, Årsbok 1975. Ensimmäinen julkaisu ilmestyi vuonna 1975. Julkaisun laati Ruotsin tilastollinen päätoimisto. Julkaisu on tarkoitettu valmistaa vuosittain.

0.3. Julkaisun tavoitteista

Julkaisun laatineen projektin asettamiskirjeessä todettiin, että »Elämisen laatua kuvaavan tilastollisen vuosikirjan» laatimisella pyritään saamaan entistä paremmat mahdollisuudet yhteiskuntapolitiikan eri lohkojen kokonaisvaltaiseen tarkasteluun sekä niiden kehityksen seurantaan ja arviointiin. Edelleen todettiin, että vuosikirjan avulla saadaan myös inventaario nykyisin käytävissä olevista elämisen laatua kuvaavista tiedoista sekä paikallistetaan nykyisessä tietojärjestelmässä olevia puutteita.

Utom att de internationella organisationerna visat sig intresserade av utvecklandet av sociala indikatorer har även enskilda länder börjat framställa sina första statistiska publikationer rörande levnadskvaliteten eller levnadsförhållanden. Bland dessa länder må här nämnas:

Storbritannien: Social Trends. Första delen publicerades år 1970. Verket har därefter utkommit årligen. Publikationen sammanställs av statistiska centralbyrån.

Förenta Staterna: Social Indicators. Publikationen är från år 1973. Verket har utgivits av Förenta Staternas förbundsregering. Den har sammanställts av statistikpolitiska sektionen av administrations- och budgetbyrån och för den tekniska utarbetningen svarar handelsministeriets styrelse för social- och ekonomistatistik.

Förbundsrepubliken Tyskland: Gesellschaftliche Daten. Den första årsboken är från år 1973. Publikationen är uppgjord av en arbetsgrupp för sociala indikatorer gemensam för förbundsministerierna och det statistiska förbundsverket. För vart och ett specialområde svarar ifrågavarande ministerium, för samordningen svarar arbets- och socialministeriet.

Frankrike: Donnees Sociales. Den första publikationen utkom år 1973 och den andra år 1974. Utgivare är det nationella forskningsinstitutet för statistik och ekonomi (INSEE).

Kanada: Perspective Canada. Publikationen utkom år 1974. Verket utgavs av industri- och handelsministeriet och det utarbetades på Kanadas statistiska centralbyrå i samarbete mellan olika avdelningar av förbundsregeringen.

Norge: Sosialt utsyn 1974. Den första publikationen utkom år 1974, den andra utarbetas som bäst. Publikationen uppgörs av Norges statistiska centralbyrå.

Sverige: Levnadsförhållanden. Årsbok 1975. Den första publikationen utkom år 1975. Publikationen uppgjordes av Sveriges statistiska centralbyrå. Avsikten är att publikationen skall utarbetas årligen.

0.3. Publikationens syftemål

I tillsättningsbrevet för projektet som uppgjort publikationen konstaterades, att avsikten med uppgörandet av »en statistisk årsbok över levnadskvaliteten» är att bereda bättre möjligheter än förut för helhetsgranskning av samhällspolitikens olika sektorer och för uppföljelse och värdering av utvecklingen inom dem. Det konstaterades vidare, att årsboken skulle utgöra ett inventarium av nuförtiden tillbudsstående uppgifter om levnadskvaliteten och att det med årsbokens hjälp vore möjligt att lokalisera brister i det nuvarande datasystemet.

Julkaisussa on yritetty kuvata mahdollisimman monipuolisesti ja havainnollisesti ihmisten elämisen olosuhteita sekä niihin vaikuttavia tekijöitä. Tarkoitus on herättää entistä konkreettisempaa ja laaja-alaisempaa keskustelua tämänkaltaisten kokonaisvaltaisten elinolosuhdeselvitysten tarpeesta ja niiden parhaasta laatumistavasta sekä siten myös välillisesti yhteiskuntapolitiikan tavoitteenasettelusta, tavoitteiden saavuttamisen asteesta ja sen mittaamisesta.

Julkaisun tärkeänä sivutavoitteena on tietojärjestelmien kehittämisen auttaminen ja motivointi. Kunkin luvun johdannossa on pyritty luomaan yleiskatsaus siinä käsiteltävää yhteiskuntapolitiikan lohkoa kuvaavien tilastotietojen tilaan ja puutteisiin. Lisäksi on esitetty lyhyt yhteenvedo lohkon keskeisestä asiasisällöstä.

Julkaisu perustuu olemassa oleviin tilastoihin ja perusaineistoihin. Tämän johdosta tämänkaltaisessa julkaisussa ei voida kuvata niitä elinolosuhteiden kannalta keskeisiä tekijöitä, joista ei vielä ole olemassa sopivia tilastotietoja. Väestön elinolosuhteiden kokonaisvaltaisen tilastokuvauksen parantamiseksi ja nykyisten aukkojen peittämisen kannalta on korostettava YK:ssa valmisteltavana olevan, yhtenäisin periaattein muodostettavan »väestö- ja sosiaalitalastojärjestelmän» (SSDS, A System of Social and Demographic Statistics) kehittämisen tärkeyttä. Tämä järjestelmä voisi yhtenäistää elinolosuhdetilastoja ja luoda kokonaisvaltaisuutta niin kuin kansantalouden tilinpitojärjestelmä (SNA, A System of National Accounts) tekee taloustilastojen puolella.

Tämä elinolosuhdejulkaisu on kokeiluluonteinen. Tietojen valinta ihmisten hyvinvointia ja elinolosuhteita kuvaaviksi indikaattoreiksi on usein vaikeaa ja tulkinnanvaraista. Tietojen havainnollistaminen ja jalostaminen saattaa merkitä myös asioiden yksinkertaistamista. Tilastojen jalostusasteen kehittäminen ja tilastojen kansantajuistaminen on kuitenkin tärkeää, koska informaation määrä yhteiskunnassa kasvaa nopeasti. Julkaisun tavoitteena on siten myös virittää keskustelua siitä, mitkä olisivat keskeisimmät ja luotettavimmat tilastolliset indikaattorit kuvaamaan väestön elinolosuhteiden kehittymistä. Tämä julkaisu pyrkii osaltaan auttamaan tämänkaltaista kehittämistyötä.

0.4. Peruskäsitteistä ja lähtökohdista

Elämisen laatua ja hyvinvointia kuvaavat tutkimukset ja selvitykset ovat yleensä lähteneet *elintason* käsitteestä ja sen mittaamisesta. Tässä julkaisussa on lähtökohdaksi otettu *väestön elinolosuhteet*. »Elinolosuhteet» ja »elintaso» kuvaavat periaatteessa paljolti samoja asioita, mutta niiden osatekijöitä valittaessa voidaan päätyä erilaisiin lohkoihin ja »mittareihin». Elintaso-käsitettä on yleensä pidetty suppeampana kuin elinolosuhde-käsitettä. Käsitteiden määritelmät eivät kuitenkaan ole vakiintuneita.

I publikationen har man så mångsidigt och åskådligt som möjligt försökt beskriva människornas levnadsförhållanden och faktorer som påverkar dem. Avsikten är att väcka diskussion på ännu mera konkret och vidare bas än förut om behovet av sådana helhetsutredningar av levnadsförhållandena och det bästa sättet för deras uppgörande samt därigenom indirekt om den samhälls-politiska målsättningen, förverkligandet av dessa syftemål och mätningen därav.

Som ett viktigt bisyftemål för publikationen är att den motiverar och bidrar till utvecklingen av datasystemen. I inledningen till varje kapitel ges en allmän överblick över de statistiska uppgifternas tillstånd och de brister som förekommer inom vederbörande samhälls-politiska sektor. Likaså har ett sammandrag av sektorns centrala innehåll framlagts.

Publikationen grundar sig på tillbudsstående statistik och primäruppgifter. Detta innebär att det inte är möjligt att beskriva sådana för levnadsförhållandena centrala faktorer i denna publikation om vilka det inte ännu framställts lämpliga statistiska uppgifter. Med tanke på förbättrandet av den helhetsbetonade statistiska beskrivningen av befolkningens levnadsförhållanden och fyllandet av nuvarande luckor är det skäl att framhäva betydelsen av det system för socio-demografisk statistik som håller på att utarbetas enligt enhetliga principer inom FN (SSDS, A System of Social and Demographic Statistics). Detta system skulle kunna förenhetliga statistiken över levnadsförhållandena och skapa en helhet på samma sätt som nationalräkenskaps-systemet (SNA, A System of National Accounts) inom ekonomistatistik.

Denna publikation över levnadsförhållandena är av experimentell natur. Det är ofta svårt och beroende på tolkning att välja indikatorer som beskriver människans välfärd och levnadsförhållanden. Då uppgifterna görs åskådliga och förädlas kan det innebära att de förenklas. Utvecklingen av statistikens förädlingsgrad och att statistiken görs mera lättfattlig är dock viktiga då mängden information i samhället växer snabbt. Publikationens syftemål är sålunda även att få igång en diskussion om vilka de viktigaste och mest tillförlitliga statistiska indikatorerna att beskriva utvecklingen av befolkningens levnadsförhållanden skulle vara. Denna publikation är en strävan att bidra till ett dylikt utvecklingsarbete.

0.4. Grundbegrepp och utgångspunkter

Undersökningar och utredningar av levnads kvaliteten och välfärden har i allmänhet utgått från begreppet *levnadsstandard* och mätningen av det. I denna publikation utgör *befolkningens levnadsförhållanden* utgångspunkten. »Levnadsförhållandena» och »levnadsstandarden» beskriver i princip i stort sett samma saker, men vid valet av delfaktorer kan man komma till olika sektorer och »mätare». Begreppet levnadsstandard har i allmänhet ansetts vara snävare än begreppet levnadsförhållanden. Definitionerna av begreppen har inte ännu blivit allmänt accepterade.

Koska elinolosuhde-käsitteen varaan rakentuva tarkastelu tekee mahdolliseksi väestön hyvinvoinnin monipuolisemman selvittelyn kuin elintaso-käsitteen pohjalle rakentuva, on elinolosuhteiden tutkiminen otettu tässä julkaisussa käsitteelliseksi lähtökohdaksi.

Julkaisun rakenne: Julkaisussa on ensiksi käsitelty hyvinvointiin välittömästi tai välillisesti vaikuttavia taloudellisia tekijöitä ja yhteiskunnan taloudellista rakennetta. Taloudelliset tekijät kuvaavat käytettävissä olevia keinoja, resursseja hyvinvoinnin lisäämiseksi. Elinolosuhteisiin vaikuttavia taloudellisia tekijöitä on esitetty julkaisussa melko monipuolisesti, koska on haluttu välttää talouspolitiikan ja muun yhteiskuntapolitiikan jyrkkää erottamista. Taloudellisia tekijöitä koskevat tiedot on sijoitettu kirjan alkuun, jotta ne antaisivat tärkeitä taustatietoja myöhemmille elinolosuhdelohkoille ja jotta talouspolitiikan ja muun yhteiskuntapolitiikan muodostama kokonaisuus tulisi siten paremmin korostetuksi.

Väestön välitöntä hyvinvointia kuvataan elinolosuhdelohkoissa, jotka muodostavat tämän julkaisun pääsisällön. Lohkot on ryhmitelty siten, että väestön rakennetietojen jälkeen on pyritty sijoittamaan elämän välttämättömyyksiin liittyvät lohkot (kuten työ, tulonjako, terveys). Esitysjärjestystä ei kuitenkaan ole tarkoitettu elinolosuhdelohkojen tärkeysjärjestykseksi. Viimeisessä pääluvussa on kuvattu eräitä sellaisia tasa-arvoon ja sen toteutumiseen liittyviä tekijöitä, joita niiden yhteiskunnallisen tärkeyden vuoksi on syytä käsitellä erikseen, vaikka esimerkiksi alueelliseen ja sukupuolten väliseen tasa-arvoon liittyviä tietoja on esitetty jo aikaisemmissakin luvuissa.

Muuttujien valintatapa: Tietosisältöä valmisteltaessa on jatkuvasti tehty yhteistyötä eri lohkojen asiantuntijoiden kanssa. Näitä ovat erityisesti olleet sekä tilastokeskuksen että muiden virastojen ja laitosten suunnittelu- ja tilastotehtävissä toimivat virkamiehet.

Tietosisällön laajuus: Yleisperiaatteena on ollut, että julkaisussa tulisi keskittyä ihmisten hyvinvoinnin kannalta mahdollisimman keskeisiin ja kuvaaviin sarjoihin. Toisaalta on pyritty siihen, että kaikilta tärkeinä pidetyiltä elinolosuhteiden osa-alueilta olisi joitain tietoja mukana. Sarjojen ja muuttujien valinnassa on pyritty kiinnittämään huomiota siihen, että tiedot kuvaisivat eri kannoilta asioita, jotka kuuluvat yhteiskuntapolitiikan mahdollisiin kohdealueisiin, yhteiskuntapoliittisiin ongelmiin.

Tietosisällön laajuutta ja yhtenäisyyttä sekä valittujen indikaattoreiden jalostamisastetta on jouduttu rajoittamaan saatavilla olevien tilastojen laadullisten ja määrällisten puutteiden vuoksi sekä tietojen jalostamisen vaatiman suuren työmäärän vuoksi.

Tietojen luotettavuus: Tietosisällön valinnassa on lähdetty siitä, että tietojen tulee perustua mahdollisimman luotettavaan aineistoon, mieluummin kokonaistutkimukseen tai edustavaan otokseen. Toisaalta on jouduttu turvautumaan puutteellisiin aineistoihin, jos muuta tietoa ei ole ollut saatavissa. Tietosisältö perustuu melkein kokonaan julkisten viranomaisten tai tutkimuslaitosten aineistoihin. Yleensä on vältetty elämisen laadun kuvaamista subjektiivisella mielipideaineistolla (ihmisten omat käsitykset hyvinvoinnistaan, tyytyväisydestään jne.).

Då en granskning som baserar sig på begreppet levnadsförhållanden möjliggör en utförligare utredning av befolkningens välfärd än en baserad på begreppet levnadsstandard, utgår undersökningen i denna publikation från begreppet levnadsförhållanden.

Publikationens struktur: I publikationen har först behandlats ekonomiska faktorer med direkt eller indirekt verkan på välfärden och samhällets ekonomiska struktur. De ekonomiska faktorerna beskriver tillbudsstående medel, resurser för välfärdsökning. Ekonomiska faktorer som inverkar på levnadsförhållandena har framlagts rätt mångsidigt i publikationen, emedan man velat undvika en skarp gränsdragning mellan den ekonomiska politiken och den övriga samhällspolitiken. Uppgifterna om ekonomiska faktorer har förlagts till bokens början, för att de skulle ge viktiga bakgrundsuppgifter för senare framlagda levnadsförhållandesektorer och för att den helhet som bildas av den ekonomiska politiken och den övriga samhällspolitiken bättre skulle framhävas.

Befolkningens direkta välfärd beskrivs i levnadsförhållandesektorerna som bildar huvudinnehållet i denna publikation. Vid grupperingen av sektorerna har sektorer i anslutning till livsnödvändigheter (såsom arbete, inkomstfördelning, hälsa) placerats efter uppgifterna om befolkningens struktur. Den framlagda ordningen är emellertid inte avsedd att vara någon prioritetsordning för levnadsförhållandesektorerna. I det sista huvudkapitlet har en del sådana faktorer i anslutning till jämlikhet och dess förverkligande beskrivits som det på grund av deras sociala betydelse är skäl att behandla skilt, trots att uppgifter t.ex. om jämlikheten mellan regioner och könen redan framlagts i tidigare kapitel.

Valmetoden för variabler: Vid utarbetandet av datainnehållet har man hela tiden samarbetat med experter inom de olika sektorerna. Dessa har varit tjänstemän både på statistikcentralen och tjänstemän med planerings- och statistikuppdrag i olika ämbetsverk och institutioner.

Datainnehållets omfattning: En allmän princip har varit att man i publikationen hållit fast vid så centrala och deskriptiva serier som möjligt med tanke på människornas välfärd. Å andra sidan har man försökt få med uppgifter från alla viktiga delområden av levnadsförhållandena. Vid valet av serier och variabler har man försökt fästa uppmärksamhet vid att uppgifterna skulle beskriva saker ur olika synvinklar som hört till eventuella samhällspolitiska intresseområden, samhällspolitiska problem.

På grund av de kvantitativa och kvalitativa bristerna i de tillbudsstående statistikerna och på grund av den stora arbetsinsats som förädlingsarbetet kräver har det varit nödvändigt att begränsa datainnehållets omfattning och förenhetligande samt de valda indikatorernas förädlingsgrad.

Uppgifternas reliabilitet: Vid valet av datainnehåll har man utgått från att uppgifterna bör basera sig på ett så tillförlitligt material som möjligt, helst på totalundersökning eller representativt urval. Å andra sidan har man varit tvungen att även ta sig till bristfälligt material, om andra uppgifter inte funnits att tillgå.

Datainnehållet grundar sig nästan helt på offentliga myndigheters och forskningsanstalters material. Man har dessutom undvikit att beskriva levnadskvaliteten med subjektivt opinionsmaterial (människors egna uppfattningar om sin välfärd, förnöjsamhet o.s.v.).

Aikasarjojen pituus ja luokitukset: Aikasarjojen alkamisajankohta on tavallisesti ollut vuosi 1950. Aikaisemmilta vuosilta ei ole nähty tarpeelliseksi kerätä aineistoja julkaisuun, koska tavoitteena ei ole ollut historiallisen kehityksen seuraaminen. Vuoden 1950 valintaa sarjojen alkamisajankohdaksi puoltaa mm. se, että 1950 oli väestölaskentavuosi. Sota-aikojen poikkeukselliset vaikutukset olivat tuolloin jo vähenemässä. Lisäksi voidaan näin tarkastella havainnollista ajanjaksoa, neljännesvuosisataa (1950–1975). Alueluokituksia (lääninjako) sekä sosiaaliluokituksia (mm. sosioekonominen asema) on korostettu. Vaikka pyrkimyksenä on ollut käyttää yhteisiä käsitteitä, määritelmiä ja luokituksia, on useissa tapauksissa jouduttu tyytymään saatavilla olleiden aineiston luokituksiin.

Havainnollistaminen: Tiedot on pyritty tekemään mahdollisimman havainnollisiksi mm. värien ja kuvioiden avulla. Yksityiskohtat ja monet ristiintaulukoinnit on jätetty pois, jottei julkaisusta tulisi liian laajaa ja raskaslukuista. Tämä merkitsee kuitenkin myös sitä, että alkuperäisistä tietosisältöehdotuksista on jouduttu karsimaan huomattava osa. Paljon elinolosuhteiden kannalta tärkeää ja mielenkiintoista jää siten esittämättä.

Tidsseriernas längd och klassificeringar: Begynnelse-tidpunkten för tidsserierna har vanligtvis varit året 1950. Det har inte ansetts nödvändigt att samla material för tidigare år för denna publikation, då syftet inte varit att följa den historiska utvecklingen. För valet av 1950 till begynnelsetidpunkt för tidsserierna talar bl.a. det att 1950 var folkräkningsår. Krigstidens exceptionella verkningar var då redan i avtagande. Därtill kan man granska enåskådig period, ett kvartssekel (1950–1975). Regionindelningen (länsindelningen) och socialindelningarna (bl.a. socioekonomisk ställning) har framhävts. Trots att enhetliga begrepp, definitioner och klassificeringar eftersträfvats, har man i flera fall fått nöja sig med det tillbudsstående materialets klassificeringar.

Åskådliggörande: Uppgifterna har försökt framläggas i så åskådlig form som möjligt bl.a. med hjälp av färger och figurer. Detaljer och talrika korstabuleringar har bortlämnats för att publikationen inte bleve för omfattande och tungläst. Detta innebär samtidigt att en betydande del av de ursprungliga förslagen till datainnehåll har måst kringskäras. Mycket som med tanke på levnadsförhållandena är intressant och viktigt presenteras sålunda inte.

English summary

0.1. Factors underlying the drafting of the publication

When factors of economic growth with a negative effect on the living conditions of human beings had been drawn into the limelight of public attention in the 1960's and the beginning of the 1970's, great importance was attached to the development of more diversified indicators of welfare than the traditional gross domestic product per capita. Indicators of the 'quality of life' or so-called social indicators were planned.

On the 11th of November 1970, the Economic Council of Finland appointed a division for investigation of socio-political goals and the measurement of them, which was aimed at serving the specification of the discussion on socio-political goals as well as the definition of various aims. The report of the Economic Council of Finland was issued in 1972 under the title *Quality of life; social goals and measurement* (Economic Planning Centre, Helsinki 1973).

At the Central Statistical Office a more limited working-group on social indicators was set up to carry on the work of the division for investigation of socio-political goals and measurement appointed by the Economic Council of Finland. Of external authorities, the Prime Minister's Office actively participated in its work. The working-group made a proposition concerning the continuation of the work on social indicators and the organization of this work in accordance with various alternatives.

The planning department of the Prime Minister's Office has based its coordinative planning on direct measures of living conditions of people. These measures have been widely used for instance in regional development plans. The Prime Minister's Office is also preparing methods which could help ministries to apply social indicators in their planning activities.

The Prime Minister's Office has adopted the view that this publication on statistics and indicators of living conditions should help to make clear socio-political goals and to help perceive the problems involved. On the other hand, the book should help to set up a uniform conceptual framework which will make it easier to evaluate the development, present condition and changes in various socio-political goal-areas.

The influence of The Prime Minister's Office on question of the structure and contents of the publication on living conditions is best seen in the choice of areas of living conditions and in the choice of indicators on equality. The book has, as far as possible, been drafted in such a way that the distinctions used serve the needs of coordination of public administration.

0.2. International background

Finland participates actively in the development work on social indicators within the UN and OECD. As the only non-Socialist country, Finland also participates in corresponding work within the framework of the

statistical collaboration of the COMECON. On account of the statistical collaboration between Finland and the COMECON, the list of tables and figures have been translated into Russian, apart from appearing in both official languages of Finland and English. The Russian translation will be published as a separate duplicate.

The recommendations on social indicators drafted by the UN, OECD and COMECON are still on a very general level, and the sectors of living conditions presented are not as yet intended for use as recommendations by member countries. Thus the Finnish publication does not systematically adhere to the propositions made by any one of the organizations mentioned. Yet this publication excludes none of the sectors of living conditions common to all organizations according to the propositions made by the UN, OECD and COMECON (education, conditions of work, housing, culture and leisure, distribution of income, health). As for their factual contents, all particular problem areas appearing in the drafted propositions of one or two of the organizations in question have been included in this publication.

0.3. The aims of the publication

The drafting of a statistical yearbook of the quality of life is aimed at providing better opportunities than before for a total analysis of various socio-political sectors, as well as the follow-up and evaluation of the development in them. The yearbook would provide an inventory of data on the quality of life available at present and help to locate deficiencies in the present data system.

The publication has been aimed at giving as diversified and graphic a description as possible of the living conditions of human beings and factors influencing them. The purpose is to arouse more concrete and wider discussion than before on the demand for this kind of total analysis of living conditions and the best way of conducting it, and thus indirectly on socio-political goals, the degree of their attainment and the measurement thereof.

One important secondary aim of the publication is to assist and motivate the development of data systems. The introduction to each chapter provides a general view of the conditions of the statistics of each socio-political sector and the deficiencies appearing in them. Likewise, a summary of the principal contents of the sector is given.

0.4. Basic concepts and starting points

Studies and analyses of the quality of life and welfare have generally started from the concept of standard of living and the measurement thereof. The living conditions of the population provide the starting point for this publication. In principle, »living conditions» and »standard of living» stand for more or less the same things, but the choice of factors of either of them leads to partly different sectors and »indicators». The concept standard of living is generally regarded as narrower than the concept living condition. However, the concept definitions have not been finally established.

Since a survey based on the concept of living conditions provides opportunities for a more diversified analysis of the welfare of human beings than a survey based on the concept of standard of living, it has been accepted as the conceptual starting point for this publication.

The structure of the publication: The publication starts from an account of economic factors directly or indirectly influencing welfare and the economic structure of society. The economic factors describe available means, resources for increasing welfare. The publication gives a fairly diversified account of economic factors influencing living conditions, in order to avoid too sharp a distinction between economic and other social policies. Data on economic factors have been presented at the beginning of the book for the purpose of providing important background information on sectors of living conditions presented further on, and so for the purpose of giving greater emphasis to the economic and socio-political whole in general.

The immediate welfare of the population is described in the sectors of living conditions which form the principal contents of this publication. The sectors have been grouped in such a way that data on the structure of the population would be followed by sectors relating to the necessities of life (such as work, distribution of income, health). However, the order of the sectors of living conditions thus laid out should not be taken for an order of priority. The last principal chapter describes some factors of equality and its attainment which should be treated separately on account of their social significance, despite the fact that data on the equality of regions and sexes have been presented in previous chapters.

The choice of variables: When preparing the data contents, experts of the sectors concerned were consulted, mainly officials of the Central Statistical Office and other government offices and institutions.

The scope of the data contents: The general principle adhered to when drafting the publication has been to concentrate on series as central and descriptive as possible from the point of view of human welfare. On the other hand, attempts have been made to include at least some data on all important subfields of living conditions. The choice of series and variables has been made with the purpose of treating areas of socio-political interest from as many points of view as possible.

On account of the shortcomings in quality as well as quantity of the existing statistical basis and the amount of work required for refinement, it has been necessary to restrict the scope of the data contents and the level of refinement of chosen indicators.

The reliability of the data: The choice of data contents was made with the aim of basing the data on as reliable material as possible, preferably on a total survey or a representative sample. The data contents are almost entirely based on the material provided by public authorities or research institutes. Another principal rule was to avoid basing accounts of the quality of life on subjective opinion material (people's own opinions of their welfare, contentment etc.).

The length and classification of the time series: The time series have generally started from the year 1950. It

has not seemed necessary to collect material from earlier years for this publication, since a follow-up of the historical development has not been aimed at. Factors speaking for the choice of 1950 as initial year of the series are for instance that the exceptional effects of the times of war were already decreasing at that time, that 1950 was the year of general population census and that the survey period would thus comprise a graphic quarter-century (1950-1975). Among the classifications, special emphasis has been given to regional classifications (division into provinces) and social classifications (e.g. socio-economic status). Even though uniform concepts,

definitions and classification have been aimed at, the classifications of the existing material have had to be accepted in some cases.

Visualization: The aim has been to make the data as graphic as possible, for instance by means of colours and diagrams. Details and numerous cross-tabulations have been left out in order to avoid making the publication too heavy to read. This also means that it has been necessary to discard a great part of the original proposals for data contents and that much of what is important or interesting from the point of view of living conditions has had to be left out.

I TALOUDELLISET TEKIJÄT EKONOMISKA FAKTORER ECONOMIC FACTORS

Johdanto

Kansantalouden voimavarat, niiden jakautuminen ja käyttö antavat puitteet toimenpiteille, joilla vaikutetaan kansalaisten elinolosuhteisiin. Talouspolitiikka on siten ollut tärkein ja määräävin yhteiskuntapolitiikan lohko, koska tuotanto luo taloudelliset edellytykset ja ehdot muun yhteiskuntapolitiikan harjoittamiselle. Talouspolitiikan perinteisten tavoitteiden ja muusta yhteiskuntapolitiikasta nousevien hyvinvointitavoitteiden yhteensovittaminen on ollut yksi viime aikojen keskeisiä selvitys- ja tutkimustyön aiheita.

Tässä julkaisussa kuvataan ensin koko kansantalouden voimavaroja ja tuotannon rakennetta eräiden kansantalouden ja talouspolitiikan kannalta keskeisten mittareiden avulla. Koko kansantalouden tilaa ja kehitystä kuvataan tässä henkeä kohti lasketun bruttokansantuotteen kasvulla sekä bruttokansantuotteella henkeä kohden Suomessa ja eräissä muissa maissa. Sen lisäksi kuvataan Suomen kansantuotteen elinkeinoita ja lääneittäistä jakautumista sekä kokonaistarjontaa ja -kysyntää (ns. huoltotasetta). Huoltotase kuvaa bruttokansantuotteen ja tuonnin muodostumista kokonaistarjonnaksi sekä viennin, kulutuksen, investointien ja varastojen muutoksen muodostumista tarjonnan kanssa yhtäsuureksi kokonaiskysynnäksi. Talouspolitiikan kannalta keskeisiä koko kansantaloutta kuvaavia sarjoja ovat myös tiedot tuonnin ja viennin kehittymisestä taloudellisten ryhmittymien ja tavararyhmien mukaan, tiedot vaihtotaseen ja ulkomaisen velkaantumisen kehittymisestä sekä hintojen muutoksista. Ensimmäisessä alaluvussa kuvataan myös kansantuloa tulotyypeittäin eli ns. funktionaalista tulonjakoa.

Toisessa alaluvussa kuvataan aluksi institutionaalisten sektoreiden¹⁾ (kotitalouksien, yhteisöjen, julkishallinnon, yksityisten voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen) käytettävissä olevien tulojen kehitystä sekä bruttokansantuotetta yritysmuodoittain.

Yksityisen sektorin osalta esitetään kotitalouksien ja yksityisten voittoa tavoittelemattomien laitosten tulot vuosina 1950–1974. Tuotannon keskittymistä on kuvattu tiedoilla teollisuudessa toimivien yritysten määrän, henkilökunnan ja jalostusarvon jakautumisella erisuuruisten yritysten kesken vuosina 1971 ja 1974. Yhteisöjen taloudelliseen toimintaan liittyvästä päätöksenteosta on vähän tietoja. Yritysten päätöksenteon taustaa kuvaamaan on tässä otettu taulu, jossa on tietoja suurimpien yksityisten teollisuusyritysten osakkeiden omistuksen ja päätöksenteon suhteista. Maatalousyrityksistä on tietoja viljelmien jakautumisesta suuruusluokkiin peltoalan mukaan.

1) Institutionaalisten sektoreiden luokitus on talouden suorittajayksiköiden päätöksyksiköiden (institutionaalinen) luokittelu, jolla kuvataan tuotanto- ja jakautumisprosesseihin kohdistuvia valintoja eli päätöksentekoa. Luokitusperusteena on tällöin usein talousyksikön juridinen muoto ja omistussuhteet.

Inledning

Nationalekonomiska resurser, fördelningen och användningen av dem ger en ram åt de åtgärder genom vilka medborgarnas levnadsförhållanden påverkas. Den ekonomiska politiken har sålunda varit den viktigaste och mest vägande sektorn inom samhällspolitiken, när produktionen skapar ekonomiska förutsättningar och villkor för att bedriva övrig samhällspolitik. Ett av syftena med den senaste tidens viktigaste utrednings- och forskningsarbeten har varit att sammanjämka den ekonomiska politikens traditionella syftemål med de välfärdssyftemål som växer fram ur den övriga samhällspolitiken.

I denna publikation beskrivs först hela nationalekonomins resurser och produktionens struktur med hjälp av några ur nationalekonomins och den ekonomiska politikens synpunkt viktiga mätare. Hela nationalekonomins tillstånd och utveckling beskrivs här med den inhemska bruttonationalproduktens tillväxt per capita samt med den inhemska bruttoprodukten per capita i Finland och i vissa andra länder. Dessutom visas Finlands nationalprodukt fördelad enligt näringsgren och län samt det totala utbudet och den totala efterfrågan (sk. försörjningsbalans). Försörjningsbalansen visar hur den inhemska bruttoprodukten och importen utgör totalutbudet samt hur export, konsumtion, investering och ändring i lager utgör totalefterfrågan som är lika stor som totalutbudet. Viktiga serier enligt den ekonomiska politiken vilka beskriver hela nationalekonomin är uppgifterna om importens och exportens utveckling enligt ekonomiska grupperingar och varugrupper, uppgifter om bytesbalansens och den utländska skuldsättningens utveckling samt prissättningar. I det första underkapitlet visas även nationalinkomsten enligt inkomsttyp eller sk. funktionell inkomstfördelning.

I det andra underkapitlet visas först utvecklingen av de institutionella sektorernas¹⁾ (hushållens, sammanslutningarnas, den offentliga administrationens, privata icke-vinstsyftande organisationers) disponibla inkomster samt den inhemska bruttoprodukten enligt företagsform.

För den privata sektorerna del visas hushållens och de privata icke-vinstsyftande organisationernas inkomster för åren 1950–1974. Koncentrationen av produktionen har visats med uppgifter om hur antalet av de företag som verkar inom industrin, deras personal och förädlingsgraden fördelas mellan företag av olika storlek under åren 1971 och 1974. Det finns knapphändiga uppgifter rörande den del av sammanslutningarnas ekonomiska verksamhet som gäller beslutsfattandet. För att belysa bakgrunden till företagens beslutsfattande har här tagits in en tabell med uppgifter om förhållandet mellan aktieinnehav och beslutsfattandet vid vissa större privata industriföretag. Rörande lantbruksföretag finns det uppgifter om brukningsenheternas fördelning i storleksklass enligt åkerareal.

1) Indelningen av de institutionella sektorerna är lika med indelningen av de ekonomiska prestationsenheterna enligt beslutsenhet (institutionella) med vilken de val som gäller produktions- och fördelningsprocesserna d.v.s. beslutsfattandet visas. Indelningsgrunden är härvid ofta den ekonomiska enhetens juridiska form och ägoförhållande.

Luvun lopussa kuvataan julkisen sektorin tuloja ja menoja: valtion tuloja tulotyypeittäin sekä julkisia kulusmenoja organisaatiomuodoittain ja käyttötarkoituksen mukaan. Viimeksi mainittu taulu kuvaa kustannusten kannalta julkisen sektorin tuottamia erilaisia hyvinvointipalveluksia.

Taloudelliset tekijät liittyvät kaikkiin elinolosuhte-lohkoihin. Siksi muissa tämän julkaisun luvuissa on useita talouspolitiikkaan liittyviä tietoja. Esimerkiksi työvoimavaroja ja työttömyyttä kuvataan luvussa 3 (Työolot), tulonjakoa, verotusta ja tulonsiirtoja luvussa 4 (Tulonjako) sekä sosiaalimenoja luvussa 7 (Sosiaaliturva).

Taloustilastoja on tuotettu jo pitkään, ja siksi eräiltä talouspolitiikan lohkoilta on saatavissa varsin monipuolista ja yksityiskohtaista tietoa. Eräistä hyvinkin keskeisistä talouselämän osa-alueista on kuitenkin vähän tai ei ollenkaan tilastotietoja saatavilla. Suhdannepolitiikkaa palvelevat tilastot ovat riittämättömät, pääomakannasta ei ole olemassa tilastotietoja, tiedot yritysten varastoista, keskittymisestä sekä omistussuhteista ovat hyvin vähäisiä. Paraikaa toteutettavat taloustilastojen uudistukset (mm. kansantalouden tilinpidon uudistus ja yritystilastojen kokonaisuudistus) pyrkivät ainakin osittain poistamaan taloustilastojen puutteita.

Hyvinvoinnin taloudellinen pohja: Keskeisiä piirteitä Suomen kansantalouden kehityksestä ja rakenteesta

Talouselämän kehitys on Suomessa kahden viime vuosikymmenen aikana ollut melko nopeaa verrattuna useisiin muihin teollistuneisiin maihin. Suomi onkin nykyään maailman 20 vauraimman maan joukossa, jos vaurautta mitataan kansantuotteella henkeä kohti. Vuonna 1972 oli kansantuote henkeä kohti Suomessa 11 800 markkaa eli 3 260 dollaria. Esimerkiksi Ruotsissa se oli 5 510 dollaria ja Isossa-Britanniassa 2 740 dollaria.

Suomen kansantalouden kehitykselle luonteenomaisia piirteitä ovat olleet kasvun jaksottaisuus (suhdannevaihtelut) sekä alueittainen ja aloittainen kasvun epätasaisuus (rakennemuutokset). Alkutuotannon, etenkin maatalouden, osuus tuotantotoiminnasta on supistunut melkoisesti, mutta se on silti vielä useimpiin teollistuneisiin maihin verrattuna melko korkea. Samanaikaisesti on useissa tärkeissä maataloustuotteissa kuitenkin saavutettu omavaraisuus ja jopa ylijäämä.

Kasvu on ollut nopeinta palveluelinkeinoissa. Myös jalostuselinkeinojen osuus on kasvanut lähinnä teollisuuden melko nopean kasvun ansiosta. Metalliteollisuus ja muu tehdasteollisuus ovat kasvaneet nopeiten, kun sen sijaan suurimman teollisuuden alan, puu- ja paperiteollisuuden, kasvu on ollut hidasta. Rakennustoiminnan osuus on pysynyt verrattain suurena, mikä johtuu ennen kaikkea asuinrakentamisen laajuudesta sekä liikenneverkon rakentamisesta. Asuinrakentamisen osuuden suuruuteen ovat vaikuttaneet mm. vilkas muuttoliike sekä asuntojen korkea laatutaso, jota Suomen maantieteellinen asema vaatii.

I slutet av kapitlet visas den offentliga sektorns inkomster och utgifter: statens inkomster enligt inkomsttyp samt offentliga konsumtionsutgifter enligt organisations form och användningsändamål. Den sistnämnda tabellen visar ur kostnadssynpunkt olika välfärdstjänster som den offentliga sektorn producerar.

De ekonomiska faktorerna ansluter sig till alla sektorer inom levnadsförhållandena. Av denna orsak finns det i andra kapitel av denna publikation uppgifter som hänför sig till den ekonomiska politiken. Till exempel behandlas arbetskraftsresurser och arbetslöshet i kapitel 3 (Arbetsförhållanden), inkomstfördelning, beskattning och inkomstöverföringar i kapitel 4 (Inkomstfördelning) samt sociala utgifter i kapitel 7 (Socialskydd).

Ekonomisk statistik har producerats redan länge och därför finns det synnerligen mångsidiga och detaljerade uppgifter rörande en del av den ekonomiska politikens sektorer. Rörande en del mycket viktiga delområden inom det ekonomiska livet finns det dock få eller inga statistiska uppgifter alls. Den statistik som tjänar konjunkturpolitiken är otillräcklig. Några statistiska uppgifter rörande kapitalstorleken finns det inte och uppgifter rörande företagets lager, koncentration och ägoförhållande är mycket knappa. De reformer av den ekonomiska statistiken som görs (bl.a. förnyandet av nationalräkenskaperna och totalreformen av företagsstatistiken) strävar till att åtminstone delvis eliminera bristerna i den ekonomiska statistiken.

Den ekonomiska grunden för välfärden: Centrala drag i den finska nationalekonomins utveckling och struktur

Det ekonomiska livets utveckling i Finland under de senaste två årtiondena har varit rätt snabb, jämfört med många andra industrialiserade länder. Finland är ju nu bland de 20 rikaste länderna, om rikedom mäts som nationalprodukt per capita. År 1972 var nationalprodukten per capita i Finland 11 800 mark d.v.s. 3 260 dollar. I till exempel Sverige var den 5 510 dollar och i Storbritannien 2 740 dollar.

Typiska drag i den finska nationalekonomins utveckling har varit den etappvisa tillväxten (konjunkturväxlingar) samt den regionalt och områdesmässigt ojämna tillväxten (strukturförändringar). Primärproduktionens (i synnerhet lantbrukets) andel av produktionsverksamheten har märkbart minskat, men den är dock jämfört med de flesta industrialiserade länder rätt hög. Samtidigt har med flere viktiga lantbruksprodukter uppnåtts självförsörjning till och med överskott.

Tillväxten har varit snabbast inom servicenäringarna. Även sekundärproduktionens andel har vuxit, närmast tack vare industrins rätt snabba tillväxt. Metallindustrin och den övriga fabriksindustrin har vuxit snabbast. Tillväxten inom den största industrigrenen, trä- och pappersindustrin, har varit långsam. Byggnadsverksamhetens andel har förblivit ganska stor, vilket framför allt beror på det omfattande bostadsbyggandet och utbyggningen av trafiknätet. Den livliga flyttningsrörelsen samt bostädernas höga kvalitetsnivå, vilken Finlands geografiska läge kräver, har inverkat på omfattningen av bostadsbyggandet.

Kehitykselle on ollut luonteenomaista tuotantotoiminnan jatkuva keskittyminen Etelä-Suomeen: pelkästään Uudenmaan läänissä syntyy runsas neljännes Suomen bruttokansantuotteesta. Tuotannon alueelliseen keskittymiseen ja alkutuotannon osuuden vähenemiseen on liittynyt voimakas väestön muuttoliike Etelä-Suomen taajamiin. Tuotantotoiminta on myös muuten keskittynyttä. Vuonna 1974 oli yli 4 900 teollisuusyrityksestä vain 82 (1,6 %) sellaisia, joissa oli yli tuhat työntekijää. Kuitenkin nämä 82 yritystä tuottivat yli 59 % koko teollisuuden jalostusarvosta.

Talouselämässä ja yhteiskunnassa tapahtuneet rakennemuutokset heijastuvat myös kansantulon jakaantumisessa siten, että maatalouden osuuden supistumisen myötä yksityisten elinkeinonharjoittajien tulojen osuus on vähentynyt. Samanaikaisesti on pääomatulojen osuus noussut ja palkkatulojen osuus pysynyt lähes ennallaan. Kehitys on ollut kuitenkin jaksottaista, koska esimerkiksi pääomatulojen osuus vähentyi hieman 1960- ja 1970-luvuilla. Viime vuosina ovat yrityssektorin ja myös julkisen sektorin käytettävissä olevat tulot kasvaneet suuresti kun taas kotitaloussektorin käytettävissä olevat tulot ovat kasvaneet muiden sektoreiden tuloja hitaammin.

Kansantalouden kokonaiskysynnän eristä on kulutuksen osuus vähentynyt melkoisesti, lähes 11 prosenttiyksikköä vuosina 1950–1975. Nimenomaan yksityisten kulutusmenojen osuus on supistunut noin 16 prosenttiyksikköä, kun taas julkisten kulutusmenojen osuus on noussut runsaat neljä prosenttiyksikköä. Investointien osuus kokonaiskysynnästä on pysynyt verrattain korkeana, mikä johtuu mm. rakennustoiminnan laajuudesta.

Julkisen talouden merkitys Suomen kansantaloudessa on jatkuvasti kasvanut. Vuonna 1950 julkisen sektorin osuus kokonaiskysynnästä oli noin 13 %, vuonna 1975 se oli jo yli 17 %. Verojen osuus julkisen sektorin tulolähteenä on jatkuvasti kasvanut, vuonna 1974 se oli lähes 90 %. Myös työnjako julkisen sektorin sisällä on muuttunut: kuntien ja kuntainliittojen osuus julkisen sektorin kulutusmenoista kasvoi vuodesta 1950 vuoteen 1975 noin 11 prosenttiyksikköä.

Julkisista kulutusmenoista menee lähes kolmannes opetukseen, noin neljännes julkiseen hallintoon ja toinen neljännes terveydenhoitoon. Julkisen sektorin kasvua ja merkitystä tarkasteltaessa on huomattava, että se tuottaa suuren osan niistä erilaisista hyvinvointipalveluksista, joita tässä teoksessa myöhemmin tarkastellaan. Niinpä julkiset kulutusmenot käyttötarkoituksen mukaan kuvaavat kustannusten kannalta osaa hyvinvointipalvelusten tuotannosta ja julkista sektoria niiden tuottajana.

Ulkomaankaupan osuus sekä kokonaistarjonnasta että kokonaiskysynnästä on kasvanut. Merkittävin piirre viennissä on se, että puuhun perustuvan teollisuuden osuus on vähentynyt ja että metalliteollisuuden sekä muun teollisuuden osuus on suuresti lisääntynyt. Viennin rakenne on siis oleellisesti monipuolistunut. Samanaikaisesti on viennin jalostusaste myös merkittävästi noussut. Tuonnissa on merkillepantavana piirteenä se, että investointitavaroiden osuus tuonnissa on pysynyt suurempana kuin useissa muissa teollistuneissa maissa. Tällä on ollut vaikutusta myös siihen, että noususuhdanteen aikana, jolloin investointitoiminta on vilkasta, Suomen kauppataase on nopeasti kehittynyt alijäämäiseksi.

Karakteristiskt för utvecklingen har varit att produktionsverksamheten fortsättningsvis koncentrerats till Södra Finland: i Nylands län ensamt produceras drygt en fjärdedel av Finlands inhemska bruttoprodukt. Till den regionala koncentrationen av produktionen och minskningen av primärproduktionen har hört en kraftig flyttningsrörelse till Södra Finlands tätbygder. Produktionsverksamheten är även i övrigt koncentrerad. År 1974 var av över 4 900 industriföretag endast 82 (1,6 %) sådana som hade över tusen anställda. Dessa 82 företag producerade dock över 59 % av hela industrins förädlingsvärde.

De strukturförändringar som skett i det ekonomiska livet och i samhället återspeglar sig även på fördelningen av nationalinkomsten så att då lantbrukets andel minskat, har andelen av de privata näringsidkarnas inkomster minskat. Samtidigt har kapitalinkomsternas andel vuxit och löneinkomsternas andel hållits mer eller mindre oförändrad. Utvecklingen har skett i etapper. Kapitalinkomsternas andel minskade t.ex. en aning på 1960- och 1970-talen. Under de senaste åren har företagssektorerna och den offentliga sektorerna disponibla inkomster vuxit avsevärt. Hushållssektorerna disponibla inkomster har vuxit långsammare än de övriga sektorernas inkomster.

Konsumtionens andel av nationalekonomins totala efterfrågeposter har minskat märkbart, nästan 11 procentenheter under åren 1950–1975. Enbart de privata konsumtionsutgifterna har minskat med c. 16 procentenheter. De offentliga konsumtionsutgifternas andel har vuxit med dryga fyra procentenheter. Investeringsarnas andel av den totala efterfrågan har bibehållits ganska hög, vilket beror på bl.a. byggnadsverksamhetens omfattning.

Den offentliga sektorerna betydelse i Finlands nationalekonomi har fortsättningsvis ökat. År 1950 var den offentliga sektorerna andel av den totala efterfrågan ca. 13 %, år 1975 var den över 17 %. Skatternas andel som inkomstkälla för den offentliga sektorn har hela tiden ökat, år 1974 var den nära 90 %. Även arbetsfördelningen inom den offentliga sektorn har ändrats: kommunernas och kommunalförbundens andelar av den offentliga sektorerna konsumtionsutgifter ökade från år 1950 till år 1975 med ca. 11 procentenheter.

Av de offentliga konsumtionsutgifterna går nästan en tredjedel till undervisning, ca. en fjärdedel till offentlig administration och en annan fjärdedel till hälsovård. Då man granskar den offentliga sektorerna tillväxt och betydelse bör man lägga märke till att den producerar en stor del av de olika slag av välfärdstjänster vilka kommer att granskas senare i denna årsbok. De offentliga konsumtionsutgifterna visar enligt användningsändamål ur kostnadssynpunkt en del av välfärdstjänsternas produktion och den offentliga sektorn som deras producent.

Utrikeshandelns andel har ökat både då det gäller den totala utbudet och den totala efterfrågan. Det viktigaste draget i exporten är det att andelen av den industri som baserar sig på trä har minskat och att metallindustrins och den övriga industrins andel i hög grad ökat. Exportens struktur har således väsentligen blivit mångsidigare. Exportens förädlingsgrad har samtidigt också avsevärt ökat. Då det gäller importen är det betecknande draget det att investeringsvarornas andel av importen har förblivit större än i många andra industrialiserade länder. Det leder till att i tider av högkonjunktur, då investeringsverksamheten är livlig, visar Finlands handelsbalans snabbt underskott.

Kaupparyhmittymittäin tarkasteltuna Suomen ulkomaankauppa on laajinta Euroopan talousyhteisön eli EEC:n kanssa. Muista markkinatalousmaista poiketen Suomi käy runsaasti kauppaa myös sosialististen maiden kanssa. Suomen tärkeimmät kauppakumppanit ovat Ruotsi, Iso-Britannia, Saksan Liittotasavalta ja Neuvostoliitto; järjestys vaihtelee.

Sedd enligt ekonomiska grupperingar är Finlands utrikeshandel mest omfattande med den Europeiska ekonomiska gemenskapen eller EG. Till åtskillnad från andra länder med marknadsekonomi idkar Finland omfattande handel även med de socialistiska länderna. Finlands viktigaste handelspartners är Sverige, Storbritannien, Förbundsrepubliken Tyskland och Sovjetunionen; ordningen varierar.

KANSANTALouden RESURSSIT JA TUOTANTORAKENNE NATIONALEKONOMISKA RESURSER OCH PRODUKTIONSSTRUKTUR ECONOMIC RESOURCES AND STRUCTURE OF PRODUCTION

1.1. BRUTTOKANSANTUOTE (BKT)¹⁾ HENKEÄ KOHDEN VUOSINA 1965–74 JA SEN KESKIMÄÄRÄINEN KASVU AJANJAKSOINA 1960–69 JA 1965–73 SUOMESSA JA ERÄISSÄ MUISSA MAISSA BRUTTONATIONALPRODUKTEN (BNP)¹⁾ PER CAPITA UNDER 1965–74 OCH DESS GENOMSNITTLIGA TILLVÄXT UNDER PERIODERNA 1960–69 OCH 1965–73 I FINLAND OCH VISSA ANDRA LÄNDER GROSS DOMESTIC PRODUCT (GDP) PER CAPITA IN 1965–74 AND ITS INCREASE IN THE PERIODS 1960–69 AND 1965–73 IN FINLAND AND SOME OTHER COUNTRIES

Maa Riket	BKT henkeä kohden (per capita) ²⁾ BNP per capita ²⁾				Keskimääräinen kasvu, BKT per capita Genomsnittlig tillväxt, BNP per capita		BKT:n volyymin kasvu Tillväxt av BNP-volym
	1965	1972	1973	1974*	1960–69	1965–73	1974–75
	US \$				%		
Suomi – Finland	1 550	3 260	3 600	4 130	3.9	5.2	– 1
Ruotsi – Sverige	2 130	5 510	5 910	6 720	3.8	2.4	0
Saksan Liittotasavalta – Förbundsre- publiken Tyskland	1 620	4 810	5 320	5 890	3.5	4.0	– 3.75
Iso-Britannia – Storbritannien	1 550	2 740	3 060	3 360	2.2	2.3	– 2.25
USA	3 240	5 590	6 200	6 640	3.2	2.5	– 3
Puola ³⁾ – Polen ³⁾	790	1 860	2 090	2 450	5.2	4.2	..
Neuvostoliitto ³⁾ – Sovjetunionen ³⁾	1 000	1 860	2 030	2 300	5.8	3.5	..

- 1) Markkinahintainen BKT; BKT tuotantokustannushintaan = kansantaloudessa tiettyä ajanjaksona tuotettujen tavaroiden ja palvelusten arvo, BKT markkinahintaan = BKT tuotantokustannushintaan + välilliset verot – tukipalkkiot.
- 2) Valuuttakurssien muutokset ja maiden erilainen inflaatiokehitys on syytä ottaa huomioon vuosittaisessa vertailussa BKT per capita-käsitettä käytettäessä.
- 3) Sosialistisissa maissa käytettävän tilinpidon (MPS) mukaisen materiaalsen nettokansantuotteen muuttaminen markkinatalousmaiden käyttämän tilinpidon (SNA) bruttokansantuotteeksi aiheuttaa suuren virhemahdollisuuden.

- 1) BNP till marknadspris; BNP till produktionskostnad = värdet av producerade varor och tjänster i nationalekonomin under viss period, BNP till marknadspris = BNP till produktionskostnad + indirekta skatter – subventioner.
- 2) Valutakursförändringar och ländernas olika inflationsutveckling är det skäl att ta i beaktande vid jämförelsen per år då begreppet BNP per capita används.
- 3) Förvandlingen av den materiella nettokansantuotteen som används i socialistiska länders räkenskaper (MPS) till inhemsk bruttoprodukt som används i marknadshushållningsländernas räkenskaper (SNA) förorsakar stora felmöjligheter.

1.2. KOKONAISKYSYNNÄN JA KOKONAISTARJONNAN (HUOLTOTASEEN) JAKAUTUMINEN VUOSINA 1950–75
FÖRDELNINGEN AV TOTALA EFTERFRÅGAN OCH TOTALA UTBUDET (I FÖRSÖRJNINGSBALANSEN) ÅREN 1950–75
DISTRIBUTION OF TOTAL DEMAND AND SUPPLY (BALANCE OF SERVICES) IN 1950–75

	1950	1955	1960	1965	1970	1975*	1975*
	%						Milj. mk
Kokonaistarjonta – Total utbud	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	129 349.1
Bruttokansantuote ¹⁾ – Inhemsk bruttoprodukt ¹⁾	84.2	83.3	80.5	81.2	77.6	75.8	98 023.0
Tuonti – Import	15.8	16.7	19.5	18.8	22.4	24.2	31 326.1
Kokonaiskysyntä – Total efterfrågan	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	129 349.1
Vienti – Export	16.8	18.1	18.9	17.3	21.3	19.2	24 856.1
Kulutus – Konsumtion	63.5	59.4	56.9	58.9	53.1	52.7	68 228.7
– Yksityinen – Privat	54.8	49.8	46.7	47.1	40.8	38.7	50 091.3
– Julkinen – Offentlig	9.7	9.6	10.2	11.8	12.3	14.0	18 137.4
Investoinnit – Investeringar	18.9	21.3	22.0	21.1	20.1	22.9	29 649.5
– Yksityinen – Privat	15.5	17.4	18.0	16.5	16.7	19.5	25 227.4
– Julkinen hallinto – Offentlig administration	3.4	3.9	4.0	4.6	3.4	3.4	4 422.1
Varastojen muutos ja tilastovirhe – Lagerförändring och statistiskt fel	0.7	1.3	2.2	2.7	5.5	5.1	6 614.8

1) Bruttokansantuote markkinahintaan.

1) Inhemsk bruttoprodukt till marknadspris.

1.3. BRUTTOKANSANTUOTE (BKT)¹⁾ ELINKEINOITTAIN VUOSINA 1950–74
INHEMSK BRUTTOPRODUKT (BNP)¹⁾ ENLIGT NÄRINGSGRÄNAR ÅREN 1950–74
GROSS DOMESTIC PRODUCT (GDP) BY INDUSTRIES IN 1950–74

Vuosi År	BKT käypänä rahana BNP i gäenge pengar	BKT vuoden 1974 rahana BNP i 1974 års pengar	Alkutuotanto ²⁾ Primär- produktion ²⁾	Jalostus ³⁾ Sekundär produktion ³⁾	Palvelukset ⁴⁾ Tjänster ⁴⁾	Yhteensä Inalles
	Milj. mk	Milj. mk	%			
1950	4 772.3	24 219.7	26.4	39.8	33.8	100.0
1955	8 992.3	31 903.7	24.3	38.8	36.9	100.0
1960	14 082.1	39 360.9	20.5	39.1	40.4	100.0
1965	23 145.7	49 923.9	18.6	37.9	43.5	100.0
1970	38 906.8	63 123.4	14.9	42.2	42.9	100.0
1974	76 372.2	76 372.2	12.6	45.5	41.9	100.0

1) Bruttokansantuote tuotantokustannushintaan.

2) Alkutuotantoa ovat maa- ja metsätalous, metsästys ja kalastus sekä kaivannaisteollisuus.

3) Jalostuselinkeinoja ovat tehdasteollisuus, rakennustoiminta ja sähkö-, kaasu-, vesijohto- yms. laitokset.

4) Palveluelinkeinoja ovat liikenne, kauppa, pankit, vakuutus, asuntojen omistus, yleinen hallinto ja maanpuolustus sekä palvelukset.

1) Inhemsk bruttoprodukt till produktionskostnad.

2) Till primärproduktion räknas lant- och skogsbruk, jakt och fiske samt gruv- o.a. extraktiv industri.

3) Till sekundär produktion räknas fabriksindustri, byggnadsverksamhet samt el-, gas- och vattenverk m.m.

4) Till tjänster räknas samfärdsel, handel, banker, försäkring, bostäder, offentlig förvaltning och landsförsvar samt tjänster.

1.4. **BRUTTOKANSANTUOTTEEN¹⁾ JAKAUTUMINEN LÄÄNEITTÄIN VUOSINA 1960, 1970 JA 1973**
INHEMSK BRUTTOPRODUKT¹⁾ FÖRDELAD LÄNSVIS ÅREN 1960, 1970 OCH 1973
DISTRIBUTION OF GDP BY PROVINCES IN 1960, 1970 AND 1973

Lääni Län	1960		1970			1973		
	%	Väestön %- jakautuma Befolkningens %-uella fördelningen	Milj. mk	%	Väestön %- jakautuma Befolkningens %-uella fördelningen	Milj. mk	%	Väestön %- jakautuma Befolkningens %-uella fördelningen
Uudenmaan – Nylands	24.3	18.7	10 233.4	27.8	21.9	15 909.7	28.7	22.8
Turun ja Porin – Åbo och Björneborgs	15.4	14.9	5 510.7	15.0	14.7	8 313.2	15.0	14.7
Ahvenanmaa – Åland	0.4	0.5	128.6	0.3	0.4	250.1	0.5	0.5
Hämeen – Tavastehus	14.3	13.1	5 152.9	14.0	13.8	7 917.6	14.3	14.0
Kymen – Kymmene	8.5	7.6	2 912.3	7.9	7.5	4 267.7	7.7	7.4
Mikkelin – S:t Michels	4.2	5.3	1 436.5	3.9	4.8	2 052.3	3.7	4.6
Pohjois-Karjalan – Norra Karelen	3.7	4.7	1 167.3	3.2	4.0	1 741.8	3.1	3.8
Kuopion – Kuopio	4.9	6.1	1 689.9	4.6	5.6	2 529.1	4.6	5.4
Keski-Suomen – Mellersta Finland	4.9	5.5	1 674.9	4.6	5.2	2 399.6	4.3	5.1
Vaasan – Vasa	8.1	10.0	2 780.3	7.6	9.2	4 198.7	7.6	9.0
Oulun – Uleåborgs	7.0	9.2	2 647.5	7.2	8.7	3 860.7	7.0	8.5
Lapin – Lapplands	4.3	4.6	1 449.7	3.9	4.3	1 917.2	3.5	4.2
Koko maa – Hela riket	100.0	100.0	36 784.0	100.0	100.0	55 357.7	100.0	100.0
Jakamaton – Odelat			3 547.3			6 749.3		

1) Bruttokansantuote tuotantokustannushintaan.

1) Inhemsk bruttoprodukt till produktionskostnad.

1.5 **TUONTI JA VIENTI TALOUDELLISTEN RYHMITTYMIEN MUKAAN VUOSINA 1960–75**
IMPORT OCH EXPORT ENLIGT EKONOMISKA GRUPPERINGAR ÅREN 1960–75
IMPORTS AND EXPORTS BY ECONOMIC BLOCKS IN 1960–75

Taloudellinen ryhmittymä Ekonomisk gruppering	Tuonti – Import					Vienti – Export				
	1960	1965	1970	1975 ¹⁾		1960	1965	1970	1975 ¹⁾	
	%				Milj. mk	%				Milj. mk
Euroopan talousyhteisö (EEC) ²⁾ – Europeiska ekonomiska gemenskapen (EG) ²⁾	34.0	30.9	27.8	36.9	10 331	28.0	28.0	23.3	35.6	7 207
Euroopan vapaakauppaliitto (EFTA) ³⁾ – Europeiska frihandelsområdet (EFTA) ³⁾	30.1	34.3	44.2	22.7	6 362	33.7	33.2	44.4	25.8	5 221
Itäryhmä ⁴⁾ – Östblocket ⁴⁾	20.6	18.6	16.2	21.1	5 909 ⁵⁾	19.5	21.1	15.7	23.8	4 830 ⁵⁾
Muut maat – Övriga länder	15.3	16.2	12.8	19.3	5 400	18.8	17.7	16.6	14.8	2 989
Yhteensä – Sammanlagt	100.0	100.0	100.0	100.0	28 002	100.0	100.0	100.0	100.0	20 247

1) Vuonna 1972 Tanska, Irlanti ja Iso-Britannia liittyivät EEC:n jäseniksi, jolloin Tanska ja Iso-Britannia erosivat EFTA:sta.

2) Euroopan talousyhteisö: Saksan liittotasavalta, Belgia–Luxemburg, Ranska, Italia, Alankomaat. Vuoden 1960 luvuissa ovat mukana myös jäsenmaiden alusmaat.

3) Euroopan vapaakauppaliitto: Tanska, Norja, Ruotsi, Itävalta, Portugali, Iso-Britannia, Sveitsi.

4) Itäryhmä: Albania, Saksan demokraattinen tasavalta, Bulgaria, Unkari, Puola, Romania, Tšekkoslovakia, Neuvostoliitto, Kiina, Korean Kansantasavalta, Mongolia.

5) Bilateraalista eli sellaista kauppaa, jossa tuonti ja vienti ovat pitemmällä tähtäyksellä tasapainossa.

1) År 1972 anslöt sig Danmark, Irland och Storbritannien som medlemmar till EG, varvid Danmark och Storbritannien utträdde ur EFTA.

2) Europeiska ekonomiska gemenskapen: Förbundsrepubliken Tyskland, Belgien–Luxemburg, Frankrike, Italien, Nederländerna. I värdena för år 1960 är medlemsländernas kolonier med.

3) Europeiska frihandelsområdet: Danmark, Norge, Sverige, Österrike, Portugal, Storbritannien, Schweiz.

4) Östblocket: Albanien, Tyska demokratiska republiken, Bulgarien, Ungern, Polen, Rumänien, Tjeckoslovakien, Sovjetunionen, Kina, Folkrepubliken Korea, Mongoliet.

5) Bilateral d.v.s. sådan handel där import och export på lång sikt är i jämvikt.

1.6. TUONNIN JA VIENNIN JAKAUTUMINEN TAVARARYHMITÄIN VUOSINA 1965–75
FÖRDELNING AV IMPORT OCH EXPORT ENLIGT VARUGRUPPER ÅREN 1965–75
DISTRIBUTION OF IMPORTS AND EXPORTS BY COMMODITY GROUPS IN 1965–75

Vuosi År	Tuonti – Import						Vienti – Export						
	Raaka-aineet ja tuotantotarvikkeet Råmaterial och produktionsförmö- denheter	Poltto- ja voiteluaineet Bränsle och smörjmedel	Investointitavarat Investeringsvaror	Kulutustavarat Konsumtionsvaror	Muut tavarat Övriga varor	Yhteensä Sammanlagt	Maatalous ja muu alkutuotanto Lantbruk och övrig primärpro- duktion	Teollisuus Industri	Siitä – Därav			Muut tavarat Övriga varor	Yhteensä Sammanlagt
									Puuteollisuus Träindustri	Paperiteollisuus Pappersindustri	Metalliteollisuus Metallindustri		
%													
1965	59.6	5.5	16.5	17.6	0.8	100.0	4.2	95.8	19.5	48.6	17.5	0.0	100.0
1970	62.2	3.8	17.6	15.8	0.5	100.0	3.0	96.6	15.9	40.1	25.0	0.5	100.0
1971	60.0	4.9	19.9	14.9	0.4	100.0	3.2	96.8	16.6	38.5	23.3	0.0	100.0
1972	59.8	4.6	18.0	17.2	0.4	100.0	2.9	97.1	15.0	36.2	26.7	0.0	100.0
1973	59.7	4.4	17.6	17.9	0.4	100.0	2.9	97.0	16.8	36.0	26.4	0.1	100.0
1974	64.4	7.7	15.0	12.8	0.1	100.0	2.2	97.6	15.3	38.1	25.9	0.2	100.0
1975	60.9	6.0	18.6	14.3	0.2	100.0	2.2	97.7	10.7	35.6	32.0	0.0	100.0

1.7. MAKSUTASEEN ERÄIDEN ERIEN KEHITTYMINEN VUOSINA 1950–75
UTVECKLINGEN AV VISSA AV BETALNINGSBALANSENS POSTER ÅREN 1950–75
DEVELOPMENT OF SOME ITEMS OF BALANCE OF PAYMENTS IN 1950–75

Vuosi År	Kauppataase ¹⁾ – Handelsbalans ¹⁾		Vaihtotase ²⁾ – Bytesbalans ²⁾		Ulkomainen nettovelka Utländsk nettoskuld	
	Alijäämä (–) tai ylijäämä (+) Underskott (–) eller överskott (+)		Alijäämä (–) tai ylijäämä (+) Underskott (–) eller överskott (+)			
	Milj. mk	% BKT:stä ³⁾ % av BNP ³⁾	Milj. mk	% BKT:stä ³⁾ % av BNP ³⁾	Milj. mk	% BKT:stä ³⁾ % av BNP ³⁾
1950	+ 3	+ 0.1	– 58	– 1.1	672	12.4
1955	+ 39	+ 0.4	+ 146	+ 1.5	183	1.8
1960	– 271	– 1.7	– 137	– 0.9	372	2.4
1965	– 745	– 2.9	– 607	– 2.4	2 025	7.8
1970	– 1 465	– 3.4	– 1 005	– 2.3	4 022	9.2
1975	– 7 758	– 7.9	– 7 974	– 8.1	20 066	20.5

1) Sisältää tavaroiden tuonnin ja viennin.

2) Sisältää tavaroiden ja palvelusten tuonnin ja viennin sekä nettotuotannon tekijätulot ja tulonsiirrot ulkomailta.

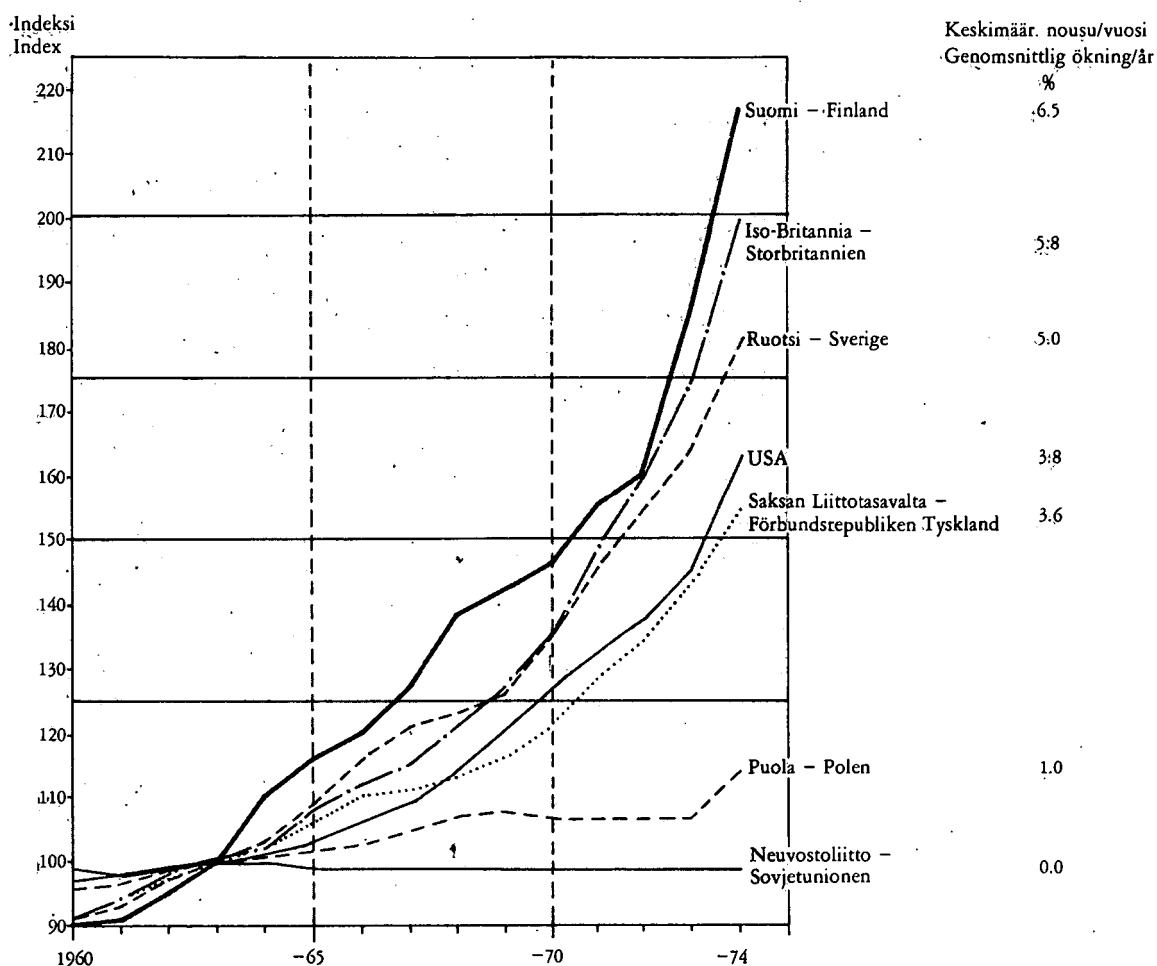
3) Markkinahintaisesta bruttokansantuotteesta.

1) Innefattar import och export av varor.

2) Innefattar import och export av varor och tjänster samt nettofaktorinkomster och inkomstöverföringar från utlandet.

3) Av inhemsk bruttoprodukt till marknadspris.

1.8. KULUTTAJAN HINTAINDEKSIT SUOMESSA JA ERÄISSÄ MUISSA MAISSA VUOSINA 1960-74
KONSUMENTPRISINDEXAR I FINLAND OCH NÅGRA ANDRA LÄNDER ÅREN 1960-74
CONSUMER PRICE INDEXES IN FINLAND AND SOME OTHER COUNTRIES IN 1960-74

1.9. KULUTTAJAN HINTAINDEKSI SUOMESSA VUOSINA 1967-1975
KONSUMENTPRISINDEX I FINLAND ÅREN 1967-1975
CONSUMER PRICE INDEX IN FINLAND IN 1967-1975

	1967	1968	1969 ¹⁾	1970	1971	1972	1973	1974	1975	Painot 1) Vikter 1)
Kokonaisindeksi - Totalindex ..	100	109	112	115	122	131	146	172	202	100.0 (100.0)
Ravinto - Livsmedel	100	111	115	116	121	133	149	173	209	24.1 (28.3)
Juomat ja tupakka - Drycker och tobak	100	110	111	115	119	125	135	138	170	7.9 (7.3)
Vaatus ja jalkineet - Beklädnad och skodon	100	106	108	109	112	118	130	150	174	7.7 (9.4)
Asunto - Bostad	100	107	111	115	125	131	153	191	215	16.5 (16.1)
Lämpö ja valo - Värme och lyse .	100	108	109	121	141	147	160	234	266	2.6 (3.7)
Kotitalouskalusto, -tarvikkeet ja -palvelukset - Hushållsinven- tarier, -förnödenheter och -tjänster	100	109	110	113	119	126	137	161	188	6.2 (5.6)
Liikenne - Samfärdsel	100	110	110	113	125	135	150	178	202	15.4 (13.0)
Koulutus ja virkistys - Utbildning och rekreation	100	108	110	113	119	128	139	157	191	8.0 (6.7)
Muut tavarat ja palvelukset - Övriga varor och tjänster	100	109	112	115	125	135	149	173	212	11.6 (9.9)

1) Suluissa olevia painoja käytetty 31.1.1974 saakka.

1) Vikter inom parentes har använts till och med 31.1.1974.

1.10. KANSANTULON JAKAUTUMINEN VUOSINA 1950–75
NATIONALINKOMSTENS FÖRDELNING ÅREN 1950–75
DISTRIBUTION OF NATIONAL INCOME IN 1950–75

	1950	1955	1960	1965	1970	1975*	1975*
	%						Milj. mk
Palkat – Löner	49.7	46.7	45.3	48.4	48.1	50.2	44 334.7
Työnantajen sosiaalikulut – Arbetsgivarrens sociala utgifter	5.0	4.9	4.9	6.9	8.1	11.0	9 702.2
Yksityisten elinkeinonharjoittajain tulot – Enskilda näringsidkares inkomster ..	22.8	20.1	17.9	15.7	12.8	11.4	10 055.0
Pääomatulot ¹⁾ – Kapitalinkomster ¹⁾	22.5	28.3	31.9	29.0	31.0	27.4	24 214.3
Kansantulo – Nationalinkomsten	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	88 306.2

1) Pl. yksityisten elinkeinonharjoittajain pääomatulot, jotka sisältyvät yksityisten elinkeinonharjoittajain tuloihin ja ml. kansantalouden poistot.

1) Exkl. enskilda näringsidkares kapitalinkomster vilka ingår i enskilda näringsidkares inkomster och inkl. national-ekonomins avskrivningar.

ERI SEKTOREIDEN TALOUDELLISET RESURSSIT JA NIIDEN JAKAANTUMINEN
DE OLIKA SEKTORERNAS EKONOMISKA RESURSER OCH DERAS FÖRDELNING
ECONOMIC RESOURCES AND THEIR DISTRIBUTION IN DIFFERENT SECTORS

1.11. INSTITUTIONAALISTEN SEKTORIEN KÄYTETTÄVISSÄ OLEVIEN TULOJEN KASVU VUOSINA 1966–75
ÖKNING AV DE INSTITUTIONELLA SEKTORERNAS DISPONIBLA INKOMSTER ÅREN 1966–75
INCREASE IN DISPOSABLE INCOME OF INSTITUTIONAL SECTORS IN 1966–75

Sektor Sektor	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975*	1975* Milj. mk
Kotitaloudet ja yksityiset voittoja tavoittelemattomat yhteisöt – Hushåll och privata icke-vinstsyftande organisationer	100	107	119	131	144	161	184	214	272	322	58 035.7
Yhteisöt ¹⁾ – Sammanslutningar ¹⁾	100	117	192	406	442	315	410	646	1 003	947	4 471.5
Julkishallinto – Offentlig administration	100	111	128	140	162	185	215	276	322	382	24 839.5
Kansantalouden käytettävissä oleva tulo – Nationalekonomins disponibla inkomst ..	100	108	123	149	154	170	196	238	298	348	87 346.7

1) Yhteisöjen käytettävissä oleva tulo = yritysten säästäminen.

1) Sammanslutningarnas disponibla inkomst = företagens sparande.

1.12. BRUTTOKANSANTUOTE¹⁾ YRITYSMUODOITTAIN VUOSINA 1960–75
INHEMSK BRUTTOPRODUKT¹⁾ ENLIGT FÖRETAGSFORM ÅREN 1960–75
GROSS DOMESTIC PRODUCT BY TYPE OF ORGANIZATION IN 1960–75

Yritysmuoto Företagsform	1960	1965	1970	1975*	1975*
	%				Milj. mk
Yksityisyrietykset – Privatföretag	30.4	28.7	24.2	21.4	19 241.4
Yksityiset yhtiöt – Privata bolag	37.6	37.8	40.0	41.5	37 196.3
Osuuskunnat, yhdistykset, säätiöt tms. – Andelslag, föreningar, stiftelser o.a.d.	7.6	8.2	8.1	7.7	6 954.3
Julkiset yhtiöt – Offentliga bolag	5.6	5.7	7.4	8.1	7 222.5
Julkiset liikelaitokset – Offentliga inrättningar ..	9.0	8.1	7.3	6.8	6 097.8
Julkisen hallinto – Offentlig administration	9.8	11.5	13.0	14.5	12 989.8
Yhteensä – Inalles	100.0	100.0	100.0	100.0	89 702.1

1) Bruttokansantuote tuotantokustannushintaan.

1) Inhemsk bruttoprodukt till produktionskostnad.

YKSITYINEN SEKTORI
PRIVATA SEKTORN
PRIVATE SECTOR

1.13. KOTITALOUKSIEN JA YKSITYISTEN VOITTOA TAVOITTELEMATTOMIEN LAITOSTEN TULOT VUOSINA 1950-74
INKOMSTER FÖR HUSHÄLLEN SAMT FÖR PRIVATA ICKE-VINSTSYFTANDE ORGANISATIONER ÅREN 1950-74
INCOME OF HOUSEHOLDS AND REVENUE OF NONPROFIT INSTITUTIONS IN 1950-74

Vuosi År	Palkat ¹⁾ Löner ¹⁾	Yksityisten elin- keinoharjoit- tajain tulot Enskilda närings- idkares inkomster	Omaisuuksien tulot Inkomster av förmögenhet	Saadut tulon- siirrot Erhållna inkomstöver- föringar	Maksetut tulonsiirrot Betalda inkomstöver- föringar	Käytettävissä oleva tulo Disponibel inkomst
	P ²⁾	Y ²⁾	O ²⁾	S ²⁾	M ²⁾	K ²⁾
	Milj. mk (vuoden 1974 rahana ³⁾ - i 1974-års penningar ³⁾)					
1950	9 629.8	4 422.8	1 231.1	1 016.4	2 285.9	14 014.3
1955	14 646.5	6 307.2	2 702.1	1 766.7	3 769.1	21 653.4
1960	15 379.5	6 072.8	3 435.1	2 245.3	4 395.3	22 737.5
1965	20 845.9	6 758.6	4 660.7	3 416.6	6 722.9	28 959.0
1970	27 745.4	7 385.5	5 512.9	4 871.6	11 279.5	34 235.8
1974	36 352.0	8 721.1	6 740.4	7 052.3	17 367.4	41 498.4
Kasvu vuosina 1950-1974, %						
Tiliväxt åren 1950-1974, %	277.5	97.2	447.5	593.9	659.8	196.1

1) Ei sisällä työntantajain sosiaalikuluja, joita oli vuonna 1974 7 533.7 milj. mk.

2) $P + Y + O + S - M = K$.

3) Lukuja vuoden 1974 rahaksi muutettaessa on käytetty elinkustannusindeksiä. Luvut ovat vain suuntaa-antavia.

1) Inkluderar inte arbetsgivarnas sociala utgifter, vilka år 1974 var 7 533.7 milj. mk.

2) $P + Y + O + S - M = K$.

3) Vid omändringen till 1974 års pengar har levnadskostnadsindex använts. Värdena är endast riktgivande.

1.14. TEOLLISUUDEN TOIMIPAIKAT¹⁾ YHDISTETTYINÄ YRITYKSITTÄIN HENKILÖKUNNAN SUURUUDEN MUKAAN
VUOSINA 1971 JA 1974
INDUSTRINS ARBETSSTÄLLEN¹⁾ FÖRENADE FÖRETAGSVIS ENLIGT PERSONALENS STORLEK ÅREN 1971 OCH
1974
INDUSTRIAL ESTABLISHMENTS (SUMMED BY FIRMS) BY SIZE OF PERSONNEL IN 1971 AND 1974

Yritykset, joissa henkilökuntaa oli Företagen, i vilka personalen var	1971						1974					
	Yritykset Företagen		Henkilökunta Personal		Jalostusarvo Förädlings- värde		Yritykset Företagen		Henkilökunta Personal		Jalostusarvo Förädlings- värde	
	Luku- määrä Antal	%	Luku- määrä Antal	%	1 000 mk	%	Luku- määrä Antal	%	Luku- määrä Antal	%	1 000 mk	%
0 ...	8	0.2	0	0.0	594	0.0	3	0.1	0	0.0	340	0.0
1 - 4 ...	446	8.4	1 332	0.3	33 870	0.3	298	6.1	878	0.2	43 191	0.2
5 - 9 ...	1 099	20.6	7 662	1.5	137 831	1.0	871	17.7	6 108	0.1	211 537	0.8
10 - 19 ...	1 293	24.2	17 935	3.6	343 476	2.6	1 131	23.0	15 762	2.9	581 819	2.1
20 - 49 ...	1 252	23.5	38 970	7.8	836 586	6.2	1 286	26.2	40 286	7.4	1 536 166	5.5
50 - 99 ...	564	10.6	39 243	7.9	858 299	6.4	590	12.0	41 432	7.6	1 547 107	5.6
100 - 199 ...	346	6.5	47 790	9.6	1 180 499	8.8	367	7.5	50 992	9.3	2 065 277	7.5
200 - 499 ...	193	3.6	60 025	12.1	1 758 253	13.3	222	4.5	68 313	12.5	3 228 700	11.7
500 - 999 ...	67	1.3	48 556	9.8	1 280 005	9.5	67	1.4	47 000	8.6	2 112 248	7.6
1 000 - 1 999 ...	35	0.7	47 326	9.5	1 644 467	12.2	41	0.8	54 729	10.0	3 374 332	12.2
2 000 - 4 999 ...	24	0.5	71 682	14.4	2 189 933	16.2	25	0.5	77 529	14.2	4 368 146	15.8
5 000 - 9 999 ...	9	0.2	66 719	13.4	2 017 507	15.0	11	0.2	78 876	14.4	5 021 080	18.1
10 000 - ...	4	0.1	50 243	10.1	1 212 869	9.0	5	0.1	64 925	11.9	3 618 101	13.1
Yhteensä - Inalles	5 340	100.0	497 483	100.0	13 494 189	100.0	4 917	100.0	546 830	100.0	27 708 044	100.0

1) Käsittää pääsääntöisesti kaikki vähintään 5 hengen työpaikat.

1) Omfattar i huvudregel samtliga arbetsställen med en personal på minst 5 personer.

1.15. SUURIMPIIN KUULUVIEN YKSITYISTEN TEOLLISUUSYRITYSTEN JAKAUTUMINEN SUURIMPIEN OSAKKEENOMISTAJIEN JA NÄIDEN YHTIÖKOKOUKSESSA EDUSTAMAN ÄÄNIMÄÄRÄN MUKAAN VUONNA 1971¹⁾
FÖRDELNINGEN AV DE STÖRSTA PRIVATA INDUSTRIFÖRETAGEN ENLIGT DE STÖRSTA AKTIONÄRERNA OCH ENLIGT DET RÖSTETAL DESSA STOD FÖR VID BOLAGSSTÄMMAN ÅR 1971¹⁾
DISTRIBUTION OF LARGEST PRIVATE INDUSTRIAL ENTERPRISES BY BIGGEST SHAREHOLDERS AND THEIR VOTING CAPACITY IN COMPANY MEETINGS IN 1971

Osakkaiden edustama äänimäärä Det röstetal aktionärerna representerar	Osakkeenomistajia tarvitaan enintään Aktionärer fordras högst						
	1	2	3	10	20	100	200
	Vastanneita yrityksiä, kpl (yhteensä 25 kpl) Företag som svarat, antal (summa 25 st)						
Vähintään							
Minst 50 %	2	4	5	9	15	20	25
Vähintään							
Minst 20 % ²⁾	7	12	16	25	25	25	25
Vähintään							
Minst 5 %	22	25	25	25	25	25	25

1) Taulun tiedot perustuvat keskittymiskomitean vuonna 1971 suorittamaan haastattelututkimukseen, jonka kohteena olivat 34 suurimpiin kuuluvan teollisuuslaitoksen toimitusjohtajat ja hallituksen tai hallintoneuvoston puheenjohtajat. Taulusta on jätetty pois ne 7 valtiojohtoista osakeyhtiötä, jotka olivat mukana haastattelussa. Taulussa on esitetty tulokset haastattelun kysymyksen:

»Kuinka monta yrityksen suurinta osakkeenomistajaa tarvitaan, jotta heidän yhtiökokouksessa edustamansa äänimäärä olisi kaikkien osakkaiden äänimäärästä 1. vähintään 50 %, 2. vähintään 20 % ja 3. vähintään 5 %?»

Haastatteluun vastanneiden 25 yrityksen teollisten toimipaikkojen jalostusarvon osuus oli 24.5 % teollisuuden koko jalostusarvosta ja henkilökunnan osuus 24.5 % (122 000) teollisuuden koko henkilökunnasta.

2) Usein on 20 % rajaa pidetty ns. working controllin rajana: jos jokin pieni osakkeenomistajaryhmä omistaa vähintään 20 % kaikista osakkeista tai näiden edustamasta äänimäärästä, katsotaan sen voivan itse asiassa valvoa yrityksen toimintaa (Keskittymiskomitean mietintö, 1972: A 6, s. 42).

1) Uppgifterna baserar sig på den intervjuundersökning som centraliseringskommittén (Keskittymiskomitea) gjorde 1971. Föremål för undersökningen var 34 av de största industri-företagens verkställande direktörer och styrelsens eller förvaltningsrådets ordföranden. Ur tabellen har utelämnats de 7 statsstyrda aktiebolag som fanns med i intervjun. I tabellen ges svaren på intervjuens fråga:

»Hur många av företagets största aktionärer behövs för att det röstetal de representerar vid bolagsstämman skall vara 1. minst 50 %, 2. minst 20 % och 3. minst 5 % av alla aktionärer?»

De 25 företagens, som besvarade intervjun, andel av de industriella arbetsställdas förädlingsvärde var 24.5 % av industrins hela förädlingsvärde och personalens andel 24.5 % (122 000) av industrins hela personal.

2) Ofta har 20 % gränsen ansetts som sk. working control gräns: om någon liten grupp aktionärer äger minst 20 % av alla aktier eller av det röstetal dessa representerar anses det att den i själva verket kan övervaka företagets verksamhet (Keskittymiskomitean mietintö, 1972: A 6, s. 42).

1.16. VIJELMIEN JAKAUTUMINEN SUURUUSLUOKKIIN PELTOALAN MUKAAN LÄÄNEITTÄIN VUONNA 1969 SEKÄ KOKO MAASSA VUOSINA 1959, 1969 JA 1974
BRUKNINGSENHETERNAS FÖRDELNING I STORLEKSKLASSER ENLIGT ÅKERAREALEN LÄNSVIS ÅR 1969 SAMT I HELA RIKET ÅREN 1959, 1969 OCH 1974
FARMS ACCORDING TO ARABLE AREA BY PROVINCES IN 1969 AS WELL AS IN WHOLE COUNTRY IN 1959, 1969 AND 1974

Lääni Län	Peltoala, ha – Åkerarealen, ha								Yhteensä Inalles
	1.0 – 1.99	2.0 – 4.99	5.0 – 9.99	10.0 – 19.99	20.0 – 29.99	30.0 – 49.99	50.0 – 99.99	100.0 –	
	Kpl – St								
1969									
Uudenmaan – Nylands	2 194	2 988	3 744	4 523	1 839	1 152	384	103	16 927
Turun ja Porin – Åbo och Björneborgs	6 365	11 114	14 159	11 865	3 553	2 043	667	78	49 844
Ahvenanmaa – Åland	315	516	433	376	79	16	5	–	1 740
Hämeen – Tavastehus	2 933	5 547	7 036	6 487	2 039	975	273	67	25 357
Kymen – Kymmene	1 588	3 502	5 806	5 330	963	311	49	12	17 561
Mikkelin – S:t Michels	2 718	6 111	8 023	3 283	377	129	28	7	20 676
Pohjois-Karjalan – Norra Karelen	2 826	6 243	7 291	3 489	297	64	12	2	20 224
Kuopion – Kuopio	2 571	6 146	8 502	4 661	641	202	33	2	22 758
Keski-Suomen – Mellersta Finlands	2 260	5 639	6 423	3 298	427	131	27	4	18 209
Vaasan – Vasa	4 102	10 090	16 159	15 403	2 974	653	51	6	49 438
Oulun – Uleåborgs	3 690	10 759	14 440	7 967	1 272	381	83	10	38 602
Lapin – Lapplands	2 011	6 568	5 919	1 307	95	12	8	1	15 921
1959									
Koko maa – Hela riket	46 485	101 173	101 848	62 224	12 631	5 330	1 335	237	331 263
(%)	(14.0)	(30.5)	(30.8)	(18.8)	(3.8)	(1.6)	(0.4)	(0.1)	(100.0)
1969									
Koko maa – Hela riket	33 573	75 223	97 935	67 989	14 556	6 069	1 620	292	297 257
(%)	(11.3)	(25.3)	(33.0)	(22.9)	(4.9)	(2.0)	(0.5)	(0.1)	(100.0)
1974									
Koko maa – Hela riket	24 877	60 908	85 827	61 983	15 411	6 872	1 971	351	258 200
(%)	(9.6)	(23.6)	(33.2)	(24.0)	(6.0)	(2.7)	(0.8)	(0.1)	(100.0)

JULKINEN SEKTORI
OFFENTLIGA SEKTORN
PUBLIC SECTOR

1.17. VALTION TULOT TULOTYYPEITTÄIN VUOSINA 1950-74
STATENS INKOMSTER ENLIGT INKOMSTTYP ÄREN 1950-74
STATE REVENUES BY TYPE OF REVENUE IN 1950-74

Tulotyyppi Inkomsttyp	1950	1955	1960	1965	1970	1974
	%					
Verot ja veronluontoiset tulot - Skatter och inkomster av skattenatur	75.6	75.7	77.3	71.4	83.6	87.9
Tulon ja omaisuuden perusteella kannetut verot - Skatter på grund av inkomst och förmögenhet	29.8	24.4	20.4	22.2	23.6	33.3
Liikevaihdon perusteella kannetut verot - Skatter och avgifter på grund av omsättning	24.4	21.1	22.8	19.1	25.7	26.7
Tullit sekä tuonti- ja vientimaksut - Tullar samt import- och exportavgifter	9.5	11.4	11.8	7.6	4.1	3.7
Valmisteverot - Acciser	7.7	6.5	9.9	10.8	16.2	14.7
Muut verot ja veronluontoiset tulot ¹⁾ - Övriga skatter och inkomster av skattenatur ¹⁾	4.1	12.4	12.4	11.6	13.9	9.5
Korko- ja osinkotulot sekä osuus valtion rahalaitosten voitosta - Ränte- och dividendinkomster samt andel i statens penninginrättningars vinst	5.0	5.9	5.0	4.1	1.6	2.2
Valtion liikeyritykset sekä metsät ja maatilat - Statens affärsföretag samt skogar och lantbrukslägenheter	1.3	1.8	2.0	1.3	1.7	0.7
Sekalaiset tulot - Inkomster av blandad natur	12.7	8.9	5.5	5.4	5.0	6.7
Lainat - Lån	5.3	7.8	10.2	17.9	8.1	2.4
Yhteensä - Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Tulot kaikkiaan - Inkomster sammanlagt, 1 000 mk	1 372 185	2 353 816	3 909 423	6 863 243	11 256 212	20 931 000

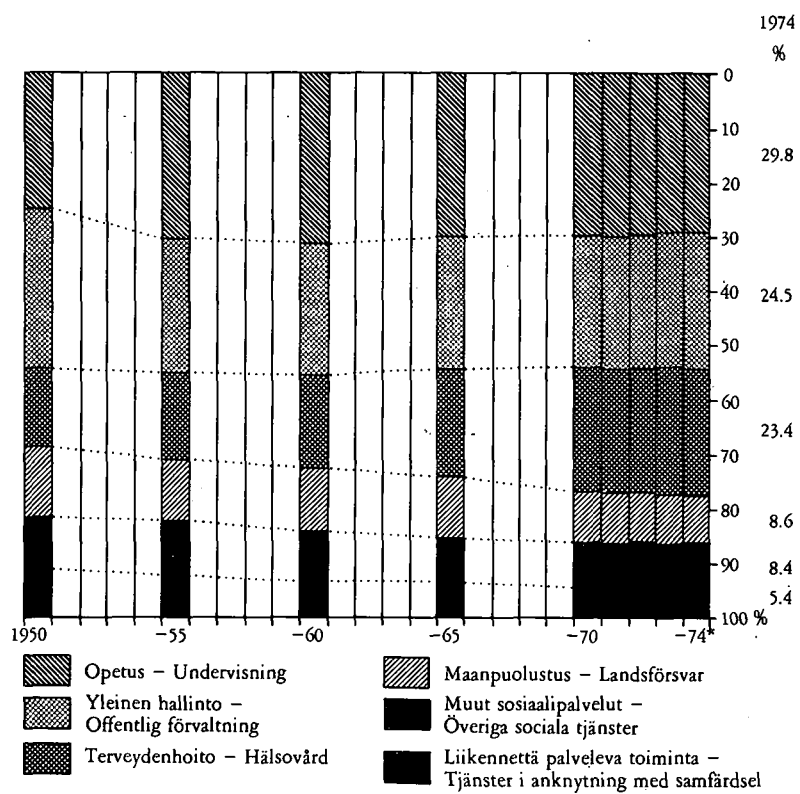
1) Mm. leimavero, auto- ja moottoripyörävero, maksut sosiaaliturvaa varten.

1) Bl.a. stämpelskatt, skatt på bilar och motorcyklar, socialskyddsavgifter.

1.18. YKSITYISET JA JULKISET KULUTUSMENOT SEKÄ JULKISET KULUTUSMENOT ORGANISAATIOMUODOITTAIN VUOSINA 1950-1974
PRIVATA OCH OFFENTLIGA KONSUMTIONSUTGIFTER SAMT OFFENTLIGA KONSUMTIONSUTGIFTER ENLIGT ORGANISATIONSFORMER ÄREN 1950-1974
PRIVATE AND GENERAL GOVERNMENT CONSUMPTION EXPENDITURE AS WELL AS GENERAL GOVERNMENT CONSUMPTION EXPENDITURE BY TYPE OF AUTHORITY IN 1950-1974

Vuosi År	Yksityiset kulutusmenot Privata konsumtions- utgifter	Julkiset kulutusmenot Offentliga konsumtions- utgifter	Yhteensä Inalles	Julkiset kulutusmenot Offentliga konsumtionsutgifter		
				Valtio ja sosiaaliva- kuutusrahas- tot Staten och socialförsäk- ringsfonder	Kunnat ja kuntainlii- tot Kommunerna och kommunal- förbunden	Yhteensä Inalles
				%		
1950	84.7	15.3	100.0	51.0	49.0	100.0
1955	83.9	16.1	100.0	45.4	54.6	100.0
1960	82.2	17.8	100.0	44.3	55.7	100.0
1965	79.9	20.1	100.0	45.2	54.8	100.0
1970	76.8	23.2	100.0	42.3	57.7	100.0
1974	74.3	25.7	100.0	39.7	60.3	100.0
	milj. mk					
1974	41 064	14 220	55 284	5 623	8 597	14 220

1.19. JULKISET KULUTUSMENOT KÄYTTÖTARKOITUKSEN MUKAAN VUOSINA 1950-74
OFFENTLIGA KONSUMPTIONSUTGIFTER ENLIGT ÄNDAMÅL ÅREN 1950-74
GENERAL GOVERNMENT CONSUMPTION EXPENDITURE BY PURPOSE IN 1950-74

II ELINOLOSUHDELOHKOT LEVNADSFÖRHÅLLANDESEKTORER SECTORS OF LIVING CONDITIONS

2. VÄESTÖ BEFOLKNING POPULATION

Johdanto

Tavoitteellisen yhteiskuntapolitiikan yhtenä peruselementtinä on väestö, sen määrä, rakenne ja kehityssuunta. Demografiset tiedot ovat välttämättömiä yhteiskuntapolitiikan kaikilla sektoreilla, koska ne luovat puitteet niin taloudelliselle kuin kulttuuripoliittisellekin päätöksenteolle. Väestöpolitiikasta ja sen tavoitteenasettelusta on maassamme viime aikoina yhä enemmän puhuttu. Väestötavoitteet ovatkin tärkeällä sijalla usealla yhteiskuntapolitiikan lohkoilla, mm. työvoima- ja aluepolitiikassa, terveys-, sosiaali- ja koulutuspolitiikassa.

Tässä julkaisussa esitetään aluksi väestön rakennetietoja: tietoja ikä- ja sukupuolirakenteesta, väestön alueellisesta sijoittumisesta sekä tietoja suurimpien kielellisten ja etnisten ryhmien lukumääristä lääneittäin. Väestöpolitiikan harjoittamisen kannalta olennaiset väestönmuutostiedot esitetään toisessa alaluvussa. Maassamuuttoa on kuvattu esittämällä tietoja lääneittäisestä väestönmuutoksesta (luonnollinen ja muuttoliikkeen huomioonottava väestön kasvu). Lisäksi on havainnollistettu maassamuuton pääsuuntia tärkeimpinä muutosaikoina. Maastamuuton kuvaamisessa on keskitytty Suomen ja Pohjoismaiden väliseen muuttoliikkeeseen, jossa tärkeintä on ollut siirtolaisuus Ruotsiin.

Ruokakuntien ja perheiden rakennetta ja elinoloja kuvataan kolmannessa alaluvussa. Tauluissa ja kuvioissa on mm. tietoja perheiden ja ruokakuntien lasten lukumäärästä sekä perhe- ja ruokakuntatyypeistä. Avioliitot ja avioerot sekä raskauden keskeyttämiset vaikuttavat väestön määrään tai sen rakenteeseen. Toisaalta nekin kuvaavat väestön ja perheiden elinolosuhteita. Niistä esitetään tietoja väestöluvun loppuosassa.

Väestölohkoon läheisesti liittyviä tietoja esitetään monessa muussa kohdassa tätä julkaisua. Näistä mainittakoon tiedot työvoimavaroista ja työllisten ja ammatissa toimivien rakenteesta (luku 3: Työolot), kuolleisuudesta (luku 5: Terveys), koulutusrakenteesta (luku 6: Koulutus), eläkkeensaajista (luku 7: Sosiaaliturva) sekä tiedot sukupuolten sekä kielellisten ja etnisten ryhmien välisistä eroista (luku 14: Sukupuolten ja ikäryhmien välinen tasa-arvo ja luku 15: Kielellisten ja etnisten ryhmien tasa-arvo).

Väestötilastoja on tuotettu Suomessa säännöllisesti jo vuodesta 1749 lähtien. Tilastojen puutteina on pidetty mm. tilastojen valmistumisen hitautta. Muuttoliiketilaston puutteena mainittakoon, että kuntien sisäisestä muuttoliikkeestä ei toistaiseksi saada ollenkaan tietoa eikä Pohjoismaiden ulkopuolelle muuttaneiden lukumääristä saada riittävän tarkkoja tietoja. Sosiaalisesta liikkuvuudesta ei tuoteta lainkaan tilastotietoja.

Inledning

Ett av basementen i målmedveten samhällspolitik är befolkningen, dess storlek, struktur och utvecklingsriktning. Demografiska uppgifter är nödvändiga inom alla samhällspolitikens sektorer, emedan de bildar ramen för såväl det ekonomiska som det kulturpolitiska beslutsfattandet. Under senaste tider har det allt oftare talats om befolkningspolitik och dess målsättning i vårt land. De demografiska syftemålen spelar i själva verket en viktig roll inom flera av samhällspolitikens sektorer, bl.a. i arbetskrafts- och regionalpolitiken, hälso-, social- och utbildningspolitiken.

I denna publikation framläggs först uppgifter om befolkningens struktur: uppgifter om ålders- och könsstrukturen, befolkningens regionala placering samt uppgifter om de största språkliga och etniska gruppernas antal länsvis. Uppgifter om befolkningsrörelsen som är väsentliga med tanke på befolkningspolitik framläggs i andra underkapitlet. Omflyttningen har beskrivits med hjälp av uppgifter om befolkningsrörelsen länsvis (naturlig folkökning och folkökning som beaktar omflyttningen). Härtill har omflyttningens huvudriktningar under de viktigaste förändringsperioderna åskådliggjorts. Beskrivningen av utvandringen koncentrerar sig på flyttningsrörelsen mellan Finland och de övriga nordiska länderna, varvid utvandringen till Sverige varit viktigast.

Hushållens och familjernas struktur och levnadsförhållanden beskrivs i tredje underkapitlet. I tabellerna och figurerna ges bl.a. uppgifter om familjernas och hushållens storlek, antalet barn samt familje- och hushållstypen. Äktenskap och äktenskapsskillnader samt aborter påverkar folkmängden eller dess struktur. Å andra sidan beskriver också de befolkningens och familjernas levnadsförhållanden. Uppgifter om dessa framläggs i slutet av kapitlet rörande befolkningen.

Uppgifter som nära ansluter sig till befolkningssektorn framläggs i många andra punkter av denna publikation. Bland dessa må nämnas uppgifter om arbetskraftsresurserna och strukturen av sysselsatta och yrkesverksamma (kapitel 3: Arbetsförhållanden), dödligheten (kapitel 5: Hälsa), utbildningsstrukturen (kapitel 6: Utbildning), pensionstagare (kapitel 7: Socialskydd) samt uppgifter om skillnaderna mellan könen samt språkliga och etniska grupper (kapitel 14: Jämlikheten mellan könen och åldersgrupper och kapitel 15: Jämlikheten mellan språkliga och etniska grupper).

I Finland har befolkningsstatistik framställts redan från året 1749. Som brist har bl.a. att färdigställandet av statistikerna varit långsam betraktats. Som en brist i statistiken över flyttningsrörelsen kan nämnas det att uppgifter om flyttningsrörelsen inom kommunerna tillsvidare inte står att få och att tillräckligt exakta uppgifter inte heller står att få om antalet personer som flyttat bortom de nordiska länderna. Om den sociala rörligheten framställs inte alls uppgifter.

Keskeistä sisällöstä

Väestön rakenne

Väestön ikärakenne on selvästi muuttunut, koska vanhempien ikäryhmien osuus on kasvanut. Esimerkiksi ikäryhmässä 0 – 14 vuotta oli vuonna 1950 noin 30 % väestöstä. Vuonna 1973 ryhmän osuus oli enää alle 23 %. Työikäisen väestön (15 – 64 vuotta) osuus on kasvanut vuoden 1950 63 %:sta 66 %:iin vuoteen 1970 mennessä. Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan työikäisen väestön osuuden oletetaan vielä kasvavan yli 68 %:iin vuoteen 1985 mennessä. Myös yli 65-vuotias väestö kasvaa ennusteen mukaan vuoden 1970 noin 9 %:sta lähes 12 %:iin vuoteen 1985 mennessä.

Suomen väkiluku oli vuonna 1950 4 030 000. Vuonna 1975 se nousi 4 720 000 henkeen. Kaupungeissa ja kauppaloissa asui vuonna 1950 32.3 % väestöstä ja vuonna 1975 jo 58.9 %.

Naiset olivat enemmistönä taajama-alueilla kaikissa tarkasteltavina olevissa ikäryhmissä vuonna 1970 ja erityisesti ikäryhmässä 45 – 64 vuotta (1 334 naista 1 000 miestä kohden). Haja-asutusalueilla taas on ikäryhmissä 15 – 24 ja 25 – 44 vuotta miehiä enemmän kuin naisia (esimerkiksi ikäryhmässä 15 – 24 774 naista 1 000 miestä kohden).

Ruotsinkielisen väestön osuus on laskenut vuoden 1950 8.6 %:sta 6.6 %:iin vuoteen 1970 mennessä. Vuoden 1970 väestölaskennan mukaan mustalaisia oli Suomessa 5 100 henkeä ja saamelaisia 4 400 henkeä.

Luonnollinen väestönkasvu ja muuttoliike

Luonnollinen väestönkasvu on vähentynyt jatkuvasti. Ajanjaksona 1951 – 1955 se oli keskimäärin 13 o/oo vuodessa, kun se ajanjaksona 1971 – 1975 oli enää vain 3.6 o/oo. Maassamuutto on vähentynyt erityisesti Pohjois-Karjalan, Mikkelin ja Kuopion läänien väestöä ja lisännyt Uudenmaan läänin väestöä. Uudenmaan lääniin oli vuosien 1961 – 1973 välisenä aikana muuttanut 377 200 henkeä ja sieltä muihin lääneihin 195 200 henkeä. Pohjois-Karjalan lääniin muutti mainittuna aikana vain 41 200 henkeä ja sieltä muihin lääneihin 82 900 henkeä. Nettosiirtolaisuus Ruotsiin (Suomesta muuttaneiden ja Suomeen muuttaneiden erotus) oli 1960-luvulla negatiivinen (huippuluku oli vuonna 1969, 32 800 henkeä). Nettosiirtolaisuus Ruotsiin oli kuitenkin vuosien 1971 – 1974 aikana positiivinen, mutta vuoden 1975 muuttotase oli taas negatiivinen: muuttotappio Ruotsiin oli noin 4 400 henkeä.

Ruokakunnat ja perheet

Vuonna 1970 oli Suomessa noin puolitoista miljoonaa ruokakuntaa (kotitaloutta). Näistä lähes 64 % oli yhden perheen ruokakuntia. Perheitä oli tuolloin 1 135 000, kun niitä vuonna 1960 oli lähes 100 000 vähemmän. Perheen koko on pienentynyt: perhettä kohti oli henkilöitä vuonna 1960 3.7 ja vuonna 1970 3.5. Lapsiperheiden osuus oli vuonna 1960 yli 65 %. Vuoteen 1970 mennessä osuus oli pienentynyt vajaaseen 60 %:iin. Lapsiperheitä oli eniten Lapin läänissä ja vähiten Ahvenanmaalla ja Turun ja Porin läänissä. Lapsiperheiden keskimääräinen lapsiluku oli vuonna 1960 2.3 ja vuonna 1970 2.0.

Centralt innehåll

Befolkningens struktur

Befolkningens åldersstruktur har tydligt förändrats, då de äldre åldersgruppernas andel har ökat. Till exempel år 1950 befann sig ca 30 % av befolkningen i åldersgruppen 0 – 14 år. År 1973 var gruppens andel under 23 %. Andelen befolkning i arbetsför ålder (15 – 64 år) har ökat från 63 % år 1950 till 66 % fram till år 1970. Enligt statistikcentralens befolkningsprognos väntas andelen befolkning i arbetsför ålder stiga till mer än 68 % före år 1985. Befolkningen över 65 år skulle även enligt prognosen öka från ca 9 % år 1970 till nästan 12 % år 1985.

År 1950 var folkmängden i Finland 4 030 000 personer. År 1975 hade den ökat till 4 720 000 personer. År 1950 bodde 32.3 % av befolkningen i städer och köpingar och år 1975 redan 58.9 %.

År 1970 var kvinnorna i majoriteten i tätorter i alla granskade åldersgrupper och speciellt i åldersgruppen 45 – 64 år (1 334 kvinnor per 1 000 män). I glesbygder utgör män däremot majoriteten i åldersgrupperna 15 – 24 och 25 – 44 år (till exempel åldersgruppen 15 – 24 år fanns det 774 kvinnor per 1 000 män).

Den svenskspråkiga befolkningens andel har minskat från 8.6 % år 1950 till 6.6 % år 1970. Enligt 1970 års folkräkning uppgick antalet zigenare i Finland till 5 100 personer och samerna till 4 400 personer.

Naturlig folkökning och befolkningsrörelsen

Den naturliga folkökningen har ständigt avtagit. Under perioden 1951 – 1955 var den i medeltal 13 o/oo per år, medan den under perioden 1971 – 1975 endast var 3.6 o/oo. Omflyttningen har minskat befolkningen speciellt i Norra Karelen, St Michels och Kuopio län och ökat den i Nylands län. Under perioden 1961 – 1973 inflyttade 377 200 personer i Nylands län, därifrån 195 200 personer flyttade till andra län. Till Norra Karelen län flyttade under nämnda period endast 41 200 personer och därifrån till andra län 82 900 personer. Nettoemigrationen till Sverige (skillnaden mellan personer som lämnat Finland och personer som flyttat till Finland) var negativ på 1960-talet (toppvärdet - 32 800 personer - nåddes år 1969). Nettoemigrationen till Sverige var emellertid positiv under åren 1971 – 1974, men år 1975 var den negativ, d.v.s. flyttningsförlusten till Sverige var omkring 4 400 personer.

Hushåll och familjer

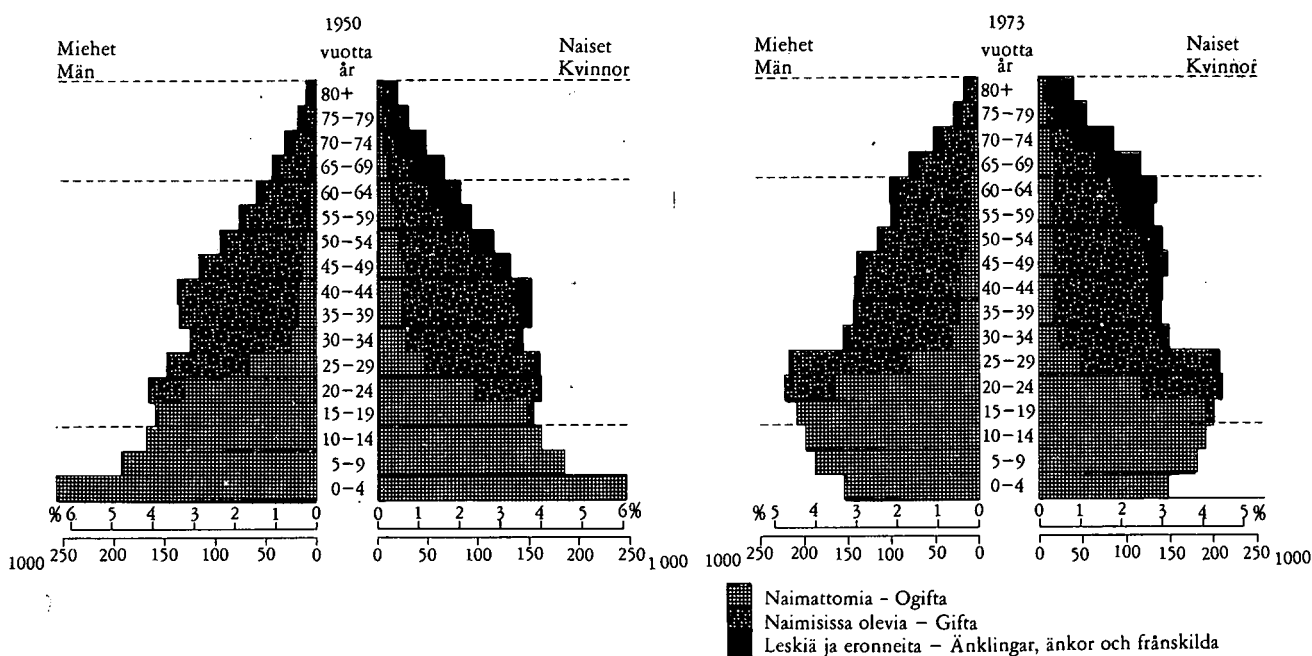
År 1970 fanns det ungefär en och en halv miljon hushåll i Finland. Av dessa var närmare 64 % enfamiljshushåll. Familjerna uppgick till 1 135 000 samma år, medan de år 1960 varit närmare 100 000 färre. Familjestorleken har minskat: år 1960 fanns det 3.7 personer per familj och 3.5 år 1970. År 1960 var andelen familjer med barn över 65 %. Fram till år 1970 hade deras andel minskat till knappa 60 %. Det fanns mest familjer med barn i Lapplands län och minst på Åland samt i Åbo och Björneborgs län. År 1960 var det genomsnittliga antalet barn per familj med barn 2.3 och 2.0 år 1970.

Avioliittoa solmittiin vuonna 1950 noin 34 000 ja vuonna 1974 suunnilleen yhtä paljon. Avioerot ovat puolestaan selvästi lisääntyneet. Vuonna 1950 avioeroja oli lähes 3 700 ja vuonna 1974 jo yli 10 000. Alle 15-vuotiaiden avioerolapsien määrä on myös lisääntynyt. Vuonna 1965 avioerolapsia oli noin 6 000 ja vuonna 1974 jo yli 11 000. Vuonna 1973 tehtiin 23 200 laillista raskaudenkeskeytystä. Keskeytysperuste oli yli 71 %:ssa sosiaalinen ja 9 %:ssa lääketieteellinen.

År 1950 ingicks ca 34 000 äktenskap och år 1974 ungefär lika många. Äktenskapsskillnaderna har för sin del tydligt ökat. År 1950 uttogs närmare 3 700 skilsmässor och år 1974 redan över 10 000. Antalet skilsmässobarn under 15 år har även ökat. År 1965 uppgick de till ca 6 000 och år 1974 redan till över 11 000. År 1973 gjordes 23 200 legala aborter. I över 71 % av fallen var grunderna sociala och i 9 % medicinska.

VÄESTÖN RAKENNE BEFOLKNINGENS STRUKTUR POPULATION STRUCTURE

2.1. VÄESTÖ SUKUPUOLEN, IÄN JA SIVIILISÄÄDYN MUKAAN VUOSINA 1950 JA 1973 SEKÄ ENNUSTE VUODELLE 1985 BEFOLKNINGEN ENLIGT KÖN, ÅLDER OCH CIVILSTÄND ÅREN 1950 OCH 1973 SAMT PROGNOSEN FÖR ÅR 1985 POPULATION BY SEX, AGE AND MARITAL STATUS IN 1950 AND 1973, AS WELL AS A FORECAST FOR 1985

Ikä, vuotta Ålder, år	Miehet Män	Naiset Kvinnor	Yhteensä Inalles	
	Lukumäärä – Antal		%	
1950				
65+	99 675	166 851	266 526	6.6
15–64	1 209 372	1 343 787	2 553 159	63.4
0–14	616 249	591 987	1 208 236	30.0
Kaikkiaan – Sammanlagt	1 926 161 ¹⁾	2 103 642 ¹⁾	4 029 803 ¹⁾	100.0
1973				
65+	175 771	298 727	474 498	10.2
15–64	1 546 213	1 599 800	3 146 013	67.2
0–14	540 158	518 092	1 058 250	22.6
Kaikkiaan – Sammanlagt	2 262 142	2 416 619	4 678 761	100.0
1985				
65+	203 778	362 389	566 167	11.6
15–64	1 657 273	1 675 731	3 333 004	68.3
0–14	501 306	479 668	980 974	20.1
Kaikkiaan – Sammanlagt	2 362 357	2 517 788	4 880 145	100.0

¹⁾ Sisältää myös iältään tuntemattomat.

¹⁾ Omfattar även till åldern okända.

2.2. VÄESTÖ LÄÄNEITTÄIN SEKÄ KOKO MAASSA KUNTAMUODON MUKAAN VUOSINA 1950, 1960, 1970, 1973 ja 1975*
BEFOLKNINGEN LÄNSVIS OCH I HELA RIKET ENLIGT KOMMUNFORM ÅREN 1950, 1960, 1970, 1973 OCH 1975*
POPULATION BY PROVINCE AND IN WHOLE COUNTRY BY TYPE OF COMMUNE IN 1950, 1960, 1970, 1973 AND 1975*

Lääni Län	Väkiluku – Folkmängden					%osuus – %-andel				
	1950 ¹⁾	1960	1970	1973	1975*)	1950 ¹⁾	1960	1970	1973	1975*)
Uudenmaan – Nylands	667 459	832 936	1 005 257	1 066 152	1 092 300	16.6	18.7	21.9	22.8	23.1
Turun ja Porin – Åbo och Björneborgs	631 049	660 269	675 063	689 196	697 139	15.7	14.9	14.7	14.7	14.8
Ahvenanmaa – Åland	21 690	20 981	20 666	21 867	22 310	0.5	0.5	0.4	0.5	0.5
Hämeen – Tavastehus	521 333	580 765	635 679	656 581	659 477	12.9	13.1	13.8	14.0	14.0
Kymen – Kymmene	311 364	337 772	343 936	346 045	345 945	7.7	7.6	7.5	7.4	7.3
Mikkelin – S:t Michels	230 847	234 629	219 221	212 909	210 180	5.7	5.3	4.8	4.6	4.5
Pohjois-Karjalan – Norra Karelens	186 655	207 742	185 303	178 308	177 069	4.6	4.7	4.0	3.8	3.7
Kuopion – Kuopio	267 689	270 504	255 514	251 633	250 947	6.6	6.1	5.6	5.4	5.3
Keski-Suomen – Mellersta Finlands	224 172	245 014	237 979	236 601	240 957	5.6	5.5	5.2	5.1	5.1
Vaasan – Vasa	440 581	443 505	421 402	423 144	423 610	10.9	10.0	9.2	9.0	9.0
Oulun – Uleåborgs	359 821	406 992	401 170	399 733	404 771	8.9	9.2	8.7	8.5	8.6
Lapin – Lapplands	167 143	205 113	197 146	196 592	195 793	4.1	4.6	4.3	4.2	4.1
Koko maa – Hela riket	4 029 803	4 446 222	4 598 336	4 678 761	4 720 259 ²⁾	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Kaupungit ja kauppalat – Städer och köpingar	1 302 427	1 707 049	2 340 308	2 682 365	2 779 836	32.3	38.4	50.9	57.3	58.9
Maalaiskunnat – Landskommuner	2 727 376	2 739 173	2 258 028	1 996 396	1 940 662	67.7	61.6	49.1	42.7	41.1

- 1) Vuoden 1950 tiedot on muutettu vastaamaan vuoden 1960 läänijakoa. 1.3.1960 Pohjois-Karjalan lääni erotettiin Kuopion läänistä ja Keski-Suomen lääni muodostettiin osista Hämeen, Mikkelin, Kuopion ja Vaasan läänejä.
2) Paikallisten väestörekistereiden tilastokeskukselle lähettämien ilmoitusten mukaan on muuttovoitto 239, vaikka sen pitäisi olla koko maan kohdalla ± 0 . Koko maan väkiluku on puhdistettu tästä muuttovoitosta.

- 1) Uppgifterna för år 1950 har ändrats i enlighet med länsindelningen år 1960. 1.3.1960 avskiljdes Norra Karelens län från Kuopio län och Mellersta Finlands län bildades av delarna Tavastehus, S:t Michels, Kuopio och Vasa län.
2) Enligt de anmälningar som de lokala befolkningsregistren sändt till statistikcentralen är ändringsvinsten 239. För hela rikets del borde den vara ± 0 . Befolkningstalet för hela riket har korrigerats för ändringsvinsten.

2.3. LASTEN, TYÖIKÄISTEN JA VANHUSTEN OSUUDET VÄESTÖSTÄ LÄÄNEITTÄIN VUOSINA 1950 JA 1970 SEKÄ ENNUSTE VUODELLE 1985
ANDELARNA BARN, PERSONER I ARBETSÅLDER OCH ÅLDNINGAR AV BEFOLKNINGEN LÄNSVIS ÅREN 1950 OCH 1970 SAMT PROGNOSE FÖR ÅR 1985
PROPORTION OF CHILDREN, WORKING POPULATION AND THE VERY OLD OF THE POPULATION BY PROVINCE IN 1950 AND 1970, AS WELL AS A FORECAST FOR 1985

Lääni Län	1950				1970				1985			
	Ikä, vuotta Ålder, år			Yht. Inalles	Ikä, vuotta Ålder, år			Yht. Inalles	Ikä, vuotta Ålder, år			Yht. Inalles
	-14	15-64	65+		-14	15-64	65+		-14	15-64	65+	
	%											
Uudenmaan – Nylands	24.6	68.2	7.2	100.0	22.4	68.4	9.2	100.0	19.8	69.4	10.8	100.0
Turun ja Porin – Åbo och Björneborgs	28.2	64.3	7.5	100.0	22.6	66.7	10.6	100.0	20.0	67.6	12.5	100.0
Ahvenanmaa – Åland	26.9	63.3	9.8	100.0	22.1	64.7	13.2	100.0	21.0	65.5	13.5	100.0
Hämeen – Tavastehus	28.2	64.7	7.0	100.0	23.0	67.3	9.8	100.0	20.1	68.0	11.9	100.0
Kymen – Kymmene	28.6	64.8	6.6	100.0	23.4	66.7	9.9	100.0	19.5	68.1	12.4	100.0
Mikkelin – S:t Michels	31.1	61.7	7.1	100.0	24.7	65.1	10.3	100.0	19.3	68.0	12.6	100.0
Pohjois-Karjalan – Norra Karelens					26.4	65.1	8.5	100.0	19.6	68.3	12.1	100.0
Kuopion – Kuopio	33.5	60.6	5.8	100.0	25.7	65.2	9.1	100.0	20.2	68.6	11.2	100.0
Keski-Suomen – Mellersta Finlands					25.2	66.2	8.6	100.0	20.1	67.9	12.1	100.0
Vaasan – Vasa	31.8	61.8	6.4	100.0	24.9	65.3	9.8	100.0	20.3	66.7	13.1	100.0
Oulun – Uleåborgs	35.9	58.7	5.3	100.0	29.0	64.0	7.0	100.0	21.7	68.6	9.7	100.0
Lapin – Lapplands	36.5	59.1	4.3	100.0	30.4	63.1	6.5	100.0	21.1	69.8	9.1	100.0
Koko maa – Hela riket	30.0	63.4	6.6	100.0	24.3	66.4	9.3	100.0	20.1	68.3	11.6	100.0

2.4 NAISET 1 000 MIESTÄ KOHTI TYÖIKÄISTEN ERI IKÄRYHMISSÄ TAAJAMA- JA HAJA-ASUTUSALUEILLA¹⁾ LÄÄNEITTÄIN VUONNA 1970
 KVINNOR PER 1 000 MÄN I OLIKA ÅLDERSGRUPPER AV BEFOLKNINGEN I ARBETSÅLDER I TÄTORTER OCH GLESBYGDER¹⁾ LÄNSVIS ÅR 1970
 FEMALES PER 1 000 MALES IN VARIOUS AGE-GROUPS OF WORKING-POPULATION IN LOCALITIES AND SPARSELY POPULATED AREAS BY PROVINCE IN 1970

Lääni Län	Ikäryhmä – Åldersgrupp								
	15 – 24 vuotta – år			25 – 44 vuotta – år			45 – 64 vuotta – år		
	Koko lääni Hela länet	Taajamat Tätorter	Haja-asutusalueet Glesbygder	Koko lääni Hela länet	Taajamat Tätorter	Haja-asutusalueet Glesbygder	Koko lääni Hela länet	Taajamat Tätorter	Haja-asutusalueet Glesbygder
	Naisia 1 000 miestä kohti – Kvinnor per 1 000 män								
Uudenmaan – Nylands	1 080	1 126	832	1 034	1 059	859	1 349	1 401	1 095
Turun ja Porin – Åbo och Björneborgs	935	1 031	788	982	1 024	902	1 253	1 331	1 152
Ahvenanmaa – Åland	915	1 150	722	862	918	809	1 076	1 157	1 027
Hämeen – Tavastehus	971	1 043	791	1 009	1 051	885	1 307	1 387	1 148
Kymen – Kymmene	912	970	778	931	969	827	1 233	1 286	1 127
Mikkelin – S:t Michels	887	1 103	738	937	1 055	831	1 187	1 336	1 101
Pohjois-Karjalan – Norra Karelen	840	1 053	718	920	1 031	829	1 144	1 288	1 072
Kuopion – Kuopio	900	1 104	739	955	1 073	827	1 191	1 334	1 091
Keski-Suomen – Mellersta Finland	927	1 073	763	967	1 071	821	1 175	1 288	1 072
Vaasan – Vasa	926	1 036	829	974	1 031	908	1 180	1 260	1 120
Oulun – Uleåborgs	900	1 072	757	931	1 038	805	1 098	1 204	1 015
Lapin – Lapplands	878	1 029	734	922	1 032	789	1 061	1 147	975
Koko maa – Hela riket	951	1 066	774	980	1 041	852	1 235	1 334	1 098

1) Taajamina pidetään pääsääntöisesti kaikkia vähintään 200 asukkaan taloryhmiä, jos rakennusten välinen etäisyys ei yleensä ole 200 metriä suurempi. Haja-asutusalueita ovat taajamien ulkopuoliset alueet.

1) Som tätorter anses enligt huvudregeln alla hussamlingar med minst 200 invånare, såframt avståndet mellan byggnaderna i allmänhet ej överstiger 200 meter. Glesbygdsområden är områden utanför tätorter.

2.5. RUOTSINKIELINEN VÄESTÖ VUOSINA 1950 JA 1970, MUSTALAISVÄESTÖ VUONNA 1970 SEKÄ SAAMELAISVÄESTÖ VUOSINA 1962 JA 1970 LÄÄNEITTÄIN
 DEN SVENSKSPRÅKIGA BEFOLKNINGEN ÅREN 1950 OCH 1970, ZIGENARBEFOLKNINGEN ÅR 1970 OCH SAMEBEFOLKNINGEN ÅREN 1962 OCH 1970 LÄNSVIS
 SWEDISH-SPEAKING POPULATION IN 1950 AND 1970, GIPSY POPULATION IN 1970 AND LAPPISH POPULATION IN 1962 AND 1970 BY PROVINCE

Lääni Län	Ruotsinkielinen väestö Den svenskspråkiga befolkningen				Mustalaisväestö Zigenarbefolkningen		Saamelaisväestö Samebefolkningen			
	1950		1970		1970		1962		1970	
	Yhteensä Inalles	% ¹⁾	Yhteensä Inalles	% ¹⁾	Yhteensä Inalles	% ²⁾	Yhteensä Inalles	% ²⁾	Yhteensä Inalles	% ²⁾
Uudenmaan – Nylands	168 363	25.2	149 734	14.9	811	15.9	–	–	..	..
Turun ja Porin – Åbo och Björneborgs	36 744	5.8	28 810	4.3	563	11.0	–	–	..	..
Ahvenanmaa – Åland	20 879	96.3	19 903	96.3	10	0.2	–	–	..	..
Hämeen – Tavastehus	3 482	0.7	2 220	0.3	519	10.2	–	–	..	..
Kymen – Kymmene	3 857	1.2	2 477	0.7	434	8.5	–	–	..	..
Mikkelin – S:t Michels	348	0.2	153	0.1	390	7.6	–	–	..	..
Pohjois-Karjalan – Norra Karelen	113	0.1	59	0.0	251	4.9	–	–	..	..
Kuopion – Kuopio	544	0.2	257	0.1	289	5.7	–	–	..	..
Keski-Suomen – Mellersta Finland	575	0.3	227	0.1	434	8.5	–	–	..	..
Vaasan – Vasa	112 257	25.3	99 034	23.5	766	15.0	–	–	..	..
Oulun – Uleåborgs	625	0.2	389	0.1	487	9.5	–	–	..	..
Lapin – Lapplands	499	0.3	143	0.1	143	2.8	3 843 ³⁾	100.0 ³⁾	3 936 ³⁾	89.23 ³⁾
Koko maa – Hela riket	348 286	8.6	303 406	6.6	5 097	100.0	3 843	100.0	4 409	100.0

1) Osuus koko väestöstä.
 2) Jakautuminen eri lääneihin.
 3) Saamelaiskunnissa (Enontekiö, Inari, Sodankylä ja Utsjoki) asuva väestö.

1) Andel av hela befolkningen.
 2) Fördelning per de olika länen.
 3) Den i samekommunerna bosatta befolkningen (Enontekiö, Enare, Sodankylä och Utsjoki).

LUONNOLLINEN VÄESTÖNKASVU JA MUUTTOLIIKE
DEN NATURLIGA FOLKÖKNINGEN OCH FLYTTNINGSRÖRELSEN
NATURAL GROWTH OF POPULATION AND POPULATION MOVEMENTS

2.6. LUONNOLLINEN VÄESTÖNKASVU LÄÄNEITTÄIN VUOSINA 1951-55 - 1971-75
DEN NATURLIGA FOLKÖKNINGEN LÄNSVIS ÅREN 1951-55 - 1971-75
THE STANDARDIZED RATE OF NATURAL INCREASE BY PROVINCE IN 1951-55 - 1971-75

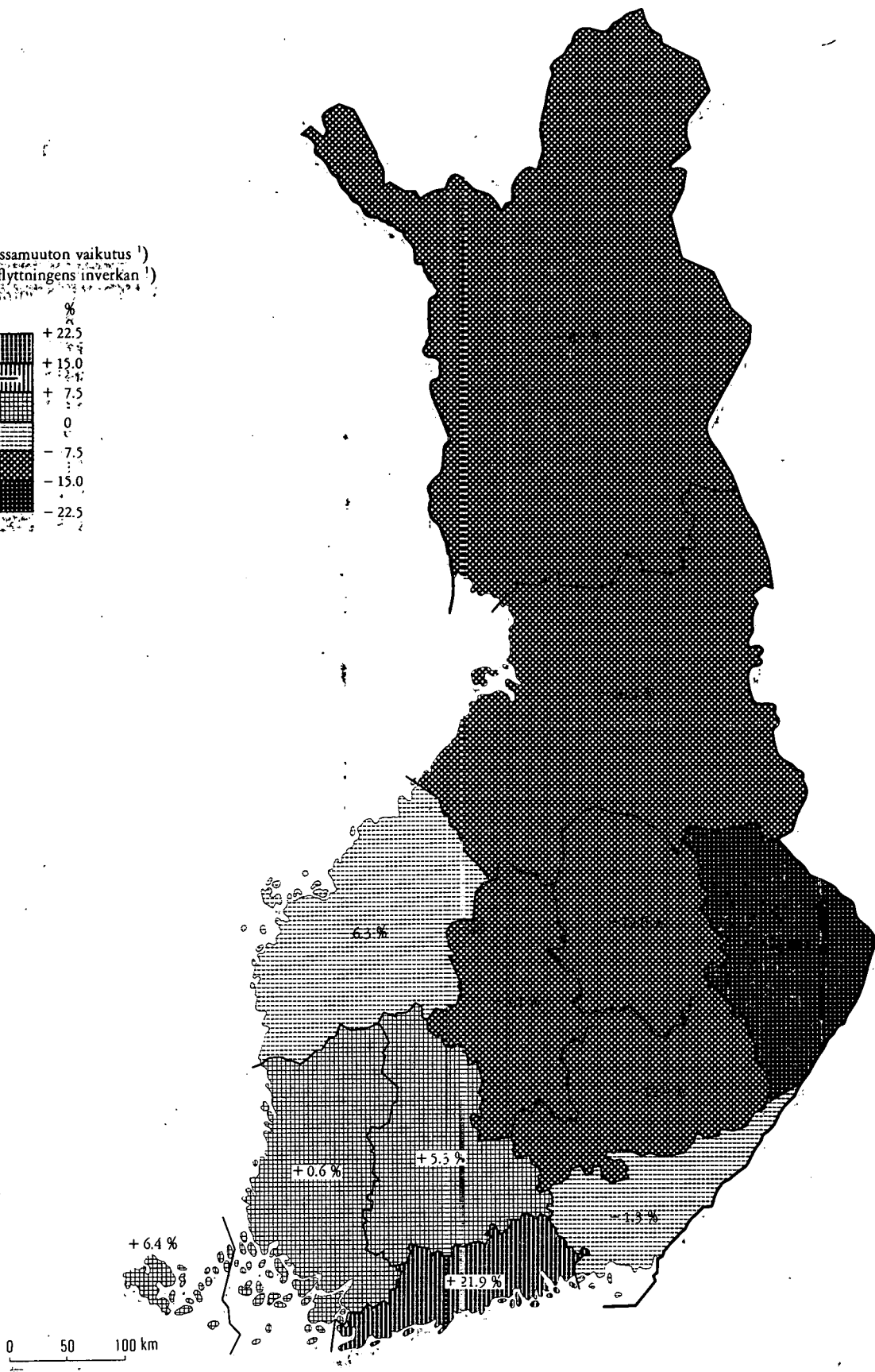
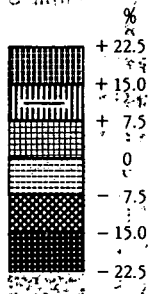
Lääni Län	Luonnollinen väestönkasvu keskimäärin vuodessa ¹⁾ Den naturliga folkökningen i medeltal per år ¹⁾				
	1951-55 ²⁾	1956-60 ²⁾	1961-65	1966-70	1971-75
	o/oo				
Uudenmaan - Nylands	+ 8.8	+ 9.2	+ 8.8	+ 7.1	+ 5.4
Turun ja Porin - Åbo och Björneborgs ...	+ 9.6	+ 7.5	+ 6.2	+ 4.5	+ 2.7
Ahvenanmaa - Åland	+ 4.7	+ 4.4	+ 3.5	+ 3.5	+ 3.2
Hämeen - Tavastehus	+ 10.8	+ 8.8	+ 7.0	+ 5.3	+ 3.2
Kymen - Kymmene	+ 10.9	+ 8.7	+ 6.7	+ 3.8	+ 1.4
Mikkelin - S:t Michels	+ 12.7	+ 9.2	+ 6.0	+ 2.9	+ 0.4
Pohjois-Karjalan - Norra Karelen	+ 17.3	+ 13.3	+ 8.1	+ 4.2	+ 1.2
Kuopion - Kuopio	+ 15.4	+ 11.4	+ 8.4	+ 4.9	+ 1.8
Keski-Suomen - Mellersta Finland	+ 15.4	+ 11.6	+ 9.0	+ 5.4	+ 2.9
Vaasan - Vasa	+ 13.1	+ 9.8	+ 8.3	+ 6.4	+ 4.3
Oulun - Uleåborgs	+ 21.0	+ 16.7	+ 14.0	+ 9.6	+ 6.7
Lapin - Lapplands	+ 24.4	+ 21.3	+ 17.4	+ 10.3	+ 5.7
Koko maa - Hela riket	+ 13.0	+ 10.6	+ 8.6	+ 6.0	+ 3.6

- 1) Ajanjakson keskimääräinen vuosittainen syntyneiden enen-
myys (ts. elävänä syntyneiden ja kuolleiden erotus) o/oo :na
jaksoa edeltäneen vuoden lopun väkiluvusta.
2) Vuosien 1951-60 tiedot on muutettu vuoden 1960 lääni-
jakoa vastaaviksi.

- 1) Periodens genomsnittliga födelseöverskott per år (d.v.s. skill-
naden mellan levande födda och döda) i o/oo av befolkningen
vid slutet av året före perioden.
2) Uppgifterna för åren 1951-60 har ändrats i enlighet med
länsindelningen år 1960.

2.7. MAASSAMUUTON VAIKUTUS VÄKILUKUUN LÄÄNEITTÄIN AJANJAKSOLLA 1961-73
 OMFLYTTNINGENS INVERKAN PÅ FOLKMÄNGDEN LÄNSVIS UNDER PERIODEN 1961-73
 EFFECT OF MIGRATION ON POPULATION BY PROVINCE IN THE PERIOD 1961-73

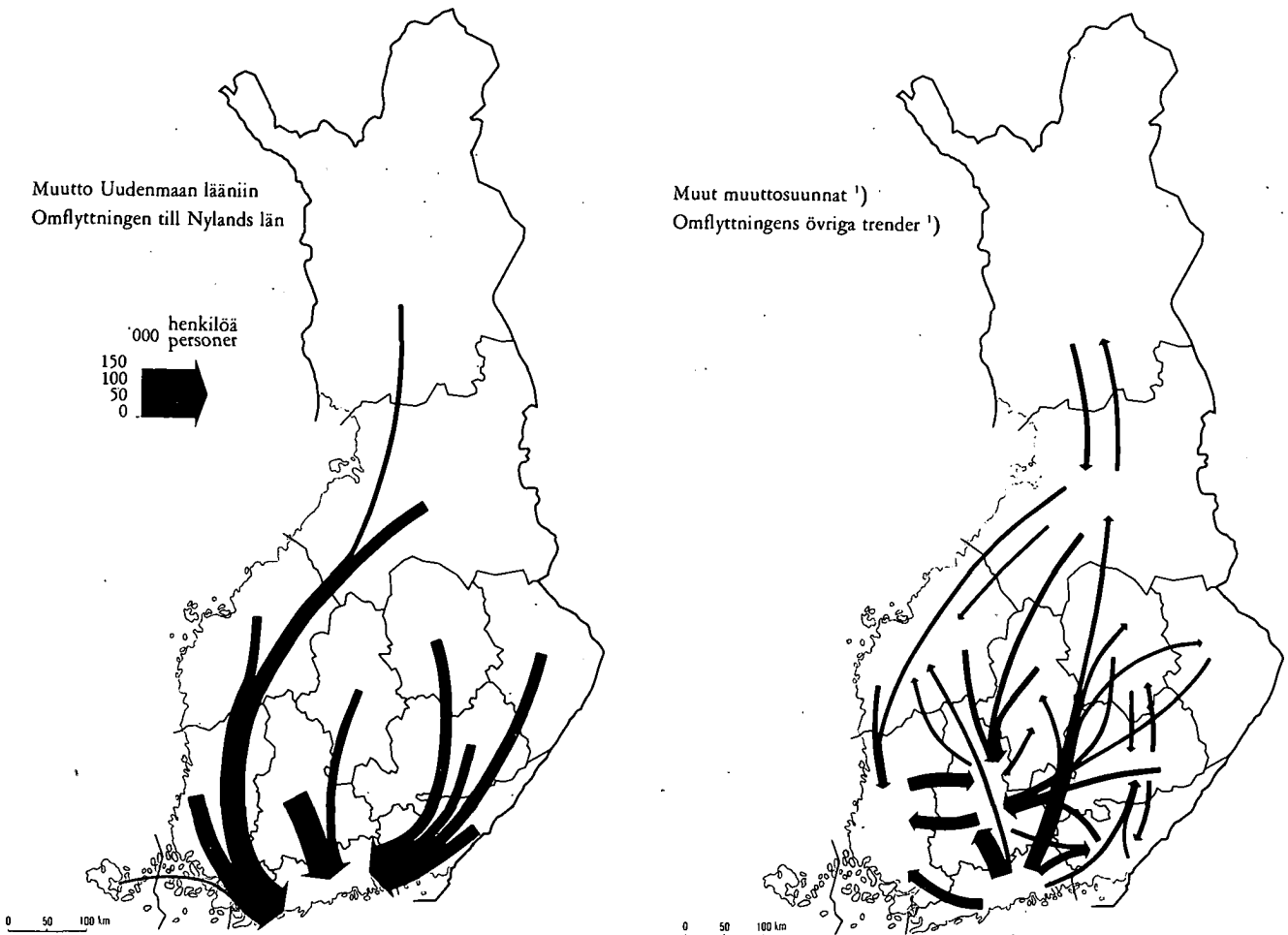
Maassamuuton vaikutus ¹⁾
 Omflyttningens inverkan ¹⁾

¹⁾ Vuosien 1961-73 muuttovoiton tai -tappion osuus vuoden 1960 lopun väkiluvusta.

¹⁾ Flyttningens vinsten eller -förlusten åren 1961-73 i proportion till folkmängden i slutet av år 1960.

2.8. MAASSAMUUTON PÄÄSUUNNAT LÄÄNEITTÄIN AJANJAKSOLLA 1961-73
OMFLYTTNINGENS HUVUDTRENDER LÄNSVIS UNDER PERIODEN 1961-73
PRINCIPAL TRENDS OF MIGRATION BY PROVINCE IN THE PERIOD 1961-73

¹⁾ Alle 10 000 henkilön muuttolukuja ei ole kuvattu.

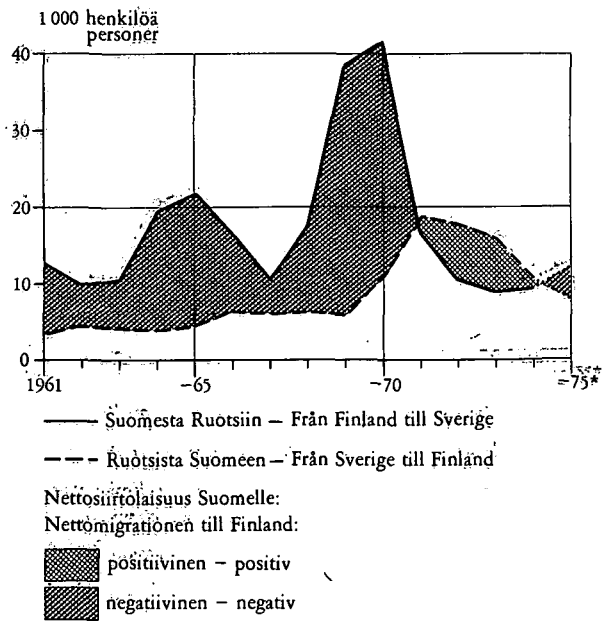
¹⁾ Omflyttningstal för färre än 10 000 personer har inte beskrivits.

2.9. LÄÄNIEN VÄLINEN MUUTTOLIIKE AJANJAKSONA 1961-1973
OMFLYTTNING MELLAN LÄNEN UNDER PERIODEN 1961-1973
MIGRATION BETWEEN PROVINCES IN THE PERIOD 1961-1973

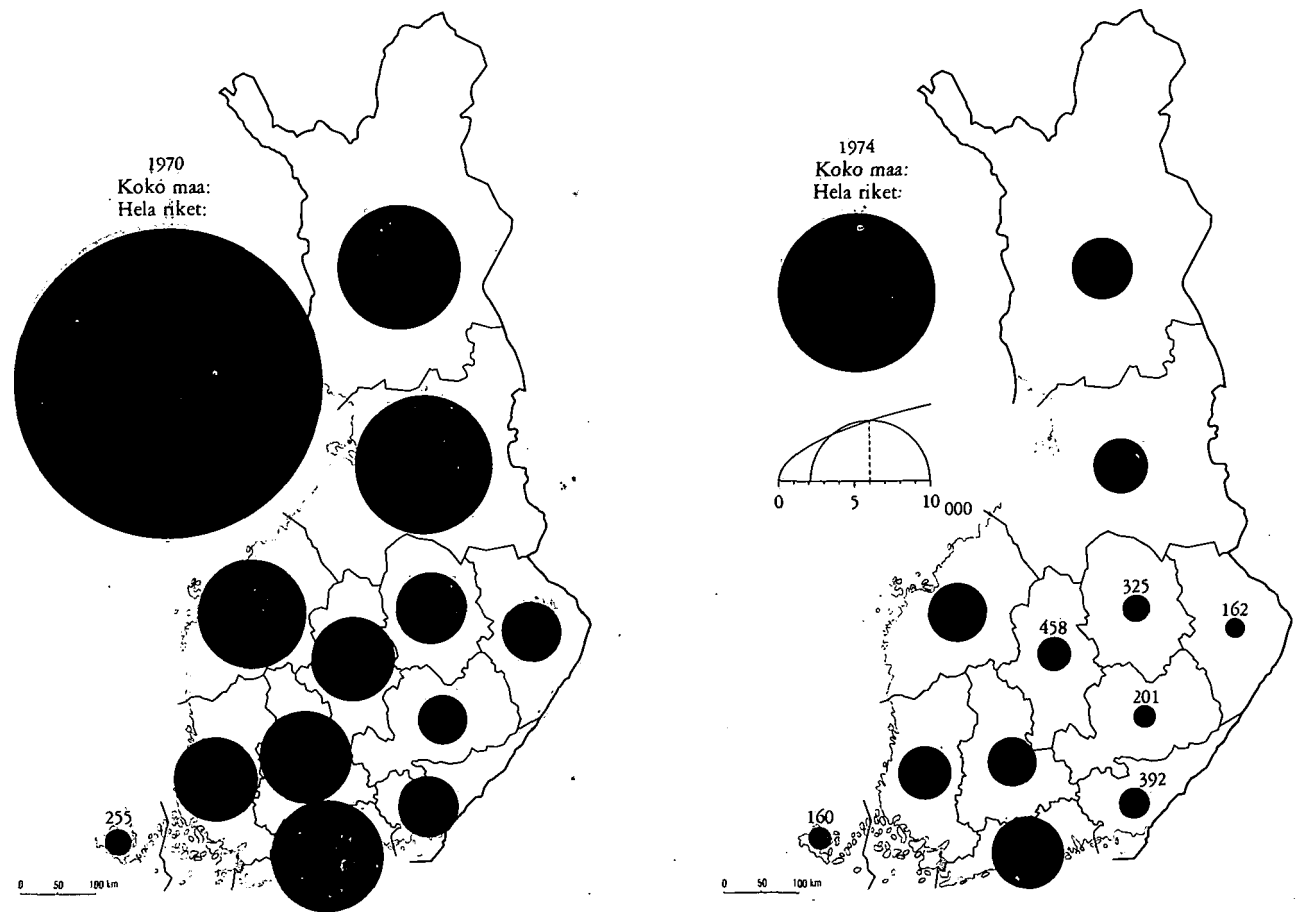
Lähtölääni Utflyttningsslän	Tulolääni – Inflyttningsslän												
	Uudenmaan Nylands	Turun ja Porin Åbo och Björneborgs	Ahvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Pohjois-Karjalan Norra Karels	Kuopion Kuopio	Keski-Suomen Mellersta Finland	Vaasan Vasa	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	Koko maa Hela riket
	1 000 henkilöä – personer												
Uudenmaan – Nylands	–	34.0	1.2	57.5	22.0	11.7	10.7	13.0	11.5	13.7	14.1	5.8	195.2
Turun ja Porin – Åbo och Björneborgs	50.2	–	0.9	41.8	6.8	3.3	2.1	3.7	5.3	9.7	6.7	2.8	133.4
Ahvenanmaa – Åland	0.8	0.7	–	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	0.0	1.9
Hämeen – Tavastehus	81.4	38.7	0.2	–	14.2	9.1	4.3	5.9	12.7	10.2	7.9	3.5	188.2
Kymen – Kymmene	39.4	7.4	0.1	17.8	–	10.4	4.9	4.1	3.8	2.3	3.4	1.6	95.2
Mikkelin – S:t Michels	28.9	4.7	0.0	17.2	15.5	–	4.4	12.4	6.7	1.5	2.6	1.1	95.2
Pohjois-Karjalan – Norra Karels	36.0	4.3	0.0	11.5	9.8	5.3	–	6.7	2.6	1.2	4.0	1.5	82.9
Kuopion – Kuopio	35.9	5.7	0.0	12.1	6.7	11.9	6.2	–	6.2	2.2	8.4	2.1	97.3
Keski-Suomen – Mellersta Finland	26.6	7.9	0.1	18.7	4.6	6.2	2.1	5.0	–	6.1	4.9	2.4	84.7
Vaasan – Vasa	28.7	15.6	0.6	18.0	3.0	1.8	1.1	2.1	7.1	–	8.4	3.4	89.7
Oulun – Uleåborgs	36.2	13.1	0.1	17.1	5.8	3.5	4.0	8.2	6.1	10.8	–	16.0	120.9
Lapin – Lapplands	13.0	5.4	0.0	7.1	2.4	1.5	1.5	2.3	2.5	3.9	18.0	–	57.6
Koko maa – Hela riket	377.2	137.5	3.3	219.0	90.7	64.8	41.2	63.3	64.7	61.8	78.4	40.2	1 242.3

2.10. SIIRTOLAIKUUS SUOMEN JA RUOTSIN VÄLILLÄ VUOSINA 1961–75
MIGRATIONEN MELLAN FINLAND OCH SVERIGE ÅREN 1961–75
MIGRATION BETWEEN FINLAND AND SWEDEN IN 1961–75

Vuosi År	Suomesta Ruotsiin Från Finland till Sverige	Ruotsista Suomeen Från Sverige till Finland	Nettosiirto- laisuus Nettomigra- tionen
	Henkilöä – Personer		
1961	12 800	3 800	– 9 000
1962	9 800	4 300	– 5 500
1963	10 400	4 100	– 6 300
1964	19 300	3 800	–15 500
1965	21 900	4 500	–17 400
1966	16 600	6 400	–10 200
1967	10 600	6 100	– 4 500
1968	17 300	6 100	–11 200
1969	38 600	5 900	–32 700
1970	41 500	11 000	–30 500
1971	16 600	18 700	+ 2 100
1972	10 300	17 600	+ 7 300
1973	9 000	16 100	+ 7 100
1974	9 700	11 000	+ 1 300
1975*	12 100	7 700	– 4 400

2.11. SUOMESTA MUIHIN PÖHJOISMAIHIN MUUTTANEET LÄÄNEITTÄIN VUOSINA 1970 JA 1974
UTVANDRARE FRÅN FINLAND TILL DE ÖVRIGA NORDISKA LÄNDERNA LÅNSVIS ÅREN 1970 OCH 1974
EMIGRANTS FROM FINLAND TO OTHER NORDIC COUNTRIES BY PROVINCE IN 1970 AND 1974

**RUOKAKUNNAT JA PERHEET
HUSHÄLL OCH FAMILJER
HOUSEHOLDS AND FAMILIES**

**2.12. RUOKAKUNTIEN JAKAUTUMINEN TYYPIN MUKAAN KUNTAMUODOITTAIN VUONNA 1970
FÖRDELNINGEN AV HUSHÄLL ENLIGT TYP OCH KOMMUNFORM ÅR 1970
DISTRIBUTION OF HOUSEHOLDS BY TYPE AND TYPE OF COMMUNE IN 1970**

Ruokakuntatyyppi Hushällstyp	Ruokakuntia ¹⁾ Hushåll ¹⁾			Henkilöitä Personer		
	Koko maa Hela riket	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Koko maa Hela riket	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner
	%					
Ruokakunnat, joissa ei perhettä – Hushåll utan familj	27.5	31.7	22.0	10.7	13.3	8.0
Ruokakunnat, joissa vain 1 perhe – Hushåll med enbart en familj	63.7	62.9	64.8	74.4	77.5	71.1
Ruokakunnat, joissa 1 perhe ja muita ²⁾ – Hushåll med en familj och andra ²⁾	6.8	4.5	9.5	10.7	7.4	14.1
Ruokakunnat, joissa 2 tai useampia perheitä ²⁾ 3) – Hushåll med 2 eller flere familjer ²⁾ 3)	2.0	0.8	3.7	4.2	1.7	6.8
Yhteensä – Inalles	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Lukumäärä – Antal	1 518 819	858 275	660 544	4 540 945	2 310 765	2 230 180

- 1) Ruokakunnan muodostavat yhdessä asuvat perheenjäsenet ja muut henkilöt, joilla on yhteinen ruokatalous. Perheen määritelmä on esitetty taulun 2.13. alaviitteessä 1. Ruokakunnan ja kotitalouden käsitteet vastaavat toisiaan.
2) Ruokakuntiin kuuluvat muut henkilöt tai toiset perheet ovat suurimmaksi osaksi sukulaisia.
3) Ruokakuntia, joissa oli useampia kuin 2 perhettä oli maalaiskunnissa 0.1 % ja niissä henkilöitä 0.2 %.

- 1) Hushåll består av familjemedlemmar vilka bor tillsammans samt andra personer, vilka har gemensamt mathushåll. Definition av begreppet familj har framställts tabell 2.13. fotnot 1. Begreppen matlag och hushåll motsvarar varandra.
2) Andra personer eller andra familjer vilka hör till hushållen är till största delen släktingar.
3) Hushåll med flere än 2 familjer fanns i landskommunerna 0.1 % och de hade 0.2 % personer.

**2.13. PERHEIDEN KOKO LÄÄNEITTÄIN JA KOKO MAASSA KUNTAMUODON MUKAAN VUOSINA 1960 JA 1970
FAMILJERNAS STORLEK LÄNSVIS OCH I HELA RIKET ENLIGT KOMMUNFORM ÅREN 1960 OCH 1970
FAMILY SIZE BY PROVINCE AND IN WHOLE COUNTRY BY TYPE OF COMMUNE IN 1960 AND 1970**

Lääni Län	Perheitä ¹⁾ yhteensä Familjer inalles ¹⁾		Henkilöitä perhettä Personer per familj		Perheistä lapsi- perheitä ²⁾ Av familjer familjer med barn ²⁾		Lapsia lapsiperhettä kohti ²⁾ Barn per familj med barn ²⁾	
					%			
	1960	1970	1960	1970	1960	1970	1960	1970
Uudenmaan – Nylands	204 489	253 423	3.3	3.2	62.3	57.9	1.9	1.8
Turun ja Porin – Åbo och Björneborgs	161 640	173 633	3.5	3.3	63.3	56.9	2.1	1.9
Ahvenanmaa – Åland	5 199	5 441	3.7	3.2	59.6	54.0	2.0	1.8
Hämeen – Tavastehus	141 184	161 472	3.5	3.3	64.1	57.8	2.1	1.9
Kymen – Kymmene	82 504	87 682	3.6	3.4	63.4	58.1	2.2	1.9
Mikkelin – S:t Michels	52 736	52 368	3.9	3.6	65.2	59.5	2.5	2.1
Pohjois-Karjalan – Norra Karelen	44 654	43 429	4.2	3.8	69.3	62.0	2.7	2.2
Kuopion – Kuopio	60 067	60 716	4.0	3.7	66.8	61.5	2.5	2.2
Keski-Suomen – Mellersta Finlands	55 507	58 121	3.9	3.6	67.7	60.7	2.4	2.1
Vaasan – Vasa	101 603	103 538	3.9	3.6	66.7	60.9	2.3	2.0
Oulun – Uleåborgs	84 303	90 571	4.4	4.0	71.9	66.6	2.8	2.3
Lapin – Lapplands	42 384	44 384	4.4	4.0	73.5	68.7	2.8	2.4
Koko maa – Hela riket	1 036 270	1 134 778	3.7	3.5	65.4	59.7	2.3	2.0
Kaupungit ja kauppalat – Städer och köpingar	420 220	594 085	3.4	3.3	64.4	59.7	1.9	1.8
Maalaiskunnat – Landskommuner	616 050	540 693	3.9	3.7	66.1	59.6	2.5	2.2

- 1) Perheellä tarkoitetaan vanhempia, molempia tai jompaa kumpaa ja heidän tai hänen naimattomia lapsiaan sekä lapsettomia aviopuolisoita. Perheessä voi olla korkeintaan kaksi perättäistä sukupolvea (perhe muodostetaan ruokakunnan nuorimmasta sukupolvesta lähtien). Yksinäinen henkilö on perheisiin kuulumaton.
2) Lapsiperheellä tarkoitetaan tässä perhettä, jossa on alle 18 vuotiaita lapsia (kyseessä ei ole juridinen ikäraja).

- 1) Med familj avses föräldrar, båda eller endera, och deras eller den enas ogifta barn samt äkta makar utan barn. Familjen kan omfatta högst två generationer efter varandra (familjen bildas utgående från hushållets yngsta generation). En ensamstående person hör inte till familjerna.
2) Med familjer med barn avses här familj med barn under 18 år (det gäller inte juridisk åldersgräns).

2.14. LAPSIPERHEET PERHETYYPIN JA LASTEN LUKUMÄÄRÄN MUKAAN VUOSINA 1960 JA 1970
FAMILJER MED BARN EFTER FAMILJETYP OCH ANTAL BARN ÅREN 1960 OCH 1970
FAMILIES WITH CHILDREN BY TYPE OF FAMILY AND NUMBER OF CHILDREN IN 1960 AND 1970

Lasten lukumäärä Antal barn		Lapsiperheitä Familjer med barn		Perhetyyppi – Familjety					
				Aviopari ja lapsia Äkta makar med barn		Äiti ja lapsia Mor och barn		Isä ja lapsia Far och barn	
			%		%		%		%
1	1970	287 649	100.0	242 131	84.2	40 224	14.0	5 294	1.8
	1960	253 285	100.0	206 952	81.7	41 161	16.3	5 172	2.0
2	1970	222 276	100.0	204 361	91.9	15 814	7.1	2 101	0.9
	1960	202 408	100.0	184 665	91.2	15 484	7.6	2 259	1.1
3	1970	100 358	100.0	93 293	93.0	6 288	6.3	777	0.8
	1960	112 446	100.0	105 282	93.6	6 224	5.5	940	0.8
4+	1970	66 752	100.0	62 291	93.3	3 977	6.0	484	0.7
	1960	109 907	100.0	104 643	95.2	4 512	4.1	752	0.7
Yhteensä	1970	677 035	100.0	602 076	88.9	66 303	9.8	8 656	1.3
Inalles	1960	678 046	100.0	601 542	88.7	67 381	9.9	9 123	1.3

2.15. PERHEISIIN KUULUVAT ALLE 13-VUOTIAAT LAPSET IÄN JA VANHEMPIEN AMMATISSATOIMIVUUDEN¹⁾ MUKAAN
VUONNA 1970
UNDER 13-ÅRIGA BARN I FAMILJER EFTER ÅLDER OCH FÖRÄLDRARNAS YRKESVERKSAMHET¹⁾ ÅR 1970 .
CHILDREN UNDER 13 YEARS OF AGE IN FAMILIES BY AGE AND PARENTS' ECONOMIC ACTIVITY IN 1970

Ikä, vuosia Ålder, år	Lapsia, joiden molemmat vanhemmat ovat ammatissa toimivia Barn, vilkas båda föräldrar är yrkesverksamma		Lapsia, joiden ainoa huoltaja (isä tai äiti) on ammatissa toimiva Barn, vilkas enda förälder är yrkesverksamma	
	Yhteensä Inalles	% ²⁾	Yhteensä Inalles	% ²⁾
0	24 742	43.4	2 231	68.3
1	27 673	46.4	2 658	74.5
2	31 424	48.7	3 201	79.6
3	33 568	50.0	3 575	80.3
4	34 358	50.8	3 884	81.6
5	34 797	51.2	4 121	82.1
6	36 583	52.4	4 453	82.6
0-6	223 145	49.2	24 123	79.1
7-12	228 452	54.6	32 307	80.4
0-12	451 597	51.8	56 430	79.8

- 1) Ammatissatoimivuuden käsitettä on selvitetty 3. luvun kuvion 3.3. alaviitteessä.
2) Kaikista tähän perhetyyppiin kuuluvista ko. ikäryhmän lapsista.

- 1) Begreppet yrkesverksamhet har klargjorts i 3. kapitles figur 3.3. fotnot.
2) Av samtliga barn i resp. ålder i denna grupp.

2.16. SOLMITUT AVIOLIITOT JA AVIOEROT VUOSINA 1950–74
INGÅNGNA ÄKTENSKAP OCH ÄKTENSKAPSSKILLNADER ÅREN 1950–74
MARRIAGES AND DIVORCES IN 1950–74

Vuosi År	Solmitut avioliitot Ingångna äktenskap		Avioerot Äktenskapsskillnader				Avioero- lapsia ¹⁾ Skilsmäso- barn ¹⁾	Aiemmin eronneiden solmimia uusia avio- liittoja Tidigare från- skildas nya äktenskap	
	Yhteensä Inalles	1 000 henkeä kohden Per 1 000 personer	1 000 henkeä kohden Per 1 000 personer			Yhteensä Inalles			Siitä lapsettomia Varav barnlösa %
			Koko maa Hela riket	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner				
1950	34 205	8.5	0.92	1.92 ²⁾	0.42 ²⁾	3 687	36.4	4 131 ³⁾	3 714
1955	32 640	7.7	0.85	1.70	0.41	3 611	32.8	4 579 ³⁾	3 481
1960	32 834	7.4	0.82	1.53	0.39	3 655	31.1	4 403 ⁴⁾	3 409
1965	36 214	7.9	1.00	1.73	0.44	4 594	25.4	6 085	3 664
1966	38 252	8.4	1.06	1.74	0.50	4 856	25.9	6 100	3 835
1967	41 273	9.0	1.13	1.81	0.54	5 209	24.0	6 661	3 903
1968	40 251	8.7	1.17	1.85	0.52	5 416	25.0	6 952	3 898
1969	40 910	8.8	1.27	1.95	0.61	5 895	24.8	7 666	4 022
1970	40 730	8.8	1.31	1.97	0.63	6 044	23.9	7 760	4 003
1971	37 925	8.2	1.56	2.16	0.92	7 175	23.7	8 486	3 951
1972	35 467	7.6	1.78	2.45	0.97	8 254	23.4	9 633	4 144
1973	34 883	7.5	1.89	2.58	0.99	8 831	24.6	9 906	4 308
1974	34 533	7.3	2.13	2.85	1.14	10 019	24.1	11 033	4 795

- 1) Puolisoiden huollettavat 0 – 15 vuotiaat lapset.
2) Kauppaloiden avioerot sisältyvät maalauskuntien avioerolu-
kuihin.
3) Sisältää kaikki purkautuneissa avioliitoissa syntyneet lapset.
4) Sisältää purkautuneissa avioliitoissa syntyneet 0 – 16
vuotiaat lapset.

- 1) Barn i åldern 0 – 15 år i makarnas vårdnad.
2) Köpingarnas äktenskapsskillnader ingår i landskommunernas
skilsmässotal.
3) Inkluderar alla barn födda i upplösta äktenskap.
4) Inkluderar 0 – 16 år gamla barn födda i upplösta äktenskap.

2.17. LAILLISET RASKAUDENKESKEYTYKSET PERUSTEEN MUKAAN VUONNA 1973
LEGALA AVBRYTANDEN AV HAVANDESKAP-ENLIGT INDIKATION ÅR 1973
LEGALLY INDUCED ABORTIONS BY INDICATION IN 1973

Peruste Indikation	%-osuus 1) %-andel 1)
Läketieteellinen – Medicinsk	9.2
Sosiaalinen – Social	71.5
Alle 17 vuotta – Ålder under 17 år	4.2
Täyttänyt 40 vuotta – Fyllt 40 år	8.5
Synnyttänyt 4 lasta – Fött 4 barn	6.0
Muu – Annan	0.6
Kaikki perusteet – Alla indikationer	100.0
Raskaudenkeskeytyksien lukumäärä, kpl Antal avbrytanden av havandeskap, st	23 217*)
Raskaudenkeskeytyksiä 1 000 synnyttäjää kohti Avbrytanden av havandeskap per 1 000 barnaföderskor	410.4*)

1) Jakautumassa on aineistona tapaukset kesä–syyskuulta.

1) Fördelningens material är fall under juni–september.

3. TYÖOLOT ARBETSFÖRHÅLLANDEN CONDITIONS OF WORK

Johdanto

Työ, sen laatu ja saatavuus ovat keskeisiä ihmisen hyvinvoinnille, minkä vuoksi työoloihin liittyvät asiat ovat hyvin tärkeällä sijalla yhteiskuntapolitiikassa. Työvoimapolitiikka käsittelee työllisyyteen liittyviä asioita. Työvoimapolitiikkaan kuuluvat työvoiman liikkuvuuden ohjailu, työpaikkojen alueelliseen sijoittumiseen vaikuttaminen, työllisyyden turvaaminen ja uusien työpaikkojen luominen. Työsuojelupolitiikka taas käsittelee työolosuhteita.

Työoloja koskevat tilastot voidaan kohdealueen mukaan jakaa työvoimatilastoihin ja työolosuhdetilastoihin. Työvoimatilastot kuvaavat: 1) työvoimavaroja, 2) työvoimaa, työllisyyttä, työttömyyttä, 3) työvoimareservii sekä 4) työn käyttöä tuotannossa. Työolosuhdetilastot kuvaavat: 1) fyysisiä työolosuhteita, 2) psykososiaalisia työolosuhteita sekä 3) työolosuhteiden vaikutuksia ihmisiin. Lisäksi työoloja voidaan tarkastella työn välittömän suoritussympäristön (esim. työvälineet, työtilat), koko työpaikan (esim. sosiaaliset tilat) tai työpaikan ulkoisen ympäristön (työmatkat jne.) kannalta.

Tässä julkaisussa on esitetty rakennetietoja työvoimavaroista sekä tietoja työvoimaan ja sen ulkopuolelle siirtymistä. Työllisten elinkeino-, ammatti-, koulutus- ja sosiaalista rakennetta on tarkasteltu toisessa alaluvussa. Työttömyyttä, sen kestoja sekä avoimien työpaikkojen määrää on käsitelty kolmannessa alaluvussa. Työolosuhteista on esitetty työmatkoihin ja työn laatuun liittyviä tekijöitä (vuorotyö, palkkausmuoto, työn rasittavuus) sekä tietoja työtapaturmista.

Luvussa 5 (Terveys) esitetään tietoja työkyvyttömyyseläkkeensaajista, luvussa 7 (Sosiaaliturva) on tietoja työttömien toimeentuloturvasta. Luvussa 11 (Yhteiskunnallinen osallistuminen) esitetään tietoja ammatillisesta järjestäytymisestä ja työtaisteluista. Myös lohossa III (Eräitä tasa-arvoisuuteen liittyviä tekijöitä) on työoloihin liittyviä tietoja: julkisten palvelusten työvoima 1 000 asukasta kohden, asuinkuntansa ulkopuolella työssä käyvien osuus ammatissa toimivista, naisten ja miesten tyypilliset ammattialat, ammatissa toimivat naiset ja miehet sosioekonomisen aseman mukaan, työttömyysasteet iän ja sukupuolen mukaan, työttömät työnhakijat työttömyyden keston mukaan ikäryhmittäin sekä naisten osuus eräiden työmarkkinajärjestöjen päättävissä elimissä.

Työvoimatilastoja laativat tilastokeskus otokseen perustuvan työvoimatiedustelun perusteella ja työvoimaministeriö työnvälityksen antamien tietojen perusteella. Työvoimareservistä on toistaiseksi tehty vain alueellisia erillisselvityksiä. Myöskään työvoiman liikkuvuudesta ei ole koottu yhtenäisiä tietoja. Työolosuhteista ei koota systemaattisia tietoja tapaturmia ja ammattitauteja lukuun ottamatta. Nykyiset tiedot perustuvat valtaosaltaan työntekijöille osoitettuihin kyselyihin.

Inledning

Arbetet, dess art och möjligheter att erhålla arbete är viktiga för människans välfärd, varför faktorer som ansluter sig till arbetsförhållandena intar en central plats inom samhällspolitiken. Arbetskraftspolitiken omfattar ärenden som hänför sig till sysselsättningen. Arbetskraftspolitikens uppgift är att styra arbetskraftens rörlighet, att påverka arbetsplatsernas regionala lokalisering, att säkerställa sysselsättningen och att skapa nya arbetsplatser. Arbetskyddspolitiken omfattar arbetsförhållandena.

Den statistik som gäller arbetsförhållandena kan enligt urvalsområde indelas i arbetskraftsstatistik och arbetsförhållandestatistik. Arbetskraftsstatistiken visar: 1) arbetskraftsresurser, 2) arbetskraft, sysselsättning, arbetslöshet, 3) arbetskraftsreserven samt 4) användning av arbete i produktionen. Arbetsförhållandestatistiken visar: 1) fysiska arbetsförhållanden, 2) psykosociala arbetsförhållanden samt 3) arbetsförhållandenas inverkan på människorna. Arbetsförhållandena kan ytterligare granskas utgående från den direkta miljö där arbetet skall utföras (t.ex. arbetsredskap, arbetsplats), från hela arbetsplatsen (t.ex. sociala utrymmen) eller från arbetsplatsens yttre miljö (arbetsresor o.s.v.).

I denna publikation har uppgifter rörande arbetskraftsresursernas struktur, om arbetskraftstillhörighet och de som faller utanför framlagts. De sysselsattas närings-, yrkes-, utbildnings- och sociala struktur har granskats i det andra underkapitlet. Arbetslösheten och arbetslöshetstidens längd samt antalet lediga arbetsplatser har behandlats i det tredje underkapitlet. Vad beträffar arbetsförhållandena, har faktorer som ansluter sig till arbetsresor och arbetets art (skiftesarbete, avlöningsform, arbetets påfrestning) samt uppgifter om olycksfall i arbetet framlagts.

I kapitel 5 (Hälsa) framläggs uppgifter om mottagare av invaliditetspension, i kapitel 7 (Socialskydd) finns uppgifter om existensskydd för arbetslösa. I kapitel 11 (Socialt deltagande) framläggs uppgifter om facklig anslutning och arbetskonflikter. Också i sektor III (Faktorer i anslutning till jämlikheten) finns uppgifter rörande arbetsförhållanden: arbetskraft i offentliga tjänster per 1 000 invånare, andelen av de yrkesverksamma som arbetar utanför sin hemkommun, typiska yrkesområden för kvinnor och män, yrkesverksamma kvinnor och män enligt socioekonomisk ställning, relativt arbetslöshetstal enligt ålder och kön, arbetslösa arbetssökanden enligt arbetslöshetstidens längd och åldersgrupper samt kvinnornas andel i några arbetsmarknadsorganisationers beslutsfattande organ.

Statistikcentralen utarbetar arbetskraftsstatistik på basen av arbetskraftsenkäten som grundar sig på urval och arbetskraftsministeriet utarbetar statistik på basen av de uppgifter arbetsförmedlingen ger. Rörande arbetskraftsreserven har tillsvidare endast separata regionala utredningar gjorts. Då det gäller arbetskraftens rörlighet har inte heller enhetliga uppgifter insamlats. Vad beträffar arbetsförhållandena insamlas inte systematiska uppgifter, med undantag av olycksfall och yrkessjukdomar. Föreliggande uppgifter baserar sig på förfrågningar riktade till arbetstagarna.

Keskeistä sisällöstä

Työvoimavarat

Työvoiman (työllisten ja työttömien summan) osuus työikäisestä väestöstä oli vuonna 1960 noin 69 % ja vuonna 1974 hiemen vähemmän eli noin 65 %. Työvoimaan kuulumattomasta väestöstä on kotitaloustyötä tekevien osuus vähentynyt, kun taas koululaisten, opiskelijoiden ja muiden työikäisten osuus on selvästi kasvanut.

Ammatissa toimivien miesten osuus on pienentynyt kaikissa ikäryhmissä. Esimerkiksi ikäryhmissä 15–24 osuus oli vuonna 1950 82.5 % ja vuonna 1970 vain 61.2 %. Sen sijaan naisten ammatissa toimivuus oli noussut ikäryhmässä 25–44 (vuonna 1950 58.4 % ja vuonna 1970 67.7 %). Muissa naisten ikäryhmissä on ammatissa toimivien osuus huomattavasti pienentynyt.

Työllisten ja ammatissa toimivien rakenne

Työllisten toimialarakenne on muuttunut melkoisesti viimeisenä viitenätoista vuotena. Vuodesta 1959 vuoteen 1974 on työllisten määrä maataloudessa vähentynyt 640 000:sta 303 000:een. Metsätaloudessa on käynyt samoin. Työllisten määrä on toisaalta lisääntynyt teollisuudessa 448 000:sta 613 000:een ja palvelualoilla 290 000:sta 464 000:een.

Vuonna 1970 oli maatalousyksinäisyrittäjiä 15.2 % ammatissa toimivasta väestöstä, kun luku vuonna 1960 oli vielä 25.6 %. Alempien toimihenkilöiden osuus oli noussut vuosien 1960 ja 1970 aikana 17.6 %:sta 25.0 %:iin ja ammattitaitoisten tai erikoistuneiden työntekijöiden osuus 29.5 %:sta 36.2 %:iin. Ammattitaidottomia tai erikoistumattomia työntekijöitä oli vuonna 1970 10.4 %.

Työttömyys

Vuosien 1959–1974 korkeimmat vuosittaiset työttömyysasteet olivat vuonna 1967 4.2 % (63 000 työtöntä) ja vuonna 1968 5.7 % (85 000 työtöntä). Naisten työttömyysaste on ollut aikaisemmin selvästi miesten työttömyysastetta alempi. Vuonna 1974 naisten työttömyysaste (1.9 %) oli ensimmäisen kerran suurempi kuin miesten (1.6 %). Rovaniemen työvoimapiirin työttömyysaste on jatkuvasti ollut maan korkein. Esimerkiksi vuonna 1968 työttömyysaste Rovaniemen työvoimapiirissä oli 8.3 %, kun se Helsingin työvoimapiirissä oli 2.3 %.

Työolosuhteet

Vuoden 1972 työolosuhdetiedustelun mukaan 19 % toimihenkilöistä, 18 % työntekijöistä sekä 2 % maatalousyrittäjistä ja avustavista perheenjäsenistä kulutti työmatkoihin aikaa yli 30 minuuttia. Vuonna 1970 30.9 % kaikista työntekijöistä teki muuta kuin säännöllistä päivätyötä ja esimerkiksi kaksi- tai kolmivuorotyössä oli naisista 16.3 % ja miehistä 14.3 %. Vuonna 1972 tekivät kaksi- tai kolmivuorotyötä eniten teollisuuden työntekijät (31 %), toisena kaupan työntekijät (22 %) ja kolmantena liikenteen toimihenkilöt ja työntekijät (13 %).

Centralt innehåll

Arbetskraftsresurser

Arbetskraftens (summan av sysselsatta och arbetslösa) andel av befolkningen i arbetsålder var år 1960 ca 69 % och år 1974 lite mindre eller ca 65 %. Av befolkningen som inte ingår i arbetskraften, har andelen av dem som utför hushållsarbete minskat. Andelen av skoleleverna, studerandena och övriga i arbetsålder har ökat.

De yrkesverksamma männens andel har minskat i alla åldersgrupper. Till exempel i åldersgruppen 15–24 var andelen 82.5 % år 1950 och år 1970 endast 61.2 %. Däremot hade kvinnornas yrkesverksamhet stigit i åldersgruppen 25–44 (58.4 % år 1950 och 67.7 % år 1970). I kvinnornas övriga åldersgrupper har andelen yrkesverksamma märkbart sjunkit.

Strukturen av sysselsatta och yrkesverksamma

De sysselsattas näringsgrensstruktur har förändrats mycket under de senaste femton åren. Från år 1959 till år 1974 har antalet sysselsatta i lantbruket minskat från 640 000 till 303 000. Utvecklingen inom skogsbruket har varit likartad. Antalet sysselsatta har å andra sidan ökat inom industrin från 448 000 till 613 000 och inom serviceområdena från 290 000 till 464 000.

År 1970 utgjorde ensamföretagarna inom lantbruket 15.2 % av yrkesverksamma befolkningen, år 1960 utgjorde de ännu 25.6 %. Andelen lägre funktionärer hade under åren 1960 och 1970 stigit från 17.6 % till 25.0 % och fack- eller specialarbetarnas andel från 29.5 % till 36.2 %. Andelen icke fack- eller specialarbetare var år 1970 10.4 %.

Arbetslöshet

De högsta relativa arbetslöshetstalen under åren 1959–1974 var 4.2 % år 1967 (63 000 arbetslösa) och 5.7 % år 1968 (85 000 arbetslösa). Det relativa arbetslöshetstalet för kvinnor har tidigare varit märkbart lägre än det relativa arbetslöshetstalet för män. År 1974 var det relativa arbetslöshetstalet för kvinnor (1.9 %) för första gången större än männens (1.6 %). Det relativa arbetslöshetstalet för Rovaniemi arbetskraftsdistrikt har fortsättningsvis varit det högsta i landet. Till exempel år 1968 var det relativa arbetslöshetstalet för detta distrikt 8.3 %, för Helsingfors arbetskraftsdistrikt var det 2.3 %.

Arbetsförhållanden

Enligt den arbetsförhållandekenkäten som gjordes år 1972 använde 19 % av funktionärerna, 18 % av arbetarna och 2 % av lantbruksföretagarna och medhjälpande familjemedlemmar mera än 30 minuter till arbetsresor. År 1970 var 30.9 % av alla arbetarna i annat än regelbundet dagarbete och t.ex. i två- och treskiftesarbete arbetade 16.3 % av kvinnorna och 14.3 % av männen. År 1972 fanns de flesta två- och treskiftes arbetarna inom industrin (31 %), på andra plats kom handelns arbetare (22 %) och på tredje plats samfärdselns funktionärer och arbetare (13 %).

Vuonna 1972 oli urakkapalkalla 78 % metsätalouden, 26 % teollisuuden, mutta vain 1 % palvelusalan työntekijöistä. 89 % metsätalouden, 74 % talonrakennuksen sekä maa- ja vesirakennuksen ja 66 % kaupan työntekijöistä piti työtään ruumiillisesti rasittavana. 21 % toimihenkilöistä piti työtään ruumiillisesti ja 72 % henkisesti raskaana. Työntekijöistä 59 % katsoi työnsä olevan ruumiillisesti ja 52 % henkisesti raskasta.

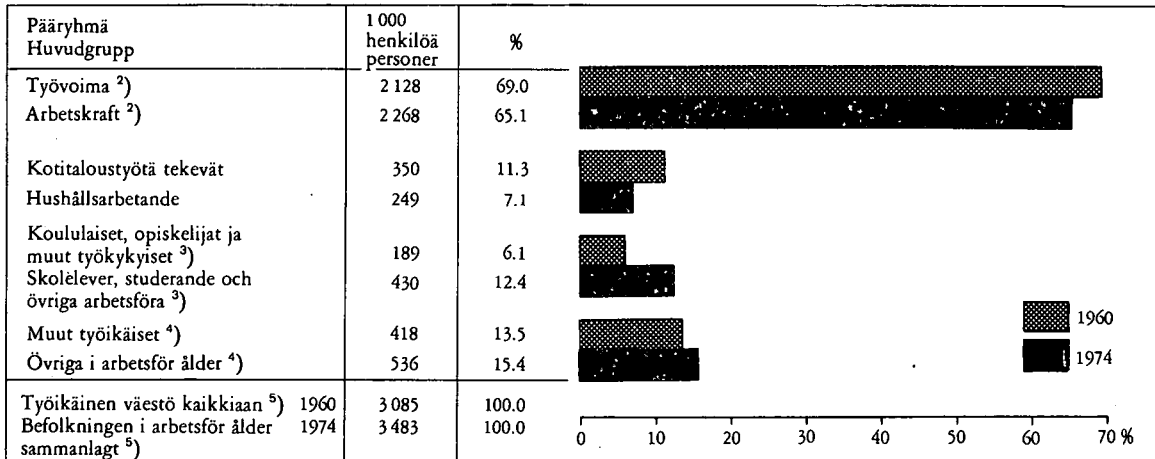
Työpaikkatapaturmia sattui vuonna 1972 146 523 kappaletta. Pysyvään invaliditeettiin johti 1 545 ja kuolemaan 151. Työpaikkatapaturmia sattui suhteellisesti eniten rakennustoiminnassa eli 216.2 tapausta 1 000 vuosityöntekijää kohti. Palvelualoilla luku oli 23.7. Tapaturmaa kohden menetettiin vuonna 1971 kaivannaistoiminnassa 133.2 työpäivää kun esimerkiksi teollisuudessa luku oli huomattavasti pienempi eli 34.3.

År 1972 arbetade 78 % av arbetarna inom skogsbruket, 26 % av industriarbetarna men endast 1 % av serviceområdets arbetare på ackordslön. 89 % av arbetarna inom skogsbruket, 74 % inom husbyggnadsverksamheten och anläggningsverksamheten samt 66 % inom handeln ansåg sitt arbete vara fysiskt betungande. Av funktionärerna ansåg 21 % sitt arbete fysiskt betungande och 72 % ansåg det psykiskt betungande. Av arbetarna upplevde 59 % sitt arbete fysiskt och 52 % psykiskt betungande.

År 1972 inträffade 146 523 olycksfall på arbetsplatsen. Permanent invaliditet orsakades av 1 545 och 151 ledde till döden. Arbetsplatsolycksfall inträffade, i proportion, mest inom byggnadsverksamheten eller 216.2 fall per 1 000 årsarbetare. Inom serviceområdet var motsvarande tal 23.7. Inom gruvdriften gick år 1971 133.2 arbetsdagar förlorade per olycksfall, t.ex. inom industrin var dessa mycket lägre eller 34.3.

TYÖVOIMAVARAT ARBETSKRAFTSRESURSER LABOUR FORCE RESOURCES

3.1. TYÖIKÄINEN VÄESTÖ PÄÄRYHMITÄIN VUOSINA 1960 JA 1974 ¹⁾ BEFOLKNINGEN I ARBETSFÖR ÅLDER ENLIGT HUVUDGRUPP ÅREN 1960 OCH 1974 ¹⁾ POPULATION OF WORKING AGE BY MAIN GROUPS IN 1960 AND 1974

¹⁾ Työvoimatiedustelun mukaan.

²⁾ Työllisten ja työttömien summa.

³⁾ Sisältää mm. asevelvolliset, vangit, pääomatuloilla elävät, työeläkkeellä olevat alle 65-vuotiaat.

⁴⁾ Vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeellä olevat.

⁵⁾ Sisältää vuonna 1960 yli 15-vuotiaat ja vuonna 1974 15–74-vuotiaat. Vuonna 1974 yli 74-vuotiaita oli yhteensä 148 000, joista vuoden 1960 työvoiman määrittelyn mukaan työvoimaan kuuluvia oli arviolta vajaat 4 000 ja ryhmään »Muut työikäiset» kuuluvia siis runsaat 144 000. Kyseiset lukumäärät eivät sisälly kuvion lukuihin.

¹⁾ Enligt arbetskraftsenkäten.

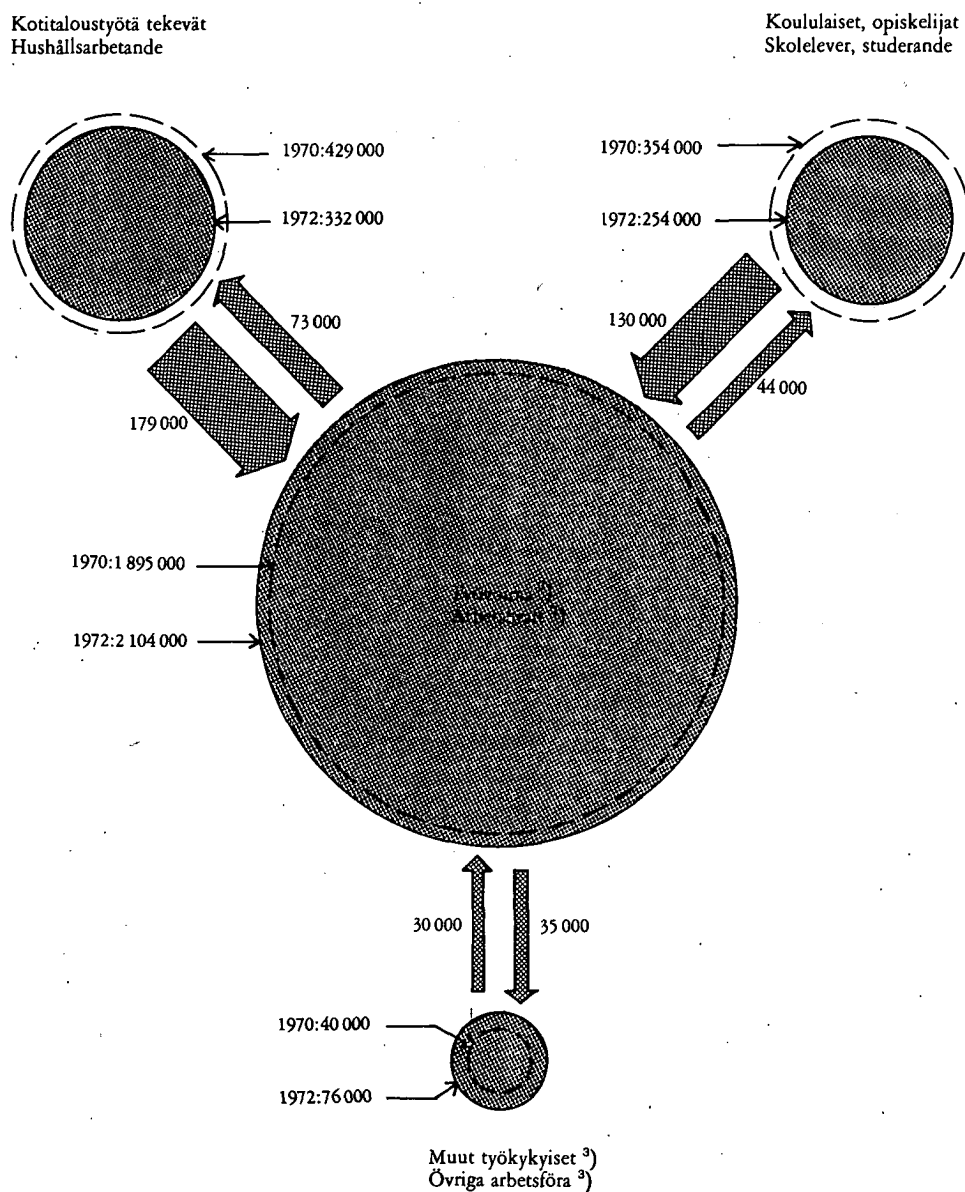
²⁾ Summan av sysselsatta och arbetslösa.

³⁾ Omfattar bl.a. värnpliktiga, fångar, personer som lever på kapitalinkomster, personer under 65 år som lever på arbetspension.

⁴⁾ Personer som pensionerats på grund av ålderdom eller arbetsoförmågenhet.

⁵⁾ Omfattar år 1960 personer över 15 år och år 1974 personer i åldern 15–74 år. År 1974 uppgick personer 74 år sammanlagt till 148 000, av vilka uppskattningsvis knappa 4 000 enligt 1960 års definition av arbetskraften tillhörde arbetskraften och alltså drygt 144 000 till gruppen »Övrige i arbetsför ålder». Ifrågavarande antal ingår inte i talen i figuren.

3.2. TYÖKYKYISEN VÄESTÖN SIIRTYMÄT TYÖVOIMAAN JA SEN ULKOPUOLELLE VUOSINA 1970 – 1972 ¹⁾
 FÖRFLYTTNING AV BEFOLKNINGEN I ARBETSFÖR ÅLDER TILL OCH UTOM ARBETSKRAFTEN ÅREN 1970 – 1972 ¹⁾
 TRANSFER OF POPULATION OF WORKING AGE TO AND FROM LABOUR FORCE IN 1970 – 1972

¹⁾ Tiedot on saatu yhdistämällä työvoimatiedustelun otoksen tiedot vuodelta 1972 vuoden 1970 väestölaskennan tietoihin. Selvityksen tiedot ovat koeluonteisia.

²⁾ Työllisten ja työttömien summa.

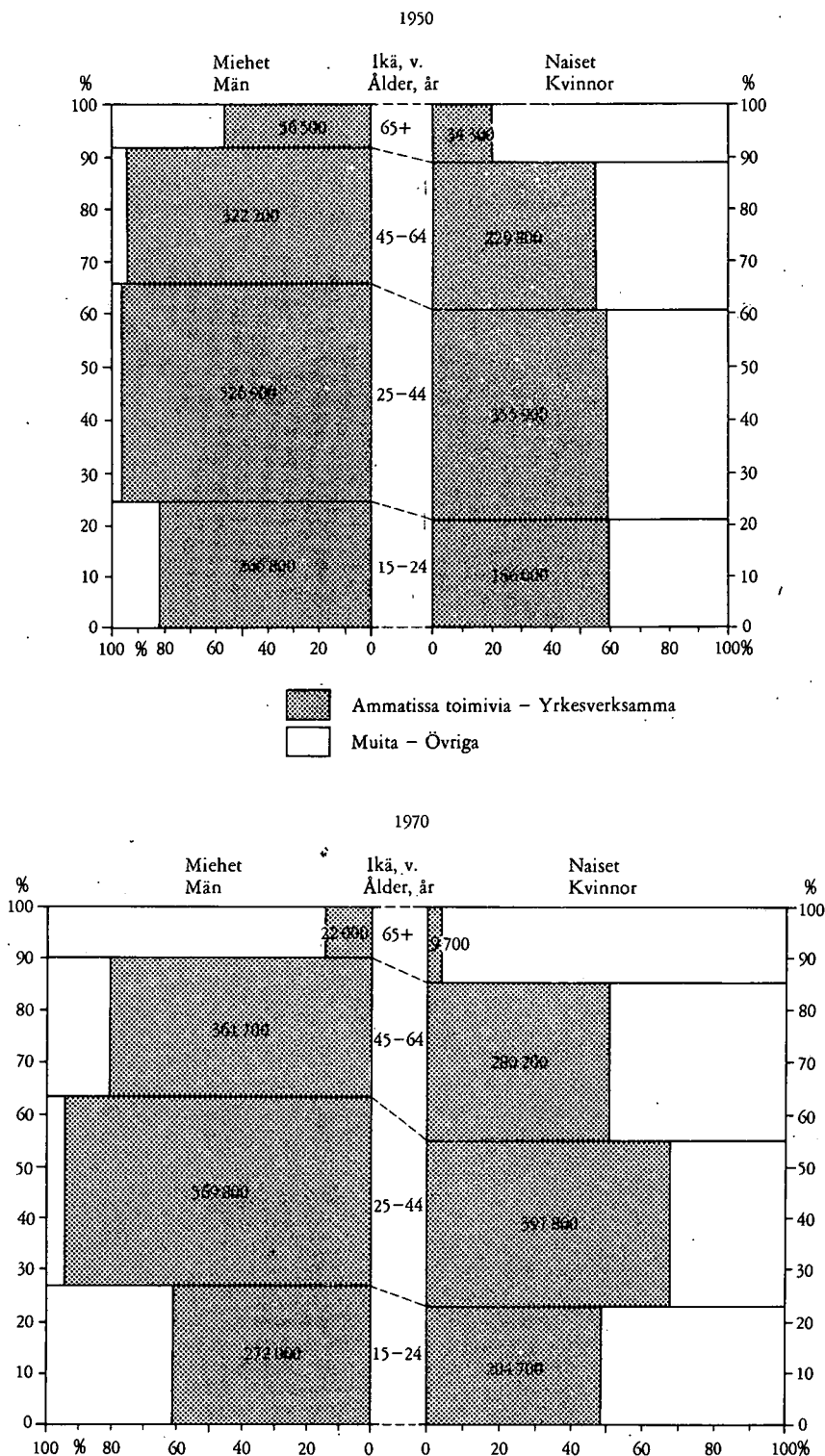
³⁾ Katso kuvion 3.1. alaviite 3.

¹⁾ Uppgifterna har erhållits genom att kombinera uppgifter ur urvalet för arbetskraftsenkäten för 1972 med uppgifter ur folkräkningen 1970. Utredningens resultat är experimentella.

²⁾ Summan av sysselsatta och arbetslösa.

³⁾ Se fotnot 3 till figur 3.1.

3.3. AMMATISSA TOIMIVIEN ¹⁾ OSUUS YLI 15-VUOTIAASTA VÄESTÖSTÄ IKÄRYHMITTAIN SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1950 JA 1970
YRKESVERKSAMMA ¹⁾ I PROPORTION TILL BEFOLKNING ÖVER 15 ÅR ENLIGT ÅLERSGRUPPER OCH KÖN ÅREN 1950 OCH 1970
ECONOMICALLY ACTIVE IN PROPORTION TO POPULATION OVER 15 YEARS OF AGE BY AGE GROUP AND SEX IN 1950 AND 1970

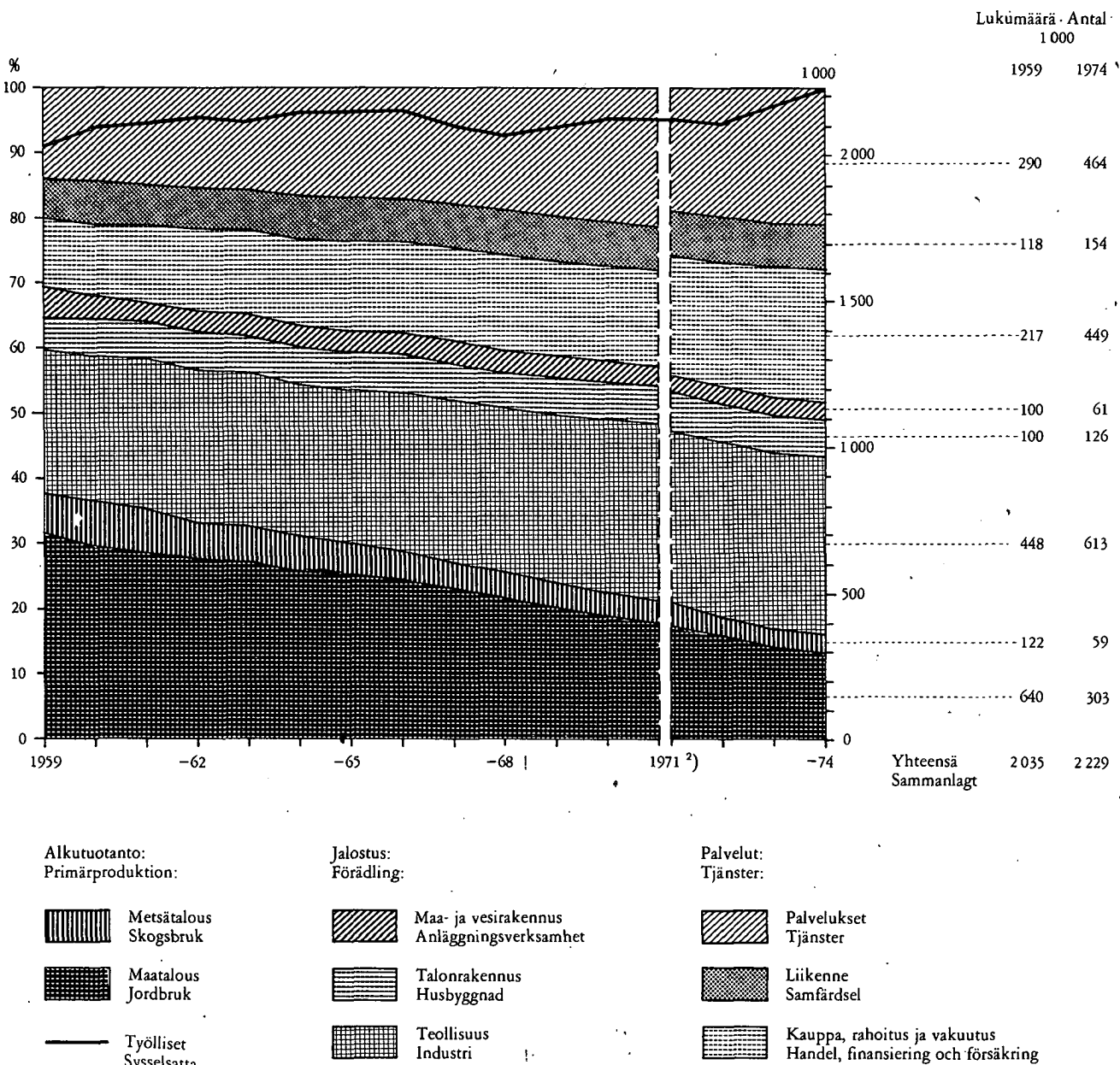

¹⁾ Ammatissa toimivilla tarkoitetaan tuloatuottavassa työssä vähintään puolet alan normalityöajasta olevia ja työstään korvauksen joko rahana tai luontaisena saavia henkilöitä. Ammatissa toimivaan väestöön luetaan siis palkansaajien lisäksi sekä yrittäjät että em. määritelmän täyttävät nk. avustavat perheenjäsenet. Tilapäisesti työttömät ja asevelvolliset luetaan ammatissa toimivaan väestöön viimeisen ammatin ja työpaikan perusteella.

¹⁾ Med yrkesverksamma avses personer som utför inkomstbringande arbete under minst hälften av den ordinarie arbetstiden på yrkesområdet och som får ersättning för sitt arbete, antingen i pengar eller som naturaförmån. Till den yrkesverksamma befolkningen räknas alltså utom löntagare både företagare och s.k. medhjälpande familjemedlemmar som motsvarar ovannämnda definition. Tillfälligt arbetslösa och värnpliktiga räknas till den yrkesverksamma befolkningen på basen av sitt senaste yrke och arbetsplats.

TYÖLLISTEN JA AMMATISSA TOIMIVIEN RAKENNE
STRUKTUREN AV SYSSELSATTA OCH YRKESVERKSAMMA
STRUCTURE OF EMPLOYED AND GAINFULLY EMPLOYED

3.4. TYÖLLISTEN JAKAUTUMINEN TOIMIALOITTAIN ¹⁾ JA TYÖLLISTEN MÄÄRÄN KEHITYS VUOSINA 1959-74
 FÖRDELNINGEN AV SYSSELSATTA ENLIGT NÄRINGSGRÄN ¹⁾ OCH UTVECKLINGEN AV ANTALET SYSSELSATTA ÅREN 1959-74
 DISTRIBUTION OF EMPLOYED BY BRANCH OF ACTIVITY AND DEVELOPMENT OF THE NUMBER OF EMPLOYED IN 1959-74

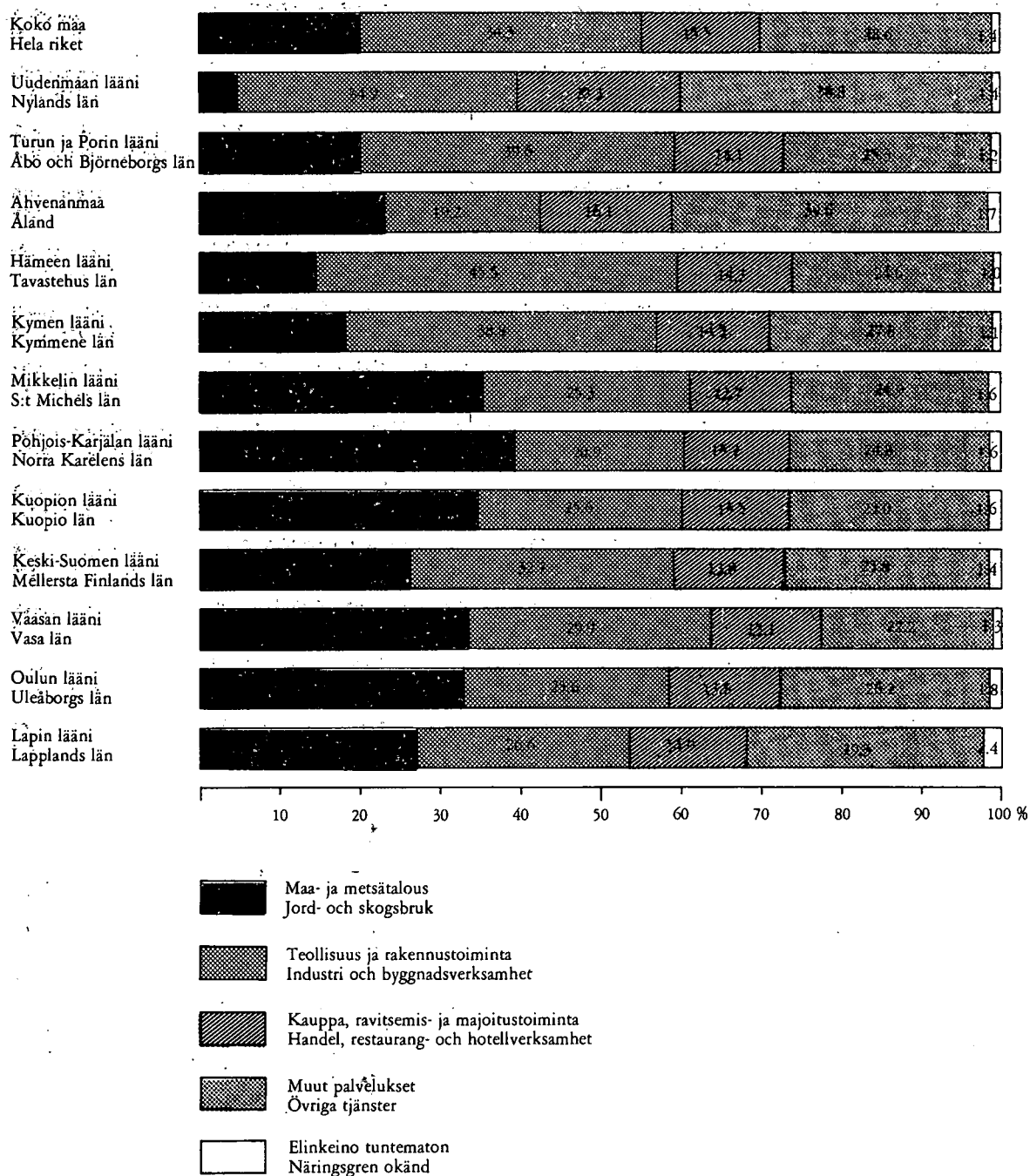
¹⁾ Katso liite 3.

²⁾ Vuotta 1971 aiemmat tiedot eivät toimialaluokituksen muutoksen vuoksi ole täysin vertailukelpoisia myöhempiin tietoihin. Katso kuvion 3.21. alaviite 2.

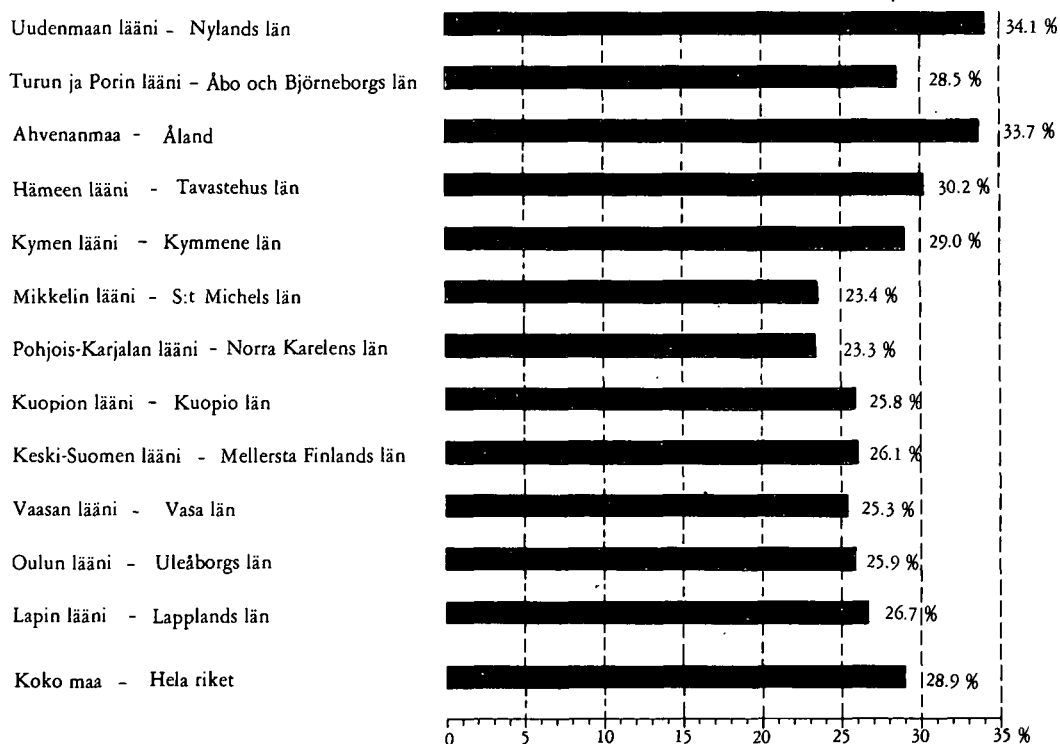
¹⁾ Se bilaga 3.

²⁾ Uppgifter tidigare än för år 1971 är inte helt jämförbara med senare uppgifter på grund av revideringen av näringsgränsindelningen. Se fotnot 2 till figur 3.21.

3.5. AMMATISSA TOIMIVAN VÄESTÖN JAKAUTUMINEN ELINKEINON MUKAAN LÄÄNEITTÄIN VUONNA 1970
DEN YRKESVERKSAMMA BEFOLKNINGENS FÖRDELNING ENLIGT NÄRINGSREN LÄNSVIS ÅR 1970
DISTRIBUTION OF ECONOMICALLY ACTIVE POPULATION BY INDUSTRY IN 1970, BY PROVINCES

3.6. KOULUTETTUIJEN ¹⁾ OSUUS AMMATISSA TOIMIVISTA LÄÄNEITTÄIN VUONNA 1970
 ANDELEN UTBILDADE ¹⁾ AV YRKESVERKSAMMA PERSONER LÄNSVIS ÅR 1970
 PROPORTION OF EDUCATED PERSONS OF THE ECONOMICALLY ACTIVE POPULATION BY PROVINCE IN 1970

¹⁾ Koulutetuilla tarkoitetaan tutkinnon suorittaneita. Katso kuvion 6.1. alaviite 1.

¹⁾ Med utbildade avses personer som avlagt examen. Se fotnot 1 till figur 6.1.

3.7. AMMATISSA TOIMIVA VÄESTÖ SOSIO-EKONOMISEN ASEMAN ¹⁾ MUKAAN VUOSINA 1960 JA 1970 ²⁾
 YRKESVERKSAM BEFOLKNING ENLIGT SOCIOEKONOMISK STÄLLNING ¹⁾ ÅREN 1960 OCH 1970 ²⁾
 ECONOMICALLY ACTIVE POPULATION BY SOCIO-ECONOMIC STATUS IN 1960 AND 1970

Sosio-ekonominen asema Socioekonomisk ställning	1960		1970		1960-1970
	Ammatissa toimivia Yrkesverksamma				Muutos Förändring
	Yhteensä Inalles	% väestöstä av befolkningen	Yhteensä Inalles	% väestöstä av befolkningen	%
Työnantajat - Arbetsgivare	91 226	4.5	73 998	3.5	- 18.9
Maataloustyönantajat - Lantbruksarbetsgivare	48 453	2.4	27 130	1.3	- 44.0
Muut työnantajat - Övriga arbetsgivare	42 773	2.1	46 868	2.2	+ 9.6
Yksinäisyrittäjät - Ensamföretagare	606 265	29.8	385 109	18.2	- 36.5
Maatalousyksinäisyrittäjät - Lantbruksensam- företagare	520 585	25.6	321 761	15.2	- 38.2
Muut yksinäisyrittäjät - Övriga ensam- företagare	85 680	4.2	63 348	3.0	- 26.1
Johtajat ja ylemmät toimihenkilöt - Företags- ledare och högre funktionärer	97 356	4.8	136 685	6.4	+ 40.4
Liikeryitysten johtajat - Företagsledare	17 063	0.8	19 699	0.9	+ 15.4
Muut ylemmät toimihenkilöt - Övriga högre funktionärer	80 293	3.9	116 986	5.5	+ 45.7
Alemmat toimihenkilöt - Lägre funktionärer ..	357 511	17.6	528 872	25.0	+ 47.9
Ammattitaitoiset tai erikoistuneet työntekijät 3) - Fack- eller specialarbetare 3)	600 250	29.5	766 906	36.2	+ 27.8
Maa- ja metsätaloustyöntekijät - Lant- och skogsbruksarbetare	135 776	6.7	67 087	3.2	- 50.6
Muut ammatittaitoiset tai erikoistuneet työntekijät - Övriga fack- eller specialarbetare	464 474	22.8	699 819	33.0	+ 50.7
Ammattitaidottomat tai erikoistumattomat työntekijät - Icke fack- eller specialarbetare ..	175 559	8.6	219 946	10.4	+ 25.3
Tuntematon - Okänd	105 101	5.2	6 741	0.3	
Yhteensä - Inalles	2 033 268	100.0	2 118 257	100.0	+ 4.2

- 1) Sosio-ekonomista luokitusta ja siihen liittyviä toimihenkilö- ja työntekijäkäsitteitä on selvitetty liitteessä 3.
 2) Sukupuolen mukainen jaottelu vuonna 1970 on esitetty taulussa 14.3.
 3) Erikoistuneita työntekijöitä ei aina voida pitää ammatittaitoisina työntekijöinä.

- 1) Den socioekonomiska indelningen och begreppen funktionär och arbetare vilka hänför sig till den har klargjorts i bilaga 3.
 2) Indelning efter kön år 1970 har framlagts i tabell 14.3.
 3) Specialarbetare kan inte alltid anses vara fackarbetare.

3.8. AMMATISSA TOIMIVA VÄESTÖ AMMATTIALAN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1960 JA 1970
DEN YRKESVERKSAMMA BEFOLKNINGEN ENLIGT YRKESOMRÅDE OCH KÖN ÅREN 1960 OCH 1970
ECONOMICALLY ACTIVE POPULATION BY FIELD OF OCCUPATION AND SEX IN 1960 AND 1970

Ammattiala - Yrkesområde	Ammatissa toimivia - Yrkesverksamma			
	1960		1970	
	♂	♀	♂	♀
	0 100 200 300 400 500 600 700 1000 henkilöä personer			
Teknillinen, luonnontieteellinen, yhteiskuntatieteellinen, humanistinen ja taiteellinen työ Tekniskt, naturvetenskapligt, samhällsvetenskapligt, humanistiskt och konstnärligt arbete			166.7	8.2
			251.5	11.9
Hallinnollinen, tilinpidollinen ja konttoriteknillinen työ Administrativt, kameralt och kontortekniskt arbete			138.6	6.8
			209.9	9.9
Kaupallinen työ Kommersiellt arbete			140.4	6.9
			173.5	8.2
Maa- ja metsätaloustyö, kalastusala Jordbruks-, skogs- och fiskeriarbete			715.0	35.2
			425.6	20.1
Kuljetus- ja liikennetyö Transport- och kommunikationsarbete			132.4	6.5
			151.9	7.2
Kaivos- ja louhintatyö, teollinen työ, koneenhoito ym. Gruv- och stenbrytningsarbete, tillverkningsarbete, maskinskötsel m.m.			562.7	27.7
			668.1	31.5
Palvelutyö Servicearbete			168.0	8.3
			222.5	10.5
Muu työ Annat arbete			9.5	0.5
			8.3	0.4
Yhteensä ¹⁾ Sammanlagt ¹⁾			1960 : 2033.3	100.0
			1970 : 2118.3	100.0

¹⁾ Sisältää myös ammatialaltaan tuntemattomat.

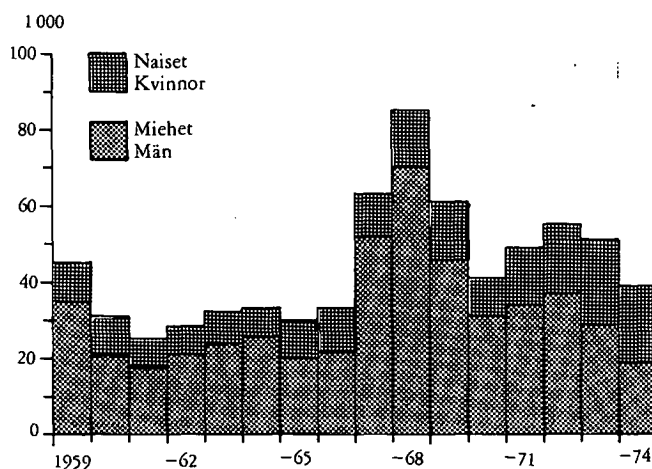
¹⁾ Omfattar även personer med näringsgren okänd.

**TYÖTTÖMYYS
ARBETSLÖSHET
UNEMPLOYMENT**

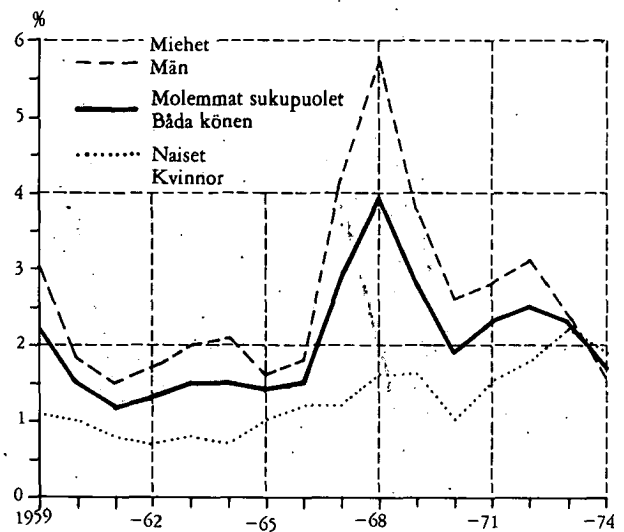
3.9. TYÖTTÖMIEN MÄÄRÄ SEKÄ TYÖTTÖMYYSASTEET ¹⁾ SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1959-74 ²⁾
ANTALET ARBETSLÖSA SAMT RELATIVA ARBETSLÖSHETSTAL ¹⁾ ENLIGT KÖN ÅREN 1959-74 ²⁾
NUMBER OF UNEMPLOYED AND UNEMPLOYMENT RATES BY SEX IN 1959-74

Vuosi År	Työttömien määrä ³⁾ Antalet arbetslösa ³⁾			Työttömyysaste ¹⁾ Relativt arbetslöshetstal ¹⁾		
	Molemmat sukupuolet Båda könen	Miehet Män	Naiset Kvinnor	Molemmat sukupuolet Båda könen	Miehet Män	Naiset Kvinnor
1959	45 000	35 000	10 000	2.2	3.0	1.1
1960	31 000	21 000	10 000	1.5	1.8	1.0
1961	25 000	18 000	8 000	1.2	1.5	0.8
1962	28 000	21 000	7 000	1.3	1.7	0.7
1963	32 000	24 000	8 000	1.5	2.0	0.8
1964	33 000	26 000	7 000	1.5	2.1	0.7
1965	30 000	20 000	10 000	1.4	1.6	1.0
1966	33 000	22 000	11 000	1.5	1.8	1.2
1967	63 000	52 000	11 000	2.9	4.2	1.2
1968	85 000	70 000	15 000	3.9	5.7	1.6
1969	61 000	46 000	15 000	2.8	3.8	1.6
1970	41 000	31 000	10 000	1.9	2.6	1.0
1971	49 000	34 000	15 000	2.3	2.8	1.5
1972	55 000	37 000	18 000	2.5	3.1	1.8
1973	51 000	29 000	22 000	2.3	2.4	2.2
1974	39 000	19 000	20 000	1.7	1.6	1.9

Työttömien määrä ³⁾
Antalet arbetslösa ³⁾

Työttömien osuus työvoimasta (työttömyysaste)
Andelen arbetslösa av arbetskraften (relativt arbetslöshetstal)

¹⁾ Työttömyysasteella tarkoitetaan työttömien prosenttiosuutta työvoimasta.

²⁾ Työvoimastiedustelun mukaan.

³⁾ Vuosikeskiarvo.

¹⁾ Med relativt arbetslöshetstal avses antalet arbetslösa i procent av arbetskraften.

²⁾ Enligt arbetskraftsenkäten.

³⁾ Årsmedelvärde.

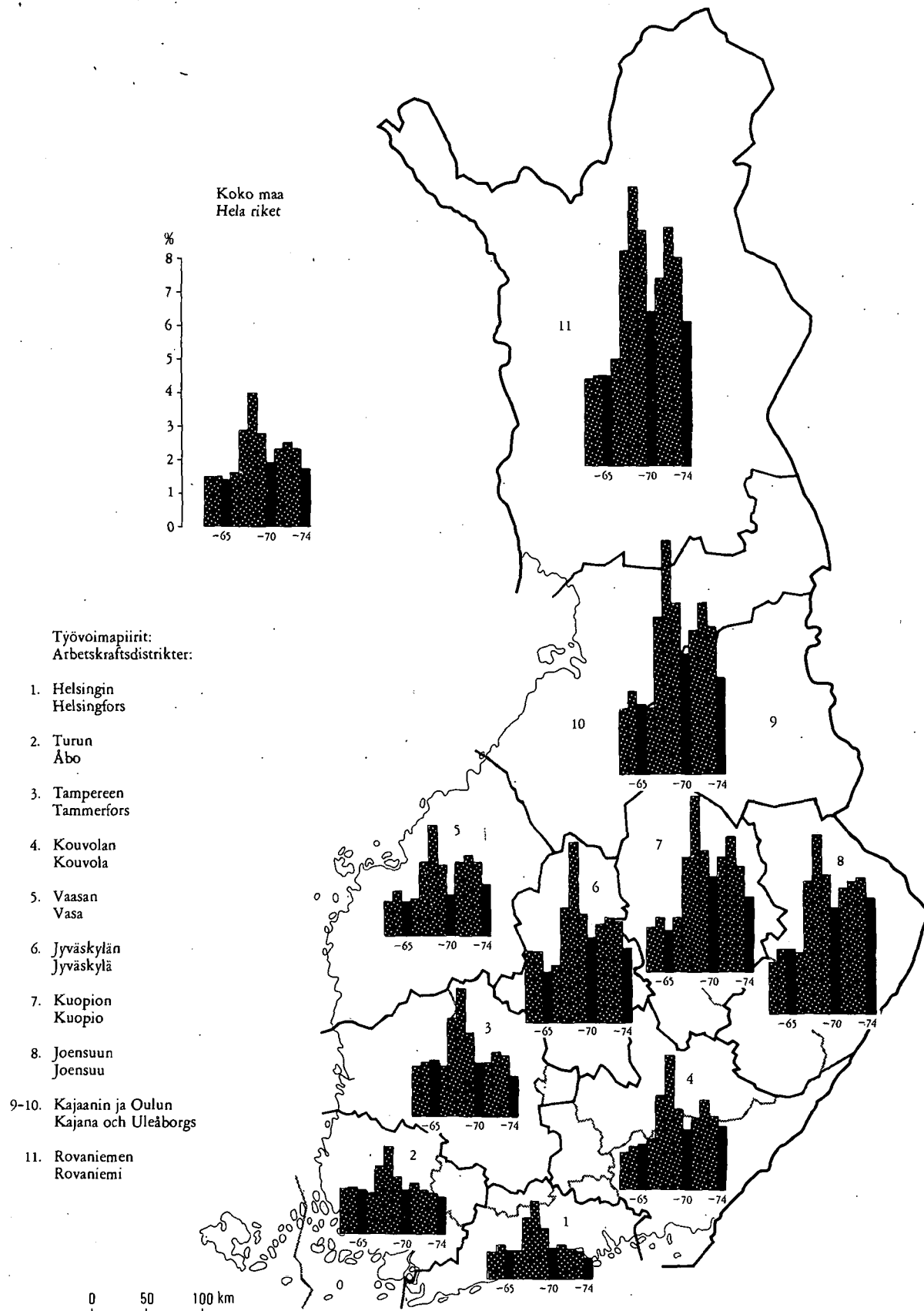
3.10. TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT TYÖTTÖMYYDEN KESTON MUKAAN VUOSINA 1968–1975 1)
 ARBETSLÖSA ARBETSSÖKANDEN ENLIGT ARBETSLÖSHETSTIDENS LÄNGD ÅREN 1968–1975 1)
 UNEMPLOYED PERSONS SEEKING WORK AT THE EMPLOYMENT SERVICE BY DURATION OF UNEMPLOYMENT IN
 1968–1975

Vuosi, laskentakausi År, räknemånad	Työttömyyden kesto, viikkoa Arbetslöshetstidens längd, veckor			
	1–8	9–26	27–	Yhteensä Summa
	%			
1968 Elokuu – Augusti	63	28	8	100
Marraskuu – November	74	22	4	100
1969 Helmikuu – Februari	53	41	6	100
Toukokuu – Maj	45	38	17	100
Elokuu – Augusti	67	24	10	100
Marraskuu – November	75	20	6	100
1970 Helmikuu – Februari	57	38	6	100
Toukokuu – Maj	48	38	14	100
Elokuu – Augusti	70	21	9	100
Marraskuu – November	78	17	6	100
1971 Helmikuu – Februari	64	32	4	100
Toukokuu – Maj	46	42	12	100
Elokuu – Augusti	74	17	9	100
Marraskuu – November	74	20	6	100
1972 Helmikuu – Februari	60	35	5	100
Toukokuu – Maj	43	40	17	100
Elokuu – Augusti	60	23	17	100
Marraskuu – November	65	24	11	100
1973 Helmikuu – Februari	49	39	12	100
Toukokuu – Maj	42	33	25	100
Elokuu – Augusti	57	23	20	100
Marraskuu – November	63	24	13	100
1974 Helmikuu – Februari	50	37	13	100
Toukokuu – Maj	42	31	27	100
Elokuu – Augusti	58	20	22	100
Marraskuu – November	66	22	12	100
1975 Helmikuu – Februari	53	35	12	100
Toukokuu – Maj	46	32	22	100

1) Perustuu työttömiä työnhakijoita koskeviin tietoihin. Työttömyyden kesto ikäryhmittäin vuosina 1972–1974 esitetään taulussa 14.8.

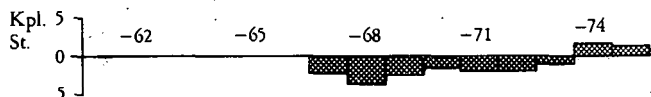
1) Grundar sig på uppgifter om arbetslösa arbetssökande. Arbetslöshetstidens längd enligt åldersgrupp åren 1972–1974 framläggs i tabell 14.8.

3.11. TYÖTTÖMYYSASTEET TYÖVOIMAPIIREITTÄIN VUOSINA 1963-74
 RELATIVA ARBETSLÖSHETSTAL ENLIGT ARBETSKRAFTSDISTRIKT ÄREN 1963-74
 UNEMPLOYMENT RATES BY ADMINISTRATIVE DISTRICT IN 1963-74

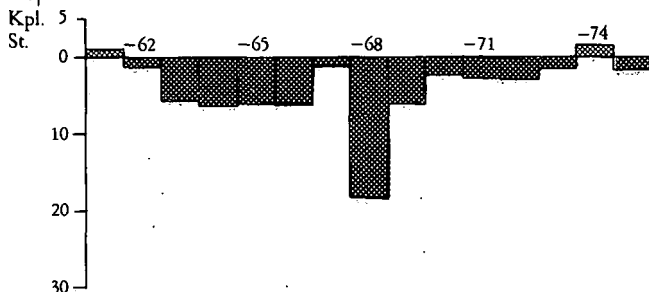

3.12. TYÖTTÖMIEN TYÖNHAKIJOIDEN JA AVOIMIEN TYÖPAIKKOJEN KESKINÄINEN SUHDE TYÖNVÄLITYKSESSÄ
 AMMATTIALOITTAIN VUOSINA 1961-75
 RELATIONEN MELLAN ANTALET ARBETSLÖSA ARBETSSÖKANDE OCH ANTALET LEDIGA PLATSER PÅ ARBETSFÖRME-
 LINGEN ENLIGT YRKESOMRÅDE ÅREN 1961-75
 RELATION BETWEEN NUMBER OF UNEMPLOYED SEEKING EMPLOYMENT AND NUMBER OF VACANCIES AT LABOUR EXCHANGES
 BY FIELD OF OCCUPATION IN 1961-75

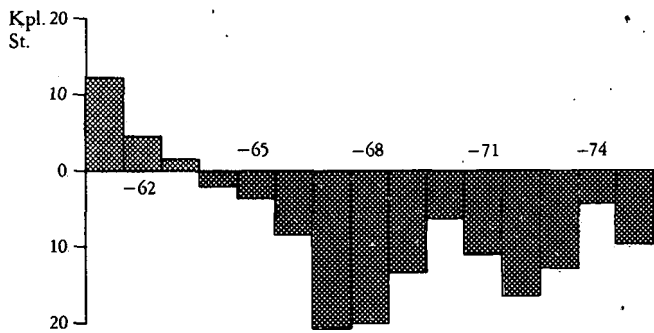
Teknillinen, yhteiskuntatieteellinen, huma-
 nistinen ja hallinnollinen työ, tilinpidollinen
 ja konttoritekninen työ, kaupallinen työ
 Tekniskt, samhällsvetenskapligt, humanis-
 tiskt och administrativt arbete, kameralt och
 kontortekniskt arbete, kommersiellt arbete

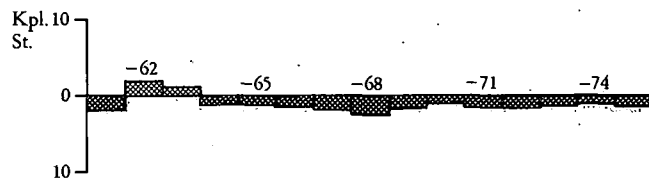
Teollinen työ (pl. talonrakennukseen liittyvä
 työ)
 Industriarbete (exkl. arbete i anslutning till
 husbyggnad)

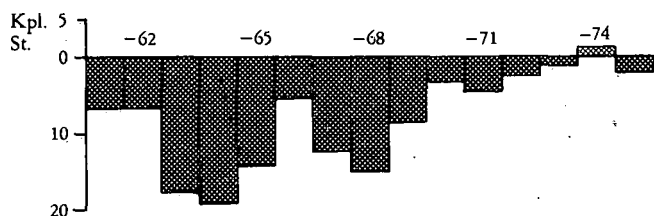
Maa- ja metsätaloustyö
 Jord- och skogsbruksarbete

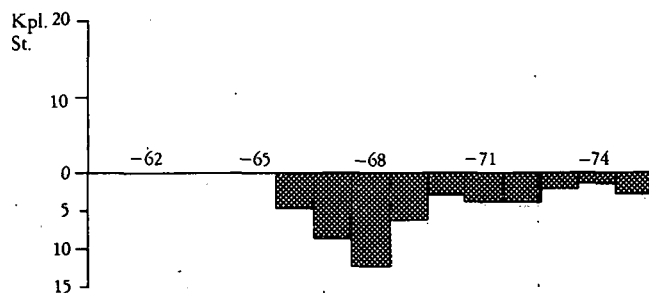
Palvelutyö
 Servicearbete

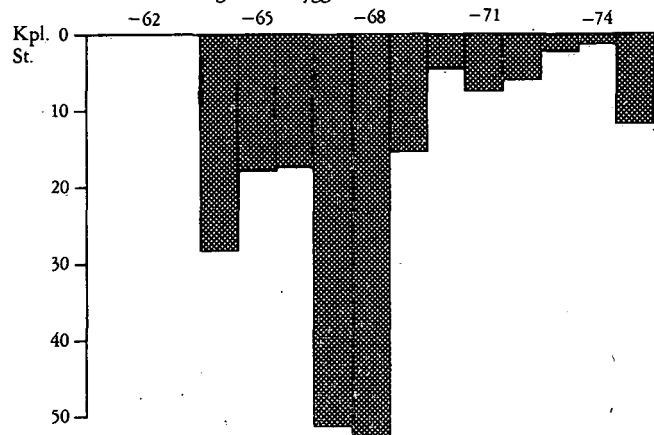
Kuljetus- ja liikennetyö
 Transport- och trafikarbete

Yhteensä
 Sammanlagt

Talonrakennukseen liittyvä työ
 Arbete i anslutning till husbyggnad

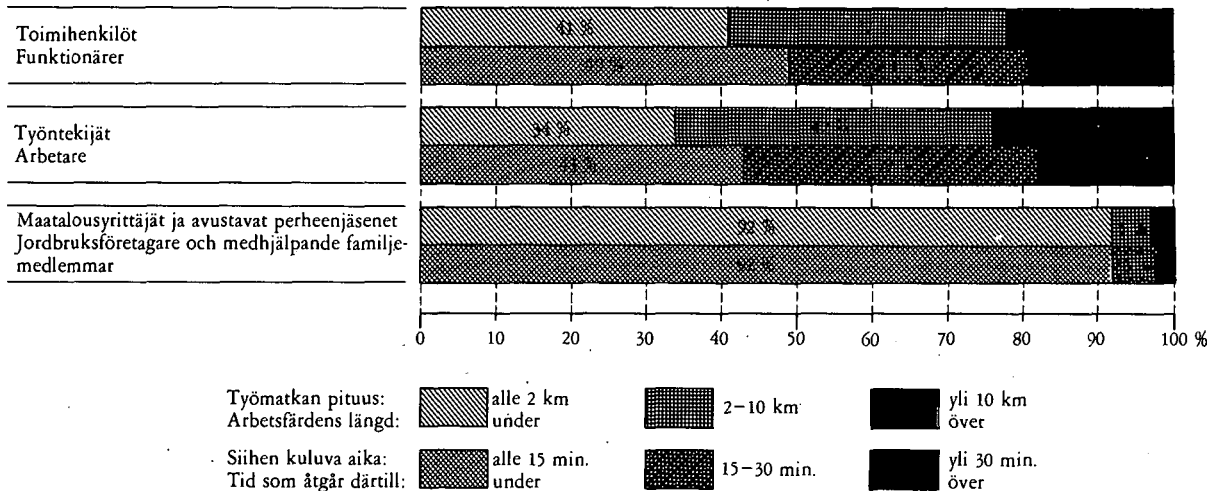

Avoimia työpaikkoja työttömä työnhakijaa kohti
 Lediga arbetsplatser per arbetslös arbetssökande
 (työvoimapula - brist på arbetskraft)

Työttömiä työnhakijoita avointa työpaikkaa kohti
 Arbetslösa arbetssökande per ledig arbetsplats
 (työttömyys - arbetslöshet)

TYÖOLOSUHTEET
ARBETSFÖRHÅLLANDEN
WORKING CONDITIONS

3.13. TOIMIHENKILÖIDEN, TYÖNTEKIJÖIDEN JA MAATALOUSYRITTÄJIEN JAKAANTUMINEN TYÖMATKOJEN PITUUDEN JA NIIHIN KULUVAN AJAN MUKAAN VUONNA 1972
FÖRDELNINGEN AV FUNKTIONÄRER, ARBETARE OCH JORDBRUKSFÖRETAGARE ENLIGT ARBETSFÄRDENS LÄNGD OCH DEN TID SOM ÅTGÅR DÄRTILL ÅR 1972
DISTRIBUTION OF FUNCTIONARIES, WORKERS AND OWN-ACCOUNT WORKERS IN AGRICULTURE BY LENGTH OF WAY TO WORK AND TIME REQUIRED FOR IT IN 1972

3.14. ARVIOITU TYÖNTEKIJÄIN MÄÄRÄ TYÖAIKATYYPEITTÄIN (ILMAN MAATALOUTTA) SUKUPUOLEN MUKAAN VUONNA 1970 1)
UPPSKATTNING AV ANTALET ARBETSTAGARE ENLIGT TYP AV ARBETSTID (EXKL. JORDBRUK) OCH KÖN ÅR 1970 1)
ESTIMATED NUMBER OF EMPLOYEES BY TYPE OF WORKING HOURS (EXCL. AGRICULTURE) AND SEX IN 1970

Työaikatyypit Typ av arbetstid	Naiset ²⁾ Kvinnor ²⁾		Miehet Män		Yhteensä Inalles	
	Lukumäärä Antal	%	Lukumäärä Antal	%	Lukumäärä Antal	%
Säännöllinen päivätyö – Regelbundet dagarbete	508 100	68.3	674 200	69.8	1 182 300	69.1
Säännöllinen iltatyö – Regelbundet kvällsarbete	20 300	2.7	3 800	0.4	24 100	1.4
Säännöllinen yötyö – Regelbundet nattarbete	4 000	0.5	3 900	0.4	7 900	0.5
Kaksivuorotyö – Tvåskiftesarbete	74 800	10.1	83 300	8.6	158 100	9.2
Kolmivuorotyö – Treskiftesarbete	46 000	6.2	55 300	5.7	101 300	5.9
Limittäinen kaks- tai kolmivuorotyö – Överlappande två- eller treskiftesarbete	47 200	6.3	15 300	1.6	62 500	3.7
Epätavallisen pituinen tai epäsäännöllinen työaika – Arbetstid av ovanlig längd eller oregelbunden arbetstid	43 600	5.9	130 200	13.5	173 800	10.2
Yhteensä – Inalles	744 000	100.0	966 000	100.0	1 710 000	100.0

1) Tiedot perustuvat otantatutkimukseen, johon vastasi runsas 2 000 työvoimaan kuuluvaa henkilöä.
2) Työaikalaki kieltää pääsääntöisesti naisten yötyön klo 21.00–6.00 välisenä aikana. Poikkeuksia kuitenkin sallitaan.

1) Uppgifterna grundar sig på en urvalsundersökning vari drygt 2 000 personer tillhörande arbetskraften deltog.
2) Lagen om arbetstiden förbjuder i regel kvinnors nattarbete mellan kl. 21.00–6.00. Undantag beviljas dock.

3.15. VUOROTYÖTÄ TEKEVIEN OSUUS ERI ELINKEINOISSA AMMATTIASEMAN MUKAAN VUONNA 1972
ANDELEN SKIFTESARBETARE I OLIKA NÄRINGSGRENAR ENLIGT YRKESSTÄLLNING ÅR 1972
PROPORTION OF SHIFT WORKERS IN VARIOUS BRANCHES OF INDUSTRY BY OCCUPATIONAL STATUS IN 1972

Elinkeino ja ammattiasema ¹⁾ Näringsgren och yrkesställning ¹⁾	1-vuorotyö Arbete i 1 skift	2- tai 3-vuoro- työ 2- eller 3-skiftes- arbete	Epäsäännöl- linen työ Oregelbun- det arbete	Yhteensä Inalles	Vastanneiden lukumäärä Antalet svar
	%				
Metsätalous – Skogsbruk					
Työntekijät – Arbetare	81	1	18	100	88
Teollisuus – Industri					
Toimihenkilöt – Funktionärer	92	6	2	100	375
Työntekijät – Arbetare	66	31	3	100	1 077
Talonrakennustoiminta – Husbyggnadsverksamhet					
Työntekijät – Arbetare	95	1	4	100	250
Maa- ja vesirakennustoiminta – Anläggnings- verksamhet					
Työntekijät – Arbetare	88	4	8	100	100
Kauppa – Handel					
Toimihenkilöt – Funktionärer	85	8	7	100	530
Työntekijät – Arbetare	61	22	16	100	251
Liikenne – Samfärdsl					
Toimihenkilöt – Funktionärer	71	13	17	100	139
Työntekijät – Arbetare	50	13	37	100	195
Rahoitus- ja vakuutustoiminta – Bank- och försäkringsverksamhet					
Toimihenkilöt – Funktionärer	92	4	4	100	176
Palvelukset – Tjänster					
Toimihenkilöt – Funktionärer	76	10	14	100	749
Työntekijät – Arbetare	75	13	11	100	342
Yhteensä – Sammanlagt					
Toimihenkilöt – Funktionärer	832)	8	9	100	2 080
Työntekijät – Arbetare	702)	20	10	100	2 330
Maatalousyrittäjät ja avustavat perheenjäsenet – Jordbruksföretagare och medhjälpande familje- medlemmar	77	1	22	100	711
Muut yrittäjät – Övriga företagare	69	0	31	100	236

- 1) Elinkeinoittain esitetään erikseen toimihenkilöt ja työntekijät. Eräiden elinkeinojen vastanneiden toimihenkilöiden tai työntekijöiden vähäisyyden vuoksi heitä koskevat tiedot esitetään vain kohdassa yhteensä. Yrittäjät esitetään vain kohdassa yhteensä.
- 2) 1-vuorotyöhön sisältyy säännöllisen päivätyön lisäksi säännöllistä iltatyötä (toimihenkilöillä 1 %:lla, työntekijöillä 3 %:lla) ja joillakin henkilöillä myös säännöllistä yötyötä.

- 1) Funktionärer och arbetare framlägs skilt enligt näringsgren. På grund av det obetydliga antalet svar av funktionärer eller arbetare i en del näringsgrenar framläggs uppgifter om dem endast i punkt inalles. Företagare framläggs endast i punkt inalles.
- 2) 1 arbetare i 1 skift ingår utom regelbundet dagarbete även regelbundet kvällsarbete (1 % för funktionärer, 3 % för arbetare) och för en del personer även regelbundet nattarbete.

3.16. VUOROTYÖTÄ TEKEVIEN TYÖNTEKIJÖIDEN OSUUS TEOLLISUUDESSA VUOSINA 1963–75¹⁾
ANDELEN SKIFTESARBETARE I INDUSTRIEN ÅREN 1963–75¹⁾
PROPORTION OF SHIFT WORKERS IN INDUSTRY IN 1963–75

Vuosi ²⁾ År ²⁾	1-vuorotyö Arbete i 1 skift	2-vuorotyö 2-skiftes- arbete	3-vuorotyö 3-skiftesarbete		Yhteensä Sammanlagt
			Keskeytyvä ³⁾ Avbrutet ³⁾	Keskeytymätön ³⁾ Oavbrutet ³⁾	
	%				
1963	68.4	16.7	3.8	11.1	100.0
1964	69.0	16.4	4.1	10.5	100.0
1965	68.8	16.4	4.1	10.7	100.0
1966	67.7	16.4	4.7	11.2	100.0
1967	67.6	16.5	5.1	10.8	100.0
1968	67.2	16.6	5.2	11.0	100.0
1969	66.4	16.8	5.3	11.5	100.0
1970	64.8	17.5	5.6	12.1	100.0
1971	64.5	16.8	5.8	12.9	100.0
1972	65.9	17.0	5.9	11.2	100.0
1973	66.1	17.3	5.4	11.2	100.0
1974	65.8	18.0	5.1	11.1	100.0
1975	68.4	17.2	4.4	10.0	100.0

- 1) Suomen Työntantajain Keskusliiton jäsenyrityksissä.
- 2) Tilanne helmikuussa.
- 3) Keskeytyvä 3-vuorotyötä tehdään laitoksissa, jotka suljetaan viikonlopuksi, kun taas keskeytymätöntä 3-vuorotyötä tehdään aloilla, joilla työtä prosessiteknisistä syistä johtuen ei voida keskeyttää.

- 1) I medlemsföretag av Arbetsgivarnas i Finland Centralförbund.
- 2) Situationen i februari.
- 3) Avbrutet 3-skiftesarbete utförs i anstalter som är stängda under veckoslutet, medan oavbrutet 3-skiftesarbete utförs i branscher där arbetet av processtekniska skäl inte kan avbrytas.

3.17. KESKIMÄÄRAISET VIIKKOTYÖTUNNIT ELINKEINOITTAIN SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1972–74
GENOMSNITTLIGT ANTAL ARBETSTIMMAR PER VECKA ENLIGT NÄRINGSGREN OCH KÖN ÅREN 1972–74
AVERAGE NUMBER OF WORKING HOURS PER WEEK BY BRANCH OF INDUSTRY AND SEX IN 1972–74

Elinkeino Näringsgren	Miehet – Män			Naiset – Kvinnor			Yhteensä Sammanlagt		
	1972	1973	1974	1972	1973	1974	1972	1973	1974
	Tuntia viikossa – Timmar per vecka								
Maatalous – Lantbruk	56.3	55.6	55.7	40.2	43.3	47.1	48.7	49.3	51.3
Metsätalous – Skogsbruk	42.3	42.7	40.8	32.1	37.8	30.7	42.1	42.4	40.3
Teollisuus – Industri	40.7	40.1	40.2	38.3	37.7	37.9	39.8	39.2	39.4
Talonrakennustoiminta – Husbyggnadsverksamhet	40.6	40.4	40.5	36.5	37.8	38.6	40.3	40.2	40.3
Maa- ja vesirakennustoiminta – Anläggningsverksamhet	40.8	41.0	41.0	35.8	36.3	35.2	40.5	40.6	40.6
Kauppa – Handel	43.1	42.7	42.5	38.9	38.7	38.9	40.5	40.1	40.2
Liikenne – Samfärdse	42.2	43.0	43.0	35.6	35.4	35.3	40.4	40.9	40.9
Rahoitus- ja vakuutustoiminta – Bank- och försäkringsverksamhet	40.6	40.2	40.8	35.3	34.5	35.4	37.1	36.4	37.3
Palvelukset – Tjänster	40.4	40.2	39.9	36.2	36.1	36.3	37.7	37.5	37.5

3.18. TYÖNTEKIJÄT PALKKAUSMUODON MUKAAN ELINKEINOITTAIN VUONNA 1972
ARBETSTAGARNA EFTER AVLÖNINGSFORMEN ENLIGT NÄRINGSGREN ÅR 1972
DISTRIBUTION OF EMPLOYEES BY MODE OF PAYMENT AND BRANCH OF INDUSTRY IN 1972

Elinkeino Näringsgren	Palkkausmuoto – Avlöningsform				Vastanneiden lukumäärä Antalet svar
	Aikapalkka Tidlön	Urakkapalkka Ackordlön	Muu Annat	Yhteensä Inalles	
	%				
Metsätalous – Skogsbruk	21	78	1	100	89
Teollisuus – Industri	72	26	2	100	1 076
Talonrakennustoiminta – Husbyggnadsverksamhet	79	21	0	100	250
Maa- ja vesirakennustoiminta – Anläggningsverksamhet	88	12	0	100	97
Kauppa – Handel	93	2	5	100	245
Liikenne – Samfärdse	90	8	3	100	196
Rahoitus- ja vakuutustoiminta – Bank- och försäkringsverksamhet	97	3	0	100	29
Palvelukset – Tjänster	98	1	1	100	339
Yhteensä – Sammanlagt	79	19	2	100	2 321

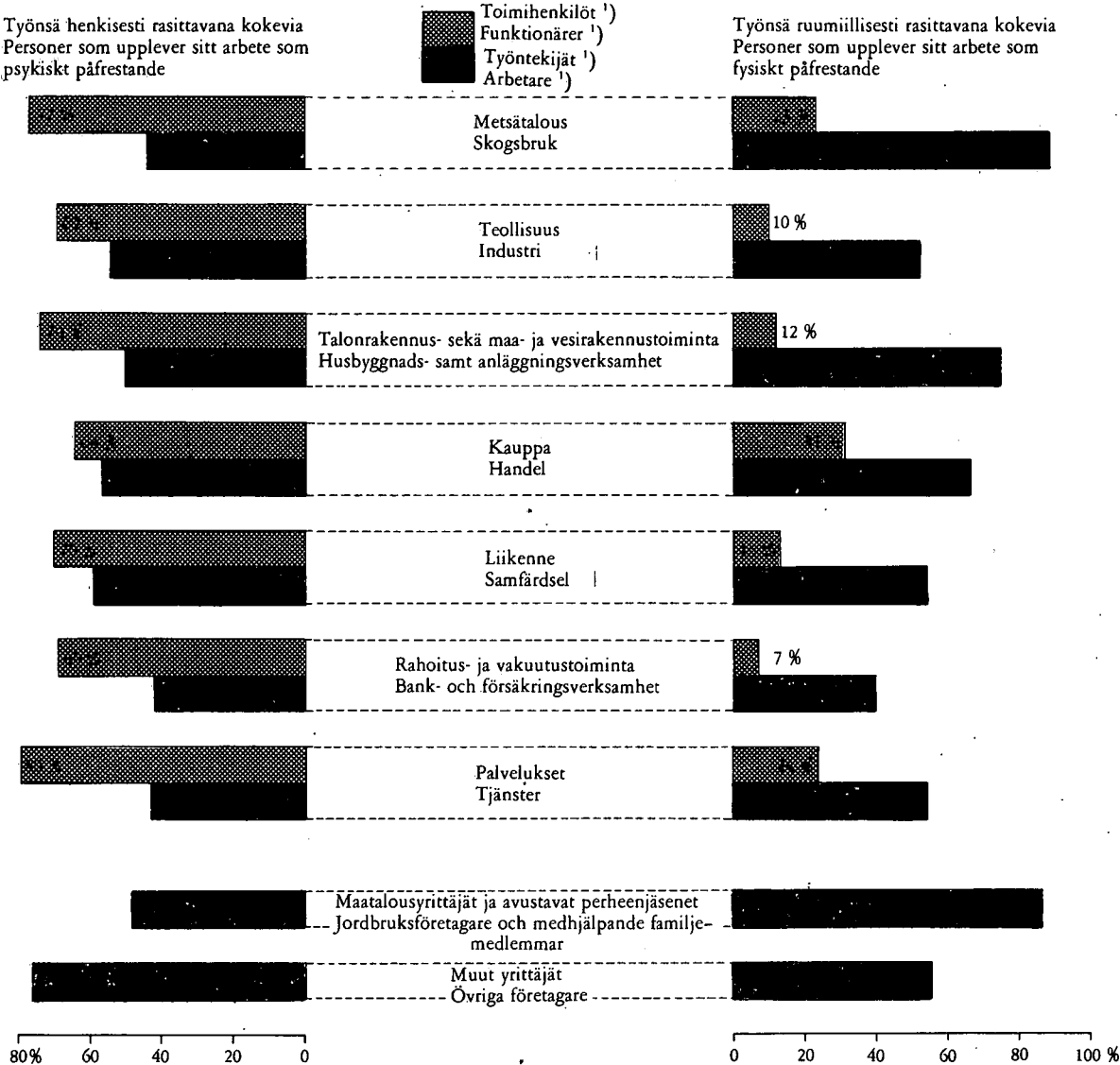
3.19. TYÖPAIKKATAPATURMAT¹⁾ JA NISSÄ PYSYVÄSTI INVALIDISOITUNEET JA KUOLLEET 1 000 VUOSITYÖNTEKIJÄÄ KOHTI SEKÄ MENETETYT TYÖPÄIVÄT TAPATURMAA KOHTI TOIMIALOITTAIN VUONNA 1971
ARBETSPLOTSOLYCKSFALL¹⁾ OCH I DEM PERMANENT INVALIDISERADE OCH OMKOMNA PER 1 000 ÅRSARBETARE SAMT FÖRLORADE ARBETSDAGAR PER OLYCKA ENLIGT NÄRINGSGREN ÅR 1971
ACCIDENTS AT WORK AND IN THOSE PERMANENTLY INVALIDED AND KILLED PERSONS PER 1 000 MAN YEARS AS WELL AS WORKING DAYS LOST PER ACCIDENT BY BRANCH OF INDUSTRY IN 1971

Toimiala Näringsgren	Työpaikkatapaturmat Arbetsplatsolycksfall		Pysyvästi invalidisoitu- neet Permanent invalidise- rade	Kuolleet Omkomna	Menetettyt työpäivät tapaturmaa kohden Förlorade arbetsdagar per olycka
	Lukumäärä Antal	1 000 vuosityöntekijää kohden Per 1 000 årsarbetare			
Maa- ja metsätalous – Jord- och skogsbruk	11 823	173.1	2.4	0.2	50.9
Kaivannaistoiminta – Gruvdrift	530	58.3	2.6	0.3	133.2
Teollisuus – Industri	62 957	125.6	1.2	0.1	34.3
Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto – El-, gas- och vattenförsörjning	786	39.8	0.3	0.1	33.1
Rakennustoiminta – Byggnadsverksamhet	32 882	235.0	2.5	0.4	45.1
Kauppa-, ravitsemis- ja majoitusliikkeet – Handel, förplägnads- och härbärgeringsrörelsen	11 181	38.6	0.2	0.1	31.1
Liikenne – Samfärdse	1 851	65.6	0.7	0.2	58.2
Rahoitus- ym. palvelukset – Finansiering o.a. tjänster	1 140	14.5	0.3	0.0	57.9
Yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelukset – Sociala och personliga tjänster	9 985	22.0	0.2	0.0	40.6
Muu – Övrig	2 283	41.7	0.4	–	21.2
Yhteensä – Inalles	141 718	81.4	0.8	0.1	40.1

1) Vakuutusvelvollisen työnantajan (ei esim. maatalousyrittäjät) palveluksessa sattuneet tapaturmat mukaan lukien ammattitautitapaukset, mutta ei ns. pikkutapauksia, joista ei ole suoritettu muita kuin sairaanhoidosta aiheutuvia korvauksia ja työstä poissaolo on ollut korkeintaan 2 päivää.

1) Olycksfall som inträffat i försäkringsskyldig arbetsgivares tjänst (inte t.ex. jordbruksföretagare), omfattande yrkes-sjukdomsfall, men inte s.k. småfall för vilka inte erlagts andra än av sjukvård föranledda ersättningar och som inneburit högst 2 dagars frånvaro från arbetet.

3.20. TYÖNSÄ RUUMIILISESTI JA HENKISESTI RASITTAVANA KOKEVIEN OSUUS ERI ELINKEINOISSA AMMATTIASEMAN ¹⁾ MUKAAN VUONNA 1972
 ANDELEN PERSONER SOM UPPLIVER SITT ARBETE SOM FYSISKT OCH PSYKISKT PÅFRESTANDE INOM OLIKA NÄRINGS-
 GRENAR ENLIGT YRKESSTÄLLNING ¹⁾ ÅR 1972
 PROPORTION OF PERSONS EXPERIENCING PHYSICAL AND MENTAL STRESS IN THEIR WORK IN VARIOUS BRANCHES OF ACTIVITY
 BY OCCUPATIONAL STATUS IN 1972

¹⁾ Katso liite 3.

¹⁾ Se bilaga 3.

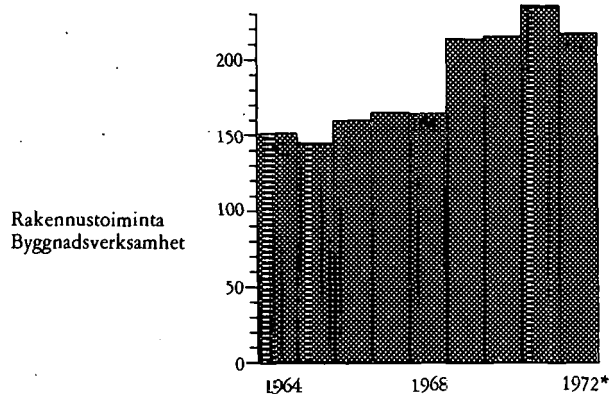
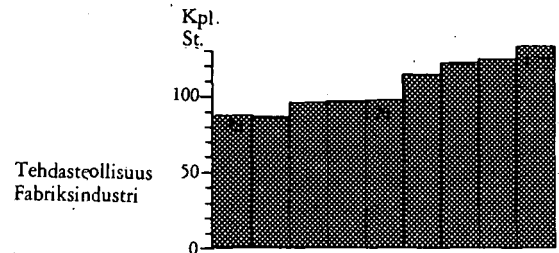
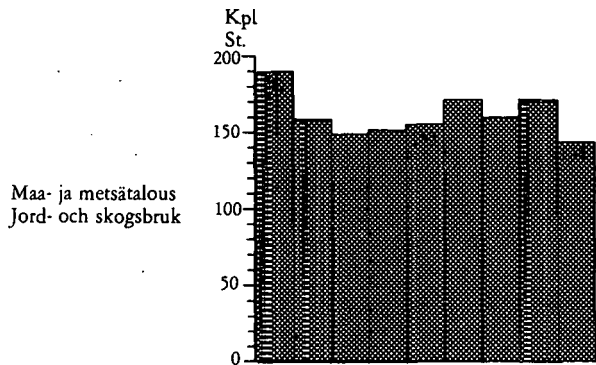
3.21. TYÖPAIKKATAPATURMAT SEKÄ NIISSÄ PYSYVÄSTI INVALIDISOITUNEET VUOSINA 1964–1972 JA KUOLLEET VUOSINA 1964–1975
 ARBETSPLATSOLYCKSFALL OCH I DEM PERMANENT INVALIDISERADE ÄREN 1964–1972 OCH OMKOMNA ÄREN 1964–1975
 ACCIDENTS AT WORK AND NUMBER OF PERSONS PERMANENTLY INVALIDATED IN 1964–1972 AND KILLED IN 1964–1975

Vuosi År	Työpaikkatapaturmat Arbetsplatsolycksfall		Pysyvästi invalidisoituneet Permanent invalidiserade		Kuolleet Omkomna	
	Lukumäärä Antal	1 000 vuosityöntekijää kohden 1) Per 1 000 års- arbetare 1)	Lukumäärä Antal	1 000 vuosityöntekijää kohden 1) Per 1 000 års- arbetare 1)	Lukumäärä Antal	1 000 vuosityöntekijää kohden 1) Per 1 000 års- arbetare 1)
1964	111 187	71.9	1 262	0.81	205	0.13
1965	105 331	63.8	1 137	0.68	196	0.12
1966	112 721	70.3	1 223	0.76	182	0.11
1967	109 975	67.2	1 323	0.80	242	0.15
1968	107 009	66.6	1 168	0.72	193	0.12
1969	119 758	75.6	1 219	0.74	214	0.13
1970	135 927	83.6	1 476	0.91	212	0.13
1971	141 718	81.4	1 458	0.84	167	0.10
1972	146 523	82.5	1 545	0.87	151	0.08
1973	..	..	..	..	166	0.09
1974	..	..	..	..	148	0.08
1975	..	..	..	..	138	0.07

1) Vuoteen 1970 saakka vuosityöntekijän katsottiin tekevän 2 400 työtuntia vuodessa ja vuodesta 1970 lähtien 1 920 työtuntia.

1) Till och med år 1970 ansågs att årsarbetaren gjorde 2 400 arbetstimmar i året och från och med år 1970 1 920 arbetstimmar.

3.22. TYÖPAIKKATAPATURMAT 1000 VUOSITYÖNTEKIJÄÄ KOHTI TOIMIALOITTAIN VUOSINA 1964-72¹⁾
 ARBETSPLATSOULYCKESFAL PER 1000 ÅRSARBETARE ENLIGT NÄRINGSGREN ÄREN 1964-72¹⁾
 ACCIDENTS AT WORK PER 1000 MAN-YEARS BY BRANCH OF INDUSTRY IN 1964-72

¹⁾ Toimialaluokitus on muuttunut vuonna 1970. Kaupan yhteydestä on erotettu omaksi toimialaluokitteluksi rahoitus- ym. palvelukset, jonka osuus vuonna 1969 oli 22.6 % silloisen toimialan vuosityöntekijöistä ja 4.7 % työtapaturmista. Kaupan yhteyteen sen sijaan on otettu ravitsemis- ja majoitusliikenne. Sen osuus oli vuonna 1970 18.1 % koko toimialan vuosityöntekijöistä ja 18.3 % työtapaturmista ja vuonna 1971 17.9 % koko toimialan vuosityöntekijöistä ja 20.2 % työtapaturmista. Palveluksetoimialan nimi muuttui yhteiskunnalliseksi ja henkilökohtaisiksi palveluksiksi. Myös toimialat sisältö muuttui.

¹⁾ Näringsgrensindelningen har reviderats år 1970. Från handeln har avskilts till en näringsgren för sig finansierings- o.a. tjänster, vars andel år 1969 var 22.6 % av den dåvarande näringsgrenens årsarbetare och 4.7 % av olyckor i arbete. I handeln har däremot upptagits restaurang- och hotellverksamhet. Dess andel år 1970 var 18.1 % av hela näringsgrenens årsarbetare och 18.3 % av olyckor i arbete och år 1971 17.9 % av hela näringsgrenens årsarbetare och 20.2 % av olyckor i arbete. Namnet till näringsgrenen tjänster reviderades till sociala och personliga tjänster. Näringsgrenens innehåll reviderades också.

4. TULONJAKO INKOMSTFÖRDELNING DISTRIBUTION OF INCOME

Johdanto

Kansalaisten tulojen ja varallisuuden jakaantuminen on keskeisimpiä yhteiskuntapoliittisia ongelmia. Tuloja pidetään yleensä tärkeimpänä hyvinvointiin vaikuttavana tekijänä, koska käytettävissä olevilla tuloilla on mahdollista hankkia muita hyvinvoinnin edellytyksiä: asumisväljyyttä, terveys-, kulttuuripalveluksia jne. Tulot ja varallisuus – omistaminen – antavat myös mahdollisuuden osallistua talouselämän päätöksentekoon, jos tulot käytetään esim. osakkeiden hankintaan. Tulonjaon tasaisuus ja ns. oikeudenmukainen tulonjako ovat peruskysymyksiä asetettaessa talouspoliittisia tavoitteita ja tehtäessä talouspoliittisia ratkaisuja. Erityisesti ovat tulonjako-ongelmat tulleet esille ns. tulopoliittisten sopimusten yhteydessä palkkatulojen osalta.

Tässä julkaisussa kuvataan aluksi kotitalouksien välistä tulojen ja kulutuksen jakautumista: Käytettävissä olevia tuloja viidenneksittäin ja kymmenneksittäin, sosio-ekonomisen aseman mukaan ja suuralueittain. Aiemmin luvussa 2 (Väestö) on esitetty kotitalouksien (ruokakuntien) rakennetietoja (taulu 2.12.). Kotitalouksien saamia palkka-, yrittäjä- ja omaisuustuloja (tuotannontekijätuloja), tulonsiirtoja sekä käytettävissä olevia tuloja sosio-ekonomisen aseman mukaan kuvataan vuodelta 1971. Kotitalouksien kulutusrakenne antaa tietoja siitä, mihin tarkoituksiin käytettävissä olevat tulot kulutetaan. Kulutusmenojen jakaantumisesta esitetään tietoja menoryhmittäin ja sosio-ekonomisen aseman mukaan. Mukana on myös väestöryhmittäisen ja alueittaisen kuluttajahintaindeksin kehittyminen vuosina 1972–1975.

Tämän luvun toisessa alaluvussa on tietoja tulonsaajien välisestä tulojen jakautumisesta ja verotuksesta. Ensin kuvataan yksityisten tulonsaajien valtionveronalaisten tulojen jakaantumista viidenneksittäin sekä tuloluokittain koulutuksen, toimialan ja ammattiaseman mukaan. Verotuksella voidaan vaikuttaa tulonjakautumiseen. Alaluvun lopussa on tietoja yksityisten henkilöiden ja yhteisöjen maksamien vero-osuuksien kehittymisestä sekä eri veromuotojen kehittymisestä vuosina 1960–1973.

Kolmannessa alaluvussa kuvataan verotettavan omaisuuden jakaantumista tuloluokittain ja lääneittäin.

Tulonjakautumista koskevia tietoja esitetään myös luvussa 1 (Taloudelliset tekijät), jossa kuvataan ns. funktionaalista¹⁾ ja institutionaalista²⁾ tulonjakoa. Samoin luvussa 1 on tietoja verotuksesta ja tulonsiirroista sekä kuluttajan hintaindeksin erien kehittymisestä. Luvun 7 (Sosiaaliturva) useat taulut ja kuviot liittyvät läheisesti tulonjakoon ja tulonsiirtoihin. Luvussa 14 (Sukupuolten ja ikäryhmien välinen tasa-arvo) on myös tietoja tulonjakautumisesta: keskimääräiset tulot sukupuolen mukaan, naisten osuus eri tuloluokissa sekä tulot iän mukaan.

1) Taulu 1.10., jossa kuvataan mm. palkkojen ja pääomatulojen osuutta kansantulosta.

2) Taulu 1.11., jossa kuvataan kotitalouksien, yhteisöjen ja julkishallinnon käytettävissä olevien tulojen kehittymistä.

Inledning

Fördelningen av medborgarnas inkomst och förmögenhet är ett centralt samhällspolitiskt problem. Inkomster anses i allmänhet vara den viktigaste faktorn som inverkar på välfärden då det med disponibla inkomster är möjligt att skaffa sig andra av välfärdens förutsättningar: boendekomfort, hälso- och kulturtjänster o.s.v. Inkomster och förmögenhet – ägandet – ger även möjlighet att delta i det ekonomiska livets beslutsfattande, om inkomsterna används t.ex. till att skaffa aktier. En jämn inkomstfördelning och en sk. rättvis inkomstfördelning är grundfrågorna då ekonomiskt politiskt syfte mål ställs upp och då ekonomiskt politiska beslut fattas. Inkomstfördelnings problematiken har speciellt kommit fram i samband med de sk. inkomstpolitiska avtalen då det gällt löneinkomster.

I denna publikation framläggs först fördelningen av inkomster och konsumtion mellan hushållen: disponibla inkomster enligt kvintiler och deciler, enligt socioekonomisk ställning och enligt storområden. I kapitel 2 (Befolkning) har uppgifter om hushållens (matlagens) struktur framlagts (tabell 2.12.). Hushållens löne-, företag- och förmögenhetsinkomster (faktorinkomster), inkomstöverföringar samt disponibla inkomster enligt den socioekonomiska ställningen visas för år 1971. Hushållens konsumtionsstruktur ger uppgifter om för vilka ändamål de disponibla inkomsterna används. Uppgifter om fördelningen av konsumtionsutgifterna framläggs enligt utgiftsgrupp och socioekonomisk ställning. Utvecklingen av konsumentprisindex enligt befolkningsgrupp och region under åren 1972–1975 finns också med.

I detta kapitelns andra underkapitel finns uppgifter om fördelning av inkomster mellan inkomsttagare och uppgifter om beskattningen. Först visas fördelningen av de enskilda inkomsttagarnas vid statsbeskattningen skattepliktiga inkomster enligt kvintil samt inkomstklassvis enligt utbildning, näringsgren och yrkesställning. Genom beskattningen kan man påverka inkomstfördelningen. I slutet av underkapitlet finns uppgifter om utvecklingen av den skatteandel som enskilda personer och sammanslutningar betalar samt uppgifter om utvecklingen av de olika skatteformerna åren 1960–1973.

I det tredje underkapitlet visas fördelningen av den beskattningsbara förmögenheten enligt inkomstklass och län.

Uppgifter rörande inkomstfördelningen framläggs även i kapitel 1 (Ekonomiska faktorer), där sk. funktionell¹⁾ och institutionell²⁾ inkomstfördelning beskrivs. I kapitel 1 finns uppgifter om beskattning och inkomstöverföringar samt om utvecklingen av posterna i konsumentprisindex. Flere tabeller och figurer i kapitel 7 (Socialskydd) hör nära ihop med inkomstfördelning och inkomstöverföringar. I kapitel 14 (Jämlikheten mellan könen och åldersgrupper) ingår också uppgifter rörande inkomstfördelning: genomsnittliga inkomster enligt kön, kvinnornas andel i olika inkomstgrupper samt inkomster enligt ålder.

1) Tabell 1.10., där bl.a. lönernas och kapitalinkomsternas andel av nationalinkomsten framläggs.

2) Tabell 1.11., där utvecklingen av hushållens, sammanslutningarnas och den offentliga administrationens disponibla inkomster framläggs.

Tulotietoja saadaan tällä hetkellä viisivuotisvälein suoritettavista kotitaloustiedusteluista sekä verotusaineistoon perustuvasta tulo- ja omaisuustilastosta. Kotitaloustiedustelut antavat parhaan kuvan kotitalouksien ja yksityisten henkilöiden tulojen ja kulutuksen jakautumisesta. Niitä on tähän mennessä suoritettu vuosina 1966 ja 1971, seuraava tiedustelu suoritetaan vuodelta 1976. Vuodesta 1977 lähtien aletaan vuosittain tuottaa tulonjakotilastoa. Siitä saadaan tietoja kotitalouksien ja yksityisten henkilöiden käytettävissä olevista tuloista, jotka muodostavat palkka-, yrittäjä- ja omaisuustuloista sekä saaduista ja maksetuista tulonsiirroista. Kulutustietoja tullaan edelleen tuottamaan vain joka viides vuosi.

Vuosittaisia tulo- ja omaisuustietoja on tähän mennessä saatu vain tulo- ja omaisuustilastosta. Tilasto ei kuitenkaan anna täydellistä kuvaa tulonjaosta. Tilaston yksikkönä on joko yksityinen tulonsaaja tai aviopari. Tilastoon sisältyvät vain veronalaiset tulot ja sen ulkopuolelle jäävät esimerkiksi verovapaat korot ja suuri osa saaduista tulonsiirroista. Myös omaisuuden arvo on verolain säädösten mukaan laskennallisesti arvioitu ja tilastossa on tiedot vain siitä omaisuudesta, josta on maksettu omaisuusveroa (verotettavan varallisuuden alaraja oli vuonna 1973 25 000 mk ja vuonna 1975 50 000 mk). Valtionveron alainen yrittäjätulo ja osittain myös omaisuustulo määräytyvät elinkeinoverolain mukaan. Ne eivät kuvaa tulonsaajien todellisten tulojen määrää yhtä täydellisesti kuin palkkatulot. Tulo- ja omaisuustilastossa ovat mukana kaikki tulonsaajat, joilla on ollut veronalaista tuloa vähintään 10 markkaa. Tämän vuoksi on varsinkin alimmissa tuloluokissa sellaisia työntekijöitä, jotka ovat olleet tuloa tuottavassa työssä vain osan vuodesta ja joiden pääasiallinen toimeentulolähde on jokin muu kuin verotuksessa ilmoitettava tulo (esim. koululaiset, opiskelijat, kotirouvat, eläkeläiset).

Tulojen jakautumista kuvataan usein ns. fraktiilijakautumien (esim. viidennessajakautuma) avulla. Tällön tulonsaajajaksiköt (tulonsaajat, kotitaloudet) jaetaan tulojen suuruuden mukaisessa järjestyksessä lukumäärältään yhtä suuriin ryhmiin, minkä jälkeen tarkastellaan kunkin ryhmän saamaa osuutta tuloista. Mitä tasaisempi ryhmien välinen tulonjako on, sitä pienemmät ovat ryhmien tulo-osuuksien erot.

Keskeistä sisällöstä

Kotitalouksien välinen tulojen ja kulutuksen jakautuminen

Vuonna 1971 sai suurituloisin viidesosa kotitalouksista yli 39 prosenttia kaikista kotitalouksien käytettävissä olevista tuloista. Pienituloisin viidesosa sai vajaat 7 prosenttia. Kotitalouksien henkeä kohti lasketut käytettävissä olevat tulot jakautuivat vielä epätasaisemmin: vuonna 1971 oli suurituloisimmalla viidenneksellä käytettävissään lähes 49 prosenttia, mutta pienituloisimmalla viidenneksellä vain hieman yli 5 prosenttia kaikista kotitalouksien käytettävissä olevista tuloista.

Uppgifter om inkomster fås för tillfället genom de hushållsbudgetundersökningar som utförs med fem års mellanrum samt från den inkomst- och förmögenhetsstatistik som görs upp på basen av beskattningsmaterialet. Hushållsbudgetundersökningar ger den bästa bilden av inkomsternas och konsumtionens fördelning då det gäller hushåll och enskilda personer. Undersökningar har utförts åren 1966 och 1971 och den följande görs år 1976. Från och med 1977 kommer statistik över inkomstfördelningen att uppgöras varje år. Ur den fås uppgifter om hushållens och enskilda personers disponibla inkomster, vilka består av löne-, företagar- och förmögenhetsinkomster samt av erhållna och utgivna inkomstöverföringar. Uppgifter rörande konsumtionen kommer fortsättningsvis bara att utarbetas vart femte år.

Ärliga uppgifter rörande inkomst och förmögenhetsstatistiken har man tillsvidare bara fått från inkomst- och förmögenhetsstatistiken. Statistiken ger dock inte en fullständig bild av inkomstfördelningen. Statistikenheten är antingen en enskild inkomsttagare eller ett äkta par. I statistiken ingår bara skattepliktiga inkomster och utanför den blir t.ex. skattefria räntor och en stor del av erhållna inkomstöverföringar. Värdet av förmögenheten är också enligt skattelagens stadganden uppskattad enligt beräkning och i statistiken finns bara uppgifter om den förmögenhet för vilken förmögenhetsskatt har betalats (den undre gränsen för beskattningsbar förmögenhet var år 1973 25 000 mk och år 1975 50 000 mk). Företagarinkomst, för vilken statsskatt uppstår och delvis även inkomst av förmögenhet fastställs enligt näringskattelagen. De ger inte en lika tydlig bild som löneinkomsterna av inkomsttagarnas verkliga inkomster. I inkomst- och förmögenhetsstatistiken ingår alla inkomsttagare vilka haft en skattepliktig inkomst på minst 10 mark. Av denna anledning finns det i synnerhet i de lägre inkomstgrupperna sådana arbetstagare (t.ex. skolelever, studeranden, hemmafruar, pensionärer), vilka haft inkomstbringande arbete bara en del av året och vars huvudsakliga utkomstkälla är någon annan än den inkomst som skall uppges i beskattningen.

Fördelningen av inkomster beskrivs ofta med hjälp av sk. fraktillfördelning (t.ex. kvintillfördelning). Inkomsttagarenheterna (inkomsttagarna, hushållen) ordnas enligt inkomststorlek i grupper med lika många enheter i varje. Därefter granskas den andel av inkomsterna som tillfaller varje grupp. Ju jämnare inkomstfördelningen mellan grupperna är desto mindre är skillnaderna mellan gruppernas inkomstandelar.

Centralt innehåll

Fördelningen av inkomster och konsumtion mellan hushåll

År 1971 fick den femtedel av hushållen som hade de största inkomsterna mera än 39 procent av hushållens hela disponibla inkomst. Den femtedel som hade de minsta inkomsterna fick knappa 7 procent. Hushållens disponibla inkomster räknade per capita fördelade sig ännu ojämnare: år 1971 fick den femtedel som hade den största inkomsten närmare 49 procent av hushållens hela disponibla inkomst. Den femtedel som hade den minsta inkomsten fick bara litet över 5 procent.

Seuraavissa tauluissa on pääasiassa käytetty tulo-käsitteenä henkeä kohti laskettuja käytettävissä olevia tuloja. Tämä tulokäsite antaa erityyppisiin kotitalouksiin kuuluvien yksityisten henkilöiden todellisista kulutusmahdollisuuksista ja niiden eroista paremman kuvan kuin kotitaloutta kohti lasketut käytettävissä olevat tulot.

Johtajilla ja ylemmillä toimihenkilöillä oli vuonna 1971 käytettävissään tuloja keskimäärin yli kaksi kertaa niin paljon kuin maatalousyrittäjillä ja -työntekijöillä. Jos kaikkien kotitalouksien käytettävissä olevaa tuloa henkeä kohden merkitään 100:lla oli luku johtajilla ja ylemmillä toimihenkilöillä 164, muilla toimihenkilöillä 119, yrittäjillä 100, palvelualojen sekä teollisuus- ja rakennustyöntekijöillä 97, ammatissa toimimattomilla 89 sekä maatalousyrittäjillä ja maa- ja metsätaloustyöntekijöillä 74. Vuodesta 1966 vuoteen 1971 olivat maa- ja metsätaloustyöntekijät sekä maatalousyrittäjät parantaneet asemaansa muihin sosioekonomisiin ryhmiin verrattuna.

Vuonna 1971 olivat kotitalouksien henkeä kohti lasketut käytettävissä olevat tulot suurimmat Helsingissä ja pienimmät Pohjois-Suomen maalaiskunnissa. Vuodesta 1966 vuoteen 1971 erot jonkin verran tasoittuivat. Tähän alueellisten tuloerojen tasoittumiseen ovat vaikuttaneet mm. yhteiskunnan rakennemuutokset, joista merkittävimmät olivat muuttoliike maaseudulta taajamiin sekä maastamuutto.

Vuonna 1971 kaikkien kotitalouksien käytettävissä oleva tulo oli keskimäärin 16 418 markkaa. Tulonsiirtoja saatiin kotitaloutta kohden keskimäärin 3 014 markkaa ja maksettiin 4 418 markkaa. Selvästi eniten tulonsiirtoja saivat ammatissa toimimattomat: kotitaloutta kohden keskimäärin 7 116 markkaa. Ammatissa toimivista saivat eniten tulonsiirtoja maatalousyrittäjäkotitaloudet (keskimäärin 2 664 markkaa) ja erityisesti 2–5 hehtaarin viljelijätaloudet (keskimäärin 3 127 markkaa). Tulonsiirtoista maksoi eniten suurituloisin ryhmä, johtajat ja ylemmät toimihenkilöt.

Kotitalouksien kulutusmenoista oli vuodesta 1966 vuoteen 1971 ravinnon sekä vaatetuksen osuus selvästi laskenut. Liikenteen sekä virkistykseen (opiskelu mukaan luettuna) osuudet olivat nousseet eniten.

Johtajien ja ylimpien toimihenkilöiden kulutusmenot kotitaloutta kohden laskettuna olivat noin kolminkertaiset ammatissa toimimattomiin verrattuna ja lähes kaksinkertaiset verrattuna eri toimialojen työntekijöihin ja maatalousyrittäjiin. Ravintoon käyttivät prosentuaalisesti eniten kulutusmenoistaan alle 5 hehtaarin maanviljelijät (37.5 %) ja kansaneläkkeen tai avustuksen varassa olevat ammatissa toimimattomat (34.2 %) sekä vähiten johtajat ja ylemmät toimihenkilöt (16.5 %) ja pääomatuloilla elävät ammatissa toimimattomat (17.8 %). Sen sijaan virkistykseen (opiskelu mukaan luettuna) viimeksi mainitut käyttivät suhteellisesti eniten tuloistaan ja maanviljelijät ja kansaneläkeläiset taas vähiten. Vuosien 1972–1975 aikana on eläkeläisille laskettu kuluttajahintaindeksi noussut nopeimmin ja toimihenkilöille laskettu hitaimmin.

Yksityisten tulonsaajien välinen tulojen jakautuminen ja verotus

Kahden pienituloisimman viidenneksen osuus kaikkien yksityisten tulonsaajien valtionveronalaisista

I de följande tabellerna har som inkomstbegrepp i huvudsak använts disponibla inkomster per capita. Detta inkomstbegrepp ger en bättre bild av enskilda personers i hushåll av olika typ verkliga konsumtionsmöjligheter och skillnaderna mellan dessa än disponibla inkomster per hushåll.

Företagsledares och högre funktionärers disponibla inkomster år 1971 var i medeltal mer än dubbelt så höga som lantbrukföretagares och -arbetares. Om alla hushålls disponibla inkomster per capita betecknas som 100, var motsvarande tal för företagsledare och högre funktionärer 164, för övriga funktionärer 119, för företagare 100, för arbetare inom serviceområdena och för industri- och byggnadsarbetare 97, för icke yrkesverksamma 89 och för lantbruksföretagare och lant- och skogsbruksarbetare 74. Från år 1966 till år 1971 hade lant- och skogsbruksarbetarna samt lantbruksföretagarna förbättrat sin ställning, jämfört med andra socioekonomiska grupper.

År 1971 var hushållens disponibla inkomster per capita störst i Helsingfors och minst i Norra Finlands landskommuner. Från år 1966 till år 1971 utjämnades skillnaderna något. Bl.a. samhällets strukturförändringar har inverkat på denna utjämning av regionala inkomstskillnader. De viktigaste strukturförändringarna har varit flyttningsrörelsen från landsorten till tätbygder samt emigrationen.

År 1971 var den disponibla inkomsten för alla hushåll i medeltal 16 418 mark. I medeltal erhöles 3 014 mark inkomstöverföringar per hushåll och 4 418 mark betalades. Icke yrkesverksamma fick mest inkomstöverföringar: i medeltal 7 116 mark per hushåll. Av yrkesverksamma fick lantbruksföretagarhushållen mest inkomstöverföringar (i medeltal 2 664 mark) och speciellt de hushåll som hade 2–5 hektar brukad jord (i medeltal 3 127 mark). Storinkomstgruppen, företagsledare och högre funktionärer, betalade mest inkomstöverföringar.

Från år 1966 till år 1971 hade livsmedlens och beklädnadens andel av hushållens konsumtionsutgifter tydligt sjunkit. Samfärdselns och rekreationens (studier medräknade) andelar hade ökat mest.

Företagsledarnas och de högre funktionärernas konsumtionsutgifter per hushåll var ca. tre gånger så stora som de icke yrkesverksammas och närmare dubbelt så stora jämfört med konsumtionsutgifterna för arbetare inom olika näringsgrenar och lantbruksföretagare. Procentuellt mest till livsmedel av konsumtionsutgifterna använde jordbrukare med 5 hektar jord (37.5 %) och icke yrkesverksamma som levde på folkpension eller på understöd (34.2 %). Minst använde företagsledare och högre funktionärer (16.5 %) samt icke yrkesverksamma som levde på kapitalinkomster (17.8 %). De sistnämnda använde däremot i proportion mest av sina inkomster till rekreation (studier medräknade). Lantbrukarna och folkpensionärerna använde minst. Under åren 1972–1975 har konsumentprisindex för pensionärer stigit snabbast och index för funktionärer långsammast.

Fördelningen av inkomster mellan enskilda inkomstagare och beskattningen

De två kvintilernas, som har de lägsta inkomsterna, andel av alla enskilda inkomstagares vid stats-

kokonaistuloista on jonkin verran vähentynyt vuodesta 1955 vuoteen 1973. Palkansaajista sai vuonna 1970 pienituloisin viidennes kokovuosityöntekijöistä 7.2 % kaikista tuloista ja vuonna 1973 hieman enemmän eli 8.4 %. Suurituloisin viidennes kokovuosityöntekijöistä sai vuonna 1970 40.5 % kaikista tuloista ja vuonna 1973 37.8 %.

Suurituloiset ovat yleensä myös hyvin koulutettuja. Vuonna 1971 oli tutkijakoulutuksen saanut noin 4 800 henkeä ja heistä 92.5 % sai valtionveronalaista tuloa yli 20 000 markkaa. Ylemmän kandidaattiasteen koulutuksen oli saanut noin 48 000 henkeä ja heistä 83.0 % sai tuloja yli 20 000 markkaa. Vähemmän kuin ylemmän perusasteen koulutuksen saaneita (esim. vain kansakoulun käynneitä) oli vuonna 1971 1 602 000 henkeä ja heistä vain 4.2 % sai valtionveronalaista tuloa yli 20 000 markkaa.

Mediaanitulot (tulojen suuruuden mukaan järjestykseen asetetuista tulonsaajista keskimäisen tulot) olivat vuonna 1973 Uudenmaan läänissä lähes kaksinkertaiset verrattuna Pohjois-Karjalan lääniin. Vuonna 1973 mediaanitulot olivat koko maassa 11 196 markkaa, kaupungeissa ja kauppaloissa 12 721 markkaa ja maalaiskunnissa 8 524 markkaa.

Välittömän verotuksen painopiste on muuttunut. Yksityiset henkilöt maksoivat vuonna 1960 kaikista välittömistä veroista 75.2 % ja vuonna 1973 jo 90.4 %. Yhteisöjen maksama vero-osuus on vastaavasti vähentynyt 24.8 %:sta 9.6 %:iin. Veroista on tulovero kasvanut selvästi nopeimmin: kun tulot vuosina 1960–1973 kasvoivat noin nelinkertaiseksi, kasvoi tulovero noin neljätoistakertaiseksi.

Varallisuuden jakautuminen

Vuonna 1973 oli omaisuudesta verotettuja vain noin 12 % kaikista tulonsaajista. Korkeimmassa tuloluokassa (yli 100 000 markkaa valtionveronalaista tuloa saaneet) oli omaisuudesta verotettuja kuitenkin jo 70.3 %, ja keskimääräinen omaisuus omaisuudesta verotettua kohden oli 426 200 markkaa. Esimerkiksi 20 000–29 999 mk tuloa saaneiden keskimääräinen omaisuus oli 71 100 markkaa. Tulonsaajista 2.0 % omisti kaikesta verotettavasta omaisuudesta 23.1 %. Omaisuudesta verotettuja oli tulonsaajien lukumäärään verrattuna eniten Uudenmaan läänissä ja vähiten Lapin läänissä.

beskattningen skattepliktiga totalinkomster har i någon mån minskat från år 1955 till år 1973. Av löntagarna fick år 1970 den kvintil som har de lägsta inkomsterna av helårsanställda 7.2 % av alla inkomster och år 1973 en aning mera, eller 8.4 %. Den kvintil som har de högsta inkomsterna av helårsanställda, fick år 1970 40.5 % av alla inkomster och år 1973 37.8 %.

Storinkomsttagarna har i allmänhet även en hög utbildning. År 1971 hade ca. 4 800 personer fått forskarutbildning och av dem hade 92.5 % över 20 000 mark skattepliktig inkomst vid statsbeskattningen. Omkring 48 000 personer hade fått utbildning på högre kandidatnivå och av dem hade 83.0 % inkomster på över 20 000 mark. År 1971 fanns det 1 602 000 personer vilka hade en utbildning som var lägre än den på högre grundstadiet (t.ex. person som endast genomgått folkskola) och av dem hade endast 4.2 % en vid statsbeskattningen skattepliktig inkomst på över 20 000 mark.

Medianinkomsterna (av inkomsttagarna ordnade i ordningsföljd enligt inkomsternas storlek den mitterstas inkomster) var år 1973 i Nylands län, jämfört med Norra Karelen län närapå dubbelt så höga. År 1973 var medianinkomsterna i hela landet 11 196 mark, i städer och köpingar 12 721 mark och i landskommuner 8 524 mark.

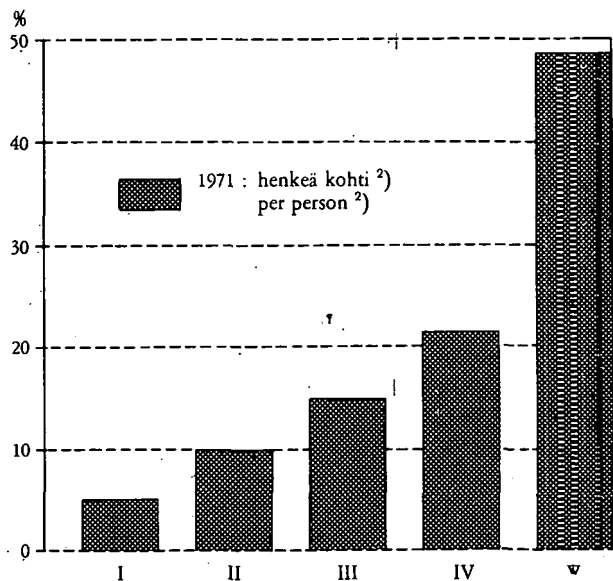
Den direkta beskattningens tyngdpunkt har förskjutits. År 1960 betalade enskilda personer 75.2 % av alla direkta skatter och år 1973 90.4 %. Den skatteandel som sammanslutningarna betalar har sjunkit i motsvarande grad från 24.8 % till 9.6 %. Av skatterna har inkomstskatten stigit snabbast: då inkomsterna under åren 1960–1973 steg omkring fyrdubbelt, steg inkomstskatten omkring fjortonfaldigt.

Förmögenhetens fördelning

År 1973 beskattades endast ca. 12 % av alla inkomsttagare för förmögenhet. I den högsta inkomstklassen (över 100 000 mark skattepliktig inkomst vid statsbeskattningen) var dock 70.3 % beskattade för förmögenheten och den genomsnittliga förmögenheten per beskattad var 426 200 mark. Exempelvis har personer med en inkomst på 20 000–29 999 mark en genomsnittlig förmögenhet på 71 100 mark. 2.0 % av inkomsttagarna ägde 23.1 % av all beskattningsbar förmögenhet. De flesta förmögenhetsbeskattade personer, i förhållande till antalet inkomsttagare, fanns i Nylands län och i Lapplands län fanns det minst.

KOTITALOUKSIEN VÄLINEN TULOJEN JA KULUTUKSEN JAKAUTUMINEN FÖRDELNINGEN AV INKOMSTER OCH KONSUMPTION MELLAN HUSHÅLL DISTRIBUTION OF INCOME AMONG HOUSEHOLDS AND DISTRIBUTION OF CONSUMPTION

4.1. KOTITALOUKSIEN KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT TULOT ¹⁾ VIIDENNEKSITTÄIN KOTITALOUTTA KOHTI VUOSINA 1966 JA 1971 SEKÄ HENKEÄ KOHTI VUONNA 1971 HUSHÅLLENS DISPONIBLA INKOMSTER ¹⁾ ENLIGT KVINTIL PER HUSHÅLL ÅREN 1966 OCH 1971 SAMT PER PERSON ÅR 1971 DISPOSABLE INCOME OF HOUSEHOLDS BY QUINTILES IN 1966 AND 1971 PER HOUSEHOLD AND IN 1971 PER PERSON

I = Pienituloisin viidenness – Kvintilen för de lägsta inkomsterna
V = Suurituloisin viidenness – Kvintilen för de högsta inkomsterna

Viidennekset Kvintiler	Viidennessrajat (= ylärajat) Kvintilgränser (= övre gränser)			Viidennekseiden osuudet käytettävissä olevista tuloista Kvintilernas andelar av disponibla inkomster		
	Kotitaloutta kohti Per hushåll		Henkeä kohti ²⁾ Per person ²⁾	Kotitaloutta kohti Per hushåll		Henkeä kohti ²⁾ Per person ²⁾
	1966	1971	1971	1966	1971	1971
	mk			%		
I Pienituloisin – Lägsta inkomst	5 075	7 939	3 569	6.0	6.6	5.2
II	8 265	12 456	4 775	11.7	12.3	9.9
III	11 690	17 139	6 195	17.4	17.9	14.8
IV	16 215	23 352	8 573	24.0	24.2	21.3
V Suurituloisin – Högsta inkomst				40.9	39.1	48.8

¹⁾ Tulojen muodostusta kotitaloussektorin sisällä voidaan kuvata seuraavasti:

palkat
+ yrittäjätulot
+ omaisuustulot (netto)
= jaetut tuotannontekijätulot
+ saadut tulonsiirrot
– maksetut tulonsiirrot
= käytettävissä oleva tulo
+ ilmaispalvelut
= väestön kokonaistulo

¹⁾ Hur inkomsterna delas inom hushållssektorn kan beskrivas enligt följande:

löner
+ företagsinkomster
+ förmögenhetsinkomster (netto)
= fördelade produktionsfaktorinkomster
+ erhållna inkomstöverföringar
– erlagda inkomstöverföringar
= disponibell inkomst
+ gratis tjänster
= befolkningens totalinkomst

²⁾ Kotitalouden käytettävissä olevat tulot on jaettu kyseisen kotitalouden henkilöluvulla ja näin saadun tulokäsittelyn avulla kotitalouksiin kuuluvat henkilöt on jaettu viiteen yhtä suureen osaan (viidennekseen, kvintiliin) tulojen suuruusjärjestyksessä.

²⁾ Hushållers disponibla inkomster har delats med antalet personer i ifrågavarande hushåll och med hjälp av det sålunda erhållna inkomstbegreppet har de personer som hör till hushåll indelats i fem lika stora delar (i kvintiler) enligt inkomsternas storleksordning.

4.2. KOTITALOUKSIEN KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT TULOT HENKEÄ KOHTI SOSIOEKONOMISEN ASEMAN MUKAAN
 VUOSINA 1966 JA 1971
 HUSHÄLLENS DISPONIBLA INKOMSTER PER PERSON ENLIGT SOSIOEKONOMISK STÄLLNING ÅREN 1966 OCH
 1971
 DISPOSABLE PER CAPITA INCOME OF HOUSEHOLDS BY SOCIO-ECONOMIC STATUS IN 1966 AND 1971

Sosioekonominen asema Sosioekonomisk ställning	Käytettävissä olevat tulot henkeä kohti Disponibla inkomster per person	
	1966	1971*
Kaikki kotitaloudet Alla hushåll	100	100
Maatalousyrittäjät – Lantbruksföretagare	65	74
Muut yrittäjät – Övriga företagare	119	100
Johtajat ja ylemmät toimihenkilöt – Företagsledare och högre funktionärer	170	164
Muut toimihenkilöt – Övriga funktionärer	129	119
Maa- ja metsätalouden työntekijät – Lant- och skogsbrukets arbetare	55	74
Teollisuus- ja rakennustyöntekijät – Industri- och byggnadsarbetare	96	97
Palvelualojen työntekijät – Serviceområdets arbetare	99	97
Ammatissa toimimattomat – Icke yrkesverksamma	94	89

4.3. KOTITALOUKSIEN TULOKYMMENESTEN RAKENNE SOSIOEKONOMISEN ASEMAN MUKAAN VUONNA 1971
 HUSHÄLLENS INKOMSTDECILERS STRUKTUR ENLIGT SOSIOEKONOMISK STÄLLNING ÅR 1971
 DECILE GROUPS OF HOUSEHOLDS BY SOCIO-ECONOMIC STATUS IN 1971

Sosioekonominen asema Socioekonomisk ställning	Kotitalouk- sien luku- määrä yhteensä Hushållens antal sammanlagt	Käytettävissä olevat tulot, mk Disponibla inkomster, mk									
		– 5 557	5 558– 7 939	7 940– 10 151	10 152– 12 456	12 457– 14 810	14 811– 17 139	17 140– 19 827	19 828– 23 352	23 353– 28 848	28 849–
	%										
Maatalousyrittäjät – Lant- bruksföretagare	12.1	7.2	9.3	12.3	14.5	14.9	14.2	12.9	12.3	11.5	11.8
Muut yrittäjät – Övriga företagare	4.7	3.3	2.7	4.4	4.5	3.7	4.6	4.9	6.5	4.8	7.9
Johtajat ja ylemmät toimi- henkilöt – Företagsledare och högre funktionärer	7.0	0.5	0.1	0.9	2.6	2.3	4.8	5.3	7.7	12.2	33.3
Muut toin.ihenkilöt – Övriga funktionärer	16.0	2.9	9.8	14.2	17.2	19.3	16.9	18.6	20.7	23.4	16.8
Maa- ja metsätaloustyönte- kijät – Lant- och skogs- bruksarbetare	1.4	1.2	1.8	1.5	2.2	2.2	1.7	0.9	0.6	1.2	0.9
Teollisuus- ja rakennustyönte- tekijät – Industri- och byggnadsarbetare	23.7	5.1	15.4	20.7	24.5	28.2	31.7	33.7	32.2	28.6	17.5
Palveluelinkeinojen työnte- kijät – Servicenärings- garnas arbetare	10.4	4.2	8.9	9.1	10.7	11.7	12.4	16.0	13.3	10.5	7.0
Ammatissa toimimattomat – Icke yrkesverksamma	24.7	75.8	51.9	36.9	23.7	17.8	13.8	7.6	6.8	7.9	4.9
Kaikki kotitaloudet – Alla hushåll	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

4.4. HENKEÄ KOHTI LASKETUT KOTITALOUKSIEN KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT TULOT VUOSINA 1966 JA 1971
 SUURALUEITTAIN
 HUSHÄLLENS DISPONIBLA INKOMSTER PER CAPITA ENLIGT STOROMRÅDEN ÅREN 1966 OCH 1971
 DISPOSABLE PER CAPITA INCOME OF HOUSEHOLDS BY LARGE REGIONS IN 1966 AND 1971

Alue Område	Käytettävissä olevat tulot henkeä kohti Disponibla inkomster per capita	
	1966	1971
Koko maa – Hela riket	100	100
Kaupungit ja kauppalat – Städer och köpingar	130	115
Maalaiskunnat – Landskommuner	75	85
Etelä-Suomi ¹⁾ – Södra Finland ¹⁾	116	112
Helsinki – Helsingfors	164	146
Muut kaupungit ja kauppalat – Övriga städer och köpingar	126	111
Maalaiskunnat – Landskommuner	84	96
Väli-Suomi ²⁾ – Centrala Finland ²⁾	80	83
Kaupungit ja kauppalat – Städer och köpingar	110	95
Maalaiskunnat – Landskommuner	69	77
Pohjois-Suomi ³⁾ – Norra Finland ³⁾	78	84
Kaupungit ja kauppalat – Städer och köpingar	105	103
Maalaiskunnat – Landskommuner	65	74

- 1) Uudenmaan, Turun ja Porin, Hämeen ja Kymen läänit sekä Ahvenanmaan maakunta.
 2) Mikkelin, Pohjois-Karjalan, Kuopion, Keski-Suomen ja Vaasan läänit.
 3) Oulun ja Lapin läänit.

- 1) Nylands, Åbo och Björneborgs, Tavastehus och Kymmene län samt landskapet Åland.
 2) S:t Michels, Norra Karelen, Kuopio, Mellersta Finlands och Vasa län.
 3) Uleåborgs och Lapplands län.

4.5. KOTITALOUKSIEN PALKKA-, YRITTÄJÄ- JA OMAISUUSTULOT¹⁾, TULONSIIRROT SEKÄ KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT TULOT SOSIOEKONOMISEN ASEMAN MUKAAN VUONNA 1971
HUSHÄLLENS LÖNE-, FÖRETAGAR- OCH FÖRMÖGENHETSINKOMSTER¹⁾, INKOMSTÖVERFÖRINGAR SAMT DISPONIBLA INKOMSTER ENLIGT SOCIOEKONOMISK STÄLLNING ÅR 1971
HOUSEHOLD INCOME FROM SALARY, ENTERPRICE AND PROPERTY INCOME, TRANSFERS AND DISPOSABLE INCOME BY SOCIO-ECONOMIC STATUS IN 1971

Sosioekonominen asema Socioekonomisk ställning	Kotitalouksien luku Antalet hushåll 1 000 kpl – et	Keskimääräiset vuositulot, mk Medelårsinkomst, mk			
		Palkka-, yrittäjä- ja omaisuus- tulot ¹⁾ Löne-, företagar- och förmö- genhets- inkomst ¹⁾	Tulonsiirrot Inkomstöverföringar		Käytettävissä olevat tulot ²⁾ Disponibla inkomster ²⁾
			Saadut Erhållna	Maksetut Utgivna	
Kaikki kotitaloudet – Alla hushåll	1 495.7	17 822	3 014	4 418	16 418
Maatalousyrittäjät – Lantbruksföretagare	180.9	16 655	2 664	2 502	16 817
Maanviljelijät – Lantbrukare					
Peltopinta-ala – Brukningsareal:					
2.00 – 4.99 ha	27.8	9 795	3 127	1 208	11 713
5.00 – 9.99 ha	66.7	14 033	2 861	1 770	15 124
10.00 – 19.99 ha	58.8	18 364	2 447	2 791	18 020
20.00 – ha	23.9	28 160	2 239	5 347	25 052
Muut maatalousyrittäjät – Övriga lantbruksföretagare	3.7	14 051	1 832	2 444	13 439
Muut yrittäjät – Övriga företagare	70.7	26 973	1 702	8 006	20 669
Palkansaajat – Löntagare	874.7	23 287	1 459	5 904	18 842
Johtajat ja ylemmät toimihenkilöt – Företagsledare och högre funktionärer	104.1	42 883	1 534	14 499	29 918
Muut toimihenkilöt – Övriga funktionärer	238.8	22 246	1 237	5 418	18 065
Maa- ja metsätaloustyöntekijät – Lant- och skogsbruksarbetare	21.3	15 587	1 915	2 829	14 673
Teollisuus- ja rakennustyöntekijät – Industri- och byggnadsarbetare	355.1	20 476	1 523	4 637	17 362
Teollisuus, ammattitaitoiset – Industrin, fackarbetare	228.0	20 512	1 335	4 724	17 123
Rakennus, ammattitaitoiset – Byggnad, fackarbetare	75.5	22 648	1 783	5 147	19 284
Ammattitaidottomat – Icke-fackarbetare	51.6	17 134	1 974	3 505	15 603
Palvelualojen työntekijät – Serviceområdenas arbetare	155.4	19 230	1 542	4 208	16 564
Kauppa, ravitsemus- ja majoitustoiminta – Handel, förplägnads- och härbärgeringsverksamhet	41.9	15 749	1 365	3 262	13 852
Liikenne – Samfärdsel	60.7	21 782	1 367	4 850	18 298
Muu – Annan	52.8	19 062	1 884	4 220	16 727
Ammattissa toimimattomat – Icke yrkesverksamma	369.5	3 706	7 116	1 152	9 671
Pääasiallinen toimeentulolähde – Huvudsaklig utkomstkälla:					
Työ- tai virkaeläke – Arbets- eller tjänstepension	107.7	5 250	11 214	2 807	13 657
Kansaneläke tai avustus – Folkpension eller bidrag	235.4	2 626	5 800	390	8 036
Muu – Annan	26.4	7 040	2 136	1 191	7 985

1) Käytetään yleensä käsitettä »Jaetut tuotannontekijätulot».
2) Ei sisällä pääomansiirtoja.

1) Begreppet »Distribuerade faktorinkomster» används i allmänhet.
2) Inbegriper inte kapitalöverföringar.

4.6. HENKEÄ KOHTI LASKETTUIEN KULUTUSMENOJEN JAKAUTUMINEN MENOERITTÄIN VUOSINA 1966 JA 1971
FÖRDELNINGEN AV KONSUMTIONSGIFTER PER CAPITA ENLIGT UTGIFTSPOST ÅREN 1966 OCH 1971
PER CAPITA CONSUMPTION EXPENDITURE BY EXPENCE ITEMS IN 1966 AND 1971

Menoerä Utgiftspost	1966	1971
	%	
Ravinto – Livsmedel	29.5	24.9
Juomat – Drycker	1.4	2.5
Tupakka – Tobak	2.2	2.0
Vaatetus ja jalkineet – Beklädnad och skodon	9.7	8.1
Asunto – Bostad	16.4	17.4
Lämpö, valo ja voima – Värme, lyse och kraft	3.8	3.4
Kotitalouskalusto, -tarvikkeet ja -palvelukset – Hushållsinventarier, -förnödenheter och -tjänster	6.1	6.7
Sairauden- ja terveydenhoito – Sjuk- och hälsovård	2.8	3.5
Liikenne – Samfärdsel	15.1	16.9
Virkistys, opiskelu ym. – Rekreation, studier m.m.	6.2	7.5
Muut tavarat ja palvelukset – Andra varor och tjänster	6.8	7.1
Kulutusmenot yhteensä – Konsumtionsutgifter sammanlagt	100.0	100.0
Kulutusmenot yhteensä, mk – Konsumtionsutgifter sammanlagt, mk	3 334	5 398

4.7. KOTITALOUKSIEN KULUTUSMENOJEN JAKAUTUMINEN MENOERITTÄIN RUOKAKUNNAN SOSIOEKONOMISEN ASEMAN MUKAAN VUONNA 1971
FÖRDELNINGEN AV HUSHÄLLENS KONSUMTIONSUTGIFTER EFTER UTGIFTSPOST ENLIGT HUSHÄLLETS SOCIO-EKONOMISKA STÄLLNING ÅR 1971
DISTRIBUTION OF CONSUMPTION EXPENDITURE OF HOUSEHOLDS BY EXPENSE ITEMS AND SOCIO-ECONOMIC STATUS IN 1971

Menoerä Utgiftspost	Kaikki kotitaloudet Alla hushåll	Maatalousyrittäjät Lantbruksföretagare						Muut yrittäjät Övriga företagare
		Yhteensä Inalles	Peltoalan koko, ha Åkerarealens storlek, ha				Muut maatalous- yrittäjät Övriga lantbruks- företagare	
			2 – 4.99	5 – 9.99	10 – 19.99	20 –		
%								
Ravinto – Livsmedel	24.9	32.5	37.5	34.4	32.0	27.4	30.1	23.9
Juomat – Drycker	2.5	1.8	2.1	2.0	1.5	1.9	2.9	2.3
Tupakka – Tobak	2.0	1.7	2.3	1.9	1.4	1.3	3.4	1.9
Vaatetus ja jalkineet – Beklädnad och skodon ...	8.1	7.6	7.0	7.9	7.4	7.9	3.6	8.9
Asunto – Bostad	17.4	12.3	11.8	11.7	12.5	13.0	13.8	16.0
Lämpö, valo, voima – Värme, lyse och kraft	3.4	6.5	6.4	6.4	6.6	6.9	5.6	3.6
Kotitalouskalusto, -tarvikkeet ja -palvelukset – Hushållsin- ventarier, -förmödenheter och -tjänster	6.7	5.9	5.8	5.8	5.6	6.4	5.9	6.1
Sairauden- ja terveydenhoito – Sjuk- och hälsovård	3.5	3.6	4.4	3.7	3.5	3.0	3.7	2.2
Liikenne – Samfärdsel	16.9	18.6	13.7	16.8	19.9	22.5	20.9	19.8
Virkistys, opiskelu ym. – Rekreation, studier, m.m. .	7.5	5.7	5.4	5.7	5.8	5.6	5.4	7.6
Muut tavarat ja palvelukset – Andra varor och tjänster ..	7.1	3.8	3.6	3.7	3.8	4.1	4.7	7.7
Kulutusmenot yhteensä – Konsumtionsutgifter sam- manlagt	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Kulutusmenot kotitaloutta kohti, mk – Konsumtions- utgifter per hushåll, mk ...	16 032	16 417	11 641	15 164	17 816	22 253	14 604	23 153
Keskimääräinen henkilöluku kotitaloutta kohti – Antal personer i medeltal per hushåll	2.97	4.14	3.35	4.11	4.43	4.55	3.31	3.69
Kotitalouksien lukumäärä – Antalet hushåll	1 495 711	180 922	27 833	66 722	58 823	23 888	3 656	70 650
								(jatk.) (forts.)

4.7. (jatk.)
(forts.)

Menoerä Utgiftspost	Palkansaajat Löntagare						Ammatissa toimimattomat Icke yrkesverksamma			
	Yhteensä Inalles	Johtajat ja ylem- mät toi- mihenkilöt Företags- ledare och högre funktio- närer	Muut toimi- henkilöt Övriga funktio- närer	Maa- ja metsä- louden työntekijät Lant- och skogsar- betare	Teolli- suus- ja raken- nustyön- tekijät Industri- och bygg- nads- arbetare	Palvelu- elinkel- non työntekijät Service- näringens arbetare	Yhteensä Inalles	Työ- tai virkaeläk- keen saajat Ärntjuter arbets- eller tjänste- pension	Kansan- eläkkeen tai avus- tukkeen saajat Ärntjuter folkpen- sion eller understöd	Pääoma- tuloilla elävät Lever på kapital- inkomster
	%									
Ravinto – Livsmedel	22.8	16.5	20.6	30.4	26.4	24.6	28.4	24.6	34.2	17.8
Juomat – Drycker	2.7	2.7	2.7	2.5	2.8	2.5	2.4	2.5	2.1	2.9
Tupakka – Tobak	2.2	1.0	1.8	3.0	2.9	2.3	1.8	1.4	2.0	2.0
Vaates- ja jalkineet – Beklädnad och skodon	8.4	8.0	8.3	7.0	8.5	8.8	7.2	6.3	7.1	9.5
Asunto – Bostad	17.4	20.2	18.8	9.7	15.7	16.9	22.3	23.9	20.7	24.4
Lämpö, valo, voima – Värme, lyse, kraft	2.6	1.8	2.1	4.3	3.1	2.8	4.4	3.4	5.3	3.3
Kotitalouskalusto, -tarvikkeet ja -palvelukset – Hushållsin- ventarier, -förnödenheter och -tjänster	7.0	9.0	7.0	6.0	6.1	6.8	6.1	7.0	5.7	5.1
Sairauden ja terveydenhoito – Sjuk- och hälsovård	3.0	2.8	3.4	3.5	2.8	2.9	6.1	6.4	6.7	3.1
Liikenne – Samfärdsel	17.9	19.4	18.7	21.4	17.0	16.7	9.3	11.6	7.2	11.6
Virkistys, opiskelu ym. – Rekreation, studier m.m.	8.1	9.1	8.1	6.2	7.8	7.7	6.1	6.7	4.9	8.9
Muut tavarat ja palvelukset – Övriga varor och tjänster ..	7.9	9.5	8.5	6.0	6.9	8.0	5.9	6.2	4.1	11.4
Kulutusmenot yhteensä – Konsumtionsutgifter sam- manlagt	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Kulutusmenot kotitaloutta kohti, mk – Konsumtions- utgifter per hushåll, mk ...	18 118	28 231	18 176	14 455	16 405	15 617	9 543	12 838	7 748	11 788
Keskimmääinen henkilölu- kotitaloutta kohti – Antal personer i medeltal per hushåll	3.10	3.31	2.77	3.57	3.24	3.09	1.95	1.98	1.95	1.83
Kotitalouksien lukumäärät – Antalet hushåll	874 660	104 144	238 758	21 267	355 140	155 351	369 479	107 672	235 396	26 411

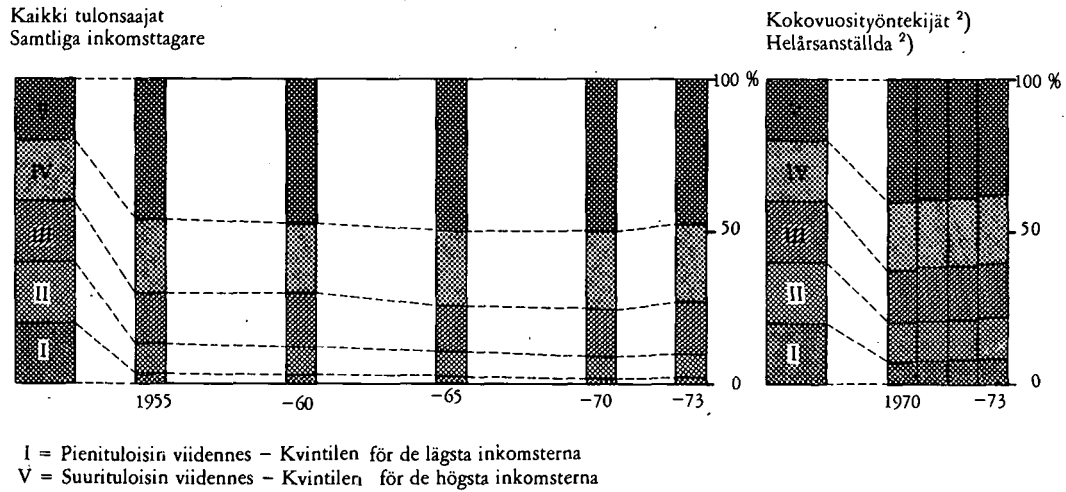
4.8. KULUTTAJAHINTAINDEKSIIN KEHITYMINEN VÄESTÖRYHMITÄIN JA ALUEITTAIN VUOSINA 1972–75 (1972=100)
KONSUMENTPRISINDEXENS UTVECKLING ENLIGT BEFOLKNINGSGRUPP OCH REGION ÅREN 1972–75 (1972=100)
CONSUMER PRICE INDEX BY POPULATION GROUPS AND REGIONS IN 1972–75 (1972=100)

Vuosi År	Kokonais- indeksi Total- index	Väestöryhmittäiset indeksit Indexar för befolkningsgrupper						Alueittaiset indeksit Regionala indexar			
		Maatalous- yrittäjät Lant- brukare	Kaikki palkan- saajat Alla löntagare	Johtajat ja ylem- mät toimi- henkilöt Företags- ledare och högre funktio- närer	Muut toimi- henkilöt Övriga funktio- närer	Työn- tekijät Arbetare	Eläke- läiset Pensio- närer	Helsinki Helsing- fors	Muu Etelä- Suomi Övriga Södra Finland	Väli- Suomi Centrala Finland	Pohjois- Suomi Norra Finland
1972	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
1973	110.7	111.7	110.3	110.3	110.2	110.4	111.6	110.2	110.7	110.9	110.8
1974	129.4	131.9	128.4	128.7	128.2	128.5	131.5	127.7	127.7	130.0	129.9
1975	152.5	154.9	151.3	151.2	151.0	151.4	156.0	151.1	152.7	153.1	152.7

YKSITYISTEN TULONSAAJIEN VÄLINEN TULOJEN JAKAUTUMINEN JA VEROTUS FÖRDELNINGEN AV INKOMSTER MELLAN ENSKILDA INKOMSTAGARE OCH BESKATTNINGEN DISTRIBUTION OF INCOME AMONG PRIVATE INCOME-EARNERS AND TAXATION

4.9. YKSITYISTEN TULONSAAJIEN ¹⁾ VALTIONVERON ALAISET TULOT VIIDENNEKSITTÄIN VUOSINA 1955-73 SEKÄ KOKOVUOSITYÖNTEKIJÖIDEN ²⁾ TULOT VIIDENNEKSITTÄIN VUOSINA 1970-73
ENSKILDA INKOMSTTAGARES ¹⁾ VID STATSBEKATTNINGEN SKATTEPLIKTIGA INKOMSTER ENLIGT KVINTILER ÅREN 1955-73 SAMT HELÄRSANSTÄLLDAS ²⁾ INKOMSTER ENLIGT KVINTILER ÅREN 1970-73
INCOME SUBJECT TO NATIONAL TAXATION OF PRIVATE INCOME RECIPIENTS BY QUINTILES IN 1955-73 AND INCOME OF WHOLE-YEAR EMPLOYEES BY QUINTILES IN 1970-73

Osuudet kaikista valtionveron alaisista tuloista
Andelarna av alla vid statsbeskattningen skattepliktiga inkomster

Viidennekset Kvintiler	Kaikki tulonsaajat Samtliga inkomstagare							Kokovuosityöntekijät ²⁾ Helårsanställda ²⁾			
	1955	1960	1965	1970	1971	1972	1973	1970	1971	1972	1973
	%										
I Pienituloisin Lägsta inkomst	3.4	2.8	2.2	1.7	1.6	1.6	1.7	7.2	7.8	7.9	8.4
II	10.1	9.0	8.2	7.4	7.6	7.5	7.8	12.9	13.2	13.4	13.9
III	16.2	16.0	15.6	15.9	16.4	16.5	16.9	17.1	17.3	17.4	17.6
IV	24.2	24.4	24.3	25.0	25.0	25.4	25.8	22.3	22.2	22.3	22.3
V Suurituloisin Högsta inkomst	46.1	47.8	49.7	50.0	49.4	49.0	47.8	40.5	39.5	39.0	37.8

¹⁾ Yli 10 mk tuloa saaneet.
²⁾ Palkansaajat.

¹⁾ Personer som erhållit över 10 mk inkomst.
²⁾ Löntagare.

4.10. TULONSAAJAT TULOLUOKITTAIN 1) KOULUTUSASTEEN MUKAAN VUONNA 1971
INKOMSTTAGARE INKOMSTKLASSVIS 1) ENLIGT UTBILDNINGSSTADIUM ÅR 1971
INCOME RECIPIENTS BY INCOME BRACKETS AND LEVEL OF EDUCATION IN 1971

Koulutusaste ²⁾ Utbildningsstadium ²⁾	Henkilöiden lukumäärä Antalet personer	Tuloluokka, mk — Inkomstklass, mk								Keski- tulot Medel- inkomst
		Yhteensä Inalles	10— 3 999	4 000— 7 999	8 000— 11 999	12 000— 15 999	16 000— 19 999	20 000— 39 999	40 000—	
		%								
Vähintään ylemmän perusasteen koulutusta saaneita — Minst högre utbildning på grundstadiet	1 005 823	100.0	22.5	14.9	18.1	15.9	9.7	15.5	3.4	13 264
Ylempi perusaste — Högre grundstadiet	250 108	100.0	40.3	18.0	18.9	12.7	5.1	4.5	0.6	7 744
Alempi keskiaste — Lägre mellanstadiet	379 171	100.0	18.2	19.4	24.3	20.5	10.1	7.0	0.5	10 598
Ylempi keskiaste — Högre mellanstadiet	218 514	100.0	21.3	11.4	15.6	15.8	12.6	21.4	1.9	13 834
Alin korkea-aste — Lägst högstadiet	70 935	100.0	5.8	4.2	6.7	15.3	16.3	47.5	4.1	20 741
Alempi kandidaattiaste — Lägre kandidatnivå	31 691	100.0	10.8	6.4	7.6	9.4	13.2	41.2	11.4	20 203
Ylempi kandidaattiaste — Högre kandidatnivå	48 114	100.0	3.4	2.3	2.7	3.5	5.0	46.9	36.1	38 702
Tutkijakoulutus tai vastaava — Forskarutbildning eller mot- svarande	4 821	100.0	4.8	0.9	1.2	1.5	2.1	35.5	57.0	49 461
Ei voida ryhmitellä — Kan ej grupperas	2 469	100.0	13.4	8.8	11.8	12.8	11.9	31.2	10.1	21 476
Muu koulutus tai koulutus tun- tematon — Annan utbildning eller okänd utbildning	1 601 901	100.0	34.3	20.5	21.3	13.7	6.0	3.9	0.3	7 989

1) Valtionveron alaiset tulot.

2) Esimerkkejä eri koulutusasteiden sisältämistä tutkinnoista:
Ylempi perusasteen koulutus (noin 9 v.): Keskikoulututkinto, kansanopisto.

Alempi keskiasteen koulutus (noin 10–11 v.): Esim. kauppa-
koulu (merkantti), ammattikoulu, apuhoitaja- ja mielisairaan-
hoitajakoulutus, maamieskoulu.

Ylempi keskiasteen koulutus (noin 12 v.): Esim. ylioppilas-
tutkinto, kauppaopistotutkinto, teknikkokoulutus, sairaan-
hoitajakoulutus.

Alin korkean asteen koulutus (noin 13–14 v.): Esim.
lastentarhanopettaja, kansalaiskoulunopettaja, insinööri-
koulutus, terveyssisar, farmaseutti.

Alempi kandidaattiasteen koulutus (noin 15 v.): Esim. hum.
kand., alempi oikeustutkinto, ekonomin tutkinto, luonnon-
tiet. kand.

Ylempi kandidaattiasteen koulutus (noin 16 v.): Esim. fil.
kand., valtiot. kand., dipl. ins., arkkitehti, lääket. lis.,
agronomi.

Tutkijakoulutus tai vastaava (vähintään 16 v.): Eri alojen
lisenssiaatit (paitsi lääket. lis.) ja tohtorit.

Muu koulutus tai koulutus tuntematon: Tähän ryhmään
luetaan henkilöt, jotka eivät ole saaneet kansakoulun tai
vastaavan oppimäärän lisäksi yleissivistävää eivätkä ammatil-
lista koulutusta sekä henkilöt, joiden koulutus oli laskenta-
hetkellä vielä kesken sekä ne, jotka ilmoittivat koulutuksensa
niin puutteellisesti, ettei saatua tietoa voitu luokitella.
Koulutusasteesta ks. tarkemmin liite 3.

1) Inkomster vilka är skattepliktiga vid statsbeskattningen.

2) Exempel på examina som ingår i de olika utbildningssta-
dierna:

Högre utbildning på grundstadiet (c. 9 år): Mellanskol-
examen, folkhögskola.

Lägre utbildning på mellanstadiet (c. 10–11 år): T.ex.
handelsskola (merkant), yrkesskola, hjälp- och sinnessjuk-
vårdarutbildning, lantmannaskola.

Högre utbildning på mellanstadiet (c. 12 år): T.ex. student-
examen, examen vid handelsinstitut, teknikerutbildning, sjuk-
skötarutbildning.

Utbildning på lägsta högstadiet (c. 13–14 år): T.ex. barn-
trädgårdslärare, medborgarskollärare, ingerjorsutbildning,
hälsosyster, farmaceut.

Utbildning på lägre kandidatnivå (c. 15 år): T.ex. hum.kand.,
lägre rättsexamen, ekonomexamen, nat. kand.

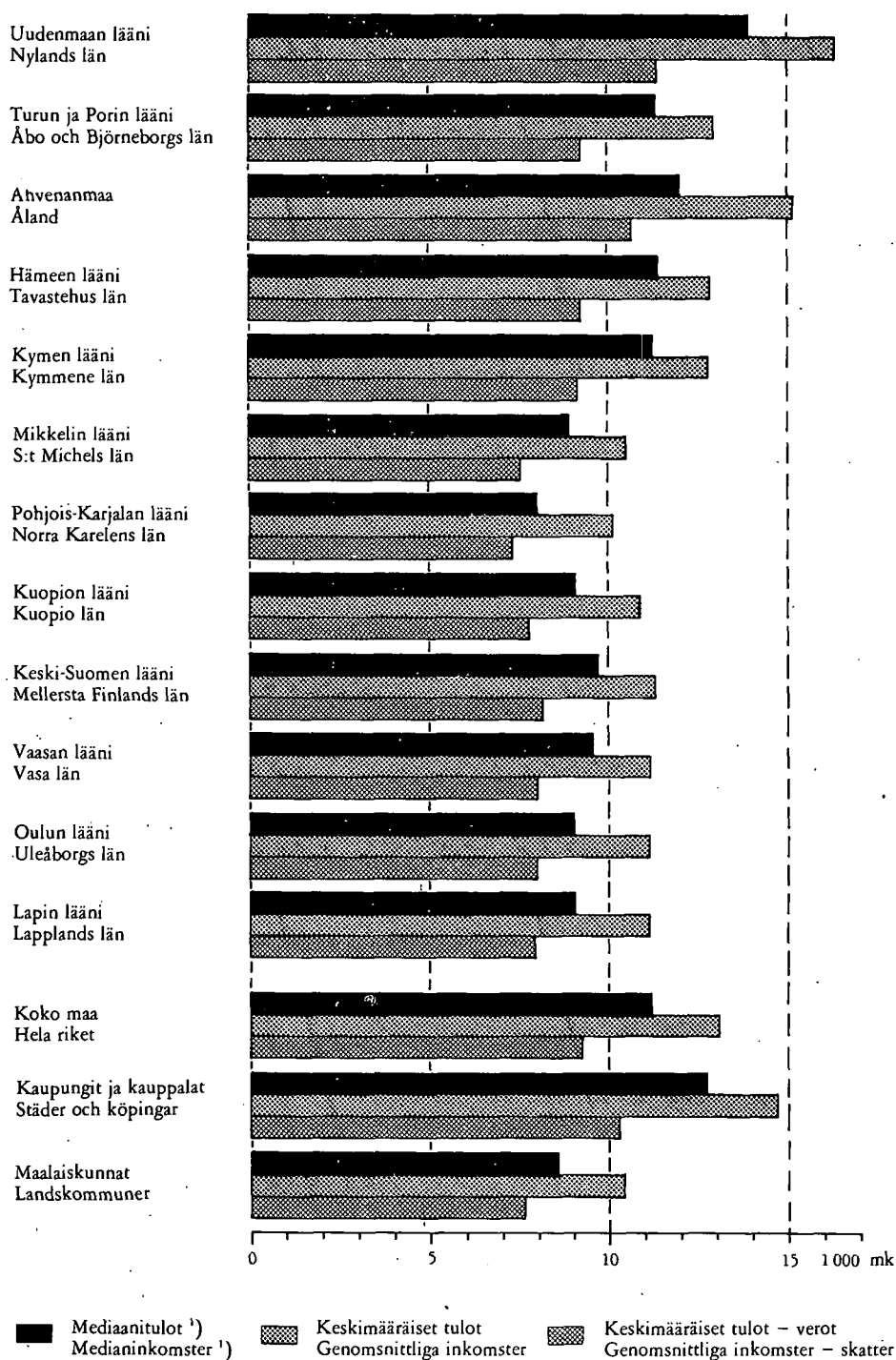
Utbildning på högre kandidatnivå (c. 16 år): T.ex. fil. kand.,
pol. kand., dipl.ing., arkitekt, med. lic., agronom.

Forskarutbildning eller motsvarande (minst 16 år): Licen-
sater inom olika områden (utom med. lic.) och doktorer.

Övrig utbildning eller okänd utbildning: Till denna grupp hör
personer vilka förutom folkskolekurs eller motsvarande inte
erhållit allmänbildande- eller yrkesutbildning samt personer
vars utbildning vid tidpunkten för räkningen inte ännu
slutförts samt de vilka gav så bristfälliga uppgifter rörande
sin utbildning att de erhållna uppgifterna inte kunde
klassificeras.

Ang. utbildningsstadium se närmare bilaga 3.

4.11. LUONNOLLISTEN HENKILÖIDEN MEDIAANITULOT, KESKIMÄÄRÄISET TULOT SEKÄ KESKIMÄÄRÄISET TULOT MIINUS VEROT LÄÄNEITTÄIN JA KOKO MAASSA KUNTAMUODON MUKAAN VUONNA 1973
 FYSISKA PERSONERS MEDIANINKOMSTER, GENOMSNITTLIGA INKOMSTER SAMT GENOMSNITTLIGA INKOMSTER MINUS SKATTER LÄNSVIS OCH I HELA RIKET ENLIGT KOMMUNFORM ÅR 1973
 MEDIAN INCOME, AVERAGE INCOME AND AVERAGE INCOME MINUS TAXES OF PHYSICAL PERSONS BY PROVINCE AND IN THE WHOLE COUNTRY BY TYPE OF COMMUNE IN 1973

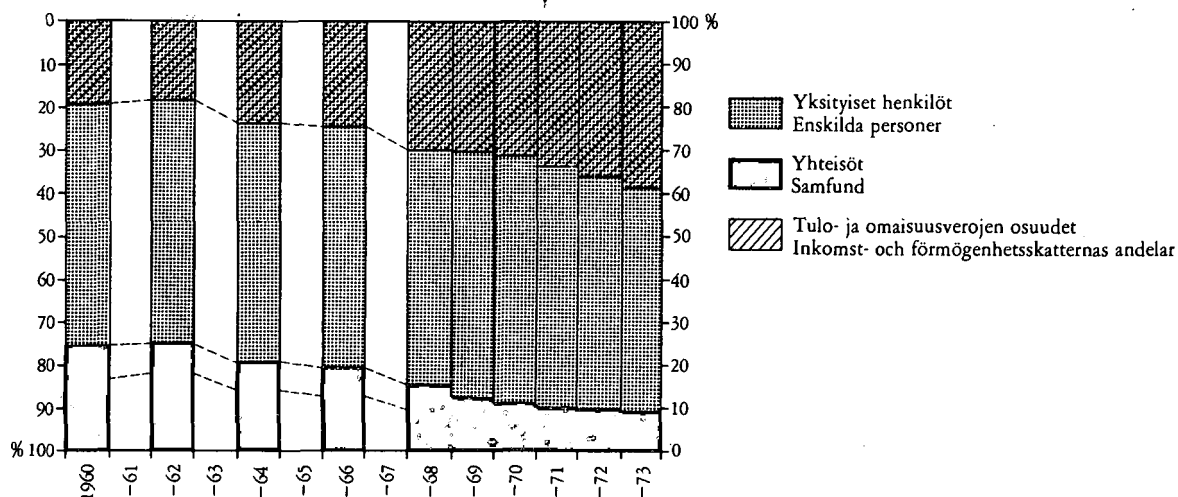
¹⁾ Tulojen suuruuden mukaan järjestykseen asetetuista tulonsaajista keskimäisen henkilön tulot.

¹⁾ Den mittersta personens inkomster av inkomsttagarna ordnade i ordningsföljd enligt inkomsternas storlek.

4.12. AMMATISSA TOIMIVAT TULONSAAJAT TULOLUOKITTAIN AMMATTIASEMAN JA TOIMIALAN MUKAAN VUONNA 1971
YRKESVERKSAMMA INKOMSTTAGARE INKOMSTKLASSVIS ENLIGT YRKESSTÄLLNING OCH NÄRINGSREN ÅR 1971
ECONOMICALLY ACTIVE INCOME RECIPIENTS BY INCOME BRACKETS, OCCUPATIONAL STATUS AND INDUSTRY IN 1971

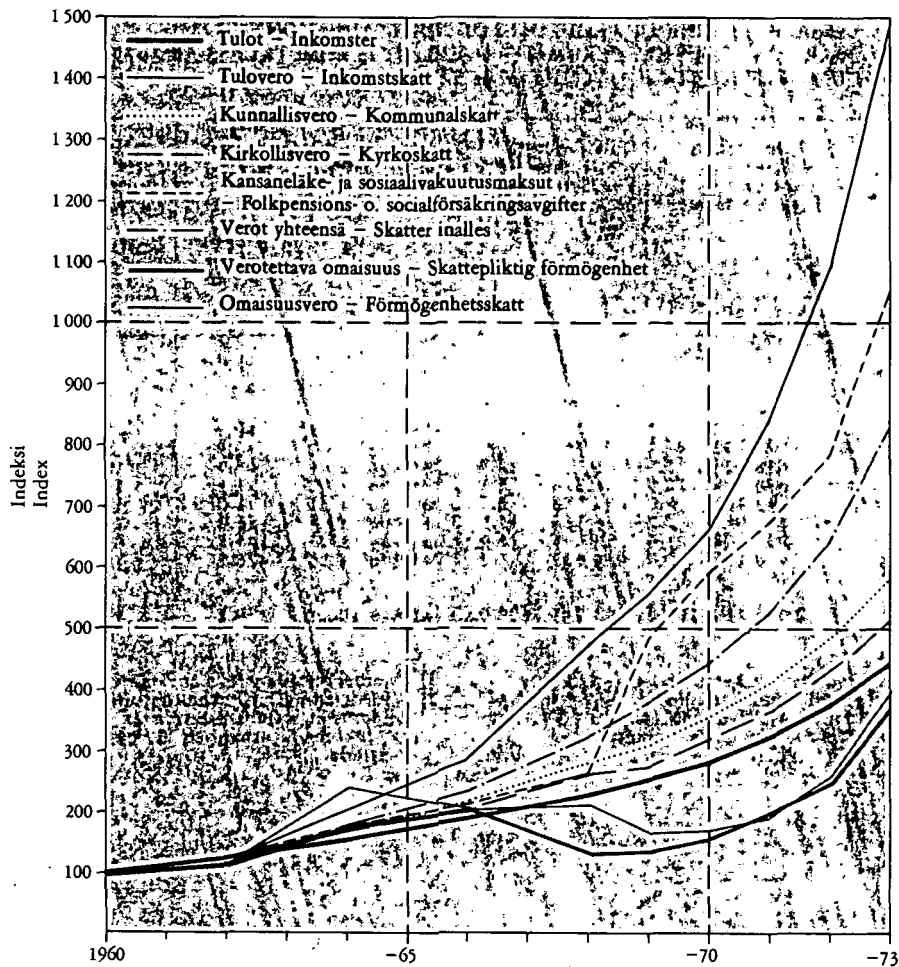
Ammattiasema - Yrkesställning Toimiala - Näringsgren	Lukumäärä Antal	Yhteensä Inalles	Tuloluokka, mk - Inkomstklass, mk							Keski- tulot Medel- inkomst mk
			10- 3 999	4 000- 7 999	8 000- 11 999	12 000- 15 999	16 000- 19 999	20 000- 39 999	40 000-	
Kaikki tulonsaajat - Alla inkomsttagare	1 875 145	100.0	13.3	19.1	25.5	19.0	9.9	11.2	2.0	12 525
Maatalous - Lantbruk	300 730	100.0	35.7	27.1	18.6	9.8	4.7	3.8	0.3	7 362
Teollisuus - Industri	498 416	100.0	6.7	17.1	31.9	22.9	10.5	9.4	1.5	12 833
Rakennus - Byggnad	168 168	100.0	9.1	14.6	23.7	23.7	13.5	14.4	1.0	13 468
Kauppa - Handel	298 961	100.0	10.5	30.0	30.6	13.4	6.0	7.5	2.0	11 365
Kuljetus - Samfärdsel	135 489	100.0	6.3	12.9	21.5	27.4	16.6	13.7	1.5	14 255
Rahoitus - Finansiering	67 834	100.0	6.1	13.5	26.3	21.1	10.7	16.9	5.3	16 364
Palvelukset - Tjänster	358 603	100.0	10.7	11.8	21.1	20.5	12.2	19.6	4.1	15 716
Yrittäjät - Företagare	259 950	100.0	24.4	26.3	19.8	11.7	6.4	8.8	2.3	10 698
Maatalous - Lantbruk	178 375	100.0	27.5	29.3	21.4	11.3	5.3	4.8	0.4	8 325
Teollisuus - Industri	12 167	100.0	34.4	20.3	14.0	9.5	5.6	10.9	4.5	11 729
Rakennus - Byggnad	7 897	100.0	10.6	15.1	18.6	17.0	11.6	20.5	6.6	17 714
Kauppa - Handel	23 675	100.0	18.0	21.3	17.6	12.7	8.2	15.6	6.5	15 892
Kuljetus - Samfärdsel	19 882	100.0	5.6	13.7	17.4	16.6	13.7	27.5	5.1	17 969
Rahoitus - Finansiering	2 232	100.0	12.5	12.6	14.2	9.6	8.5	23.7	18.9	25 444
Palvelukset - Tjänster	15 213	100.0	24.5	26.7	16.2	8.5	4.9	10.8	8.3	14 124
Palkansaajat - Lönstagare	1 553 643	100.0	9.1	17.9	27.1	20.9	10.8	12.0	2.0	13 188
Maatalous - Lantbruk	74 265	100.0	28.4	28.6	21.1	11.8	6.1	3.6	0.4	8 161
Teollisuus - Industri	484 478	100.0	5.9	16.9	32.3	23.3	10.7	9.4	1.5	12 878
Rakennus - Byggnad	159 522	100.0	8.9	14.5	24.0	24.1	13.6	14.1	0.7	13 286
Kauppa - Handel	270 894	100.0	9.2	30.8	32.1	13.6	5.8	6.9	1.5	11 050
Kuljetus - Samfärdsel	114 300	100.0	6.0	12.6	22.2	29.5	17.3	11.4	0.9	13 697
Rahoitus - Finansiering	65 370	100.0	5.7	13.6	26.7	21.6	10.8	16.7	4.9	16 074
Palvelukset - Tjänster	342 404	100.0	10.0	11.1	21.3	21.1	12.6	20.0	3.9	15 813

4.13. YKSITYISTEN HENKILÖIDEN JA YHTEISÖJEN MAKSAMIEN VERO-OSUUKSIEN KEHITYS VUOSINA 1960-73
DE AV ENSKILDA PERSONER OCH SAMFUND BETALDA SKATTEANDELARNAS UTVECKLING ÅREN 1960-73
DEVELOPMENT OF TAXATION OF PRIVATE PERSONS AND CORPORATIONS IN 1960-73

Vuosi År	Yksityiset henkilöt Enskilda personer		Yhteisöt Samfund		Välittömät verot yhteensä Direkta skatter inalles
	Vero yhteensä Skatter inalles	Siitä tulo- ja omaisuusvero Därav inkomst- o. förmögenhets- skatt	Vero yhteensä Skatter inalles	Siitä tulo- ja omaisuusvero Därav inkomst- o. förmögenhets- skatt	
1960	75.2	19.1	24.8	17.0	100.0
1962	74.5	18.2	25.5	18.3	100.0
1964	79.0	23.5	21.0	14.5	100.0
1966	80.5	24.6	19.5	13.0	100.0
1968	84.2	29.8	15.8	9.9	100.0
1969	87.3	30.4	12.7	7.2	100.0
1970	88.3	31.3	11.7	6.2	100.0
1971	89.5	33.8	10.5	5.3	100.0
1972	90.0	36.1	10.0	5.0	100.0
1973	90.4	38.7	9.6	4.9	100.0

4.14. VEROTUKSEN ERI MUOTOJEN KEHITYS ¹⁾ VUOSINA 1960-73
 UTVECKLINGEN ¹⁾ AV BESKATTNINGENS OLIKA FORMER ÅREN 1960-73
 DEVELOPMENT OF VARIOUS FORMS OF TAXATION IN 1960-73
 (1960 = 100)

Vuosi År	Valtion- veron alaiset tulot Vid stats- beskatt- ningen skatteplik- tiga in- komster	Tulo- vero Inkomst- skatt	Kunnallis- vero Kommun- alskatt	Kirkollis- vero Kyrko- skatt	Kansaneläke- ja sosiaali- vakuutus- maksut Folkpensions- o. socialför- säkrings- avgifter	Verot yhteensä Skatter inalles	Verotet- tava omaisuus Skatte- pliktig förmö- genhet	Omaisuus- vero Förmögen- hetsskatt
1960	100	100	100	100	100	100	100	100
1962	123	120	127	127	127	125	118	119
1964	156	204	169	170	176	178	171	244
1966	190	288	219	208	214	234	208	204
1968	229	472	282	262	263	324	133	214
1969	254	559	311	275	483	380	138	168
1970	283	667	358	321	594	446	159	173
1971	325	843	412	366	675	530	200	199
1972	379	1 095	487	433	785	648	250	260
1973	446	1 485	584	519	1 056	827	374	401

¹⁾ Bruttoveroaste eli kokonaisverotulojen osuus bruttokansantuotteesta (tuotantokustannushintaan) oli vuonna 1960 31.0 %, 1970 36.3 %, 1973 39.7 % ja 1975 39.7 %. Kokonaisverotuloihin on laskettu valtion ja kuntien välittömät verot yhteisöiltä ja kotitalouksilta sekä myös välilliset verot.

¹⁾ Bruttoskattegrad eller de totala skatteinkomsternas andel av den inhemska bruttoprodukten (till produktionskostnadspris) var år 1960 31.0 %, 1970 36.3 %, 1973 39.7 % och 1975 39.7 %. Till de totala skatteinkomsterna har statens och kommunernas direkta skatter av samfund och hushåll samt även indirekta skatter räknats.

VARALLISUUDEN JAKAANTUMINEN
FÖRMÖGENHETENS FÖRDELNING
DISTRIBUTION OF WEALTH

4.15. VEROTETTAVA OMAISUUS HENKEÄ¹⁾ KOHTI TULOLUOKITTAIN VUONNA 1973
BESKÄTTNINGSBAR FÖRMÖGENHET PER CAPITA¹⁾ ENLIGT INKOMSTKLASS ÅR 1973
TAXABLE PROPERTY PER CAPITA BY INCOME BRACKETS IN 1973

Tuloluokka, mk Inkomstklass, mk	Tulonsaajien luku ²⁾ Antalet inkomsttagare ²⁾		Omaisuudesta verotettuja ²⁾ För förmögenhet beskattade ²⁾		Omaisuus Förmögenhet		Omaisuu- desta verotetut Förmögen- het/För för- mögenhet beskattade		Omaisuu- desta verotettuja För förmö- genhet be- skattade		Omaisuu- desta verottamat- omia Icke be- skattade för förmö- genhet		Yhteensä Inalles
	Kpl – St	%	Kpl – St	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%	
Tulottomat omaisuudesta 1) verotetut – För förmö- genhet beskattade utan inkomst	28 200	1.2	5 139	1.7	259 322	1.1	50.5		18.2		81.8		100.0
10 – 9 999	1 036 192	43.1	78 572	26.7	4 236 303	18.2	53.9		7.6		92.4		100.0
10 000 – 19 999	618 024	25.7	66 729	22.7	4 386 596	18.9	65.7		10.8		89.2		100.0
20 000 – 29 999	336 349	14.0	46 324	15.8	3 294 406	14.2	71.1		13.8		86.2		100.0
30 000 – 39 999	213 787	8.9	35 768	12.2	2 569 480	11.1	71.8		16.7		83.3		100.0
40 000 – 59 999	126 011	5.2	36 268	12.3	3 117 306	13.4	86.0		28.8		71.2		100.0
60 000 – 99 999	37 705	1.6	18 685	6.4	2 636 734	11.3	141.1		49.6		50.4		100.0
100 000 –	9 150	0.4	6 433	2.2	2 741 470	11.8	426.2		70.3		29.7		100.0
Kaikki tulonsaajat Alla inkomsttagare	2 405 418	100.0	293 918	100.0	23 241 615	100.0	79.1		12.2		87.8		100.0

- 1) Yhteisverotettavat aviopuolisot laskettu yhdeksi yksiköksi.
2) Lukuihin sisältyvät luonnollisten henkilöiden lisäksi kuolin-
pesät ja verotusyhtymät, joita oli vuonna 1973 107 771 kpl
tulonsaajista ja 37 026 kpl omaisuudesta verotetuista.

- 1) Sambeskattade gifta par sammanräknade till en enhet.
2) I värdena ingår förutom naturliga personer även dödsbon och
beskattningssammanslutningar, vilka år 1973 var 107 771 st
av inkomsttagarna och 37 026 st av de förmögenhetsbe-
skattade.

4.16. VEROTETTAVA OMAISUUS HENKEÄ¹⁾ KOHTI LÄÄNEITTÄIN VUONNA 1973
BESKÄTTNINGSBAR FÖRMÖGENHET PER PERSON¹⁾ LÄNSVIS ÅR 1973
TAXABLE PROPERTY PER PERSON BY PROVINCES IN 1973

Lääni Län	Tulonsaajien luku ²⁾ Inkomsttagarnas antal ²⁾		Omaisuudesta verotettuja ²⁾ För förmögenhet beskattade ²⁾		Omaisuus Förmögenhet		Omaisuu- desta verotetut Förmögenhet/ För förmögenhet beskattade	
	Kpl – St	%	Kpl – St	%	1 000 mk	%	1 000 mk	
Uudenmaan – Nylands	586 258	24.4	81 952	27.9	8 216 206	35.4	100.3	
Turun ja Porin – Åbo och Björneborgs	353 623	14.7	43 260	14.7	3 228 925	13.9	74.6	
Ahvenanmaa – Åland	11 788	0.5	2 120	0.7	161 484	0.7	76.2	
Hämeen – Tavastehus	377 748	14.0	40 574	13.8	3 328 620	14.3	82.0	
Kymen – Kymmene	178 777	7.4	22 038	7.5	1 474 488	6.3	66.9	
Mikkelin – St. Michels	110 152	4.6	17 694	6.0	1 269 830	5.5	71.8	
Pohjois-Karjalan – Norra Karelen	89 071	3.7	9 882	3.4	637 301	2.7	64.5	
Kuopion – Kuopio	125 678	5.2	15 128	5.1	1 020 369	4.4	67.4	
Keski-Suomen – Mellersta Finland	120 616	5.0	14 897	5.1	1 015 565	4.4	68.2	
Vaasan – Vasa	203 953	8.5	23 725	8.1	1 522 121	6.5	64.2	
Oulun – Uleåborgs	191 647	8.0	16 269	5.5	979 412	4.2	60.2	
Lapin – Lapplands	96 107	4.0	6 379	2.2	387 294	1.7	60.7	
Koko maa – Hela riket	2 405 418	100.0	293 918	100.0	23 241 615	100.0	79.1	

- 1) Yhteisverotettavat aviopuolisot laskettu yhdeksi yksiköksi.
2) Lukuihin sisältyvät luonnollisten henkilöiden lisäksi kuolin-
pesät ja verotusyhtymät, joita oli vuonna 1973 107 771 kpl
tulonsaajista ja 37 026 kpl omaisuudesta verotetuista.

- 1) Sambeskattade gifta par sammanräknade till en enhet.
2) I värdena ingår förutom naturliga personer även dödsbon och
beskattningssammanslutningar, vilka år 1973 var 107 771 st
av inkomsttagarna och 37 026 st av de förmögenhetsbe-
skattade.

5. TERVEYS HÄLSA HEALTH

Johdanto

Terveys on hyvinvoinnin välttämätön edellytys. Maailman terveysjärjestö (WHO) määrittelee terveyden kaikinpuoliseksi fyysisen ja psyykkisen hyvinvoinnin tilaksi. Terveyspolitiikan käytettävänä on periaatteessa kaksi keinoa: (1) sairauksien ehkäisy ja (2) sairauksien hoito. Useissa terveystieteissä ratkaisuihin on kuitenkin piirteitä molemmista. Terveystieteiden tavoitteiden toteuttamiseksi ja eri ratkaisumahdollisuuksien vertaamiseksi tarvitaan tietoa terveyden tasosta, sairauksien ehkäisystä, sairauksien hoidosta sekä terveydenhuollon kustannuksista.

Tässä julkaisussa käsitellään ensin terveyden tasoa. Sitä kuvataan mm. kuolleisuus- ja kuolemansyyluvuilla, sairastavuusluvulla sekä työkyvyttömyystiedoilla. Nämä kuvaavat ruumiillista ja henkistä terveydentilaa sekä osittain sosiaalisen osallistumisen rajoituneisuutta.

Sairauksien hoitoa ja ehkäisyä käsitellään toisessa alaluvussa. Sairauksien hoitoa kuvataan tiedoilla terveydenhuollon resursseista ja niiden käytöstä. Sairauksien ehkäisyä kuvaavat tiedot äitiys-, lasten- ja kouluterveydenhuollosta sekä pienoisoröntgenkuvauksista. Kuvio eräiden ravinto- ja nautintoaineiden kulutuksen kehityksestä antaa myös tietoja, joilla on merkitystä sairauksien ehkäisyyn kannalta.

Muissa osissa tätä julkaisua on seuraavia terveysoloihin liittyviä tietoja: Luvussa 2 (Väestö) on tietoja laillisista raskauden keskeyttämisistä, luvussa 3 (Työolot) on tietoja työtapaturmista, luvussa 7 (Sosiaaliturva) on kuvattu sosiaalivakuutuksen sairauskorvauksia, luvussa 12 (Oikeusolot ja yleinen turvallisuus) on kuvio tieliikenneonnettomuuksissa loukkaantuneista ja kuolleista sekä luvussa 13 (Alueiden välinen tasa-arvoisuus ja liikenneolot) on lääneittäisiä tietoja lääkäreistä ja hammaslääkäreistä (taulu 13.2.).

Nykyisistä terveyden tasoa kuvaavista tiedoista ovat puutteellisia tiedot koetusta sairastavuudesta ja sairauden aiheuttaman sosiaalisen osallistumisen vähenemisestä. Sairauksien ehkäisyä kuvaavat tiedot ovat varsin hajanaisia. Sairauksien hoitoa koskevat tiedot ovat puutteellisia yksityisten lääkäreiden ja lääkäriasemien toiminnan kuvauksen osalta.

Keskeistä sisällöstä

Terveyden taso

Naisten keskimääräinen jäljellä oleva elinaika on lisääntynyt selvästi enemmän kuin miesten. Vuonna 1973 oli 1-vuotiaalla tytöllä elinaikaa jäljellä keskimäärin 75,2 vuotta ja 1-vuotiaalla poikalapsella 66,7 vuotta. Lääneittäiset erot ovat melko vähäisiä. Suomen luvut ovat selvästi muita Pohjoismaita alemmat. Imeväisyyskuolleisuus on Suomessa huomattavasti vähentynyt ja on nykyisin maailman alhaisimpia.

Inledning

Hälsa är en nödvändig förutsättning för välfärd. Världens hälsoorganisation (WHO) definierar hälsa som ett tillstånd av fullständigt fysiskt och psykiskt välbefinnande. Hälsopolitiken har i princip två metoder till sitt förfogande: (1) att förebygga sjukdomar och (2) att sköta sjukdomar. De flesta hälsopolitiska lösningarna har dock drag av båda metoderna. För att kunna förverkliga hälsopolitikens syftemål och för att kunna jämföra olika möjligheter till lösningar behövs uppgifter om hälsolivn, förebyggande av sjukdomar, hur sjukdomar sköts och kostnader för hälsovården.

I denna publikation behandlas först hälsostandard. Den beskrivs med bl.a. värden för dödlighet och dödsorsak, värden för sjuklighet samt uppgifter om arbetsoförmåga. Dessa visar det fysiska och psykiska hälsotillståndet samt delvis begränsningar i socialt deltagande.

I det andra underkapitlet behandlas förebyggandet och skötseln av sjukdomar. Skötseln av sjukdomar beskrivs med hjälp av uppgifter om hälsovårdens resurser och om hur de används. Förebyggandet av sjukdom beskrivs med uppgifter om moderskaps- och barnavård, skolhälsovård samt skärmbildsröntgen. Figur över konsumtion utveckling av vissa näringsämnen och njutningsmedel ger även uppgifter vilka är av betydelse för förebyggandet av sjukdom.

I andra avsnitt av denna publikation finns följande uppgifter som hänför sig till hälsoförhållanden: i kapitel 2 (Befolkning) finns uppgifter om legalt avbrutna havandeskap, i kapitel 3 (Arbetsförhållanden) finns uppgifter om olycksfall i arbetet, i kapitel 7 (Socialskydd) visas socialförsäkringens sjukdomsersättningar, i kapitel 12 (Rättsliga förhållanden och allmän säkerhet) finns en figur över skadade och döda i vägtrafikolyckor samt i kapitel 13 (Jämligheten mellan regioner och trafikförhållanden) finns länsvis uppgifter om läkare och tandläkare (tabell 13.2.).

Av de uppgifter som beskriver den nuvarande hälsolivn är uppgifterna rörande upplevd sjuklighet och minskningen i det sociala deltagandet som följd av sjukdom bristfälliga. Uppgifterna om förebyggandet av sjukdom är mycket spridda. Uppgifter om skötsel av sjukdom är bristfälliga till den del det gäller privata läkares och läkarstationers verksamhet.

Centralt innehåll

Hälsostandard

Kvinnornas återstående medellivslängd har ökat mer än männens. År 1973 hade en 1-årig flicka i medeltal en återstående livslängd på 75,2 år och ett 1-årigt gossebarn 66,7 år. De länsvisa skillnaderna är ganska små. Värdena för Finlands del är klart lägre än för de övriga nordiska länderna. Spädbarnsdödligheten har märkbart minskat i Finland och den är nu bland de lägsta i världen.

Keski-ikäisten (45–64 v.) miesten kuolleisuus oli vuonna 1971 kaikissa Suomen lääneissä selvästi suurempi kuin muiden Pohjoismaiden lääneissä. Ero on erityisen selvä Suomen ja Ruotsin vierekkäisissä pohjoisimmissa lääneissä. Lapin läänin kuolleisuus on 152 (pohjoismaainen keskiarvo on 100), mutta Ruotsin Norrbottenin läänissä vain 91. Suomen korkeimmat miesten kuolleisuusluvut ovat Kuopion, Mikkelin ja Pohjois-Karjalan lääneissä (Kuopion läänissä 155 ja muissa 154). Keski-ikäisten miesten kuolemanvaara on Suomessa myös noussut viime aikoina, erityisesti 1960-luvulla.

Vuonna 1972 53 % kaikista kuolemantapauksista johtui verenkiertoelinten sairauksista. Vuosina 1951–1972 ovat tartuntataudeista ja imeväisikäisten sairauksista aiheutuneet kuolemantapaukset selvästi vähentyneet. Verenkiertoelinten sairauksista ja kasvaimista aiheutuneet kuolemantapaukset ovat lievästi lisääntyneet, samoin itsemurhat. Tähän on vaikuttanut mm. ikärakenteen vanhentuminen. Tapaturmista aiheutuneet kuolemat ovat selvästi yleistyneet. Keski-ikäisten miesten kuolleisuus kasvaimiin, sydämen sepevaltimotautiin, tapaturmiin ja itsemurhiin on Suomessa selvästi yleisempää kuin muissa Pohjoismaissa. Kuolleisuus näiden syiden vuoksi on toisaalta muissa Pohjoismaissa yleisesti ottaen maailman vähäisintä.

Pitkäaikaisesti sairaiden osuus on keski-ikäisten miespalkansaajien eri ammattiryhmissä suurinta maa- ja metsätaloustyössä (56,4 %) sekä puu- ja maalaustyössä (50,2 %). Päivärahakorvauksia sairauksista maksetaan eniten tuki- ja liikuntaelinsairauksien vuoksi. Sen sijaan mielenterveyden häiriöt ja verenkiertoelinten sairaudet ovat yleisimmät perusteet työkyvyttömyyseläkkeen saamiseksi. Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet (mm. selkäviat) työkyvyttömyyseläkkeen myöntämisperusteena ovat kasvaneet eniten vuosina 1970–1974. Työkyvyttömyyseläkkeen saajia oli vuonna 1974 työikäisestä väestöstä eniten Pohjois-Karjalan läänissä (12,7 %) ja Kuopion läänissä (11,2 %) sekä vähiten Ahvenanmaalla (3,2 %) ja Uudenmaan läänissä (5,3 %).

Sairauksien hoito ja ehkäisy

Terveydenhuoltohenkilöstö on nopeasti kasvanut vuosina 1950–1974. Esimerkiksi lääkäreitä oli vuonna 1950 1 997 ja vuonna 1974 6 234. Farmaseuttinen henkilökunta on kasvanut suhteellisesti muita terveydenhuoltohenkilökuntaryhmiä hitaammin. Lääkärit ja hammaslääkärit ovat keskittyneet asutuskeskuksiin. Uudellamaalla oli vuonna 1974 23,2 lääkärinä 10 000 asukasta kohden (Helsingissä peräti 39,2), kun Lapin läänissä oli vain 7,4. Sen sijaan terveyskeskuslääkäreitä oli Uudellamaalla 2,0 10 000 asukasta kohden (Helsingissä 1,8), kun Pohjois-Karjalan läänissä vastaava luku oli jo suurempi eli 3,1 ja Lapin läänissä 2,8.

Terveyskeskuslääkärillä käyntejä oli vuonna 1975 1,2 ja yksityislääkärillä 0,7 asukasta kohden. Etelä-Suomessa käytetään enemmän yksityislääkäreitä kuin muualla Suomessa. Lääneittäiset erot sairaansijojen määrissä asukasta kohden ovat pienentyneet.

Äitiysneuvoloiden käyttö on ollut jatkuvasti runsasta. Vuonna 1974 jo 99,8 % synnyttäneistä oli äitiysneuvoloiden kirjoissa. Noin yhdellä kolmasosalla koululaisista

Dödligheten för medelålders män (45–64 år) var år 1971 i alla län i Finland märkbart högre än i länen i de övriga nordiska länderna. Skillnaden är speciellt tydlig i Finlands och Sveriges nordligaste län, vilka ligger bredvid varandra. Dödligheten i Lapplands län är 152 (det nordiska medeltalet är 100), men i Norrbottens län i Sverige är det 91. De högsta värdena för dödligheten för män finns i Kuopio, S:t Michels och Norra Karelen (I Kuopio län 155 och i de övriga 154). Dödsrisken för medelålders män har också stigit i Finland under den senaste tiden, särskilt under 1960-talet.

År 1972 berodde 53 % av alla dödsfall på cirkulationsorganens sjukdomar. Under åren 1951–1972 har dödsfall till följd av infektionssjukdomar och spädbarns sjukdomar klart minskat. Dödsfall förorsakade av cirkulationsorganens sjukdomar och av tumörer har ökat en aning, likaså självmorden. På detta har bl.a. en föråldring av åldersstrukturen inverkat. Dödsfall på grund av olycka har tydligt blivit vanligare. Dödlighet förorsakad av tumörer, hjärtinfarkt, olycksfall och självmord hos medelålders män är klart vanligare i Finland än i de övriga nordiska länderna. Dödligheten förorsakad av dessa orsaker är å andra sidan i de övriga nordiska länderna allmänt taget den lägsta i världen.

Andelen långvarigt sjuka medelålders män i löntagares yrkesgrupper är störst inom land- och skogsbruksarbete (56,4 %) samt inom trä- och måleriarbeten (50,2 %). De flesta dagpenningersättningarna för sjukdom betalas för sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven. Däremot är mentala rubbningar och cirkulationsorganens sjukdomar de allmänna grunderna vid erhållandet av invaliditetspension. Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven (bl.a. ryggfel) som grund för beviljande av invaliditetspension har ökat mest under åren 1970–1974. Av den befolkning i arbetsålder som erhöill invaliditetspension fanns år 1974 de flesta i Norra Karelen (12,7 %) och i Kuopio län (11,2 %) och minst på Åland (3,2 %) och i Nylands län (5,3 %).

Sjukdomarnas vård och förebyggande

Hälsovårdspersonalen har ökat snabbt under åren 1950–1974. Det fanns till exempel 1 997 läkare år 1950 och 6 234 år 1974. Den farmaceutiska personalen har ökat minst i proportion till andra grupperingar inom hälsovårdspersonalen. Läkarna och tandläkarna har koncentrerats till bostadscentra. I Nyland fanns det år 1974 23,2 läkare per 10 000 invånare (i Helsingfors t.o.m. 39,2), medan det i Lapplands län bara fanns 7,4. Däremot fanns det bara 2,0 hälsocentral läkare per 10 000 invånare i Nyland (i Helsingfors 1,8), då motsvarande tal i Norra Karelen var redan större, eller 3,1, och i Lapplands län 2,8.

År 1975 var besöksfrekvensen för hälsocentralens läkares del 1,2 och för privatläkares del 0,7 per invånare. I Södra Finland använder man sig mera av privata läkare än annorstädes i Finland. De länsvisa skillnaderna i antalet sjukplatser per invånare har minskat.

Rådgivningbyråerna för moderskap anlitas fortfarande mycket. År 1974 var redan 99,8 % av barnaföderskorna inskrivna vid rådgivningsbyråerna för

löydetään lääkärintarkastuksissa jokin pysyvämpi vika. Terveystarkastajan luona käyntejä koululaista kohden oli vuonna 1974 eniten Uudenmaan läänissä (2,5) ja vähiten Vaasan läänissä (0,9). Pienoisröntgenkuvauksissa löydettyt uudet tuberkuloositapaukset ja näistä erityisesti tartunnanvaaralliset tapaukset (basilleja erittävät) ovat tasaisesti vähentyneet vuosina 1966–1975.

Vuosina 1950–1973 on viljatuotteiden, erityisesti rukiin, kulutus vähentynyt. Tupakan ja varsinkin alkoholin kulutus on melkoisesti lisääntynyt. Sokerin kulutus kasvoi suuresti 1950-luvun alkuvuosina, mutta kasvu on myöhemmin hidastunut. Vuonna 1973 kulutettiin 45,2 kg sokeria asukasta kohden ja ruista enää 23,7 kg. Samana vuonna suomalaiset käyttivät asukasta kohden 100 %:sta alkoholia 5,6 l ja tupakkaa 1,6 kg.

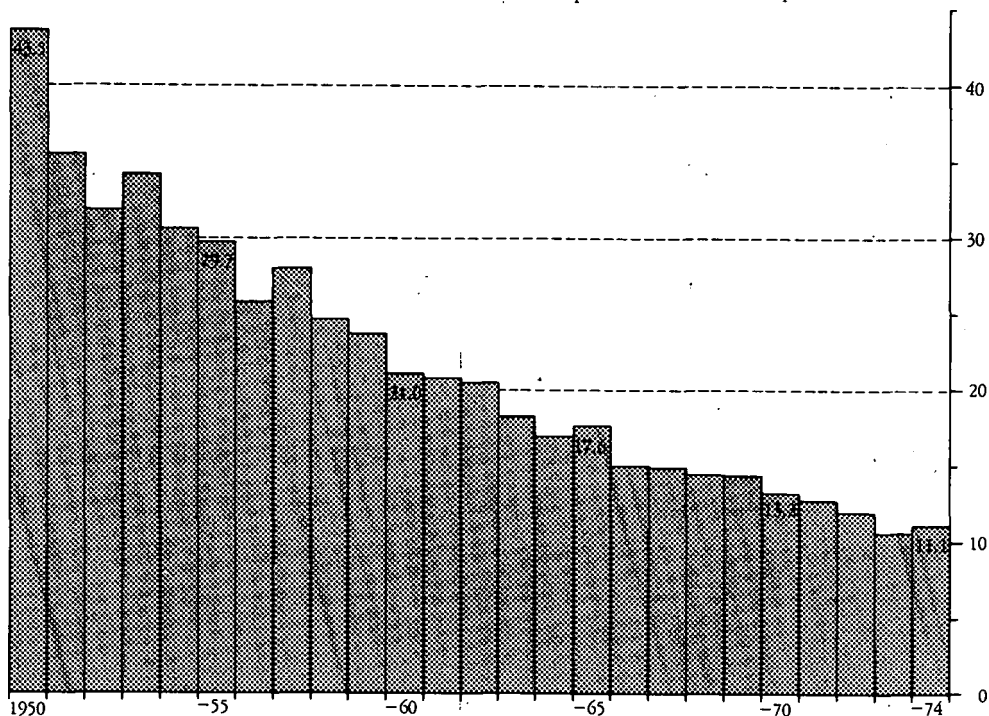
moderskap. Hos ca. en tredjedel av skoleleverna upp-dagas något varaktigt fel vid läkarundersökningarna. Antalet besök per skolelev hos hälsovårdaren var år 1974 högst i Nylands län (2,5) och lägst i Vasa län (0,9). Fallen av tuberkulos och härvid särskilt de smittosamma fallen (som har baciller) vilka upptäckts genom skärmbildsröntgen har stadigt minskat under åren 1966–1975.

Under åren 1950–1973 har konsumtionen av spannmålsprodukter, särskilt av råg, minskat. Konsumtionen av tobak och i synnerhet av alkohol har ökat märkbart. Konsumtionen av socker ökade mycket under början av 1950-talet men ökningen har senare långsamt avtagit. År 1973 konsumerades 45,2 kg socker per invånare och endast 23,7 kg råg. Samma år använde finländarna 5,6 l 100 %-ig alkohol och 1,6 kg tobak per invånare.

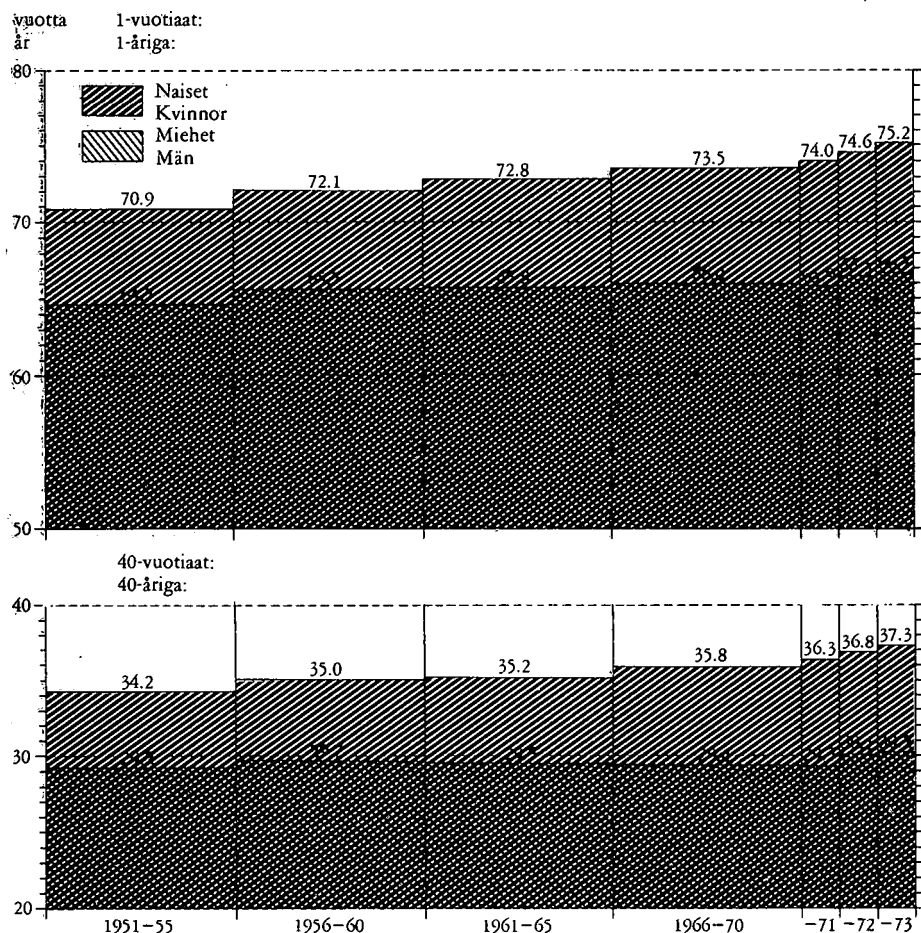
TERVEYDEN TASO HÄLSOSTANDARDEN STANDARD OF HEALTH

5.1. IMEVÄISKUOLLEISUUS VUOSINA 1950–74 SPÄDBARNSDÖDLIGHET ÅREN 1950–74 INFANT MORTALITY IN 1950–74

Vuotta nuorempina kuolleet 1000 elävänä syntynyttä kohti, henkilöä
Döda under 1 år per 1000 levande födda, personer

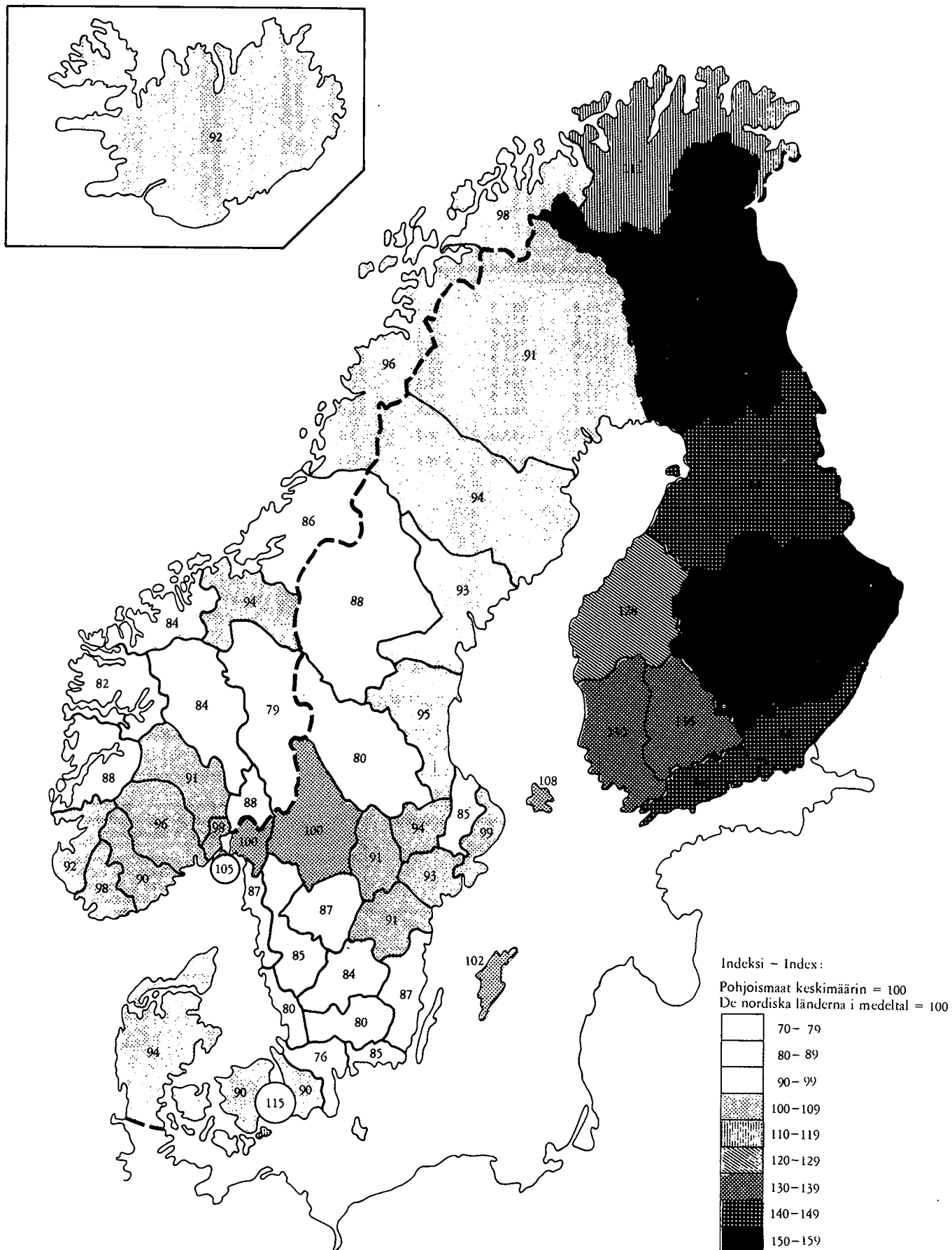
5.2. JÄLJELLÄ OLEVA KESKIMÄÄRÄINEN ELINAIKA 1- JA 40-VUOTIAILLA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1951-73
 ÅTERSTÅENDE MEDELLIVSLÅNGD I ÅLDERN 1 OCH 40 ÅR ENLIGT KÖN ÅREN 1951-73
 MEAN EXPECTATION OF LIFE AT 1 AND 40 YEARS OF AGE BY SEX IN 1951-73

5.3. JÄLJELLÄ OLEVA KESKIMÄÄRÄINEN ELINAIKA 1- JA 40-VUOTIAILLA SUKUPUOLEN MUKAAN LÄÄNEITTÄIN
 ÅTANJAKSONA 1966-1970 KESKIMÄÄRIN
 DEN ÅTERSTÅENDE MEDELLIVSLÅNGDEN I ÅLDERN 1 OCH 40 ÅR ENLIGT KÖN LÄNSVIS UNDER PERIODEN
 1966-1970
 MEAN EXPECTATION OF LIFE AT 1 AND 40 YEARS OF AGE BY SEX AND PROVINCE IN 1966-1970

Lääni Län	Koko väestö Hela befolkningen		Miehet Män		Naiset Kvinnor	
	Ikä, vuotta — Ålder, år					
	1	40	1	40	1	40
Uudenmaan — Nylands	70.3	33.5	66.0	29.3	74.1	36.3
Turun ja Pörin — Åbo och Björneborgs	70.6	33.4	66.9	30.1	73.9	36.1
Ahvenanmaa — Åland	70.4	33.2	66.5	29.9	73.9	36.1
Hämeen — Tavastehus	69.5	32.5	65.8	29.4	73.0	35.3
Kymen — Kymmene	68.8	32.0	65.1	29.0	72.8	34.9
Mikkelin — S:t Michels	68.0	31.2	64.2	27.9	72.1	34.5
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	68.7	31.8	64.8	28.4	72.9	35.2
Kuopion — Kuopio	68.7	31.9	65.0	28.8	72.6	35.0
Keskisuomen — Mellersta Finland	70.5	33.3	67.1	30.3	73.8	36.0
Vaasan — Vasa	68.9	32.0	65.1	28.8	73.1	35.4
Oulun — Uleåborgs	68.8	32.1	65.1	29.0	73.1	35.6
Lapin — Lapplands						
Koko maa — Hela riket	69.8	32.8	66.0	29.4	73.5	35.8

5.4. KESKI-IKÄISTEN MIESTEN IKÄVAKIOITU KUOLLEISUUS LÄÄNEITTÄIN POHJOISMAISSA VUONNA 1971
 DET STANDARDISERADE DÖDSTALET FÖR MEDELÅLDERSMÄN LÄNSVIS I DE NORDISKA LÄNDERNA ÅR 1971
 STANDARDIZED MALE MORTALITY RATIO (SMR) BY PROVINCE IN THE NORDIC COUNTRIES IN 1971

5.5. TÄRKEIMMÄT KUOLEMANSYYT VUOSINA 1951–1972
DE VIKTIGASTE DÖDSORSAKERNA ÅREN 1951–1972
MAIN CAUSES OF DEATH IN 1951–1972

Vuosi År	Kuolemansyy – Dödsorsak								
	Tartunta- ja loistaudit Infektionssjukdomar och parastära sjukdomar	Kasvaimet Tumörer	Verenkiertoelinten sairaudet Cirkulationsorganens sjukdomar	Hengityselinten taudit Andningsorganens sjukdomar	Itsemurhat Själv mord	Tapaturmat (pl. itsemurhat) Olycksfall (exkl. självmord)	Syntymäkauden kuolemansyyt Dödsorsaker under födelsetiden	Muut kuolemansyyt Övriga dödsorsaker	Yhteensä Sammanlagt
	Kuolleita keskväkiluvun 100 000:tta kohden – Döda per 100 000 av medelfolkmängden								
1951	98.8	145.9	381.0	62.2	15.7	47.9	39.5	206.9	997.9
1965	17.7	162.5	511.6	69.4	20.0	60.1	18.2	115.0	974.5
1966	14.3	162.4	513.4	51.1	19.5	63.9	15.5	110.5	950.6
1967	13.4	163.8	511.0	57.2	20.3	62.0	14.9	108.2	950.8
1968	12.9	170.5	523.9	62.7	21.9	59.9	13.4	107.8	972.9
1969	12.9	172.1	531.2	79.3	23.7	64.3	12.3	98.4	994.1
1970	12.7	171.9	509.9	71.6	21.3	64.2	10.4	95.8	957.8
1971	12.4	177.7	527.0	85.1	21.7	69.4	9.7	91.6	994.7
1972	10.2	174.1	502.1	69.0	24.0	70.1	8.8	89.1	947.4
1972 %	1.1	18.4	53.0	7.3	2.5	7.4	0.9	9.4	100.0
Kuolleita yhteensä Döda inalles	475	8 076	23 298	3 201	1 113	3 252	408	4 135	43 958

5.6. KESKI-ikäisten miesten kuolleisuus kasvaimiin ja sydämen sepelvaltimotautiin sekä väkival-
taisesti kuolleet pohjoismaissa vuonna 1972
DÖDLIGHETEN FÖR MEDELÅLDERSMÄN FÖRORSAKAD AV TUMÖRER OCH HJÄRTINFARKT SAMT VÄLDSAM DÖD
I NORDEN ÅR 1972
MORTALITY OF MIDDLE-AGED MALES CAUSED BY NEOPLASMATA AND ISCHAEMIC HEART DISEASES AND
VIOLENTLY DEATHS IN THE NORDIC COUNTRIES IN 1972

Maa Riket	Kuolinsyy, ikäryhmä – Dödsorsak, åldersgrupp							
	Kasvaimet Tumörer		Sydämen sepelvaltimo- tauti Hjärtinfarkt		Tapaturmat, myrkytykset ja pahoinpitelyt Olycksfall, förgiftningar och misshandel			
					Yhteensä Sammanlagt		Joista itsemurha tai itse aiheutettu vahinko därav självmord eller själv tillfogad skada	
	45–54 v.-år	55–64 v.-år	45–54 v.-år	55–64 v.-år	45–54 v.-år	55–64 v.-år	45–54 v.-år	55–64 v.-år
100 000 asukasta kohden – Per 100 000 invånare								
Suomi – Finland	163.9	591.2	401.1	1 005.3	216.0	224.3	65.6	71.0
Ruotsi – Sverige	122.4	367.7	152.1	528.4	126.5	139.7	48.4	46.5
Norja – Norge	138.6	379.1	194.8	588.4	76.4	102.0	24.8	24.6
Tanska – Danmark	173.6	532.4	189.4	576.0	104.2	130.3	58.0	62.2

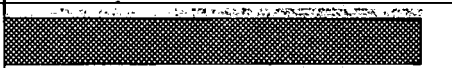
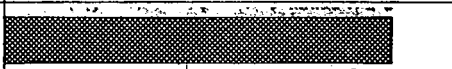
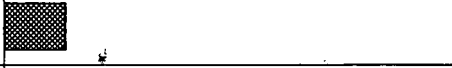
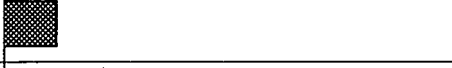
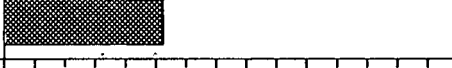
5.7. KESKI-ikäisten, 45–64-vuotiaiden, miesten sairastavuus palkansaaajien eri ammattiryhmissä
 VUONNA 1968
 SJUKLIGHET FÖR MEDELÅLDERS MÄN, 45–64 ÅR GAMLA, I LÖNTAGARES YRKESGRUPPER ÅR 1968
 MORBIDITY OF MIDDLE-AGED MALES IN OCCUPATIONAL GROUPS OF INCOME RECIPIENTS IN 1968

Ammattiryhmä ¹⁾ Yrkesgrupp ¹⁾	Pitkäaikaisesti sairaiden osuus ²⁾ Andelen långvarigt sjuka ²⁾ %	Sairaspäiviä 100 päivää kohti Sjukdagar per 100 dagar
Tieteellinen ja taiteellinen työ – Vetenskapligt och konstnärligt arbete	28.9	3.5
Hallinnollinen työ – Administrativt arbete	32.2	3.3
Tekniikan työ – Tekniskt arbete	34.2	1.8
Sähkötyö – Elektrotekniskt arbete	34.5	2.4
Kuljetus- ja liikennetyö – Transport- och trafikarbete	37.5	3.7
Kone- ja metallityö – Maskin- och metallarbete	39.2	6.1
Muu teollinen työ – Annat industriellt arbete	41.7	5.7
Rakennustyö – Byggnadsarbete	45.6	5.5
Sekatyö sekä kuormaus- ja varastotyö – Diversearbete samt lastnings- och lagerarbete	47.2	4.3
Palvelutyö – Servicearbete	48.2	5.8
Puu- ja maalaustyö – Trä- och måleriarbete	50.2	10.9
Maa- ja metsätaloustyö – Lant- och skogsbruksarbete	56.4	9.8

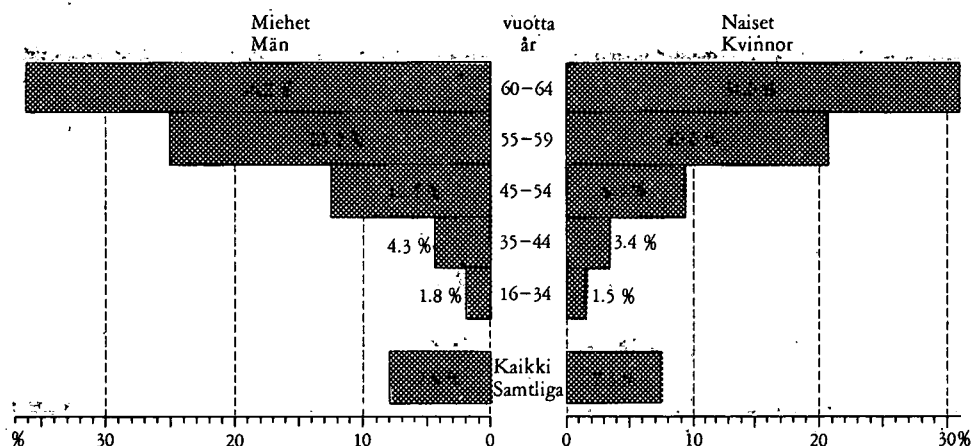
- 1) Tutkimuksessa on käytetty ammattiluokittelua, joka pääpiirteissään noudattaa pohjoismaista ammattiluokittelua ja eroaa jossain määrin väestölaskennassa käytetystä luokituksesta.
- 2) Pitkäaikaisesti sairaiden osuus selvitettiin seuraavalla kysymyksellä: Onko Teillä jokin vika tai vamma, joka vähentää yleistä työkykyisyyttänne tai jokin pysyvä sairaus?

- 1) I undersökningen har utnyttjats en yrkesklassificering som i huvuddrag följer den nordiska yrkesklassificeringen och som i någon mån skiljer sig från klassificeringen i folkräkningen.
- 2) Andelen av de långvarigt sjuka klarades med följande fråga: Lider Ni av något lyte eller någon skada som nedsätter Er normala arbetsförmåga eller lider Ni av någon bestående sjukdom?

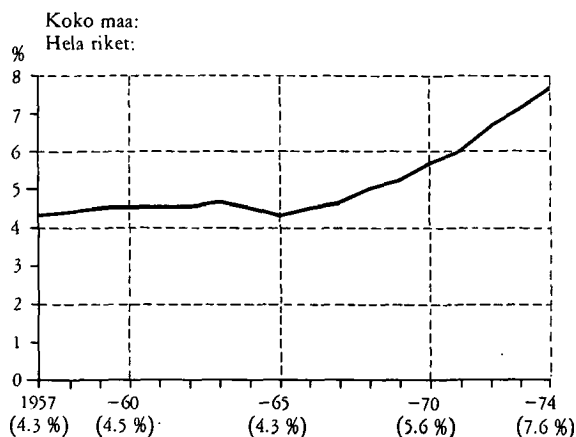
5.8. PÄIVÄRAHAPÄIVÄT SAIRAUDEN MUKAAN VUONNA 1974
DAGPENNINGDAGAR ENLIGT SJUKDOM ÅR 1974
DAILY ALLOWANCE DAYS BY TYPE OF DISEASE IN 1974

Säras Sjukdom	Päivarahapäivä 100 työikäistä kohti Dagpenningdagar per 100 personer i arbetsför ålder	Kpl. - St.	Yhteensä Inalles Kpl. - St.
Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven		138	4 339
Verenkiertolinten sairaudet Cirkulationsorganens sjukdomar		128	4 028
Väkivallan ja myrkyttämisen aiheuttamat vammat Skador genom yttre våld och förgiftning		48	1 511
Mielenterveyden häiriöt Mentala rubbningar		45	1 425
Ruoansulatuselimistön sairaudet Matsmältningsorganens sjukdomar		38	1 191
Hengityselinten taudit Andningsorganens sjukdomar		37	1 173
Hermoston ja aistimien taudit Nervsystemets och sinnesorganens sjukdomar		36	1 144
Tartunta- ja loistaudit Infektionssjukdomar och parasitära sjukdomar		34	1 057
Kasvaimet Tumörer		20	615
Virtsä- ja sukuelinten taudit Uro-genitalorganens sjukdomar		17	532
Muut sairaudet Övriga sjukdomar		52	1 628
Kaikki sairaudet Alla sjukdomar	0 50 100 150 Kpl. St.	577	18 643

5.9. TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKKEEN SAAJIEN OSUUS TYÖIKÄISEN VÄESTÖN ERI IKÄRYHMISTÄ SUKUPUOLEN
MUKAAN 1.1.1975
INVALIDITETSPENSIONSTAGARNAS ANDEL AV BEFOLKNINGEN I ARBETSFÖR ÅLDER I OLIKA ÅLDERSGRUPPER ENLIGT
KÖN 1.1.1975
PROPORTION OF INVALIDITY PENSION RECIPIENTS OF THE WORKING AGE POPULATION OF DIFFERENT AGE GROUPS BY SEX ON
1 JAN., 1975.

5.10. TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKKEEN ¹⁾ SAAJIEN OSUUS TYÖIKÄISESTÄ VÄESTÖSTÄ LÄÄNEITTÄIN VUOSINA 1964 JA 1974 SEKÄ KOKO MAASSA VUOSINA 1957-74 ²⁾
 INVALIDITETSPENSIONSTAGARNAS ¹⁾ ANDEL AV BEFOLKNINGEN I ARBETSÅLDER LÄNSVIS ÅREN 1964 OCH 1974 SAMT I HELA RIKET ÅREN 1957-74 ²⁾
 PROPORTION OF INVALIDITY PENSION RECIPIENTS OF THE WORKING AGE POPULATION BY PROVINCE IN 1964 AND 1974 AND IN THE WHOLE COUNTRY IN 1957-74

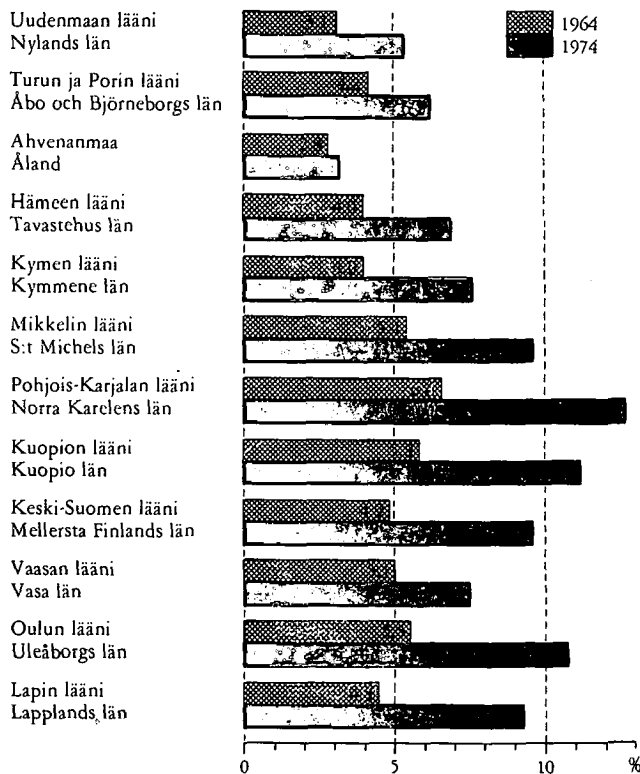

¹⁾ Työkyvyttömyys-käsite perustuu kansaneläkelain määrittelyihin, joissa otetaan huomioon myös sosiaaliset seikat. Työkyvyttömyyseläkkeen saajien määrän muutoksista ei siten voida tehdä varmoja sairastavuuden kehitystä koskevia johtopäätöksiä.

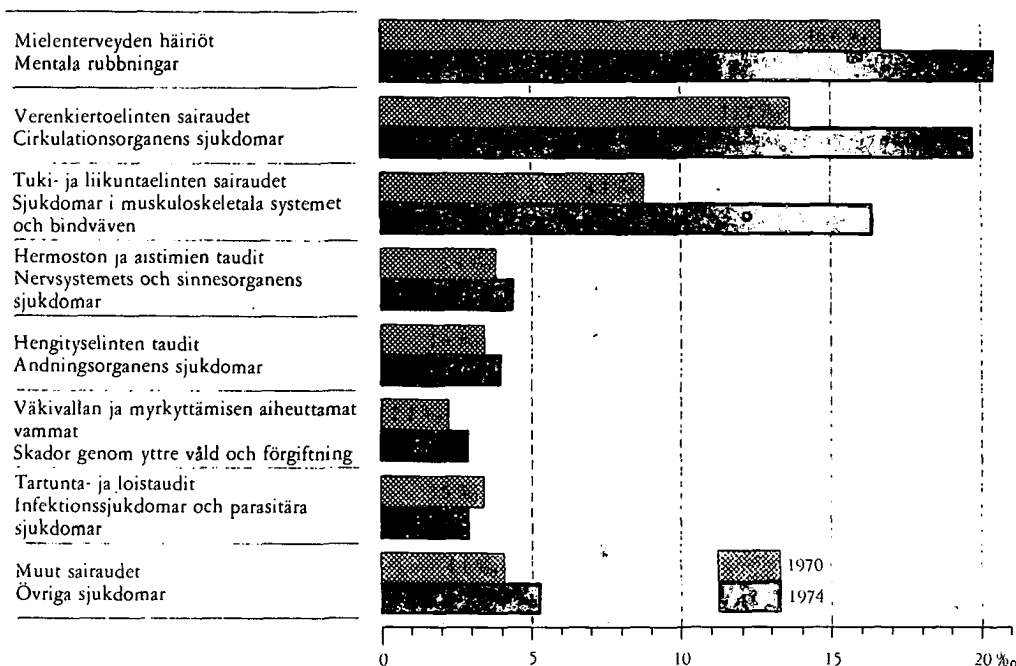
²⁾ Vuosina 1957-66 on käytetty väestönä tilastokeskuksen ja vuodesta 1967 lähtien sosiaaliturvatunnusrekisterin lukuja.

¹⁾ Begreppet arbetsoförmåga baserar sig på definieringen i folkpensions lagarna, där även sociala faktorer beaktas. Av ändringar i antalet invaliditetspensionstagare kan man sålunda inte dra säkra slutsatser rörande sjuklighetens utveckling.

²⁾ Under åren 1957-66 har för befolkningen använts statistikcentralens siffror. Fr.o.m. år 1967 har registret över socialskyddssigna använts.

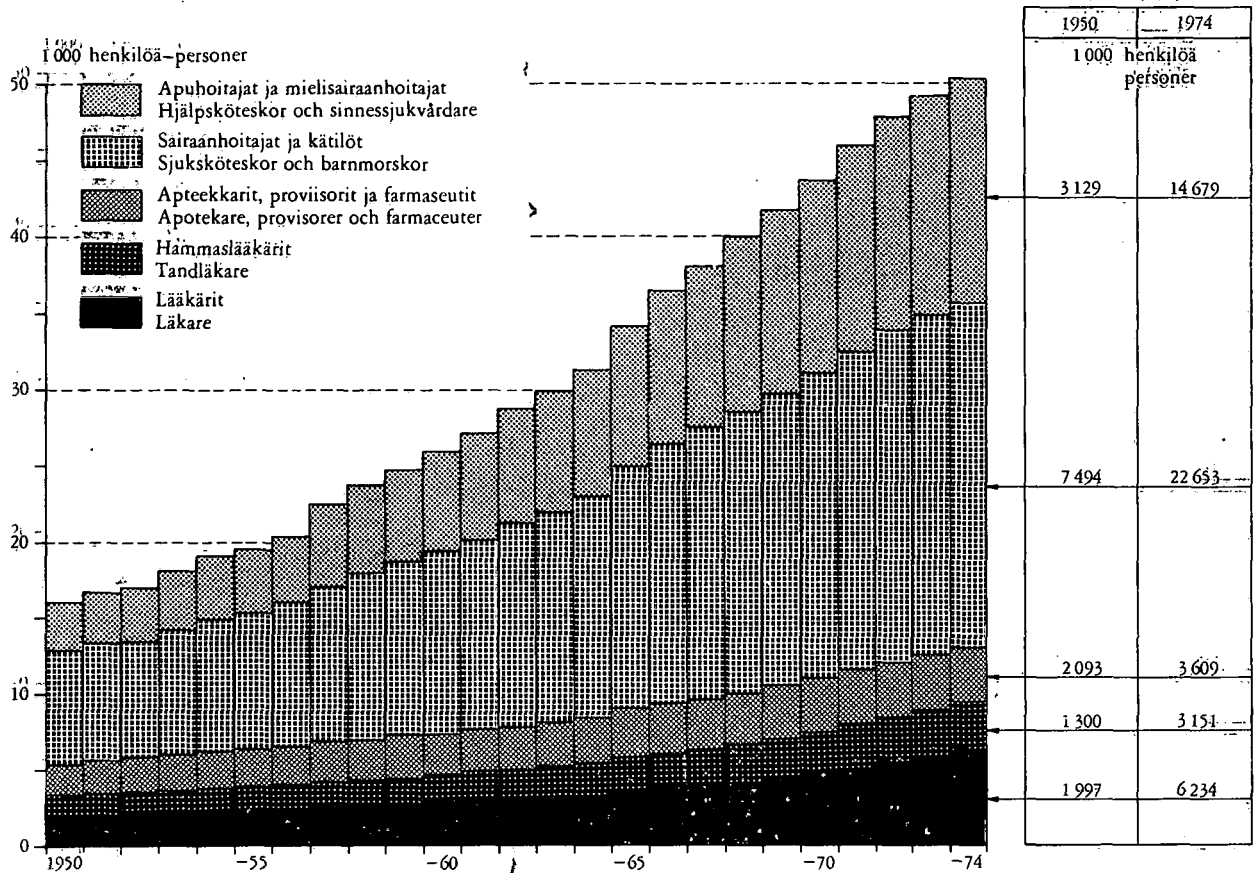

5.11. TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKKEEN SAAJIEN OSUUS TYÖIKÄISESTÄ VÄESTÖSTÄ SAIRAUDEN MUKAAN VUOSINA 1970 JA 1974
 INVALIDITETSPENSIONSTAGARNAS ANDEL AV BEFOLKNINGEN I ARBETSFÖR ÅLDER ENLIGT SJUKDOM ÅREN 1970 OCH 1974
 PROPORTION OF THE RECIPIENTS OF INVALIDITY PENSION OF THE POPULATION OF WORKING AGE BY TYPE OF DISEASE IN 1970 AND 1974

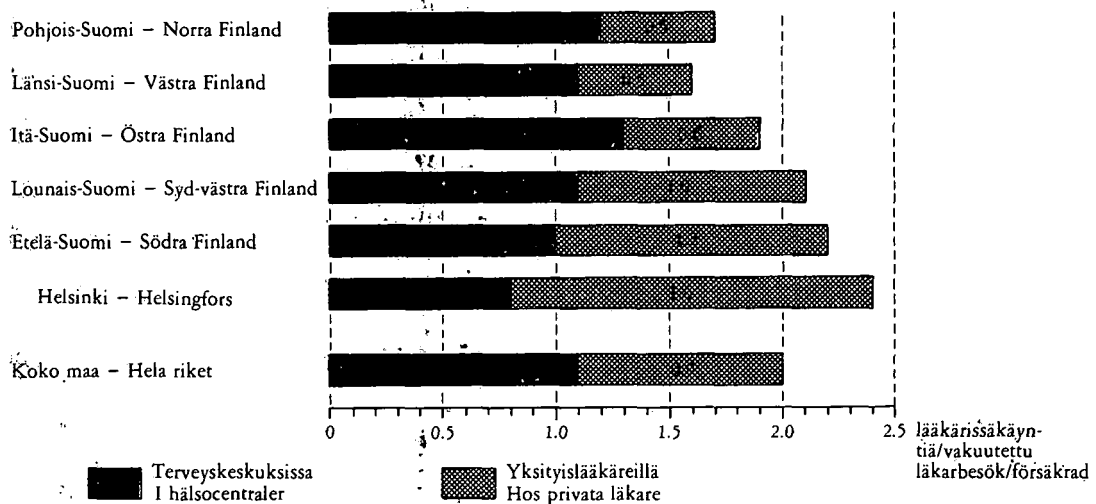

SÄIRÄUKSIEN HOITO JA EHKÄISY
SJUKDOMARNAS VÅRD OCH FÖREBYGGANDE
TREATMENT AND PREVENTION OF ILLNESS

5.12. ERAIDEN TERVEYDENHUOLTOHENKILÖSTÖN RYHMIEN KASVU VUOSINA 1950-74
ÖKNINGEN AV EN DEL GRUPPER HÄLSOVÅRDPERSONAL ÄREN 1950-74
GROWTH OF SOME GROUPS OF MEDICAL CARE PERSONNEL IN 1950-74

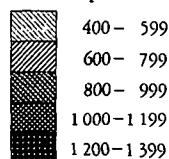
5.13. SÄIRÄUSVAKUUTUKSEN KORVAAMAT LÄÄKÄRISSÄKÄYNNIT VAKUUTETTUA KOHTI TERVEYSKESKUKSISSÄ JA YKSITYISLÄÄKÄREILLÄ SÄIRÄUSVAKUUTUSALUEITTAIN VUONNA 1974
AV SJUKFÖRSÄKRINGEN ERSÄTTA LÄKARBESÖK I HÄLSOCENTRALER OCH HOS PRIVATA LÄKARE PER FÖRSÄKRAD ENLIGT SJUKFÖRSÄKRINGSKRETS ÅR 1974
APPOINTMENTS WITH DOCTORS AT HEALTH CENTRES AND PRIVATE PRACTICES COVERED BY THE SICKNESS INSURANCE ACT PER PERSON INSURED BY SICKNESS INSURANCE DISTRICT IN 1974

5.14. LÄÄKÄRIT JA HAMMASLÄÄKÄRIT LÄÄNEITTÄIN VUONNA 1974
LÄKARE OCH TANDLÄKARE LÄNSVIS ÅR 1974
PHYSICIANS AND DENTISTS BY PROVINCE IN 1974

Lääkärit – Läkare

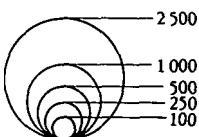
Asukkaita lääkäriä kohti:
Invånare per läkare:

Koko maa – Hela riket	752
Helsinki – Helsingfors	255
Tampere – Tammerfors	521
Turku – Åbo	300
Muut kaupungit ja kauppalat – Övriga städer och köpingar	735
Maalaiskunnat – Landskommuner	2 381

Lääkäreiden lukumäärä:
Antalet läkare:

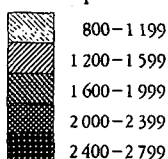
(Koko maa – Hela riket 6 234)

0 50 100 km

Hammaslääkärit – Tandläkare

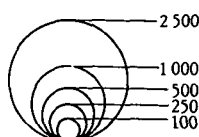
Asukkaita hammaslääkäriä kohti:
Invånare per tandläkare:

Koko maa – Hela riket	1 493
Helsinki – Helsingfors	610
Tampere – Tammerfors	1 020
Turku – Åbo	671
Muut kaupungit ja kauppalat – Övriga städer och köpingar	1 471
Maalaiskunnat – Landskommuner	3 125

Hammaslääkäreiden lukumäärä:
Antalet tandläkare:

(Koko maa – Hela riket 3 151)

0 50 100 km

Lääni Län	Lääkärit Läkare				Hammaslääkärit Tandläkare	
	Kaikki lääkärit Samtliga läkare		Terveyskeskuslääkärit Hälsocentralernas läkare		Yhteensä Inalles	10 000 asukasta kohti Per 10 000 invånare
	Yhteensä Inalles	10 000 asukasta kohti Per 10 000 invånare	Yhteensä Inalles	10 000 asukasta kohti Per 10 000 invånare		
Uudenmaan – Nylands	2 508	23.2	217	2.0	1 190	11.0
Turun ja Porin – Åbo och Björneborgs	916	13.2	137	2.0	534	7.7
Ahvenanmaa – Åland	23	10.4			12	5.4
Hämeen – Tavastehus	707	10.8	134	2.0	444	6.8
Kymen – Kymmene	307	8.9	65	1.9	178	5.1
Mikkelin – S:t Michels	190	9.0	50	2.4	88	4.2
Kuopion – Kuopio	247	9.8	55	2.2	100	4.0
Pohjois-Karjalan – Norra Karelen	135	7.6	55	3.1	65	3.7
Vaasan – Vasa	319	7.5	77	1.8	165	3.9
Keski-Suomen – Mellersta Finland	228	9.5	65	2.7	153	6.3
Oulun – Uleåborgs	510	12.7	92	2.3	151	3.8
Lapin – Lapplands	144	7.4	54	2.8	73	3.7
Koko maa – Hela riket	6 234	13.3	1 001	2.1	3 151	6.7
Helsinki – Helsingfors	1 973	39.2	90	1.8	823	16.3
Tampere – Tammerfors	318	19.2	34	2.1	163	9.8
Turku – Åbo	543	33.3	22	1.3	243	14.9
Muut kaupungit ja kauppalat – Övriga städer och köpingar	2 578	13.6			1 298	6.8
Maalaiskunnat – Landskommuner	825	4.2			624	3.2

5.15. ASUKKAAT SAIRAANSIJAA KOHTI LÄÄNEITTÄIN VUOSINA 1950–1974
INVÄNARE PER SJUKPLATS LÄNSVIS ÅREN 1950–1974
INHABITANTS PER HOSPITAL BED BY PROVINCE IN 1950–1974

Lääni Län	Asukkaita sairaansijaa kohti Invänare per sjukplats					
	1950	1955	1960	1965	1970	1974 ¹⁾
Koko maa – Hela riket	135	127	109	97	88	67
Yleissairaalat – Allmänna sjukhus	193	183	179	161	142	149
Mielisairaalat – Sinnessjukhus	450	415	280	241	231	240
Uudenmaan – Nylands	78	82	85	80	79	64
Turun ja Porin – Åbo och Björneborgs	133	131	113	105	97	70
Ahvenanmaa – Åland	133	96	95	93	85	81
Hämeen – Tavastehus	121	123	112	89	90	69
Kymen – Kymmene	154	138	123	115	94	67
Mikkelin – S:t Michels	221	163	130	98	84	52
Pohjois-Karjalan – Norra Karelen	2)	2)	156	120	96	64
Kuopion – Kuopio	187	148	96	78	72	56
Keski-Suomen – Mellersta Finland	3)	3)	120	114	104	77
Vaasan – Vasa	173	161	116	99	84	66
Oulun – Uleåborgs	182	171	113	112	98	73
Lapin – Lapplands	257	165	144	121	104	84

1) Ml. terveystieteiden sairaalat (sis. yleissairaaloihin) ja laitossairaalat; sekä lääkintöhallituksen laitossairaaloille hyväksymät (8 003 kpl) että laitossairaaloille hyväksymättömät (8 719 kpl), jotka ovat esim. pieniä kunnalliskotien, varuskuntien tai vankiloiden sairausosastoja tai -tupia, joiden sairaanhoidon taso ei täytä varsinaiselle sairaalalle asetettavia vaatimuksia.

2) Sisältyy Kuopion läänin lukuihin.

3) Sisältyy Kuopion, Vaasan, Hämeen ja Mikkelin läänien lukuihin.

1) Inkl. hälsocentralernas sjukhus (ingår i allmänna sjukhus) och inrättningarnas sjukhus; både de för medicinalstyrelsens katalog godkända (8 003 st) och de för katalogen över inrättningarnas sjukhus icke godkända (8 719 st), vilka är t.ex. små sjukhusavdelningar eller sjukstugor på kommunal- hem, i garnisoner eller fängelser där sjukvårdens nivå inte uppfyller de fordringar som ställs på ett egentligt sjukhus.

2) Ingår i värdena för Kuopio län.

3) Ingår i värdena för Kuopio, Vasa, Tavastehus och S:t Michels län.

5.16. OSALLISTUMINEN PIENOISRÖNTGENKUVAUKSIIN JA LÖYDETYT TUBERKULOOSITAPAUKSET VUOSINA 1966–1975
DELTAĞANDE I SKÄRMBILDSFOTOGRAFERING OCH UPPTÄCKTA FALL AV TUBERKULOS ÅREN 1966–1975
PARTICIPATION IN MASS RP SURVEYS AND CASES OF TUBERCULOSIS DETECTED IN 1966–1975

Vuosi År	Pienoisröntgenkuvattuja Skärmbildsfotograferade		Löydettyjä uusia tapauksia Upptäckta nya fall	joista basiljeja erittäin av vilka sådana som avsöndrar baciller
	Yhteensä Inalles	1 000 asukasta kohti Per 1 000 invänare		
	1 000 kpl/st		1 000 kuvattua kohti per 1 000 fotograferade	
1966	1 265	273	1.23	0.81
1967	1 220	261	1.10	0.68
1968	1 311	280	1.08	0.63
1969	1 045	223	1.10	0.69
1970	1 213	257	0.86	0.52
1971	1 257	266	0.77	0.46
1972	1 204	256	0.73	0.40
1973	1 208	255	0.65	0.33
1974	1 226	258	0.64	0.34
1975*	1 191	253	0.61	0.35

5.17. ÄITIYS- JA LASTENHUOLTO VUOSINA 1950–1974
MODERSKAPS- OCH BARNAVÄRD ÅREN 1950–1974
MATERNITY AND CHILD WELFARE IN 1950–1974

	1950	1955	1960	1965	1970	1974
Synnyttäneistä äideistä – Av barnaföderskor äitiysneuvoloiden kirjoissa olleita – fanns inskrivna vid rådgivningsbyråerna för moder- skap, %	92.3	95.2	96.4	98.5	98.9	99.8
neuvoloiden kirjoissa olleista alle 6 kertaa tarkastettuja ¹⁾ – inskrivna vid rådgivnings- byråerna vilka undersökts färre än 6 gånger, %	86.0	72.0	52.2	16.6	4.2	3.4
laitoksissa synnyttäneitä – förlösta på förloss- ningsanstalter, %	58.2	77.9	92.5	99.1	99.8	99.9
Lastenneuvoloiden kirjoissa olleet alle 1-vuotiaat elävänä syntyneistä – Inskrivna vid rådgiv- ningsbyråer för barnavård av levande födda barn under 1 år, %	71.0	88.7	96.7	94.3	94.6	..
Suoritetu tarkastuksia ²⁾ 100 lasta kohti – Utförda undersökningar ²⁾ per 100 barn alle 1-vuotiaille – på under 1 år	237	661	899	1 044	1 199	1 234
1–6-vuotiaille – på 1–6 åringar		117	203	200	233	221

1) 1950, 1955 ja 1960 vain äitiysneuvoloissa tehdyt tarkastukset; 1965, 1970 ja 1974 mukana myös muualla tehdyt tarkastukset.

2) Lastenneuvoloissa ja terveyssisarten (terveydenhoitajien) kotikäynneillä.

1) 1950, 1955 och 1960 endast de undersökningar som gjorts vid rådgivningsbyråerna för moderskap; 1965, 1970 och 1974 ingår även undersökningar som utförts annorstädes.

2) Vid rådgivningsbyråer för barnavård och vid hälsosystrarnas (hälsovårdarnas) hembesök.

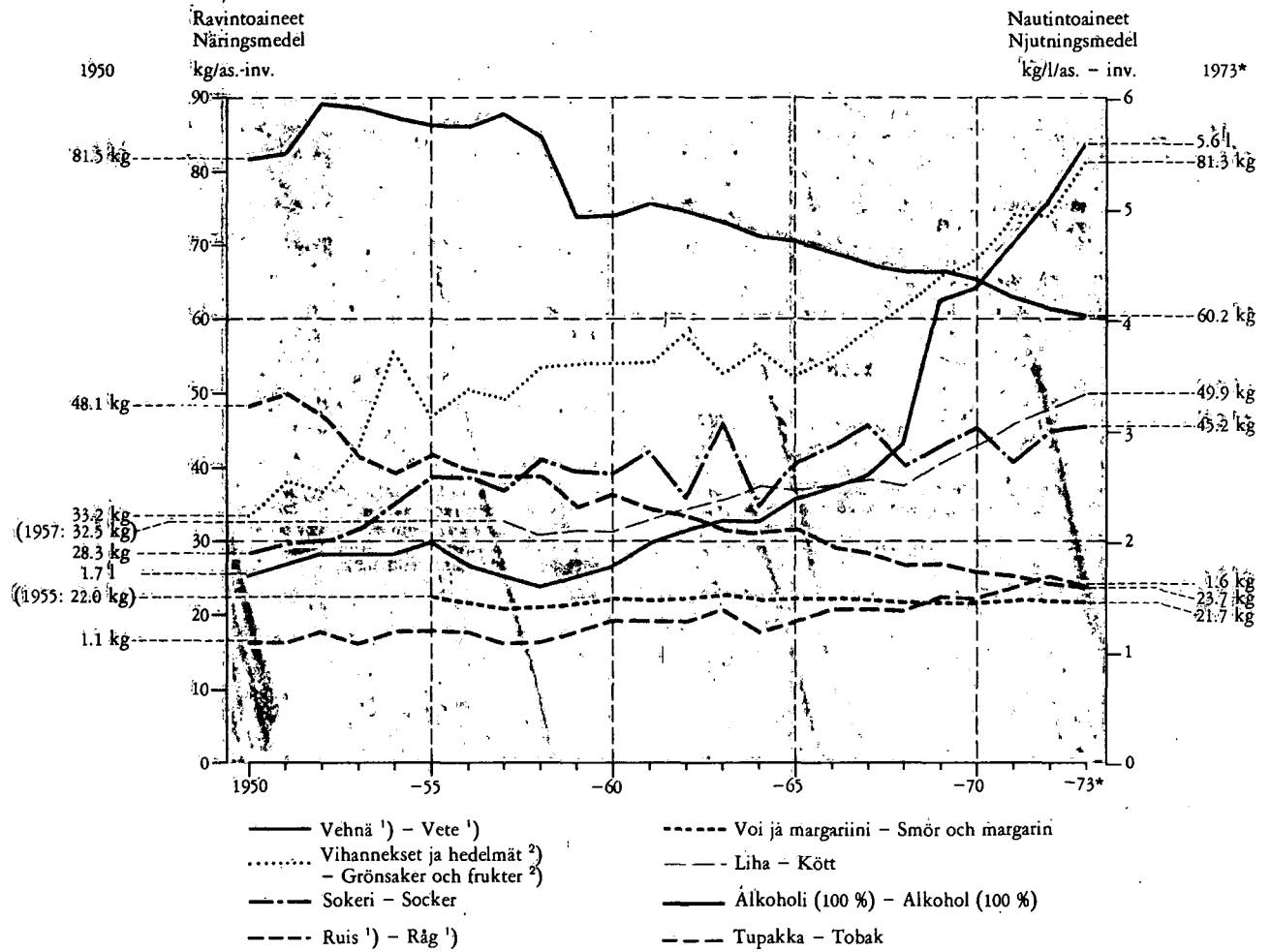
5.18. KOULUTERVEYDENHUOLTO JA KOULULAISTEN TERVEYDENTILA LÄÄNEITTÄIN VUONNA 1974
SKOLHÄLSOVÄRD OCH SKOLELEVERNAS HÄLSOTILLSTÄND LÄNSVIS ÅR 1974
HEALTH CARE IN SCHOOLS AND PHYSICAL CONDITION OF PUPILS BY PROVINCE IN 1974

Lääni Län	Terveydenhoitajan luona käyntejä Besök hos hälso- vårdare	Seulontatutki- muksia Sällningsunder- sökningar	Lääkärin- tarkastuksia Läkarundersök- ningar	Terveyden koululaisten osuus luokkakohteisissa määräaikaistarkastuk- sissa tarkastetuista Andelen friska skol- elever av de undersökta vid klassvis utförda periodvisa undersök- ningar
	Koululaista kohden – Per skolelev			%
Uudenmaan – Nylands	2.5	2.2	0.6	59.6
Turun ja Porin – Åbo och Björneborgs	1.2	2.7	0.5	62.6
Ahvenanmaa – Åland	..	..	..	..
Hämeen – Tavastehus	2.1	2.8	0.6	61.4
Kymen – Kymmene	1.1	3.2	0.5	62.4
Mikkelin – S:t Michels	1.3	3.3	0.6	62.2
Pohjois-Karjalan – Norra Karelen	1.2	4.0	0.5	64.6
Kuopion – Kuopio	1.5	3.2	0.5	72.4
Keski-Suomen – Mellersta Finland	2.1	3.4	0.6	59.9
Vaasan – Vasa	0.9	2.6	0.4	69.0
Oulun – Uleåborgs	1.5	3.4	0.5	64.5
Lapin – Lapplands	1.3	3.5	0.4	73.7
Koko maa ¹⁾ – Hela riket ¹⁾	1.7	2.9	0.5	63.7

1) Pl. Ahvenanmaa.

1) Exkl. Åland.

519. ERAIDEN RAVINTO- JA NAUTINTOAINEIDEN KULUTUS ASUKASTA KOHTI VUOSINA 1950-73
FÖRBRUKNINGEN PER INVÅNARE AV VISSA NÄRINGS- OCH NJUTNINGSMEDEL ÅREN 1950-73
CONSUMPTION OF FOOD, BEVERAGES AND TOBACCO PER INHABITANT IN 1950-73

¹⁾ Ihmisravinnoksi käytetty.

²⁾ Sisältää myös juurekset perunaa lukuunottamatta sekä marjat.
Tiedot ovat talousvuosilta (1.7.-30.6.) 1950/51-1973/74.

¹⁾ För människoföda.

²⁾ Innehåller även rotfrukter utom potatis samt bär.
Uppgifterna gäller ekonomiåren (1.7.-30.6.) 1950/51-1973/74.

6. KOULUTUS JA TUTKIMUS UTBILDNING OCH FORSKNING EDUCATION AND RESEARCH

Johdanto

Koulutuksella tarkoitetaan systemaattisesti järjestettyä toimintaa, jossa koulutettaville opetetaan tietoja, taitoja ja asenteita (välitetään kulttuuriperintöä). Koulutusta pidetään keskeisenä hyvinvoinnin osatekijänä ja taloudellisen kehityksen perustana. Koulutusjärjestelmää uudistetaan jatkuvasti, minkä vuoksi koulutuspolitiikan tavoitteet ja keinot ovat olleet laajan selvitystyön ja keskustelun kohteena. Merkittävän sijan koulutuspolitiikassa on saamassa aikuiskoulutus lisääntyneen vapaa-ajan ja toisaalta elinikäisen koulutuksen yleistymisen myötä.

Tässä julkaisussa kuvataan ensin väestön koulutusrakennetta. Sitä mitataan niiden määrällä, jotka ovat oppilaitoksissa suorittaneet koulutuksensa loppuun. Kaikesta loppuunsuoritetusta koulutuksesta käytetään käsitettä tutkinto. Mukana on vähintään 4–6 kuukautta kestävä koulutus. Luokituksena on käytetty koulutusastetta ja -alaa, ikäryhmää, sukupuolta ja lääniniä. Toisessa alaluvussa esitetään tietoja yhteiskunnan tarjoamista koulutuspalveluista (eri oppilaitosten ja oppilaspaikkojen määrä), niiden tasosta (epäpätevien opettajien osuus) sekä väestön osallistumisesta koulutukseen (oppilasmäärä eri oppilaitoksissa sekä uusien oppilaiden määrä suhteutettuna asianomaisten ikäluokkien kokoon).

Tutkimusolot -kohdassa on esitetty tutkimus- ja kehittämistoiminnan menojen jakaantuminen tieteenaloittain ja sektoreittain. Tiedepolitiikan kannalta tärkeää tietoa esitetään taulussa, jossa kuvataan valtion tutkimusmenojen jakautumista tutkimustavoitteiden mukaan.

Koulutustietoja esitetään myös muissa kohdin tätä julkaisua. Luvussa 3 (Työolot) on kuvio ammatillista koulutusta saaneiden osuudesta ammatissa toimivista lääneittäin, luvussa 4 (Tulonjako) esitetään tulonsaajien jakautuminen tuloluokittain koulutuksen mukaan, luvussa 7 (Sosiaaliturva) on tietoja opintojen tärkeimmistä rahoitusmuodoista. Myös kolmannen pääluvun kohdassa »Sukupuolten ja ikäryhmien välinen tasa-arvo» on esitetty tietoja naisten ja miesten tyypillisestä koulutuksesta, ja kohdassa »Kielellisten ja etnisten ryhmien tasa-arvo» on tietoja ruotsinkielisten, mustalaisten ja saamelaisten koulutuksesta.

Koulutuksen laajentumisen vuoksi koulutustilastojen tulisi olla mahdollisimman monipuolisia ja kattavia koulutuspolitiikan suunnittelun tarpeita ajatellen. Oppilastilastojen puutteina ovat oppilasvirtatilastojen kehittymättömyys ja erilaisten taustatietojen vähäisyys. Opettajia koskevat tiedot ovat hyvin yleispiirteisiä. Koulutuksen taloutta koskevat tilastot puuttuvat kokonaan. Aikuiskoulutuksen merkityksen kasvun takia olisi välttämätöntä ryhtyä laatimaan myös aikaisempaa huomattavasti laajempia aikuiskoulutustilastoja.

Inledning

Med utbildning avses en systematiskt organiserad verksamhet, där de som skall utbildas ges kunskap, insikt och ställningstagande (kulturarvet förs vidare). Utbildning anses vara en viktig delfaktor inom välfärden och grunden för den ekonomiska utvecklingen. Utbildningssystemet förnyas hela tiden. Därför har utbildningspolitikens mål och medel varit föremål för ett omfattande utredningsarbete och en vidlyftig diskussion. Vuxenutbildningen håller på att inta en viktig plats i utbildningspolitiken, allt efter det fritiden ökar och en livslång utbildning blir vanligare.

I denna publikation visas först befolkningens utbildningsstruktur. Den mäts på basen av det antal personer som slutfört sin utbildning vid läroinrättningarna. Om all slutförd utbildning används begreppet examen. Till detta medräknas all utbildning som omfattar minst 4–6 månader. Som klassificering har utbildningsstadium och -område, åldersgrupp, kön och län använts. I det andra underkapitlet framläggs uppgifter om de undervisningstjänster som samhället kan erbjuda (de olika läroinrättningarnas och elevplatsernas antal), deras nivå (andelen inkompetenta lärare) samt hur befolkningen deltar i utbildningen (antalet elever i olika läroinrättningar samt antalet nya elever i proportion till ifrågavarande åldersklass storlek).

Vid punkten forskningsförhållanden har fördelningen av forsknings- och utvecklingsverksamhetens utgifter enligt vetenskapsgren och sektor framlagts. Viktiga uppgifter ur vetenskapspolitisk synpunkt framläggs i den tabell där fördelningen av statens forskningsutgifter visas enligt målet för undersökningen.

Uppgifter om utbildning finns även i andra avsnitt av denna publikation. I kapitel 3 (Arbetsförhållanden) finns en figur över andelen yrkesverksamma som erhållit yrkesinriktad utbildning länsvis, i kapitel 4 (Inkomstfördelning) framläggs inkomsttagarnas fördelning inkomstklassvis enligt utbildning, i kapitel 7 (Socialskydd) finns uppgifter om studiernas viktigaste finansieringsformer. Även i det tredje huvudkapitlet, under punkten »Jämlikheten mellan könen och åldersgrupper», har uppgifter om typisk utbildning för kvinnor och män framlagts och under punkten »Jämlikheten mellan språkliga och etniska grupper» finns uppgifter om utbildningen bland de svenskspråkiga, zigenare och samer.

Då utbildningen utvidgas borde utbildningsstatistiken vara så mångsidig och omfattande som möjligt med tanke på utbildningspolitikens planeringsbehov. En brist i elevstatistiken är en utvecklad elevflödesstatistik och bristen på olika bakgrundsuppgifter. Uppgifterna som gäller lärare är mycket schematiska. Statistik som gäller utbildningens ekonomi saknas helt. Med tanke på vuxenutbildningens ökade betydelse skulle det vara nödvändigt att börja sammanställa mera omfattande statistik över vuxenutbildningen än tidigare.

Keskeistä sisällöstä

Väestön koulutus rakenne

Perusasteen (kansa-, keskikoulu) jälkeen oppilaitoksissa koulutuksen tai tutkinnon suorittaneiden määrä kasvoi yli kaksinkertaiseksi 1960-luvulla. Vuonna 1960 tutkintoja suorittaneiden osuus koko väestöstä oli 12.6 % ja vuonna 1972 jo 27.1 %. Vuonna 1972 oli tutkinnon suorittaneiden osuus miehistä suurempi kuin naisista kaikissa muissa ikäryhmissä paitsi 20–24-vuotiaissa. Kuitenkin esimerkiksi ylioppilastutkinnon suorittaneiden osuus naisista oli vuonna 1970 jo suurempi kuin miehistä. Koulutusta saaneita oli eniten Uudenmaan läänissä, jossa koulutusta saaneen väestön osuus oli vuonna 1972 34.5 % 15 vuotta täyttäneestä väestöstä. Esimerkiksi Pohjois-Karjalan läänissä osuus oli 21.2 % ja koko maassa keskimäärin 27.3 %.

Koulutuspalvelut ja väestön koulutukseen osallistuminen

Oppilaitosmuotoisessa koulutuksessa oli vuonna 1974 noin miljoona oppilasta, vuonna 1950 hieman yli 600 000. Oppilasmäärät ammatillisissa oppilaitoksissa ja korkeakouluissa olivat kasvaneet suhteellisesti eniten. Ammatillisissa oppilaitoksissa oli vuonna 1950 5.3 % oppilaitosmuotoisessa koulutuksessa olevista ja vuonna 1974 jo 12.2 %. Vastaavat luvut korkeakoulujen osalta olivat 2.2 % vuonna 1950 ja 6.9 % vuonna 1974. Kansanopistoissa ja kansankorkeakouluissa opiskeli vuonna 1950 4 300 oppilasta ja vuonna 1975 4 900. Kansalais- ja työväenopistoissa oli vuonna 1950 42 000 oppilasta, mutta vuonna 1975 jo peräti 423 000. Naisten osuus kansan- ja työväenopistoissa opiskelevista on ollut suuri. Vuonna 1975 noin 77 % kansanopistoissa ja -korkeakouluissa opiskelevista ja noin 70 % kansalais- ja työväenopistoissa opiskelevista oli naisia.

Vuonna 1971 uusien korkeakouluopiskelijoiden isän sosiaaliasema oli 28.4 %:lla ylempi toimihenkilö tai tähän verrattava yrittäjä, 17.8 %:lla ammattitaitoinen työntekijä ja 3.3 %:lla ammattitaidoton työntekijä. Yliopistossa ja korkeakoulussa opiskelunsa aloittaneiden osuus »aloittamisikäisistä» oli vuonna 1960 9.0 %. Vuoteen 1974 mennessä osuus oli kasvanut 15.5 %:iin.

Alemman keskiasteen ammatillisen koulutuksen aloitti vuonna 1974 Ahvenanmaalla peräti 77.0 % »aloittamisikäisistä». Koko maan keskiarvo oli 50.2 %. Sen sijaan lukion aloitti vain 19.7 % Ahvenanmaan ja 36.3 % Pohjois-Karjalan läänin »aloittamisikäisistä», kun esimerkiksi Uudellamaalla aloittaneita oli 51.9 %. Korkeanasteen ammatillisen koulutuksen aloitti Uudenmaan läänissä 45.0 % »aloittamisikäisistä», Lapin läänissä vain 3.6 %. Vuonna 1972 pystyi ammatillisessa oppilaitoksessa opiskelun aloittamaan kotilääneissään 85.3 % Uudenmaan, mutta vain 59.7 % Mikkelin läänistä kotoisin olevista. Epäpätevillä opettajilla oli vuonna 1973 täytetty 7.1 % oppikoulun viroista. Tuntiopettajista epäpäteviä oli 54.6 %.

Centraali sisältö

Befolkningens utbildningsstruktur

Andelen av dem som avlagt examen eller erhållit utbildning i läroinrättning utöver grundstadiet (folk-, mellanskola) ökade mer än dubbelt på 1960-talet. År 1960 var andelen av dem som avlagt examen 12.6 % av hela befolkningen och år 1972 var den redan 27.1 %. År 1972 var männens andel av dem som avlagt examen större än kvinnornas i alla åldersgrupper undantaget gruppen 20–24-åringar. Dock var kvinnornas andel t.ex. av dem som avlagt studentexamen år 1970 redan större än männens. Av dem som fått utbildning fanns de flesta i Nylands län. Andelen av den befolkning som fyllt 15 år som fått utbildning år 1972 var där 34.5 %. I Norra Karelen län var andelen t.ex. 21.2 % och i hela riket i medeltal 27.3 %.

Utbildningstjänster och befolkningens deltagande i utbildning

Inom utbildningen av studieinrättningsform fanns det år 1974 ca en miljon elever, år 1950 var antalet litet över 600 000. Antalet elever i de yrkesinriktade läroinrättningarna och högskolorna hade i proportion ökat mest. Vid yrkesinriktade läroinrättningar fanns år 1950 5.3 % av dem som studerade inom utbildningen av studieinrättningsform och år 1974 fanns det redan 12.2 %. Motsvarande värden för högskolornas del var 2.2 % år 1950 och 6.9 % år 1974. År 1950 studerade 4 300 elever vid folkhögskolorna och -akademierna och år 1975 var antalet 4 900. År 1950 fanns det 42 000 elever vid medborgar- och arbetarinstitut, men år 1975 var de redan 423 000. Kvinnornas andel av dem som studerar vid folkhögskolor och arbetarinstitut har varit stor. År 1975 var ca. 77 % av studerandena vid folkhögskolor och -akademier och ca. 70 % av studerandena vid medborgar- och arbetarinstitut kvinnor.

År 1971 tillhörde 28.4 % av de nyinskrivna högskolestuderandenas fäder enligt socialställning till gruppen högre funktionärer eller med dem jämförbara företagare, 17.8 % till specialarbetare och 3.3 % till icke specialarbetare. Andelen av dem som påbörjat sina studier vid universitet och högskolor av dem i »studieålder» var 9.0 % år 1960. Till år 1974 hade andelen ökat till 15.5 %.

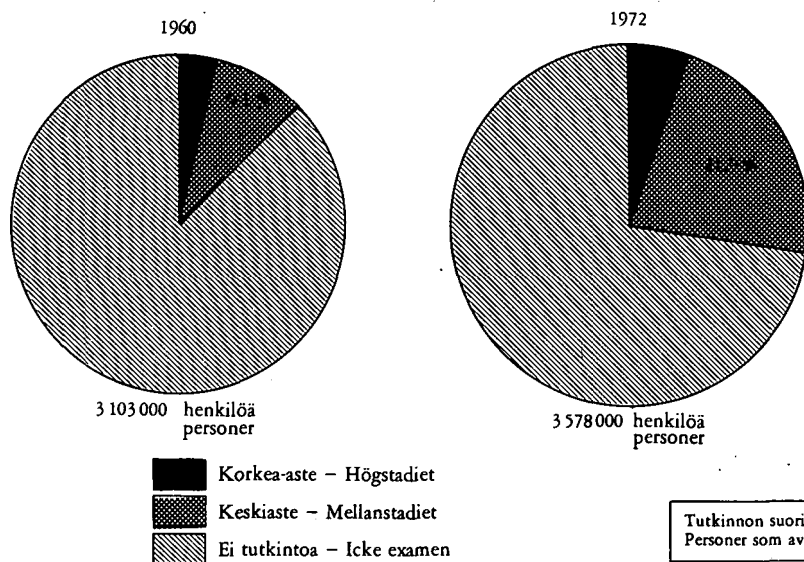
Yrkesinriktad utbildning av dem i »studieålder» på lägre mellanstadiet påbörjades år 1974 av hela 77 % på Åland. Medeltalet för hela riket var 50.2 %. Däremot började av dem i »studieålder» endast 19.7 % på Åland (36.3 % i Norra Karelen län) i gymnasiet, då t.ex. 51.9 % började i Nylands län. Yrkesinriktad utbildning på högstadiet påbörjades 45.0 % av de i »studieålder» i Nylands län. I Lapplands län var andelen bara 3.6 %. År 1972 kunde 85.3 % av dem som påbörjade sina studier i Nylands län vid yrkesinriktade läroinrättningar börja i sitt hemlän men endast 59.7 % av dem som var hemma från St. Michels län. År 1973 var 7.1 % av lärdomsskolornas tjänster besatta med inkompetenta lärare. 54.6 % av timlärarna var inkompetenta.

Tutkimus- ja kehittämistoiminnan menot olivat Suomessa vuonna 1973 624 milj. markkaa eli 0.9 % markkinahintaisesta bruttokansantuotteesta. Tutkimus- ja kehittämistoiminnasta 54 % oli teknillistieteellistä, 11 % yhteiskuntatieteellistä ja 3 % humanistista. Yli puolet eli 53 % tutkimus- ja kehittämistoiminnasta suoritettiin yrityssectorilla ja 44 % julkisella sektorilla. Vuonna 1974 oli korkeakoulujen osuus noin 63 % kaikista valtion tutkimusmenoista. Muista valtion tutkimusmenoista käytettiin noin 23 % elinkeinoelämän edistämiseen ja esimerkiksi koulutuksen tutkimiseen 2.2 %. Koulutukseen liittyvä tutkimus oli kuitenkin vuosina 1970–1974 kasvanut eniten kaikista tutkimusaloista.

Utgifterna för forsknings- och utvecklingsverksamheten var år 1973 i Finland 624 milj. mark eller 0.9 % av den inhemska bruttoprodukten till marknadspris. Av forsknings- och utvecklingsverksamheten var 54 % tekniskt-vetenskaplig, 11 % samhällsvetenskaplig och 3 % humanistisk. Över hälften eller 53 % av forsknings- och utvecklingsverksamheten gjordes inom företagssektorn och 44 % inom den offentliga sektorn. År 1974 var högskolornas andel ca. 63 % av statens alla forskningsutgifter. Av statens övriga forskningsutgifter användes ca. 23 % till befrämjandet av näringslivet och till exempel för undersökning av utbildningen 2.2 %. Den forskning som gäller utbildningen hade i alla fall ökat mest av alla forskningsområden under åren 1970–1974.

VÄESTÖN KOULUTUSRAKENNE BEFOLKNINGENS UTBILDNINGSTRUKTUR EDUCATIONAL STRUCTURE OF POPULATION

- 6.1. TUTKINTOJA ¹⁾ SUORITTANEIDEN MÄÄRÄ JA OSUUS YLI 15-VUOTIAASTA VÄESTÖSTÄ KOULUTUSASTEITTAIN VUOSINA 1960 JA 1972
ANTALET PERSONER SOM AVLAGT EXAMINA ¹⁾ OCH DERAS ANDEL AV BEFOLKNINGEN ÖVER 15 ÅR ENLIGT UTBILDNINGSNIVÅ ÅREN 1960 OCH 1972
NUMBER OF PERSONS WHO HAVE PASSED EXAMINATIONS IN PROPORTION TO POPULATION OVER 15 YEARS OF AGE BY EDUCATIONAL LEVEL IN 1960 AND 1972

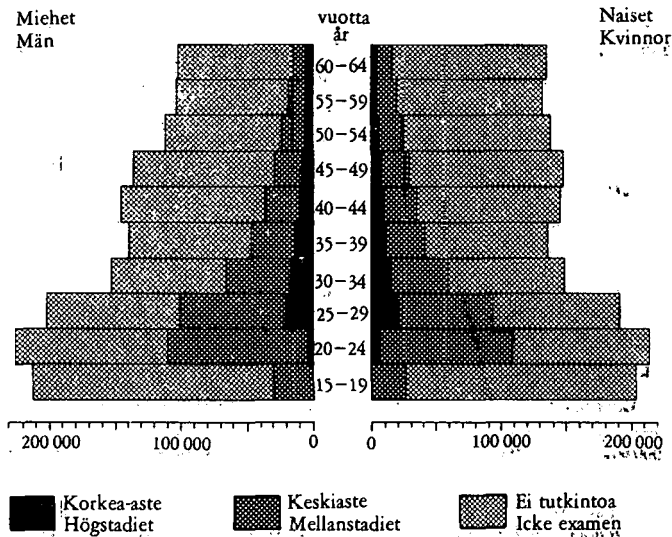
Tutkinnon suorittaneita Personer som avlagt examen		
Koulutusaste Utbildningsstadiet	1960	1972
Keskiaste - Mellanstadiet	282 000	785 000
Korkea-aste - Högstadiet	109 000	187 000
Tuntematon - Okänd	—	6 000
Yhteensä - Sammanlagt	391 000	978 000

¹⁾ Tutkinnolla tarkoitetaan kaikkea lukioissa, ammatillisissa oppilaitoksissa ja korkeakouluissa loppuun suoritettua koulutusta, jossa koulutusaika on ollut vähintään 4–6 kk. Mukaan on luettu myös vähintään 4–6 kk kestäneiden kurssien suoritukset.

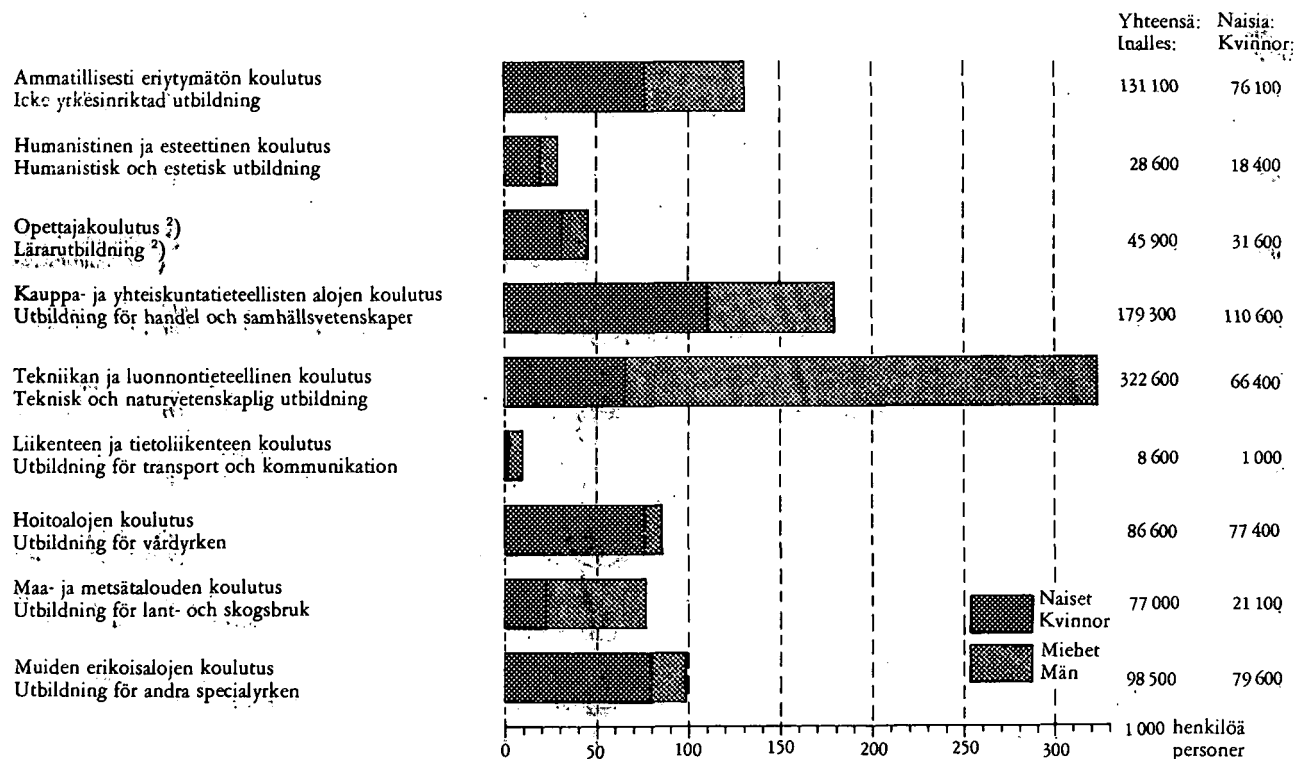
¹⁾ Med examen avses all i gymnasier, i yrkesutbildningsanstalter och i högskolor slutförd utbildning där utbildningstiden omfattat minst 4–6 månader. Även fullgjorda kurser som varat minst 4–6 månader är medräknade.

6.2. TUTKINTOJA SUORITTANEIDEN OSUUS YLI 15-VUOTIAASTA VÄESTÖSTÄ KOULUTUSASTEITTAIN IÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUONNA 1972
PERSONER SOM AVLAGT EXAMEN I PROPORTION TILL BEFOLKNING ÖVER 15 ÅR ENLIGT UTBILDNINGSNIVÅ, ÅLDER OCH KÖN ÅR 1972
PERSONS WHO HAVE PASSED EXAMINATIONS IN PROPORTION TO POPULATION OVER 15 YEARS OF AGE BY EDUCATIONAL LEVEL, AGE AND SEX IN 1972

Ikäryhmä, vuotta Åldersgrupp, år	Keskiaste - Mellanstadiet		Korkea-aste - Högstadiet	
	Naiset Kvinnor	Miehet Män	Naiset Kvinnor	Miehet Män
	%			
65 -	6.5	7.7	3.1	4.3
60-64	9.1	10.4	3.4	4.9
55-59	11.2	12.3	3.2	5.2
50-54	13.3	14.2	3.7	5.9
45-49	14.5	15.0	4.7	6.1
40-44	17.2	18.1	6.4	7.5
35-39	22.8	23.9	7.6	9.4
30-34	30.0	30.9	10.0	11.5
25-29	38.5	39.3	10.2	10.4
20-24	48.9	47.0	2.4	1.5
15-19	12.9	14.1	0.0	0.0

6.3. TUTKINTOJA SUORITTANEEN VÄESTÖN MÄÄRÄ KOULUTUSALAN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUONNA 1972
ANTALET BEFOLKNINGEN SOM AVLAGT EXAMINA ENLIGT UTBILDNINGSMÅRÅDE OCH KÖN ÅR 1972
NUMBER OF PERSONS WHO HAVE PASSED EXAMINATIONS BY FIELD OF EDUCATION AND SEX IN 1972

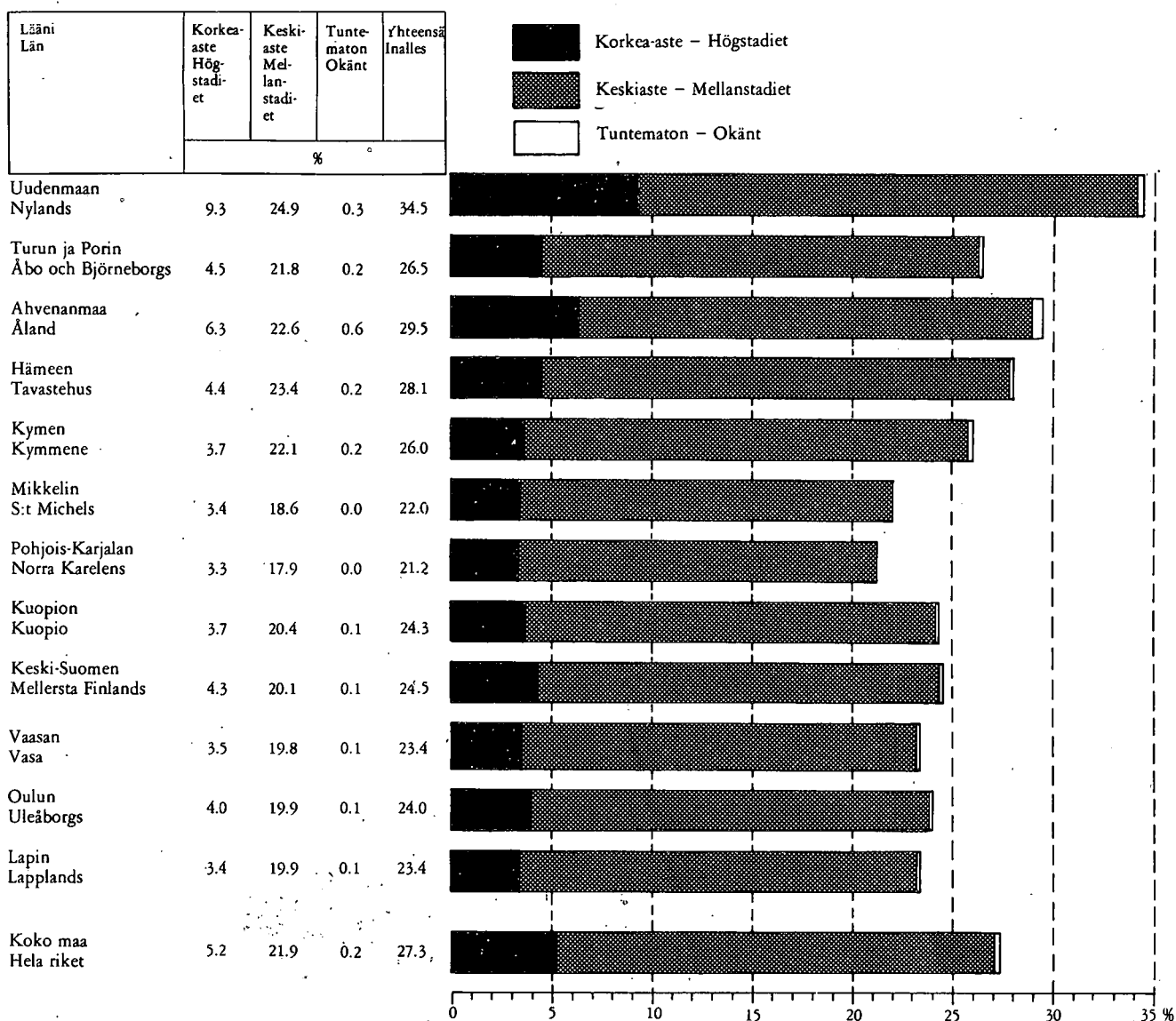
1) Koulutusaloittaisia tietoja sukupuolen mukaan esitetään myös taulussa 14.1.

2) Opettajakoulutus sisältää vain suoraan opettajiksi valmistavan tutkinnon suorittaneet, ei jonkin muun tutkinnon pohjalta opettajiksi auskultoineita.

1) Uppgifter utbildningsområdevis enligt kön framläggs även i tabell 14.1.

2) Lärarutbildningen innefattar endast de som avlagt examina som leder direkt till läraryrket, inte de personer som auskulterat som lärare utgående från någon annan examen.

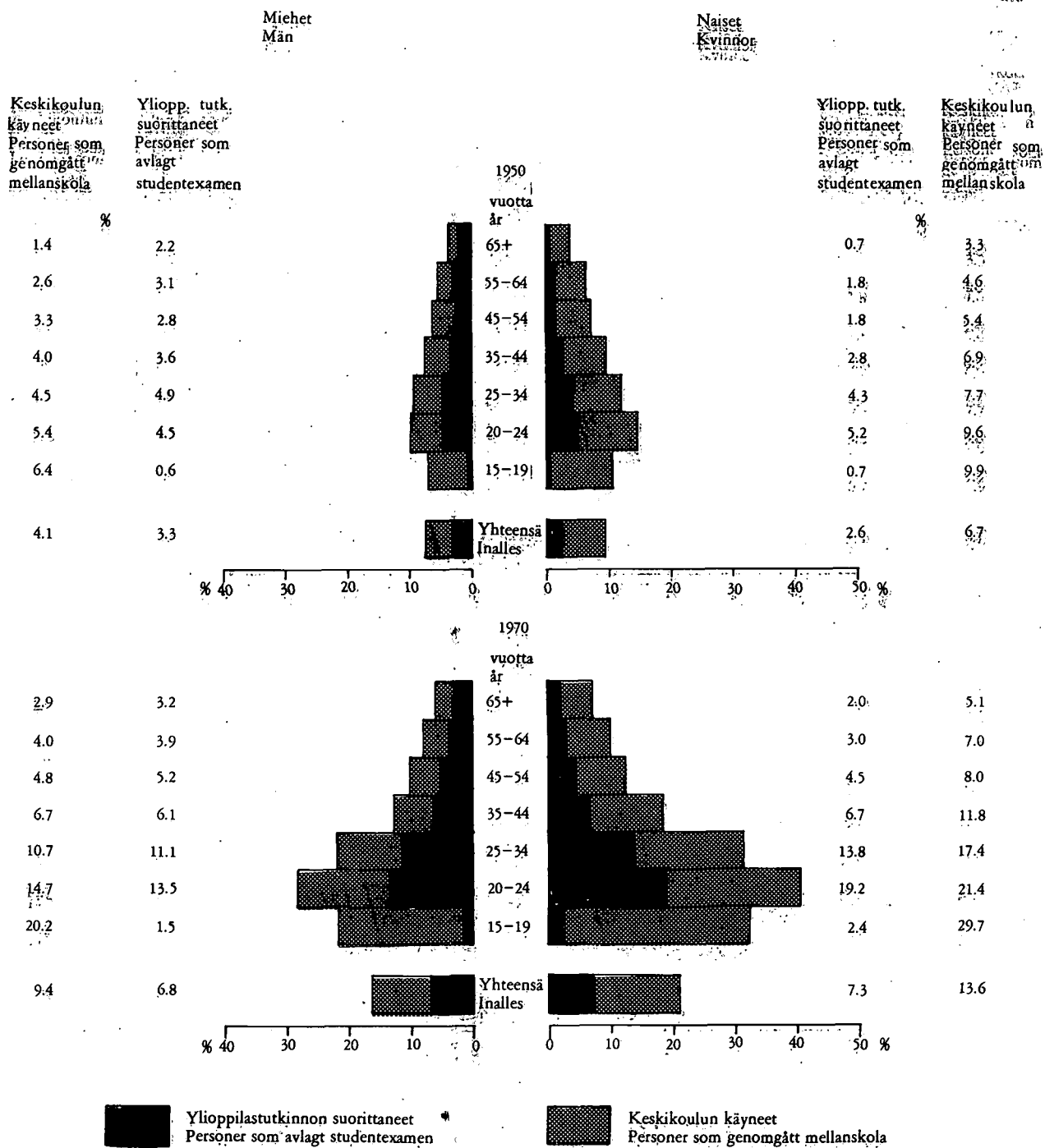
6.4. TUTKINTOJA SUORITTANEIDEN OSUUS YLI 15-VUOTIAASTA VÄESTÖSTÄ KOULUTUSASTEEN MUKAAN LÄÄ-
NEITTÄIN ¹⁾ VUONNA 1972
PERSONER SOM AVLAGT EXAMINA I PROPORTION TILL BEFOLKNING ÖVER 15-ÅR ENLIGT UTBILDNINGSNIVÅ LÄNSVIS ¹⁾
ÅR 1972
PERSONS WHO HAVE PASSED EXAMINATIONS IN PROPORTION TO POPULATION OVER 15 YEARS OF AGE BY EDUCATIONAL LEVEL
AND PROVINCE IN 1972

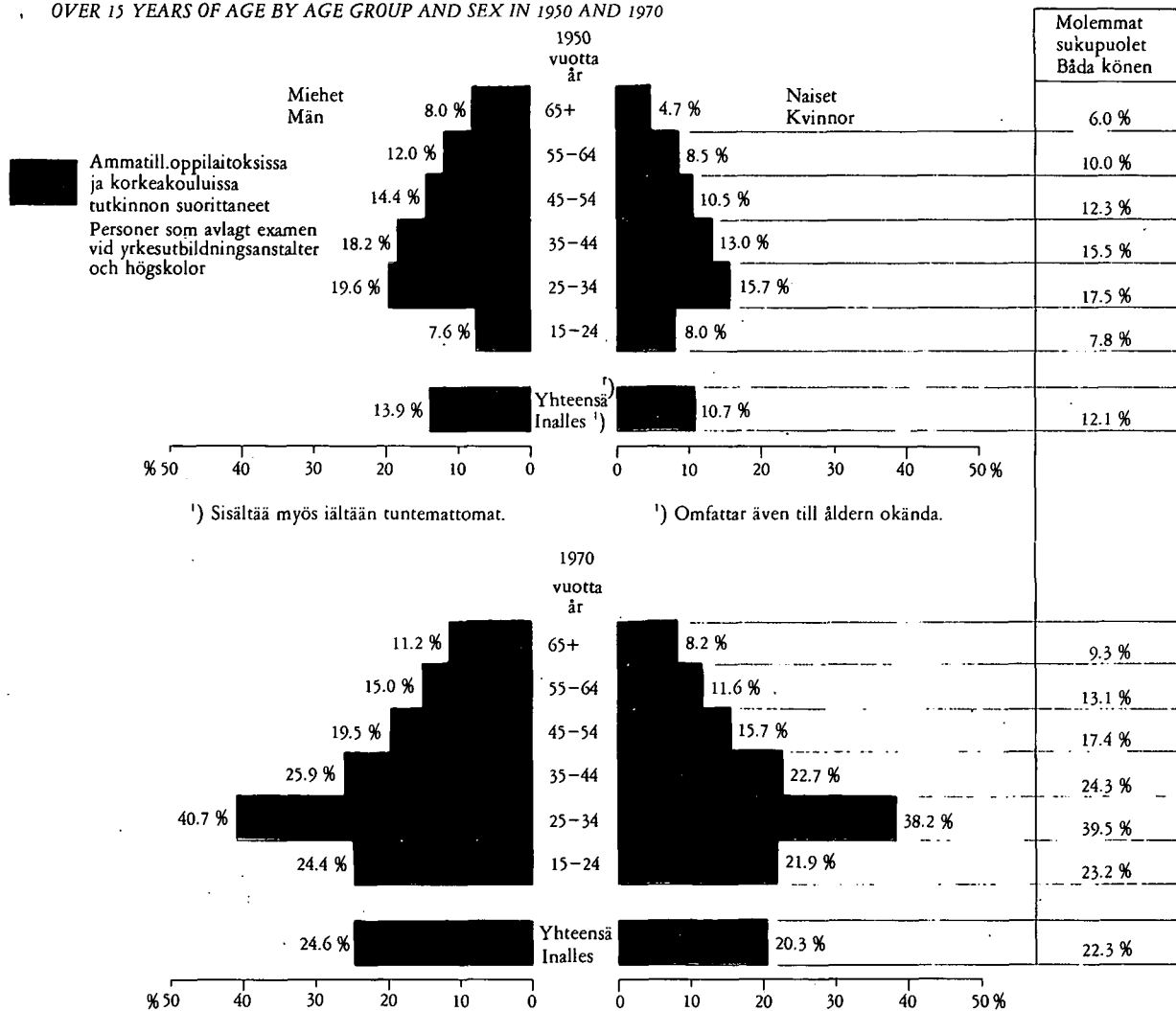
¹⁾ Henkikirjoituskunnan mukaan.

¹⁾ Enligt mantalsskrivningskommun.

6.5. KESKIKOULUN KÄYNEIDEN JA YLIOPPILASTUTKINNON SUORITTANEIDEN OSUUS YLI 15-VUOTIAASTA VÄESTÖSTÄ IKÄRYHMITTÄIN SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1950 JA 1970
PERSONER SOM GENOMGÅTT MELLANSKOLA ELLER ÄVLÄGT STUDENTEXAMEN I PROPORTION TILL BEFOLKNING ÖVER 15 ÅR ENLIGT ÅLDERSGRUPP OCH KÖN ÅREN 1950 OCH 1970
PERSONS WHO HAVE COMPLETED SECONDARY SCHOOL LOWER LEVEL OR PASSED MATRICULATION EXAMINATION IN PROPORTION TO POPULATION OVER 15 YEARS OF AGE BY AGE GROUP AND SEX IN 1950 AND 1970

6.6. AMMATILLISISSA OPPILAITOKSISSA JA KORKEAKOULUISSA TUTKINNON SUORITTANEIDEN OSUUS YLI 15-VUOTIAASTA VÄESTÖSTÄ IKÄRYHMITTAIN SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1950 JA 1970
PERSONER SOM AVLAGT EXAMEN VID YRKESUTBILDNINGSANSTÄLTER ELLER HÖGSKOLOR I PROPORTION TILL BEFOLKNINGEN ÖVER 15 ÅR ENLIGT ÅLDERSGRUPP OCH KÖN ÅREN 1950 OCH 1970
PERSONS WHO HAVE PASSED EXAMINATIONS AT VOCATIONAL INSTITUTES OR HIGH-SCHOOLS IN PROPORTION TO POPULATION OVER 15 YEARS OF AGE BY AGE GROUP AND SEX IN 1950 AND 1970

KOULUTUSPALVELUT JA VÄESTÖN KOULUTUKSEEN OSALLISTUMINEN
UTBILDNINGSTJÄNSTER OCH BEFOLKNINGENS DELTAGANDE I UTBILDNING
EDUCATIONAL SERVICES AND PARTICIPATION OF POPULATION IN EDUCATION

6.7. OPPILASMÄÄRÄT OPPILAITOSTYYPEITTÄIN VUOSINA 1950-1974
ELEVANTALET ENLIGT LÄROANSTALTSTYP ÅREN 1950-1974
NUMBER OF STUDENTS BY TYPE OF EDUCATIONAL INSTITUTE IN 1950-1974

Vuosi År	Yhteensä Inalles		Oppilaitostyyppi - Läroanstaltstyp					
			Yleissivistävää koulutusta antavat oppilaitokset 1) Läroanstalter för allmänbildande undervisning 1)		Ammatilliset oppilaitokset Yrkesutbildningsanstalter		Korkeakoulut Högskolor	
	Oppilasmäärä Antalet studerande	%	Oppilasmäärä Antalet studerande	%	Oppilasmäärä Antalet studerande	%	Oppilasmäärä Antalet studerande	%
1950 ..	639 000	100	591 000	92.5	34 000	5.3	14 000	2.2
1955 ..	795 000	100	733 000	92.2	46 000	5.8	16 000	2.0
1960 ..	936 000	100	851 000	90.9	61 000	6.5	24 000	2.6
1965 ..	950 000	100	824 000	86.7	85 000	8.9	41 000	4.3
1970 ..	970 000	100	806 000	83.1	106 000	10.9	58 000	6.0
1974 ..	992 000	100	803 000	80.9	121 000	12.2	68 000	6.9

1) Käsittää kansa- ja kansalaiskoulut, peruskoulut, apukoulut, kuuromyökkäin- ja sokeainkoulut, oppikoulut sekä kansanopistot ja kansankorkeakoulut.

1) Omfattar folk- och medborgarskolor, grundskolor, hjälpskolor, skolor för dövstumma och blinda, läroverk samt folkhögskolor och folkakademier.

6.8. LUKIOIDEN JA AMMATILLISTEN OPPILAITOSTEN¹⁾ OPPILAAT KOULUTUSALOITTAIN SUKUPUOLEN MUKAAN VUONNA 1974
ELEVER I GYMNASIER OCH YRKESUTBILDNINGSANSTALTER¹⁾ ENLIGT UTBILDNINGSMÖRÅDE OCH KÖN ÅR 1974
STUDENTS IN SECONDARY SCHOOLS AND VOCATIONAL INSTITUTES BY FIELD OF EDUCATION AND SEX IN 1974

Koulutusala Utbildningsområde	Kaikki oppilaat Samtliga elever			Uudet oppilaat Nya elever	
	Yhteensä Inalles	Naisia Kvinnor	% ²⁾	Yhteensä Inalles	%
Lukiot ³⁾ – Gymnasier ³⁾	92 761	54 438	58.7	33 455	29.5
Muu ammatillisesti eriytymätön koulutus – Övrig icke yrkesinriktad utbildning	290	19	6.6	–	–
Humanistinen ja esteettinen koulutus – Humanistisk och estetisk utbildning	2 783	1 935	69.5	1 260	1.1
Opettajakoulutus – Lärarutbildning	2 054	1 710	83.3	1 286	1.1
Kauppa- ja toimistoalan koulutus – Utbildning för handel och kontor	27 130	19 539	72.0	13 994	12.3
Teknillisen alan koulutus – Teknisk utbildning	57 802	7 532	13.0	37 661	33.2
Liikenteen ja tietoliikenteen koulutus – Utbildning för transport och kommunikation	1 469	456	31.0	1 273	1.1
Hoitoalojen koulutus – Utbildning för vårdyrken	8 616	8 034	93.2	6 170	5.4
Maa- ja metsätalouden koulutus – Utbildning för lant- och skogsbruk	3 938	587	14.9	3 143	2.8
Muiden erikoisalojen koulutus – Utbildning för andra specialyrken	16 880	13 456	79.7	15 137	13.4
Yhteensä – Inalles	213 723	107 706	50.4	118 003	100.0

- 1) Kaikkien koulutusasteiden vähintään 400 tuntia kestävä koulutus.
2) Kullakin koulutusallalla.
3) Syyslukukaudella 1974.

- 1) Utbildning på samtliga stadier omfattande minst 400 timmar.
2) På vart och ett utbildningsområde.
3) Höstterminen 1974.

6.9. KORKEAKOULUOPISEKELIJAT SEKÄ NÄISTÄ UDET OPISEKELIJAT SUKUPUOLEN MUKAAN OPINTOALOITTAIN SYSSLUKUKAUDELLA 1974*
HÖGSKOLESTUDERANDE SAMT NYA STUDERANDE BLAND DEM, ENLIGT KÖN OCH STUDIERIKTNING HÖST-TERMINEN 1974*
HIGH-SCHOOL STUDENTS AND NEW STUDENTS AMONG THEM BY SEX AND FIELD OF EDUCATION IN AUTUMN TERM 1974*

Opintoala Studieriktning	Kaikki opiskelijat Alla studerande	Uudet opiskelijat Nyinskrivna studerande			
		Kaikkiaan Inalles	%	Naisia Kvinnor	% ¹⁾
Teologinen – Teologisk	1 138	181	1.5	66	36.5
Oikeustieteellinen – Juridisk	2 808	463	3.7	183	39.5
Lääketieteellinen – Medicinsk	4 147	723	5.8	353	48.8
Humanistinen – Humanistisk	14 055	1 820	14.7	1 324	72.7
Matemaattis- luonnontieteellinen – Matematisk-naturvetenskaplig	11 654	1 806	14.5	769	42.6
Farmaseuttinen – Farmaceutisk	740	160	1.3	125	78.1
Yhteiskuntatieteellinen – Samhällsvetenskaplig	6 746	864	7.0	450	52.1
Kasvatustieteellinen ²⁾ – Pedagogisk	5 623	2 618	21.1	1 739	66.4
Liikuntakasvatus – Fysisk fostran	405	91	0.7	52	57.1
Maat. – metsätieteellinen – Agr. – forstvetenskaplig	1 539	295	2.4	139	47.1
Eläinlääketieteellinen – Veterinärmedicinsk	199	36	0.3	14	38.9
Teknillinen – Teknisk	9 070	1 655	13.3	263	15.9
Kauppätieteellinen – Ekonomisk	8 142	1 470	11.8	801	54.5
Taloudellis-hallinnoll. – Ekonomisk och administrativ	1 869	238	1.9	97	40.8
Yhteensä – Sammanlagt	68 135	12 420	100.0	6 375	51.3

- 1) Kullakin opintoalalla.
2) Sisältää opettajakoulutuksen.

- 1) Inom var och en studieriktning.
2) Omfattar lärarutbildning.

6.10. KANSANOPISTOT JA -KORKEAKOULUT SEKÄ KANSALAIK- JA TYÖVÄENOPISTOT VUOSINA 1950–1975
FOLKHÖGSKOLOR OCH -AKADEMIER SAMT MEDBORGAR- OCH ARBETARINSTITUT ÅREN 1950–1975
FOLK HIGH SCHOOLS AND HIGHER-LEVEL FOLK HIGH SCHOOLS, CIVIC AND WORKERS' INSTITUTES IN 1950–1975

Työkausi Arbetsår	Kansanopistot ja kansankorkeakoulut ¹⁾ Folkhögskolor och -akademier ¹⁾			Kansalais- ja työväenopistot Medborgar- och arbetarinstitut		
	Määrä Antal	Oppilaita – Elever		Määrä Antal	Oppilaita – Elever	
		Yhteensä Inalles	Naisia Kvinnor %		Yhteensä Inalles	Naisia Kvinnor %
1950/51	78	4 330	71.4	96	42 416	65.8
1955/56	83	5 181	73.6	103	53 598	70.2
1960/61	82	6 357	74.0	110	72 003	69.3
1965/66	83	7 784	75.4	154	112 457	69.0
1970/71	82	6 603	72.2	239	273 433	68.5
1971/72	83	5 214	73.5	246	317 790	68.6
1972/73	86	5 498	75.2	255	362 374	69.8
1973/74	86	5 293	75.2	259	394 123	70.4
1974/75	86	4 892	77.0	265	423 462	70.4

1) Työvuoteen 1970/71 saakka 4 viikkoa ja työvuodesta 1971/72 lähtien 24 viikkoa opistossa opiskelleet.

1) Fram till arbetsåret 1970/71 elever som studerat 4 veckor och fr.o.m. arbetsåret 1971/72 elever som studerat 24 veckor vid institutet.

6.11. UUDET KORKEAKOULUOPISELIJAT ISÄN SOSIAALIASEMAN MUKAAN LUKUVUOSINA 1966/67 JA 1970/71
NYINTAGNA HÖGSKOLESTUDERANDE ENLIGT FADERNS SOCIALA STÄLLNING LÅSÅREN 1966/67 OCH 1970/71
NEW HIGH-SCHOOL STUDENTS BY FATHER'S SOCIAL STATUS IN ACADEMIC YEARS 1966/67 AND 1970/71

Isän sosiaaliasema Faderns sociala ställning	1966/67	1970/71
	%	
Ylemmät toimihenkilöt ja heihin verrattavat yrittäjät – Högre funktionärer och med dem jämförbara företagare	32.1	28.4
Alemmat toimihenkilöt ja pienyrittäjät – Lägre funktionärer och småföretagare	29.2	27.6
Ammattitaitoiset työntekijät – Specialarbetare	16.5	17.8
Ammattitaidottomat työntekijät – Icke specialarbetare	3.4	3.3
Maanviljelijät, kalastajat, eläinten kasvattajat, puutarhurit – Lantbrukare, fiskare, djuruppfödare, trädgårdsodlare	17.3	20.6
Muut (eläkeläiset, joiden ent. ammatista ei ole tietoa, opiskelijat yms.) – Övriga (pensionerade vilkas tidigare yrke är okänt, studerande osv.)	1.4	2.2
Yhteensä – Sammanlagt	(10 162) 100.0	(9 558) 100.0

6.12. LUKIOISSA, AMMATILLISISSA OPPILOITOKSISSA JA KORKEAKOULUISSA OPISELUKUNSA ALOITTANEIDEN OSUUKET IKÄLUOKISTAAN LÄÄNEITTÄIN VUOSINA 1971 JA 1974
DE SOM PÄBÖRJAT SINA STUDIER I GYMNASIUM, YRKESUTBILDANDE LÄROANSTALTER OCH HÖGSKOLOR I PROPORTION TILL MOTSVARANDE ÅLDERSKLASS LÄNSVIS ÅREN 1971 OCH 1974
PERSONS BEGINNING STUDIES IN SECONDARY SCHOOLS, VOCATIONAL INSTITUTES OR HIGH-SCHOOLS IN PROPORTION TO CORRESPONDING AGE GROUPS BY PROVINCE IN 1971 AND 1974

Lääni Län	Alempi keskiaste. Lägre mellanstadiet		Ylempi keskiaste Högre mellanstadiet		Korkea-aste Högstadiet	
	Ammatillinen ¹⁾ Yrkesutbildande ¹⁾		Lukio Gymnasium		Ammatillinen ²⁾ Yrkesutbildande ²⁾	
					Ammatillinen ³⁾ sekä yliopistot ja korkeakoulut Yrkesutbildande ³⁾ samt universitet och högskolor	
	% 16–18-vuotiaiden keskimääräisestä ikäluokasta % av 16–18 åringar genomsnittligt i åldersgruppen		% 19–24-vuotiaiden keskimääräisestä ikäluokasta % av 19–24 åringar genomsnittligt i åldersgruppen			
	1971	1974	1971	1974	1971	1974
Uudenmaan – Nylands	43.5	46.5	53.7	51.9	13.7	14.1
Turun ja Porin – Åbo och Björneborgs ..	42.7	43.8	38.3	41.0	13.5	14.6
Ahvenanmaa – Åland	73.9	77.0	22.3	19.7	24.3	32.4
Hämeen – Tavastehus	48.0	54.0	39.0	42.3	14.4	16.8
Kymen – Kymmene	45.4	54.8	36.7	42.8	15.7	20.5
Mikkelin – S:t Michels	47.3	51.6	29.0	38.1	12.3	14.4
Pohjois-Karjalan – Norra Karelen	48.8	50.7	31.2	36.3	7.5	8.1
Kuopion – Kuopio	50.7	59.2	34.4	41.3	9.8	15.8
Keski-Suomen – Mellersta Finland	42.9	46.5	38.1	41.5	6.3	10.2
Vaasan – Vasa	46.2	51.6	36.1	40.7	15.2	19.8
Oulun – Uleåborgs	43.3	52.6	35.1	40.3	10.3	15.0
Lapin – Lapplands	48.1	47.9	33.5	38.5	14.0	14.2
Koko maa – Hela riket	45.6	50.2	39.1	42.9	12.8	15.4
					22.1	27.5

1) Esim. ammatillikoulu, kauppakoulu, apuhoitaja.

2) Esim. teknillinen koulu, sairaanhoitaja.

3) Esim. opistoinsinööri, dipl. insinööri, humanististen tieteiden kandidaatti, filosofian kandidaatti.

1) T.ex. yrkesskola, handelsskola, hjälpskötarska.

2) T.ex. teknisk skola, sjukvårdare.

3) T.ex. läroverksingenjör, dipl. ingenjör, kandidat i de humanistiska vetenskaperna, filosofiekandidat.

6.13. OPISKELUNSA ALOITTANEIDEN OSUUS "ALOITTAMISIKÄISTEN" IKÄLUOKASTA KOULUTUSASTEEN MUKAAN VUOSINA 1960, 1965, 1971 JA 1974
PERSONER SOM INLETT SINA STUDIER I PROPORTION TILL ÅRSKLASSEN I "STUDIEÅLDER" ENLIGT UTBILDNINGSNIVÅ ÄREN 1960, 1965, 1971 OCH 1974
PERSONS WHO HAVE COMMENCED STUDIES IN PROPORTION TO COHORT OF STUDYING AGE BY EDUCATIONAL LEVEL IN 1960, 1965, 1971 AND 1974

Koulutusaste Utbildningsnivå	"Aloittamisikäisten" ikäluokka Årsklass i "studie- ålder"	Opiskelunsa aloittaneet Personer som inlett sina studier		Osuus "aloittamisikäisistä" Andelen av personer i "studieålder"
		Lukumäärä Antal	Vuosi År	
Keskikoulun I luokka ja peruskoulun V luokka ¹⁾ Mellanskolans I klass och grundskolans V klass ¹⁾	11- v. 11- år	37 089	1960	34.6 %
		43 040	1965	45.8 %
		56 415	1971	
		68 577	1974	
Älemmän keskiasteen ammatillinen koulutus Yrkesutbildning på lägre mellanstadiet	16-18 v. keskimääräinen ikäluokka 16-18 år genomsnittlig åldersklass		1960	
			1965	
		38 190	1971	41.4 %
		40 323	1974	
Lukion I luokka ²⁾ Gymnasiets I klass ²⁾	16-18 v. keskimääräinen ikäluokka 16-18 år genomsnittlig åldersklass	14 610	1960	21.9 %
		22 456	1965	42.7 %
		32 778	1971	44.1 %
		34 459	1974	
Ylemmän keskiasteen ja korkean asteen ammatillinen koulutus Yrkesutbildning på högre mellanstadiet och högstadiet	19-21 v. keskimääräinen ikäluokka 19-21 år genomsnittlig åldersklass		1960	
			1965	
		19 703	1971	41.1 %
		22 173	1974	
Yliopistot ja korkeakoulut ³⁾ Universitet och högskolor ³⁾	19-21 v. keskimääräinen ikäluokka 19-21 år genomsnittlig åldersklass	6 248	1960	30.9 %
		10 590	1965	44.1 %
		10 710	1971	45.1 %
		12 882	1974	

¹⁾ Peruskoulun tai keskikoulun opetussuunnitelman mukaan opiskelevat.

²⁾ I luokalla olevät + luokattomissa lukioissa aloittaneet uudet oppilaat.

³⁾ Sisältää korkeakouluissa tapahtuvan opettajien valmistuksen.

¹⁾ Personer som följer grundskolans eller mellanskolans läroplan.

²⁾ Elever i I klass + nya elever som börjat i klasslösa gymnasier.

³⁾ Innehåller lärarförberedning vid högskolor.

6.14. AMMATILLISIIN OPILAITOKSIIN SEKÄ KORKÉAKOULUIHIN PYRKINEET JA HYVÄKSYTYT PYRKIJÄN KOTILÄÄN MUKAAN VUONNA 1972
INTRÄDESSÖKANDE OCH GODKÄNDA TILL YRKESUTBILDNINGSANSTALTER OCH HÖGSKOLOR ENLIGT SÖKANDENS HEMLÄN ÅR 1972
APPLICANTS AND ADMITTED TO VOCATIONAL INSTITUTES AND HIGH-SCHOOLS BY APPLICANT'S HOME PROVINCE IN 1972

Lääni Län	Pyrkineitä Inträdessökande	Hyväksyttyjä Godkända	Hyväksyttyjä pyrkineistä Godkända av inträdessökande
			%
Uudenmaan - Nylands	27 867	14 112	50.6
Turun ja Porin - Åbo och Björneborgs	19 873	12 175	61.3
Ahvenanmaa - Åland	405	308	76.0
Hämeen - Tavastehus	19 731	11 178	56.7
Kymen - Kymmene	11 520	6 745	58.6
Mikkelin - St. Michels	7 993	4 850	60.7
Pohjois-Karjalan - Norra Karelen	8 650	4 770	55.1
Kuopion - Kuopio	10 994	6 548	59.6
Keski-Suomen - Mellersta Finland	9 655	5 399	55.9
Vaasan - Vasa	14 357	9 205	64.1
Oulun - Uleåborgs	17 425	10 132	58.1
Lapin - Lapplands	9 146	5 222	57.1
Ulkomaalaiset ja tuntemattomat - Utlänningar och okända	733	310	42.3
Yhteensä - Inalles	158 356	90 956	57.4

6.15. AMMATILLISISSA OPPILAITOKSISSA KOTILÄÄNISSÄ JA MUUALLA OPISKELUN ALOITTANEET LÄÄNEITTÄIN VUONNA 1972
ELEVER SOM INLETT STUDIER I YRKESUTBILDNINGSANSTALTER I HEMLÄN ELLER ANNORSTÄDES LÄNSVIS ÅR 1972
STUDENTS WHO HAVE TAKEN UP STUDIES AT VOCATIONAL INSTITUTES IN HOME PROVINCE OR ELSEWHERE BY PROVINCE IN 1972

Lääni Län	Opiskelun aloittaneet – Elever som inlett studier					
	Omassa läänissä I eget län		Muualla Annorstädes		Yhteensä Inalles	
		%		%		%
Uudenmaan – Nylands	8 098	85.3	1 396	14.7	9 494	100
Turun ja Porin – Åbo och Björneborgs	6 786	79.5	1 742	20.5	8 528	100
Ahvenanmaa – Åland	163	71.5	65	28.5	228	100
Hämeen – Tavastehus	6 064	75.0	2 016	25.0	8 080	100
Kymen – Kymmene	3 617	72.9	1 346	27.1	4 963	100
Mikkelin – S:t Michels	1 949	59.7	1 317	40.3	3 266	100
Pohjois-Karjalan – Norra Karelen	2 098	68.6	960	31.4	3 058	100
Kuopion – Kuopio	3 112	74.9	1 045	25.1	4 157	100
Keski-Suomen – Mellersta Finland	2 178	62.2	1 325	37.8	3 503	100
Vaasan – Vasa	4 927	77.3	1 447	22.7	6 374	100
Oulun – Uleåborgs	4 815	73.9	1 701	26.1	6 516	100
Lapin – Lapplands	2 579	76.8	781	23.2	3 360	100
Koko maa – Hela riket	46 386	75.4	15 141	24.6	61 527	100

6.16. EPÄPÄTEVIEN OPETTAJIEN OSUUS ERI KOULUTYYPEISSÄ LÄÄNEITTÄIN VUONNA 1973
ANDELEN INKOMPETENTA LÄRARE I OLIKA SKOLTYPER LÄNSVIS ÅR 1973
PROPORTION OF UNQUALIFIED TEACHERS IN DIFFERENT TYPES OF SCHOOLS BY PROVINCE IN 1973

Lääni
Län

Koulutyyppi – Skoltyp						
	Kansa- ja peruskoulut ¹⁾ Folk- och grundskolor ¹⁾	Oppikoulu ¹⁾ Läroverk ¹⁾		Ammatilliset oppilaitokset (v. 1974) Yrkesutbildningsanstalter (år 1974)		
		Virat Tjänster	Virat ²⁾ Tjänster ²⁾	Päätömiset tuntiopettajat ²⁾ Timlärare i huvudsyssla ²⁾	Päätömiset opettajat Lärare i huvudsyssla	Sivutoimis opettajat Lärare i bisyssla
Opettajista epäpäteviä, % Av lärare inkompetenta, %						

Uudenmaan – Nylands	4.3	2.6	44.6	28.9	49.0
Turun ja Porin – Åbo och Björneborgs	6.1	7.0	64.3	32.6	70.2
Ahvenanmaa – Åland	18.9	..	..	34.8	47.1
Hämeen – Tavastehus	4.0	10.2	45.9	23.0	54.2
Kymen – Kymmene	6.7	2.4	52.6	31.0	65.9
Mikkelin – S:t Michels	8.0	12.9	72.7	24.9	54.1
Pohjois-Karjalan – Norra Karelen	9.3	12.5	70.7	31.5	59.0
Kuopion – Kuopio	10.7	9.0	67.0	28.7	60.4
Keski-Suomen – Mellersta Finland	6.6	7.5	45.0	33.1	60.5
Vaasan – Vasa	10.3	9.0	83.2	32.3	68.0
Oulun – Uleåborgs	11.8	11.9	58.0	38.8	66.3
Lapin – Lapplands	16.9	21.4	100.0	35.8	69.7
Koko maa – Hela riket	8.2	7.1	54.6	30.5	59.8

1) Syksyllä 1973 oli peruskoulujärjestelmään siirtynyt Lapin lääni kokonaan, Oulun ja Keski-Suomen lääneistä suurin osa sekä muista lääneistä osa kunnista, yhteensä 158 kuntaa.

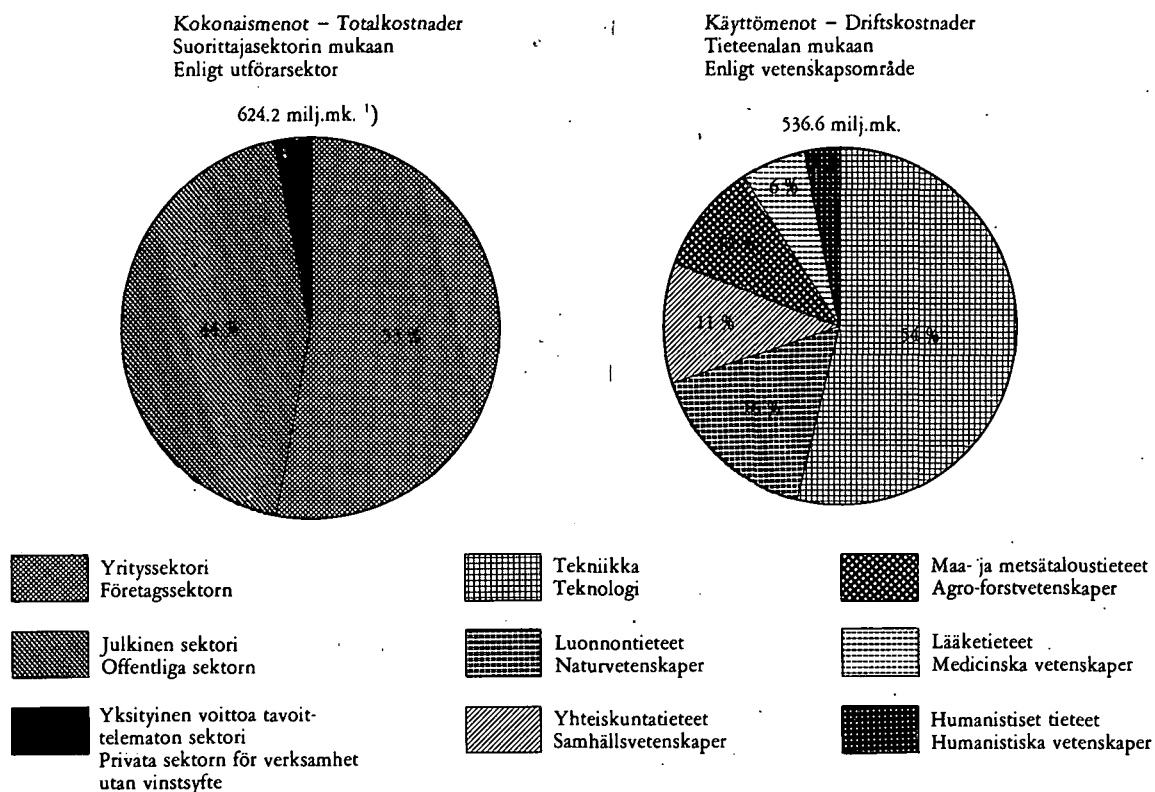
2) Pätevyys on selvitetty oppiaineittain.

1) Hösten 1973 hade en övergång till grundskolesystemet skett i hela Lapplands län, största delen av Uleåborgs och Mellersta Finland län samt i en del av kommunerna i övriga län; sammanlagt 158 kommuner.

2) Kompetens har utretts enligt läroämne.

**TUTKIMUSLOTT
FORSKNINGSFÖRHÅLLANDEN
RESEARCH CONDITIONS**

**6.17. TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISTOIMINNAN MENOT SUORITTAJASEKTORIN JA TIETEENALAN MUKAAN VUONNA 1973
FORSKNINGS- OCH UTVECKLINGSVERKSAMHETENS KOSTNADER ENLIGT UTFÖRARSEKTOR OCH VETENSKAPSOMRÅDE
ÅR 1973
COSTS OF RESEARCH AND DEVELOPMENT BY SECTOR AND BRANCH OF SCIENCE IN 1973**

Kokonaismenot – Totalkostnader			Käyttömenot – Driftskostnader		
Suorittajasektori Utförarsektor	milj.m.k.	%	Tieteenala Vetenskapsområde	milj.m.k.	%
Yrityssektori – Företagssektorn	332.3	53	Tekniikka – Teknologi	288.7	54
Julkinen sektori – Offentliga sektorn	276.5	44	Luonnontieteet – Naturvetenskaper	83.1	16
Yksityinen voittoa tavoittelematon sektori – Privata sektorn för verksamhet utan vinstsyfte	15.4	3	Yhteiskuntatieteet – Samhällsvetenskaper	60.7	11
Yhteensä – Inalles	624.2 ¹⁾	100	Maa- ja metsätaloustieteet – Agro-forstvetenskaper	54.5	10
			Lääketieteet – Medicinska vetenskaper	33.7	6
			Humanistiset tieteet – Humanistiska vetenskaper	15.9	3
			Yhteensä – Inalles	536.6	100

¹⁾ 0.9 % markkinahintaisesta bruttokansantuotteesta.

¹⁾ 0.9 % av inhemsk bruttoprodukt till marknadspris.

6.18. VALTION TUTKIMUSMENOT TAVOITTEITTAIN VUOSINA 1970 JA 1974
STATENS FORSKNINGSKOSTNADER ENLIGT MÅLSÄTTNING ÅREN 1970 OCH 1974
COSTS OF GOVERNMENT RESEARCH BY AIM IN 1970 AND 1974

Tavoite Målsättning	1970		1974		1970-74 Muutos yhteensä Förändring sammanlagt %
	1 000 mk (vuoden 1970 rahana - i 1970-års pengar)	%	1 000 mk (vuoden 1970 rahana - i 1970-års pengar)	%	
Maa-, metsä-, riista- ja kalatalous - Lant-, skogs-, vilt- och fiskerihushållning	24 760	22.3	27 220	16.8	10
Teollisuus, kaivos- ja rakennustoiminta sekä palveluelinkeinot - Industri, gruv- och bygg- nadsverksamhet samt servicenärningar	19 180	17.3	36 980	22.9	93
Energian tuotanto ja jakelu - Energi produktion och distribution	6 290	5.7	9 370	5.8	49
Kuljetus ja tietoliikenne - Transport och kommunikation	2 090	1.9	5 120	3.2	145
Maanpuolustus - Landsförsvar	7 880	7.1	11 610	7.2	47
Maa, vesi ja ilmakehä sekä niiden käyttö - Jorden, luften och vattnet samt deras användning	10 130	9.1	13 150	8.1	30
Asunnot ja yhdyskunnat - Bostäder och sam- hället	1 180	1.1	2 120	1.3	80
Ympäristönsuojelu - Miljövärd	1 480	1.3	2 790	1.7	88
Työelämä ja työolosuhteet - Arbetsliv och arbetsförhållanden	820	0.7	780	0.5	- 5
Terveystenhuolto - Hälsovård	1 340	1.2	2 370	1.5	77
Sosiaaliturva - Socialskydd	610	0.5	1 150	0.7	89
Koulutus - Utbildning	780	0.7	3 510	2.2	350
Kulttuuri - Kultur	5 580	5.0	6 520	4.0	17
Kansainväliset suhteet - Internationella för- bindelser	420	0.4	1 400	0.9	233
Muu yhteiskuntapolitiikka - Övrig samhälls- politik	3 000	2.7	6 080	3.8	103
Muut yhteiskuntapalvelukset - Övriga samhälls- tjänster	2 340	2.1	3 020	1.9	29
Yleinen tieteen edistäminen (pl. korkeakoulut) - Allmänt befrämjande av vetenskapen (exkl. högskolorna)	23 220	20.9	28 380	17.6	22
Yhteensä - Inalles	111 100	100.0	161 570¹⁾	100.0	45
Korkeakoulut - Högskolor	79 450		101 910²⁾		28

1) Vuoden 1974 rahassa 263 380 000 markkaa.
2) Vuoden 1974 rahassa 166 110 000 markkaa.

1) I 1974-års pengar 263 380 000 mk.
2) I 1974-års pengar 166 110 000 mk.

7. SOSIAALITURVA SOCIALSKYDD SOCIAL SECURITY

Johdanto

Aineellisen hyvinvoinnin lisääntyessä joudutaan kiinnittämään erityistä huomiota hyvinvoinnin oikeudenmukaiseen jakautumiseen eri väestöryhmien kesken. Erilaiset riski- ja vähemmistöryhmät jäävät helposti osattomiksi hyvinvoinnin yleisestä kasvusta ilman yhteiskunnan erityistoimenpiteitä. Sosiaalipolitiikan avulla pyritään kaikille kansalaisille ja erityisesti heikompiaisille turvaamaan kohtuullinen elämisen taso ja toimeentuloturva.

Sosiaalipolitiikan osa-alueet ja tehtävät voidaan jakaa usealla tavalla. Sosiaalipolitiikkaan kuuluvat mm. eräät työ-, asunto-, terveys- ja alkoholipolitiikan tehtävät ja sosiaaliturvapolitiikka. Sosiaaliturvapolitiikkaan liittyvät toisaalta toimeentuloturvasta huolehtiminen sosiaalivakuutuksen ja sosiaaliavustuksen avulla (rahallinen apu) sekä sosiaalipalvelut.

Tässä julkaisussa on sosiaaliturvaa ja sen kehittymistä kuvattu ensin eräissä riskitilanteissa (sairaus, opiskelu, työttömyys) ja riskiryhmissä (eläkeläiset, huoltoapua tarvitsevat). Kuvauksen kohteena ovat lähinnä rahallisen avun muodot eli sosiaalivakuutus ja -avustus. Toisessa alaluvussa kuvataan sosiaalipalveluja eli toiminnallista apua. Mukaan on otettu tietoja lapsille, perheille ja vanhuksille tulevista sosiaalipalveluista. Kolmannessa alaluvussa esitetään tietoja sosiaalimenoista.

Sosiaaliturvaan liittyviä tietoja on esitetty luvussa 1 (Taloudelliset tekijät) julkisten kulutusmenojen kuvauksen yhteydessä, luvussa 4 (Tulonjako) kotitalouksien saamien tulonsiirtojen osalta sekä luvussa 5 (Terveys) esitettäessä tietoja sairauspäivärahoista ja työkyvyttömyyseläkkeensaajista.

Nykyisten sosiaaliturvatilastojen perusteella ei voida laskea, paljonko on perheitä ja henkilöitä, jotka saavat useammanlaatuista tulonsiirtoa. Sosiaalipalvelutilastot eivät anna tietoja kaikista pääteiden väärinkäyttäjistä. Tilasto kehitysvammaisista ei kata avohuollossa olevia. Invalidien huollosta ei laadita järjestelmällistä tilastoa.

Keskeistä sisällöstä

Toimeentuloturva

Sairaus: Sosiaalivakuutukseen kuuluvia sairauskorvauksia maksettiin vuonna 1974 1 217 milj. markkaa, josta suurin osa eli 1 014 milj. markkaa oli sairausvakuutuskorvauksia. Työtulokorvaukset (päivärahat ja äitiysrahat) muodostivat samana vuonna yli 45 % sairausvakuutuskorvausten kokonaismäärästä. Eniten päivärahapäiviä työikäistä asukasta kohden oli Itä-Suomessa ja Pohjois-Suomessa, mutta keskimääräinen päiväkorvaus oli suurin Etelä-Suomessa ja erityisesti Helsingissä.

Inledning

Då den materiella välfärden ökar blir man tvungen att fästa speciell uppmärksamhet vid en rättvis fördelning av välfärden mellan de olika befolkningsgrupperna. Olika risk- och minoritetsgrupper blir lätt utanför den allmänna ökningen av välfärden om inte samhället vidtar särskilda åtgärder. Med hjälp av socialpolitiken strävar man till att trygga en skälig levnadsstandard och ett utkomstskydd för alla medborgare och i synnerhet för de sämre lottade.

Socialpolitikens delområden och dess uppgifter kan indelas på flera sätt. Till socialpolitiken hör bl.a. vissa uppgifter inom arbets-, bostads-, hälsovårds- samt alkoholpolitiken och socialskyddspolitik. Till socialskyddspolitik hör å ena sidan ombesörjandet av utkomstskyddet med hjälp av socialförsäkring och socialbidrag (finansiell hjälp) samt sociala tjänster.

I denna publikation visas socialskyddet och utvecklingen av det, först i vissa risksituationer (sjukdom, studier, arbetslöshet) och riskgrupper (pensionärer och de som behöver socialhjälp). Föremål för beskrivningen är närmast de finansiella formerna av hjälp eller socialförsäkringen och -understödet. I det andra underkapitlet framläggs sociala tjänster eller den aktiva hjälpen. I framställningen har man tagit med uppgifter om de sociala tjänster som kommer barn, familjer och äldre till del. I det tredje underkapitlet framläggs uppgifter rörande sociala utgifter.

Uppgifter som hänför sig till socialskyddet har framlagts i kapitel 1 (Ekonomiska faktorer) i samband med offentliga konsumtionsutgifter, i kapitel 4 (Inkomstfördelning) för de av hushållen erhållna inkomstöverföringsandel, samt i kapitel 5 (Hälsa) där uppgifter rörande dagpenning för sjukdom och mottagare av invaliditetspension omnämnas.

På basen av den förefintliga statistiken över socialskyddet kan man inte räkna ut hur många familjer och personer som får flera slags inkomstöverföringar. Ur statistiken över sociala tjänster får man inte uppgifter om alla missbrukare av berusningsmedel. Statistiken över utvecklingshämmande täcker inte den öppna vården. Någon systematisk statistik förs inte över invalidvården.

Centralt innehåll

Existensskydd

Sjukdom: År 1974 utbetalades 1 217 milj. mark i sjukersättningar som hörde till socialförsäkringen. Största delen, eller 1 014 milj. mark, var sjukförsäkringsersättningar. Ersättningarna för arbetsinkomst (dag- och moderskapspenning) översteg samma år med mer än 45 % sjukförsäkringsersättningarnas totala belopp. De flesta dagpenningdagarna per invånare i arbetsålder fanns i Östra Finland och i Norra Finland men den högsta genomsnittliga dagsersättningen fanns i Södra Finland och särskilt i Helsingfors.

Opiskelu: Yliopisto- ja korkeakouluopiskelijoiden tärkein opintojen rahoitusmuoto oli vuonna 1973 laina. Se oli tärkein rahoitusmuoto 67 %:lle. Vanhempien tuki oli tärkein opintojen rahoitusmuoto vain 5 %:lle yliopisto- ja korkeakouluopiskelijoita. 43 %:lle muista opiskelijoista se sen sijaan oli tärkein rahoitusmuoto. Lukuvuonna 1974–1975 valtion opintolainatakauksia oli 123 800 kappaletta, ja keskimääräinen laina oli 4 317 markkaa.

Työttömyys: Vuonna 1975 oli työttömiä työnhakijoita yhteensä 50 900 henkeä, joista työttömyyskassa-avustusten saajia oli 34 700 ja työttömyyskorvauksen saajia 5 900. Kokonaan ilman avustusta tai korvausta jäi samana vuonna 10 300 työtöntä työnhakijaa eli noin viidennes kaikista. Työllisyyskursseilla oli vuonna 1975 8 800 henkeä.

Eläkkeet: Suomen eläkejärjestelmän laajenemista kuvaa se, että uuden kansaneläkejärjestelmän voimaantulon jälkeen eli vuosina 1957–1974 on eläkkeensaajien lukumäärä kaksinkertaistunut. Kansaneläkelaitoksen maksamia yleisiä peruseläkkeitä sai vuoden 1974 lopussa noin 863 000 henkeä. Vuonna 1974 sai valtion vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkettä noin 103 000 henkeä, kunnallisia vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeitä noin 48 000 henkeä ja vastaavia yksityisoikeudellisia eläkkeitä (työ- ja yrittäjäeläkkeitä) noin 343 000 henkeä. Kansaneläkkeen työkyvyttömyyseläkkeenä saavista 54,8 % sai myös työ- tai virkaeläkettä kun taas kansaneläkkeen vanhuuseläkkeenä saavista vain 38,4 % sai myös työ- tai virkaeläkettä.

Tulottomia pelkän kansaneläkkeen saajia oli vuoden 1974 lopussa noin 115 000 henkeä, joista noin 83 %:lla kokonaiseläke oli 500–700 markkaa kuukaudessa. Julkisoikeudellisten eläkkeiden saajista 23,5 % sai kokonaiseläkettä yli 1 500 markkaa kuukaudessa ja 31,2 % 1 000–1 500 markkaa. Sen sijaan yksityisoikeudellisten eläkkeiden saajista 4,4 % sai kokonaiseläkettä yli 1 000 markkaa kuukaudessa, ja elle 500 markkaa kuukaudessa sai 36,4 %. Täyden kansaneläkkeen määrä oli vuonna 1957 221 markkaa laskettuna vuoden 1974 hintatason mukaan ja vuonna 1974 565 markkaa. Lainsäädäntömuutosten johdosta tapahtuneet täyden kansaneläkkeen reaalikorotukset ovat olleet suurimmat vuosina 1966 ja 1973. Tukilisää saavien eli varattomimpien eläkkeensaajien osuus kaikista eläkkeensaajista oli suurin Oulun läänissä (58,9 %) ja pienin Uudenmaan läänissä (34,7 %).

Huoltoapu: Huoltoavun kotiaivustuksena (rahalisena avustuksena) saaneita oli vuonna 1973 noin 200 000 eli 4,3 % koko väestöstä. Uudenmaan läänissä oli huoltoapua kotiaivustuksena saaneiden osuus väestöstä suurin (4,9 %) ja Ahvenanmaalla pienin (2,0 %). Avuntarpeen syynä on sairaus selvästi yleisin.

Sosiaalipalvelut

Lapset ja perheet: Päivähoitopaikat ovat lisääntyneet nopeasti. Vuonna 1964 oli toiminnassa olevia päivähoitopaikkoja noin 26 000 ja vuonna 1975 jo

Studier: Lån utgjorde år 1973 den viktigaste studiefinansieringsformen för universitets- och högskolestuderanden. För 67 % var det den viktigaste finansieringsformen. För endast 5 % av universitets- och högskolestuderandena var föräldrarnas ekonomiska stöd den viktigaste finansieringsformen för studierna. Å andra sida var det den viktigaste finansieringsformen för 43 % av andra studeranden. Under läsåret 1974–1975 var antalet statsgaranterade studielån 123 800 och det genomsnittliga lånebeloppet 4 317 mark.

Arbetslöshet: År 1975 fanns sammanlagt 50 900 arbetslösa arbetssökanden. Av dem erhöll 34 700 understöd från arbetslöshetskassa och 5 900 arbetslöshetsersättning. Helt utan understöd eller ersättning blev samma år 10 300 arbetslösa arbetssökanden eller ca en femtedel av samtliga. 8 800 personer deltog år 1975 i sysselsättningskurser.

Pensioner: Hur pensionssystemet i Finland utvidgats visar det faktum att efter det det nya folkpensionssystemet trädde i kraft eller under åren 1957–1974 har antalet pensionstagare fördubblats. I slutet av år 1974 fick ca 863 000 personer folkpensionsanstaltens allmänna grundpensioner. År 1974 fick ca 103 000 personer statens åldrings-, invaliditets- och familjepensioner, ca 48 000 personer fick kommunala åldrings-, invaliditets- och familjepensioner och ca 343 000 personer lyfte motsvarande privaträttsliga pensioner (arbets- och företagarpensioner). 54,8 % av dem som erhöll folkpensionens invaliditetspension lyfte även arbets- eller tjänstepension. Men bara 38,4 % av dem som lyfte folkpensionens ålderdomspension lyfte även arbets- eller tjänstepension.

I slutet av år 1974 var antalet personer helt utan inkomst och vilka endast lyfte folkpension ca 115 000. Av dessa hade ca 83 % en total pension på 500–700 mark i månaden. Av dem som lyfte offentligrättsliga pensioner fick 23,5 % en total pension på över 1 500 mark i månaden och 31,2 % mellan 1 000–1 500 mark. Däremot fick 4,4 % av dem som lyfte privaträttsliga pensioner en total pension på över 1 000 mark i månaden och 36,4 % fick under 500 mark i månaden. Folkpensionens fulla belopp var 221 mark år 1957 räknad enligt 1974-års prisnivå och 565 mark år 1974. På grund av ändringar i lagstiftningen har folkpensionens realförhöjning varit störst åren 1966 och 1973. De flesta som erhöll stödtillägg eller med andra ord den största andelen medellösa pensionstagare av alla pensionstagare fanns i Uleåborgs län (58,9 %). Minst fanns det i Nylands län (34,7 %).

Socialhjälp: Ca 200 000 personer eller 4,3 % av hela befolkningen erhöll år 1973 socialhjälp i form av hemunderstöd (finansiellt bidrag). Den största andelen, av hela befolkningen av dem som fick socialhjälp i form av hemunderstöd fanns i Nylands län (4,9 %) och den minsta på Åland (2,0 %). Den allmänaste orsaken till hjälpbehovet var sjukdom.

Sociala tjänster

Barn och familjer: Dagvårdsplatserna har ökat snabbt. År 1964 fanns det ca 26 000 verksamma dagvårdsplatser och år 1975 var de redan ca 82 000.

noin 82 000. Kuitenkin päivähoitopaikkoja oli vuonna 1974 vain noin 30 % kuntien arvioimasta tarpeesta. Lastensuojelulapsia oli vuonna 1974 noin 18 000, ja näistä suurin osa turvattomia (esimerkiksi orpoja). Kodinhoitoavun laajuus on kasvanut. Vuonna 1971 sai 108 490 ruokakuntaa kodinhoitoapua ja vuonna 1974 jo 146 942 ruokakuntaa. Avun tarpeen syinä ovat vanhusten sairaudet kasvaneet suuresti: vuonna 1971 22,7 % kodinhoitoavun työtunneista aiheutui vanhuksien sairauksista ja vuonna 1974 jo 44,2 %.

V a n h u k s e t : Vanhusten hoitopaikkojen osuus yli 65 vuotiaista on vähentynyt, mutta vanhuksille varattujen asuntojen osuus on taas lisääntynyt. Vuonna 1974 vanhusten hoitopaikkoja oli noin 25 600 ja vanhusten asunnoissa huoneita noin 21 300. Vanhusten hoitopaikkojen ja asuinhuoneiden yhteismäärä tuhatta yli 65 vuotiaista kohden oli suurin Oulun läänissä ja pienin Ahvenanmaalla sekä Vaasan läänissä.

Sosiaalimenöt

Julkisen sektorin sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusten tuottamiseen käytetyistä varoista oli vuonna 1974 lähes 45 % sairauteen ja terveyteen liittyviä, lähes 18 % vanhuuteen ja työkyvyttömyyteen liittyviä ja vajaat 11 % lapsiin ja perheisiin liittyviä sosiaalimenoja. Sen sijaan työntantajien ja vakuutettujen sosiaalivakuutusmaksuilla rahoitettiin ylivoimaisesti eniten vanhuuteen ja työkyvyttömyyteen liittyviä menoja (lähinnä vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeitä). Näiden osuus oli noin 73 % kaikista työntantajien ja vakuutettujen sosiaalimenoista.

Ändå var antalet dagvårdsplatser år 1974 endast ca 30 % av kommunernas uppskattade behov. År 1974 fanns det ca 18 000 barnskyddsbarn, av vilka största delen var varnlösa (t.ex. föräldralösa). Omfattningen av hemvårdshjälp har ökat. År 1971 fick 108 490 hushåll hemvårdshjälp och år 1974 redan 146 942 hushåll. Av orsakerna till hjälpbehovet har åldringarnas sjukdomar ökat mycket: år 1971 var orsaken åldringars sjukdom till 22,7 % av hemvårdshjälpens arbetstimmar, och år 1974 redan 44,2 %.

Å l d r i n g a r : Andelen vårdplatser för åldringar har minskat för dem som fyllt 65 år men andelen bostäder som reserverats för åldringar har åter ökat. År 1974 var antalet vårdplatser för åldringar ca 25 600 och antalet rum i åldringsbostäderna ca 21 300. Det sammanlagda antalet vårdplatser och bostadslägenheter för åldringar, per tusen personer över 65 år, var störst i Uleåborgs län och minst på Åland samt i Vasa län.

Sociala utgifter

Av de medel som används till den offentliga sektorns social- och hälsovård användes år 1974 närmare 46 % för sociala utgifter i anslutning till sjuk- och hälsovården, närmare 18 % till åldrings- och invalidvården och knappa 11 % för sociala utgifter i anslutning till barn och familjer. Däremot finansierades utgifter i anslutning till ålderdom och invaliditet i övervägande grad med arbetsgivarnas och de försäkrades socialförsäkringspremier (närmast ålderdoms-, arbetslöshets- och familjepension). Deras andel var ca 73 % av arbetsgivarens och de försäkrades alla sociala utgifter.

TOIMEENTULOTURVA
EXISTENSSKYDD
SUBSISTENCE SECURITY

SAIRAUS
SJUKDOM
ILLNESS

7.1. SOSIAALIVAKUUTUKSEN SAIRAUSSKORVAUKSET VUOSINA 1950–1974
SOCIALFÖRSÄKRINGENS SJUKERSÄTTNINGAR ÅREN 1950–1974
SICKNESS COMPENSATIONS OF SOCIAL INSURANCE IN 1950–1974

Vuosi År	Pakollinen vakuutus – Obligatorisk försäkring					Vapaaehtoiset avustuskassat Frivilliga understöds- kassor
	Sairaus- vakuutus Sjukför- säkring	Tapaturma- vakuutus ¹⁾ Olycksfalls- försäkring ¹⁾	Liikenne- vakuutus ¹⁾ Trafik- försäkring ¹⁾	Sotilas- vammat ²⁾ Krigs- skador ²⁾	Yhteensä Inalles	
	milj. mk (vuoden 1974 rahana ³⁾ – i 1974 års pengar ³⁾)					
1950		24.5	0	12.2	36.7	16.3
1955		42.0	3.5	10.5	56.0	28.0
1960		62.8	7.2	7.2	77.2	33.8
1965 ⁴⁾	282.5	82.3	18.7	11.2	394.8	29.9
1970	667.2	113.7	34.4	16.5	831.8	52.4
1971	774.2	130.7	37.9	16.9	959.6	64.6
1972	910.5	141.7	44.6	19.7	1 116.5	74.8
1973	935.7	138.5	44.6	21.1	1 140.0	76.3
1974	1 014.0	143.0	39.0	21.0	1 217.0	75.0

1) Osittain arvioitu.

2) Kansaneläkelaitoksen arvio.

3) Vuoden 1974 rahaksi muuttamiseen on käytetty elinkustan-
nusindeksiä.

4) Sairausvakuutuslaki tuli voimaan vuonna 1964.

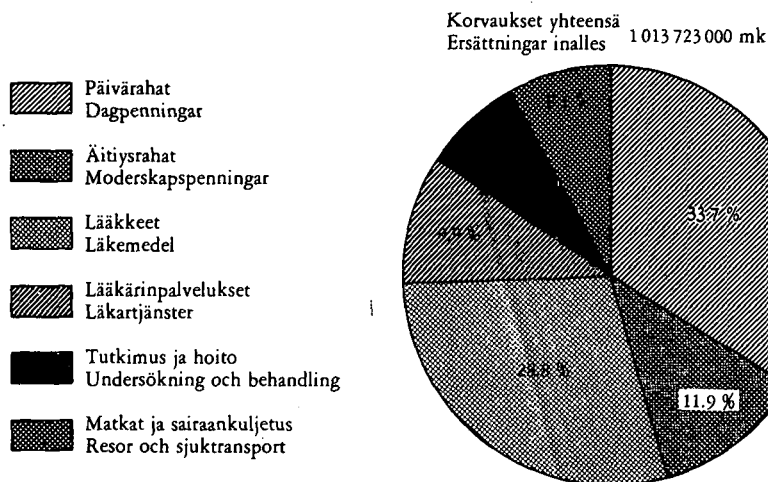
1) Delvis uppskattade.

2) Folkpensionsanstaltens uppskattning.

3) Levnadskostnadsindex har använts för omvandling till 1974 års
pengar.

4) Sjukförsäkringslagen trädde i kraft år 1964.

7.2. SAIRAUSSVAKUUTUSKORVAUSTEN JAKAUTUMINEN ETUUSLAJEITTAIN VUONNA 1974
SJUKFÖRSÄKRINGERSÄTTNINGARNAS FÖRDELNING ENLIGT FÖRMÄNSSLAG ÅR 1974
DISTRIBUTION OF SICKNESS INSURANCE COMPENSATIONS BY TYPE OF BENEFIT IN 1974

7.3. PÄIVÄRAHA- JA SAIRAANHOITOKORVAUKSET SAIRAUSSVAKUUTUSALUEITTAIN VUONNA 1974
DAGPENNING- OCH SJUKVÄRDSERSÄTTNINGAR ENLIGT SJUKFÖRSÄKRINGSKRETS ÅR 1974
DAILY AND CURATIVE CARE COMPENSATIONS BY SICKNESS INSURANCE AREA IN 1974

Sairausvakuutusalue Sjukförsäkringskrets	Päivärahopäiviä 100 työ- ikäistä asukasta kohti Dagpenningdagar per 100 invånare i arbetsålder	Päivärahat Dagpenningar	Sairaanhoitokorvaukset asukasta kohti Sjukvårdsersättningar per invånare
	kpl. – st.	mk/päivä – mk/dag	mk/vuosi – mk/år
Pohjois-Suomi – Norra Finland	680	17.51	117.0
Länsi-Suomi – Västra Finland	593	16.65	113.7
Itä-Suomi – Östra Finland	695	16.38	123.3
Lounais-Suomi – Sydvästra Finland	566	18.39	111.3
Etelä-Suomi – Södra Finland	539	20.52	115.0
Siitä – Därav: Helsinki – Helsingfors	520	22.81	132.1
Koko maa – Hela landet	594	18.33	115.5

OPISKELU
STUDIÉR
STUDIES

- 7.4. OPINTOJEN TÄRKEIMMÄT RAHOITUSMUODOT VUONNA 1973¹⁾ SEKÄ OPINTOLAINAN JA -RAHAN KESKIMÄÄRÄINEN SUURUUS JA SAAJIEN MÄÄRÄ LUKUVUOSINA 1969/70, 1972/73 JA 1974/75
STUDIERNAS VIKTIGASTE FINANSIERINGSFORMER ÅR 1973 ¹⁾ SAMT STUDIELÄNENS OCH -PENNINGENS GENOMSNITTLIGA STORLEK OCH ANTALET LÄNTAGARE UNDER LÄSÅREN 1969/70, 1972/73 OCH 1974/75
MAIN FORMS OF FINANCING STUDIES IN 1973 AND AVERAGE VALUE OF STUDENT LOAN OR GRANT AS WELL AS NUMBER OF RECIPIENTS IN ACADEMIC YEARS 1969/70, 1972/73 AND 1974/75

Eri rahoitusmuotojen jakautuminen vuonna 1973
Fördelningen av finansieringsformer år 1973

Opintoaste Utbildningsnivå	Laina Lån	Vanhempien tuki Understöd av föräldrar	Oma työ ²⁾ Eget arbete ²⁾	Muu ³⁾ Annat ³⁾	Yhteensä Inalles
	%				
Korkeakouluopiskelijat - Högskolestuderanden	67	5	19	9	100
Muut ⁴⁾ - Övriga ⁴⁾	44	43	6	7	100
Yhteensä - Sammanlagt	48	37	8	7	100

Valtion opintolainatakausten ja opintorahojen saajat
Mottagare av statsgaranterade studielån och studiepenning

Lukuvuosi Läsår	Korkeakouluopiskelijat Högskolestuderanden	Muut ⁴⁾ Övriga ⁴⁾	Yhteensä Sammanlagt	Keskimääräinen suuruus Genomsnittligt belopp
	Henkilöä - Personer			mk

Valtion opintolainataukauk-
set - Statsgarante-
rade studielån
1969/70⁵⁾

31 000

11 500

42 500

2 800

1972/73

43 500

65 500

109 000

3 316

1974/75

49 800

74 000

123 800

4 317

Opintorahat - Studiepen-
ning

1972/73

12 500

42 300

54 800

467

1974/75

13 500

70 200

83 700

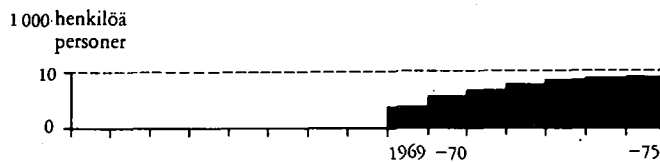
517

- 1) Tiedot perustuvat otantatutkimukseen, johon vastasi n. 7 000 opiskelijaa.
- 2) Sisältää säästöt kesäansioista.
- 3) Tästä yleisin oli puolison työ.
- 4) Sisältää lukiot, yl. ammattikoulut, kauppakoulut ja -opistot, teknilliset koulut ja opistot, sairaanhoito-oppilaitokset, emäntäkoulut, maatalousoppilaitokset, kotiteollisuusoppilaitokset, kansanopistot ja -korkeakoulut, musiikkioppilaitokset sekä kieli-instituutit.
- 5) Vain lainat, joille on myönnetty myös korkotukea.

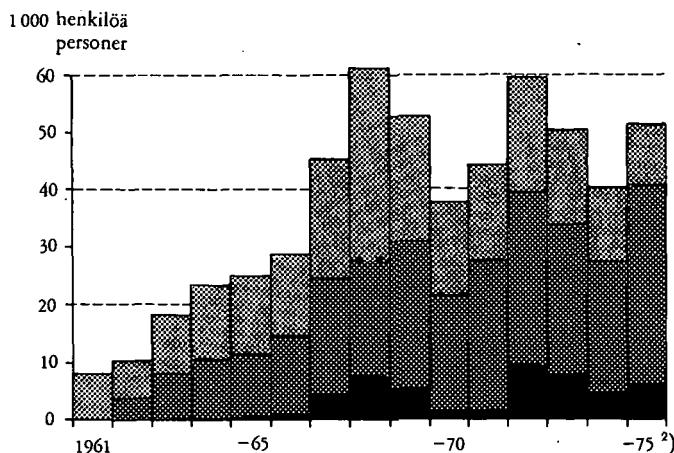
- 1) Uppgifterna baserar sig på en urvalsundersökning som ca 7 000 studerande besvarade.
- 2) Innehåller sparad del av sommarförtjänst.
- 3) Vanl. makes arbete.
- 4) Inkl. gymnasier, allm. yrkesskolor, handelsskolor och institut, tekniska skolor och institut, sjukvårdsläroanstalter, husmodersskolor, lantbruksläroanstalter, hemsjögsläroanstalter, folkhögskolor och -akademier, musikinrättningar samt språkinstituten.
- 5) Endast lån vilka även beviljats räntestöd.

7.5. TYÖTTÖMIEN TOIMEENTULOTURVA VUOSINA 1961-75
UT KOM STSKYDD FÖR ARBETSLÖSA ÅREN 1961-75
UNEMPLOYMENT COMPENSATION AND ASSISTANCE IN 1961-75

Työllisyyskurseilla olevat - Personer på sysselsättningskurser

Työttömät työnhakijat - Arbetslösa arbetssökande

■ Työttömyyskorvauksen saajat ¹⁾ Mottagare av arbetslöshets-
ersättning ¹⁾ ■ Työttömyyskassa-avustuksen saajat ¹⁾ Mottagare av understöd ur
arbetslöshetskassa ¹⁾ ■ Ilman avustusta tai korvausta
Utan understöd eller ersättning

Vuosi År	Työttömät työnhakijat - Arbetslösa arbetssökande			
	Yhteensä Inalles	Työttö- myyskassa- avustuksen saajat ¹⁾ Mottagare av under- stöd ur arbetslös- hets- kassa ¹⁾	Työttö- myys- korvauk- sen saajat ¹⁾ Mottagare av arbetslös- hets- ersättning ¹⁾	Ilman avustusta tai korvausta Utan understöd eller ersättning
	Henkilöä - Personer			
1961	8 200		150	
1962	10 300	3 700	140	6 460
1963	18 100	7 900	110	10 090
1964	23 400	10 400	160	12 840
1965	25 000	11 300	380	13 320
1966	28 700	13 800	770	14 130
1967	45 100	20 200	4 500	20 400
1968	61 000		7 600	
1969	52 700	25 400	5 400	21 900
1970	37 700	19 900	1 600	16 200
1971	44 100	25 700	1 700	16 700
1972	59 500	30 200	9 200	20 100
1973	50 200	26 200	7 600	16 400
1974	40 100	22 700	4 500	12 900
1975	50 900	34 700 ²⁾	5 900 ²⁾	10 300

¹⁾ Vuosina 1961-67 työttömiä työttömyyskassan jäseniä.

²⁾ Vuonna 1975 keskimääräinen työttömyyskassa-avustus päivältä oli n. 36 mk ja työttömyyskorvaus vastaavasti n. 26 mk.

¹⁾ Åren 1961-67 arbetslösa medlemmar av arbetslöshetskassa.

²⁾ År 1975 var det genomsnittliga understödet ur arbetslöshetskassan per dag ca 36 mk och arbetslöshetsersättningen var motsvarigt ca 26 mk.

ELÄKKEET
PENSIONER
PENSIONS

7.6. KANSANELÄKKEIDEN JA MUIDEN YLEISTEN PERUSELÄKKEIDEN SAAJIEN LUKUMÄÄRÄT VUOSINA 1957–1974
ANTAL MOTTAGARE AV FOLKPENSIONER OCH ANDRA ALLMÄNNA GRUNDPENSIONER UNDER ÅREN 1957–1974
NUMBER OF RECIPIENTS OF NATIONAL AND OTHER UNIVERSAL BASIC PENSIONS, 1957–1974

Vuosi År	Kaikki yleisten perus- eläkkeiden saajat Samtliga mottagare av allmänna grund- pensioner	Kansaneläkkeensaajat Folkpensionstagare			Lapsen- hoitotuet Vårdbidrag för barn	Perhe-eläkkeet Familjepensioner		Rintama- sotilas- eläkkeet Front- mannapensioner
		Vanhuus- eläkkeet Ålderdoms- pensioner	Työ- kyvyttömyys- eläkkeet 1) Invaliditets- pensioner 1)	Vanhuuden tuet Ålder- domsstöd		Lesken- eläkkeet Änke- pensioner	Lapsen- eläkkeet Barn- pensioner	
	1 000							
1957	431	311	114	6	.	.	.	.
1960	472	329	122	22	.	.	.	.
1965	525	373	125	26	.	.	.	.
1970	709	429	172	27	4	20	57	.
1974	863	492	241	21	9	22	50	28

1) Sisältää työttömyyseläkkeet vuodesta 1971 lähtien.

1) Omfattar fr.o.m. år 1971 även arbetslöshetspensioner.

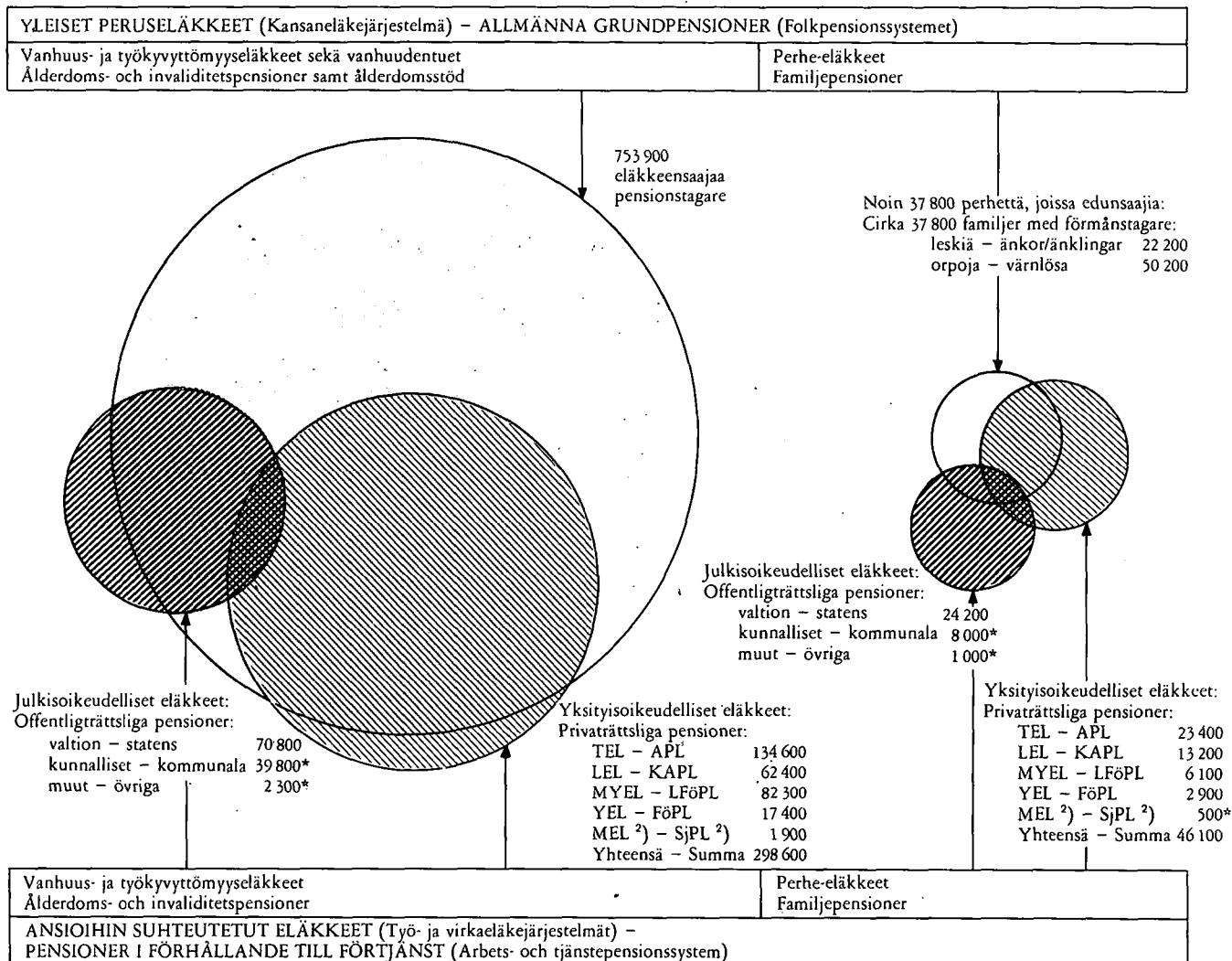
7.7. VIRKA- JA TYÖELÄKKEIDEN SAAJIEN MÄÄRÄT VUOSINA 1970 JA 1974
ANTALET PERSONER SOM MOTTOG TJÄNSTE- OCH ARBETSPENSION ÅREN 1970 OCH 1974
NUMBER OF RECIPIENTS OF RETIREMENT PENSION IN 1970 AND 1974

	1970	1974
<i>Julkisoikeudelliset eläkkeet – Offentligträttsliga pensioner</i>		
Valtion eläkkeet – Statens pensioner		
Vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeet 1) – Ålderdoms- och invaliditetspensioner 1).	61 3142)	78 971
Perhe-eläkkeet – Familjepensioner	18 2942)	24 344
Yhteensä – Sammanlagt	79 6082)	103 315
Kunnalliset eläkkeet 3) – Kommunala pensioner 3)		
Vanhuuseläkkeet – Ålderdomspensioner	5 246	11 850
Työkyvyttömyyseläkkeet – Invaliditetspensioner	3 453	9 294)
Perhe-eläkkeet – Familjepensioner	1 359	2 986
Yhteensä – Sammanlagt	10 058	24 8045)
<i>Yksityisoikeudelliset eläkkeet – Privaträttsliga pensioner</i>		
Vanhuuseläkkeet – Ålderdomspensioner	61 125	150 186
Työkyvyttömyyseläkkeet – Invaliditetspensioner	56 673	145 7104)
Perhe-eläkkeet – Familjepensioner	16 910	45 510
Yhteensä – Sammanlagt	134 708	342 6155)
Näistä – Därav		
TEL 6) – APL 6)	82 406	158 182
LEL 7) – KAPI 7)	44 635	75 617
MYEL 8) – LFöPL 8)	5 626	88 466
YEL 9) – FöPL 9)	2 041	20 350

- 1) Virkamies-, työntekijäin- ja ylimääräiset eläkkeet.
- 2) Luvut ovat eläkkeiden lukumääriä. Vuonna 1972 aloitettiin eläkkeensaajien lukumäärien erittely.
- 3) Kunnallisen eläkelaitoksen hoitamat eläkkeet. Lisäksi maksettiin vanhan eläkejärjestelmän mukaisia eläkkeitä vuoden 1974 lopussa 23 000 eläkkeensaajalle.
- 4) Sisältää myös osaeläkkeet.
- 5) Sisältää myös työttömyyseläkkeet.
- 6) Työntekijäin eläkelaki.
- 7) Lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijöiden eläkelaki.
- 8) Maatalousyrittäjäin eläkelaki.
- 9) Yrittäjäin eläkelaki.

- 1) Tjänstemanna-, arbetstagar- och extra pensioner.
- 2) Talen anger antalet pensioner. År 1972 började specificeringen av pensionstagare.
- 3) Pensioner handhavna av den kommunala pensionsanstalten. Därutöver betalades pensioner enligt det gamla pensions-systemet i slutet av år 1974 till 23 000 pensionstagare.
- 4) Inkl. även delpensioner.
- 5) Inkl. även arbetslöshetspensioner.
- 6) Lagen om pension för arbetstagar.
- 7) Lagen om pension för arbetstagar i kortvariga arbetsförhållanden.
- 8) Lagen om pension för lantbruksföretagare.
- 9) Lagen om pension för företagare.

7.8. VANHUUS-, TYÖKYVYTTÖMYYS- JA PERHE-ELÄKETURVAN MUODOSTUMINEN ¹⁾: ERI ELÄKELAKIEN PIIRIIN KUULUNEIDEN ELÄKKEIDEN LUKUMÄÄRÄ JA KESKINÄINEN PÄÄLLEKKÄISYYS VUODEN 1974 LOPUSSA
 ÄLDERDOMS-, INVALIDITETS- OCH FAMILJEPENSIONSSKYDDET UTGÖR ¹⁾: ANTALET PENSIONER SOM LYDER UNDER OLIKA PENSIONSLAGAR OCH HUR DE INBÖRDES ÖVERLAPPAR VARANDRA VID SLUTET AV ÅR 1974
 OLD-AGE, INVALIDITY AND FAMILY PENSIONS: NUMBER OF PENSIONS COVERED BY VARIOUS PENSIONS ACTS AND OVERLAPPS AT THE END OF 1974

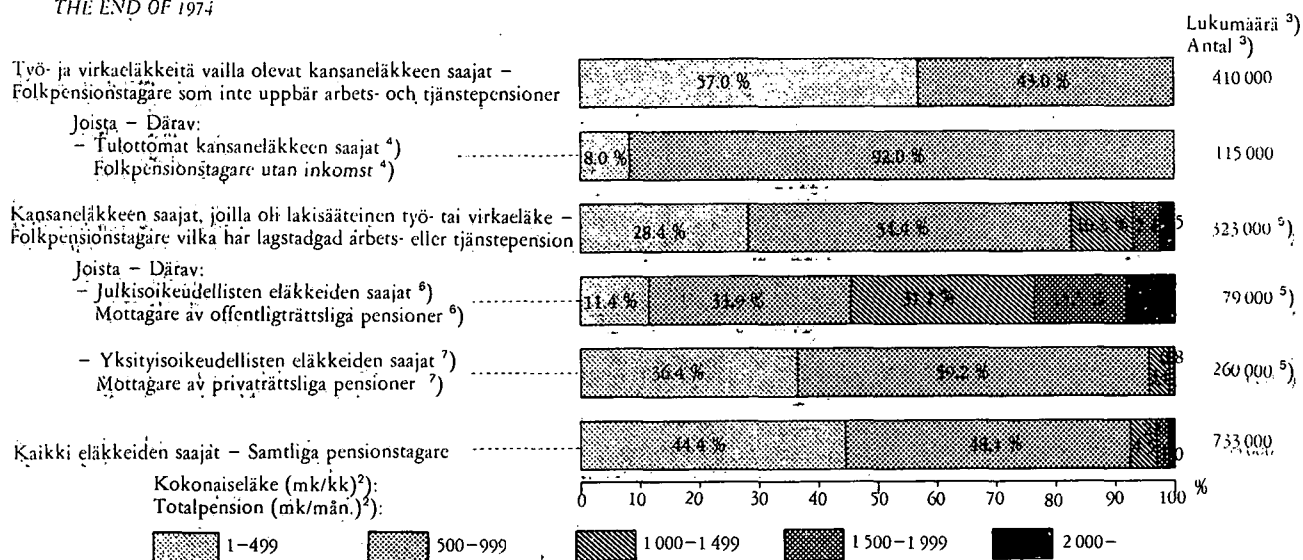
¹⁾ Ympyröiden koko on piirretty eri eläkejärjestelmien piiriin kuuluvien eläkkeiden lukumäärien osoittamassa suhteessa. Eläkkeiden keskinäinen päällekkäisyys on arvioitu Kansaneläkelaitoksessa. Lukumääriin sisältyvät myös 60–64-vuotiaat työttömyyseläkkeen saajat.
²⁾ Merimieseläkkeet.

¹⁾ Cirkelnas storlek har ritats i det förhållande som antalet pensioner vilka hör till olika pensionssystem anger. Pensionernas inbördes överlappning har uppskattats av Folkpensionsanstalten. I antalen ingår även 60–64-åringar som lyfter arbetslöshetspension.
²⁾ Sjömanspensioner.

7.9. LAKISÄÄTEISTEN TYÖ- JA VIRKAELÄKKEIDEN SAAJIEN OSUDET KANSANELÄKKEENSAAJISTA SUKUPUOLEN MUKAAN VUODEN 1974 LOPUSSA
 ANDELEN FOLKPENSIONSTAGARE VILKA MOTTAR LAGSTADGAD ARBETS- OCH TJÄNSTEPENSIONER ENLIGT KÖN I SLUTET AV ÅR 1974
 RECIPIENTS OF RETIREMENT PENSION IN PROPORTION TO RECIPIENTS OF NATIONAL PENSION BY SEX AT THE END OF 1974

	Työ- ja virkaeläkkeiden saajia yhteensä Arbets- och tjänstepensionstagare sammanlagt		
	Kaikista kansaneläkkeen saajista Av alla folkpensionstagare	Kansaneläkkeen vanhuus-eläkkeenä saavista Av mottagare av folkpensionens älderdomspension	Kansaneläkkeen työkyvyttömyyseläkkeenä saavista Av mottagare av folkpensionens invaliditetspension
	%		
Kaikkiaan – Sammanlagt	43.6	38.4	54.8
Miehet – Män	58.5	56.2	62.0
Naiset – Kvinnor	33.3	28.2	47.3
Yksinäiset – Ensamstående	58.5	30.6	39.8

7.10. KANSANELÄKELAIN PIIRIIN KUULUVAT VANHUUS- JA TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKKEEN SAAJAT ¹⁾ KOKONAIS-
ELÄKKEEN ²⁾ SUURUUDEN MUKAAN VUODEN 1974 LOPUSSA
PERSONER ¹⁾ SOM ERHÅLLER ÄLDERDOMS- OCH INVALIDITETSPENSION ENLIGT FOLKPENSIONSLAGEN EFTER DEN TOTALA
PENSIONEN ²⁾ VID SLUTET AV ÅR 1974
OLD-AGE AND INVALIDITY PENSION RECIPIENTS COVERED BY NATIONAL PENSIONS ACT BY VALUE OF TOTAL PENSION AT
THE END OF 1974

- ¹⁾ Ei sisällä niitä virka- ja työeläkkeen saajia, jotka eivät saaneet kansaneläkettä. Heitä on arviolta n. 40 000.
- ²⁾ Kansaneläke sekä lakisääteiset työ- ja virkaeläkkeet yhteensä. Yksityisoikeudelliset eläkkeet ovat vähimmäisehtojen mukaisina.
- ³⁾ Kansaneläkelaitoksen arvio.
- ⁴⁾ Naimisissa olevien osalta tarkoitetaan tulottomilla vain niitä, joiden puolisollakaan ei ollut muuta tuloa kuin kansaneläke. Luokkaan 500–599 mk/kk kuului 55.7 % ja luokkaan 600–699 mk/kk 27.6 % tulottomista kansaneläkkeen saajista.
- ⁵⁾ Julkisoikeudellisten ja yksityisoikeudellisten eläkkeensaajien lukumäärissä on päällekkäisyyttä 16 000.
- ⁶⁾ Vanhat ja uudet valtion ja kuntien eläkkeet, kirkon eläkkeet.
- ⁷⁾ TEL, LEL, MYEL, YEL.

- ¹⁾ Inkluderar inte de tjänste- och arbetspensionstagare vilka inte erhållit folkpension. De är uppskattningsvis ca 40 000.
- ²⁾ Folkpension samt lagstadgade arbets- och tjänstepensioner inalles. De privaträttsliga pensionerna följer minimifordringarna.
- ³⁾ Folkpensionsanstaltens uppskattning.
- ⁴⁾ Då det gäller gifta avses med personer utan inkomst endast dem vars maka inte heller haft annan inkomst än folkpension. Till klassen 500–599 mk/mån. hörde 55.7 % och till klassen 600–699 mk/mån. 27.6 % av de folkpensionstagare vilka inte hade inkomst.
- ⁵⁾ Överlappningen för offentligträttsliga och privaträttsliga pensions-tagare gäller 16 000.
- ⁶⁾ Statens och kommunernas gamla och nya pensioner, kyrkans pensioner.
- ⁷⁾ APL, KAPL, LFöPL, FöPL.

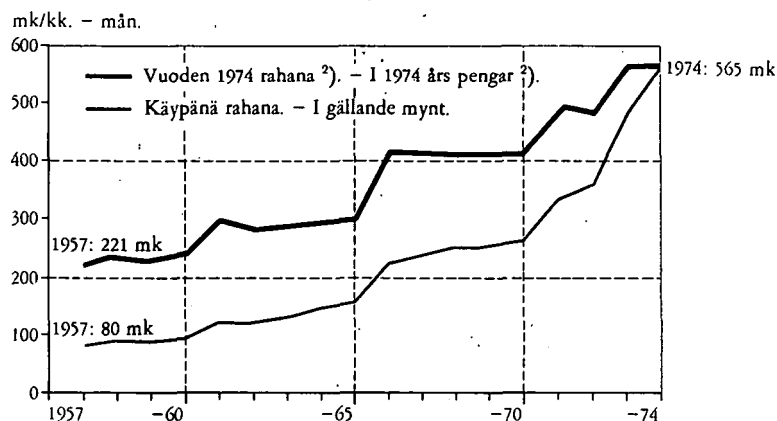
7.11 KESKIMÄÄRÄISET KOKONAISELÄKKEET ¹⁾ SUKUPUOLEN JA SIVILISÄÄDYN MUKAAN VUODEN 1974 LOPUSSA
GENOMSNITTLIGA TOTALPENSIONER ¹⁾ ENLIGT KÖN OCH CIVILSTÄND I SLUTET AV ÅRET 1974
AVERAGE TOTAL PENSIONS BY SEX AND MARITAL STATUS IN THE END OF THE YEAR 1974

	Eläketyyppi – Typ av pension														
	Kaikki kansaneläkkeen saajat Samtliga folkpensionstagare			Pelkän kansaneläkkeen saajat Pensionstagare med enbart folkpension			Kaikki työ- ja virkaeläkkeiden saajat Samtliga arbets- och tjänstepensionstagare								
							Yhteensä Inalles			Yksityisoikeudellisten eläkkeiden saajat Mottagare av privaträttsliga pensioner			Julkisoikeudellisten eläkkeiden saajat Mottagare av offentligträttsliga pensioner		
	Kaikki Alla	Vanhuuseläke Älderspension	Työkyvyttömyyseläke Invaliditetspension	Kaikki Alla	Vanhuuseläke Älderspension	Työkyvyttömyyseläke Invaliditetspension	Kaikki Alla	Vanhuuseläke Älderspension	Työkyvyttömyyseläke Invaliditetspension	Kaikki Alla	Vanhuuseläke Älderspension	Työkyvyttömyyseläke Invaliditetspension	Kaikki Alla	Vanhuuseläke Älderspension	Työkyvyttömyyseläke Invaliditetspension
	mk/kk – mk/månaden														
Kaikkiaan – Sammanlagt	569	564	578	429	426	438	749	787	696	594	597	590	1 158	1 227	1 016
Miehet – Män	654	654	656	427	408	460	816	854	776	658	653	663	1 218	1 311	1 061
Naiset – Kvinnor	509	513	497	429	432	421	667	720	581	511	528	487	1 088	1 142	945
Yksinäiset – Ensamstående	575	570	588	477	469	501	771	799	719	619	613	630	1 109	1 158	967
Naimisissa, puoliso aktiivi – Gift, maken/makan aktiv	645	693	618	350	297	303	778	847	739	611	625	604	1 231	1 392	1 121
Naimisissa, puoliso eläkkeensaaja – Gift, maken/makan, pen- sionstagare	519	523	506	354	352	363	699	748	592	550	567	518	1 179	1 268	897

1) Kansaneläke sekä lakisääteiset työ- ja virkaeläkkeet yhteensä.

1) Folkpension samt lagstadgade arbets- och tjänstepensioner sammanlagt.

7.12. TÄYDEN KANSANELÄKKEEN ¹⁾ MÄÄRÄ VUOSIEN 1957-74 LOPUSSA
DEN FULLA FOLKPENSIONENS ¹⁾ BELOPP I SLUTET AV ÅREN 1957-74
VALUE OF FULL NATIONAL PENSION AT THE END OF 1957-74

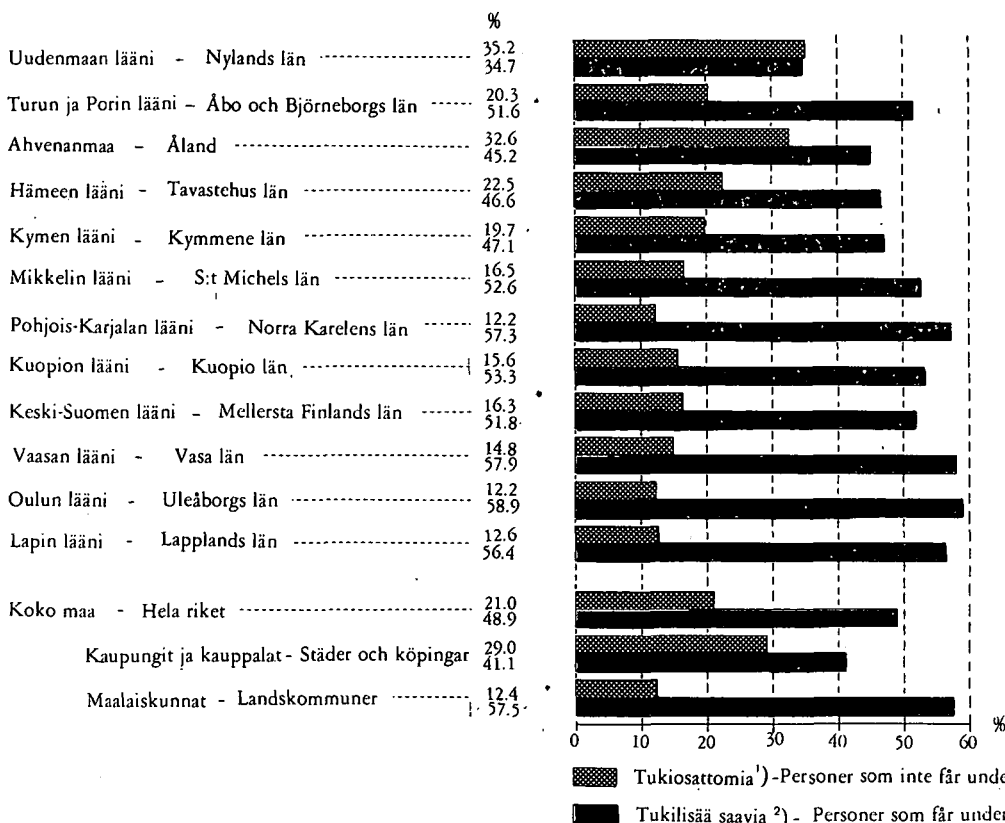
¹⁾ Saajat: kalleimmassa kuntaryhmässä yksinäiset tai naimisissa olevat lapsettomat, joiden puoliso ei saa kansaneläkettä. Perusosa, täysi tukiosa ja tukilisä.

²⁾ Vuoden 1974 rahaksi muuttamiseen on käytetty elinkustannusindeksiä.

¹⁾ Mottagare: i den dyraste kommungruppen ensamstående personer eller gifta barnlösa personer, vilkas maka inte får folkpension. Grunddel, full understödsdel och understödstillägg.

²⁾ För omvandlingen till 1974-års pengar har levnadskostnadsindexet använts.

7.13. TUKIOSATTOMIEN JA TUKILISÄÄ SAAVIEN OSUUDET KAIKISTA KANSANELÄKKEEN SAAJISTA LÄÄNEITTÄIN VUODEN 1975 ALUSSA
PERSONER SOM INTE FÅR UNDERSTÖDSDEL OCH SOM FÅR UNDERSTÖDSTILLÄGG I PROPORTION TILL ALLA FOLKPENSIONSTAGARE LÄNSVIS I BÖRJAN AV ÅR 1975
PERSONS NOT RECEIVING ASSISTANCE CONTRIBUTIONS AND PERSONS RECEIVING ASSISTANCE SUPPLEMENTS IN PROPORTION TO ALL NATIONAL PENSION RECIPIENTS BY PROVINCE AT THE BEGINNING OF 1975

¹⁾ Tukiosan saaminen riippuu tuloista, perhesuhteista ja asuinkunnan kalleusryhmästä. Esimerkiksi kalleimmassa kuntaryhmässä yksinäinen eläkkeensaaja ei saanut tukiosaa, jos hänen vuositulonsa ylittivät 7 640 mk vuonna 1975. Vuosituloksi ei kuitenkaan luettu ns. vähimmäisottojen mukaisia eläketuloja.

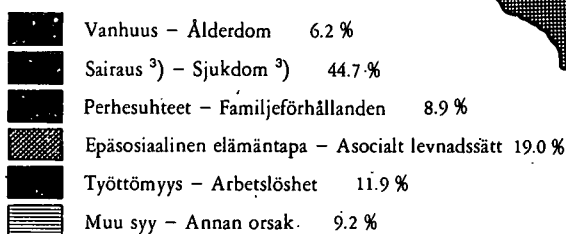
²⁾ Tukilisää maksetaan erityisen taloudellisen tuen tarpeessa oleville eläkkeensaajille. Esimerkiksi yksinäinen henkilö sai tukilisää, jos hänen vuositulonsa olivat enintään 4 510 mk vuonna 1975. Tukilisää määrittäessä luetaan vuosituloksi kaikki eläkkeensaajan ja hänen puolisonsa tulot.

¹⁾ Erhållande av understödsdel beror på inkomster, familjeförhållanden och bostadskommunens dyrtidsklassificering. Till exempel i den dyraste kommungruppen fick en ensamstående pensionstagare inte understödsdel om hans årsinkomster översteg 7 640 mk år 1975. Som årsinkomster räknades emellertid inte pensionsinkomster i enlighet med s.k. minimikrav.

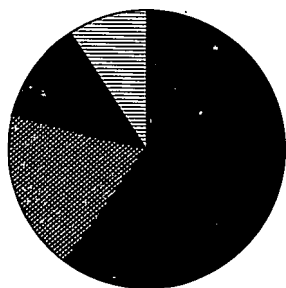
²⁾ Understödstillägg betalas åt pensionstagare som är i behov av särskilt ekonomiskt stöd. Till exempel en ensamstående person fick understödstillägg om hans årsinkomster var högst 4 510 mk år 1975. Vid bestämmande av understödstillägg räknas pensionstagarens och hans makas samtliga inkomster som årsinkomster.

7.14. HUOLTOAPUA KOTIAVUSTUKSENA ¹⁾ SAANEIDEN OSUUS VÄESTÖSTÄ LÄÄNEITTÄIN SEKÄ KOTIAVUSTUS-
TAPAUKSET ²⁾ AVUNTARPEEN SYYN MUKAAN KOKO MAASSA VUONNA 1973
PERSONER SOM FÅTT SOCIALHJÄLP SOM HEMUNDERSTÖD ¹⁾ I PROPORTION TILL BEFOLKNINGEN LÄNSVIS SAMT HEM-
UNDERSTÖDSFALL ²⁾ ENLIGT ORSAK TILL UNDERSTÖDSBEHOV I HELA RIKET ÅR 1973
RECIPIENTS OF SOCIAL ASSISTANCE AS HOME RELIEF IN PROPORTION TO POPULATION BY PROVINCE AS WELL AS HOME RELIEF
BY REASON FOR NEED OF HELP IN WHOLE COUNTRY IN 1973

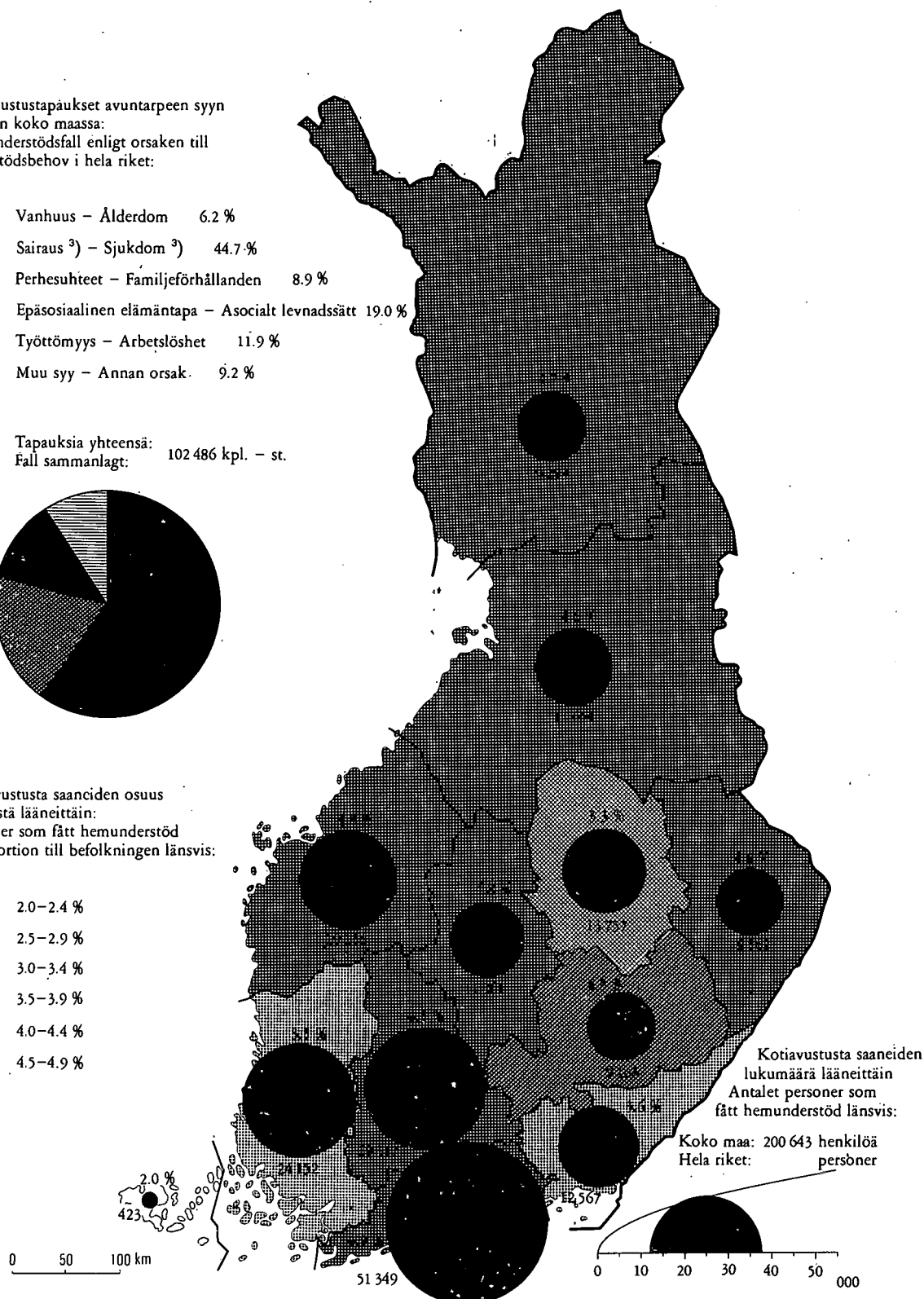
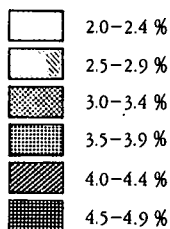
Kotiaavustustapaukset avuntarpeen syyn
mukaan koko maassa:
Hemunderstödsfall enligt orsaken till
understödsbehov i hela riket:

Tapauksia yhteensä: 102 486 kpl. - st.
Fall sammanlagt:

Kotiaavustusta saaneiden osuus
väestöstä lääneittäin:
Personer som fått hemunderstöd
i proportion till befolkningen länsvis:

¹⁾ Huoltoavun kotiaavustuksella tarkoitetaan elinkustannuksiin myönnettyä raha-avustuksia (muuta huoltomuotoja ovat laitoshoido ja yksityiskotihoito).

²⁾ Kotiaavustustapauksella tarkoitetaan kotiaavustusta saanutta yksinäistä henkilöä tai perhettä. Lääneittäisessä väestöosuudessa ovat mukana avustusta saaneiden perheiden osallisiksi tulleet jäsenet.

³⁾ Sisältää mielisairauden, vajaamielisyyden, synnytyksen ja invaliditeetin.

¹⁾ Med hemunderstöd av socialhjälp avses penningunderstöd som beviljats för levnadskostnader (andra former av socialhjälp är anstaltsvård och privatvård).

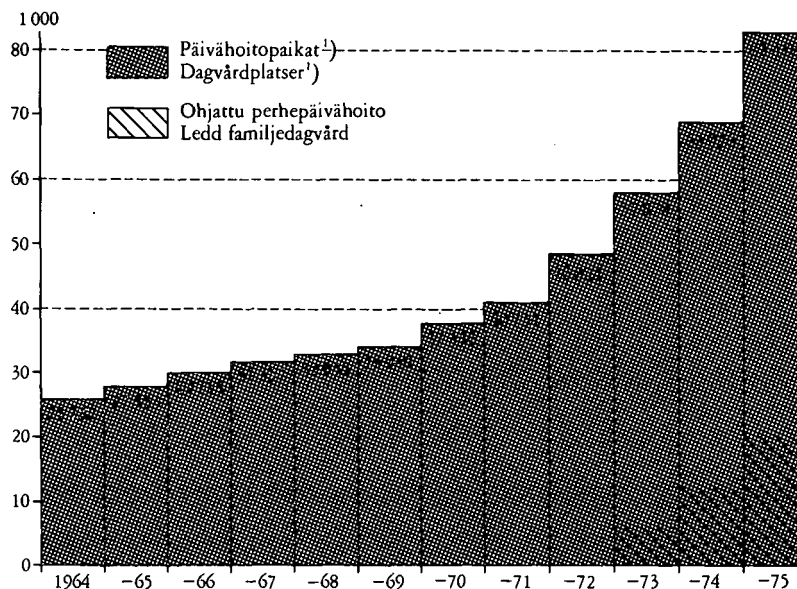
²⁾ Med hemunderstödsfall avses ensamstående person eller familj som fått hemunderstöd. Befolkningsandelen enligt län omfattar alla medlemmar av familjer som fått understöd.

³⁾ Omfattar sinnessjukdom, psykisk efterblivenhet, barnsbörd och invaliditet.

SOSIAALIPALVELUT
SOCIALA TJÄNSTER
SOCIAL SERVICES

LAPSET JA PERHEET
BARN OCH FAMILJER
CHILDREN AND FAMILIES

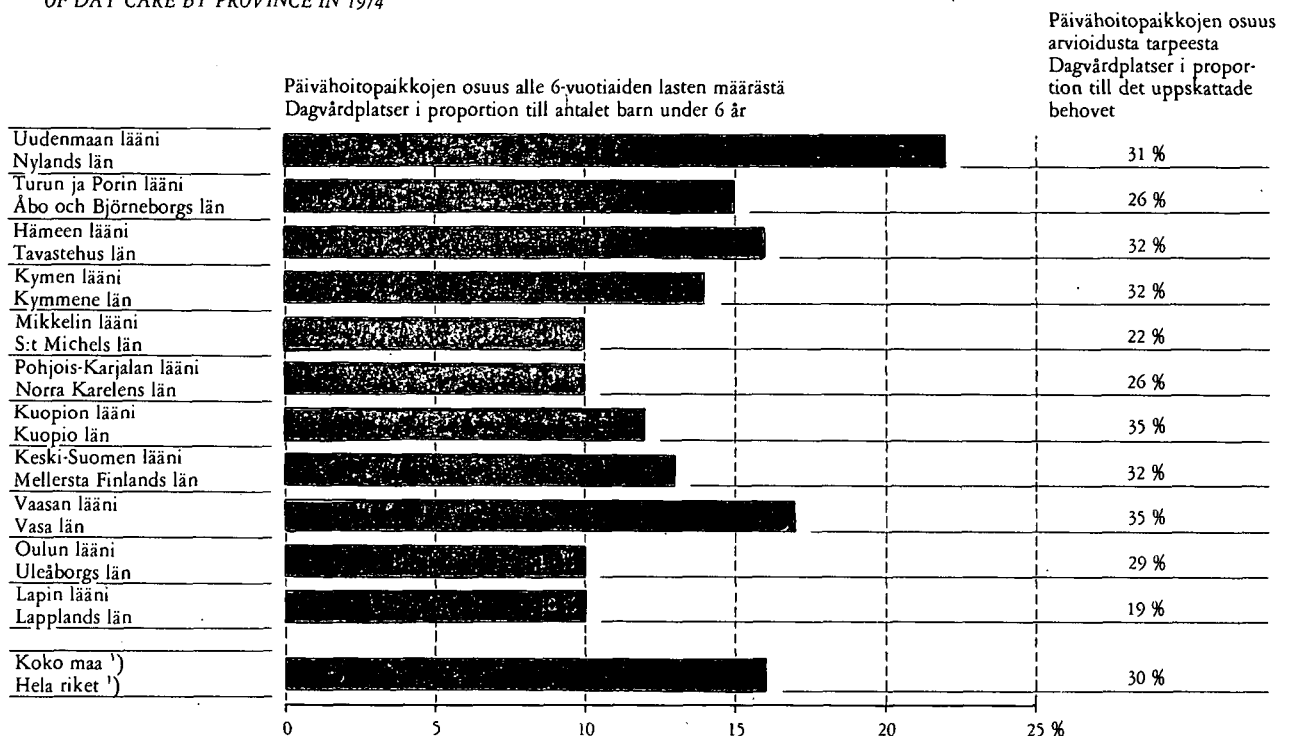
7.15. PÄIVÄHOITOPAIKKOJEN MÄÄRÄN KEHITYS VUOSINA 1964-75
UTVECKLINGEN AV ANTALET DAGVÄRDPLATSER ÅREN 1964-75
DEVELOPMENT OF THE NUMBER OF PLACES OF DAY CARE IN 1964-75

¹) Sisältää päiväkotipaikat ja ohjatun eli kunnallisen perhepäivähoidon.

¹) Innehåller daghemplatser och ledd eller kommunal familjedagvård.

7.16. PÄIVÄHOITOPAIKKOJEN OSUUS ALLE 6-VUOTIAIDEN LASTEN MÄÄRÄSTÄ JA PÄIVÄHOITOPAIKKOJEN ARVIOIDUSTA TARPEESTA LÄÄNEITTÄIN VUONNA 1974
DAGVÄRDPLATSER I PROPORTION TILL ANTALET BARN UNDER 6 ÅR OCH TILL DET UPPSKATTADE DAGVÄRDPLATS BEHOVET LÄNSVIS ÅR 1974
PLACES OF DAY CARE IN PROPORTION TO NUMBER OF CHILDREN UNDER 6 YEARS OF AGE AND TO ESTIMATED NEED OF PLACES OF DAY CARE BY PROVINCE IN 1974

¹) Pl. Ahvenanmaa.

¹) Exkl. Åland.

7.17. LASTENSUOJELULAPSET VUOSINA 1955–1974
BARNSKYDDSBARN ÅREN 1955–1974
CHILD WELFARE CHILDREN IN 1955–1974

Vuosi År	Yhteensä Summa	Turvattomat 1) Värnlösa 1)	Suojelukasvatusta tarvitsevat 2) I behov av skyddsuppfostran 2)	
			Joista sijoitettuja 3) Därav placerade 3)	Joista sijoitettuja 3) Därav placerade 3)
			%	%
1955	18 619	15 158	98.0	3 461
1960	19 900	14 984	96.8	4 916
1965	21 193	13 762	96.8	7 431
1970	18 577	12 013	93.4	6 564
1971	21 507	13 849	82.5	7 658
1972	17 645	11 183	93.1	6 462
1973	17 576	10 929	92.5	6 647
1974	17 932	10 429	90.5	7 503

- 1) Esimerkiksi orvot.
2) Esimerkiksi häiriintyneet lapset.
3) Laitos- tai yksityiskotihoitoon.

- 1) T.ex. föräldralösa.
2) T.ex. skadade barn.
3) I anstaltsvård eller vård i privata hem.

7.18. KODINHOITOAPUA SAANEIDEN MÄÄRÄ SEKÄ KODINHOITOTYÖ AVUNTARPEEN SYYN MUKAAN VUOSINA 1971 JA 1974
ANTALET PERSONER SOM ERHÅLLIT HEMVÅRDSHJÄLP SAMT HEMVÅRDSARBETET ENLIGT ORSAKEN TILL BEHOV AV HJÄLP ÅREN 1971 OCH 1974
NUMBER OF PERSONS WHO RECEIVED HOME HELP AS WELL AS HOME HELP ACCORDING TO THE REASON FOR NEED OF HELP IN 1971 AND 1974

Kodinhoitoapua 1) saaneita Hemvårdshjälp 1) erhöillit	1971	1974
	Lukumäärä – Antal	
Ruokakuntia – Hushåll		
Yhteensä – Inalles	108 490	146 942
Näistä lapsiruokakuntia – Därav barnhushåll	48 744	54 355
Henkilöitä – Personer		
Yhteensä – Inalles	339 601	385 877
1 000 asukasta kohti – Per 1 000 invånare	73.9	82.5
Avuntarpeen syy Orsaken till behov av hjälp	1971	1974
	Työtuntien jakautuminen Arbetsstimmarnas fördelning %	
Muun kuin lapsen tai vanhuksen – Annan familjemedlems än barns eller åldrings	45.4	33.5
sairaus – sjukdom	28.6	20.9
raskaus tai synnytys – graviditet eller förlösning	6.4	4.9
liikarastitus, loma – överanstängning, ledighet	4.4	3.2
muu syy – annan orsak	6.0	4.5
Lapsen – Barns	4.9	5.6
sairaus – sjukdom	4.0	4.6
muu syy – annan orsak	0.9	1.0
Vanhuksen – Åldrings	40.9	60.8
vanhuus – ålderdom	15.9	13.4
sairaus – sjukdom	22.7	44.2
muu syy – annan orsak	2.4	3.2
Syy tuntematon – Orsaken okänd	8.2	0.0
Yhteensä – Summa	100.0	100.0
Lukumäärä – Antal		
	5 976 000	8 116 000

- 1) Kunnallisten kodinhoitajien ja kotiaavustajien sekä kunnan tukema yksityisten järjestöjen kotiaavustajien kodinhoitotyö.

- 1) Hemvårdsarbete utfört av kommunala hemvårdare och hemhjälpare samt av kommunalt understödda privata organisationers hemhjälpare.

VANHUKSET
ÄLDNINGAR
OLD PEOPLE

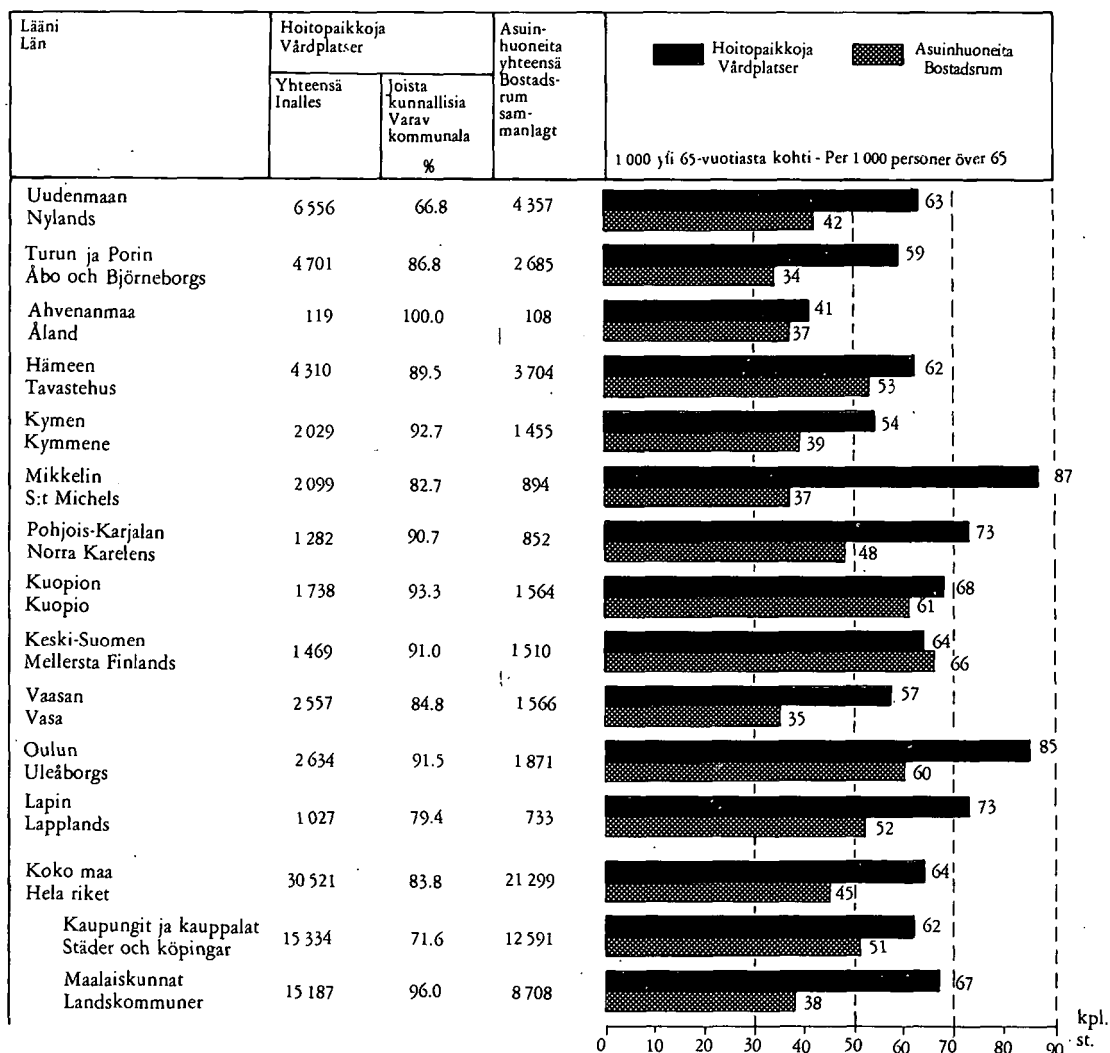
7.19. VANHUSTEN HOITOPAIKAT JA VANHUKSILLE TARKOITETUT ASUNNOT 1) VUONNA 1950-1974
VÅRDPLATSER FÖR ÄLDNINGAR OCH BOSTÄDER 1) AVSEDDA FÖR ÄLDNINGAR ÅREN 1950-1974
NURSING HOME PLACES AND DWELLINGS FOR THE AGED IN 1950-1974

Vuosi År	Hoitopaikkoja – Vårdplatser						Asuntoja ¹⁾ – Bostäder ¹⁾				
	Kunnallisisissa laitoksissa Kommunala anstalter	Näistä – Därav		Yksityisissä vanhainkodeissa Privata äldreboenden	Yhteensä Inalles	1 000 yli 65-vuotiaasta kohti Per 1 000 personer över 65 år	Kunnallisia Kommunala	Yksityisiä Privata	Yhteensä Inalles	Niissä huoneita Antal rum	Huoneita 1 000 yli 65-vuotiaasta kohti Rum per 1 000 personer över 65-år
		Yleisen osaston Allmän avdelning	Sairas- tai mielisai-rasosaston Sjuk- eller sinnesjuk-avdelning								
1950 ..	19 760	13 433	6 327	..	..	742)	..	..	..	..	..
1955 ..	23 039	14 817	8 222	..	..	792)	..	..	..	..	..
1960 ..	24 861	15 989	8 872	2 663	27 524	85	..	..	..	..	..
1965 ..	24 989	16 039	8 950	4 011	29 000	79	..	..	..	..	..
1970 ..	25 682	17 158	8 524	4 965	30 647	73	..	..	..	..	..
1973 ..	25 869	16 928	8 941	5 054	30 923	65	8 144	7 021	15 165	16 997	39
1974 ..	25 564	16 800	8 764	4 957	30 521	64	10 104	9 136	19 240	21 299	45

1) Sisältää palvelutalot, asuntolat, asuintalot ja erilliset asunnot.
2) Vain kunnallisten laitosten hoitopaikat.

1) Inkl. servicehus, internat, bostadshus och separata bostäder.
2) Endast vårdplatser på kommunala anstalter.

7.20. VANHUSTEN HOITOPAIKAT JA VANHUKSILLE TARKOITETUT ASUINHUONEET LÄÄNEITTÄIN VUONNA 1974
ÄLDNINGARNAS VÅRDPLATSER OCH BOSTADSRUM FÖR ÄLDNINGAR LÄNSVIS ÅR 1974
NURSING HOME PLACES AND ROOMS FOR THE AGED BY PROVINCE IN 1974

SOSIAALIMENOT
SOCIALA UTGIFTER
SOCIAL EXPENDITURE

7.21. SOSIAALIMENOT KÄYTTÖKOHTTEEN JA RAHOITUSLÄHTEEN MUKAAN VUONNA 1974*
SOCIAL UTGIFTERNA ENLIGT UTGIFTSÄNDAMÅL OCH FINANSIERINGSKÄLLA ÅR 1974*
EXPENDITURE FOR SOCIAL SERVICES ACCORDING TO THE OBJECT OF EXPENDITURE AND FINANCIAL SOURCE
IN 1974*

Menojen käyttökohde Utgiftsändamål	Nettomenot Nettoutgifter		Rahoituslähde – Finansieringskälla										Maksuja rahastoihin Överföringar till fonder	
			Valtio Staten		Kunnat Kommuner		Työnantajat Arbetsgivare		Vakuutetut De försäkrade		Yhteensä Summa			
	milj.mk	%	milj.mk	%	milj.mk	%	milj.mk	%	milj.mk	%	milj.mk	%	milj.mk	%
Sairaus ja terveys – Sjuk- dom och hälsa														
milj.mk	3 927.5	28.5	1 635.0	44.0	1 230.3	48.5	638.6	9.0	479.0	34.0	3 983.5	26.9	+56.0	5.7
%			41.1		30.9		16.0		12.0		100.0		0.1	
Työtapaturmat – Olycks- fall i arbete														
milj.mk	374.1	2.7	14.7	0.4	0.3	0.0	423.0	5.9	—		438.0	3.0	+63.9	6.5
%			3.4		0.0		96.6		—		100.0		14.6	
Työttömyys – Arbetslös- het														
milj.mk	629.2	4.6	504.3	13.6	45.1	1.8	117.1	1.6	20.2	1.4	686.7	4.6	+57.5	5.9
%			73.4		6.6		17.1		2.9		100.0		8.4	
Vanhuus ja työkyvyt- ttömyys – Älderdом och invaliditet														
milj.mk	6 533.5	47.3	486.8	13.1	617.6	24.4	5 377.8	75.6	860.8	61.1	7 343.0	49.7	+809.5	82.6
%			6.7		8.4		73.2		11.7		100.0		11.0	
Perhe ja lapset – Familjer och barn														
milj.mk	1 284.7	9.3	286.7	7.7	379.5	15.0	563.1	7.9	49.1	3.5	1 278.4	8.7	—6.3	—0.7
%			22.4		29.7		44.1		3.8		100.0		—0.5	
Yleinen ja erittelemätön — Allmän och ospeci- ficerad hjälp														
milj.mk	194.6	1.4	35.2	0.9	159.4	6.3	—	—	—	—	194.6	1.3	—	—
%			18.1		81.9		—		—		100.0		—	
Sotainvalidien sekä kaa- tuneiden omaisten eläkkeet – Pensioner till krigsinvalider samt stupades anhöriga														
milj.mk	520.3	3.8	520.3	14.0	—	—	—	—	—	—	520.3	3.5	—	—
%			100.0		—		—		—		100.0		—	
Lapsivähennykset kun- tien ja valtion vero- tuksessa – Barnavdrag vid kommunal- och statsbeskattningen														
milj.mk	101.5	0.7	—	0.0	101.5	4.0	—	—	—	—	101.5	0.7	—	—
%			—		100.0		—		—		100.0		—	
Asuntolainojen korko- avustus – Bostads- lånens räntesubven- tioner														
milj.mk	235.8	1.7	235.8	6.3	—	—	—	—	—	—	235.8	1.6	—	—
%			100.0		—		—		—		100.0		—	
Sosiaalimenoja kaikkiaan — Socialutgifter in- alles														
milj.mk	13 801.2	100.0	3 718.8	100.0	2 533.7	100.0	7 119.6	100.0	1 409.7	100.0	14 781.8	100.0	+980.6	100.0
%			25.2		17.1		48.2		9.5		100.0		6.6	

8. ASUMINEN BOENDE HOUSING

Johdanto

Asunto-oloilla on välitön vaikutus ihmisten hyvinvointiin. Kohtuulliseksi katsottava asumistaso on alettu lukea yhä yleisemmin niiden tarpeiden joukkoon, joiden tyydyttäminen on taattava kaikille kansalaisille. Asuminen on siten saanut perustarpeen luonteen. Asumiseen liittyvät ongelmat ovat jatkuvasti olleet keskustelun kohteena ja samalla on kiinnitetty huomiota asuntopoliittisiin tavoitteisiin ja niiden saavuttamiskeinoihin.

Tässä julkaisussa esitetään ensin tietoja asuntokannasta: asuntojen määrästä, valmistuneista asuinhuoneistoista sekä näihin läheisesti liittyviä tietoja eri talotyypeissä asuvien asukkaiden määrästä. Toisessa alaluvussa kuvataan enemmän asumisen välitöntä hyvinvointivaikutusta: asumistiheyttä kuntamuodon, läänin ja ruokakunnan sosioekonomisen aseman mukaan sekä asuinhuoneistojen varustetasoa.

Asumiseen liittyvää taloudellista puolta, asumiskustannuksia kuvataan kolmannessa alaluvussa. Mukaan on otettu asumiskustannusten osuutta ja niiden kehitymistä kuvaavia tietoja. Tiedot asuinhuoneistojen hallintaperusteiden muutoksista liittyvät myös välillisesti asumiskustannuksiin. Asumisympäristöä kuvaavia sarjoja ei tässä julkaisussa ole esitetty. Kuitenkin esimerkiksi tiedot talotyyppien jakautumasta sekä useat palvelujen saavutettavuutta sekä liikennettä koskevat sarjat (luku 13: Alueiden välinen tasa-arvoisuus ja liikenneolot) kuvaavat osaltaan asumisympäristöä ja siihen vaikuttavia tekijöitä, samoin tiedot työmatkojen pituudesta (luku 3: Työolot). Ruotsinkielisten, mustalaisten ja saamelaisten asumista kuvaavia lukuja on esitetty luvussa 15.

Asumista koskevista tiedoista on suurin osa saatu joka kymmenes vuosi toimeenpannuista väestölaskennoista viimeksi vuodelta 1970. Koska tiedot vanhenevat nopeasti, tarvitaan myös asumista koskevaa perustietoa useammin. Vuoden 1976 alussa toimeenpantu asunto- ja elinkeinotutkimus tulee valmistuttuaan antamaan osan tiedoista, jotka on tähän asti selvitetty vain väestölaskentavuosilta.

Väestölaskennan lisäksi saadaan tietoja asumisesta vuosittain vuokratiedustelusta, kotitaloustiedusteluista (toistaiseksi vuosilta 1966 ja 1971) sekä asuntotuotannon osalta rakennustilastoista. Asuntopoliittisen suunnitelun kannalta tärkeästä asuinhuoneistojen poistumasta tarvittaisiin nykyistä tarkempia tietoja. Asumisympäristöä koskevat tilastotiedot puuttuvat lähes täysin. Tätä on pidettävä merkittävänä puutteena, koska asuin-ympäristöllä on tärkeä merkitys asumisviihtyisyyteen ja siten myös mielenterveyteen. Asumisympäristöllä on myös taloudellinen puolensa, koska esimerkiksi pitkät matkat työ- ja palvelupaikkoihin lisäävät elinkustannuksia.

Inledning

Bostadsförhållanden inverkar direkt på människornas välfärd. En måttlig bostadsnivå har i allt högre grad börjat räknas bland de behov, för vilkas tillfredsställande alla medborgare bör få tillräckliga garantier. Boendet har således fått karaktären av ett primärbehov. Problem i anslutning till boendet har ständigt varit föremål för diskussion och samtidigt har uppmärksamhet fästs vid bostadspolitiska syftemål och metoderna för deras förverkligande.

I denna publikation framläggs först uppgifter om bostadsbeståndet: antalet bostäder, färdigställda bostadslägenheter samt i nära anslutning till dem, uppgifter om antalet invånare i olika hus typer. I andra underkapitlet ges en närmare beskrivning av boendets direkta välfärdsverknings: boendetätheten enligt kommunform, län och hushållets socioekonomiska ställning samt bostadslägenheternas utrustningsnivå.

I tredje underkapitlet beskrivs den ekonomiska sidan av boendet, bostadskostnaderna. Uppgifter om bostadskostnadernas andel och utveckling har medtagits. Även uppgifter om förändringar i bostadslägenheternas upplåtelseform ansluter sig indirekt till bostadskostnaderna. I denna publikation har inte framlagts serier som beskriver bostadsmiljön. Dock beskriver för sin del till exempel uppgifter om hustypernas fördelning samt flera serier rörande tjänsters tillgänglighet och trafik (kapitel 13: Jämlikheten mellan regioner och trafikförhållanden) bostadsmiljön och faktorer som inverkar på den, liksom uppgifter om arbetsfärdens längd (kapitel 3: Arbetsförhållanden). I kapitel 15 har framlagts tal som beskriver den svenskspråkiga befolkningens, zigenarnas och samernas bostadsförhållanden.

Största delen av uppgifterna om boendet har hämtats ur folkräkningarna som företas vart tionde år - den senaste år 1970. Då uppgifterna förändras fort, behövs basuppgiftsmaterialet rörande boendet oftare. Bostads- och näringsundersökningen som verkställdes i början av år 1976 kommer för sin del att ge en del av de uppgifter som hittills endast utretts för folkräkningsåren.

Uppgifter om boendet fås utom genom folkräkningen även årligen genom hyresundersökningen, hushållsbudgetundersökningen (tillsvidare för åren 1966 och 1971) samt för bostadsproduktionens del ur byggnadsstatistiken. Om bostadslägenheternas avgång som är av betydelse för den bostadspolitiska planeringen behövs utförligare uppgifter än de nuvarande. Statistiska uppgifter om bostadsmiljön saknas nästan helt. Detta måste betraktas som en stor brist, emedan bostadsmiljön är av stor betydelse för bostadstrivselen och därigenom även för den psykiska hälsan. Bostadsmiljön har även sin ekonomiska sida, då till exempel långa avstånd till arbetsplatsen och servicepunkter ökar levnads-

Keskeistä sisällöstä

Asuntojen määrä ja tyyppi

Asuinhuoneistojen kokonaismäärä oli vuonna 1950 noin miljoona ja vuonna 1970 lähes puolitoista miljoonaa. Kyseisten vuosien välisenä aikana oli yksiöiden osuus kaikista asuinhuoneistoista vähentynyt 19.8 %:sta 12.4 %:iin ja kaksioiden 37.5 %:sta 24.8 %:iin. Valmistuneiden asuntojen määrä on lisääntynyt melko tasaisesti ajanjaksona 1952–1974. Vuonna 1952 valmistui noin 32 000 asuinhuoneistoa ja vuonna 1974 noin 73 000.

Asuinhuoneistojen keskikoko oli vuonna 1960 51 m² ja vuonna 1970 60 m². Valmistuneiden valtion lainoittamien asuinhuoneistojen osuus on vaihdellut runsaasti. Lainoitusosuus oli esimerkiksi vuonna 1955 76 %, vuonna 1965 32 % ja vuonna 1974 48 %. Yksityiset henkilöt ja asunto- tai kiinteistöosakeyhtiöt ovat selvästi suurin asuntojen rakennuttajaryhmä. Vuonna 1974 niiden osuus kaikista rakennuttajista oli 84.8 %, kun valtion ja kuntien osuus oli yhteensä vain 4.9 %.

Vuoden 1970 västölaskennan mukaan pientaloissa asui 60 %, rivitaloissa 2.1 % ja kerrostaloissa sekä muissa asuinrakennuksissa 33.3 % kaikista asukkaista.

Asumistiheys ja asuntojen varustetaso

Ahtaasti asuvien osuus koko väestöstä oli vuonna 1970 24.7 %, jos keittiö ei ole mukana huoneluovussa, ja 9.7 %, jos keittiö luetaan huoneeksi. Samana vuonna ahtaasti asuvien osuus väestöstä oli Pohjois-Karjalan läänissä 21.3 %, Uudenmaan läänissä 6.7 % ja Ahvenanmaan läänissä vain 1.1 % käytettäessä laskutapaa, jossa keittiö luetaan huoneeksi. Johtajista ja ylemmistä toimihenkilöistä asui ahtaasti 3.4 % ja ammattitaidottomista työntekijöistä runsas neljännes eli 28.3 %. Ns. täydellinen varustetaso oli vuonna 1970 33.9 %:ssa asuinhuoneistoista, kun osuus vuonna 1960 oli 14.6 %.

Asuinhuoneistojen hallintaperuste ja asumiskustannukset

Vuonna 1950 55.9 % asukkaista omisti talonsa tai huoneistonsa osakkeet. Vuoteen 1970 mennessä omistajien osuus oli noussut 58.5 %:iin. Työsuhde oli hallintaperusteena 11.5 %:ssa asuinhuoneistoista vuonna 1950 ja 9.7 %:ssa vuonna 1970. Vuokrasuhde oli hallintaperusteena vuonna 1950 31.1 %:ssa ja vuonna 1970 27.7 %:ssa kaikista asuinhuoneistoista.

Asunnon, lämmön ja valon osuus yksityisistä kulutusmenoista oli vuonna 1964 15.5 %. Vuoteen 1973 mennessä osuus oli laskenut 13.0 %:iin. Asumiskustannusten osuus kulutusmenoista oli vuonna 1971 suurin ammatissa toimimattomilla (26.7 %) ja pienin maa- ja metsätaloustyöntekijöillä (14.0 %).

Centraali sisältö

Bostädernas antal och typ

Det totala antalet bostäder uppgick år 1950 till ca en miljon och år 1970 till nästan en och en halv miljon. Under tiden mellan ifrågavarande år hade enrummarnas andel av alla bostäder minskat från 19.8 % till 12.4 % och tvårummarnas andel från 37.5 % till 24.8 %. Antalet färdigställda bostäder har ökat ganska jämt under perioden 1952–1974. År 1952 färdigställdes ungefär 32 000 bostadslägenheter och år 1974 ungefär 73 000.

År 1960 var bostadslägenheternas genomsnittliga storlek 51 m² och 60 m² år 1970. Andelen färdigställda bostadslägenheter som belånats av staten har varierat i hög grad. Till exempel år 1955 var belåningsandelen 76 %, 32 % år 1965 och 48 % år 1974. Den tydligt största gruppen av byggherrar består av enskilda personer och bostads- eller fastighetsaktiebolag. År 1974 utgjorde de 84.8 % av samtliga byggherrar, medan staten och kommunerna sammanlagt endast utgjorde 4.9 %.

Enligt 1970-års folkräkning bodde 60 % av alla invånare i småhus, 2.1 % i radhus samt 33.3 % i våningshus och andra bostadsbyggnader.

Boendetäthet och bostädernas utrustningsnivå

År 1970 hörde 24.7 % av befolkningen till de trångbodda, om köket utelämnas ur antalet rum, och 9.7 % om köket räknas som ett rum. Under samma år bodde 21.3 % av befolkningen trångt i Norra Karelen, 6.7 % i Nylands län och endast 1.1 % på Åland, då köket enligt den använda räknemetoden betraktas som ett rum. Av företagsledare och högre funktionärer bodde 3.4 % trångt och av icke-fackarbetare drygt en fjärdedel eller 28.3 %. År 1970 hade 33.9 % av bostadslägenheterna s.k. fullständig utrustning: år 1960 var andel 14.6 %.

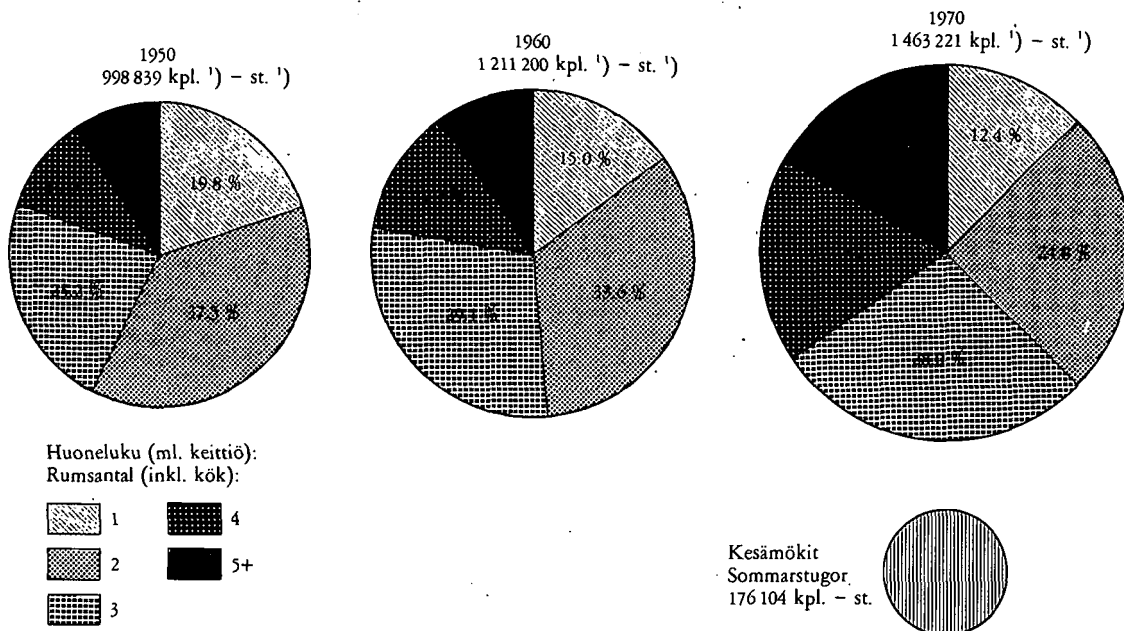
Bostadslägenheternas upplåtelseform och boendekostnader

År 1950 ägde 55.9 % av invånarna sitt hus eller aktierna i sin lägenhet. Fram till år 1970 hade ägarnas andel stigit till 58.5 %. Arbetsförhållande utgjorde upplåtelseformen i 11.5 % av bostadslägenheterna år 1950 och år 1970 var andelen 9.7 %. År 1950 utgjorde hyresförhållande upplåtelseformen i 31.1 % av bostadslägenheterna och år 1970 var andelen 27.7 %.

År 1964 upptog bostad, värme och lyse 15.4 % av de enskilda konsumtionsutgifterna. Fram till år 1973 hade andelen sjunkit till 13.0 %. År 1971 var boendekostnadernas andel av konsumtionsutgifterna störst för icke-yrkesverksamma (26.7 %) och minst för lant- och skogsbruksarbetare (14.0 %).

ASUNTOJEN MÄÄRÄ JA TYYPPI BOSTÄDERNAS ANTAL OCH TYP NUMBER AND TYPE OF DWELLINGS

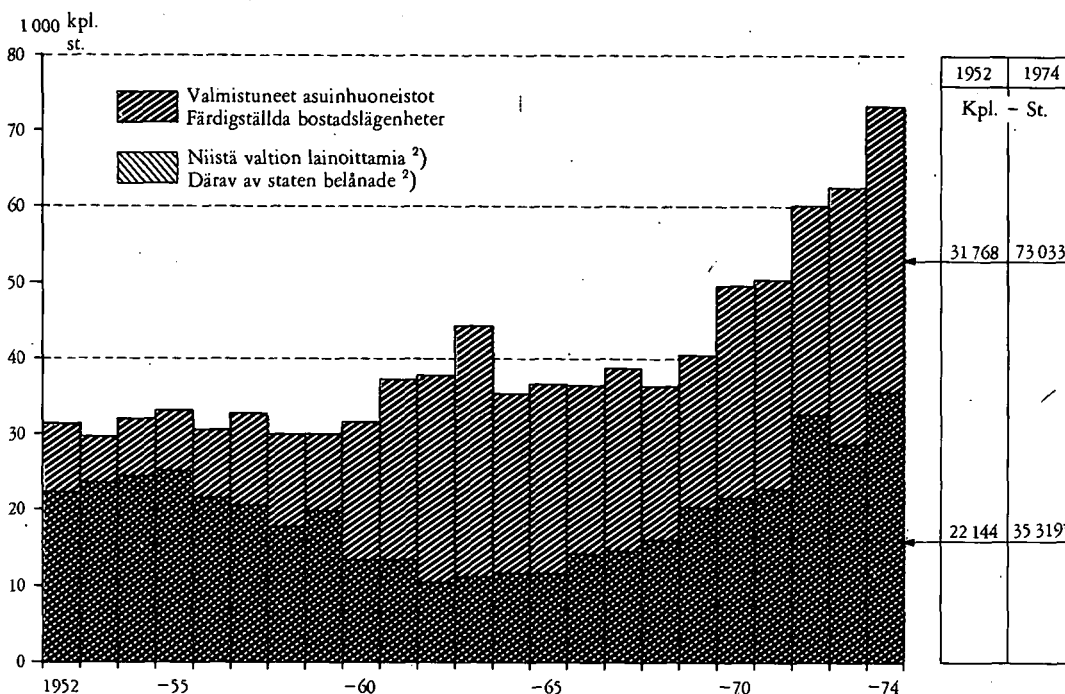
8.1. ASUINHUONEISTOT HUONELUVUN MUKAAN VUOSINA 1950, 1960 JA 1970 SEKÄ KESÄMÖKKIEN MÄÄRÄ VUONNA 1970 BOSTADSLÄGENHETER ENLIGT RUMSANTAL ÄREN 1950, 1960 OCH 1970 SAMT ANTALET SOMMARSTUGOR ÅR 1970 DWELLINGS BY NUMBER OF ROOMS IN 1950, 1960 AND 1970 AS WELL AS NUMBER OF SUMMER COTTAGES IN 1970

¹⁾ Lukuun sisältyy myös niiden huoneistojen lukumäärä, joiden huoneluku on tuntematon. Asuinhuoneistojen keskikoko oli vuonna 1960 51 m² ja vuonna 1970 60 m².

¹⁾ Talet innehåller även antalet lägenheter med rumsantal ökänt. Bostadslägenheternas medelstorlek var 51 m² år 1960 och 60 m² år 1970.

8.2. VALMISTUNEET SEKÄ VALMISTUNEISTA VALTION LAINOITTAMAT ASUINHUONEISTOT VUOSINA 1952-74 ¹⁾ FÄRDIGSTÄLLDA BOSTADSLÄGENHETER SAMT DÄRAV AV STATEN BELÄNADE BOSTADSLÄGENHETER ÄREN 1952-74 ¹⁾ DWELLINGS COMPLETED WHEREOF DWELLINGS FINANCED BY THE STATE IN 1952-74

¹⁾ Asuinhuoneistojen poistumasta ei ole saatavissa luotettavia tietoja, joten asuntojen todellista lisäystä ei tunneta.

²⁾ Asuntohallituksen ja maatilahallituksen lainoittamat.

¹⁾ Tillförlitliga uppgifter om bostadslägenheternas avgång finns inte att tillgå, varför den egentliga ökningen av bostäder inte är känd.

²⁾ Av bostadsstyrelsen och jordbruksstyrelsen belånade.

8.3. VALMISTUNEET ASUINHUONEISTOT RAKENNUTTAJAN MUKAAN VUOSINA 1963, 1965, 1970 JA 1974
FÄRDIGSTÄLLDA BOSTADSLÄGENHETER ENLIGT BYGGHERRE ÄREN 1963, 1965, 1970 OCH 1974
DWELLINGS COMPLETED IN 1963, 1965, 1970 AND 1974 BY INVESTOR

Vuosi År	Rakennuttaja — Byggherre				
	Yksityinen henkilö, asunto- tai kiinteistö-oy. Enskild person, bostads- eller fastighets-äb.	Teollisuus- tai liikelaitos Industri- eller affärsföretag	Valtio tai kunta Staten eller kommunen	Muu Annän	Yhteensä Summa
	Kpi — St				
1963	38 326	2 674	2 426	707	44 133
1965	31 045	1 776	3 321	519	36 661
1970	42 545	2 419	2 648	2 135	49 747
1974	61 913	3 707	3 604	3 809	73 033
%					
1963	86.8	6.1	5.5	1.6	100.0
1965	84.7	4.8	9.1	1.4	100.0
1970	85.5	4.9	5.3	4.3	100.0
1974	84.81)	5.1	4.9	5.2	100.0

1) Yksityisten henkilöiden osuus kaikista rakennuttajista oli vuonna 1974 20.1 % ja asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöiden 64.7 %.

1) Enskilda personers andel av alla byggherrar var år 1974 20.1 % och bostads- och fastighetsaktiebolagens 64.7 %.

8.4. ASUKKAAT TALOTYYPEITTÄIN KUNTAMUODON MUKAAN VUONNA 1970
INVÅNARE HUSTYPSVIS ENLIGT KOMMUNFORM ÅR 1970
INHABITANTS BY TYPE OF BUILDING AND TYPE OF COMMUNE IN 1970

Talotyyppi Hustyp	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela riket	
	Asukkaita Invånare	%	Asukkaita Invånare	%	Asukkaita Invånare	%
Pientalot ¹⁾ — Småhus ¹⁾	821 276	35.5	1 902 896	85.3	2 724 172	60.0
Rivitalot — Radhus	62 621	2.7	33 680	1.5	96 301	2.1
Kerrostalot sekä muut asuinrakennukset — Våningshus och övriga bostadsbyggnader	1 329 684	57.5	181 315	8.1	1 510 999	33.3
Muut kuin asuinrakennukset — Andra än bostadsbyggnader	60 162	2.6	96 752	4.3	156 914	3.5
Tuntematon — Okänd	37 022	1.6	15 537	0.7	52 559	1.2
Yhteensä — Sammanlagt	2 310 769	100.0	2 230 180	100.0	4 540 945	100.0

1) Pientalo = 1–2 asuinhuoneiston asuinrakennus.

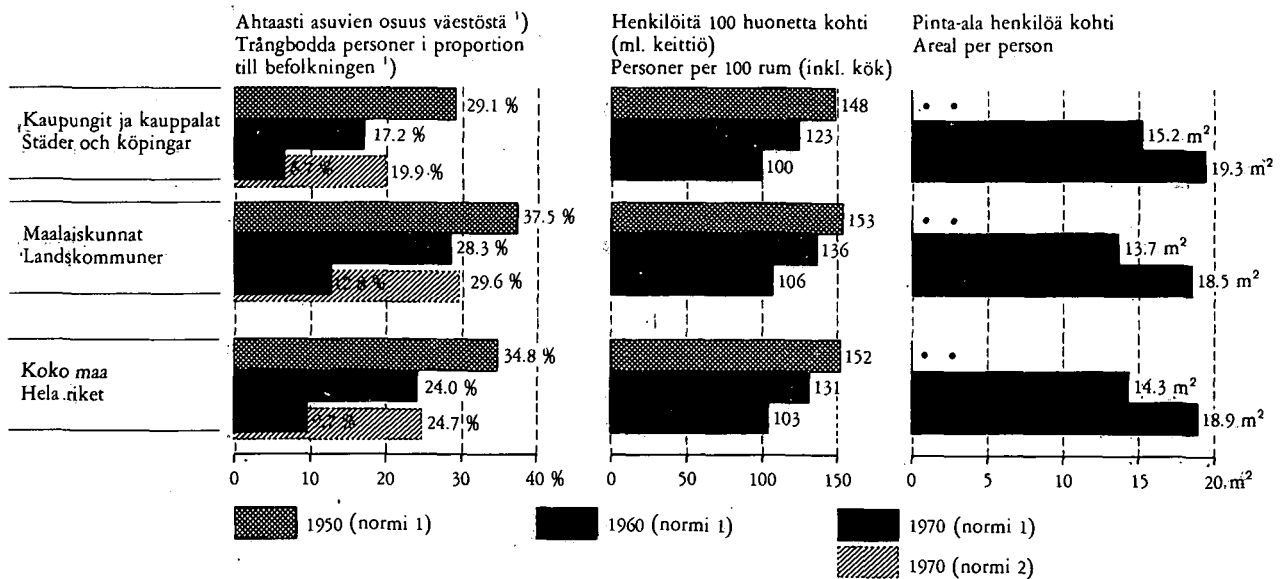
1) Småhus = bostadsbyggnad med 1–2 lägenheter.

ASUMISTIHEYD JA ASUNTOJEN VARUSTETASO
BOENDETÄTHET OCH BOSTÄDERNAS UTRUSTNINGSNIVÅ
LIVING DENSITY AND LEVEL OF EQUIPMENT OF DWELLINGS

8.5. ASUINHUONEISTOJEN MÄÄRÄN MUUTOS VUODESTA 1960 VUOTEEN 1970 HUONELUVUN JA ASUKKAIDEN LUKUMÄÄRÄN MUKAAN
FÖRÄNDRINGEN I ANTALET BOSTADSLÄGENHETER FRÅN ÅR 1960 TILL ÅR 1970 ENLIGT ANTALET RUM OCH INVÅNARE
CHANGE IN NUMBER OF DWELLINGS FROM 1960 TO 1970 BY NUMBER OF ROOMS AND INHABITANTS

Asukkaiden lukumäärä Antalet invånare	Asuinhuoneistojen lukumäärä huoneluvun mukaan Antalet bostadslägenheter enligt rumsantal									Asuin- huoneistojen määrän muutos yhteensä Antalet bostads- lägenheter, ändringen sammanlagt
	1	2	3	4	5	6	7	8+	Tunte- maton Okänt	
0	6 860	10 893	9 034	4 019	1 902	788	276	317	2 994	37 083
1	21 377	28 648	26 207	8 542	3 303	925	362	284	886	90 534
2	- 6 875	4 003	42 099	23 437	10 987	2 705	887	660	750	78 653
3	- 8 045	- 13 922	22 862	29 856	16 909	4 102	1 162	708	423	54 054
4	- 7 096	- 25 325	3 618	32 292	26 968	7 289	2 034	1 229	359	41 368
5	- 3 681	- 21 207	- 14 447	14 376	17 693	5 588	1 575	1 052	174	1 123
6	- 1 921	- 12 498	- 13 574	2 896	8 186	2 774	706	495	100	- 12 836
7	- 951	- 7 212	- 9 145	- 1 001	2 956	1 051	192	7	52	- 14 051
8	- 471	- 3 771	- 5 387	- 1 348	1 162	334	1	- 38	26	- 9 485
9	- 244	- 2 205	- 3 257	- 1 351	49	63	- 39	- 137	14	- 7 107
10+	+ 2	- 1 757	- 3 498	- 1 619	- 357	- 116	- 121	- 168	64	- 7 570
Asuinhuoneistojen määrän muutos yhteensä - An- talet bostadslägenheter, ändringen sammanlagt .	- 1 045	- 44 353	54 511	110 099	89 758	25 503	7 035	4 416	5 842	251 766

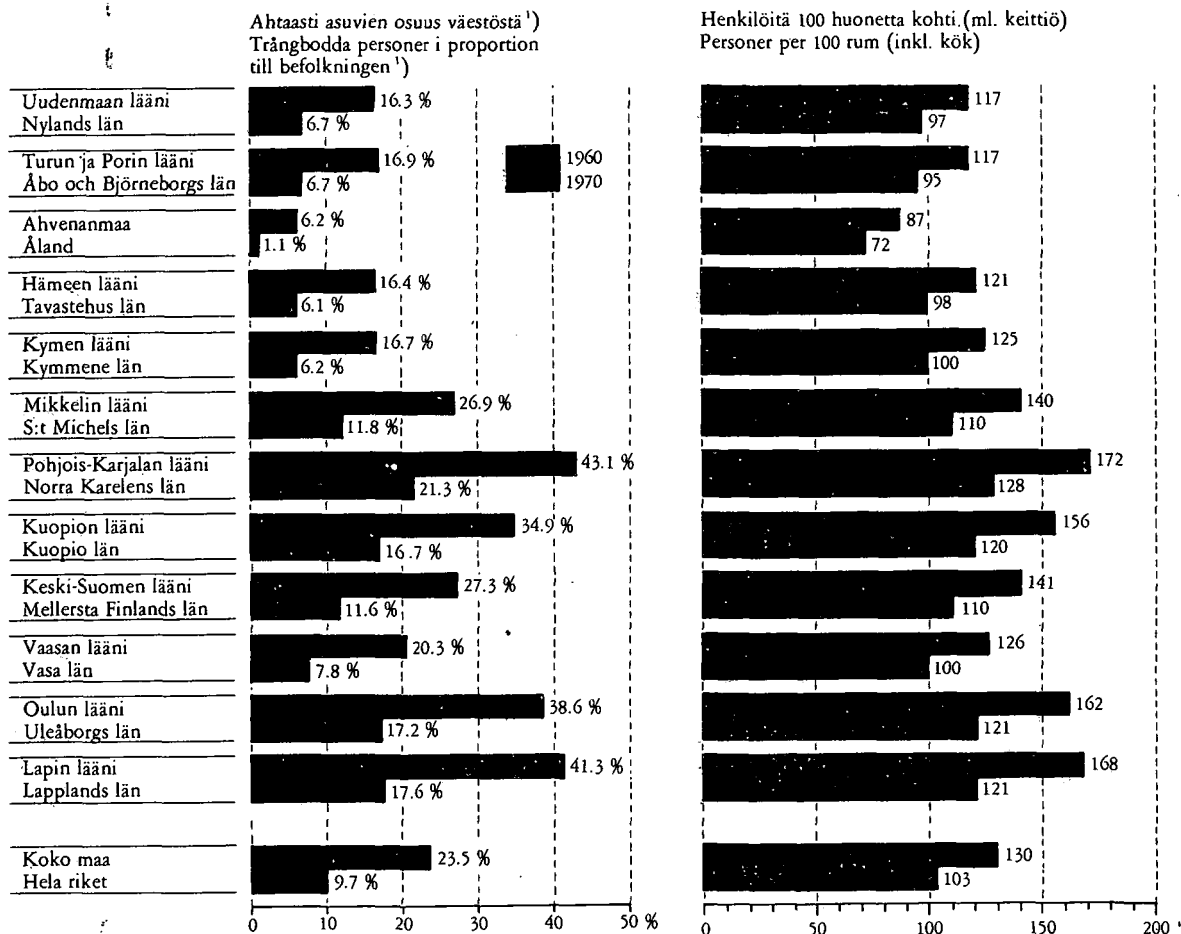
8.6. ASUMISTIHEYD KUNTAMUODOITTAIN VUOSINA 1950, 1960 JA 1970
BOENDETHETEN ENLIGT KOMMUNFORM ÄREN 1950, 1960 OCH 1970
LIVING DENSITY BY TYPE OF COMMUNE IN 1950, 1960 AND 1970

¹⁾ Ahtaasti asuminen = 2 tai useampia henkilöitä huonetta kohti kun normi 1: keittiö lasketaan huoneeksi
normi 2: keittiötä ei lasketa huoneeksi

¹⁾ Trångboddhet = 2 eller fler personer per rum om norm 1: köket räknas som rum
norm 2: köket inte räknas som rum

8.7. ASUMISTIHEYD LÄÄNEITTÄIN VUOSINA 1960 JA 1970
BOENDETHETEN LÄNSVIS ÄREN 1960 OCH 1970
LIVING DENSITY BY PROVINCE IN 1960 AND 1970

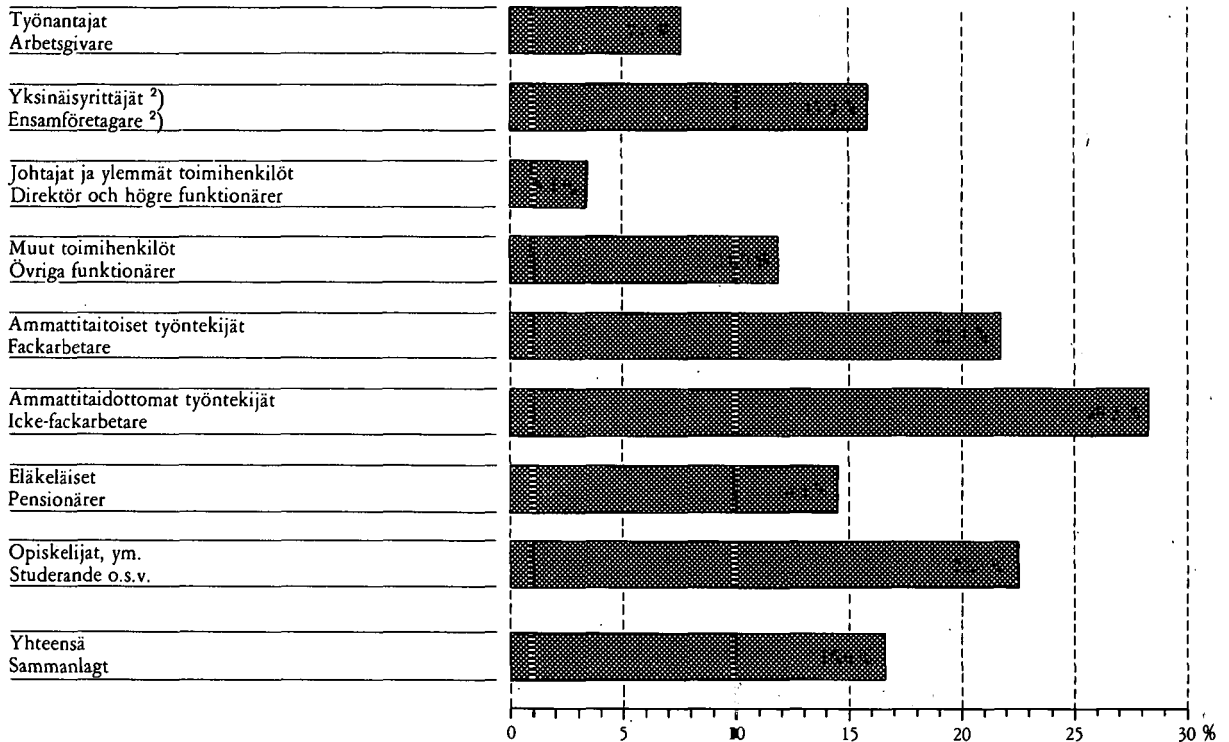
¹⁾ Ahtaasti asuminen = 2 tai useampia henkilöitä huonetta kohti, kun keittiökin lasketaan huoneeksi (normi 1).

¹⁾ Trångboddhet = 2 eller fler personer per rum om köket räknas som rum (norm 1).

8.8. AHTAASTI ASUMINEN RUOKAKUNNAN PÄÄMIEHEN SOSIO-EKONOMISEN ASEMAN MUKAAN VUONNA 1970
TRÅGBODDHET ENLIGT HUSHÄLLET'S HUVUDMAN'ENS SOCIOEKONOMISK STÄLLNING ÅR 1970
LIVING IN OVERCROWDED DWELLINGS BY SOCIO-ECONOMIC STATUS OF HEAD OF HOUSEHOLD IN 1970

Ruokakunnan päämiehen sosio-ekonominen asema
Hushållets huvudmannens socio-ekonomisk ställning

Ahtaasti asuvien osuus ¹⁾
Andelen trångbodda personer ¹⁾

¹⁾ Ahtaasti asuvien ruokakuntien päämiesten osuus ko. ryhmästä.
Ahtaasti asuminen = 2 tai useampia henkilöitä huonetta kohti,
kun keittiökin lasketaan huoneeksi (normi 1).

²⁾ Ml. maatalousyrittäjät.

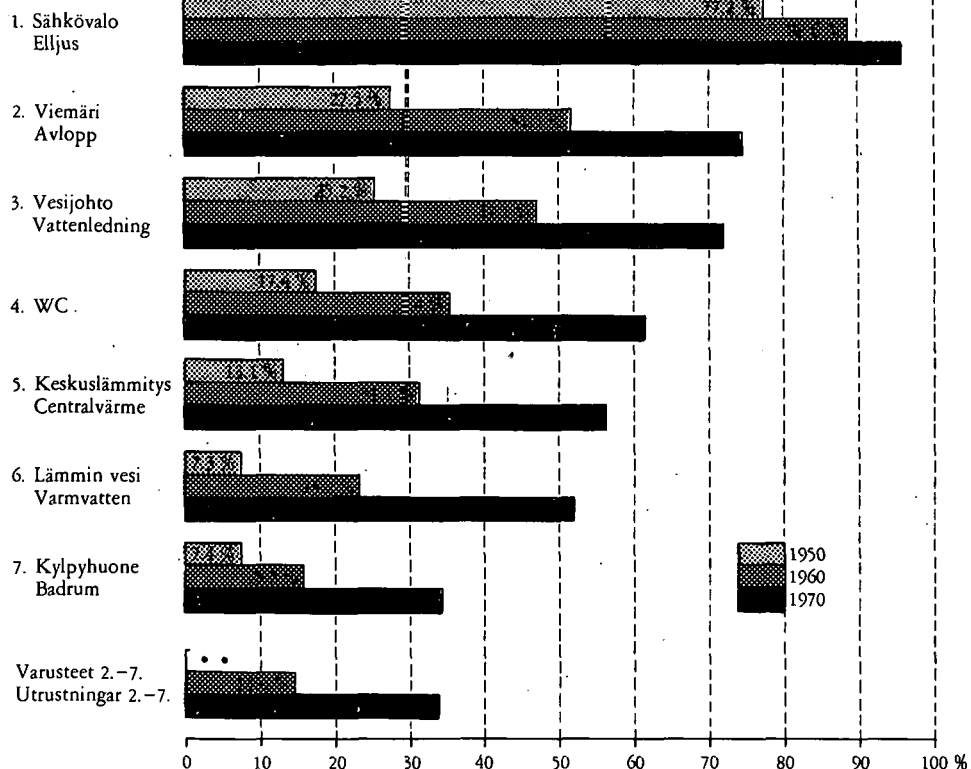
¹⁾ Trångbodda hushålls huvudmän i proportion till ifrågavarande
socioekonomiska grupp. Trångbodhet = 2 eller fler personer per
rum om köket räknas som rum (norm 1).

²⁾ Inkl. lantbruksföretagare.

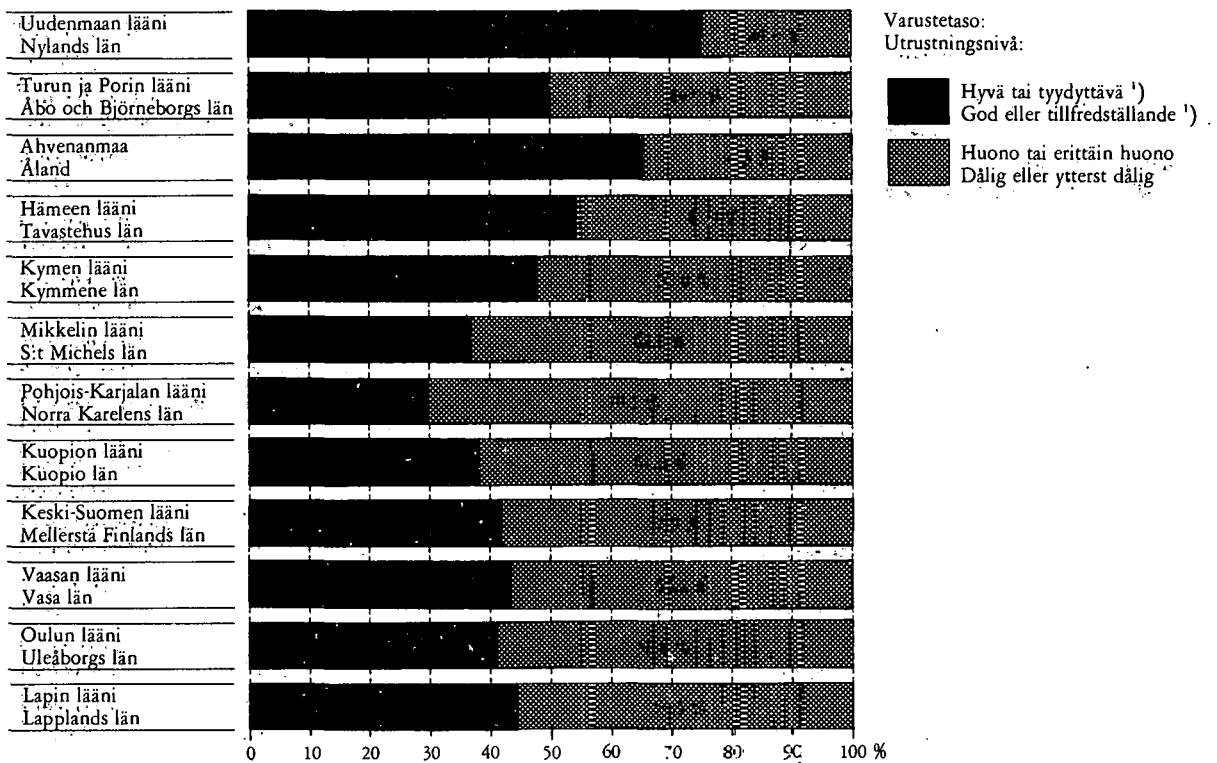
8.9. ASUINHUONEISTOT VARUSTEIDEN MUKAAN VUOSINA 1950, 1960 JA 1970
BOSTADSLÄGENHETER ENLIGT UTRUSTNING ÅREN 1950, 1960 OCH 1970
DWELLINGS BY EQUIPMENT IN 1950, 1960 AND 1970

Varuste
Utrustning

Osuus kaikista asuinhuoneistoista
Andel av alla bostadslägenheter

8.10. ASUKKAAT ASUNTOJEN VARUSTETASON MUKAAN LÄÄNEITTÄIN VUONNA 1970
 INVÅNARE ENLIGT BOSTÄDERNAS UTRUSTNINGSNIVÅ LÄNSVIS ÅR 1970
 INHABITANTS BY STANDARD OF EQUIPMENT IN DWELLINGS AND BY PROVINCE IN 1970

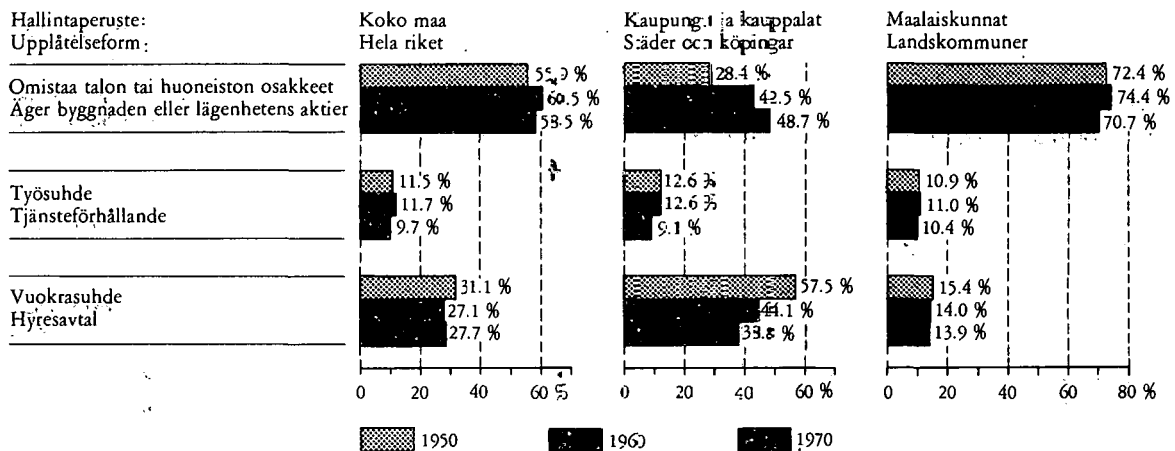

¹⁾ Varustetasoa pidetään hyvänä tai tyydyttävänä, jos asunnossa on viemäri, vesijohto, keskuslämmitys ja WC. Lisäksi voi olla lämmin vesi ja kylpyhuone, jolloin puhutaan ns. täydellisestä varustetasosta.

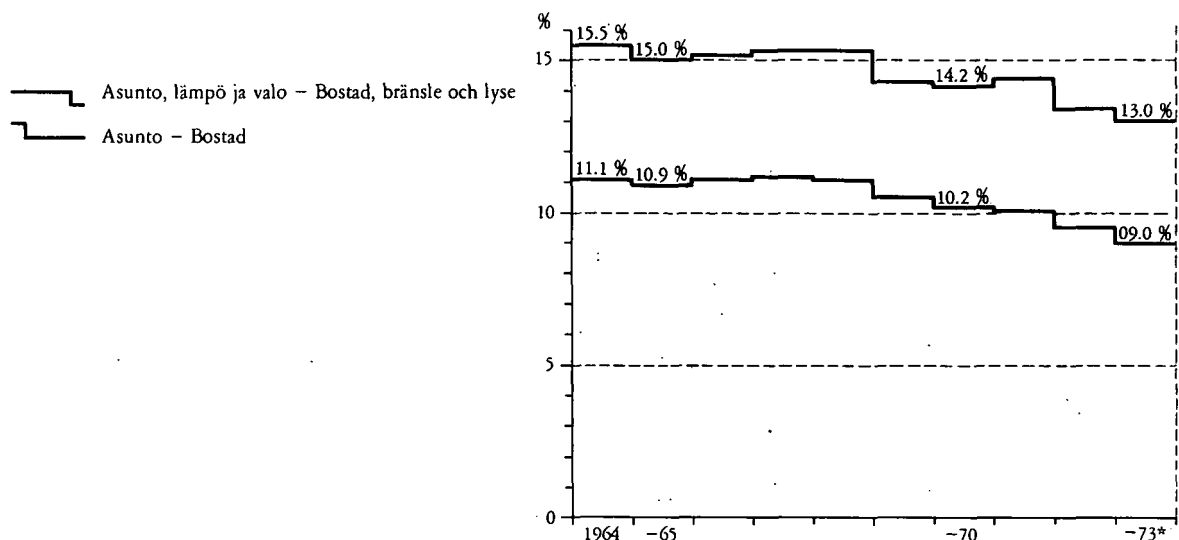
¹⁾ Utrustningsnivån betraktas som god eller tillfredställande om bostaden har avlopp, vattenledning, centralvärme och WC. Dessutom kan den ha varmvatten och badrum, då talas om s.k. fullständig utrustning.

ASUINHUONEISTOJEN HALLINTAPERUSTE JA ASUMISKUSTANNUKSET
 BOSTADSLÄGENHETERNAS UPPLÄTELSEFORM OCH BOENDEKOSTNADER
 TENURE STATUS OF DWELLINGS AND HOUSING COSTS

8.11. ASUINHUONEISTOT HALLINTAPERUSTEEN MUKAAN KUNTAMUODOTTAIN VUOSINA 1950, 1960 JA 1970
 BOSTADSLÄGENHETER ENLIGT UPPLÄTELSEFORM EFTER KOMMUNFORM ÅREN 1950, 1960 OCH 1970
 DWELLINGS BY TENURE STATUS AND BY TYPE OF COMMUNE IN 1950, 1960 AND 1970

8.12. ASUMISKUSTANNUSTEN OSUUS YKSITYISISTÄ KULUTUSMENOISTA ¹⁾ VUOSINA 1964-73
BOENDEKOSTNADERNAS ANDEL AV PRIVATA KONSUMPTIONSUTGIFTER ¹⁾ ÅREN 1964-73
HOUSING EXPENSES IN PROPORTION TO PRIVATE CONSUMPTION EXPENDITURE IN 1964-73

¹⁾ Kansantalouden tilinpidon mukaan. Sisältää myös eräitä julkisen hallinnon palveluksiensa suorittamista varten käyttämiä hyödykkeitä ja eräitä liikeyritysten ostamia ja tuotannossaan käyttämiä hyödykkeitä, joita ei ole voitu erottaa varsinaisista yksityiseen kulutukseen käytetyistä hyödykkeistä.

¹⁾ Enligt nationalbokföring. Omfattar även varor och tjänster, som den offentliga förvaltningen använt för utförande av sina tjänster, samt vissa av affärsföretag köpta och av dem vid deras produktion använda varor och tjänster; dessa poster har icke kunnat särskiljas från de varor och tjänster, som använts för den egentliga privata konsumtionen.

8.13. RUOKAKUNTIEN ASUMISKUSTANNUKSET JA NIIDEN OSUUS KULUTUSMENOISTA ¹⁾ PÄÄMIEHEN SOSIOEKONOMISEN ASEMAN JA ASUNNON HALLINTASUHTEN MUKAAN VUONNA 1971
HUSHÄLLENS BOENDEKOSTNAD OCH DESS ANDEL AV KONSUMPTIONSUTGIFTERNA ¹⁾ ENLIGT HUVUDMANNENS SOSIOEKONOMISKA STÄLLNING OCH BOSTADENS ÄGOFÖRHÅLLANDE ÅR 1971
HOUSING EXPENSES OF HOUSEHOLDS AND THEIR PROPORTION OF CONSUMPTION EXPENDITURE BY SOCIO-ECONOMIC STATUS OF HEAD AND TENURE STATUS OF DWELLING IN 1971

	Asumiskustannukset ruokakuntaa kohti Boendekostnader per hushåll	Asumiskustannusten osuus kulutusmenoista Boendekostnadernas andel av konsumtionsutgifterna
Päämiehen socio-ekonominen asema Huvudmannens socioekonomiska ställning	mk	%
Maatalousyrittäjät - Lantbruksföretagare	3 089	18.8
Muut yrittäjät - Övriga företagare	4 541	19.6
Johtajat ja ylemmät toimihenkilöt - Företagsledare och högre funktionärer	6 183	22.0
Muut toimihenkilöt - Övriga funktionärer	3 792	20.9
Maa- ja metsätaloustyöntekijät - Lant- och skogsarbetare	2 022	14.0
Teollisuus- ja rakennustyöntekijät - Industri- och byggnadsarbetare	3 084	18.8
Palveluelinkeinojen työntekijät - Servicenäringsarnas arbetare	3 070	19.7
Ammatissa toimimattomat - Icke yrkesverksamma	2 540	26.7
Kaikki kotitaloudet - Alla hushåll	3 331	20.8
Asunnon hallintasuhte ²⁾ - Bostadens ägoförhållande ²⁾		
Omat asunnot - Egna bostäder	4 255	20.9
Vuokra-asunnot - Hyres bostäder	2 614	16.2
Yhteensä - Inalles	3 503	19.1

1) Kotitaloustiedustelun mukaan. Tiedot poikkeavat kansantalouden tilinpidon tiedoista (kuviot 8.12.) käsite-, käsittely- ja luokitteluerovaikeuksien vuoksi. Kotitaloustiedustelun otanta eroaa huomattavassa määrin kansantalouden tilinpidon kohdejoukosta (esim. asunnottomat puuttuvat).

2) Asumiskustannukset keskuslämmitystaloissa.

1) Enligt hushållsbudgetundersökningen. Uppgifterna avviker från nationalbokföringen (figur 8.12.) på grund av begrepps-, behandlings- och klassificeringsskillnader. Hushållsbudgetundersökningens urval skiljer sig märkbart från nationalbokföringens urvalsgrupp (t.ex. fattas de bostadslösa).

2) Boendekostnader i hus med centralvärme.

9. YMPÄRISTÖ MILJÖ ENVIRONMENT

Johdanto

Viime vuosina on ympäristön laatua yhä enemmän alettu korostaa hyvinvoinnin osatekijänä ja ympäristöpolitiikka on muotoutumassa osaksi yhteiskuntapolitiikkaa. Ympäristöpolitiikalla pyritään ympäristön järkevään hyväksikäyttöön ehkäisemällä luonnon pilaantumista sekä estämällä luonnonvarojen tuhlaamista. Ympäristöpolitiikka on vielä kuitenkin melko jäsenytmätön käsite.

Ympäristö voidaan jakaa luontoympäristöön ja rakennettuun ympäristöön. Luontoympäristö voidaan edelleen jakaa (1) maaperään ja sen luonnonvaroihin, (2) veteen ja sen luonnonvaroihin sekä (3) ilmaan. Rakennettu ympäristö voidaan jakaa (1) työympäristöön, (2) asuinympäristöön sekä (3) liikenteeseen ja yhdyskuntarakenteisiin. Näiden ympäristölohkojen puitteissa voidaan myös tarkastella erilaisia ympäristöön vaikuttavia tekijöitä (energian käyttöä, haitallisten aineiden päästöä ympäristöön) sekä ympäristön muuntumisen vaikutuksia ihmiseen ja hänen toimintoihinsa.

Tässä julkaisussa esitetyt tiedot ympäristön tilasta ihmisten hyvinvoinnin kannalta ovat vielä varsin kokeiluluonteisia. Julkaisussa käsitellään aluksi maaperää ja sen luonnonvaroja ensimmäisessä alaluvussa. Mukana on tietoja maa-alan jakautumisesta eri tyyppisiin, tietojen luonnonsuojelualueista sekä metsänhakuista. Maaperän pilaantumisesta ei ole käytettävissä tietoja. Toisessa alaluvussa käsitellään vettä. Mukana on tietoja uimaveden laadusta, vesistöjen kuormituksesta, rantaviivan pituudesta sekä vesistöjen saastumisesta. Saastumisesta ei ole ollut käytettävissä aikasarjatietoja viime vuosilta. Ilman osalta on esitetty tietoja rikkidioksidipäästöistä. Lohkon lopussa on tietoja myös energiankulutuksesta, myrkyjen käytöstä ja säteilystä eli eräistä ympäristön tilaan vaikuttavista tekijöistä.

Ympäristöoloja on käsitelty myös muissa osin julkaisua. Työympäristöä koskevia tietoja on esitetty luvussa 3 (Työolot). Asuinympäristöä on käsitelty luvussa 8 (Asuminen). Liikennettä ja yhdyskuntarakenteita on käsitelty luvussa 13 (Alueiden välinen tasa-arvoisuus ja liikenneolot).

Ympäristöä koskevia tietoja on toistaiseksi tuotettu melko hajanaisesti ja epäyhtenäisin luokituksin. Useilla osa-alueilla on melkoista puutetta tiedoista. Tiedot vedestä, maaperästä (erityisesti metsästä) sekä ilmastosta ovat nykyisin jo varsin kattavia. Yhtenäisiä ilmasaastumistilastoja kehitetään parhaillaan. Rakennetun ympäristön osalta ovat puutteellisia työympäristöä koskevat tiedot.

Keskeistä sisällöstä

Maa

Suomen kokonaispinta-alasta on metsämaata noin 56 %, maatalouden maata noin 10 %, rakennettua alaa ja liikenneväyliä kumppaakin noin 1 %, sekä vettä noin 9 %.

Inledning

Under de senaste åren har man allt mera börjat poängtera miljöns kvalitet som en välfärdens delfaktor. Miljöpolitiken håller på att bli en del av samhällspolitik. Med miljöpolitiken strävar man till en förnuftig användning av miljön, genom att förhindra miljöförstörningen och slösande av naturresurser. Miljöpolitiken är dock fortfarande ett rätt så odefinierat begrepp.

Miljön kan indelas i naturlig miljö och samhällsmiljö. Den naturliga miljön kan ytterligare indelas i (1) jordmånen och dess naturtillgångar, (2) vattnet och dess naturtillgångar samt (3) luften. Samhällsmiljön kan indelas i (1) arbetsmiljö, (2) boendemiljö samt (3) trafik och samhällsstruktur. Inom ramen för dessa miljösektorer kan man även granska olika slag av faktorer som inverkar på miljön (energiförbrukning, utsläpp av skadliga ämnen i miljön) samt husändringar i miljön påverkar människan och hennes verksamhet.

De uppgifter som i denna publikation framlägs om miljöns tillstånd sedda ur den synpunkt som gäller människans välfärd är ännu av relativt experimentell natur. I publikationens första underkapitel behandlas jordmånen och dess naturresurser. Där finns angivet uppgifter om jordytans indelning i olika typer, om naturskyddsområden samt om skogsavverkning. Uppgifter om jordmånens förstörelse finns inte. I det andra underkapitlet behandlas vattnet. Där ges uppgifter om badvattnets kvalitet, vattendragens belastning, kustens längd samt vattendragens förorening. Över föroreningen finns inte tidsserieuppgifter för de senaste åren. För luftens del har uppgifter rörande svaveldioxidutsläpp framlagts. I slutet av sektorn finns även uppgifter om energiförbrukningen, användningen av gifter och om strålningen d.v.s. uppgifter om vissa faktorer som påverkar miljöns tillstånd.

Miljöförhållanden har även behandlats i andra avsnitt av publikationen. Uppgifter rörande arbetsmiljön har framlagts i kapitel 3 (Arbetsförhållanden). Boendemiljön har behandlats i kapitel 8 (Boende). Trafiken och samhällsstrukturen har behandlats i kapitel 13 (Jämligheten mellan regioner och trafikförhållanden).

Uppgifter rörande miljön har tillsvidare utarbetats ganska splittrat och oklassificerat. På flera delområden föreligger stor brist på uppgifter. Uppgifterna rörande vattnet, jordmånen (speciellt skogen) samt klimatet är nu rätt så täckande. Enhetlig statistik över luftföroreningar är som bäst under utveckling. Då det gäller samhällsmiljön är uppgifterna rörande arbetsmiljön de mest bristfälliga.

Centralt innehåll

Marken

Av Finlands totala yta är ca 56 % skogsmark, ca 10 % jordbruksmark, ca 1 % vardera bebyggd areal och trafikleder, samt ca 9 % vatten. Skogsmarkens areal är ca

Metsämaan pinta-ala on noin 18,7 milj. hehtaaria. Vuosina 1971–1973 hakattiin metsää keskimäärin 465 000 hehtaaria vuodessa. Tästä oli paljaaksihakkuuta keskimäärin noin 21 %. Pinta-alaltaan suuret luonnonpuistot ja kansallispuistot ovat keskittyneet harvaan-asuttuun Pohjois-Suomeen. Sen sijaan pinta-alaltaan pieniä luonnonsuojelualueita on myös melko runsaasti tiheään asutussa Etelä-Suomessa.

Vesi

Suomen väestöstä noin 25 % asuu pahoin likaantuneiden vesien äärellä. Kaikkiaan puolet maan väestöstä asuu lievästi tai pahoin likaantuneiden vesien läheisyydessä. Yli 1,3 miljoonan asukkaan vedenhankintaan käytetään laadultaan tyydyttävää tai sitä huonompaa pintavettä, ja tästä noin viidennes on erittäin huonolaatuista (Vesiensuojelun periaatteet vuoteen 1985, Vesihallitus 1974). Yhdyskuntien jätevesien aiheuttama biologinen hapenkulutus sekä typpi- ja fosforikuorma oli vuonna 1972 selvästi suurinta Uudenmaan, Turun ja Porin sekä Hämeen lääneissä. Eri teollisuuden aloista kuormitti massa- ja paperiteollisuus vesistöä ylivoimaisesti eniten vuonna 1972. Teollisuuden aiheuttama vesistöjen kuormitus oli moninkertainen biologisen hapenkulutuksen osalta yhdyskuntien jätevesien aiheuttamaan kuormitukseen verrattuna ja samaa suuruusluokkaa typpi- ja fosforikuorman osalta.

Rantaviivan pituus asukasta kohden on Ahvenanmaata lukuun ottamatta suurin Lapin ja Mikkelin lääneissä ja pienin Uudellamaalla. Järvien pinta-ala asukasta kohden on suurin Lapin ja Mikkelin lääneissä ja pienin Uudenmaan läänissä. Kun kesällä 1972 tutkittiin julkisten uimarantojen veden laatua, saatiin tiedot 835:ltä uimarannalta, joista 101:n veden laatu oli sopimaton ja 243:n epäilyttävä. Veden laatu oli sopiva 491 uimarannalla.

Ilma, energia, myrkyt, säteily

Rikkidioksidipäästöt ilmaan olivat vuonna 1973 teollisuuden ja liikenteen alueellisen keskittymisen vuoksi selvästi suurimmat Etelä-Suomen teollisuus- ja asutuskeskusalueilla. Vuonna 1965 kotimaisten energialähteiden osuus energiakulutuksesta oli vielä noin puolet. Vuoteen 1974 mennessä energian kokonaiskulutus on kasvanut yli 50 %, ja ulkomailta tuodun energian osuus oli jo noin 68 % kaikesta energiankulutuksesta.

Itämeren suojelusopimuksessa mainitusta kemikaaleista ja myrkyistä yhtä, elohopeaa, käytettiin teollisuudessa vuonna 1972 253 500 kg, josta arvioitu häviö veteen oli 195 kg, maahan 27 kg ja ilmaan 200 kg. Radioaktiivinen laskeuma lisääntyi tasaisesti 1960-luvun alkuun asti, mutta on vuoden 1964 jälkeen alkanut vähetä. Säteilyn pienenemiseen on vaikuttanut ilmakehässä suoritettujen ydinräjäytysten väheneminen.

18,7 milj. hektar. Under åren 1971–1973 avverkades i medeltal 465 000 hektar skog per år. Av dessa utgjorde kalhyggerna i medeltal ca 21 %. Natur- och nationalparkerna, vilka till arealen är stora, har koncentrerats till det glest bebodda Norra Finland. Däremot finns det ganska mycket till arealen små naturskyddsområden i det tät befolkade Södra Finland.

Vattnet

Ca 25 % av Finlands folk bor vid mycket förorenade vatten. Sammanlagt bor hälften av landets befolkning i närheten av lindrigt eller mycket förorenade vatten. För över 1,3 miljoner invånares vattenförsörjning används ytvatten vars kvalitet är tillfredsställande eller ännu sämre, av dessa är ca en femte del av ytterst dålig kvalitet (Vattenvårdens principer till år 1985, Vattensstyrelsen 1974). Den av samhällenas spillvatten förorsakade biologiska syreförbrukningen samt kväve- och fosforbelastningen var år 1972 tydligt störst i Nylands, i Åbo och Björneborgs och i Tavastehus län. Inom de olika industrigrenarna belastade massa- och pappersindustrin avgjort mest vattendragen år 1972. Den belastning av vattendragen som industrin förorsakade var för den biologiska syreförbrukningens del mångfaldig, jämfört med den belastning som förorsakades av samhällenas spillvatten, kväve- och fosforbelastningen var av samma storleksklass.

Strandlinjens längd per invånare är, med undantag av Åland, störst i Lapplands och S:t Michels län och minst i Nylands län. Sjöarnas yta per invånare är störst i Lapplands och S:t Michels län och minst i Nylands län. Då vattenkvaliteten vid de offentliga badstränderna undersöktes sommaren 1972 erhöles uppgifter från 835 badstränder av vilka vattenkvaliteten vid 101 var olämplig och vid 243 tvivelaktig. Vattnets kvalitet var lämplig på 491 badstränder.

Luften, energi, gifter, strålning

Utsläppen av svaveldioxid i luften var år 1973 klart störst i Södra Finlands industri- och bosättningsområden på grund av industrins och trafikens regionala koncentration. År 1965 var den inhemska energiproduktionens andel av energiförbrukningen ännu ungefär hälften. Till år 1974 hade energiförbrukningen ökat med över 50 % och andelen energi som importerades från utlandet var redan ca 68 % av all energiförbrukning.

Av de kemikalier och gifter som nämns i skyddsavtalet för Östersjön användes ett, kvicksilver, i industrin år 1972 253 500 kg. Av denna mängd räknar man med att utsläppen i vattnet var 195 kg, i jorden 27 kg och i luften 200 kg. Det radioaktiva nedfallet ökade jämt fram till början av 1960-talet men efter år 1964 har det börjat avta. Strålningen har avtagit till följd av de minskade kärnsprängningarna i atmosfären.

MAA
MARKEN
EARTH

9.1. SUOMEN PINTA-ALAN JAKAUTUMINEN MAALUOKKIIN JA VESISTÖÖN VUONNA 1970
INDELNINGEN AV FINLANDS YTA I LANDKLASSER OCH VATTENDRAG ÅR 1970
DISTRIBUTION OF THE AREA OF FINLAND BY LAND CLASSES AND WATER COURSES IN 1970

	%	km ²
Metsämaa – Skogsmark	55.5	186 970
Kitu- ja joutomaa sekä muu metsätalouden maa – Tvinmark och impediment och annan skogsbruksmark	23.6	79 700
Maatalouden maa – Jordbruksmark	9.9	33 310
Rakennettu ala – Bebyggt område	0.8	2 660
Liikenneväylät – Trafikleder	0.8	2 840
Vesi – Vatten	9.4	31 557
Yhteensä – Sammanlagt	100.0	337 037

9.2. LUONNONSUOJELULAIN NOJALLA JA KESKUSVIRASTOJEN PÄÄTÖKSELLÄ PERUSTETTUIJEN LUONNONSUOJELU-
ALUEIDEN LUKUMÄÄRÄ JA PINTA-ALA PIIRIMETSÄLAUTAKUNNITTAIN 1.10.1975
I STÖD AV NATURSKYDDSLAGEN OCH GENOM DE CENTRALA ÄMBETSVERKENS BESLUT GRUNDADE NATUR-
SKYDDSMRÅDENS ANTAL OCH AREAL FÖRDELADE PÅ DISTRIKTSSKOGSNÄMNDERNAS OMRÅDEN 1.10.1975
NUMBER AND AREA OF NATIONAL PARKS FOUNDED ON THE BASIS OF THE NATURE CONSERVATION LAW AND
THE DECISION OF CENTRAL ADMINISTRATIVE OFFICES BY FORESTRY BOARD/DISTRICTS ON OCT. 1.1975

Pml-alue Dsn-område	Luonnonpuistot Naturparker		Kansallispuistot Nationalparker		Luonnonsuojelu- alueet 1) Naturvårds- områden 1)		Aarnialueet 2) Skogreservat 2)		Luonnonhoito- metsät 2) Naturvårds- skogar 2) Ojitus- rauhoitukset 3) För dikning fredade torvmarker 3) Suojelualueet 4) Naturvårds- områden 4)	
	kpl st	ha	kpl st	ha	kpl st	ha	kpl st	ha	kpl st	ha
Helsinki – Helsingfors	1	36.5			71	1 821.2	4	69.0	23	664.2
Lounais-Suomi – Sydvästra Finland	1	738.9			24	120.8	7	754.4	7	55.2
Satakunta – Satakunda	1	560.1			6	286.6	9	1 470.6	12	1 332.0
Uusimaa-Häme – Nyland-Tavastland	1	100.4	1	147.0	19	245.4	4	446.6	12	1 716.4
Pirkanmaa-Häme – Pirkka-Tavastland	1	62.0			21	861.3	21	1 397.0	26.5	1 873.2
Itä-Häme – Östra Tavastland	1	112.1			10	66.8	3	149.8	14	1 738.1
Etelä-Savo – Södra Savolax					8	198.0	8	211.6	6	184.5
Etelä-Karjala – Södra Karelen					5	71.9	3	222.9	5	285.9
Itä-Savo – Östra Savolax			1	799.0	11	81.0	2	41.1	5	326.2
Pohjois-Karjala – Norra Karelen			1	363.3	6	87.7	11	11 927.6	27	6 504.2
Pohjois-Savo – Norra Savolax					23	469.7	1	1.0	8	1 106.8
Keski-Suomi – Mellersta Finland	1	1 206.0	1	984.0	7	320.3	18.5	2 658.8	35.5	2 002.0
Etelä-Pohjanmaa – Syd-Österbotten					6	23.1	15	3 200.5	6	2 779.2
Vaasa – Vasa					23	599.4				
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten					3	11.8	7.5	4 229.6	17	4 725.9
Kainuu – Kajanaland	2	3 158.0	1	410.0	1	15.0	17.5	6 355.9	39	21 577.7
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten					4	368.0	20.5	7 503.6	24	27 860.4
Koillis-Suomi – Nordöstra Finland	1	14 649.0	2	13 350.7	1	3 080.3	10	1 575.3	15.5	24 772.3
Lappi – Lappland	5	65 257.7	2	220 914.3	9	79.7	65	36 828.1	145.5	164 743.1
Yhteensä – Inalles	15	85 880.8	9	236 968.3	258	8 808.8	227	78 863.4	428	264 247.3

- 1) Luonnonsuojelulain nojalla perustetut (yksityisten ja yhteisöjen mailla olevat).
- 2) Metsähallituksen päätöksellä perustetut.
- 3) Metsähallituksen ja metsäntutkimuslaitoksen päätöksillä perustetut.
- 4) Metsäntutkimuslaitoksen päätöksellä perustetut.

- 1) Grundade i stöd av naturskyddslagen (på enskildas och samfunds marker).
- 2) Grundade genom forststyrelsens beslut.
- 3) Grundade genom forststyrelsens och skogsforskningsanstaltens beslut.
- 4) Grundade genom skogsforskningsanstaltens beslut.

9.3. HAKKUUPINTA-ALAT METSÄTALOUEDELLISISSA¹⁾ HAKKUISSA PIIRIMETSÄLAUTAKUNNITTAIN VUOSINA 1965–1973
 AVVERKNINGSAREALER VID SKOGSINDUSTRIELLA¹⁾ AVVERKNINGAR FÖRDELADE PÅ DISTRIKTSSKOGS-
 NÄMNDERNAS OMRÅDEN ÅREN 1965–1973
 CUTTING AREAS OF CUTTING EMPLOYED BY FORESTRY BOARD DISTRICTS IN 1965–1973.

Pml-alue Den-område	Vuosina 1965–1967 keskimäärin Åren 1965–1967 i medeltal			Vuosina 1968–1970 keskimäärin Åren 1968–1970 i medeltal			Vuosina 1971–1973 keskimäärin Åren 1971–1973 i medeltal		
	Kaikki hakkuut Samtliga avverk- ningar		Josta paljaaksi- hakkuita Varav kalhugg- ningar	Kaikki hakkuut Samtliga avverk- ningar		Josta paljaaksi- hakkuita Varav kalhugg- ningar	Kaikki hakkuut Samtliga avverk- ningar		Josta paljaaksi- hakkuita Varav kalhugg- ningar
	1 000 ha	1 000 ha		1 000 ha	1 000 ha		1 000 ha	1 000 ha	
Ahvenanmaan – Ålands	1.6	0.1	6.3	1.3	0.3	23.1	1.4	0.3	21.4
Helsingin – Helsingfors	14.0	1.2	8.6	14.0	1.6	11.4	13.4	1.8	13.4
Lounais-Suomen – Sydvästra Finlands	19.3	1.3	6.7	20.0	1.6	8.0	17.4	2.2	12.6
Satakunnan – Satakundas	17.6	2.8	15.9	21.6	2.9	13.4	18.2	2.7	14.8
Uudenmaan – Hämeen – Nylands-Tavastlands	24.9	1.9	7.6	26.3	1.9	7.2	20.5	2.2	10.7
Pirkka-Hämeen – Pirkka-Tavastlands	28.6	4.1	14.3	32.5	4.7	14.5	23.7	4.5	19.0
Itä-Hämeen – Östra Tavastlands	45.8	3.1	6.8	40.1	3.8	9.5	29.7	3.0	10.1
Etelä-Savon – Södra Savolax	36.9	6.9	18.7	33.0	6.4	19.4	23.4	4.9	20.9
Etelä-Karjalan – Södra Karelens	26.7	2.9	10.9	27.7	3.0	10.8	17.9	2.9	16.2
Itä-Savon – Östra Savolax	24.7	4.8	19.4	19.8	5.0	25.3	13.6	4.5	33.1
Pohjois-Karjalan – Norra Karelens	50.7	12.9	25.4	49.7	13.8	27.8	34.2	10.7	31.3
Pohjois-Savon – Norra Savolax	77.0	10.0	13.0	71.9	11.7	16.3	39.5	13.9	35.2
Keski-Suomen – Mellersta Finlands	48.8	12.0	24.6	45.8	11.8	25.8	30.2	9.8	32.5
Etelä-Pohjanmaan – Syd-Österbottens	21.4	3.5	16.4	24.3	4.0	16.5	18.4	3.6	19.6
Vaasa – Vasa	10.4	2.6	25.0	10.9	3.1	28.4	8.2	3.1	37.8
Keski-Pohjanmaan – Mellersta Österbottens	18.1	4.2	23.2	22.8	4.7	20.6	13.5	4.0	29.6
Kainuun – Kajanalands	41.2	12.0	29.1	45.1	11.4	25.3	36.9	7.9	21.4
Pohjois-Pohjanmaan – Norra Österbottens	34.5	6.0	17.4	41.8	5.6	13.4	29.2	4.0	13.7
Koillis-Suomen – Nordöstra Finlands	28.3	10.1	35.7	36.0	9.4	26.1	26.8	6.7	25.0
Lapin – Lapplands	52.2	10.0	19.2	74.8	9.6	12.8	48.8	5.1	10.5
Koko maa – Hela landet	622.8	112.7	18.1	659.3	116.5	17.7	465.0	97.5	21.0

1) Ei sisällä erilaisia raivaushakkuuita.

1) Omfattar ej olika röjningsavverkningar.

VESI
 VATTNET
 WATER

9.4. JULKISTEN UIMARANTOJEN VEDEN LAATU LÄÄNEITTÄIN KESÄLLÄ 1972
 VATTNETS KVALITET PÅ DE ALLMÄNNA BADSTRÄNDERNA LÄNSVIS SOMMAREN 1972
 QUALITY OF WATER ON PUBLIC BATHING BEACHES BY PROVINCE IN THE SUMMER 1972

Läni Län	Tutkittuja uimarantoja yhteensä ¹⁾ Undersökta badstränder sammanslagt ¹⁾	Uimarantojen veden laatu Vattnets kvalitet på badstränderna		
		Sopiva ²⁾ Lämpligt ²⁾	Epäilyttävä ³⁾ Tveivelaktigt ³⁾	Sopimaton ⁴⁾ Olämpligt ⁴⁾
Uudenmaan – Nylands	77	41	25	11
Turun ja Porin – Åbo och Björneborgs	175	117	43	15
Ahvenanmaa – Åland	5	1	3	1
Hämeen – Tavastehus	168	123	37	8
Kymen – Kymmene	50	37	12	1
Mikkelin – S:t Michels	61	32	18	11
Pohjois-Karjalan – Norra Karelens	30	10	7	13
Kuopion – Kuopio	48	23	20	5
Keski-Suomen – Mellersta Finlands	76	35	26	15
Vaasan – Vasa	91	39	33	19
Oulun – Uleåborgs	44	31	12	1
Lapin – Lapplands	10	2	7	1
Koko maa – Hela riket	835	491	243	101

1) Vesihallituksen uimarantatutkimuksen perusmateriaali koottiin lähettämällä tiedustelulomakkeet kaikkiin kuntiin lukuun ottamatta Helsingiä. Tutkimuksen tilastollisesti käsitelty materiaali edustaa 70–80 % käytön kannalta merkityksellistä uimarannoista koko maassa.

2) Alle 100 kolibakteeria 100 ml:ssa uimavettä.
 3) 100–1 000 kolibakteeria 100 ml:ssa uimavettä.
 4) Yli 1 000 kolibakteeria 100 ml:ssa uimavettä.

1) Basmaterialen för vattenstyrelsens badstrandsundersökning insamlades genom att frågeplanketter sändes till alla kommuner med undantag av Helsingfors. Undersökningens statistiska material representerar 70–80 % av de ur användnings-synpunkt viktigaste badstränderna i hela landet.

2) Under 100 kolibakterier i 100 ml badvatten.
 3) 100–1 000 kolibakterier i 100 ml badvatten.
 4) Över 1 000 kolibakterier i 100 ml badvatten.

9.5. YHDYSKUNTIEN JÄTEVESIEN AIHEUTTAMA BIOLOGINEN HAPENKULUTUS SEKÄ TYPPI- JA FOSFORIKUORMA LÄÄNEITTÄIN VUONNA 1972
 AV SAMHÄLLENAS SPILLVATTEN FÖRORSAKAD BIOLOGISK SYREFÖRBRUKNING SAMT KVÄVE- OCH FOSFORBELASTNING LÄNSVIS ÅR 1972
 BURDEN OF BIOCHEMICAL OXYGEN DEMAND AS WELL AS NITROGEN AND PHOSPHORUS CAUSED BY COMMUNITY WASTEWATER BY PROVINCE IN 1972

Lääni Län	Biologinen hapenkulutus BHK7 Biologisk syreförbrukning BS7			Typpikuorma Kvävebelastning			Fosforikuorma Fosforbelastning		
	Tuleva kuorma1) Inkom- mande1)	Lähtevä kuorma2) Av- gående2)	Vähe- nemä Minsk- ning	Tuleva kuorma1) Inkom- mande1)	Lähtevä kuorma2) Av- gående2)	Vähe- nemä Minsk- ning	Tuleva kuorma1) Inkom- mande1)	Lähtevä kuorma2) Av- gående2)	Vähe- nemä Minsk- ning
	1 000 kg O ₂ / vrk – dygn	%		1 000 kg N/vrk – dygn	%		1 000 kg P/ vrk – dygn	%	
Uudenmaan –									
Nylands	82.9	18.4	78	10.4	5.7	46	2.69	1.53	43
Turun ja Porin –									
Åbo och Björneborgs	39.7	19.9	50	4.6	4.0	13	1.26	0.97	23
Åhvenanmaa –									
Åland	0.5	0.5	0	0.09	0.09	0	0.02	0.02	0
Hämeen –									
Tavastehus	35.2	19.6	44	5.2	4.1	20	0.96	0.70	27
Kymen –									
Kymmene	18.1	14.5	20	2.2	2.1	3	0.59	0.57	3
Mikkelin –									
S:t Michels	7.6	3.7	51	1.2	0.9	23	0.40	0.29	28
Pohjois-Karjalan –									
Norra Karelen	3.7	3.1	16	0.6	0.6	8	0.11	0.10	9
Kuopion –									
Kuopio	10.1	8.1	20	1.6	1.4	11	0.36	0.29	19
Keski-Suomen –									
Mellersta Finlands ..	9.0	8.4	7	1.6	1.5	3	0.24	0.22	8
Vaasan –									
Vasa	14.1	10.7	24	2.2	1.9	15	0.56	0.48	14
Oulun –									
Uleåborgs	17.4	14.6	16	3.2	3.0	5	0.41	0.35	15
Lapin –									
Lapplands	5.0	4.4	12	1.0	1.0	5	0.18	0.17	6
Koko maa –									
Hela riket	243.0	126.0	48	33.9	26.3	22	7.78	5.69	27

- 1) Yhdyskuntien viemärlaitoksista tuleva kuormitus.
 2) Käsitellystä tai käsittelemättömästä jätevedestä vesistöön joutuva kuormitus.

- 1) Från samhällenas avloppsanläggningar inkommande belastning.
 2) Belastning av renat eller orenat spillvatten, som kommer ut i vattendragen.

9.6. VESISTÖÖN KOHDISTUVA KUORMITUS TEOLLISUUDEN KÄYNTIVUOROKAUTTA KOHDEN TEOLLISUUS-ALOITTAIN VUONNA 1972
 INDUSTRIENS BELASTNING AV VATTENDRAGEN PER DRIFTSDYGN ENLIGT INDUSTRIOMRÅDE ÅR 1972
 BURDEN ON WATER COURSES PER 24 HRS IN OPERATION BY BRANCH OF INDUSTRY IN 1972

Teollisuuden ala Industriområde	Kuormittaja – Belastning			
	Kiintoaine (tn/vrk) Fast substans (tn/dygn)	BHK71) (tn/vrk) BS71) (tn/dygn)	Fosfori (kg P/vrk) Fosfor (kg P/dygn)	Typpi (kg N/vrk) Kväve (kg N/dygn)
Massa- ja paperiteollisuus2) – Massa- och pappersindustrin2) ..	750.0	1 330	2 000	15 000
Petrokemianteollisuus2) – Petrokemiska industrin2)	0.6	1	10	1 000
Lannoiteteollisuus2) – Konstgödselindustrin2)	3.9	1	560	3 500
Muu kemian teollisuus4) – Övrig kemisk industri4)	18.0	20	50	250
Kaivannaisteollisuus3) – Gruvindustrin3)	1.0	..5)	..5)	400
Rauta- ja terästeollisuus4) – Järn- och ställindustrin4)	20.0	..5)	..5)	..5)
Muiden metallien perusteollisuus4) – Övriga metallers basindustrin4)	3.0	..5)	..5)	..5)
Metallituoteteollisuus4) – Metallproduktindustrin4)	..5)	..5)	..5)	..5)
Nahkateollisuus3) – Läderindustrin4)	4.0	4	15	800
Tekstiiliteollisuus4) – Textilindustrin4)	20.0	4	200	600
Elintarviketeollisuus (jatkuvatoiminen)4) – Livsmedelsindustrin (permanent)4)	30.0	60	910	4 000
Elintarviketeollisuus (kausiluonteinen)4) – Livsmedelsindustrin (säsongbetonad)4)	..	40	510	3 000
Yhteensä – Inalles	850.0	1 460	4 255	28 550

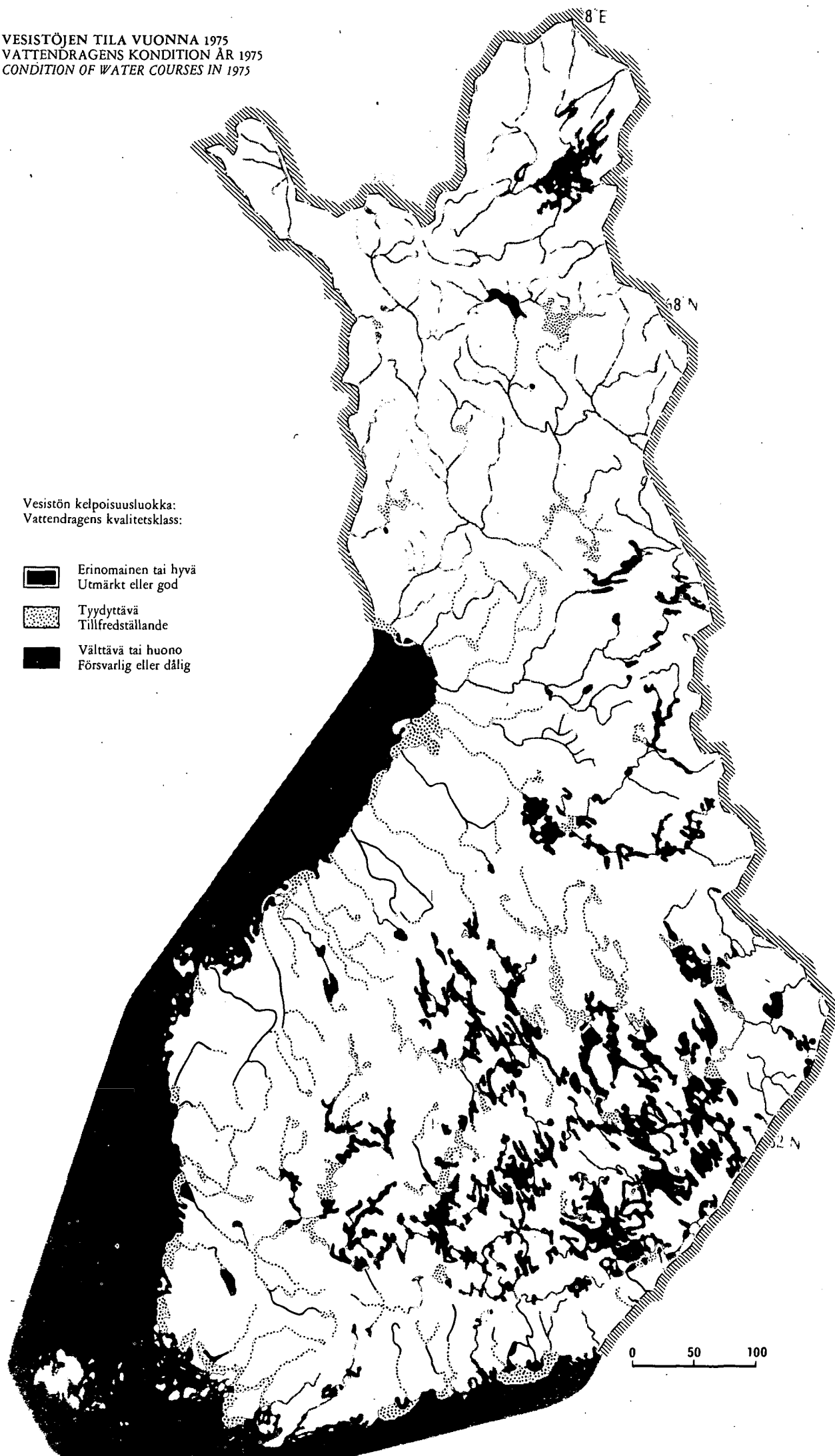
- 1) Biologinen hapenkulutus.
 2) Täydelliset tiedot.
 3) Vähän puutteelliset tiedot.
 4) Melko puutteelliset tiedot.
 5) Tiedot puuttuvat kokonaan. Kuormitus vähäinen.

- 1) Biologisk syreförbrukning.
 2) Fullständiga uppgifter.
 3) Något bristfälliga uppgifter.
 4) Tämigen bristfälliga uppgifter.
 5) Uppgifter saknas helt. Belastningen ringa.

9.7. VESISTÖJEN TILA VUONNA 1975
VATTENDRAGENS KONDITION ÅR 1975
CONDITION OF WATER COURSES IN 1975

Vesistön kelpoisuusluokka:
Vattendragens kvalitetsklass:

	Erinomainen tai hyvä
Utmärkt eller god
	Tyydyttävä
Tillfredställande
	Välttävä tai huono
Försvarlig eller dålig

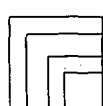
9.8. RANTAVIIVAN PITUUS JA JÄRVIEN PINTA-ALA ASUKASTA KOHTI SEKÄ VÄENTIHEYD LÄÄNEITTÄIN VUONNA 1972
KUSTLINJENS LÄNGD OCH SJÖARNAS YTAREAL PER INVÅNARE SAMT BEFOLKNINGSTÄTHETEN LÄNSVIS ÅR 1972
LENGTH OF COASTAL LINE AND AREA OF LAKES PER INHABITANT AS WELL AS POPULATION DENSITY IN 1972

Läni Län	Väen- tiheys Befolk- ningstä- het as./inv./ km ²	Ranta- viivan pituus Kustlin- jens längd m/as.inv.	Järvi- pinta- ala Sjöarnas areal ha/as.inv.
Uudenmaan - Nylands	100	9	0.05
Turun ja Porin - Åbo och Björneborgs	30	26	0.1
Ahvenanmaa - Åland	14	260	0.1
Hämeen - Tavastehus	33	21	0.4
Kymen - Kymmene	27	30	0.6
Mikkelin - St Michels	10	120	2.5
Pohjois-Karjalan - Norra Karelen	8	90	1.9
Kuopion - Kuopio	13	66	1.3
Keski-Suomen - Mellersta Finland	13	56	1.1
Vaasan - Vasa	15	32	0.2
Oulun - Uleåborgs	7	43	1.1
Lapin - Lapplands	2	125	2.7
Koko maa - Hela riket	14	40	0.7

Koko maa:
Hela riket:

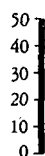
Järvien pinta-ala:
Sjöarnas ytareal:

3.0 ha/asukas
2.0 invånare
1.0
0.5

Rantaviivan pituus:
Kustlinjens längd:

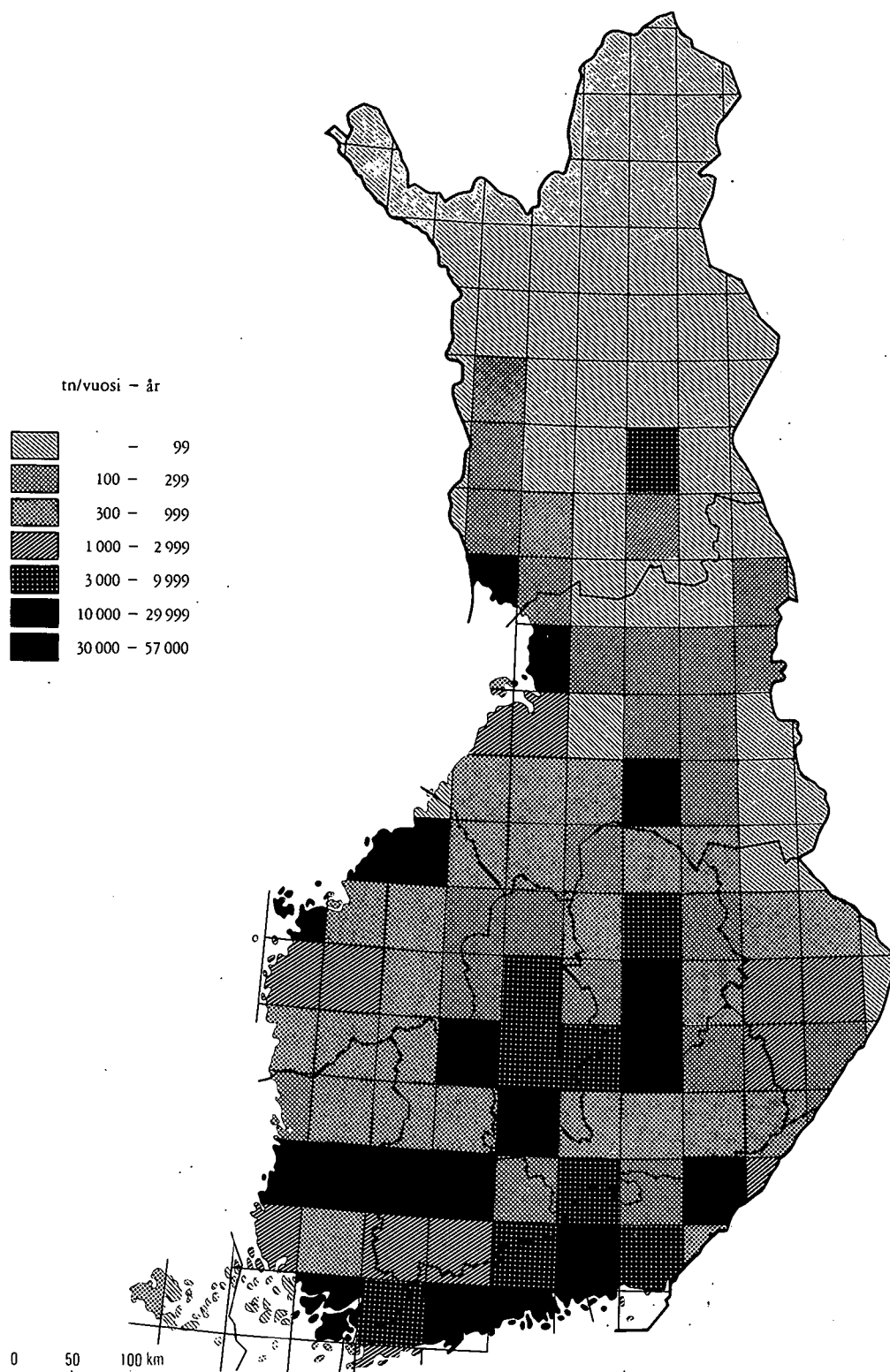
m/asukas
invånare

0 50 100 km

ILMA
LUFTEN
AIR

9.9 RIKKIDIOKSIDIN PÄÄSTÖT SUOMESSA VUONNA 1973
SVAVELDIOXIDUTSLÄPPEN I FINLAND ÅR 1973
SULPHUR DIOXIDE OUTLETS IN FINLAND IN 1973

ENERGIANKULUTUS, MYRKKYJEN KÄYTTÖ, SÄTEILY
ENERGIFÖRBRUKNINGEN, ANVÄNDNINGEN AV GIFTER, STRÅLNING
CONSUMPTION OF ENERGY, USE OF POISONOUS SUBSTANCES, RADIATION

9.10. ENERGIAN KOKONAISKULUTUS ENERGIALÄHTEITTÄIN VUOSINA 1965–85
TOTALFÖRBRUKNINGEN AV ENERGI ENLIGT ENERGIKÄLLOR ÅREN 1965–85
TOTAL ENERGY CONSUMPTION BY SOURCES OF ENERGY IN 1965–85

Energiälähde Energiakälla	1965	1970	1974	1985 ¹⁾
	%			
Ulkomaiset energiälähteet – Utländska energikällor	51.3	65.5	68.0	80.0
Ölly yhteensä – Olja sammanlagt	38.9	54.5	52.1	49.6
Autobensiini – Bilbensin	4.9	5.7	5.7	6.1
Dieselöljy – Dieseloljor	4.8	4.7	4.7	4.2
Kevyt polttoöljy – Lätt brännolja	12.7	17.2	14.8	12.7
Raskas polttoöljy – Tung brännolja	14.3	22.6	21.1	19.3
Muu öljy – Annan olja	2.2	4.3	5.8	7.3
Hiili – Kol	10.2	9.5	9.7	7.7
Kaasut – Gaser	1.1	0.8	2.6	5.0
Sähkön nettotuonti – Nettoimport av elektricitet	1.1	0.7	3.6	3.1
Ydinvoima – Kärnkraft				14.6
Kotimaiset energiälähteet – Inhemsk energikällor	48.7	34.5	32.0	20.0
Vesivoima – Vattenkraft	16.2	12.4	14.3	9.1
Teollisuuden jätehiipä, jätelämpö ja jätetäpää – Industrins avfallsröt, avfallsvärme och avfallsved	13.4	10.9	9.5	8.1
Polttotäpää ja turve – Brännved och torv	19.1	11.2	8.2	2.8
Kaikkiaan – Inalles	100.0	100.0	100.0	100.0
1 000 toe ²⁾	14 282	18 925	21 809	32 000

1) Ennuste.
2) toe = ekvivalentista öljytönniä.

1) Prognos.
2) toe = ekvivalent oljeton.

**9.11. ERÄIDEN ITÄMEREN SUOJELUSOPIMUKSEEN KUULUVIEN KEMIKAALIEN JA MYRKKYJEN KÄYTTÖ SUOMEN
TEOLLISUUDESSA VUONNA 1972**
**ANVÄNDNINGEN AV VISSA KEMIKAALIER OCH GIFTER I ANSLUTNING TILL SKYDDSAVTALET FÖR ÖSTERSJÖN
INOM INDUSTRI I FINLAND ÅR 1972**
**USE OF SOME CHEMICALS AND POISONS IN CONNEXION WITH THE BALTIC AGREEMENT ON PROTECTION IN
FINNISH INDUSTRY IN 1972**

Aine Ämne	Käyttö- määrä Förbrukad mängd	Josta – Därav		Häviö (arvioitu) Förloras (uppskattning)		
		Sitoutui tuotteeseen Bands i produkten	Kerättiin talteen Uppbe- varades	Veteen I vattnet	Maahan I jorden	Ilmaan I luften
		1 000 kg/v. – 1 000 kg/år		kg/v. – kg/år		
Elohopea ¹⁾ – Kvicksilver ¹⁾	253.5	2.2	9.5	195	27	200
Arseeni – Arsen	494.6	299.3	177.5	–	–	1 670
Sinkki – Zink	8 725.3	7 527.7	332.9	579 059	16 590	177 884
Kromi – Krom	2 551.1	1 000.2	1 338.4	129 272	26 832	182
Tina – Tenn	201.5	190.8	10.0	22	121	566
Lyijy – Bly	7 702.5	7 454.4	212.6	252	5 624	1 601
Kupari – Koppar	238 672.0	186 705.2	51 698.6	38 298	233 731	477
Kadmium – Kadmium	5.2	5.1	–	31	5	1
Antimoni – Antimon	128.3	34.7	0.0	230 000	117 000	400
Molybdeeni – Molybden	2.3	2.3	–	4	–	–
Syanidit – Cyanider	156.1	111.3	10.7	5 256	28 462	345
Nikkeli – Nickel	118 403.2	112 903.8	5 460.8	38 389	11 400	565
Fenoli – Fenol	17 879.7	17 821.5	2.8	7 314	28 835	18 230
Desinfektioaineet – Desinfektioämnenä	191.0	39.1	–	146 491	4 840	60
PCB	47.8	47.0	0.8	–	–	10
Puunkyllästysaineet – Träimpregneringsämnen	1 979.5	1 921.7	6.0	926	18 563	8 188
Rikkaruohon hävitysaineet – Ogräsutrotningsmedel	116.1	115.3	–	364	–	–
Limantorjunta- ja homesuoja-aineet – Slembekämpnings- och mögelskyddsämnen	280.0	123.8	0.1	119 191	475	–
Muut torjunta-aineet – Övriga bekämpningsmedel	221.1	141.8	0.0	75 045	160	4 159
Yhteensä – Inalles	398 010.9	336 447.2	59 260.9	1 370 109	492 665	214 538
(%)	(100.0)	(84.53)	(14.89)	(0.34)	(0.12)	(0.05)

1) Lääkintöhallituksen ohjeen mukaan kala, jossa on 1 mg elohopeaa kilossa, on ihmisravinnoksi kelpaamaton. Kaloja, joissa kiloa kohti on elohopeaa 1/2 – 1 mg, suositellaan syötäväksi vain kerran viikossa.

1) Enligt medicinalstyrelsens anvisningar är fisk som innehåller 1 mg kvicksilver per kilo otjänlig som människoföda. Man rekommenderar att fisk som innehåller 1/2 – 1 mg kvicksilver inte äts oftare än en gång i veckan.

9.12. STRONTIUM -90:N JA CESIUM -137:N ESIINTYMINEN MAIDOSSA VUOSINA 1960-74
FÖREKOMSTEN AV STRONTIUM -90 OCH CESIUM -137 I MJÖLK ÅREN 1960-74
DEPOSITS OF STRONTIUM -90 AND CESIUM -137 IN MILK IN 1960-74

Vuosi År	Sr-90	Cs-137
	pCi/gCa1)	pCi/gK2)
1960	6.7	55
1961	5.8	37
1962	13.3	90
1963	22.4	154
1964	22.8	159
1965	18.4	120
1966	13.2	85
1967	10.4	58
1968	8.9	44
1969	7.9	34
1970	7.2	31
1971	6.7	28
1972	6.2	23
1973	4.9	18
1974	...	17

- 1) Pikocurie kalsiumgrammaa kohden.
2) Pikocurie kaligrammaa kohden.

- 1) Pikocurie per kalciumgram.
2) Pikocurie per kaliumgram.

9.13. RADIOAKTIIVISEN LASKEUMAN AIHEUTTAMA KESKIMÄÄRÄINEN SÄTEILYANNOS SUOMESSA¹⁾
GENOMSNTTLIG STRÅLDOS FÖRORSAKAD AV RADIOAKTIVT NEDFALL I FINLAND¹⁾
AVERAGE RADIATION DOSE CAUSED BY RADIOACTIVE FALLOUT IN FINLAND

Säteilylähde Strålningskälla	Koko keho Hela kroppen	Luuydin Benmarg
	mrad2)	
Ulkoisen säteily - Yttre strålning:		
Lyhytikäiset säteilijät - Kortvariga strålningskällor		
Cesium-137	39	39
	35	35
Sisäinen säteily - Inre strålning:		
Tritium	4	4
Hiihi-14 - Kol-14	12	12
Rauta-55 - Järn-55	1	0.6
Strontium-90	-	44
Cesium-137	47	47
Yhteensä - Inalles	140	180

- 1) Vuoden 1970 jälkeen alastullutta laskeumaa ei ole otettu huomioon.
2) Yhden radin (= 1 000 mrad) suuruisen luuydinannoksen arvioidaan aiheuttavan miljoonan hengen väestössä 20 ylimääräistä leukemiatapausta ja yhden radin kokokehoannoksen 100 ylimääräistä syöpätapausta (leukemia mukaanluettuna).

- 1) Fällningen efter år 1970 har inte beaktats.
2) En benmärgsdos på en rad (= 1 000 mrad) förorsakar uppskattningsvis 20 extra leukemifall hos en befolkning på en miljon och en dos rad på hela kroppen förorsakar 100 extra cancerfall (leukemi medräknad).

10. KULTTUURI, TIEDONVÄLITYS JA VAPAA-AIKA KULTUR, INFORMATION OCH FRITID CULTURE, INFORMATION AND LEISURE

Johdanto

Kulttuuri voidaan käsittää hyvin laajasti, jolloin sen piiriin kuuluu lähes kaikki ihmisen aineellinen ja henkinen toiminta tai suppeasti, jolloin kulttuurilla tavallisesti tarkoitetaan vain henkisen, luovan toiminnan aluetta. Aikaisemmin kulttuuripolitiikka ja taidepolitiikka usein samaistettiin, mutta nykyään kulttuuripolitiikan kohdealueisiin on alettu lukea myös tiedonvälitystä, vapaa-aikaa ja nuorisotyötä. Kulttuuripoliittiset suunnitelmat ja toimenpiteet aiheuttavat runsaasti keskustelua, koska hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lisääntymisen myötä on kulttuuriin ja vapaa-aikaan liittyviä asioita korostettu yhä enemmän yhteiskuntapolitiikassa.

Tässä julkaisussa esitetään ensin tietoja yleisestä ajankäytöstä ja vapaa-ajankäytöstä. Tämä antaa pohjaa jäljempänä esitettävälle tiedoille erilaisista kulttuuri-instituutioista, -välineistä ja -palveluksista. Vapaa-ajan käytön kuvauksen jälkeen on tietoja tiedonvälityksestä: lehdistöstä, radiosta ja TV:stä sekä kirjallisuudesta ja kirjastoista. Kolmannessa alaluvussa on keskitytty eräisiin enemmän taiteeseen liittyviin instituutioihin: elokuvaan, teatteriin ja musiikkiin sekä myös museoihin. Lopuksi on tietoja ravintoloista ja loma-ajan käytöstä.

Luvussa 8 (Asuminen) oli tietoja kesämökkien määrästä ja luvussa 9 (Ympäristö) esitettiin myös ympäristön virkistyskäytön kannalta tärkeitä tietoja (mm. tiedot luonnonsuojelualueista, rantaviivan pituudesta, uimarantojen veden laadusta). Luvussa 11 (Yhteiskunnallinen osallistuminen) on tietoja sanomalehtien levikistä, luetuista lehdistä ja TV:n seuraamisesta.

Kulttuuritilastojen tuotanto ei ole seurannut kulttuuripolitiikan merkityksen kasvua. Tietoja tuotetaan epäyhtenäisesti ja hajallaan eri paikoissa. Osin valtakunnalliset tiedot puuttuvat melkein kokonaan. Tilastokeskuksessa on tehty suunnitelmia kulttuuritilastojen parantamiseksi, ja yhdessä opetusministeriön kanssa on käynnissä hanke kulttuuritilastollisen vuosikirjan tuottamisesta.

Keskeistä sisällöstä

Ajankäyttö ja vapaa-aika

Vuoden 1971 kotitaloustiedustelun mukaan useat kulttuuri- ja vapaa-ajan harrastukset keskittyvät sellaisiin ruokakuntiin, joiden päämies on johtaja tai ylempi toimihenkilö. Kyseisten ruokakuntien jäsenet lukevat mm. enemmän kirjoja, käyvät useammin elokuvissa, teatterissa, konserteissa ja oopperassa, museossa ja taidenäyttelyssä, baarissa ja ravintolassa sekä harrastavat urheilua ja liikuntaa enemmän kuin muut sosioekonomiset ryhmät. Maatalousyrittäjä-ruokakuntiin sekä maa- ja metsätaloustyöntekijä-ruokakuntiin kuuluvat sen sijaan harrastavat kaikkia edellä mainittuja vapaa-ajan käyttömuotoja keskimääräistä vähemmän ja useimmissa tapauksissa kaikkein vähiten. Sen sijaan näiden ruokakuntien jäsenet, erityisesti maa- ja metsätaloustyöntekijät, käyvät eniten yleisissä tansseissa. Maatalous-

Inledning

Kulturen kan uppfattas i mycket vid bemärkelse, varvid den omfattar människans nästan hela materiella och intellektuella verksamhet, eller i inskränkt bemärkelse, varvid kulturen endast avser den intellektuella, skapande verksamheten. Förut identifierades kulturpolitiken ofta med konstopolitiken, men numera har även information, fritid och ungdomsarbete börjat räknas till kulturpolitikens objektområden. Kulturpolitiska planer och åtgärder orsakar mycken diskussion, emedan verksamhet i anslutning till kultur och fritid till följd av ökad välfärd och fritid alltmer framhålls i samhällspolitik.

I denna publikation framläggs först uppgifter om den allmänna tidsanvändningen och fritidens användning. De utgör grunden för uppgifter längre fram om olika slag av kulturella institutioner, medel och tjänster. Efter beskrivningen av fritidens användning följer uppgifter om information: om pressen, radio och tv samt litteratur och bibliotek. Det tredje underkapitlet koncentrerar sig på en del institutioner som närmast ansluter sig till konsten: film, teater och musik samt också museer. Slutligen framläggs uppgifter om restauranger och semestertidens användning.

I kapitel 8 (Boende) framlades uppgifter om antalet sommarstugor och i kapitel 9 (Miljö) framlades även med tanke på miljöns utnyttjande för rekreatiönsändamål viktiga uppgifter (bl.a. uppgifter om naturskyddsområden, strandlinjens längd, vattnets kvalitet på badstränderna). Även kapitel 11 (Socialt deltagande) omfattar uppgifter om dagstidningarnas spridning, lästa tidningar och tv-tittande.

Framställningen av kulturstatistik har inte följt ökningen av kulturpolitikens betydelse. Uppgifter framställs men de är oenhetliga och kringstridda. Riksfattande uppgifter saknas delvis nästan helt. Statistikcentralen har planerat hur kulturstatistiken kunde förbättras och har tillsammans med undervisningsministeriet igångsatt ett projekt för uppgörande av en kulturstatistisk årsbok.

Centralt innehåll

Användning av tiden och fritid

Enligt 1971 års hushållsbudgetundersökning koncentreras flera kultur- och fritidshobbies på sådana hushåll, i vilka huvudmannen är företagsledare eller högre funktionär. Medlemmarna i ifrågavarande hushåll läser bl.a. fler böcker, går oftare på biograf, teater, konsert och opera, museum och konstupställning, bar och restaurang och idkar sport och motion mer än andra socioekonomiska grupper. Medlemmarna av lantbruksföretagarhushåll samt lant- och skogsbruksarbetarhushåll går däremot in för ovannämnda former av fritidsanvändning mindre än genomsnittet och i de flesta fall minst av alla socioekonomiska grupper. Medlemmarna i dessa hushåll, speciellt i lant- och skogsbruksarbetarhushåll, besöker däremot mest allmänna danstillställningar. Lantbruksföretagarna går oftare än andra socialgrupper i kyrkan

yrittäjät taas käyvät muita sosiaaliryhmiä useammin kirkossa tai hartaustilaisuuksissa. Television katselu, radion kuuntelu ja bingon pelaaminen on keskimääräistä selvästi yleisempää ruokakunnissa, joiden päämies on teollisuus- tai rekennustyöntekijä tai palveluelinkeinojen työntekijä.

Lehdet, radio ja TV, kirjallisuus

Ilmestyneiden sanomalehtien kokonaismäärä on ajanjaksona 1950–1975 lisääntynyt 203:sta 283:een. Vähintään kerran kuukaudessa ilmestyvien aikakauslehtien määrä lisääntyi 1960-luvun puoliväliin asti, mutta on sen jälkeen pudonnut 1950-luvun alun tasolle. Harvemmin kuin kerran kuukaudessa ilmestyvien aikakauslehtien määrä on taas melko tasaisesti kasvanut.

Radiolupia oli lunastettu vuonna 1975 noin 2.1 milj., televisiolupia noin 1.3 milj. ja väritelevisiolupia noin 0.2 milj.

Vuonna 1974 oli Suomessa kustannetun kirjallisuuden nimikemäärä 4 245, josta tietokirjallisuutta oli lähes kolme neljäsosaa. Vuonna 1950 nimikemäärä oli 1 891. Kunnallisista kirjastoista otettiin vuonna 1950 1.5 kirjallinaa asukasta kohden. Vuoteen 1974 mennessä oli kirjallainojen määrä asukasta kohden noussut jo 10.4:ään. Vuonna 1950 9.9 % väestöstä oli kunnallisten kirjastojen lainaajia. Vuonna 1974 oli lainaajia jo 32.0 % väestöstä.

Elokuvat, teatteri, musiikki, museot

Vuonna 1950 Suomessa oli 491 elokuvateatteria, vuonna 1974 enää 311. Myös elokuvissa käyntien määrä on vähentynyt. Sen sijaan teatterissa käynnit ovat tasaisesti lisääntyneet. Vuonna 1951 oli 20.9 ja vuonna 1974 55.0 teatterissa käyntiä 100 asukasta kohden. Ammattiteattereita oli vuonna 1974 45 kappaletta.

Vuonna 1973 oli myytyjä elokuvalippuja 100 asukasta kohden eniten Uudenmaan läänissä ja vähiten Kuopion läänissä. Myytyjä teatterilippuja 100 asukasta kohden oli vuonna 1974 niin ikään eniten (76.7) Uudenmaan läänissä, mutta vähiten Keski-Suomen läänissä (22.8) sekä Ahvenanmaalla (9.7), jossa ei tuloin ollut ainuttakaan kiinteää teatteria. Myytyjä sinfoniaorkesterien lippuja 100 asukasta kohden oli vuonna 1974 eniten Kymen läänissä. Seuraavina järjestyksessä olivat Hämeen lääni ja Kuopion lääni ja vasta sitten Uudenmaan lääni. Museoita oli vuonna 1975 eniten (92) Turun ja Porin läänissä.

Ravintolat ja lomanvietto

Anniskeluravintoloita oli vuonna 1965 718 ja vuonna 1974 jo yli kaksi kertaa enemmän eli 1 458. Asiakaspaikkoja 1 000 asukasta kohden oli vuonna 1974 eniten Ahvenanmaalla (80.7) sekä Lapin läänissä (61.2) ja vähiten Pohjois-Karjalan läänissä (36.3). Matkailun edistämiskeskuksen vuonna 1974 tekemän suomalaisten lomaviihtoon kohdistuneen kyselyn mukaan 56 % vastanneista aikoi viettää lomansa kotimassa ja 17 % ainakin osan lomastaan ulkomailla. 19 %:lla ei ollut vuosilomaa.

och deltar oftare i andaktstillfällen. Att titta på tv, lyssna på radio och spela bingo är i genomsnitt tydligt vanligare i hushåll i vilka huvudmannen är industri- eller byggnadsarbetare eller arbetstagare i servicebranschen.

Tidningar, radio och tv, litteratur

Det totala antalet utkommande tidningar har ökat från 203 till 278 under perioden 1950–1974. Antalet tidningar som utkommer minst en gång i månaden ökade ända till medlet av 1960-talet men har efter det sjunkit till samma nivå som vid början av 1950-talet. Antalet tidskrifter som utkommer färre än en gång i månaden har däremot ökat ganska jämnt.

År 1975 inlöstes ca 2.1 milj. radiolicenser, ca 1.3 milj. tv-licenser och ca 0.2 milj. färgtv-licenser.

Antalet titlar i litteratur som förlagts i Finland år 1974 var 4 245, av vilka nästan tre fjärde delar hörde till facklig litteratur. År 1950 var antalet titlar 1 891. I kommunala bibliotek uttogs 1.5 boklån per invånare år 1950. Fram till år 1974 hade antalet boklån per invånare redan stigit till 10.4. År 1950 hörde 9.9 % av befolkningen till låntagarna på kommunala bibliotek. År 1974 var antalet låntagare redan 32.0 % av befolkningen.

Biografer, teater, musik, museer

År 1950 var antalet biografer i Finland 491, år 1974 var de endast 311. Även antalet biobesök har minskat. Antalet teaterbesök har däremot ökat. År 1951 uppgick teaterbesöken till 20.9 per 100 invånare och år 1974 till 55.0. År 1974 fanns det 45 professionella teatrar.

År 1973 var antalet sålda biografbiljetter per 100 invånare störst i Nylands län och minst i Kuopio län. Antalet sålda teaterbiljetter per 100 invånare var likaså störst (76.7) i Nylands län, men minst i Mellersta Finlands län (22.8) samt på Åland (9.7), som då inte hade en enda fast teater. I Kymmene län såldes år 1974 mest biljetter till symfonikonserter per 100 invånare närmast i Tavastehus län och Kuopio län och Nylands län kom först på fjärde plats. År 1975 fanns det mest (92) museer i Åbo och Björneborgs län.

Restauranger och semesterfirande

År 1965 uppgick antalet restauranger med utskänkningsrättigheter till 718 och år 1974 redan till dett dubbla eller 1 458. Under år 1974 hade Åland (80.7) samt Lapplands län (61.2) de flesta gästplatser per 1 000 invånare och Norra Karelen län minst (36.3). Enligt en undersökning av finländarnas semesterfirande, som Centralen för turismens främjande företog år 1974 ämnade 56 % av svarspersonerna fira sin semester i hemlandet och 17 % tänkte fira åtminstone en del av sin semester utomlands. 19 % hade ingen årssemester.

AJANKÄYTTÖ JA VAPAA-AIKA
ANVÄNDNING AV TIDEN OCH FRITID
TIME BUDGET AND LEISURE

10.1. SUOMALAISTEN AJANKÄYTTÖ KEVÄÄLLÄ 1975 ¹⁾
FINLÄNDARNAS TIDSANVÄNDNING ¹⁾ VÅREN 1975
USE OF TIME IN FINLAND IN SPRING 1975

- a = Väestöryhmän keskiarvo. Keskiarvossa mukana myös toimintaa harjoittamattomien ilmoittamat tiedot (esim. ansiotyöhön käytetty)
Medeltal av befolkningsgrupp. I medeltalet ingår även uppgifter av dem som inte idkar verksamhet (t.ex. den tid som används till
- b = Toimintaa harjoittaneiden keskiarvo (esim. ansiotyön määrän laskemisessa mukana vain työlliset)
Medeltalet för dem som idkat verksamhet (t.ex. andelen förvärsarbete, endast de sysselsatta beaktas)

Toiminnot Verksamhet	Koko väestö Hela befolkningen		Ruumillisen työn tekijät Kropsarbetare		Alemmat toimihenkilöt Lägre funktionärer		Ylemmät toimihenkilöt ja johtavassa asemassa olevat Högre funktionärer och i ledande ställning varande	
	a	b	a	b	a	b	a	b
	tuntia, minuuttia – timmar, minuter							

TORSTAI 24.4.1975 – TORSDAGEN 24.4.1975

I TYÖ – ARBETE	8,12	..	9,22	..	9,06	..	9,31	..
Ansiotyö kotona ²⁾ – Förfärsarbete hemma ²⁾	0,37	4,16	0,19	3,29	0,19	3,41	0,21	2,44
Ansiotyö kodin ulkopuolella ³⁾ – Förfärsarbete utanför hemmet ³⁾	4,44	7,02	6,36	7,44	6,08	7,29	7,04	7,33
Työmatkat ⁴⁾ – Arbetsresor ⁴⁾	0,37	1,07	0,51	1,07	0,44	1,04	0,53	1,09
Kotityöt ⁵⁾ – Hemarbete ⁵⁾	2,14	3,08	1,36	2,40	1,55	2,27	1,13	2,12
II VAPAA-AIKA – FRITID	7,26	..	6,29	..	6,36	..	6,33	..
Vapaa-aika kotona ⁶⁾ – Fritid hemma ⁶⁾	5,40	..	4,54	..	4,47	..	4,23	..
-ystävien ym. seurassa – i vänners eller likn. sällskap	0,31	1,59	0,19	1,39	0,31	2,03	0,25	1,54
-käsiyöt, harrasteet – handarbeten, hobbies	0,40	1,56	0,33	1,52	0,32	1,41	0,28	1,28
-lehdet, kirjat – tidningar, böcker	0,54	1,15	0,40	1,01	0,47	1,10	0,56	1,11
-levyt, kasetit – skivor, kassetter	0,11	1,14	0,12	1,16	0,08	1,21	0,10	1,41
-ruokailu – måltider	1,14	..	1,08	..	1,10	..	1,10	..
-edellisten yhdistelmät – de föreg. sammanställda	0,19	0,52	0,15	0,37	0,18	0,51	0,20	0,50
-edellisiin sisältymätön vapaa-aika kotona – den fritid hemma som inte ingår i föregående	1,51	..	1,47	..	1,21	..	0,54	..
Vapaa-aika kodin ulkopuolella ⁷⁾ – Fritid utanför hemmet ⁷⁾	1,46	2,28	1,35	2,06	1,49	2,14	2,10	2,41
III NUKKUMINEN⁸⁾ – SÖMN⁸⁾	8,13	..	7,55	..	8,08	..	8,03	..
Yhteensä – Sammanlagt	24,00	..	24,00	..	24,00	..	24,00	..

SUNNUNTAI 27.4.1975 – SÖNDAGEN 27.4.1975

I TYÖ – ARBETE	2,41	..	2,27	..	3,07	..	2,26	..
Ansiotyö kotona ²⁾ – Förfärsarbete hemma ²⁾	0,23	3,36	0,08	3,05	0,05	2,35	0,14	2,45
Ansiotyö kodin ulkopuolella ³⁾ – Förfärsarbete utanför hemmet ³⁾	0,34	3,27	0,52	6,04	1,04	5,59	0,26	5,54
Työmatkat ⁴⁾ – Arbetsresor ⁴⁾	0,04	1,03	0,06	0,58	0,08	1,03	0,04	1,15
Kotityöt ⁵⁾ – Hemarbete ⁵⁾	1,40	2,43	1,21	2,38	1,50	2,41	1,42	3,04
II VAPAA-AIKA – FRITID	11,37	..	11,47	..	11,07	..	11,57	..
Vapaa-aika kotona ⁶⁾ – Fritid hemma ⁶⁾	8,09	..	8,19	..	7,30	..	7,23	..
-ystävien ym. seurassa – i vänners eller likn. sällskap	1,05	2,51	0,57	2,42	1,06	2,56	1,04	3,12
-käsiyöt, harrasteet – handarbeten, hobbies	0,38	2,19	0,38	2,25	0,45	2,15	0,55	3,01
-lehdet, kirjat – tidningar, böcker	1,00	1,34	0,59	1,31	0,55	1,26	1,14	1,47
-levyt, kasetit – skivor, kassetter	0,18	1,42	0,22	2,04	0,18	1,40	0,16	1,36
-ruokailu – måltider	1,06	..	1,03	..	1,02	..	1,06	..
-edellisten yhdistelmät – de föreg. sammanställda	0,21	1,02	0,14	0,47	0,22	1,51	0,21	0,59
-edellisiin sisältymätön vapaa-aika kotona – den fritid hemma som inte ingår i föregående	3,41	..	4,06	..	3,02	..	2,27	..
Vapaa-aika kodin ulkopuolella ⁷⁾ – Fritid utanför hemmet ⁷⁾	3,28	4,34	3,28	4,31	3,37	4,30	4,34	5,14
III NUKKUMINEN⁸⁾ – SÖMN⁸⁾	9,04	..	9,03	..	9,06	..	9,00	..
Yhteensä – Sammanlagt	24,00	..	24,00	..	24,00	..	24,00	..

- Tiedot perustuvat Yleisradion suorittamaan kyselyyn ja kattavat maan suomenkielisen, 15 vuotta täyttäneen väestön. Tulokset saattavat sisältää otantateknisiä virheitä tutkimuksessa esiintyneen kadon vuoksi.
- Kotona tehty palkallinen työ, maa- ja karjataloustyöt navetassa ja muualla pihapiirissä.
- Kodin ulkopuolella tehty palkallinen työ, opiskelu, maa- ja karjataloustyöt pihapiirin ulkopuolella.
- Matkat kodin ja työpaikan välillä.
- Perheenemännän kotityöt, muut taloustyöt, lastenhoito, opiskelu yms. palkaton työ kotona.
- Kaikki se kotona vietetty aika, joka ei sovi edellisiin.
- Kaikki oleskelu kodin ulkopuolella, mikä ei ole työtä tai opiskelua.
- Nukkumaanmeno, nukkuminen, herääminen.

- Uppgifterna baserar sig på en förfrågan som Rundradion utförde och täcker landets 15 år fyllda finskspråkiga befolkning. I resultatet kan urvalstekniska fel ingå på grund av det bortfall som förekom i undersökningen.
- I hemmet utfört betalt arbete, jordbruksarbete och kreaturs skötsel i ladugården och annanstans på gården.
- Utanför hemmet utfört betalt arbete, studier, jordbruksarbete och kreaturskötsel utanför gården.
- Resor mellan hemmet och arbetsplatsen.
- Husmoderns hemarbete, annat hushållsarbete, barnavård, studier m.m. oavlönat arbete i hemmet.
- All hemma tillbringad tid som inte passar in på det föregående.
- All vistelse utanför hemmet som inte är arbete eller studier.
- Gå till sängs, sova, vakna.

ajan väestöryhmittäistä keskiarvoa pienentää työttömien mukana olo)
 förvärvsarbete enligt befolkningsgrupp, medeltalet dras ner av att de arbetslösa räknas med)

Maan- viljelijät Lantbrukare		Perheen- emännät Husmodrar		Eläkeläiset Pensionärer		Koululaiset ja opiskelijat Skolelever och studeranden		Miehet Män		Naiset Kvinnor		Kaupungeissa tai kauppa- loissa asuvat I städer eller köpingar bosatta		Maalais- kunnissa asuvat Bosatta i landskommuner	
a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
9,11	..	6,31	..	3,24	..	7,42	..	8,14	..	8,14	..	8,19	..	8,11	..
4,09	5,17	0,30	3,53	0,13	4,34	0,13	3,12	0,43	..	0,34	..	0,21	..	1,04	..
1,28	5,10	..	..	0,12	2,20	4,53	5,37	5,45	..	3,56	..	5,18	..	3,55	..
0,05	1,07	..	..	..	0,54	0,51	1,11	0,42	..	0,33	..	0,43	1,07	0,29	1,09
3,29	4,18	5,51	5,55	2,57	3,45	1,45	2,36	1,04	2,13	3,11	3,12	1,57	..	2,43	..
6,44	..	9,02	..	11,38	..	7,42	..	7,35	..	7,22	..	7,26	..	7,27	..
6,06	..	7,12	..	10,14	..	5,15	..	5,40	..	5,42	..	5,28	..	5,57	..
0,22	1,25	0,45	1,53	1,00	2,44	0,34	1,55	0,28	..	0,36	..	0,33	2,05	0,31	0,53
0,37	1,53	1,31	2,35	1,14	2,30	0,31	1,40	0,26	..	0,52	..	0,37	1,49	0,47	2,03
0,50	1,08	1,01	1,23	1,18	1,32	1,04	1,28	0,56	..	0,54	..	0,55	1,14	0,56	1,16
0,01	0,45	0,05	1,00	0,03	0,56	0,25	1,08	0,13	..	0,09	..	0,12	1,16	0,10	1,11
1,20	..	1,24	..	1,32	..	1,10	..	1,14	..	1,14	..	1,12	..	1,17	..
0,13	0,42	0,19	1,05	0,15	0,50	0,26	1,01	0,19	..	0,18	..	0,22	0,54	0,15	0,48
2,43	..	2,07	..	5,07	..	1,05	..	2,04	..	1,39	..	1,37	..	2,01	..
0,38	1,46	1,50	3,04	1,24	2,36	2,27	2,55	1,55	2,34	1,40	2,22	1,58	2,33	1,30	2,17
8,20	..	8,14	..	8,34	..	8,34	..	8,08	..	8,18	..	8,08	..	8,18	..
24,00	..	24,00	..	24,00	..	24,00	..	24,00	..	24,00	..	24,00	..	24,00	..
5,14	..	3,07	..	1,28	..	1,48	..	2,02	..	3,15	..	2,30	..	3,00	..
3,16	4,13	0,04	2,10	0,06	2,15	0,08	2,33	0,24	..	0,23	..	0,10	..	0,44	..
0,06	2,24	..	..	0,03	2,10	0,18	3,40	0,39	..	0,31	..	0,37	..	0,29	..
1,52	2,44	3,00	3,17	1,18	2,17	0,01	0,45	0,04	..	0,04	..	0,05	1,05	0,03	1,00
..	..	..	..	..	..	1,21	2,27	0,55	2,15	2,17	2,55	1,38	..	1,44	..
10,14	..	11,19	..	13,05	..	11,43	..	12,23	..	11,01	..	11,41	..	11,27	..
7,53	..	8,07	..	10,59	..	7,51	..	8,31	..	7,52	..	7,57	..	8,26	..
1,03	2,36	1,11	2,36	1,13	2,48	1,09	2,56	1,02	..	1,09	..	1,02	2,53	1,12	2,49
0,16	1,38	0,26	1,36	0,19	1,53	0,41	2,20	0,38	..	0,39	..	0,42	2,24	0,34	2,09
0,48	1,18	1,07	1,35	1,15	1,52	0,51	1,31	1,05	..	0,57	..	1,03	1,36	0,57	1,31
0,03	1,18	0,09	1,14	0,03	1,05	0,37	1,41	0,22	..	0,15	..	0,19	1,39	0,16	1,45
1,14	..	1,11	..	1,23	..	0,58	..	1,06	..	1,06	..	1,05	..	1,08	..
0,13	0,46	0,24	1,12	0,15	0,47	0,37	1,22	0,20	..	0,23	..	0,24	1,04	0,18	0,59
4,16	..	3,39	..	6,31	..	3,58	..	3,58	..	3,23	..	3,22	..	4,01	..
2,21	4,08	3,12	4,22	2,06	3,37	3,52	4,47	3,52	4,52	3,09	4,18	3,44	4,39	3,01	4,26
8,07	..	8,50	..	8,59	..	9,26	..	8,59	..	9,09	..	9,06	..	8,53	..
24,00	..	24,00	..	24,00	..	24,00	..	24,00	..	24,00	..	24,00	..	24,00	..

10.2. ERAÄT VAPAA-AJAN HARRASTUKSET RUOKAKUNNAN PÄÄMIEHEN SOSIOEKONOMISEN ASEMAN MUKAAN
 VUONNA 1971
 VISSA FRITIDS SYSSÄLLÄTTNINGAR ENLIGT HUSHÄLLETS HUVUDMANS SOCIOEKONOMISKA STÄLLNING ÅR 1971
 SOME FORMS OF LEISURE ACTIVITIES BY SOCIO-ECONOMIC STATUS OF HEAD OF HOUSEHOLD IN 1971

Ruokakuntien jäsenten vapaa-ajan harrastukset Hushållens medlemmars fritidssysselsättning	Ruokakunnan päämiehen sosioekonominen asema Hushållets huvudmans socioekonomiska ställning								
	Maatalous- yrittäjät Lantbruks- före- tagare	Muut yrittäjät Övriga före- tagare	Johtajat ja ylem- mät toimi- henk. Företags- ledare o. högre funktion- närer	Muut toimi- henkilöt Övriga funktion- närer	Maa- ja metsätal. työntek. Lant- o. skogs- arbetare	Teolli- suus ja rakennus- työntek. Industri- o. bygg- nads- arbetare	Palvelu- elin- kein on työntek. Service- näringens arbetare	Amma- tissa toi- mimatto- mat 1) Icke yrkesverk- samma 1)	Yhteensä Inalles
	%								
Luettuja kirjoja vuodessa – Antalet lästa böcker per år									
0 – 1	49.7	33.0	9.1	20.7	49.2	39.7	36.4	43.8	36.8
2 – 5	22.2	27.3	20.4	26.8	23.0	24.2	22.5	23.5	23.8
6 – 20	18.4	26.6	41.9	32.0	16.2	22.1	25.5	20.6	24.5
21 –	8.2	12.7	28.4	20.2	10.5	12.8	14.5	11.0	14.0
Yhteensä 2) – Summa 2)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Television katselu päivässä – Televisions tittande per dag									
0 – 15 min. – minuter	23.5	14.1	15.2	13.8	28.5	14.3	15.1	33.9	19.9
30 – 45 » – »	22.6	32.5	33.9	26.4	15.2	22.2	22.8	15.0	22.8
1 – 3 tunt. – timmar	45.4	45.0	46.6	51.3	46.3	50.2	51.3	36.0	46.4
3 – » – »	8.5	8.4	4.3	8.5	10.0	13.3	10.8	15.1	10.9
Yhteensä – Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Radion kuuntelu päivässä – Radio-lyssnande per dag									
0 – 15 min. – minuter	14.7	15.0	21.3	14.4	11.4	13.0	15.8	12.1	14.3
30 – 45 » – »	30.1	26.9	29.2	27.8	29.5	27.1	23.9	26.5	27.4
1 – 3 tunt. – timmar	33.4	26.4	31.7	32.0	32.9	31.1	29.3	34.1	31.8
3 – » – »	21.8	31.7	17.8	25.8	26.2	28.8	31.0	27.3	26.5
Yhteensä – Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Sanoma- ja viikkolehden lukeminen päivässä – Läsnig av dags- och veckotidningar per dag									
0 – 15 min. – minuter	17.7	15.6	8.0	13.0	18.9	16.5	18.3	14.0	15.3
30 – 45 » – »	61.9	63.6	64.2	59.5	60.4	60.1	60.8	46.7	58.4
1 – 2 tunt. – timmar	16.6	16.7	22.2	22.1	15.9	19.4	17.9	27.6	20.7
2 – » – »	3.8	4.1	5.6	5.4	4.8	4.0	3.0	11.7	5.6
Yhteensä – Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Elokuissa käyntejä vuodessa – Antal biografbesök per år									
0	77.1	58.3	33.6	40.1	73.0	54.6	53.7	81.5	60.4
1 – 5	17.2	28.1	45.0	39.9	19.1	32.2	32.3	12.2	27.4
6 –	4.7	13.5	21.2	19.5	7.4	12.6	13.7	5.5	11.6
Yhteensä 2) – Summa 2)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Teatterissa käyntejä vuodessa – Antal teaterbesök per år									
0	84.4	66.4	29.7	51.5	89.5	74.6	72.1	77.9	69.9
1 – 5	13.9	30.8	57.7	43.2	10.0	23.5	25.5	19.5	26.8
6 –	0.5	2.3	12.3	5.0	0.0	1.0	1.6	2.0	2.6
Yhteensä 2) – Summa 2)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Konsertissa ja oopperassa käyntejä vuodessa – Antal konsert- och operabesök per år									
0	94.4	86.3	62.5	81.3	96.5	93.6	93.4	91.0	88.9
1 – 5	4.1	10.3	31.1	16.6	3.0	5.3	5.7	7.2	9.2
6 –	0.0	2.2	5.9	1.7	0.0	0.3	0.2	0.8	1.0
Yhteensä 2) – Summa 2)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Museossa ja taidenäyttelyssä käyntejä vuodessa – Antal museum- och konstutställningsbesök per år									
0	82.3	65.9	32.0	57.4	87.0	77.4	73.7	80.9	72.0
1 – 5	15.0	28.4	53.3	37.0	12.5	20.4	22.9	15.2	23.8
6 –	1.1	4.3	14.5	5.1	0.0	1.3	2.2	2.5	3.2
Yhteensä 2) – Summa 2)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Kirkossa ja hartaustilaisuuksissa käyntejä vuodessa – Antal besök i kyrkan och vid andakts-tillfällen per år									
0	17.7	33.8	28.5	33.0	36.6	43.1	40.8	31.7	33.3
1 – 5	57.7	49.0	53.3	52.7	53.3	46.4	46.5	39.9	48.7
6 –	23.2	17.1	17.7	13.8	8.7	9.6	12.0	27.7	17.2
Yhteensä 2) – Summa 2)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Taulu 10.2. jatkuu – Tabell 10.2. forts. – Table 10.2. cont.

Ruokakuntien jäsenten vapaa-ajan harrastukset Hushållens medlemmars fritidssysselsättning	Ruokakunnan päämiehen sosioekonominen asema Hushållets huvudmans socioekonomiska ställning								
	Maatalous- yrittäjät Lantbruks- företagare	Muut yrittäjät Övriga företagare	Johtajat ja ylem- mät toimi- henk. Företags- ledare o. högre funktio- närer	Muut toimi- henkilöt Övriga funktio- närer	Maa- ja metsätal. työntek. Lant- o. skogs- arbetare	Teolli- suus ja rakennus- työntek. Industri- o. bygg- nads- arbetare	Palvelu- elin- keino- työntek. Service- näringens arbetare	Amma- tissa toi- mimatto- mat 1) Icke yrkesverk- samma1)	Yhteensä Inalles
	%								
Baarissa ja ravintolassa käyntejä kuukaudessa – Antal bar- och restaurangbesök per månad									
0	77.9	65.1	50.0	53.8	73.6	65.0	62.6	82.2	67.7
1 – 5	16.3	25.6	38.7	35.7	20.1	25.5	29.6	12.8	24.2
6 –	4.3	9.1	10.4	9.7	4.9	8.5	7.1	3.9	7.0
Yhteensä2) – Summa2)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Yleisissä tansseissa käyntejä kuukaudessa – Besök på allmänna danser per månad									
0	77.2	82.9	87.9	81.5	74.0	77.1	79.5	90.9	81.7
1 – 5	17.8	15.1	9.2	15.7	21.1	18.0	16.9	6.5	14.6
6 –	3.2	1.5	1.8	1.7	4.1	3.4	2.4	1.3	2.5
Yhteensä2) – Summa2)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Bingon pelaamiskertoja kuukau- dessa – Antalet bingospel per månad									
0	83.9	82.9	92.0	85.2	77.8	80.4	81.9	88.5	84.3
1 – 5	12.8	13.9	5.7	11.3	19.9	14.8	13.7	7.7	11.8
6 –	1.9	2.3	1.2	2.3	1.8	3.3	2.9	2.0	2.5
Yhteensä2) – Summa2)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Urheilun ja liikunnan harrastus- kertoja kuukaudessa – Idkande av sport och motion per månad									
0	54.3	34.9	15.6	25.9	52.5	38.9	36.9	48.0	39.5
1 – 5	21.8	28.4	30.0	29.3	20.0	26.6	28.5	16.4	24.7
6 –	22.4	35.6	53.0	43.9	27.2	32.8	33.2	34.2	34.4
Yhteensä2) – Summa2)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

1) Sis. mm. opiskelijat ja eläkeläiset.
2) Sis. myös tunteamattomat.

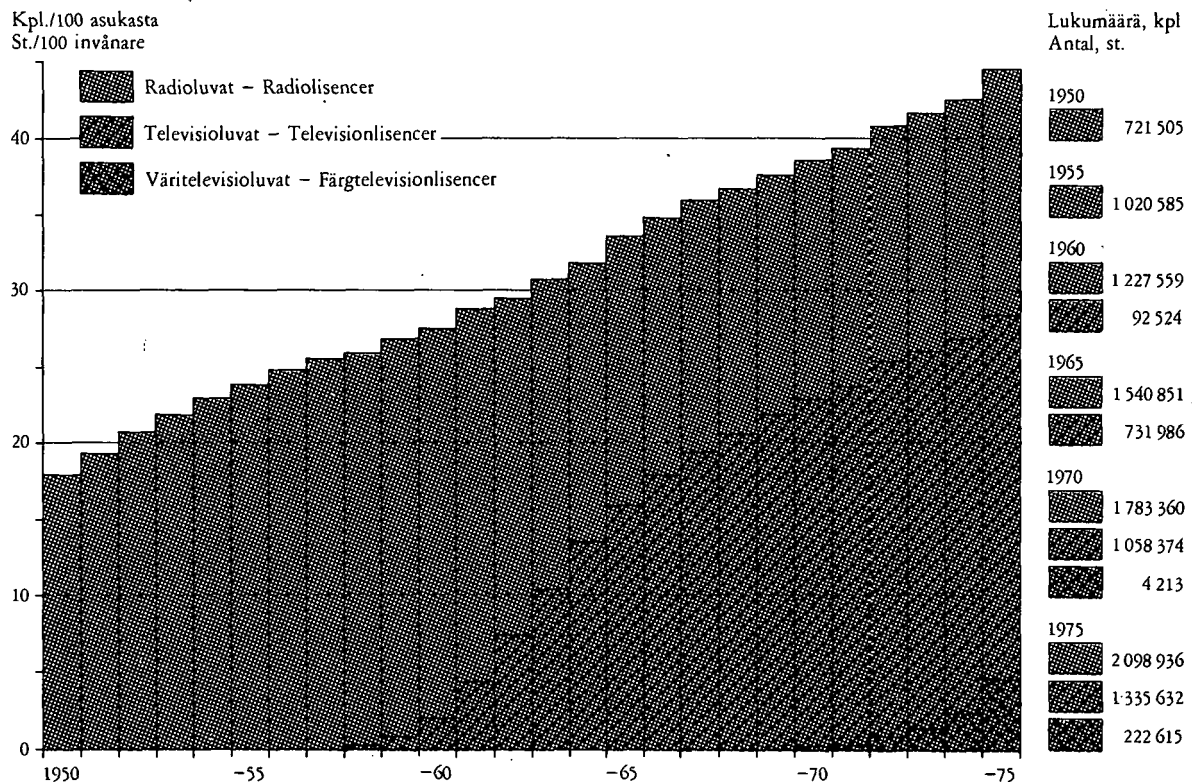
1) Inkl. bl.a. studeranden och pensionärer.
2) Inkl. även okända.

LEHDET, RADIO JA TV, KIRJALLISUUS
TIDNINGAR, RADIO OCH TV, LITTERATUR
NEWSPAPERS, RADIO AND TELEVISION, LITERATURE

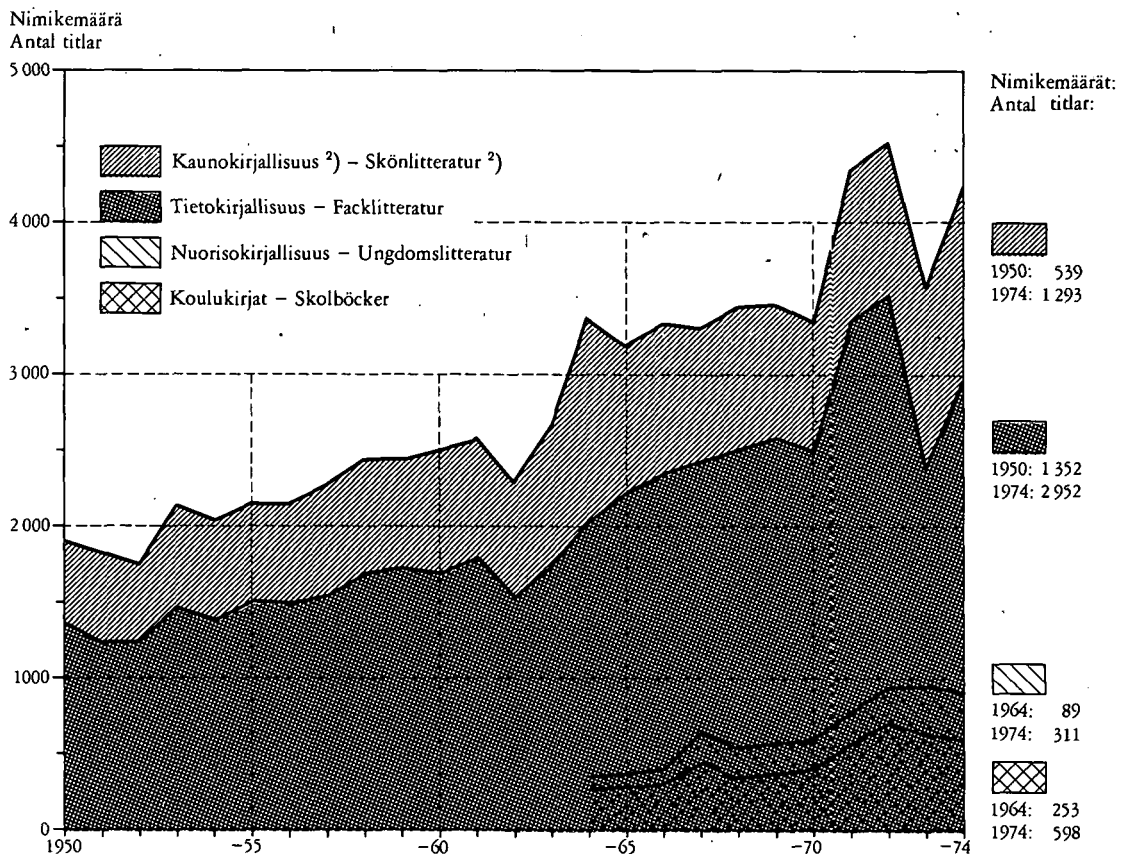
10.3 SANOMA- JA AIKAKAUSILEHTIEN MÄÄRÄ ILMESTYMITIHEYDEN MUKAAN VUOSINA 1950–75
ANTALET TIDNINGAR OCH TIDSKRIFTER ENLIGT UTGIVNINGSTÄTHET ÅREN 1950–75
NUMBER OF NEWSPAPERS AND PERIODICALS BY ISSUING FREQUENCY IN 1950–75

Vuosi År	Sanomalehdet – Tidningar			Aikakausilehdet – Tidskrifter		
	4–7 kertaa viikossa ilmestyvät Utkommer 4–7 gånger i veckan	1–3 kertaa viikossa ilmestyvät Utkommer 1–3 gånger i veckan	Yhteensä Inalles	Vähintään 1 kertaa kuukaudessa ilmestyvät Utkommer minst 1 gång i månaden	Harvemmin kuin kerran kuukaudessa ilmestyvät Utkommer mindre än 1 gång i månaden	Yhteensä Inalles
	Kpl. – St.					
1950 ..	67	136	203	463	739	1 202
1955 ..	70	127	197	533	928	1 461
1960 ..	65	142	207	575	965	1 540
1961 ..	68	144	212	559	995	1 554
1962 ..	68	144	212	575	1 195	1 770
1963 ..	70	165	235	583	1 224	1 807
1964 ..	68	169	237	609	1 313	1 922
1965 ..	68	170	238	590	1 557	2 147
1966 ..	68	161	229	586	1 381	1 967
1967 ..	68	172	240	568	1 366	1 934
1968 ..	68	171	239	579	1 393	1 972
1969 ..	68	172	240	517	1 275	1 792
1970 ..	67	173	240	456	1 447	1 903
1971 ..	65	190	255	443	1 597	2 040
1972 ..	60	202	262	436	1 593	2 029
1973 ..	61	190	251	389	1 453	1 842
1974 ..	62	216	278	440	1 605	2 045
1975 ..	60	223	283	460	1 653	2 113

10.4. RADIO- JA TELEVISIOLUVAT VUOSINA 1950-75
RADIO- OCH TELEVISIONLISENCER ÅREN 1950-75
RADIO- AND TELEVISIONLICENCES IN 1950-75

10.5. SUOMESSA KUSTANNETTU KIRJALLISUUS VUOSINA 1950-74¹⁾
I FINLAND FÖRLAGD LITTERATUR ÅREN 1950-74¹⁾
BOOKS PUBLISHED IN FINLAND IN 1950-74

¹⁾ Vuoteen 1972 saakka ei sisällä pienpainatteita (5-48 sivua), vuodesta 1973 alkaen on mukana osa pienpainatteista.
²⁾ Sisältää kirjallisuuden historian.

¹⁾ T.o.m. 1972 exkl. broschyrer (5-48 sidor), f.o.m. 1973 inkl. en del av broschyrerna.
²⁾ Inkl. litteraturhistoria.

10.6. KUNNALLISET KIRJASTOT VUOSINA 1950–74
DE KOMMUNALA BIBLIOTEKEN ÅREN 1950–74
MUNICIPAL LIBRARIES IN 1950–74

Vuosi År	Kirjastoja Bibliotek	Sidoksia Volymner	Kotilainoja – Hemlån		Lainaaajia – Låntagare	
			Lukumäärä Antal	Kpl/asukas Ant./invånare	Lukumäärä Antal	% väestöstä av befolkningen
1950	2 909	3 090 000	5 974 000	1.5	399 000	9.9
1955	3 573	4 315 000	9 653 000	2.3	539 000	12.7
1960	4 007	5 846 000	15 300 000	3.4	737 000	16.6
1965	3 303	8 784 000	19 968 000	4.4	911 000	19.9
1970	2 903	12 084 000	32 429 000	7.1	1 225 000	26.6
1971	2 725	12 850 000	35 736 000	7.7	1 282 000	27.7
1972	2 550	13 642 000	38 702 000	8.3	1 356 000	29.1
1973	2 336	14 490 000	43 060 000	9.2	1 432 000	30.6
1974	2 072 ¹⁾	15 470 000	48 766 000	10.4	1 504 000	32.0

1) Joista sivukirjastoja 1 399 ja laitoskirjastoja 191. Kirjasto-
autoja oli 185 (eivät sisälly lukuun).

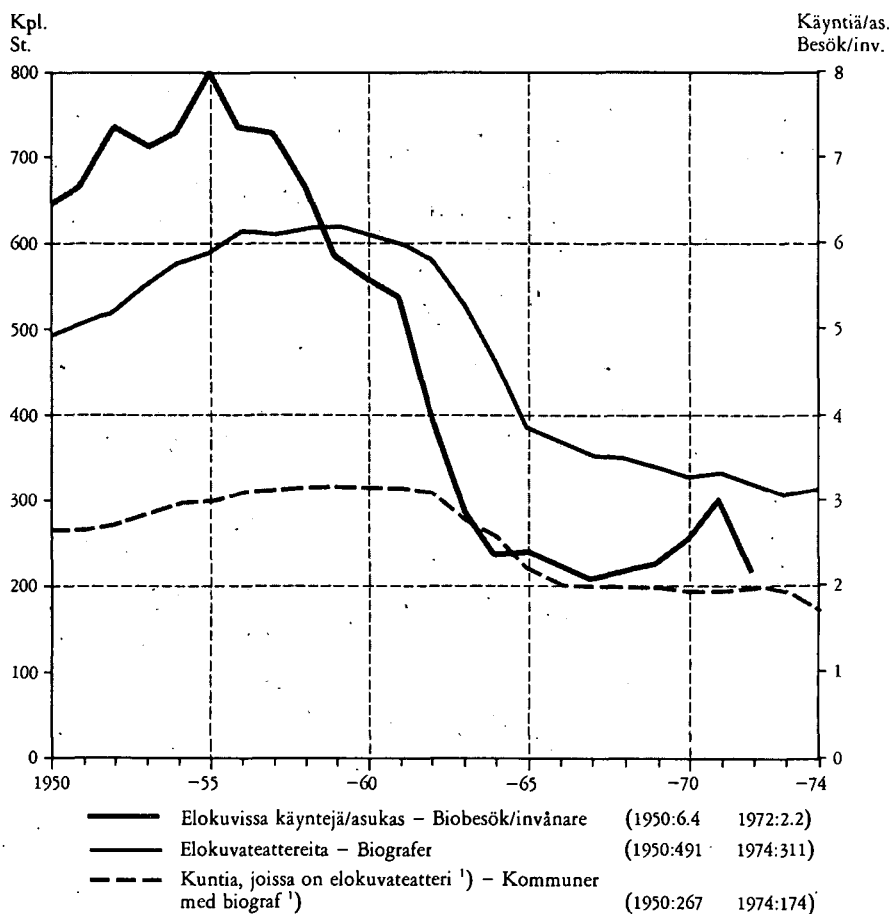
1) Av vilka filiarbibliotek 1 399 och inrättningsbibliotek 191.
Biblioteksbusar fanns 185 (inkl. inte i antalet).

10.7. KUNNALLISTEN KIRJASTOJEN LAINOJEN JA LAINAAJIEN MÄÄRÄ SUHTEESSA VÄKILUKUUN LÄÄNEITTÄIN
VUONNA 1973
LÄN PÅ KOMMUNALA BIBLIOTEK OCH ANTALET LÅNTAGARE I FÖRHÅLLANDE TILL INVÄNARANTALET
LÄNSVIS ÅR 1973
NUMBER OF BOOK LOANS AND BORROWERS OF MUNICIPAL LIBRARIES IN PROPORTION TO POPULATION BY
PROVINCE IN 1973

Lääni Län	Lainaaajia Låntagare		Lainoja asukasta kohden Hemlån per invånare
	Yhteensä Inalles	% väestöstä av befolkningen	
Uudenmaan – Nylands	305 000	28.6	9.1
Turun- ja Porin – Åbo- och Björneborgs	188 000	27.4	8.7
Ahvenanmaa – Åland	8 000	38.3	8.6
Hämeen – Tavastehus	206 000	31.3	9.9
Kymen – Kymmene	115 000	33.2	10.1
Mikkelin – S:t Michels	60 000	28.0	7.2
Pohjois-Karjalan – Norra Karelen	58 000	32.5	8.7
Kuopion – Kuopio	80 000	31.8	10.0
Keski-Suomen – Mellersta Finland	84 000	35.5	9.5
Vaasan – Vasa	123 000	29.0	8.3
Oulun – Uleåborgs	132 000	33.0	9.4
Lapin – Lapplands	73 000	37.2	10.7
Koko maa – Hela riket	1 432 000	30.6	9.2
Kaupungit ja kauppalat – Städer och köpingar	842 000	31.4	10.3
Maalaiskunnat – Landskommuner	590 000	29.6	7.7

ELOKUVAT, TEATTERI, MUSIIKKI, MUSEOT
BIOGRAFER, TEATER, MUSIK, MUSÉER
CINEMAS, THEATRES, MUSIC, MUSEUMS

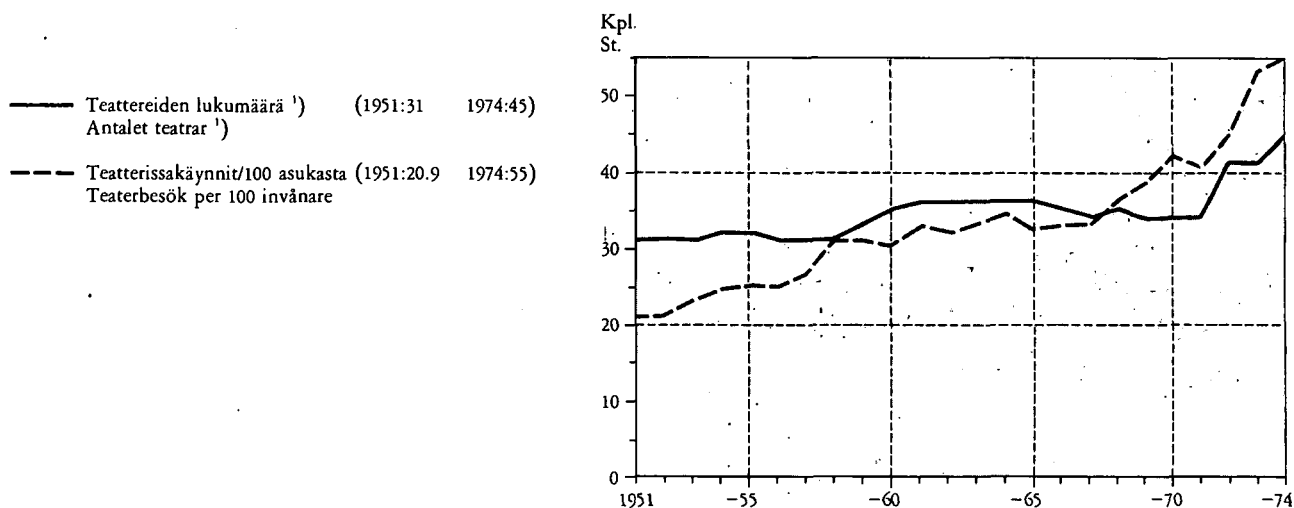
10.8. ELOKUVATEATTEREIDEN JA ELOKUVATEATTERIKUNTIEN LUKUMÄÄRÄT SEKÄ ELOKUVISSAKÄYNNIT ASUKASTA KOHTI VUOSINA 1950-74
 ANTALET BIOGRAFER OCH KOMMUNER MED BIOGRAF SAMT BIOBESÖK PER INVÅNARE ÅREN 1950-74
 NUMBER OF CINEMAS AND COMMUNES WITH CINEMAS AS WELL AS VISITS TO CINEMAS PER INHABITANT IN 1950-74

¹⁾ Elokuvateatterikuntien osuus kaikista kunnista oli vuonna 1950 48.8 %, vuonna 1960 57.7 %, vuonna 1970 37.5 % ja vuonna 1974 36.2 %.

¹⁾ Andelen kommuner med biograf av alla kommuner var år 1950 48.8 %, år 1960 57.7 %, år 1970 37.5 % och år 1974 36.2 %.

10.9. TEATTEREIDEN LUKUMÄÄRÄ¹⁾ SEKÄ TEATTERISSAKÄYNNIT 100 ASUKASTA KOHTI VUOSINA 1951-74
 ANTALET TEATRAR¹⁾ SAMT TEATERBESÖK PER 100 INVÅNARE ÅREN 1951-74
 NUMBER OF THEATRES AND VISITS TO THEATRES PER 100 INHABITANTS IN 1951-74

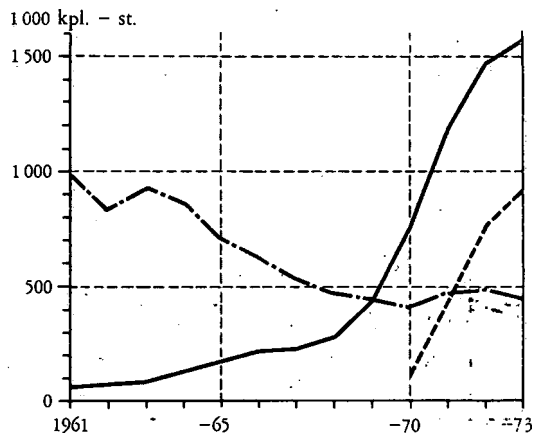

¹⁾ Valtionapua saaneet ammattiteatterit. Sisältää myös radio- ja televisio-teatterit sekä vuodesta 1972 alkaen lisäksi liikkuvat ammattiteatterit.

¹⁾ Teatrarna som erhållit statsbidrag. Inkluderar även radio- och tv-teatrar samt f.o.m. 1972 även rörliga yrkesteatrar.

10.10. ÄÄNILEVYJEN JA KASSETTIEN MYYNTI VUOSINA 1961-73
FÖRSÄLJNING AV GRAMMOFONSKIVOR OCH KASSETTER ÅREN 1961-73
SALE OF RECORDS AND CASSETTES IN 1961-73

	1961	1965	1970	1973
	1 000 kpl. - st.			
— LP-levyt - LP-skivor	64	172	750	1 587
— Single- ja EP-levyt - Single-o. EP-skivor	984	710	408	451
- - - Kasetit - Kassetter	-	-	114	917

10.11. TIETOJA ELOKUVISTA VUONNA 1973, TEATTEREISTA JA KONSERTEISTA VUONNA 1974 SEKÄ MUSEOISTA VUONNA 1975 LÄÄNEITTÄIN
UPPGIFTER OM BIOGRAFER ÅR 1973, OM TEATRAR OCH KONSERTER ÅR 1974 SAMT OM MUSEER ÅR 1975, LÄNSVIS
INFORMATION ON CINEMAS IN 1973, THEATRES AND CONCERTS IN 1974 AND MUSEUMS IN 1975 BY PROVINCE

Lääni Län	Elokuvateatterit vuonna 1973 Biograferna år 1973		Teatterit vuonna 1974 ²⁾ Teatrarna år 1974 ²⁾		Sinfoniaorkesterit vuonna 1974 ⁴⁾ Synfoniörkestrarna år 1974 ⁴⁾		Museot vuonna 1975 ⁵⁾ Museerna år 1975 ⁵⁾	
	Elokuva- teatteri- kuntia Biograf- kommuner	Myytyjä lippuja/100 asukasta Sålda bil- jetter/100 invånare	Yhteensä Sammanlagt	Myytyjä lippuja/100 asukasta Sålda bil- jetter/100 invånare	Yhteensä Sammanlagt	Myytyjä lippuja/100 asukasta Sålda bil- jetter/100 invånare	Yhteensä Sammanlagt	Siitä taide- museot ⁵⁾ Av dessa konstmuseer
	% 1)							
Uudenmaan - Nylands	55.8	344.6	5	76.7	6	12.7	89	10
Turun ja Porin, - Åbo och Björneborgs	28.6	218.9	4	45.0	2	8.6	92	6
Ahvenanmaa - Åland	6.3	289.3	0	9.7	0	0.0	10	-
Hämeen - Tavastehus	44.2	257.2	5	68.9	5	17.2	71	7
Kymen - Kymmene	43.8	295.8	4	57.8	4	19.1	22	3
Mikkelin - S:t Michels	17.2	142.3	2	37.8	2	5.4	14	2
Pohjois-Karjalan, - Norra Karelen	57.9	123.5	1	45.0	1	2.3	18	1
Kuopion - Kuopio	25.0	89.4	2	59.7	2	15.6	29	2
Keski-Suomen, - Mellersta Finlands	38.7	176.5	1	22.8	1	7.9	24	2
Vaasan - Vasa	47.6	197.9	3	26.4	4	5.8	82	5
Oulun - Uleåborgs	35.9	128.5	2	42.8	1	4.1	36	2
Lapin - Lapplands	40.9	194.9	2	36.1			15	1
Yhteensä - Inalles	37.7	232.1	40 ³⁾	53.5	28	10.6	502	41

- 1) Kaikista läänin kunnista.
- 2) Ei sisällä radio- ja televisioteattereita.
- 3) Sisältää liikkuvat ammattiteatterit (9 kpl), joiden esityksiin myydyt liput on laskettu mukaan lääneittäisiin lukuihin.
- 4) Valtion ja kunnan tukea saavat säännöllistä konserttitoimintaa harjoittavat (vähintään 2 konserttia vuodessa) orkesterit, jotka kuuluvat Suomen Sinfoniaorkesterit ry:hyn.
- 5) Pääosin kotiseutumuseoita.

- 1) Av länets alla kommuner.
- 2) Inkl. ej radio- och televisionsteatrarna.
- 3) Inkl. ambulerande yrkesteatrar (9 st). Biljetterna som sålts till deras föreställningar har räknats in i de länsvisa värdena.
- 4) Orkestrar som hör till Suomen Sinfoniaorkesterit ry samt åttnjuter statligt och kommunalt understöd och idkar regelbunden konsertverksamhet (minst 2 konserter i året).
- 5) I huvudsak hembygds museer.

RAVINTOLAT JA LOMANVIETTO
RESTAURANGER OCH SEMESTERFIRANDE
RESTAURANTS AND HOLIDAYS

10.12. ANNISKELURAVINTOLOIDEN JA NIIDEN ASIAKASPAIKKOJEN MÄÄRÄT KOKO MAASSA VUOSINA 1965–74 SEKÄ LÄÄNEITTÄIN VUONNA 1974
ANTALET UTSKÄNKINGSRESTAURANTER OCH ANTALET GÄSTPLATSER I HELA LANDET ÅREN 1965–74 SAMT LÄNSVIS ÅR 1974
NUMBER OF RESTAURANTS AND SPACE RESERVED FOR CUSTOMERS IN THE WHOLE COUNTRY IN 1965–74 AND BY PROVINCE IN 1974

Vuosi, lääni År, län	Ravintoloita Restauranger	Asiakaspaikkoja – Gästplatser	
		Yhteensä Inalles	1 000 asukasta kohden Per 1 000 invånare
1965	718	106 659	23.3
1970	1 182	176 180	38.3
1974	1 458	230 505	49.1
<i>Stift – Därav:</i>			
Uudenmaan – Nylands	373	65 697	60.7
Turun- ja Porin – Åbo och Björneborgs	174	28 146	40.6
Ahvenanmaa – Åland	9	1 781	80.7
Hämeen – Tavastehus	200	32 587	49.6
Kymen – Kymmene	126	17 735	51.3
Mikkelin – St Michels	66	9 100	43.1
Pohjois-Karjalan – Norra Karelen	48	6 441	36.3
Kuopion – Kuopio	77	11 496	45.8
Keski-Suomen – Mellersta Finland	86	12 897	53.5
Vaasan – Vasa	106	15 414	36.5
Oulun – Uleåborgs	109	17 246	43.0
Lapin – Lapplands	84	11 965	61.2

10.13. VUOSILOMAN VIETTÄMISAIKOMUKSET VUONNA 1974 1)
PLANER FÖR FIRANDET AV ÅRSSEMESTERN ÅR 1974 1)
PLANS FOR SPENDING ANNUAL HOLIDAYS IN 1974

<i>Vuosiloma aiotaan viettää kotimaassa/ulkomailla:</i> <i>Semestern planeras tillbringad i hemlandet /utomlands:</i>	% (N = 5 610)
Kokonaan kotimaassa – Helt i hemlandet	56
Kotimaassa ja ulkomailla – I hemlandet och utomlands	15
Vain ulkomailla – Endast utomlands	2
Ei vuosilomaa – Har ej årssemester	19
Ei vielä tiedä – Vet inte ännu	8
	100

<i>Kotimaassa vietettävän loman tyyppi:</i> <i>Hur tillbringas semestern i hemlandet:</i>	% (N = 3 904)
On kotona – Är hemma	6
On kotona, mutta tekee lyhyitä vierailuja – Är hemma men gör korta besök	28
Oleskelee omalla kesäasunnolla – Vistas på det egna sommarstället	20
Matkustaa lomakohteeseen (vähintään viikoksi) – Reser till semesterålet (för minst en vecka)	16
Matkustaa kiertäen useilla paikkakunnilla – Reser och besöker flera orter	26
Ei vielä tiedä – Vet inte ännu	4
	100

1) Tiedot perustuvat Matkailun edistämiskeskuksen otanta-tutkimukseen. Tulokset saattavat sisältää otantateknisiä virheitä.

1) Uppgifterna baserar sig på Centralen för turistfrämjandets urvalsundersökning. I resultatet kan urvalstekniska fel före-komma.

11. YHTEISKUNNALLINEN OSALLISTUMINEN SOCIALT DELTAGANDE SOCIAL PARTICIPATION

Johdanto

Yhteiskunnallisella osallistumisella voidaan yleisimmillään tarkoittaa kaikessa yhteiskunnallisessa toiminnassa mukana olemista. Hieman suppeammassa merkityksessä sillä tarkoitetaan yhteiskunnalliseen päätöksentekoon osallistumista tai siihen vaikuttamista. Viime aikoina on keskustelu kansalaisten osallistumisesta ja osallistumismahdollisuuksista yhteiskunnallis-taloudelliseen päätöksentekoon lisääntynyt huomattavasti.

Tässä julkaisussa kuvataan yhteiskunnallisten asioiden seuraamista, järjestötoimintaan osallistumista, työmarkkinajärjestöihin kuulumista ja työtaisteluihin osallistumista sekä puolueita ja valtakunnallisia vaaleja. Yhteiskunnalliseen osallistumiseen vaikuttaa kansalaisten saama tieto yhteiskunnasta ja sen ilmiöistä. Tätä tietoa välittävät huomattavalta osalta joukkotiedotusvälineet ja ajankohtaisinta yhteiskunnallista tietoa erityisesti lehdistö sekä radio ja tv. Luvun alussa on kuvattu suurimpien sanomalehtien levikkiä puoluekannan mukaan, eri sosiaaliryhmien kuuluvien ihmisten lukemia puoluelehtiä ja sitoutumattomia lehtiä sekä television katselun osalta esimerkinomaisesti erään vaali-ohjelmasarjan katsojamääriä.

Toisen alaluvun tiedot, jotka koskevat yhdistystoimintaan osallistumista ja vapaa-ajan järjestöihin kuulumista, kuvaavat laajasti käsitettyä yhteiskunnallisen osallistumisen muotoa. Ammatillinen järjestäytyminen, työtaisteluihin osallistuminen ja puolueiden toimintaan osallistuminen taas kuvaavat toista yhteiskunnallisen osallistumisen muotoa eli vaikuttamista tai vaikuttamismahdollisuuksia yhteiskunnallis-taloudelliseen päätöksentekoon.

Yksityisen elinkeinoelämän päätöksentekoon osallistutaan mm. osakkeenomistuksen kautta. Eräissä erityistapauksissa siihen voidaan vaikuttaa myös työmarkkinajärjestöjen kautta. Luvussa I (Taloudelliset tekijät) kuvattiin suurimpien yksityisten teollisuusyritysten osakkeenomistuksen suhdetta päätöksentekoon (taulu 1.15.). Tämän luvun kolmannessa alaluvussa on tietoja työntekijöiden ja toimihenkilöiden kuulumisesta eri työmarkkinajärjestöihin sekä työtaisteluihin osallistumisesta. Nämäkin kuvaavat yhdeltä kannalta taloudelliseen päätöksentekoon vaikuttamista. Yhtenä erityistapauksena on luvussa 14 (Sukupuolten ja ikäryhmien välinen tasa-arvo) kuvattu naisten osallistumista työmarkkinajärjestöjen toimintaan (taulu 14.10.).

Julkisen sektorin päätöksentekoon kansalaiset voivat osallistua mm. ottamalla osaa poliittisten puolueiden toimintaan, äänestämällä vaaleissa ja asettumalla niissä ehdokkaaksi. Vaaleista ja puolueista on tietoja tämän luvun lopussa sekä lisäksi luvussa 14 (Sukupuolten ja ikäryhmien välinen tasa-arvo), jossa kuvataan naisten osuutta kansanedustajaehdokkaista ja valituista kansanedustajista.

Yhteiskunnallista osallistumista koskevat tilastot ovat puutteellisia, koska alue on varsin uusi tilastokohde. Järjestötoimintaan osallistumisesta ei tehdä jatkuvia

Inledning

Helt allmänt avser man med socialt deltagande, deltagande i all social verksamhet. I en aning snävare bemärkelse avser man deltagande i det samhälleliga beslutsfattandet eller påverkan därpå. Under senaste tid har diskussionen om medborgarnas deltagande och möjligheter att delta i det samhällsekonomiska beslutsfattandet blivit livligare.

I denna publikation framläggs i vilken utsträckning medborgarna följer med samhällsfrågor, deltar i organisationsverksamhet, tillhör arbetsmarknadsorganisationer och deltar i arbetskonflikter samt partier och riksfattande val. På det sociala deltagandet inverkar den kunskap om samhället och dess fenomen som medborgarna får. Denna kunskap förmedlar till stor del massmedia. De aktuella samhälleliga uppgifterna förmedlar speciellt pressen samt radion och tv:n. I början av kapitlet har framlagts de största tidningarnas spridning enligt partiståndpunkt, partibundna och obundna tidningar som personer ur olika socialgrupper läser samt för televisionstittandets del har som exempel tagits antalet tittare för en valprogramserie.

Uppgifterna i det andra underkapitlet som gäller deltagandet i föreningsverksamhet och medlemskap i fritidsorganisationer visar arten av socialt deltagande uppfattad i vid bemärkelse. Facklig anslutning, deltagande i arbetskonflikter och deltagande i partiernas verksamhet visar en annan form av socialt deltagande d.v.s. påverkan eller möjlighet att påverka det samhällsekonomiska beslutsfattandet.

I det privata näringslivets beslutsfattande deltar man bl.a. genom aktieinnehav. I vissa speciella fall kan det även påverkas genom arbetsmarknadsorganisationerna. I kapitel 1 (Ekonomiska faktorer) framlades de största privata industriföretagens aktieinnehav i förhållande till beslutsfattandet (tabell 1.15.). I detta kapitelns tredje underkapitel framläggs uppgifter om i vilken utsträckning arbetarna och funktionärerna tillhör de olika arbetsmarknadsorganisationerna samt deras deltagande i arbetskonflikter. Detta visar även ur en synpunkt sett medverkan i det ekonomiska beslutsfattandet. Som ett specialfall har i kapitel 14 (Jämlikheten mellan könen och åldersgrupper) kvinnans deltagande i arbetsmarknadsorganisationernas verksamhet framlagts (tabell 14.10.).

Medborgarna kan delta i den offentliga sektorns beslutsfattande bl.a. genom att ta del av de politiska partiernas verksamhet, genom att rösta i valen och genom att ställa upp som kandidat i dessa. Rörande valen och partierna finns det förut i slutet av detta kapitel även uppgifter i kapitel 14 (Jämlikheten mellan könen och åldersgrupper) där andelen kvinnor av riksdagsmannakandidaterna och av de valda riksdagsledamöterna framläggs.

Statistiken över det sociala deltagandet är bristfällig enär det är ett rätt så nytt område inom statistiken. Det uppgörs inte kontinuerlig statistik över deltagandet i organisationsverksamhet. Föreliggande uppgifter baserar

tilastoja; nykyiset tiedot perustuvat erillistutkimuksiin. Yritysten päätöksentekoon osallistumisesta on myöskin saatavissa vähän tietoja. Vaalitulastoissa on ehdokkaaksi asetettujen sosiaalinen tausta (esimerkiksi koulutus) kuvattu puutteellisesti.

Keskeistä sisällöstä

Yhteiskunnallisten asioiden seuraaminen

Sitoutumattomien sanomalehtien nettolevikki oli vuonna 1974 51.8 % kaikkien 4–7-kertaa viikossa ilmenyttyjen sanomalehtien arkipainoksesta, ei-socialististen sanomalehtien osuus oli 39.6 % ja socialististen 8.6 %. Vuonna 1973 luki ruumiillisen työn tekijöistä 2 % pelkkiä socialistisia lehtiä, 18 % pelkkiä ei-socialistisia ja 41 % pelkkiä sitoutumattomia lehtiä. Ylemmistä toimihenkilöistä ja johtavassa asemassa olevista 7 % luki pelkkiä ei-socialistisia ja 35 % pelkkiä sitoutumattomia lehtiä. Television vaaliohjelmiä seurasivat syyskesällä 1975 eniten ylemmät toimihenkilöt ja johtavassa asemassa olevat sekä vähiten ruumiillisen työn tekijät ja perheenemännät.

Järjestötoimintaan osallistuminen

Vuoden 1971 kotitaloustiedustelun mukaan yhdistystoimintaan osallistui 1–5 kertaa kuukaudessa 35 % niiden ruokakuntien jäsenistä, joiden päämies oli johtaja tai ylempi toimihenkilö, mutta vain noin 18 % teollisuus- ja rakennustyöntekijäruokakuntiin kuuluvista. Miehet osallistuivat yhdistystoimintaan hieman naisia enemmän. Molemmissa sukupuolissa osallistuminen oli yleisintä ikäryhmässä 25–44 vuotta.

Ammatillinen järjestäytyminen on viime vuosina ollut vilkasta: SAK:ssa oli vuonna 1955 269 000 ja vuonna 1974 889 000 jäsentä, vastaavat luvut olivat TVK:ssa 67 000 ja 287 000, AKAVA:ssa 19 000 ja 64 000 sekä STTK:ssa 12 000 ja 75 000.

Vaalit

Äänestysprosentti oli vuoden 1950 kunnallisvaaleissa 63.0 % ja saman vuoden valitsijamiesvaaleissa 63.8 %. Sen alhaisempaa äänestysprosenttia ei ole ollut missään vuoden 1950 jälkeisissä vaaleissa. Korkein prosentti, 85.1 %, oli vuoden 1962 kansanedustajain vaaleissa. Naisten äänestysprosentti on jatkuvasti ollut matalampi kuin miesten, mutta ero on pienentynyt viime vuosina. Vuoden 1975 kansanedustajain vaaleissa, jossa Suomessa henkikirjoittamattomilla äänioikeutetuilla (mm. Ruosissa asuvilla Suomen kansalaisilla) oli ensi kertaa äänioikeus, äänestysvilkkaukseen oli hyvin alhainen ulkomailla asuvien suomalaisten keskuudessa.

Suomen sosialidemokraattinen puolue on ollut vuoden 1950 jälkeisissä kansanedustajain vaaleissa eniten ääniä saanut puolue, lukuun ottamatta vuosien 1958 ja 1962 vaaleja. Vuoden 1966 vaaleissa sosialidemokraattien ääniosuus oli suurimmillaan, 27.2 % kaikista äänistä. Vuonna 1958 SKDL sai 23.2 % äänistä eli yhtä paljon kuin sosialidemokraattinen puolue. Vuonna 1962 sai keskustapuolue eniten ääniä, 23.0 % (SKDL 22.0 % ja

sig på fristående undersökningar. Rörande deltagandet i företagens beslutsfattande finns det få uppgifter att tillgå. I valstatistiken är kandidaternas sociala bakgrund (t.ex. utbildning) bristfälligt angiven.

Centralt innehåll

Intresse för samhällsändringen

De obundna tidningarnas nettospridning var år 1974 51.8 % av alla de tidningars vardagsupplagor som utkommer 4–7 gånger i veckan, de icke-socialistiska tidningarnas andel var 39.6 % och de socialistiska tidningarnas 8.6 %. År 1973 läste 2 % av kroppsarbetarna endast socialistiska tidningar, 18 % enbart icke-socialistiska och 41 % enbart obundna tidningar. Av högre funktionärer och av personer i ledande ställning läste 7 % enbart icke-socialistiska och 35 % enbart obundna tidningar. Mest följde högre funktionärer och personer i ledande ställning med televisionens valprogram hösten 1975 och minst kroppsarbetare och husmödrar.

Deltagande i organisationsverksamhet

Enligt 1971 års hushållsbudgetundersökning deltog 35 % av de matlags medlemmar, vars huvudman var direktör eller högre funktionär, 1–5 gånger i månaden i föreningsverksamhet, men endast 18 % av dem som tillhörde industri- och byggnadsarbetarmatlagen. Männen deltog en aning mera i föreningsverksamheten än kvinnorna. För båda könen var deltagandet vanligast i åldersgruppen 25–44 år.

Den fackliga anslutningen har under de senaste åren varit livlig. FFC hade år 1955 269 000 och år 1974 889 000 medlemmar, motsvarande tal för TOC var 67 000 och 287 000, för AKAVA 19 000 och 64 000 samt för FTFC 12 000 och 75 000.

Valen

Röstningsprocenten i kommunalvalen år 1950 var 63.0 % och 63.8 % i elektorsvalen samma år. Lägre röstningsprocent har inte förekommit vid något val efter år 1950. 1962 års riksdagsmannaval hade den högsta procenten, 85.1 %. Kvinnornas röstningsprocent har fortsättningsvis varit lägre än männens, men skillnaden har blivit mindre under de senaste åren. Vid 1975 års riksdagsmannaval då i Finland icke mantalsskrivna röstberättigade (bl.a. i Sverige bosatta finska medborgare) för första gången hade rösträtt, var röstningsintensiteten mycket låg bland de finländare som var bosatta utomlands.

Finlands socialdemokratiska parti har varit det parti som fått de flesta rösterna i riksdagsmannavalen efter år 1950, med undantag av valen åren 1958 och 1962. I 1966 års val var socialdemokraternas röstetal störst, 27.2 % av alla röster. År 1958 fick DFFF 23.2 % av rösterna eller lika mycket som det socialdemokratiska partiet. År 1962 fick centerpartiet mest röster, 23.0 % (DFFF 22.0 % och socialdemokratiska partiet 19.5 %).

Centerpartiet fick näst mest röster i 1951 och 1954 års val. I 1966 års val fick centerpartiet och DFFF lika många röster och kom tillsammans på andra plats. DFFF fick näst mest röster åren 1962, 1966 och 1975. I 1970 och 1972 års val fick samlingspartiet näst mest röster.

³⁾ I talen ingår även Centerpartiets och Liberala Folkpartiets gemensamma tidning *Karjalan Maa*.

11.2. ERI AMMATTIRYHMIIN KUULUVAT LUKIJAT LUKEMIENSA LEHTIEN PUOLUEKANNAN MUKAAN VUONNA 1973
LÄSARE VILKA TILLHÖR OLIKA YRKESGRUPPER ENLIGT DEN PARTISTÄNDPUNKT DE TIDNINGAR FÖRETRÄDER
SOM DE LÄST ÅR 1973
READERS BELONGING TO VARIOUS OCCUPATIONAL GROUPS BY POLITICAL VIEWPOINT OF NEWSPAPERS THEY
READ IN 1973

Luettujen lehtien puoluekanta Den partiståndpunkt de lästa tidningarna företräder	Ammattiryhmä – Yrkesgrupp						
	Ruumil- lisen työn tekijät Kropp- arbetare	Alemmat toimi- henkilöt Lägre funktion- ärer	Ylemmät toimi- henkilöt ja johtavassa asemassa olevat Högre funktion- ärer o. personer i ledande ställning	Maan- viljelijät Lant- brukare	Perheen- emännät Hus- mödrar	Eläkeläiset Pensionär	Koululaiset ja opiskelijat Skolelever o. studerande
	%						
Vain sosialistinen – Enbart socialistisk	2	0	—	—	3	1	1
Vain ei-socialistinen – Enbart icke-socialistisk	18	16	7	15	22	21	26
Vain sitoutumaton – Enbart obunden	41	41	35	24	29	39	30
Socialistinen ja ei-socialistinen – Socialistisk och icke-socialistisk	5	2	—	—	5	1	3
Socialistinen ja sitoutumaton – Socialistisk och obunden	8	2	3	1	4	7	6
Ei-socialistinen ja sitoutumaton – Icke- socialistisk och obunden	21	34	46	59	35	28	33
Ei-socialistinen, sosialistinen ja sitoutumaton – Icke-socialistisk, socialistisk och obunden	4	4	9	1	1	2	—
Ei lue mitään – Läser ingen tidning	1	1	—	—	1	1	1
Yhteensä – Sammanlagt	100	100	100	100	100	100	100
Socialistinen ja mahdolliset muut ¹⁾ – Sosia- listisk och eventuella andra ¹⁾	19	8	12	2	13	11	10
Ei-socialistinen ja mahdolliset muut ²⁾ – Icke-socialistisk och eventuella andra ²⁾	48	56	62	75	63	52	62
Sitoutumaton ja mahdolliset muut ³⁾ – Obundna och eventuella andra ³⁾	74	81	93	85	69	76	69

1) Lukee sosialististen lehtien lisäksi mahdollisesti ei-socialistisia ja/tai sitoutumattomia lehtiä.
2) Lukee ei-socialististen lehtien lisäksi mahdollisesti sosialistisia ja/tai sitoutumattomia lehtiä.
3) Lukee sitoutumattomien lehtien lisäksi mahdollisesti sosialistisia ja/tai ei-socialistisia lehtiä.

1) Läser utöver socialistiska tidningar eventuellt icke-socialistiska och/eller obundna tidningar.
2) Läser utöver icke-socialistiska tidningar eventuellt socialistiska och/eller obundna tidningar.
3) Läser utöver obundna tidningar eventuellt socialistiska och/eller icke-socialistiska tidningar.

11.3. TELEVISION VAALIOHJELMIEN SEURAAMINEN SYYSKESÄLLÄ 1975¹⁾
HUR PERSONER FÖLJDE MED TELEVISIONENS VALPROGRAM SENSOMMAREN 1975¹⁾
WATCHING OF ELECTION CAMPAIGNS ON TV IN AUTUMN 1975

Ohjelman seuraaminen Följde med programmen	Nähyt – Sett		
	Useimmat, monia De flesta, flera	Muutamia, ei iainkaan Några, inte alls	Yhteensä Sammanlagt
	%		
Sukupuolen mukaan – Enligt kön			
Mies – Man	45.7	54.3	100.0
Nainen – Kvinna	37.7	62.3	100.0
Iän mukaan – Enligt ålder			
18 – 24 vuotta – år	28.0	72.0	100.0
25 – 44 vuotta – år	37.2	62.8	100.0
45 – 64 vuotta – år	47.2	52.8	100.0
65 – vuotta – år	47.1	52.9	100.0
Asuinpaikan mukaan – Enligt bostadsort			
Pääkaupunkiseutu – Huvudstadsregionen	52.5	47.8	100.0
Muu Etelä-Suomi – Övriga Södra Finland	34.7 ¹⁾	65.3	100.0
Keski-Suomi – Mellersta Finland	34.9	65.1	100.0
Pohjois-Suomi – Norra Finland	58.8	41.2	100.0
Ammatin mukaan – Enligt yrke			
Ruumiillisen työn tekijät – Kropps- arbetare	33.3	66.7	100.0
Alemmat toimihenkilöt – Lägre funk- tionärer	42.8	57.1	100.0
Ylemmät toimihenkilöt ja johtavassa asemassa olevat – Högre funktionärer och personer i ledande ställning	50.0	50.0	100.0
Maanviljelijät – Lantbrukare	40.6	59.4	100.0
Perheenemännät – Husmödrar	33.3	66.7	100.0
Eläkeläiset – Pensionärer	42.9	57.1	100.0
Opiskelijat – Studeranden	36.4	63.6	100.0
Yhteensä – Sammanlagt	42.1	58.9	100.0

1) Ennen v. 1975 eduskuntavaaleja.

1) Före 1975-års riksdagsmannaval.

JÄRJESTÖTOIMINTAAN OSALLISTUMINEN
DELTAGANDE I ORGANISATIONSVERKSAMHET
PARTICIPATION IN ORGANIZATION ACTIVITIES

**11.4. YHDISTYSTOIMINTAAN OSALLISTUMINEN IÄN, SUKUPUOLEN JA RUOKAKUNNAN PÄÄMIEHEN SOSIO-
 EKONOMISEN ASEMAN MUKAAN VUONNA 1971**
**DELTAGANDE I FÖRENINGSVVERKSAMHET ENLIGT ÅLDER, KÖN OCH MATLAGETS HUVUDMANS SOCIO-
 EKONOMISKA STÄLLNING ÅR 1971**
PARTICIPATION IN ASSOCIATIONS BY AGE, SEX AND SOCIO-ECONOMIC STATUS OF HEAD OF HOUSEHOLD IN 1971

Ruokakunnan jäsenten yhdistystoimintaan osallistumiskertoja kk:ssa Antal gånger per månad som matlagets medlemmar deltog i föreningsverksamhet	Ruokakunnan päämiehen sosioekonominen asema Matlagets huvudmans socioekonomiska ställning								Kaikkiaan, Sammanlagt
	Maa- talous- yrittäjät Jord- bruks- före- tagare	Muut yrittäjät Övriga före- tagare	Joht. ja ylemmät toimi- henkilöt Föret. ledare o. högre funktio- närer	Muut toimi- henkilöt Övriga funktio- närer	Maa- ja metsä- talous- työn- tekijät Lant. o. skogs- arbetare	Teoll. ja rakennus- työn- tekijät Industri- o. bygg- nads- arbetare	Palvelu- elin- keino- työn- tekijät Service- näringens arbetare	Ammatissa toimimat- tomat ²⁾ Icke förvärvs- arbe- tande ²⁾	
	%								

0	66.9	66.0	47.4	63.2	76.5	75.7	73.9	72.0	69.0
1 - 5	25.5	27.5	35.0	27.3	19.8	18.2	19.6	19.8	22.9
6 -	5.8	6.0	16.9	8.8	2.4	4.8	5.5	6.8	6.9
Yhteensä ¹⁾ - Summa ¹⁾	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Ikäryhmä, vuotta - Åldersgrupp, år					Kaikkiaan - Sammanlagt		
11-14	15-24	25-44	45-64	65-	Naiset Kvinnor	Miehet Män	Molemmat sukupuolet Båda könen
%							

0	74.1	72.4	64.7	67.7	74.4	72.3	65.3	69.0
1 - 5	16.4	19.2	27.5	24.6	17.8	21.2	24.9	22.9
6 -	7.2	6.3	7.2	7.0	6.7	5.4	8.5	6.9
Yhteensä ¹⁾ - Summa ¹⁾	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

- 1) Sisältää tuntemattomat.
 2) Sisältää mm. opiskelijat ja eläkeläiset.

- 1) Inkl. okända.
 2) Inkl. bl.a. studeranden och pensionärer.

11.5. VAPAA-AJAN JÄRJESTÖIHIN KUULUMINEN IÄN, SUKUPUOLEN JA RUOKAKUNNAN PÄÄMIEHEN SOSIO-EKONOMISEN ASEMAN MUKAAN VUONNA 1971
MEDLEMSKAP I FRITIDSORGANISATIONER ENLIGT ÅLDER, KÖN OCH MATLAGETS HUVUDMANS SOCIO-EKONOMISKA STÄLLNING ÅR 1971
MEMBERSHIP OF ORGANIZATIONS FOR SPARE-TIME OCCUPATIONS BY AGE, SEX AND SOCIO-ECONOMIC STATUS OF HEAD OF HOUSEHOLD IN 1971

Ruokakunnan jäsenet vapaa-ajan järjestöissä: järjestöjen lukumäärä Matlagets medlemsars medlemskap i fritidsorganisationer antalet organisationer	Ruokakunnan päämiehen sosioekonominen asema Matlagets huvudmans socioekonomiska ställning								Kaikkiaan Sammanlagt
	Maa-talous-yrittäjät Jordbruksföretagare	Muut yrittäjät Övriga företagare	Joht. ja ylemmät toimihenkilöt Föret. ledare o. högre funktionärer	Muut toimihenkilöt Övriga funktionärer	Maa- ja metsätalous-työntekijät Lant- o. skogsarbetare	Teoll. ja rakennus-työntekijät Industri- o. byggnadsarbetare	Palvelu-elin-keinoon työntekijät Service-näringsens arbetare	Ammatissa toimimat-omat ²⁾ Icke förvärvs-arbetande ²⁾	
	%								
0	66.7	63.1	50.0	64.8	79.1	76.5	76.0	69.6	69.2
1	23.6	22.6	22.8	22.6	15.1	17.2	17.5	19.9	20.3
2 -	9.1	13.6	27.1	12.1	5.7	5.8	6.0	9.9	9.9
Yhteensä ¹⁾ - Summa ¹⁾	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Ikäryhmä, vuotta - Åldersgrupp, år					Kaikkiaan - Sammanlagt		
11-14	15-24	25-44	45-64	65-	Naiset Kvinnor	Miehet Män	Molemmat sukupuolet Båda könen
%							

0	74.3	74.4	66.3	66.1	71.8	73.3	64.5	69.2
1	20.3	18.9	21.5	20.4	19.2	18.3	22.5	20.3
2 -	4.2	6.1	12.0	13.1	8.5	7.8	12.5	9.9
Yhteensä ¹⁾ - Summa ¹⁾	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

1) Sisältää tuntemattomat.

2) Sisältää mm. opiskelijat ja eläkeläiset.

1) Inkl. okända.

2) Inkl. bl.a. studeranden och pensionärer.

TYÖMARKKINAJÄRJESTÖT JA TYÖTAISTELUT
ARBETSMARKNADSORGANISATIONER OCH ARBETSKONFLIKTER
LABOUR ORGANIZATIONS AND LABOUR DISPUTES

11.6. TYÖNTEKIJÄIN JA TOIMIHENKILÖIDEN JÄRJESTÖJEN JÄSENMAÄRÄT JÄRJESTÖITTÄIN VUOSINA 1950-1974
MEDLEMSANTALET I ARBETARNAS OCH FUNKTIONÄRERNAS ORGANISATIONER ENLIGT ORGANISATION ÅREN 1950-1974
NUMBER OF MEMBERS IN ORGANIZATIONS OF WORKERS AND FUNCTIONARIES BY ORGANIZATION IN 1950-1974

Vuosi År	Järjestö - Organisation						
	SAK ¹⁾ FFC ¹⁾	SAJ ²⁾ LO ²⁾	TVK ³⁾ TOC ³⁾	AKAVA	STTK ⁴⁾ FTFC ⁴⁾	Muut Övriga	Yhteensä Sammanlagt
1 000 henkeä - 1 000 personer							
1950	269	.	69	..	8	..	346
1955	269	.	67	19	12	..	367
1960	289	53	111	23	11	..	487
1965	248	105	148	29	16	..	546
1966	260	107	152	31	18	..	568
1967	276	107	162	39	19	..	603
1968	298	95	175	40	21	140	769
1969	573	.	194	41	24	19	851
1970	650	.	211	42	27	20	950
1971	723	.	237	43	37	24	1 064
1972	793	.	258	55	60	12	1 178
1973	849	.	237	65	72	16	1 239
1974	889	.	287	64	75	17	1 332

1) Vuosina 1950-1968 Suomen Ammattiyhdistysten Keskusliitto. Vuodesta 1969 Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö. Ks. myös alaviite 2.

2) Suomen Ammattijärjestö, joka erosi SAK:sta v. 1960. Liitot yhdistyivät jälleen v. 1969.

3) Toimihenkilö- ja Virkamiesjärjestöjen Keskusliitto.

4) Suomen Teknisten Toimihenkilöjärjestöjen Keskusliitto.

1) Åren 1950-1968 Finlands Fackföreningars Centralförbund. Från år 1969 Finlands Fackförbunds Centralorganisation. Se även fotnot 2.

2) Landsorganisationen i Finland som år 1960 utgick ur FFC. Organisationerna sammangick åter år 1969.

3) Tjänstemannaorganisationernas Centralförbund.

4) Finlands Tekniska Funktionärsorganisationers Centralförbund.

11.7. TYÖTAISTELUT JA NIIHIN OSALLISTUNEIDEN OSUUS TYÖLLISISTÄ VUOSINA 1960–1975
ARBETSKONFLIKTER OCH ANDELEN SYSSELSATTA SOM DELTAGIT I DEM ÅREN 1960–1975
LABOUR DISPUTES AND PARTICIPANTS IN PROPORTION TO EMPLOYED IN 1960–1975

Vuosi År	Työtaisteluita Arbetskonflikter	Työntekijöitä työtaistelua kohden Arbetslagare per arbetskonflikt	Työtaisteluihin osallistuneita työllisistä, % Andelen deltagare i arbetskonflikter av sysselsatta, %	Kuluneita työpäiviä työtaisteluun osallistuneita kohden Antal arbetsdagar som åtgått till arbetskonflikt per deltagare
1960	44	439	0.9	5.0
1961	51	886	2.1	0.9
1962	46	152	0.3	4.7
1963	66	1 585	4.8	13.2
1964	76	354	1.2	2.2
1965	29	241	0.3	2.3
1966	150	441	3.0	1.9
1967	43	619	1.2	12.1
1968	68	394	1.2	10.5
1969	158	527	3.9	1.9
1970	240	840	9.3	1.2
1971 ¹⁾	838	481	18.6	6.7
1972	849	282	11.0	2.0
1973	1 009	672	30.6	3.7
1974	1 788	207	16.3	1.2
1975	1 530	141	9.7	1.3

1) Vuodesta 1971 alkaen luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia edellisiin vuosiin uudistetun tilastointimenetelmän johdosta.

1) På grund av att metoden för uppgörandet av statistiken har förnyats är talen fr.o.m. 1971 inte alldeles jämförbara med talen för tidigare år.

POLIITTISET PUOLUEET JA VAALIT
POLITISKA PARTIER OCH VAL
POLITICAL PARTIES AND ELECTIONS

11.8. KYMMENEN SUURIMMAN PUOLUEEN JÄSENMAÄRÄT¹⁾ SUKUPUOLEN MUKAAN VUONNA 1974
DE TIO STÖRSTA PARTIERNAS MEDLEMSANTAL¹⁾ ENLIGT KÖN ÅR 1974
MEMBERS OF THE TEN LARGEST PARTIES BY SEX IN 1974

Puolue Parti	Jäsenmäärä Medlemsantal	Joista naisia D. irav kvinnor %
Keskustapuolue Centerpartiet	264 500	45
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue Finlands Socialdemokratiska Parti	88 000	33
Kansallinen Kokoomus Nationella Samlingspartiet	81 500	50
Suomen Kansan Demokraattinen Liitto Demokratiska Förbundet för Finlands Folk	56 000	29
Ruotsalainen Kansanpuolue Svenska Folkpartiet	43 500	32
Suomen Kommunistinen Puolue Finlands Kommunistiska Parti	41 000	26
Suomen Maaseudun Puolue Finlands Landsbygdsparti	30 000	30
Liberaalinen Kansanpuolue Liberala Folkpartiet	18 000	34
Suomen Kansan Yhtenäisyyden Puolue Finlands Folks Enhetsparti	15 000	40
Suomen Kristillinen Liitto Finlands Kristliga Förbund	11 000	60–70

1) Puolueen oman ilmoituksen mukaan.

1) Enligt det partiet själv uppgivit.

11.9. ÄÄNESTYSPROSENTIT VALTIOLLISSISSA JA KUNNALLISSISSA VAALEISSA ÄÄNESTÄJÄN SUKUPUOLEN MUKAAN
 VUOSINA 1950–1975
 RÖSTNINGSPROCENTERNA I STATLIGA OCH KOMMUNALA VAL ENLIGT DEN RÖSTANDES KÖN ÅREN 1950–1975
 VOTING PERCENTAGES IN GENERAL AND MUNICIPAL ELECTIONS BY SEX OF VOTER IN 1950–1975

Vuosi År	Äänestäneet – Röstande		
	Miehet Män	Naiset Kvinnor	Yhteensä Sammanlagt
	% äänioikeutetuista – % av röstberättigade		
Valitsijamiesten vaalit – Elektorsvalen			
1950	68.3	60.0	63.8
1956	76.1	71.0	73.4
1962	82.2	80.8	81.5
1968	72.0	68.6	70.2
Kansanedustajain vaalit – Riksdagsmannavalen			
1951	78.4	71.4	74.6
1954	82.9	77.4	79.9
1958	78.3	72.1	75.0
1962	86.1	84.2	85.1
1966	86.1	83.9	84.9
1970	83.2	81.3	82.2
1972	81.9	81.0	81.4
1975 ¹⁾	74.0	73.6	73.8
2)	80.1	79.4	79.7
3)	7.6	6.6	7.1
Kunnallisvaalit – Kommunalvalen			
1950	67.7	59.1	63.0
1953	75.3	68.0	71.4
1956	69.9	62.9	66.2
1960	77.5	72.8	75.0
1964	81.0	78.0	79.4
1968	78.4	75.3	76.8
1972	75.8	75.4	75.6

1) Koko maa.

2) Suomessa 1.1.1974 henkikirjoitetut.

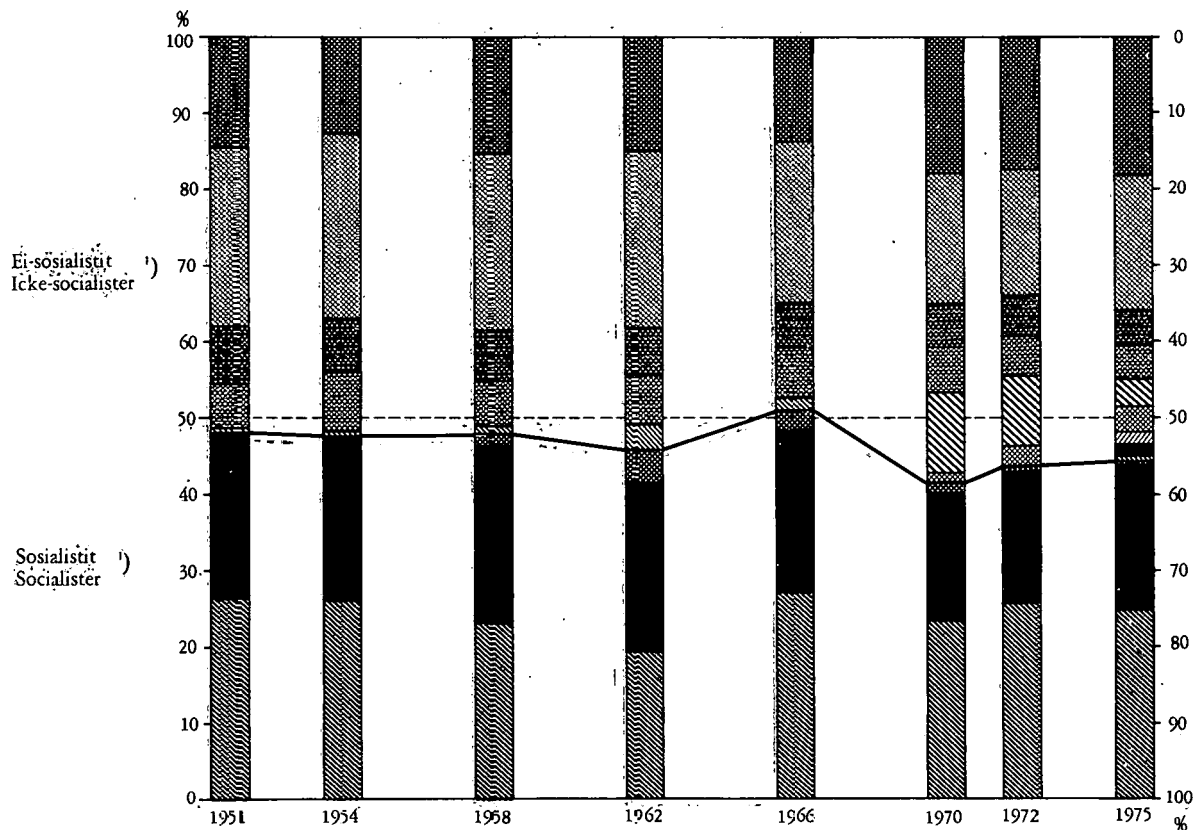
3) Suomessa 1.1.1974 henkikirjoittamattomat äänioikeutetut Suomen kansalaiset (mm. Ruotsissa asuvat).

1) Hela riket.

2) Mantalsskrivna i Finland 1.1.1974.

3) Röstberättigade finska medborgare (bl.a. bosatta i Sverige) vilka inte mantalsskrivits i Finland 1.1.1974.

11.10. ÄANTEN SUHTEELLINEN JAKAUTUMINEN PUOLUEITTAIN KANSANEDUSTAJAIN VAALEISSA VUOSINA 1951-75
RÖSTERNAS RELATIVA FÖRDELNING PÅ PARTIER I RIKSDAGSMANNAVALEN ÅREN 1951-75
RELATIVE DISTRIBUTION OF VOTES BY PARTIES IN PARLIAMENTARY ELECTIONS IN 1951-75

Puolue Parti	1951	1954	1958	1962	1966	1970	1972	1975
%								
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue Finlands Socialdemokratiska Parti	26.5	26.2	23.2	19.5	27.2	23.4	25.8	24.9
Suomen Kansan Demokraattinen Liitto Demokratiska Förbundet för Finlands Folk	21.6	21.6	23.2	22.0	21.2	16.6	17.0	18.9
Kansallinen Kokoomus Nationella Samlingspartiet	14.6	12.8	15.3	15.1	13.8	18.0	17.6	18.4
Keskustapuolue Centerpartiet	23.3	24.1	23.1	23.0	21.2	17.1	16.4	17.6
Ruotsalainen Kansanpuolue Svenska Folkpartiet i Finland	7.6	7.0	6.7	6.4	5.9	5.7	5.4	4.7
Liberaalinen Kansanpuolue Liberala Folkpartiet	5.7	7.9	5.9	6.3	6.5	5.9	5.2	4.3
Suomen Maaseudun Puolue Finlands Landsbygdsparti	.	.	.	.	.	10.5	9.2	3.6
Suomen Kristillinen Liitto Finlands Kristliga Förbund	.	.	.	.	.	1.1	2.5	3.3
Suomen Kansan Yhtenäisyyden Puolue Finlands Folk: Enhets Parti	.	.	.	.	.	.	.	1.7
Suomen Perustuslaillinen Kansanpuolue Finlands Konstitutionella Folkparti	.	.	.	.	.	.	.	1.6
Sosialistinen Työväenpuolue ²⁾ Socialistiska Arbetarpartiet ²⁾	.	.	1.7	4.4	2.6	1.4	1.0	0.3
Suomen Yksityisyrityksien Puoluejärjestö Privatföretagarnas Partiorganisation i Finland	.	.	.	.	.	.	.	0.4
Muut Övriga	0.8	0.4	1.0	3.3	1.6 ³⁾	0.2	0.0	0.3 ⁴⁾
Yhteensä Sammanlagt	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Siitä - Därav: Sosialistit - Socialister	48.1	47.8	48.1	45.9	51.0	41.4	43.8	44.1
Ei-sosialistit - Icke-socialister	52.0	52.2	52.0	54.1	49.0	58.5	56.3	55.9

¹⁾ Kuviossa on ei-sosialistiset puolueet esitetty vuoden 1975 vaaleissa saadun äänimäärän mukaisessa suuruusjärjestyksessä ylhäältä alaspäin ja sosialistiset puolueet alhaalta ylöspäin.

²⁾ Vuosien 1958-72 vaaleissa Työväen ja Pienviljelijäin Sosialidemokraattinen Liitto.

³⁾ Sisältää Suomen Pientalonpoikien Puolueen saamat äänet.

⁴⁾ Åländsk Samling, jonka saama äänimäärä on aikaisempina vuosina lisätty Ruotsalaisen kansanpuolueen äänimäärään.

¹⁾ I figuren har de icke-socialistiska partierna framlagts enligt i valen 1975 erhållet röstantal räknat uppifrån ner och de socialistiska partierna räknat nerifrån upp.

²⁾ I valen 1958-72 Arbetarnas och Småbrukarnas Socialdemokratiska Förbund.

³⁾ Inkl. röster för Finlands Småbondeparti.

⁴⁾ Åländsk Samling, vars röstetal under tidigare år adderats till Svenska Folkpartiets röstetal.

12. OIKEUSLOJOT JA YLEINEN TURVALLISUUS RÄTTSLIGA FÖRHÅLLANDEN OCH ALLMÄN SÄKERHET JUDICIAL CONDITIONS AND COLLECTIVE SECURITY

Johdanto

Yksilön turvallisuutta voidaan lisätä oikeudellisilla säädöksillä ja niiden valvonnalla sekä toimilla turvallisuusriskien ehkäisemiseksi. Oikeudellisesti säädeltyä toimintaa ja sen valvontaa on kutsuttu oikeus- ja kontrollipolitiikaksi. Tähän kuuluvat lainsäädäntö, rikos-oikeudellinen lainkäyttö, siviilioikeudellinen lainkäyttö, hallintolainkäyttö sekä oikeuslaitoksen toiminta. Oikeus-turvaprosessi voidaan puolestaan jakaa tapahtumaan (esim. epäillään rikosta), toimenpiteeseen (rikos tutki-taan, oikeudenkäynti) ja täytäntöönpanoon (esim. rikok-sen tekijä joutuu vankilaan). Muuhun turvallisuusriskejä ehkäisevään toimintaan on mahdollista lukea mm. liiken-neonnettomuuksien ehkäisy, palotoimi, väestönsuojelu, varmuusvarastoista huolehtiminen ja myös ulkoinen turvallisuuspolitiikka.

Tässä julkaisussa käsitellään ensin rikolli-suutta sekä rikosten että niihin syylistyneiden tai niistä epäiltyjen ja rikosten uhrien kannalta. Oikeuslaitoksen toimintaa kuvaavat tässä tiedot loppuunkäsittelyistä rikos- ja riita-asioista, maksuttomista oikeudenkäynneis-tä sekä muutoksenhausta ylempiin oikeusasteisiin.

Viimeisessä alaluvussa on käsitelty yleisiä turvalli-suusriskejä sekä niiden ehkäisemiseksi tehtävän toimin-nan puitteita. Liikenneturvallisuudesta on esitetty onnet-tomuuksien määrä ja seuraukset. Poliisin toiminnan puitteita on kuvattu tiedoilla poliisivakansseista ja koko henkilökunnasta. Palotoimesta on esitetty käytettävissä oleva henkilökunta sekä tulipalojen määrä. Väestön-suojelusta on otettu mukaan väestösuojien määrä. Lisäksi on tarkasteltu varmuusvarastoja.

Rikollisuutta koskevia tietoja on melko runsaasti käytettävissä. Nykyiset tilastot kuvaavat kuitenkin vain viranomaisten tietoon tullutta rikollisuutta. Todellisesta rikollisuudesta on olemassa vain erillistutkimuksia. Lainsäädäntötoiminnasta ei toistaiseksi laadita tilastoja. Siviiliasioiden tuomioistuinkäsittelystä on olemassa jonkin verran tietoja, mutta hallintolainkäytöstä erittäin niukasti. Yleistä eli kollektiivista turvallisuutta kuvaavat tilastotiedot ovat puutteellisia, koska mitään kattavia ja yhtenäisiä tilastotietoja ei ole saatavilla. Tämän vuoksi myös tähän julkaisuun otetut tiedot ovat epäyhtenäisiä.

Keskeistä sisällöstä

Rikokset

Henkirikosten (tappo, murha, lapsentappo) määrä on pysynyt vuosina 1950–1975 suhteellisen tasaisena. Vuonna 1975 tehtiin 148 tappoa tai murhaa. Poliisin tietoon tulneiden pahoinpitelyrikosten määrä kasvoi

Inledning

Individens säkerhet kan ökas genom rättsliga stad-ganden och övervakning av dessa samt genom före-byggande säkerhetsåtgärder. Den rättsligen stadgade verksamheten och övervakningen av densamma har kallats rätts- och kontrollpolitik. Till denna räknas lagstiftningen, den straffrättsliga, civilrättsliga och för-valtningsrättsliga jurisdiktionen samt verksamheten inom rättsväsendet. Rättssäkerhetsprocessen kan indelas i händelse (t.ex. ett brott misstänks), åtgärd (brottet undersöks, rättegång) och verkställighet (t.ex. den som begått brottet hamnar i fängelse). Till övrig verksamhet som syftar att förebygga säkerhetsrisker kan man räkna bl.a. förebyggandet av trafikolyckor, brandväsendet, befolkningsskyddet, försorgen om säkerhetsupplagen och även den yttre säkerhetspolitiken.

I denna publikation behandlas först brottsligheten utgående såväl från brotten och de till dem skyldiga eller de för dem misstänkta och från offren. Rättsväsendets verksamhet beskrivs här med uppgifter om slutbehandlade brotts- och tvistemål, fria rättegångar samt ändringssökande i högre rättsinstanser.

I det sista underkapitlet har behandlats allmänna säkerhetsrisker samt ramen för deras förebyggande verk-samhet. För trafiksäkerhetens del har uppgifter om olyckornas antal och följder framlagts. Polisens verksam-het har beskrivits med uppgifter om polisens vakanser och hela personal. Rörande brandväsendet har uppgifter om tillgänglig personal samt antalet eldsvådor uppgivits. Och då det gäller befolkningsskyddet har uppgifter om antalet befolkningsskydd angivits. Dessutom har säker-hetsupplagen granskats.

Rörande brottsligheten finns det rätt mycket upp-gifter att tillgå. De nuvarande uppgifterna ger dock endast en bild av den brottslighet vilken kommit till myndigheternas kännedom. Över den verkliga brotts-ligheten finns det bara fristående undersökningar. Statis-tik uppgörs tillsvidare inte över lagstiftningsverksam-heten. Rörande domstolsbehandlingen av civilmål, finns det en del uppgifter, men då det gäller den förvaltnings-rättsliga jurisdiktionen är uppgifterna mycket knappa. Statistikuppgifterna över den allmänna eller kollektiva säkerheten är bristfälliga, enär det inte finns några täckande och enhetliga statistiska uppgifter att tillgå. Av denna orsak är även de uppgifter som intagits i denna publikation oenhetliga.

Centralt innehåll

Brott

Antalet brott mot liv (mord, dråp, barnamord) har under åren 1950–1975 hållit sig jämförelsevis konstant. År 1975 begicks 148 dråp eller mord. Antalet misshan-delsbrott som kom till polisens kännedom ökade fram

vuoteen 1974, jonka jälkeen kasvu on pysähtynyt. Varkausrikokset ovat viime vuosina lisääntyneet, mutta kavallusrikokset vähentyneet vuosia 1974–1975 lukuunottamatta. Vuonna 1975 poliisin tietoon tuli 13 138 pahoinpitelyrikosta, 101 079 varkausrikosta ja 1 288 kavallusta.

Ensimmäisessä oikeusasteessa rangaistukseen tuomituista (lukuun sisältyy myös rangaistusmääräysmenettelyin sakotetut) ovat selvästi eniten lisääntyneet liikennerikoksista tuomitut. Omaisuusrikoksista tuomitujen määrä on viime vuosina lisääntynyt hieman väkivaltarikoksista tuomitujen määrää nopeammin. Vuonna 1974 liikennerikoksista tuomittiin 68,9 henkeä 1 000:ta 15 vuotta täyttäneitä kohden, omaisuusrikoksissa luku oli 7,1, väkivaltarikoksissa 2,1 ja siveellisyysrikoksissa 0,1. Pahoinpitelyrikoksia asukasta kohden tehtiin kaupungeissa ja kauppaloissa eniten Uudenmaan läänissä ja maalaiskunnissa eniten Ahvenanmaalla ja Kuopion läänissä.

Rikosten uhrin

Rikosten uhreja ja erityisesti väkivaltarikosten uhreja on selvästi enemmän nuoremmassa kuin vanhemmissa ikäluokissa. Väkivaltarikosten uhreja oli vuonna 1974 eniten ikäryhmässä 20–24 vuotta ja omaisuusrikosten uhreja ikäryhmässä 30–39 vuotta. Noin kolme neljäsosaa uhreista oli miehiä. Väkivaltarikosten uhreista valtaosa eli 61,9 % kuului työntekijöihin (erikoistuneihin työntekijöihin 43,5 % ja erikoistumattomiin 18,4 %). Alempia toimihenkilöitä ja pienyrittäjiä oli väkivaltarikosten uhreista 13,4 %, ylempiä toimihenkilöitä ja suuryrittäjiä 2,6 % ja maanviljelijöitä 2,5 %. Hieman alle kymmenesosa oli työttömänä. Noin puolet väkivaltarikosten uhreista oli alkoholin vaikutuksen alaisena. Omaisuusrikosten uhreista eniten eli 29,5 % kuului erikoistuneihin työntekijöihin, 27,6 % kuului alempiin toimihenkilöihin ja pienyrittäjiin sekä 11,3 % ylempiin toimihenkilöihin ja suuryrittäjiin.

Rikolliset ja rangaistukset

Rikoksentehtyjä on selvästi eniten nuoremmassa ikäryhmässä. Ensimmäisessä oikeusasteessa omaisuusrikoksista syytettyjä oli 1 000 samaan ikäryhmään kuuluvaa kohden vuonna 1973 eniten ikäryhmässä 15–17 (18,0) ja väkivaltarikoksista syytettyjä ikäryhmässä 18–20 (6,1). Rattijuoppous ja muut liikennerikokset ovat jakaantuneet tasaisemmin eri ikäryhmien kesken. Liikennerikoksista syytettyjä oli eniten ikäryhmässä 21–24, peräti 102,3 henkeä 1 000 samaan ikäryhmään kuuluvaa kohden. Ensimmäisessä oikeusasteessa syytetyistä oli rangaistusmääräysmenettelyin sakotettuja omaisuusrikoksissa 24,9 %, väkivaltarikoksissa 14,8 % ja liikennerikoksissa suurin osa eli 84,5 % kaikista syytetyistä.

Vuoden 1975 lopussa vankeja oli yhteensä 5 706, joista naisia oli 131. Rangaistuslaitoksissa kärsittäväksi määrätty rangaistusaika vankia kohden on kasvanut. Tähän ovat vaikuttaneet rikollisuus- ja rangaistusrakenteen muutokset. Vuonna 1975 aloitti alle 6 kuukauden rangaistuksen 66,6 % ja yli 2 vuoden rangaistuksen 4,1 % kaikista kärsimään tulleista.

till år 1974, varefter ökningen har avstannat. Stöldbrotten har under de senaste åren ökat, medan förskingringsbrotten minskat (med undantag av åren 1974–1975. År 1975 kom 13 138 misshandelsbrott, 101 079 stöldbrott och 1 288 förskingringar till polisens kännedom.

Av dem vilka dömts till straff i första instans (i talet ingår även bötfälda enligt strafforderförfarande) har antalet dömda för trafikbrott ökat mest. Antalet dömda för egendomsbrott har under senare år ökat en aning snabbare än antalet dömda för våldsbrott. År 1974 dömdes 68,9 personer per 1 000 15 år fyllda för trafikbrott, medan talet för egendomsbrott var 7,1, för våldsbrott 2,1 och för sedlighetsbrott 0,1. Misshandelsbrott per invånare i städer och köpingar begicks mest i Nyland och i landskommuner mest på Åland och i Kuopio län.

Offer för brott

Det finns klart fler offer för brott och särskilt då offer för våldsbrott bland de yngre ålderklasserna än i de äldre ålderklasserna. År 1974 fanns de flesta offren för våldsbrott i åldersgruppen 20–24 år och de flesta offren för egendomsbrott i åldersgruppen 30–39 år. Ca. tredjedel av offren var män. Av offren för våldsbrott tillhörde de flesta eller 61,9 % arbetarna (till specialiserade arbetare hörde 43,5 % och till icke-specialiserade hörde 18,4 %). Av våldsbrottsoffren var 13,4 % lägre funktionärer och småföretagare, 2,6 % var högre funktionärer och storföretagare och 2,5 % lantbrukare. Litet under en tiondedel var arbetslösa. Ca. hälften av offren för våldsbrott var alkoholphäverkade. Av offren för egendomsbrott hörde de flesta eller 29,5 % till specialarbetarna, 27,6 % hörde till lägre funktionärer och småföretagare samt 11,3 % till högre funktionärer och storföretagare.

Brottslingarna och straffen

De flesta som begår brott finns klart i de yngre åldersgrupperna. Av åtalade för egendomsbrott i första instans 1973 fanns de flesta, räknat per 1 000 personer i samma åldersgrupp, i åldersgruppen 15–17 (18,0) och av de åtalade för våldsbrott i åldersgruppen 18–20 (6,1). Rattfylleri och övriga trafikbrott har fördelat sig jämnare mellan olika åldersgrupper. Då det gällde trafikbrott fanns de flesta åtalade i åldersgruppen 21–24, de utgjorde hela 102,3 personer per 1 000 i samma åldersgrupp. Av de åtalade i första instans bötfälldes genom strafforder förfarande 24,9 % för egendomsbrott, 14,8 % för våldsbrott och de flesta eller 84,5 % av alla åtalade för trafikbrott.

I slutet av år 1975 fanns det sammanlagt 5 706 fångar av vilka 131 var kvinnor. Strafftiden som skall avtjänas i straffinrättningarna har ökat per fånge. På detta har förändringarna i brotts- och straffstrukturen inverkat. Av alla dem som började avtjäna straff år 1975 hade 66,6 % straff under 6 månader och 4,1 % över 2 år.

Oikeuslaitoksen toiminta

Oikeudenkäynneissä loppuunkäsiteltyjä rikosasioita oli vuonna 1974 noin 59 600 ja loppuunkäsiteltyjä riita-asioita noin 32 200. Maksuttomia oikeudenkäyntejä myönnettiin samana vuonna rikosasioissa syytetyille noin 12 400 ja asianomistajille noin 650 sekä riita-asioissa kantajille 8 100 ja vastaajille noin 3 000. Rikosvalituksia oli hovioikeudessa käsiteltävänä vuonna 1974 6 700. Näiden käsittelyaika oli alle 3 kuukautta 16.2 %:ssa ja yli vuosi 65.7 %:ssa kaikista tapauksista. Riita-asioissa vedottiin hovioikeuteen vuonna 1974 lähes 2 800 kertaa. Siviilivalituksia (valituksia alioikeuksien ja ulosotonhaltijain päätöksistä) oli samana vuonna yli 800.

Yleinen turvallisuus

Tieliikenneonnettomuuksien ja niissä loukkaantuneiden ja kuolleiden määrä kasvoi tasaisesti vuodesta 1950 lähtien 1960-luvun puoliväliin, jonka jälkeen nousu on pysähtynyt. Vahinkojen määrä on 1970-luvulla ollut vähentymässä. Vuonna 1950 tieliikenneonnettomuuksissa kuoli 375 henkeä, huippuvuonna 1972 1 156 ja vuonna 1974 865 henkeä.

Poliisivakansseja oli vuonna 1974 yhteensä noin 7 800 eli 1.7 vakanssia 1 000 asukasta kohden. Vakansseja oli 1 000 asukasta kohden eniten Ahvenanmaalla (3.5) ja Uudenmaan läänissä (2.4) ja vähiten Keski-Suomen läänissä (1.3). Yksityisten vartioliikkeiden palveluksessa oli vuoden 1974 lopussa noin 2 400 henkeä, joka on noin kolmasosa kaikkien poliisivakanssien määrästä. Palokuntien hälytysvahvuus oli vuonna 1974 suhteellisesti suurin Lapin läänissä ja pienin Pohjois-Karjalan läänissä. Palokunnalle ilmoitettuja tulipaloja oli selvästi eniten (n. 3 000) Uudenmaan läänissä.

Väestönsuojien henkilöpaikkojen kokonaismäärä oli vuonna 1975 1 663 000 eli 35.4 henkilöpaikkaa 100 asukasta kohden. Suojien henkilöpaikkoja on selvästi eniten Uudenmaan läänissä, 56.3 paikkaa 100 asukasta kohden.

Suomi oli vuonna 1975 täysin omavarainen lihan ja meijerituotteiden osalta ja 90–100 %:sti leipäviljan osalta. Kokonaan ulkomailta tuotavien kivihiilen ja polttonesteiden varastojen keskimääräinen riittävyys oli kivihiilen osalta 8 kuukautta ja polttonesteiden osalta 4 kuukautta.

Rättsväsendets verksamhet

Vid rättegångar slutbehandlades år 1974 ca. 59 600 brottsmål och ca. 32 200 tvistemål. Fria rättegångar beviljades samma år ca. 12 400 åtalade och ca. 650 målsägande i brottmål samt 8 100 kändanden och ca. 3 000 svaranden i tvistemål. År 1974 handlades 6 700 brottmålsbesvär vid hovrätten. I 16.2 % av fallen var handläggningstiden för dessa under 3 månader och i 65.7 % av fallen över ett år. I tvistemål apellerades år 1974 närmare 2 800 gånger till hovrätten. Samma år anfördes över 800 civilbesvär (besvär över underrätternas och utskökningsmyndigheternas beslut).

Allmän säkerhet

Antalet vägtrafikolyckor och därvid döda och skadade ökade kontinuerligt från och med år 1950 till medlet av 1960-talet, varefter ökningen avstannat. Antalet olyckor har minskat under 1970-talet. År 1950 dog 375 personer i vägtrafikolyckor, under rekordåret 1972 1 156 och 1974 865 personer.

År 1974 fanns det sammanlagt ca. 7 800 polisvakanser eller 1.7 vakanser per 1 000 invånare. De flesta vakanserna per 1 000 invånare fanns på Åland (3.5) och i Nylands län (2.4) och minst i Mellersta Finlands län (1.3). I slutet av år 1974 fanns det ca. 2 400 personer anställda vid de privata bevakningsfirmorna, vilket är en tredjedel av det totala antalet polisvakanser. Brandkårernas alarmstyrka var år 1974 proportionellt sett störst i Lapplands län och minst i Norra Karelen län. De flesta bränder som anmäldes till brandkåren (ca. 3 000) skedde i Nylands län.

Totalantalet personplatser i befolkningsskydden var år 1975 1 663 000 eller 35.4 personplatser per 100 invånare. De flesta personplatser i befolkningsskydden fanns i Nylands län, 56.3 platser per 100 invånare.

Finland var år 1975 självförsörjande då det gällde kött och mejeriprodukter, och till 90–100 % då det gällde brödsäd. Av stenkols- och brännväskeupplagen, vilka helt importeras utomlands ifrån, räcker stenkolslagren i genomsnitt 8 månader och brännväske lagren 4 månader.

RIKOKSET
BROTT
CRIMES

12.1. POLIISIN TIETOOON TULLEET RIKOKSET RIKOSRYHMITÄIN VUOSINA 1950-75¹⁾
BROTT SOM KOMMIT TILL POLISENS KÄNNEDOM ENLIGT BROTTSGRUPP ÅREN 1950-75¹⁾
OFFENCES KNOWN TO THE POLICE BY GROUP OF OFFENCE IN 1950-75

Rikosryhmä Brottsgrupp	Vuosi - År									
	1950	1955	1960	1965	1970	1971	1972	1973	1974	1975
Tappo, murha, lapsen-tappo - Dråp, mord, barnådråp	165	126	127	93	64	105	126	109	105	148
Pahoinpitelyrikokset (myös tappelu) - Misshandelsbrott (också slagsmål)	5 937	5 637	5 571	5 823	11 230	11 858	12 527	13 183	13 680	13 138
Varkausrikokset - Tjuvnadsbrott	20 328	18 406	30 039	42 674	57 510	70 366	81 048	88 399	89 442	101 079
Kavallus - Förskingring	1 902	2 035	2 122	1 948	1 610	1 453	1 316	1 214	1 216	1 288
Ryöstö - Rån	210	146	294	334	947	1 204	1 372	1 886	1 839	1 968
Petos - Bedrägeri	5 265	4 848	6 564	5 292	10 874	10 565	9 766	8 527	9 515	9 088
Asiakirjan väärentäminen - Förfalskning av handling	779	761	1 382	1 558	3 841	4 331	6 523	6 879	5 944	6 706
Alkoholilakirikokset - Brott mot alkohol-lagen	12 234	9 773	11 524	11 490	9 764	11 282	10 982	15 562	19 897	24 554
Rattijuoppous - Ratt-fylleri		1 847	4 271	6 618	9 289	10 118	11 462	13 631	16 558	17 918
Muut moottoriajoneuvo-liikenne-rikokset - Övriga motorfordonstrafikbrott	31 680									
		59 401	99 425	147 515	179 796	151 081	168 617	204 223	241 587	261 788

1) Rikoslaisissa on tapahtunut mainitulla ajanjaksolla rikosten määrittelyn muutoksia, joilla on ollut vaikutusta eräiden rikosten määrän kehittymiseen.

1) Strafflagens brottsdefinitioner har under nämnda period ändrats, vilket inverkat på den kvantitativa utvecklingen av vissa brott.

12.2. ENSIMMÄISESSÄ OIKEUSASTEESSA RANGAISTUKSEEN TUOMITUT 1 000 YLI 15-VUOTIASTA KOHTI RIKOSRYHMITÄIN VUOSINA 1950, 1960, 1970 JA 1974
I FÖRSTA INSTANS TILL STRAFF DÖMDA PER 1 000 ÖVER 15 ÅR GAMLA PERSONER ENLIGT BROTTSGRUPP ÅREN 1950, 1960, 1970 OCH 1974
SENTENCED IN COURTS OF FIRST INSTANCE PER 1 000 PERSONS OVER 15 YEARS OF AGE BY OFFENCE CATEGORY IN 1950, 1960, 1970 AND 1974

Rikosryhmä Brottsgrupp	Vuosi ¹⁾ - År ¹⁾			
	1950	1960	1970	1974
Omaisuusrikokset - Egendomsbrott	2.6	2.4	3.6	7.1
Väkivaltarikokset - Våldsbrott	1.1	0.9	1.5	2.1
Siveellisyysrikokset - Sedlighetsbrott	0.2	0.2	0.1	0.1
Muut rikoslakia vastaan tehdyt rikokset - Övriga brott mot strafflagen	2.8	2.5	3.0	4.5
Alkoholirikokset ²⁾ - Alkoholbrott ²⁾	22.7	22.5	0.5 ²⁾	0.5 ²⁾
Rattijuoppous, muut liikenne-rikokset - Rattfylleri, övriga brott mot trafiken	10.2	31.1	44.8	68.9
Muut rikokset - Övriga brott	5.9	4.5	6.3	11.6
Kaikkiaan - Inalles	45.5	64.1	59.7	94.8

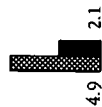
1) Vuosilta 1950, 1960, 1970 tiedot vain yleisten alioikeuksien osalta. Vuoden 1974 luvuissa mukana myös hovioikeuksissa niiden toimissa ensimmäisenä oikeusasteena sekä sota-oikeuksissa tuomitut.
2) Juopumus, alkoholiuomien luvaton valmistus ja luvaton myynti. Laki juopumuksen rangaistavuuden poistamisesta (9.8.1968/491) ja laki juopumuksesta rangaistukseen tuomitujen henkilöiden armahtamisesta (20.12.1968/678) tulivat voimaan 1.1.1969.

1) Uppgifterna för åren 1950, 1960, 1970 gäller enbart allmänna underrätter. Siffrorna för år 1974 innehåller även dömda vid krigsrätter och hovrätter som första instans.
2) Fylleri, olovlig tillverkning och olovlig försäljning av alkohol-drycker. Lag om slopande av straffbarhet för fylleri (9.8.1968/491) samt lag om benådning av för fylleri till straff dömda personer (20.12.1968/678) trädde i kraft 1.1.1969.

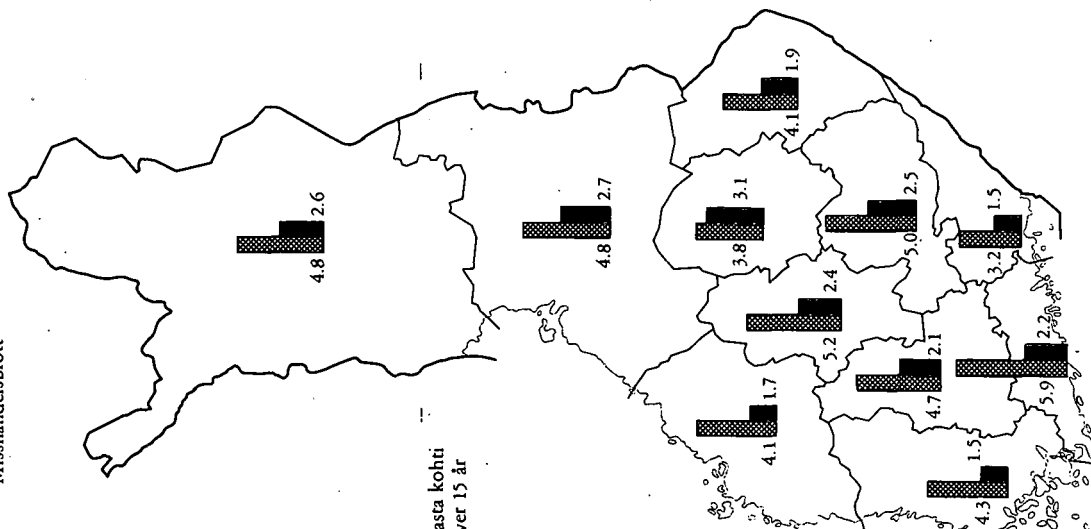
12.3. POLIISIN TIETOOIN TULLEET PAHOINPITELY- JA VARKAUSRIKOKSET 1000 YLI 15-VUOTIASTA KOHTI LÄÄNEIT-
TÄIN KUNTAMUODON MUKAAN VUONNA 1974
MISSHANDELS- OCH TJUVNADSBROTT SOM KOMMIT TILL POLISENS KÄNNEDOM PER 1000 PERSONER ÖVER 15 ÅR LÄNSVIS
ENLIGT KOMMUNFORM ÅR 1974
CASES OF ASSAULT AND BATTERY AND LARCENY KNOWN TO THE POLICE PER 1 000 PERSONS OVER 15 YEARS OF AGE BY PROVINCE
AND TYPE OF COMMUNE IN 1974

Pahoinepitelyrikokset
Misshandelsbrott

Koko maa:
Hela riket:

Rikoksia 1000 yli 15-vuotiaasta kohti
Brott per 1000 personer över 15 år

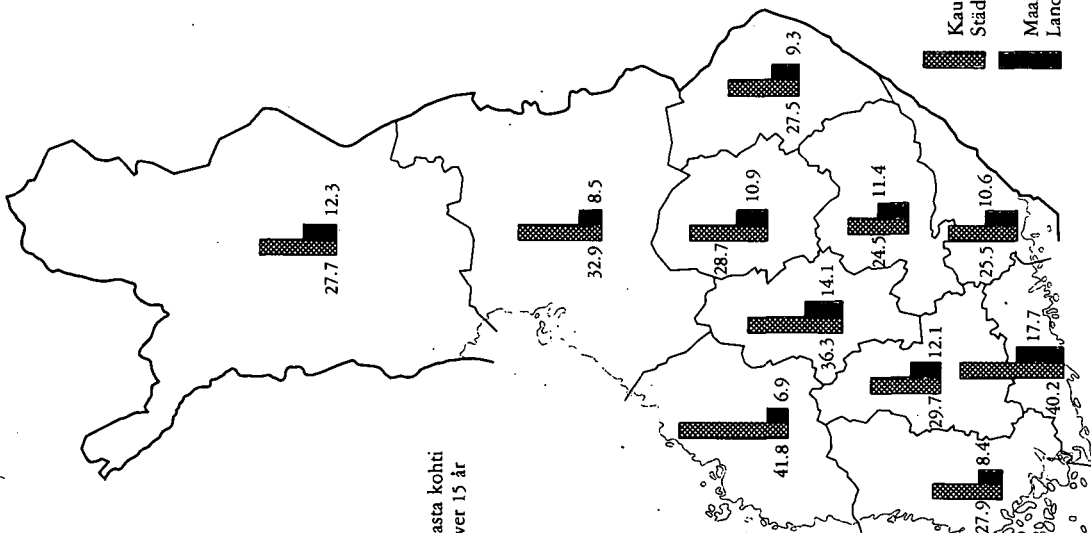

Varkausrikokset
Tjuvnadsbrott

Koko maa:
Hela riket:

Rikoksia 1000 yli 15-vuotiaasta kohti
Brott per 1000 personer över 15 år

Kaupungit ja kauppalat
Städer och köpingar

Maalaiskunnat
Landskommuner

**RIKOSTEN UHRIT
OFFER FÖR BROTT
VICTIMS OF CRIMES**

12.4. OMAISUUSRIKOSTEN JA VÄKIVALTARIKOSTEN UHRIEN OSUDET VÄESTÖSTÄ IKÄRYHMITÄIN SUKUPUOLEN MUKAAN VUONNA 1974
ANDELEN OFFER FÖR EGENDOMS- OCH VÄLDSBROTT AV BEFOLKNINGEN ENLIGT ÅLDERSGRUPP OCH KÖN ÅR 1974
VICTIMS OF OFFENCES AGAINST PROPERTY OR OF VIOLENCE IN PROPORTION TO POPULATION BY AGE GROUP AND SEX IN 1974

Uhrin ikä Offrets ålder	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Ikäryhmän 10 000 asukasta kohti Per 10 000 invånare i åldersgruppen
	%			
Omaisuusrikokset ¹⁾ – Egendomsbrott ¹⁾				
Alle 15 vuotta – Under 15 år	2.2	4.0	2.6	22
15 – 19	5.8	7.4	6.1	135
20 – 24	9.7	12.0	10.1	212
25 – 29	13.6	15.6	13.9	297
30 – 39	24.1	20.3	22.9	350
40 – 49	18.5	16.4	17.7	281
50 – 59	10.5	9.5	10.1	187
60 ja yli – 60 och över	5.9	7.6	6.3	80
Tuntematon – Okänd	9.7	7.2	10.3	—
Yhteensä – Summa	100.0	100.0	100.0	—
Kaikki omaisuusrikokset – Samtliga egendomsbrott	75.1	24.9	100.0	193
Väkivaltarikokset – Våldsbrott				
Alle 15 vuotta – Under 15 år	2.4	10.0	4.0	6
15 – 19	13.6	16.0	14.0	55
20 – 24	18.6	21.3	19.1	71
25 – 29	17.4	14.2	16.6	63
30 – 39	18.6	15.8	18.0	49
40 – 49	16.5	8.8	15.1	43
50 – 59	6.6	5.2	6.3	21
60 ja yli – 60 och över	2.2	6.9	3.2	7
Tuntematon – Okänd	4.1	1.8	3.7	—
Yhteensä – Summa	100.0	100.0	100.0	—
Kaikki väkivaltarikokset – Samtliga våldsbrott	79.3	20.7	100.0	34

1) Yhteisöuhreja, jotka eivät sisälly taulun tietoihin, oli 33.3 % kaikista omaisuusrikosten uhreista.

1) Samfundsoffren, som inte ingår i uppgifterna i tabellen, utgjorde 33.3 % av alla offer för egendomsbrott.

12.5. OMAISUUSRIKOSTEN JA VÄKIVALTARIKOSTEN UHRIT SOSIAALIRYHMÄN MUKAAN SEKÄ ALKOHOLIN VAIKUTUKSEN ALAISTEN JA TYÖTTÖMIEN OSUUS VÄKIVALTARIKOSTEN UHREISTA SOSIAALIRYHMITÄIN VUONNA 1974
OFFREN FÖR EGENDOMS- OCH VÄLDSBROTT ENLIGT SOCIALGRUPP SAMT ANDELEN ALKOHOLPÅVERKADE OCH ARBETSLÖSA OFFER FÖR VÄLDSBROTT ENLIGT SOCIALGRUPP ÅR 1974
VICTIMS OF OFFENCES AGAINST PROPERTY OR OF VIOLENCE BY SOCIAL GROUP AS WELL AS PERSONS UNDER THE INFLUENCE OF ALCOHOL AND UNEMPLOYED IN PROPORTION TO VICTIMS OF OFFENCES OF VIOLENCE BY SOCIAL GROUP IN 1974

Uhrin sosiaaliryhmä Offrets socialgrupp	Omaisuusrikokset Egendomsbrott	Väkivaltarikokset Våldsbrott		
	Uhreja kaikkiaan Samtliga offer	Uhreja kaikkiaan Samtliga offer	Ko. sosiaaliryhmään kuuluvista uhreista Av offren i respektive socialgrupp	
			Alkoholin vaikutuksen alaisia Alkoholpåverkade	Työttömiä Arbetslösa
	%			
Ylemmät toimihenkilöt ja suuryrittäjät – Högre funktionärer och storföretagare	11.3	2.6	55.4	11.9
Alemmat toimihenkilöt ja pienyrittäjät – Lägre funktionärer och småföretagare	27.6	13.4	43.9	4.3
Erikoistuneet työntekijät – Specialarbetare	29.5	43.5	55.0	3.9
Erikoistumattomat työntekijät – Icke specialarbetare	8.3	18.4	59.3	26.0
Maanviljelijät – Lantbrukare	3.3	2.5	46.0	7.8
Oppilaat, harjoittelijat – Lärlingar, praktikanter	0.5	1.0	76.7	.
Opiskelijat, koululaiset – Studerande, skolelever	7.6	8.6	30.6	.
Tuntematon – Okänd	11.8	9.9	31.0	10.8
Kaikki sosiaaliryhmät – Samtliga socialgrupper	100.0	100.0	49.8	8.9
Lukumäärä – Antal	90 246	15 908	7 930	1 397

RIKOLLISET JA RANGAISTUKSET
BROTTSLINGAR OCH STRAFF
OFFENDERS AND PUNISHMENTS

12.6. ENSIMMÄISESSÄ OIKEUSASTEESSA SYYTETYT¹⁾ 1 000:TTA SAMAN IKÄRYHMÄÄN KUULUVAA KOHTI ERI RIKOSRYHMISSÄ VUONNA 1973
ÅTALADE I FÖRSTA INSTANS¹⁾ PER 1 000 TILLHÖRANDE SAMMA ÅLDERSGRUPP I OLIKA BROTTSGRUPPER ÅR 1973
ACCUSED IN COURTS OF FIRST INSTANCE PER 1 000 OF SAME AGE GROUP BY GROUP OF MAIN OFFENCE IN 1973

Rikosryhmä (päärikos) Brottsgrupp (huvudbrott)	Ikäryhmä, vuotta – Åldersgrupp, år							
	15–17	18–20	21–24	25–29	30–39	40–49	50–59	60–
Omaisuusrikokset – Egendomsbrott	18.0	16.7	13.0	8.3	5.4	4.6	2.5	0.7
Väkivaltarikokset – Våldsbrott	3.3	6.1	5.0	2.9	1.6	1.1	0.5	0.2
Rattijuoppous, muut liikenne rikokset – Ratt- fylleri, övriga trafikbrott	78.0	107.0	102.3	80.2	64.6	41.0	21.8	6.2
Kaikki rikokset – Samtliga brott	121.0	164.4	145.6	106.3	82.2	55.0	29.5	8.5

1) Ensimmäisessä oikeusasteessa syytetyistä oli rangaistus-
määräysmenettelyin sakotettuja
– omaisuusrikoksissa 24.9 %
– väkivaltarikoksissa 14.8 %
– rattijuoppouksissa ja muissa liikenne rikoksissa 84.5 %.

1) Av åtalade i första instans var antalet bötfällda enligt
strafforderförfarande för
– egendomsbrott 24.9 %
– våldsbrott 14.8 %
– rattfylleri och övriga trafikbrott 84.5 %.

12.7. VANKIEN LUKUMÄÄRÄ VUOSINA 1960–1975
ANTAL FÅNGAR ÅREN 1960–1975
NUMBER OF PRISONERS IN 1960–1975

Vuosi År	Vankeja yhteensä Fångar sammanlagt	Joista naisia Därav kvinnor	Vangeista – Av fångarna	
			Kuritusluonevankeja ja vankeusvankeja Tukthusfångar och fängelsefångar	Tutkintovankeja Rannsakningsfångar
1960	6 788	311	4 478	323
1965	7 065	222	5 199	333
1970	4 866	84	4 040	475
1971	4 999	107	4 324	491
1972	4 591	93	3 937	472
1973	4 706	91	3 865	669
1974	5 062	108	4 100	754
1975	5 706	131	4 590	834

12.8. EHDOTTOMAN VAPAUSTRANGAISTUKSEN SUORITTAMISEN ALOITTANEET RANGAISTUKSEN PITUUDEN MUKAAN VUOSINA 1960, 1965, 1970 JA 1975 SEKÄ VANKEUDESTA VAPAUTUNEET KÄRSITYN RANGAISTUKSEN PITUUDEN MUKAAN VUONNA 1975
PERSONER SOM PÅBÖRJAT AVTJÄNANDE AV OVILLKORLIGT FRIHETSSTRAFF ENLIGT STRAFFETS LÄNGD UNDER ÅREN 1960, 1965, 1970 OCH 1975 SAMT FRÅN FÄNGELSE FRIGIVNA PERSONER ENLIGT LÄNGDEN AV AVTJÄNAT STRAFF ÅR 1975
PERSONS STARTING TO SERVE PRISON SENTENCE BY TERM OF IMPRISONMENT BY LENGTH OF IMPRISONMENT IN 1960, 1965, 1970 AND 1975 AS WELL AS PERSONS RELEASED FROM PRISON BY LENGTH OF SENTENCE SERVED IN 1975

Rangaistuksen pituus Straffets längd	Rangaistuksen suorittamisen aloittaneet Personer som börjat avtjäna straff				Vankeudesta vapautuneet ¹⁾ Frigivna från fängelse ¹⁾
	1960	1965	1970	1975	
	%				
Enintään 6 kk – Högst 6 mån.	81.0	77.3	61.1	66.6	69.6
Yli 6 kk – enintään 1 v. – Över 6 mån. – högst 1 år	11.3	13.4	20.5	17.5	18.7
Yli 1 v. – enintään 2 v. – Över 1 år – högst 2 år	5.6	6.8	14.6	11.8	9.1
Yli 2 v. – Över 2 år	2.1	2.5	3.9	4.1	2.6
Yhteensä – Sammanlagt	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Lukumäärä – Antal	13 743	14 840	9 825	11 268	9 855

1) Tosiasiassa kärsityn rangaistuksen mukaan.

1) Enligt i verkligheten avtjänat straff.

OIKEUSLAITOKSEN TOIMINTA
RÄTTSVÄSENDETS VERKSAMHET
JUDICIAL SYSTEM

12.9. LOPPUUNKÄSITELTYJEN RIKOS- JA RIITA-ASIOIDEN JA MYÖNNETTYJEN MAKSUTTOMIEN OIKEUDENKÄYNTIEN MÄÄRÄ VUOSINA 1969–1974
SLUTBEHANDLADE BROTT- OCH TVISTEMÅL OCH ANTALET BEVILJADE FRIA RÄTTEGÅNGAR ÅREN 1969–1974
NUMBER OF SETTLED CRIMINAL AND CIVIL CASES AS WELL AS NUMBER OF GRATUITOUS LAWSUITS IN 1969–1974

Vuosi År	Rikosasiat – Brottmål			Riita-asiat – Tvistemål		
	Yleisissä alioikeuk- sissa loppuunkäsi- tellyt asiat 1)	Maksuton oikeudenkäynti Fri rättegång för		Yleisissä alioikeuk- sissa loppuunkäsi- tellyt asiat 1)	Maksuton oikeudenkäynti Fri rättegång för	
		asianomistajalle målsäganden	syöttetylle den åtalade		kantajalle käranden	vastaajalle svaranden
1969	53 785	210	4 839	28 110	4 300	1 249
1970	55 924	215	5 695	28 489	4 844	1 422
1971	59 122	347	7 457	31 747	5 501	1 915
1972	55 932	461	9 332	32 080	6 669	2 242
1973	56 142	590	11 012	32 675	7 695	2 843
1974	59 574	652	12 466	32 204 ²⁾	8 119	3 008

1) Varsinaisessa oikeudenkäynnissä.

2) Lisäksi asunto-oikeuksissa käsiteltyjä huoneenvuokra-asioita 8 095.

1) Vid huvudrättegången.

2) Dessutom har 8 095 hyrestvistemål behandlats vid bostads-rätterna.

12.10. HOVIOIKEUDESSA JA KORKEIMMASSA OIKEUDESSA KÄSITELLYT ASIAT KÄSITTELYAJAN MUKAAN VUONNA 1974
MÅL HANDLAGDA VID HOVRÄTTEN OCH HÖGSTA DOMSTOLEN ENLIGT HANDLÄGGNINGSTIDEN ÅR 1974
CASES SETTLED BY COURT OF APPEAL AND COURT OF HIGHEST INSTANCE BY LENGTH OF COURT PROCEDURES IN 1974

	Asioiden lukumäärä Antalet mål	Käsittelyaika kuukausina Handläggningstiden i månader						Yhteensä Summa
		–3	3–6	6–9	9–12	12–18	18–	
		%						

Hovioikeus – Hovrätten

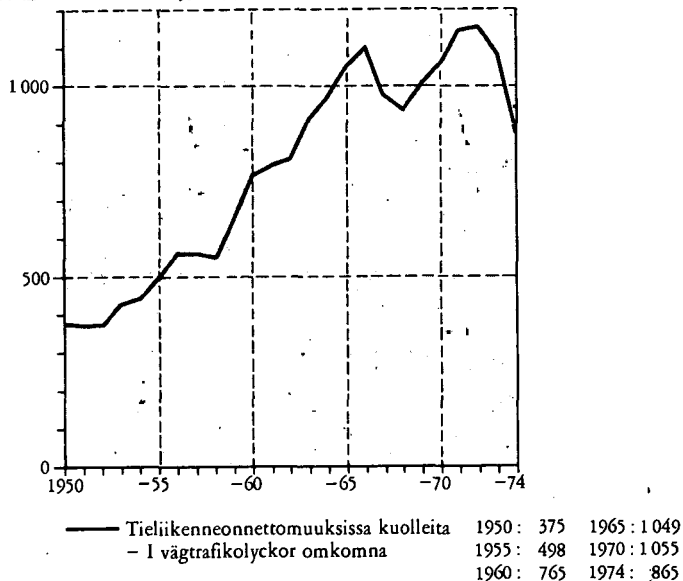
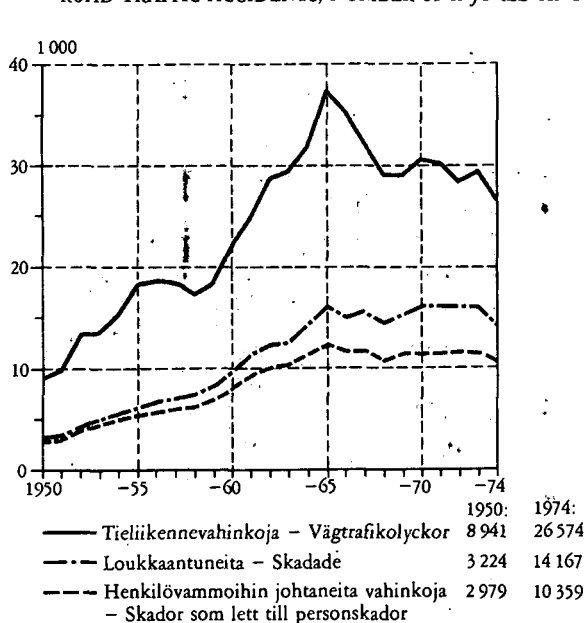
Rikosvalitukset – Brottmålsbesvär	6 699	16.2	10.3	3.5	4.3	36.2	29.5	100.0
Riita-asiat – Tvistemål	2 778	1.5	13.7	21.0	19.7	21.3	22.8	100.0
Siviilivalitukset – Civilmålsbesvär	843	34.8	41.9	15.8	3.5	2.0	2.0	100.0

Korkein oikeus – Högsta domstolen

Rikosvalitukset – Brottmålsbesvär	701	44.1	31.5	13.4	5.4	1.4	4.1	100.0
Riita-asiat – Tvistemål	738	1.9	12.7	20.9	22.6	21.4	20.5	100.0
Siviilivalitukset – Civilmålsbesvär	621	2.1	12.4	14.2	26.4	14.0	30.9	100.0

YLEINEN TURVALLISUUS
ALLMÅN SÄKERHET
COLLECTIVE SECURITY

12.11. TIELIIKENNEVAHINGOT SEKÄ NIISSÄ LOUKKAANTUNEET JA KUOLLEET VUOSINA 1950–74
VÄGTRAFIKOLYCKOR SAMT I DEM SKADADE OCH OMKOMNA ÅREN 1950–74
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS, NUMBER OF INJURED AND KILLED IN THEM IN 1950–74

12.12. POLIISIN HENKILÖKUNTA 1 000 ASUKASTA KOHTI LÄÄNEITTÄIN VUONNA 1974¹⁾
POLISENS PERSONAL PER 1 000 INVÄNARE LÄNSVIS ÅR 1974¹⁾
STAFF OF THE POLICE PER 1 000 INHABITANTS BY PROVINCE IN 1974

Lääni Län	Henkilökuntaa kaikkiaan Samtlig personal		Polisiivakansseja Polisvakanser	
	Lukumäärä Antal	1 000 asukasta kohti Per 1 000 invånare	Lukumäärä Antal	1 000 asukasta kohti Per 1 000 invånare
Uudenmaan – Nylands	3 404	3.15	2 579	2.39
Turun ja Porin – Åbo och Björneborgs	1 401	2.02	1 035	1.49
Ahvenanmaa – Åland	83	3.75	78	3.52
Hämeen – Tavastehus	1 310	1.99	954	1.45
Kymen – Kymmene	733	2.12	535	1.55
Mikkelin – S:t Michels	430	2.03	307	1.45
Pohjois-Karjalan – Norra Karels	343	1.93	239	1.35
Kuopion – Kuopio	471	1.88	344	1.37
Keski-Suomen – Mellersta Finlands	452	1.88	302	1.25
Vaasan – Vasa	788	1.86	551	1.30
Oulun – Uleåborgs	763	1.90	520	1.29
Lapin – Lapplands	475	2.43	349	1.78
Koko maa – Hela riket	10 653	2.27	7 793	1.66

1) Poliisin toimintaa sivuaa eräin osin yksityisten vartioimisliikkeiden toiminta. Suomessa oli vuoden 1974 lopussa noin 100 vartioimisliikettä ja näissä noin 2 400 vartijaa. Noin kaksi kolmasosaa vartioimisliikkeistä toimii Uudenmaan, Turun ja Porin, Kymen ja Hämeen lääneissä.

1) Polisens verksamhet tangerar till vissa delar de privata bevakningsfirmornas verksamhet. I Finland fanns vid slutet av år 1974 ca. 100 bevakningsfirmor och vid dessa ca. 2 400 vakter. Ca. två tredjedelar av bevakningsfirmorna verkar i Nylands, Åbo och Björneborgs, Kymmene och Tavastehus län.

12.13. PALONTORJUNTAHENKILÖSTÖN VAHVUUS 1 000 ASUKASTA KOHTI JA ILMOITETTUIEN TULIPALOJEN MÄÄRÄ LÄÄNEITTÄIN VUONNA 1974
BRÄNDVÄRNETS PERSONALSTYRKA PER 1 000 INVÄNARE OCH ANTALET ANMÄLDA ELDSVÄDOR ENLIGT LÄN ÅR 1974
FIRE BRIGADE STAFF PER 1 000 INHABITANTS AND NUMBER OF FIRES REPORTED BY PROVINCE IN 1974

Lääni Län	Hälytysvahvuus Alarmstyrka		Kokonaisvahvuus Totalstyrka		Palokunnalle ilmoitettuja tulipaloja Till brandkåren anmälda eldsvådor Kpl – St
	Lukumäärä Antal	1 000 asukasta kohti Per 1 000 invånare	Lukumäärä Antal	1 000 asukasta kohti Per 1 000 invånare	
Uudenmaan – Nylands	1 951	1.81	6 107	5.65	2 956
Turun ja Porin – Åbo och Björneborgs	1 981	2.85	6 803	9.80	2 200
Ahvenanmaa – Åland	..	..	..	..	..
Hämeen – Tavastehus	1 694	2.58	4 797	7.30	1 675
Kymen – Kymmene	1 303	3.77	3 114	9.00	1 350
Mikkelin – S:t Michels	457	2.16	1 628	7.70	625
Pohjois-Karjalan – Norra Karels	249	1.40	968	5.46	447
Kuopion – Kuopio	541	2.16	1 261	5.02	671
Keski-Suomen – Mellersta Finlands	733	3.04	1 752	7.27	657
Vaasan – Vasa	1 148	2.71	4 089	9.67	1 486
Oulun – Uleåborgs	906	2.25	3 037	7.56	1 381
Lapin – Lapplands	1 011	5.16	2 092	10.68	851
Koko maa – Hela riket	11 974	2.55	35 648	7.58	14 299

12.14. VÄESTÖSUOJIIEN HENKILÖPAIKKOJEN MÄÄRÄ 100 ASUKASTA KOHTI LÄÄNEITTÄIN VUONNA 1975
ANTAL PERSONPLATSER I BEFOLKNINGSSKYDDEN PER 100 INVÄNARE ENLIGT LÄN ÅR 1975
NUMBER OF PLACES IN AIR-RAID SHELTERS PER 100 INHABITANTS BY PROVINCE IN 1975

Lääni Län	Kallio- ja A-luokan suoja- paikkoja ¹⁾ Bergs- och A-klassens skyddsplatser ¹⁾		Muita suojapaikkoja Övriga skyddsplatser		Suojapaikkoja yhteensä Skyddsplatser sammanlagt	
	Lukumäärä Antal	100 asukasta kohti Per 100 invånare	Lukumäärä Antal	100 asukasta kohti Per 100 invånare	Lukumäärä Antal	100 asukasta kohti Per 100 invånare
Uudenmaan – Nylands	93 547	8.7	515 759	47.7	609 306	56.4
Turun ja Porin – Åbo och Björneborgs	2 968	0.4	221 508	31.9	224 476	32.3
Ahvenanmaa – Åland	..	..	..	..	..	..
Hämeen – Tavastehus	2 554	0.4	277 404	42.2	279 958	42.6
Kymen – Kymmene	3 246	0.9	111 641	32.3	114 887	33.2
Mikkelin – S:t Michels	2 232	1.1	44 995	21.3	47 227	22.3
Pohjois-Karjalan – Norra Karelen	219	0.1	33 041	18.6	33 260	18.7
Kuopion – Kuopio	5 399	2.2	57 848	23.0	63 247	25.2
Keski-Suomen – Mellersta Finland	2 730	1.1	66 935	27.8	69 665	28.9
Vaasan – Vasa	740	0.2	81 049	19.2	81 789	19.3
Oulun – Uleåborgs	756	0.2	93 867	23.4	94 623	23.5
Lapin – Lapplands	150	0.1	44 483	22.7	44 633	22.8
Koko maa – Hela riket	114 541	2.4	1 548 530	32.9	1 663 071	35.4

1) A-luokan suoja: teräsbetonisuoja, seinämä vähintään 60 cm.

1) A-klassens skyddsplats: skyddsplats av armerad betong, väggen minst 60 cm.

12.15. ERÄIDEN HYÖDYKKEIDEN OMAVARAISUUSASTE JA VARMUUSVARASTOJEN RIITTÄVYYS VUONNA 1975
SJÄLVFÖRSÖRJNINGSGRAD OCH SÄKERHETSUPPLAGENS TILLRÄCKLIGHET AV VISSA NYTTIGHETER ÅR 1975
DEGREE OF SELF-SUFFICIENCY OF SOME COMMODITIES AND SUFFICIENCY OF SECURITY STOCKS IN 1975

Hyödyke Nyttighet	Omavaraisuusaste Självförsörjningsgrad	Varastojen keskimääräinen riittävyys nykyisessä rauhanajan kulutuksessa Upplagens genomsnittliga tillräcklighet i nuvarande fredstida konsumtion
	%.	kk – mån.
Leipävilja – Brödsäd	90–100	10–15
Liha – Kött	100	1
Meijerituotteet – Mejeriprodukter	100	muutama pv. ¹⁾ några dagar ¹⁾
Sokeri – Socker	25	6
Kahvi – Kaffé	0	3
Tupakka – Tobak	0	6
Kivihiiili – Stenkol	0	8
Polttonesteet – Brännvätskor	0	4
Tekstiiliraaka-aineet – Textilråmaterial	15	6
Kumi – Gummi	0	2
Kemikaalit – Kemikalier	..	3
Terästuotteet – Stålprodukter	..	2

1) Kuitenkin esim. voivarastoja n. 2 kk.

1) Dock t.ex. smörupplag ca. 2 mån.

III ERÄITÄ TASA-ARVOISUUTEEN LIITTY- VIÄ TEKIJÖITÄ FAKTORER I ANSLUTNING TILL JÄM- LIKHEIT SOME FACTORS OF EQUALITY

Johdanto

Ihmisten tasa-arvoisuus on viime aikoina saanut yhä korostuneemman aseman yhteiskuntapolitiikassa keskustelussa. Tasa-arvoisuuden kannalta on keskeistä, kuinka tasaisesti tulot ja omaisuus jakautuvat. Vaikka tulonjako on hyvä eriarvoisuuden yleismittari, se ei kuitenkaan ole riittävä kaikilta osin. Vaikka ihmisellä olisi suuret tulot, hän ei esimerkiksi maantieteellisten esteiden vuoksi aina voi saada tarvitsemiaan tavaroita ja palveluksia.

Tämän julkaisun tasa-arvoisuutta kuvaavassa osassa on käsitelty kootusti ja osittain toistaenkin eräitä eriarvoisuuteen liittyviä tekijöitä. Tulonjaosta, jota on tarkemmin käsitelty luvussa 4, on mukana vain eri sukupuoli- ja ikäryhmiä koskevia tietoja. Luvussa 13 on ensin käsitelty alueellista tasa-arvoa, jota kuvaa tavaroiden ja palvelusten maantieteellinen saavutettavuus. Maantieteelliseen saavutettavuuteen vaikuttaa liikenne, jota on myös kuvattu samassa luvussa. Alueellista tasa-arvoa kuvaamaan on otettu kokeiluluontoisesti sarjoja, jotka ovat luonteeltaan yhteenvedonomaisia ja joita ei ole esitetty varsinaisten elinolosuhtelohkojen yhteydessä.

Luvussa 14 on kuvattu sukupuolten välistä tasa-arvoa koulutuksen, ammattialan, sosioekonomisen aseman, tulonjakautumisen, työttömyyden ja yhteiskunnallisen päätöksenteon kannalta. Työttömyyttä on kuvattu myös ikäryhmittäin. Julkaisun varsinaisissa elinolosuhtelohkoissa on mahdollisuuksien mukaan käytetty myös sukupuoli- ja ikäluokitusta. Luvussa 15 on kuvattu suurimpia kielellisiä ja etnisiä ryhmiä sosiaal aseman, koulutuksen ja asumistason mukaan.

Keskeistä sisällöstä

Alueiden välinen tasa-arvoisuus ja liikenneolot

Taajamaväestön osuus koko väestöstä oli vuonna 1970 noin 64 %. Uudenmaan läänissä osuus oli jo yli 86 %, mutta Pohjois-Karjalan läänissä vain noin 41 %. Kun verrataan eräiden keskeisten palvelujen saatavuutta lääneittäin (taulu 13.2.), havaitaan että Uudenmaan lääni saa viidessä tapauksessa kahdeksasta parhaan arvon eikä missään huonointa. Toisaalta Lapin lääni saa kolmessa tapauksessa huonoimman arvon. Kuitenkin kunnallisten kirjastojen lainojen määrä asukasta kohti oli vuonna 1974 Lapin läänissä maan korkein.

Jos tavaroiden ja palvelusten keskimääräisiä saavutamiskustannuksia merkitään koko maassa 100:lla, on maalaiskuntien luku suurin (331) Lapin läänin maalaiskunnissa ja pienin (124) Uudenmaan maalaiskunnissa. Kaupunkien ja kauppaloiden osalta luku on suurin (119) Pohjois-Karjalan läänissä, ja pienin (39) Ahvenanmaalla sekä seuraavaksi pienin (47) Uudenmaan läänissä.

Inledning

Människornas jämlikhet har under senaste tid intagit en allt mera framträdande plats i den samhällspolitiska diskussionen. Ur jämlikhets synpunkt är det av vikt hur jämt inkomst och förmögenhet fördelar sig. Trots att inkomstfördelningen är en bra allmän måttstock av ojämlikhet, är den dock inte till alla delar tillräcklig. Även om en person har stora inkomster kan han t.ex. på grund av geografiska hinder inte alltid få alla de varor och tjänster som han skulle behöva.

I den delen i denna publikation som beskriver jämlikheten har vissa faktorer som ansluter sig till ojämlikheten behandlats koncentrerat och delvis upprepats. Rörande inkomstfördelningen, som närmare behandlas i kapitel 4, har endast uppgifter om kön och olika åldersklasser medtagits. I kapitel 13 har först regional jämlikhet behandlats vilken beskrivs med hjälp av den geografiska accessibiliteten av varor och tjänster. På de geografiska möjligheterna att erhålla varor och tjänster inverkar trafiken för vilken redogjorts också i samma kapitlet. För att beskriva den regionala jämlikheten har på prov medtagits serier vilka har karaktären av sammandrag och vilka inte presenterats i samband med de egentliga levnadsförhållandesektorerna.

I kapitel 14 har jämlikheten mellan könen beskrivits sedd ur en synpunkt som gäller utbildning, yrkesområde, socioekonomisk ställning, inkomstfördelning, arbetslöshet och samhälleligt beslutsfattande. Arbetslöshet har även beskrivits åldersgruppsvis. I den del av publikationen som beskriver levnadsförhållandesektorerna har i mån av möjlighet även gruppering enligt kön och ålder använts. I kapitel 15 har de största språk- och etniska grupperna beskrivits enligt socialställning, utbildning och boendeknivå.

Centralt innehåll

Jämlikheten mellan regioner och trafikförhållanden

Tätortsbefolkningens andel av hela befolkningen var år 1970 ca. 64 %. I Nylands län var andelen över 86 % medan den var bara 41 % i Norra Karels län. Då man länsvis jämför möjligheten att erhålla en del viktiga tjänster (tabell 13.2.) framkommer det att i fem fall av åtta får Nylands län det högsta värdet och inte i ett enda fall det sämsta. Å andra sidan får Lapplands län i tre fall de sämsta värdena. Utlåningen i de kommunala biblioteken per invånare var år 1974 i Lapplands län dock den högsta i landet.

Om de genomsnittliga kostnaderna för erhållandet av varor och tjänster i hela landet ges värdet 100 är landskommunernas värde högst (331) i landskommunerna i Lapplands län och lägst (124) i landskommunerna i Nylands län. För städernas och köpingarnas del är värdet högst (119) i Norra Karels län, minst på Åland (39) och näst minst i Nylands län (47).

Asuinkuntansa ulkopuolella työssäkäyvien osuus ammatissa toimivista oli vuonna 1970 suurin Ahvenanmaalla (31.6 %) ja Uudellamaalla (25.1 %) sekä pienin Kuopion läänissä (9.2 %). Julkisten palvelusten työvoima 1 000 asukasta kohden oli vuonna 1970 selvästi korkein Helsingin seutukaava-alueella. Poikkeuksena oli järjestys ja turvallisuus, jossa oli suhteellisesti Helsinkiä hieman enemmän julkista työvoimaa Lapin, Kainuun ja Ahvenanmaan seutukaava-alueilla.

Puhelimien lukumäärä 100 asukasta kohden oli vuonna 1974 suurin Uudenmaan läänissä (56.2) ja pienin Pohjois-Karjalan ja Oulun lääneissä (23.3). Vuosina 1960–1973 on henkilöautoliikenne kasvanut erittäin suuresti ja linja-autoliikenne taas varsin hitaasti. Rautatieliikenne puolestaan jopa väheni vuodesta 1960 vuoteen 1965, mutta on sen jälkeen alkanut hitaasti kasvaa. Henkilöautoja 1000 asukasta kohden oli vuonna 1974 eniten Ahvenanmaalla (276.7) ja Turun ja Porin läänissä (216.7) sekä vähiten Kuopion läänissä (171.5). Linja-autoja 1000 asukasta kohden oli taas kaikkein vähiten Ahvenanmaalla (1.2) ja Kymen läänissä (1.4) sekä eniten Uudenmaan, Mikkelin ja Lapin lääneissä (2.2).

Sukupuolten ja ikäryhmien välinen tasa-arvo

Hoito- ja opettaja-alan tai humanistisen ja esteettisen koulutuksen saaneita naisia on huomattavasti enemmän kuin miehiä. Vuonna 1970 kolme naisvaltaisinta ammattialaa olivat koti- ja suurtaloustyö (naisia 96.3 %), pikakirjoitus ja konekirjoitus (naisia 96.3 %) sekä hygieniä ja kauneudenhoito (naisia 96.1 %). Ammatissa toimivasta väestöstä oli vuonna 1970 alempina toimihenkilöinä sekä ammattitaidottomina tai erikoistumattomina työntekijöinä selvästi enemmän naisia kuin miehiä. Vuonna 1973 oli miesten keskimääräinen vuositulo 16 036 markkaa tulonsaajaa kohden ja naisten vain 9 442 markkaa. Naisten osuus tulonsaajista pieneni ylempiä tuloluokkia kohti. Esimerkiksi vuonna 1970 oli yli 30 000 mk tuloa saaneista vain 11.1 % naisia.

Vuonna 1971 tulonsaajien suhteelliset keskitulot olivat suurimmat ikäryhmässä 35–39 vuotta. Sekä miesten että naisten työttömyysaste on selvästi suurin nuorimmissa ikäluokissa. Esimerkiksi vuonna 1974 oli ikäluokassa 15–19 vuotta työttömyysaste 6.3 %, kun koko maan työttömyysaste oli 1.7 %. Toisaalta vanhemmissa ikäluokissa työttömyys kestää kauemmin. Vuonna 1974 noin 40 %:lla yli 55-vuotiaista työttömyys kesti yli 27 viikkoa. Yhtä pitkään kesti työttömyys vain 7 %:lla 15–24-vuotiaista.

Naispuolisia kansanedustajia tai kunnanvaltuutettuja on ollut vain noin 10–20 % kaikista valituista. Naisten osuus kansanedustajiksi valituista on vuosina 1950–1975 ollut selvästi suurempi kuin kunnanvaltuutetuksi valituista. Vuoden 1972 vaaleissa oli naisten osuus 21.5 % kansanedustajiksi valituista ja 14.7 % kunnanvaltuutetuksi valituista. Naisten osuus työmarkkinajärjestöjen ja osuustoimintaliikkeen päättävissä elimissä on yleisesti ottaen selvästi pienempi kuin naisten osuus kyseisten järjestöjen jäsenistössä.

Antalet yrkesverksamma personer som arbetade utanför sin bostadskommun var år 1970 störst på Åland (31.6 %) och i Nyland (25.1 %) samt minst i Kuopio län (9.2 %). Arbetskraften inom de offentliga tjänsterna per 1 000 invånare var år 1970 störst på Helsingfors regionplaneområde. Ett undantag utgjorde ordning och trygghet där det i jämförelse med Helsingfors fanns en aning mera offentlig arbetskraft inom Lapplands, Kajanalands och Ålands regionplaneområden.

Antalet telefoner per 100 invånare var år 1974 störst i Nylands län (56.2) och minst i Norra Karelen och Uleåborgs län (23.3). Under åren 1960–1973 har personbilstrafiken ökat mycket kraftigt och busstrafiken åter mycket långsamt. Järnvägstrafiken å sin sida minskade rent av från år 1960 till 1965, men efter det har den långsamt börjat öka. Personbilar per 1000 invånare fanns år 1974 mest på Åland (276.7) och i Åbo och Björneborgs län (216.7) och minst i Kuopio län (171.5). Bussar per 1000 invånare fanns det åter allra minst på Åland (1.2) och i Kymmene län (1.4) och mest i Nylands, St Michels och Lapplands län (2.2).

Jämlikheten mellan könen och åldersgrupper

Det finns märkbart mera kvinnor än män som erhållit utbildning för vård- och läraryrket eller humanistisk och estetisk utbildning. År 1970 var de tre yrkesområden som hade den största kvinnliga majoriteten i arbete inom hem- och storkushållsområdet (kvinnor 96.3 %), steno-grafi och maskinskrivning (kvinnor 96.3 %) samt hygien och skönhetsvård (kvinnor 96.1 %). Av den yrkesverksamma befolkningen fanns det år 1970 mera kvinnor än män som var lägre funktionärer och icke fack- eller specialarbetare. År 1973 var männens genomsnittliga årsinkomst 16 036 mark per inkomsttagare och kvinnornas bara 9 442 mark. Kvinnornas andel av inkomsttagarna minskar i de högre inkomstklasserna. Till exempel år 1970 var endast 11.1 % kvinnor i dem som fick över 30 000 marks inkomst.

År 1971 var de relativa medelinkomsterna störst i åldersgruppen 35–39 år. För både män och kvinnor är det relativa arbetslöshetstalet störst i de yngsta åldersklasserna. År 1974 var till exempel det relativa arbetslöshetstalet i åldersklassen 15–19 år 5.3 %. Det relativa arbetslöshetstalet för hela landet var 1.7 %. Å andra sidan varar arbetslösheten längre i de äldre åldersklasserna. År 1974 varade arbetslösheten för 40 % av personer över 55 år mer än 27 veckor. Lika länge varade arbetslösheten för endast 7 % av 15–24 åringarna.

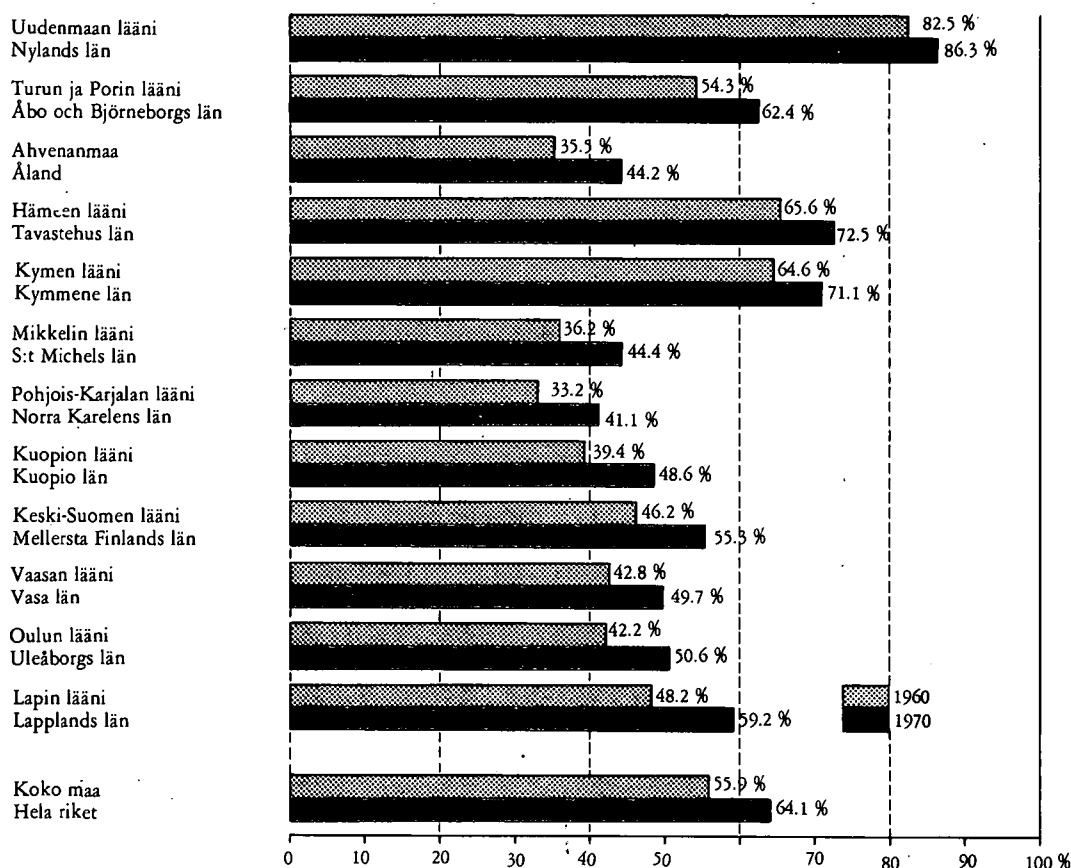
Andelen kvinnor av personer valda till riksdagsledamöter och kommunalfullmäktige har utgjort endast 10–20 % av alla valda. Kvinnornas andel av dem som valts till riksdagsledamöter under åren 1950–1975 har varit klart större än andelen av dem som valts till kommunalfullmäktige. I 1972 års val var kvinnornas andel 21.5 % av dem som valdes till riksdagsledamöter och 14.7 % av dem som valdes till kommunalfullmäktige. Andelen kvinnor i arbetsmarknadsorganisationernas och andelsrörelsernas beslutsfattandeorgan är allmänt taget klart mindre än andelen kvinnor bland ifrågasvarande organisationers medlemmar.

Korkeimpaan eli ensimmäiseen sosiaaliasemaluokkaan kuului vuonna 1970 8.0 % koko väestöstä, 14.1 % ruotsinkielisistä, mutta vain 0.2 % mustalaisista ja 1.3 % saamelaisista. Ammatillisissa oppilaitoksissa tai korkeakouluissa oli tutkinnon suorittanut vain 1.5 % yli 15-vuotiaasta mustalaisväestöstä ja 7.1 % vastaavasta saamelaisväestöstä, kun yli 15-vuotiaasta koko väestöstä oli 22.3 % ja ruotsinkielisistä 30.3 % suorittanut vastaavan tutkinnon. Asumistasoa voidaan kuvata mm. ahtaasti asumisen osuuksilla. Vuonna 1970 asui 58.2 % mustalaisväestöstä ja 38.6 % saamelaisväestöstä ahtaasti, koko väestöstä sen sijaan vain 9.7 % ja ruotsinkielisistä 3.0 %.

Till den högsta eller första socialgruppen hörde år 1970 8.0 % av hela befolkningen, 14.1 % av den svenskspråkiga men endast 0.2 % av zigenar- och 1.3 % av samebefolkningen. Endast 1.5 % av zigenarbefolkningen över 15 år och 7.1 % av motsvarande samebefolkning hade avlagt examen vid yrkesinriktad läroinrättning eller vid högskola. Av hela befolkningen över 15 år hade 22.3 % och 30.3 % av den svenskspråkiga befolkningen avlagt motsvarande examen. Boendenivån kan beskrivas bl.a. med andelen trångbodd. År 1970 var 58.2 % av zigenarbefolkningen och 38.6 % av samebefolkningen trångbodd. Av hela befolkningen var däremot endast 9.7 % trångbodd och av den svenskspråkiga befolkningen 3.0 %.

13. ALUEIDEN VÄLINEN TASA-ARVOISUUS JA LIIKENNEOLOT JÄMLIKHETEN MELLAN REGIONER OCH TRAFIKFÖRHÅLLANDEN EQUALITY OF REGIONS AND TRAFFIC CONDITIONS

13.1. TAAJAMAVÄESTÖN ¹⁾ OSUUS KOKO VÄESTÖSTÄ LÄÄNEITTÄIN VUOSINA 1960 JA 1970 TÄTÖRTSBEFOLKNINGENS ¹⁾ ANDEL AV HELA BEFOLKNINGEN LÄNSVIS ÅREN 1960 OCH 1970 POPULATION IN LOCALITIES IN PROPORTION TO WHOLE POPULATION BY PROVINCE IN 1960 AND 1970

¹⁾ Taaajaman määritelmä on esitetty taulussa 2.4.

¹⁾ Definitionen på tätbygd har framlagts i tabell 2.4.

13.2. ERÄIDEN TAVAROIDEN JA PALVELUSTEN SAAVUTETTAVUUS LÄÄNEITTÄIN VUONNA 1974
ACCESSIBILITETEN AV VISSA VAROR OCH TJÄNSTER LÄNSVIS ÅR 1974
ACCESSIBILITY OF SOME GOODS AND SERVICES BY PROVINCE IN 1974

	Lääni – Län												
	Koko maa Hela riket	Uudenmaan Nylands	Turun ja Porin Åbo och Björneborgs	Ahvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Kymen Kymmene	Mikkelin St. Michels	Pohjois-Karjalan Norra Karelen	Kuopion Kuopio	Keeli-Suomen Mellersta Finland	Vaaian Vasa	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands
Lääkärit ja hammaslääkärit 10 000 asukasta kohden – Läkare och tandläkare per 10 000 invånare	20	34	21	16	18	14	13	11	14	16	11	17	11
Kotilääninsä ulkopuolella opiskelunsa ¹⁾ aloittaneiden osuus kaikista opiskelun aloittaneista – Andelen studeranden, som inlett sina studier ¹⁾ utanför sitt hemlän av alla som inlett studier	25	15	21	29	25	27	40	31	25	38	23	26	23
Lasten päivähoitopaikkojen osuus 0–6-vuotiaiden lasten määrästä – Andelen barndagvårdsplatser av antalet 0–6-åriga barn	16	22	15	..	16	14	10	10	12	13	17	10	10
Vanhusten hoitopaikkojen määrä 1 000 yli 65-vuotiaasta kohden – Åldringvårdsplatser per 1 000 över 65-år ..	64	63	59	41	62	54	87	73	68	64	57	85	73
Vanhuksille tarkoitettujen asuinhuoneiden ²⁾ määrä 1 000 yli 65-vuotiaasta kohden – För åldringar avsedda bostadsrum ²⁾ per 1 000 över 65-år	45	42	34	37	53	39	37	48	61	66	35	60	52
Kunnallisista kirjastoista lainoja asukasta kohden ³⁾ – Lån per invånare från kommunala bibliotek ³⁾	9	9	9	9	10	10	7	9	10	10	8	9	11
Teatterissa käyntejä 100 asukasta kohden vuodessa – Teaterbesök i året per 100 invånare	54	77	45	10	69	58	38	45	60	23	26	43	36
Tavaroiden ja palvelusten saavuttamiskustannukset (koko maa = 100) ⁴⁾ – Kostnader för accessibiliteten av varor och tjänster (hela riket = 100) ⁴⁾	100	59	89	125	83	92	125	150	117	119	129	153	213

1) Ammatillisissa oppilaitoksissa.

2) Ks. taulun 7.19. alaviite 1.

3) Tiedot vuodelta 1973.

4) Ks. kuvion 13.4. alaviite 1.

1) Vid yrkesinriktade läroinrättningar.

2) Se tabell 7.19., fotnot 1.

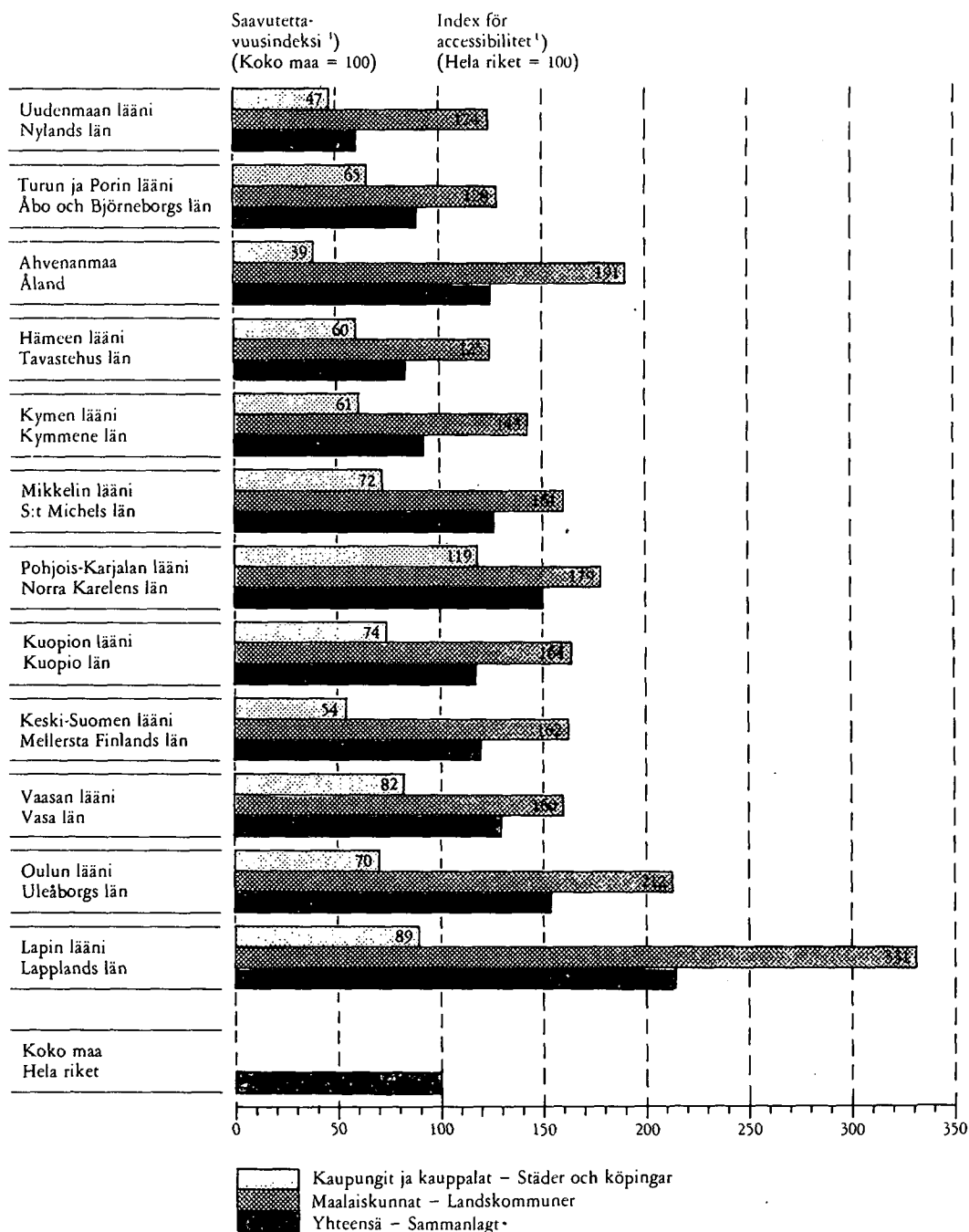
3) Uppgifterna är från år 1973.

4) Se figur 13.4., fotnot 1.

13.3. JULKISTEN PALVELUSTEN TYÖVOIMA SEUTUKAAVA-ALUEITTAIN VUONNA 1970
ARBETSKRAFT I OFFENTLIGA TJÄNSTER ENLIGT REGIONPLANEOMRÅDEN ÅR 1970
LABOUR FORCE IN PUBLIC SERVICES BY REGIONAL PLANNING AREA IN 1970

Seutukaava-alue Regionplaneområde	Palveluala – Servicebransch					
	Hallinto Administration	Järjestys ja turvallisuus Ordning och säkerhet	Opetus Undervisning	Terveys- huolto Hälsövärd	Sosiaali- huolto Socialvärd	Virkistys Rekreation
	1 000 asukasta kohden – Per 1 000 invånare					
Helsinki – Helsingfors	20.3	5.9	20.7	25.0	7.0	10.0
Uusimaa – Nyland	7.9	2.8	14.7	18.0	4.7	2.1
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	9.0	4.4	16.8	17.1	5.5	2.2
Ahvenanmaa – Åland	14.0	6.3	17.7	19.5	5.0	2.8
Satakunta – Satakunda	6.7	3.1	14.3	11.3	4.2	1.7
Tampere – Tammerfors	7.4	2.7	15.5	15.7	5.7	3.5
Kanta-Häme – Centraltavastland	8.5	4.9	15.7	14.0	5.9	1.8
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	7.2	2.6	14.0	12.2	4.8	2.5
Kymenlaakso – Kymmenedalen	9.8	3.5	14.5	13.0	5.1	2.2
Etelä-Savo – Sydsavolax	7.2	3.1	15.1	14.1	6.5	1.3
Pohjois-Karjala – Nordkarelen	7.7	4.9	16.8	13.5	3.3	1.1
Pohjois-Savo – Nordsavolax	7.7	3.5	15.3	15.6	4.4	1.7
Keski-Suomi – Mellanfinland	7.8	2.1	18.0	14.3	4.8	1.5
Vaasa – Vasa	7.7	2.8	14.8	13.8	3.7	1.4
Pohjois-Pohjanmaa – Nordösterbotten ..	7.5	3.2	19.8	15.0	4.8	1.4
Kainuu – Kajanaland	6.0	6.9	17.2	11.9	3.4	1.0
Lappi – Lappland	9.9	6.3	18.6	12.5	4.7	1.6
Koko maa – Hela riket	10.0	4.1	16.8	16.4	5.1	3.3
Muu Suomi – Övriga Finland	12.0	4.4	16.8	18.0	5.6	4.2
Kehitysalueet – Utvecklingsområdena ..	7.7	3.6	16.8	14.0	4.3	1.4

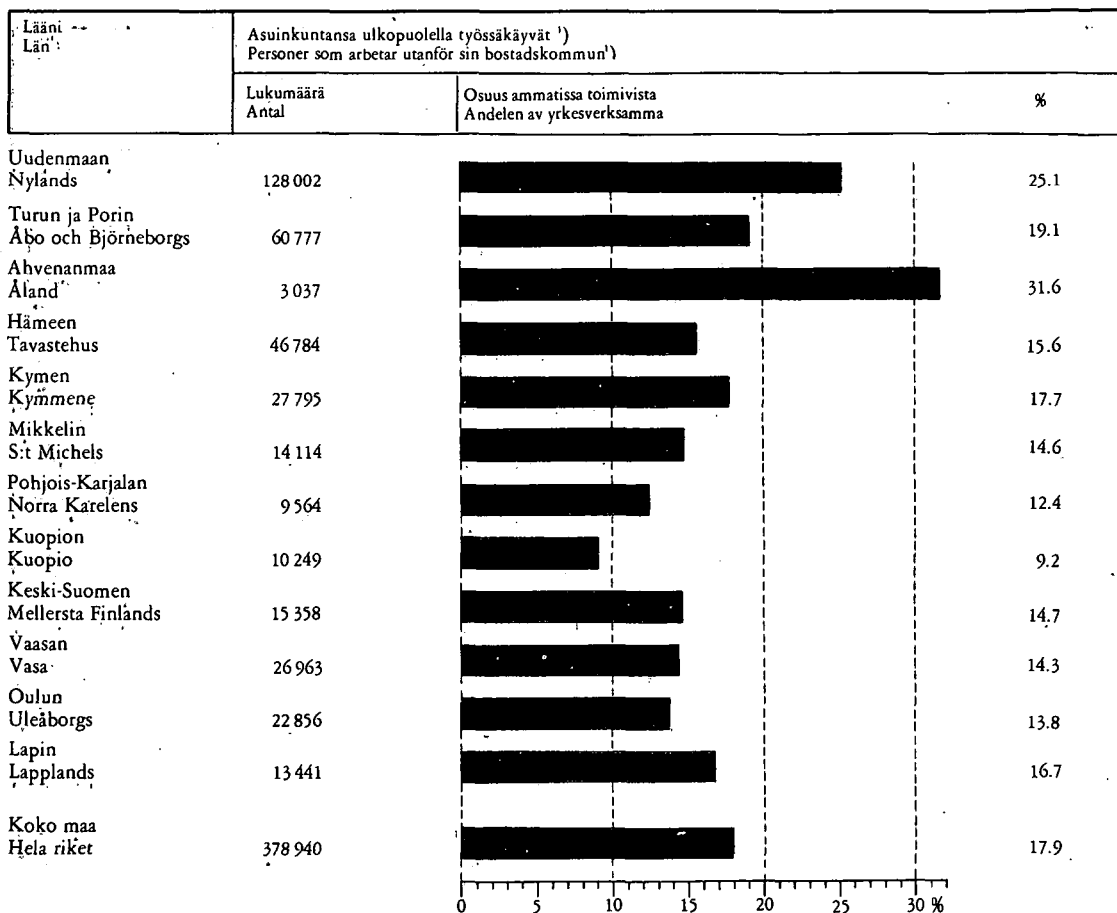
13.4. TAVAROIDEN JA PALVELUSTEN KESKIMÄÄRÄISTEN SAAVUTTAMISKUSTANNUSTEN EROT INDEKSILLÄ ¹⁾ MITAT-
TUNA LÄÄNEITTÄIN KUNTAMUODON MUKAAN VUONNA 1974
SKILLNADEN MELLAN DE GENOMSNITTLIGA KOSTNADERNA FÖR ACCESSIBILITET AV VAROR OCH TJÄNSTER MÄTT MED
INDEX ¹⁾ LÄNSVIS ENLIGT KOMMUNFORM ÅR 1974
DIFFERENCES IN MEAN EXPENSES FOR ACCESSIBILITY OF GOODS AND SERVICES MEASURED BY INDEX BY PROVINCE AND TYPE
OF COMMUNE IN 1974

¹⁾ Kuntien kalleustutkimukseen vuonna 1974 kuuluvassa saavutettavuustutkimuksessa on pyritty mittaamaan yhtenäisin perustein samanlaisen kulutustason ylläpitämisestä aiheutuvia kustannuksia. Saavutettavuusindeksi on laskettu kertomalla palveluksiin tehdyistä matkoista aiheutuneet kustannukset matkojen määrällä ja vertaamalla saatua tuloa koko maan keskimääräisiin kustannuksiin.

¹⁾ Genom undersökningen rörande accessibiliteten som utfördes i samband med kommunernas dyrhetsundersökning 1974 strävade man till att på enhetliga grunder mäta kostnader som uppstår vid upprätthållandet av samma konsumtionsnivå. Index för accessibilitet har beräknats genom att multiplicera kostnaderna för resor som gjorts till tjänster med antalet resor och genom att jämföra det erhållna resultatet med de genomsnittliga kostnaderna i hela riket.

13.5. ASUINKUNTANSA ULKOPUOLELLA TYÖSSÄKÄYVIEN ¹⁾ OSUUS AMMATISSA TOIMIVISTA LÄÄNEITTÄIN
 VUONNA 1970
 PERSONER SOM ARBETAR UTANFÖR SIN BOSTADSKOMMUN ¹⁾ I PROPORTION TILL YRKESVERKSAMMA LÄNSVIS ÅR 1970
 PERSONS WORKING OUTSIDE THEIR COMMUNE OF RESIDENCE IN PROPORTION TO ECONOMICALLY ACTIVE POPULATION BY
 PROVINCE IN 1970.

¹⁾ Sisältää myös useissa kunnissa liikkuvat.

¹⁾ Omfattar även personer som rör sig i flera kommuner.

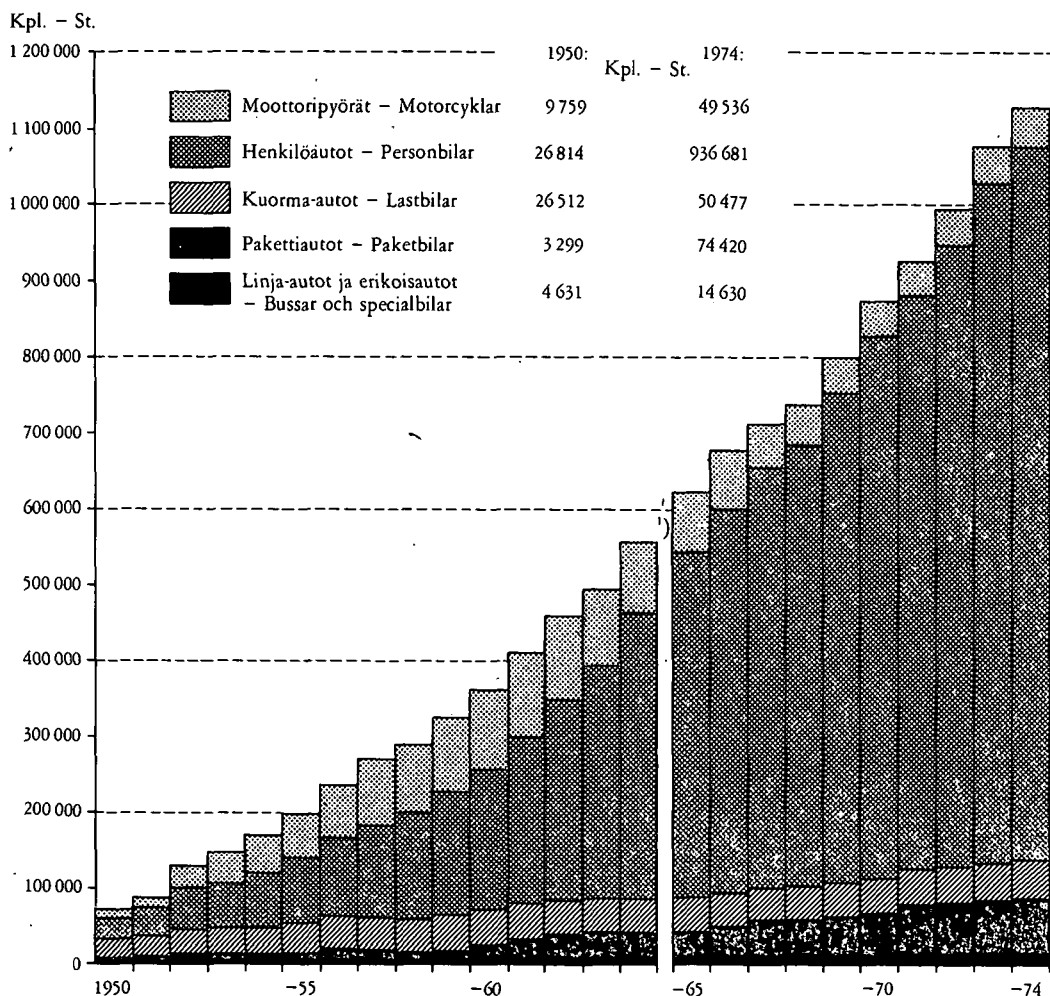
13.6. PUHELIMIEN LUKUMÄÄRÄ 100 ASUKASTA KOHDEN LÄÄNEITTÄIN VUOSINA 1964, 1970 JA 1974 SEKÄ KOKO
 MAASSA VUOSINA 1950, 1955 JA 1960
 ANTAL TELEFONER PER 100 INVÄNARE LÄNSVIS ÅREN 1964, 1970 OCH 1974 SAMT I HELA RIKET ÅREN 1950,
 1955 OCH 1960
 NUMBER OF TELEPHONES PER 100 INHABITANTS BY PROVINCE IN 1964, 1970 AND 1974 AND IN WHOLE COUNTRY
 IN 1950, 1955 AND 1960.

Lääni Län	Puhelimia 100 asukasta kohden Antal telefoner per 100 invånare					
	1950	1955	1960	1964	1970	1974 ¹⁾
Uudenmaan - Nylands	..	..	..	33.8	45.7	56.2
Turun ja Porin - Åbo och Björneborgs	..	..	..	16.8	25.1	35.2
Ahvenanmaa - Åland	..	..	..	29.0	43.0	54.5
Hämeen - Tavastehus	..	..	..	14.9	22.3	31.5
Kymen - Kymmene	..	..	..	14.3	22.2	31.3
Mikkelin - S:t Michels	..	..	..	10.7	17.6	26.9
Pohjois-Karjalan - Norra Karelen	..	..	..	7.8	14.0	23.3
Kuopion - Kuopio	..	..	..	9.6	16.4	26.8
Keski-Suomen - Mellersta Finland	..	..	..	11.7	19.5	30.6
Vaasan - Vasa	..	..	..	12.7	18.7	26.9
Oulun - Uleåborgs	..	..	..	8.0	14.5	23.3
Lapin - Lapplands	..	..	..	10.5	17.8	27.5
Koko maa - Hela riket	8.1	10.8	13.6	16.9	25.7	35.7

1) Väkilukutiedot ennakkotietoja.

1) Uppgifterna om folkmängden är förhandsuppgifter.

13.7. AUTOJEN JA MOOTTORIPYÖRIEN LUKUMÄÄRÄ VUOSINA 1950-74
ANTALET BILAR OCH MOTORCYKLAR ÅREN 1950-74
NUMBER OF CARS AND MOTOR CYCLES IN 1950-74

¹⁾ Tilastoinnin muutos.

¹⁾ Ändring i uppgörandet av statistik.

13.8. AUTOT LÄÄNEITTÄIN VUONNA 1974
BILARNA LÄNSVIS ÅR 1974
AUTOMOBILES BY PROVINCE IN 1974

Lääni Län	Kaikki autot Alla bilar	Henkilöautot Personbilar	1 000 asukasta kohden Per 1 000 invånare	
			Henkilöautoja Personbilar	Linja-autoja ¹⁾ Bussar ¹⁾
Uudenmaan - Nylands	250 909	216 076	200.2	2.2
Turun ja Porin - Åbo och Björneborgs	173 205	150 341	216.7	1.8
Ahvenanmaa - Åland	7 153	6 119	276.7	1.2
Hämeen - Tavastehus	152 230	132 565	201.8	1.6
Kymen - Kymmene	77 405	67 938	196.5	1.4
Mikkelin - S:t Michels	44 916	39 503	186.9	2.2
Pohjois-Karjalan - Norra Karelen	36 766	32 565	183.7	1.5
Kuopion - Kuopio	49 197	43 018	171.5	1.9
Keski-Suomen - Mellersta Finland	52 002	45 575	189.3	1.7
Vaasan - Vasa	103 348	90 293	213.6	1.5
Oulun - Uleåborgs	86 771	76 119	189.5	1.7
Lapin - Lapplands	42 306	36 569	186.9	2.2
Koko maa - Hela riket	1 076 208	936 681	199.4	1.8
Kaupungit ja kauppalat - Städer och köpingar	645 956	560 243	205.3	2.4
Maalaiskunnat - Landskommuner	430 252	376 438	191.2	1.1

¹⁾ Rekisteröintipaikan mukaan.

¹⁾ Enligt registreringsort.

13.9. KOTIMAAN HENKILÖLIIKENNEPALVELUSTEN KÄYTTÖ LIIKENNEMUODOITTAIN VUOSINA 1960, 1965, 1970 JA 1973
ANVÄNDNING AV INRIKES PERSONTRANSPORTTJÄNSTER ENLIGT TRANSPORTFORM ÅREN 1960, 1965, 1970 OCH 1973
UTILIZATION OF DOMESTIC PASSENGER TRANSPORT SERVICES BY MODE OF TRANSPORT IN 1960, 1965, 1970 AND 1973

Liikennemuoto Transportform	1960	1965	1970	1973
	Mrd. henkilökilometriä – Mrd. personkilometer			
Henkilöautoliikenne – Personbilstrafik	6.1	13.9	22.6	27.3
Linja-autoliikenne – Busstrafik	5.0	5.7	6.0	6.3
Moottoripyörä- ja mopoliikenne – Motorcykel- och moped- trafik	1.1	1.2	1.0	1.0
Rautatieliikenne – Järnvägstrafik	2.3	2.0	2.2	2.8
Lentoliikenne – Flygtrafik	0.10	0.13	0.23	0.34
Yhteensä – Sammanlagt	14.6	22.9	32.0	37.7
1 000 km/asukas/vuosi – 1 000 km/invånare/år	3.3	5.0	7.0	8.2

14. SUKUPUOLTEN JA IKÄRYHMIEN VÄLINEN TASA-ARVO
JÄMLIKHETEN MELLAN KÖNEN OCH ÅLDERSGRUPPER
EQUALITY OF SEXES AND AGE-GROUPS

**14.1. ERÄITÄ NAIS- TAI MIESVALTAISIA KOULUTUSALOJA KORKEIMMAN/VIIMEKSI AMMATILLISESSA OPPI-
 LAITOKSESSA TAI KORKEAKOULUSSA SUORITETUN TUTKINNON MUKAAN VUONNA 1972)**
**EN DEL UTBILDNINGSGRÄNSEN MED ÖVERVÄGANDE KVINNOR ELLER MÄN VID YRKESUTBILDNINGSSKOLOR
 ELLER HÖGSKOLOR ENLIGT HÖGSTA/SENAST AVLAGDA EXAMEN ÅR 1972)**
**SOME EDUCATIONAL FIELDS WITH FEMALE OR MALE MAJORITY AT VOCATIONAL INSTITUTES OR HIGH-
 SCHOOLS BY HIGHEST/LATEST EXAMINATION PASSED IN 1972**

Koulutusala Utbildningsområde	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Yhteensä Sammanlagt	Lukumäärä Antal
	%			
Humanistinen ja esteettinen koulutus – Humanistisk och estetisk utbildning	64	36	100	28 616
<i>Siitä – Varav:</i>				
- Kieltenkääntäjä, tulkki, HuK (kielitiede) – Translator, tolk, HuK (lingvistik)	88	12	100	5 637
- FK, kielitiede – FK, lingvistik	81	19	100	5 371
- FL ja FT, kielitiede – FL och FD, lingvistik	32	68	100	246
Opettajakoulutus – Lärarutbildning	69	31	100	45 865
<i>Siitä – Varav:</i>				
- Kotitalousopettajat – Hushållslärare	100	–	100	3 144
Kauppa- ja toimistoalan koulutus sekä laki-, yhteiskunta- ja käyttätymistieteiden koulutus – Utbildning för handel och kontor samt juridisk, samhällsvetenskaplig och beteende- vetenskaplig utbildning	61	39	100	179 285
<i>Siitä – Varav:</i>				
- Myyjä, elintarvikkeet – Affärsbiträde, livsmedel	82	18	100	237
- Myymälänhoitaja, elintarvikkeet – Affärsföreståndare, livs- medel	28	72	100	193
- Kauppakoulu ja kauppaopisto – Handelsskola och handels- institut	69	31	100	124 274
- Sihteeri, yo-pohjainen – Sekreterare, studentexamensbas	100	0	100	617
- Ekonomi ja kauppatieteiden kandidaatti – Ekonom och ekonomiekandidat	28	72	100	10 530
- Kauppatieteiden lisensiaatti ja tohtori – Ekonomie licensiat och docktor	5	95	100	85
Tekninen ja luonnontieteellinen koulutus – Teknisk och natur- vetenskaplig utbildning	21	79	100	322 633
<i>Siitä – Varav:</i>				
- Tekstiili- yms. ammattikoulutus – Tekstil- o.a. yrkesutbildning	97	3	100	50 806
- Konekorjaamoalan ammattikoulutus – Yrkesutbildning på maskinreparationsområdet	0	100	100	27 171
- Konetekniikan teknikko, insinööri ja DI – Tekniker i maskin- teknik, ingenjör och DI	1	99	100	27 917
- Tekn. lis. ja tri, konetekniikka – Tekn. lic. och dr., maskinteknik	1	99	100	77
Liikenteen ja tietoliikenteen koulutus – Utbildning för trans- port och kommunikation	11	89	100	8 577
<i>Siitä – Varav:</i>				
- Merenkulun miehistökoulutus – Manskapsutbildning inom sjöfart	1	99	100	896
- Merikapteenitutkinto – Sjökaptensexamen	0	100	100	1 581
Hoitoalan koulutus – Utbildning för vårdyrken	89	11	100	86 549
<i>Siitä – Varav:</i>				
- Apuhoitaja, sairaanhoitaja, kättilö, erikoissairaanhoitaja, mielisairaanhoitaja – Hjälpköterska, sjuksköterska, barn- morska, specialsköterska, sinessjukvårdare	96	4	100	47 400
- Lääk.lis. – Med.lic.	29	71	100	4 665
Maa- ja metsätalouskoulutus – Utbildning för lant- o. skogsbruk	27	73	100	76 979
<i>Siitä – Varav:</i>				
- Metsätieknikko – Forsttekniker	0	100	100	5 705
- Metsänhoitaja – Forstmästare	2	98	100	1 479
- Maat.mets.lis. ja tri, metsäopinnot – Agro-forst lic. dr., forststudier	3	97	100	79
Muiden erikoisalojen koulutus – Utbildning för andra special- yrken	81	19	100	98 496
<i>Siitä – Varav:</i>				
- Poliisikoulutus – Polisutbildning	1	99	100	4 251
- Kotitalousalan ammattikoulutus – Yrkesutbildning på hus- hållsområdet	100	0	100	45 969
- Maat.mets.kand., lis. ja tri, kotitalousopinnot – Agro- forstkand., lic. och dr., studier i husl. ekonomi	99	1	100	217
- Parturi ja kampaaja – Barberare och frisörskas	96	4	100	7 952

1) Päätösikoissa olevien koulutusalojen välisestä jakaumasta
tietoja myös kuviossa 6.3.

1) Uppgifter om fördelningen mellan utbildningsområdena i
huvudrubrikerna framlagt också i figur 6.3.

14.2. NAISTEN JA MIESTEN TYYPILLISET AMMATTIALAT VUONNA 1970¹⁾
FÖR KVINNOR OCH MÄN TYPISKA YRKESOMRÅDEN ÅR 1970¹⁾
TYPICALLY FEMALE OR MALE FIELDS OF OCCUPATION IN 1970

Naisvaltaiset ammattialat — Yrkesområden med kvinnomajoritet		Naisia — Kvinnor
		%
Koti- ja suurtaloustyö ²⁾ — Hushålls- och storköksarbete ²⁾	96.3	
Pikakirjoitus- ja konekirjoitus — Stenografi- och maskinskrivningsarbete	96.3	
Hygieniä ja kauneudenhoito — Hygien och skönhetsvård	96.1	
Tarjoilutyö — Serveringsarbete	93.4	
Pesu- ja silitystyö — Tvätt- och strykningsarbete	92.1	
Kirjanpito ja kassanhoito — Bokförings- och kassararbete	91.2	
Leikkaus-, ompelu- ja verhoilutyö — Tillskärnings-, sömnads- och tapetseringsarbete	90.7	
Lääketieteellinen ja sairaanhoitotyö — Medicinskt- och sjukvårdsarbete	90.3	
Muu terveyden- ja sairaanhoitotyö — Övrigt hälso- och sjukvårdsarbete	86.6	
Posti-, lennätin- ja radioliikenne — Post- och telekommunikationsarbete	86.0	
Kiinteistöhoito ja sijious — Fastighetsskötsel och städning	80.5	
Muu konttorityö — Övrigt kontorsarbete	79.1	
Tekstiilityö — Textilarbete	76.0	
Pakkaus- ja paketoimistyö — Paketerings- och emballeringsarbete	72.6	
Miesvaltaiset ammattialat — Yrkesområden med manlig majoritet		Miehiä — Män
		%
Työkoneiden ja kiinteiden moottoreiden käyttö ja hoito — Skötsel av arbetsmaskiner och fasta motorer	100.0	
Lentotyö — Flygarbete	99.7	
Kansi- ja konemiehistö — Däcks- och maskinmanskap	99.6	
Metsätyö — Skogsarbete	99.5	
Tieliikennetyö — Vägtrafikarbete	98.3	
Vartiointi- ja suojelutyö — Bevaknings- och skyddsarbete	97.6	
Konepaja- ja rakennusmetallityö — Verkstads- och byggnadsmetallarbete	95.4	
Teollisen työn apuöntekijät — Hjälparbetare i industriarbete	93.9	
Rakennusalan muut työt ³⁾ — Annat byggnadsarbete ³⁾	93.8	
Maalaus- ja lakkaustyö — Målnings- och lackeringsarbete	92.2	
Liikemyyntitysten ja järjestöjen hallinnollinen työ — Administrativt arbete vid affärsföretag och organisationer	91.9	
Tukkumyynti asiakkaiden luona ja agentuuritoiminta — Partiförsäljning genom kundbesök samt agenturarbete	91.7	
Rauta-, metalli-, takomo- ja valimotyö — Järn-, metall-, smides- och gjuteriarbete	91.2	
Hienomekaaninen työ — Finmekaniskt arbete	90.2	
Kiinteistöjen, palvelusten ja arvopaperien myynti — Försäljning av fastigheter, tjänster och värdepapper	86.8	
Tekniikan alaan kuuluva työ — Tekniskt arbete	85.1	
Maa-, metsä- ja puutarhatalouden johtotyö ⁴⁾ — Ledande arbete inom lantbruk, skogsbruk och trädgårdsskötsel ⁴⁾	84.9	
Lainopillinen työ — Juridiskt arbete	83.0	

- 1) Ammattialalla tarkoitetaan väestölaskennassa 1970 käytetyn ammattinimikkeistön 2-numeroista tasoa. Mukana ovat vain ammattialat, joilla oli yli 5 000 henkilöä.
- 2) Sisältää myös miesvaltaisen mutta lukumääräisesti pienen portieerintyön.
- 3) Muut kuin sähkö-, maalaus- tai puutyöt.
- 4) Sisältää varsinaisen johtotyön lisäksi oman yrityksen johtajia.

- 1) Med yrkesområde avses den 2-siffrernivå i yrkesklassificeringen som utnyttjats i folkräkningen 1970. Endast yrkesområden med mer än 5 000 personer ingår.
- 2) Omfattar även arbetet som portier vilket har manlig majoritet men till antalet få personer.
- 3) Annat än el-, målning- eller träarbete.
- 4) Omfattar vid sidan av egentlig ledning även odlare i eget företag.

14.3. AMMATISSA TOIMIVAT NAISET JA MIEHET SOSIOEKONOMISEN ASEMAN MUKAAN VUONNA 1970¹⁾
YRKESVERKSAMMA MÄN OCH KVINNOR ENLIGT SOCIOEKONOMISK STÄLLNING ÅR 1970¹⁾
ECONOMICALLY ACTIVE FEMALES AND MALES BY SOCIO-ECONOMIC STATUS IN 1970

Sosioekonominen asema Socioekonomiska ställning	Naiset Kvinnor		Miehet Män	
	Yhteensä Inalles	%	Yhteensä Inalles	%
Työnantajat – Arbetsgivare	27 078	3.0	46 920	3.8
Yksinäisyrittäjät – Ensamföretagare	146 201	16.4	238 908	19.5
Johtajat ja ylemmät toimihenkilöt – Företagsledare och högre funktionärer	43 333	4.9	93 352	7.6
Alemmat toimihenkilöt – Lägre funktionärer	348 783	39.1	180 089	14.7
Ammattitaitoiset tai erikoistuneet työntekijät ²⁾ – Fack- eller specialarbetare ²⁾	202 296	22.7	564 610	46.1
Ammattitaidottomat tai erikoistumattomat työntekijät – Icke fack- eller specialarbetare	122 610	13.7	97 336	7.9
Sosioekonominen asema tuntematon – Socioekonomisk ställning okänd	2 290	0.3	4 451	0.9
Ammatissa toimiva väestö yhteensä – Yrkesverksam befolkning inalles	892 591	100.0	1 225 666	100.0

1) Ammatissa toimivaa väestöä on sosioekonomisen aseman mukaan kuvattu myös taulussa 3.7.

2) Erikoistuneita työntekijöitä ei aina välttämättä voida pitää ammattitaitoisina työntekijöinä.

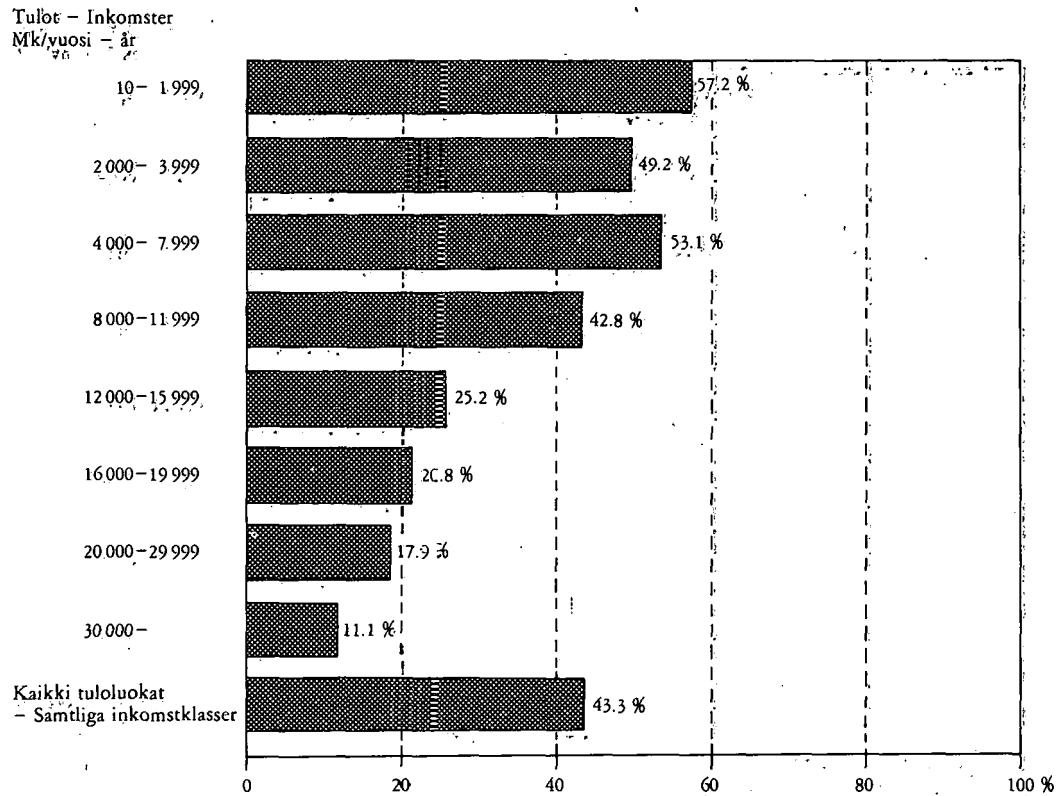
1) Yrkesverksam befolkning enligt socioekonomisk ställning har även framlagts i tabell 3.7.

2) Specialiserade arbetare kan inte nödvändigtvis alltid betraktas som fackarbetare.

14.4. TULONSAAJIEN KESKIMÄÄRÄISET VUOSITULOT SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1966–1973
INKOMSTTAGARNAS GENOMSNITTLIGA ÅRSINKOMSTER ENLIGT KÖN ÅREN 1966–1973
AVERAGE ANNUAL INCOME OF INCOME RECIPIENTS BY SEX IN 1966–1973

Tulonsaajat Inkomsttagarna	Keskitulot – Medelinkomster, mk								Muutos Ändring 1966– 1973 %
	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	
Kaikki – Inalles	6 523	6 964	7 740	8 095	8 909	9 958	11 228	13 055	100.1
Miehet – Män	7 866	8 359	9 264	9 712	10 837	12 104	13 778	16 036	103.9
Naiset – Kvinnor	4 592	4 972	5 595	5 889	6 390	7 202	8 055	9 442	105.6
Naisten keskitulot miesten keskituloista – Kvinnornas medelinkomster av männens medelinkomster, %	58.2	59.0	60.4	60.6	59.0	59.5	58.5	58.9	

14.5: NAISTEN OSUUS ERI TULOLUOKISSA VUONNA 1970
 ANDELEN KVINNOR I OLIKA INKOMSTKLASSER ÅR 1970
 PROPORTION OF WOMEN IN DIFFERENT INCOME BRACKETS IN 1970

14.6. TULONSAAJIEN LUKUMÄÄRÄ JA TULOT IÄN MUKAAN VUONNA 1971
 INKOMSTTAGARNAS ANTAL OCH INKOMSTER ENLIGT ÅLDER ÅR 1971
 NUMBER AND INCOME OF INCOME RECIPIENTS BY AGE IN 1971

Ikä - Ålder	Luku - Antal	%	Tulot Inkomster 1 000 mk	%	Keskitulot Medelinkomster	Indeksi Index
- 15 ...	44 283	1.6	38 256	0.1	864	9
16 - 19 ...	257 965	9.3	851 446	3.1	3 300	33
20 - 24 ...	396 044	14.2	2 765 879	10.0	6 984	70
25 - 29 ...	311 164	11.2	3 579 605	12.9	11 504	116
30 - 34 ...	267 586	9.6	3 603 744	13.0	13 468	135
35 - 39 ...	234 357	8.4	3 260 333	11.8	13 912	140
40 - 44 ...	246 515	8.9	3 350 000	12.1	13 589	136
45 - 49 ...	227 268	8.2	2 919 077	10.5	12 844	129
50 - 54 ...	190 853	6.9	2 335 762	8.4	12 239	123
55 - 59 ...	180 984	6.5	1 967 217	7.1	10 870	109
60 - 64 ...	168 921	6.1	1 563 455	5.6	9 256	93
65 - 69 ...	124 317	4.5	783 718	2.8	6 304	63
70 - ...	132 732	4.8	695 385	2.5	5 239	53
Yhteensä - Summa	2 782 989	100.0	27 713 878	100.0	9 958	100

14.7. TYÖTTÖMYYSASTEET IÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1963–1974
RELATIVA ARBETSLÖSHETSTAL ENLIGT ÅLDER OCH KÖN ÅREN 1963–1974
UNEMPLOYMENT RATES BY AGE AND SEX IN 1963–1974

Vuosi År	Ikäryhmä, vuotta – Åldersgrupp, år									Keskimäärin i medeltal
	15–19	20–24	25–29	30–34	35–44	45–54	55–59	60–64	65–74	
	%									
Molemmat sukupuolet – Båda könen										
1963	2.8	1.6	1.1	1.2	1.0	1.1	1.3	1.3	0.5	1.5
1964	3.0	2.1	1.3	1.3	1.2	1.3	1.4	1.3	1.0	1.5
1965	2.9	1.7	1.1	1.1	1.1	1.0	1.4	1.6	0.9	1.4
1966	3.1	2.2	1.1	1.0	1.1	1.2	1.2	1.6	0.4	1.6
1967	6.3	4.1	2.4	2.0	2.2	2.3	2.4	2.9	0.6	2.9
1968	9.2	5.3	4.0	2.5	3.0	3.5	3.5	4.4	0.9	4.0
1969 ¹⁾	6.7	3.3	1.9	2.1	1.9	2.5	2.8	2.3	1.0	2.8
1970	4.2	2.3	1.6	1.4	1.5	1.7	1.9	2.1	1.1	1.9
1971	5.9	2.8	2.0	1.4	1.5	1.9	2.1	1.2	1.3	2.3
1972	7.5	3.8	1.8	1.6	1.6	2.2	2.7	2.3	0.5	2.5
1973	7.2	3.5	1.5	1.8	1.7	1.9	2.0	2.0	0.9	2.3
1974	5.3	2.4	1.3	1.0	1.2	1.6	1.2	1.7	1.2	1.7
Miehet – Män										
1963	3.3	2.4	1.7	1.6	1.6	1.5	1.9	1.8	0.8	2.0
1964	4.3	3.6	1.9	1.9	1.7	1.8	2.1	1.9	1.5	2.2
1965	3.8	2.4	1.7	1.5	1.4	1.3	2.0	2.6	1.3	1.9
1966	3.8	2.9	1.5	1.4	1.6	1.8	1.8	2.3	0.7	2.0
1967	8.8	6.1	3.5	2.9	3.3	3.9	3.5	4.5	0.8	4.2
1968	12.8	7.5	5.6	3.4	4.2	4.9	5.4	6.6	1.1	5.7
1969 ¹⁾	8.4	4.2	2.5	2.8	2.8	3.7	4.4	3.6	1.5	3.8
1970	5.5	2.7	2.0	1.8	2.1	2.5	2.6	2.4	1.7	2.5
1971	6.7	3.1	2.3	1.8	2.1	2.8	3.3	1.7	1.6	2.8
1972	8.6	4.5	2.2	1.7	2.0	3.0	3.7	2.7	0.5	3.1
1973	7.3	3.3	1.6	1.4	1.9	1.8	2.7	1.8	1.3	2.4
1974	4.8	2.1	1.3	0.8	1.0	1.6	1.1	1.7	1.4	1.6
Naiset – Kvinnor										
1963	2.3	0.8	0.4	0.7	0.4	0.7	0.6	0.6	0.1	0.8
1964	1.5	0.5	0.4	0.4	0.6	0.7	0.6	0.5	0.1	0.6
1965	1.8	0.9	0.4	0.5	0.8	0.7	0.8	0.3	0.2	0.8
1966	2.1	1.3	0.6	0.4	0.5	0.6	0.4	0.5	0.0	1.0
1967	3.2	1.6	0.9	0.8	0.9	0.7	1.1	0.4	0.2	1.1
1968	4.4	2.9	1.5	1.1	1.3	2.0	1.3	1.4	0.7	1.8
1969 ¹⁾	4.3	2.4	1.0	1.2	0.7	1.2	1.0	0.7	0.4	1.6
1970	2.7	1.8	1.0	0.8	0.8	0.9	1.0	1.7	0.0	1.0
1971	5.1	2.4	1.7	0.9	0.9	0.9	0.9	0.5	0.8	1.5
1972	6.0	3.1	1.2	1.5	1.0	1.4	1.6	1.8	0.3	1.8
1973	7.1	3.6	1.4	1.8	1.4	1.9	1.4	2.0	0.3	2.2
1974	6.0	2.7	1.3	1.3	1.5	1.7	1.3	1.6	0.3	1.9

1) Vuosien 1963–1969 tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia myöhempien vuosien tietoihin.

1) Uppgifterna för 1963–1969 är inte helt jämförbara med uppgifterna för senare år.

14.8. TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT TYÖTTÖMYYDEN KESTON MUKAAN IKÄRYHMITÄIN VUOSINA 1972–1974
ARBETSLÖSA ARBETSSÖKANDE ENLIGT ARBETSLÖSHETSPERIODENS LÄNGD OCH ENLIGT ÅLDERSGRUPP ÅREN 1972–1974
UNEMPLOYED PERSONS SEEKING WORK AT THE EMPLOYMENT SERVICE BY DURATION OF UNEMPLOYMENT AND BY AGE IN 1972–1974

Vuosi1) År1)	Työttömyyden kesto, viikkoja – Arbetslöshetsperiodens längd, veckor			
	1–8	9–26	27+	Yhteensä Inalles
	%			
Ikä – Ålder 15–24.				
1972	72.3	23.5	4.1	100.0
1973	67.3	24.9	7.8	100.0
1974	71.2	21.8	7.0	100.0
Ikä – Ålder 25–44				
1972	58.6	32.0	9.3	100.0
1973	54.4	33.0	12.6	100.0
1974	56.9	30.4	12.7	100.0
Ikä – Ålder 45–54				
1972	47.6	37.8	14.6	100.0
1973	43.6	36.7	19.7	100.0
1974	45.1	35.4	19.4	100.0
Ikä – Ålder 55+				
1972	34.5	36.9	28.5	100.0
1973	28.7	32.9	38.4	100.0
1974	28.5	30.7	40.8	100.0

1) Neljän laskenta-ajankohdan keskiarvo. Kaikkia ikäryhmiä yhteensä kuvaavat tiedot eri laskenta-ajankohdilta on esitetty taulussa 3.10.

1) Medelvärde av fyra räknepunkter. Uppgifter om alla åldersgrupper sammanlagt för olika räknepunkter har framlagts i tabell 3.10.

14.9. NAISTEN OSUUS KANSANEDUSTAJIKSI JA KUNNANVALTUUTETUIKSI VALITUISTA VUOSINA 1950–1975 SEKÄ
NAISKANSANEDUSTAJIEN OSUUS PUOLUEEN MUKAAN VUODEN 1975 VAALEISSA
ANDELEN KVINNOR AV PERSONER VALDA TILL RIKSDAGSLEDAMÖTER OCH KOMMUNALFULLMÄKTIGE ÄREN
1950–1975 SAMT ANDELEN KVINNLIGA RIKSDAGSLEDAMÖTER ENLIGT PARTI VID 1975 ÅRS VAL
PROPORTION OF WOMEN OF ELECTED FOR MEMBERS OF PARLIAMENT AND LOCAL COUNCILS IN 1950–1975 AND
PROPORTION OF FEMALE MEMBERS OF PARLIAMENT BY PARTY IN THE 1975 ELECTIONS

Vuosi År	Kansanedustajain vaalit – Riksdagsmannavaalen							
	1951	1954	1958	1962	1966	1970	1972	1975
	%							

Naisia valituista – Kvinnor av de valda 14.5 15.0 14.0 13.5 16.5 21.5 21.5 23.0

Vuosi År	Kunnallisvaalit – Kommunalvalen						
	1950	1953	1956	1960	1964	1968	1972
	%						

Naisia valituista – Kvinnor av de valda 6.8 7.4 7.2 7.6 7.9 10.7 14.7

Puolue Parti	Kansanedustajain vaalit 1975 – Riksdagsmannavaalen 1975		
	Ehdokkaita Kandidater	Niistä naisia Därav kvinnor	Naisten osuus valituista Andel kvinnor av de valda
	%		

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue Finlands Socialdemokratiska Parti	224	25.0	24.1
Suomen Kansan Demokraattinen Liitto Demokratiska Förbundet för Finlands Folk	209	25.8	22.5
Kansallinen Kokoomus Nationella Samlingspartiet	179	27.9	25.7
Keskustapuolue Centerpartiet	151	25.8	17.9
Ruotsalainen Kansanpuolue Svenska Folkpartiet	38	15.8	20.0
Liberaalinen Kansanpuolue Liberala Folkpartiet	63	38.1	44.4
Suomen Maaseudun Puolue Finlands Landsbygdsparti	167	19.2	—
Suomen Kristillinen Liitto Finlands Kristliga Förbund	53	17.0	22.2
Suomen Kansan Yhtenäisyyden Puolue Finlands Folks Enhetsparti	93	24.7	—
Suomen Perustuslaillinen Kansanpuolue Finlands Konstitutionella Folkparti	107	21.6	—
Suomen Yksityisyrityksien Puoluejärjestö Privatföretagarnas Partiorganisation i Finland ..	31	12.9	—
Sosialistinen Työväenpuolue Socialistiska Arbetarpartiet	29	24.1	—
Muut Övriga	3	—	—

14.10. NAISTEN OSUUS ERAISSA SUURIMMISSA¹⁾ TYÖMARKKINAJÄRJESTÖISSÄ JA OSUUSTOIMINTALIIKKEISSÄ JA NIIDEN PÄÄTTÄVISSÄ ELIMISSÄ VUONNA 1974
 ANDEL KVINNOR I NÅGRA AV DE STÖRSTA ARBETSMARKNADSORGANISATIONERNA OCH ANDELSRÖRELSENA OCH I DERAS BESLUTFATTANDE ORGAN ÅR 1974
 PROPORTION OF WOMEN IN SOME OF THE LARGEST LABOUR MARKET ORGANIZATIONS AND CO-OPERATIVE CONCERNS AND THE DECISION- MAKING BODIES OF THEM IN 1974

Järjestö Organisation	Naisten osuus – Andel kvinnor			
	Jäsenistä Av medlemmar	Liittokokouksessa Av förbunds möte	Liittovaltuustossa Av förbundsfull- mäktige	Liittohallituksessa Av förbundsstyrelse
	%			

SAK:n jäsenet – Medlemmar av FFC
 - Hotelli- ja Ravintolahenkilökunnan Liitto
 - Kumi- ja Nahkatehtävien Liitto
 - Kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain Liitto
 - Liiketyöntekijäin Liitto
 - Tekstiili- ja Vaatetustyöväen Liitto

63	66	57	54
63	36	35	40
56	18	11	11
78	52	39	33
91	82	64	48

TVK:n jäsenet – Medlemmar av TOC
 - Pankkitoimihenkilöliitto
 - Suomen Liiketehtävien Liitto
 - Suomen Opettajain Liitto
 - Suomen Teollisuustoimihenkilöiden Liitto
 - Virkamiesliitto

89	75	68	33
71	51	—	50
60	27	12	18
79	58	49	20
56	37	29	25

SAK = Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö – FFC = Finlands Fackförbunds Centralorganisation
 TVK = Toimihenkilö- ja Virkamiesjärjestöjen Keskusliitto – TOC = Tjänstemänsorganisationernas Centralförbund

Liitto Förbund	Naisten osuus työntantajakeskusliittojen päättävissä elimissä 1974 Andel kvinnor i arbetsgivarcentralförbundens beslutsfattande organ 1974					
	Edustajiston jäsenet Medlemmar av repre- sentantförsamling	Näistä naisia Varav kvinnor	Hallituksen jäsenet Styrelsemedlemmar	Näistä naisia Varav kvinnor	Johtajiston jäsenet Medlemmar av ledningen	Näistä naisia Varav kvinnor

STK – AFC	58	—	16	—	7	—
LTK – AAC	54	2	14	1	9	—

STK = Suomen Työntantajain Keskusliitto – AFC = Arbetsgivarnas i Finland Centralförbund
 LTK = Liiketyöntantajain Keskusliitto – AAC = Affärsarbetsgivarnas Centralförbund

Naisten osuus MTK:n päättävissä elimissä 1974
 Andel kvinnor i beslutsfattande organ av Finska Lantbruksproducenternas Centralförbund 1974

Jäseniä Medlemmar		Maataloustuottajien yhdistysten johtokuntien jäsenet Medlemmar av styrelserna i jordbruksproducenternas organisationer		Maataloustuottajien liittojen johtokuntien jäsenet Medlemmar av styrelserna i jordbruksproducenternas förbund		Valtuuskunnan jäsenet Delegationsmedlemmar		Johtokunnan jäsenet Styrelsemedlemmar	
Yhteensä Summa	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Naisia Kvinnor

337 976	n. 120 000 – 130 000	n. 4 040	n. 535	224	9	61	3	14	—
---------	-------------------------	----------	--------	-----	---	----	---	----	---

MTK = Maataloustuottajain Keskusliitto – Finska Lantbruksproducenternas Centralförbund

Osuustoiminta- liikkeet Andelsrörelser	Naisten osuus osuustoimintaliikkeiden päättävissä elimissä 1974 Andel kvinnor av andelsrörelsernas beslutsfattande organ 1974					
	Osuuskuntakokousedustajat Representanter vid andelslagsmöten		Hallintoneuvoston jäsenet Medlemmar av förvaltningsråd		Johtokunnan tai hallituksen jäsenet Styrelsemedlemmar	
	Yhteensä Summa	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Naisia Kvinnor

OTK	68	10	40	1	11	1
KK	72	10	40	1	11	1
SOK	199	19	18	3	8	—

OTK = Keskusosuusliike OTK
 KK = Kulutusosuuskuntien Keskusliitto r.y. – Konsumtionsandelslagens Centralförbund rf.
 SOK = Suomen Osuuskappojen Keskuskunta – Centrallaget för Handelslagen i Finland

1) Työntekijäjärjestöt joissa naisten osuus on suuri.

1) Arbetstagarorganisationer i vilka andelen kvinnor är stor.

15. KIELELLISTEN JA ETNISTEN RYHMIEN VÄLINEN TASA-ARVO
JÄMLIKHETEN MELLAN SPRÅKLIGA OCH ETNISKA GRUPPER
EQUALITY OF LANGUAGES AND ETHNIC GROUPS

15.1. KOKO VÄESTÖN, RUOTSINKIELISEN VÄESTÖN SEKÄ MUSTALAI- JA SAAMELAISVÄESTÖN JAKAANTUMINEN
SOSIAALIASEMAN MUKAAN VUONNA 1970
HELA BEFOLKNINGENS, DEN SVENSKSPRÅKIGA BEFOLKNINGENS SAMT ZIGENAR- OCH SAMEBEFOLKNINGENS
FÖRDELNING ENLIGT SOCIALSTÄLLNING ÅR 1970
DISTRIBUTION OF WHOLE POPULATION AS WELL AS SWEDISH-SPEAKING, GIPSY AND LAPPISH POPULATION BY
SOCIAL STATUS IN 1970

Sosiaaliasema1) Socialställning1)	Koko väestö Hela befolkningen		Ruotsinkielinen väestö Svenskspråkig befolkning		Mustalaisväestö Zigenärbefolkning		Saamelaisväestö Samebefolkning	
	%							
I	8.0		14.1		0.2		1.3	
II	25.1		31.6		24.5		10.3	
III	49.6		39.7		22.1		29.8	
IV	14.3		9.0		32.7		28.2	
Tuntemätön - Okänd	3.0		5.6		20.5		30.3	
Yhteensä - Inalles	(4 598 336)	100.0	(303 406)	100.0	(5 097)	100.0	(3 936)	100.0
i) I Liiketransportin johtajat ja muut ylemmät toimihenkilöt, maanviljelijät joilla vähintään 50 ha. 1) I Företagsledare och andra högre funktionärer, lantbrukare med minst 50 ha jord. II Alemmat toimihenkilöt, pienyrittäjät, maanviljelijät joilla 15-49.9 ha. II Lägre funktionärer, småföretagare, lantbrukare med 15-49.9 ha jord. III Ammattitaitoiset työntekijät, maanviljelijät joilla 5-14.9 ha. III Fack- eller specialarbetare, lantbrukare med 5-14.9 ha jord. IV Ammattitaidottomat työntekijät, maa- ja metsätalous-työntekijät, laitoshoidokit, pienviljelijät, eläkeläiset joiden entinen ammatti tuntematon. IV Icke fack- eller specialarbetare, lant- och skogsbruksarbetare, vårdtagare i anstalt, småbrukare, pensionärer vilkas tidigare yrke är okänt.								

15.2. KOKO VÄESTÖN, RUOTSINKIELISEN VÄESTÖN SEKÄ MUSTALAI- JA SAAMELAISVÄESTÖN JAKAANTUMINEN
KOULUTUKSEN MUKAAN VUONNA 1970
HELA BEFOLKNINGENS, DEN SVENSKSPRÅKIGA SAMT ZIGENAR- OCH SAMEBEFOLKNINGENS FÖRDELNING
ENLIGT UTBILDNING ÅR 1970
DISTRIBUTION OF WHOLE POPULATION AS WELL AS SWEDISH-SPEAKING, GIPSY AND LAPPISH POPULATION BY
LEVEL OF EDUCATION IN 1970

Koulutus Utbildning	Koko väestö Hela befolkningen		Ruotsinkielinen väestö Svenskspråkig befolkning		Mustalaisväestö Zigenärbefolkning		Saamelaisväestö Samebefolkning	
	Yhteensä Inalles	%1)	Yhteensä Inalles	%1)	Yhteensä Inalles	%1)	Yhteensä Inalles	%1)
Keskikoulukurssi - Mellanskolekurs	403 167	11.6	41 383	16.9	16	0.6	92	3.5
Ylioppilastutkinto - Studentexamen	246 339	7.1	27 072	11.0	1	0.0	25	1.0
Ammatillisissa oppilaitoksissa tai korkeakouluissa suoritettu tutkinto - Vid yrkesutbildningsanstalter eller högskolor avlagd examen	776 432	22.3	74 332	30.3	40	1.5	186	7.1

1) Prosenttia 15 vuotta täyttäneistä.

1) Procent av 15 år fyllda.

15.3. KOKO VÄESTÖN, RUOTSINKIELISEN VÄESTÖN SEKÄ MUSTALAI- JA SAAMELAISVÄESTÖN ASUMISTA KUVAAVIA
LUKUJA VUONNA 1970
TAL SOM BESKRIVER HELA BEFOLKNINGENS, DEN SVENSKSPRÅKIGA SAMT ZIGENAR- OCH SAMEBEFOLKNINGENS BOENDE ÅR 1970
FIGURES DESCRIBING HOUSING CONDITIONS OF WHOLE POPULATION, SWEDISH-SPEAKING, GIPSY AND LAPPISH POPULATION IN 1970

	Kaikki asuinhuoneistot Samtliga bostadslägenheter	Ruotsinkielisten asuinhuoneistot Svenskspråkigas bostadslägenheter	Mustalais- asuinhuoneistot Zigenar- bostadslägenheter	Saamelais- asuinhuoneistot Same- bostadslägenheter
Asuinhuoneistot, kpl - Bostadslägenheter, st	1 463 221	122 999	1 193	987
Asuntoväestö, henk. - Bostadsbefolkning, pers.	4 518 850	348 723	6 012	4 599
Henkilöitä 100 huonetta kohti - Personer per 100 rum	103	82	211	160
Pinta-ala henkeä kohti, m ² - Golvyta per person, m ²	18.9	24.8	8.4	11.0
Ahtaasti asuttujen huoneistojen1) osuus, % - Trångboddä lägenheter1) andel, %	5.2	1.7	41.6	26.1
Ahtaasti asutuissa huoneistoissa asuvan väestön osuus, % - Andel av befolkningen som bor i trångboddä lägenheter, %	9.7	3.0	58.2	38.6
Hyvin varustettujen huoneistojen osuus2), % - Väl utrustade lägenheter2), %	33.9	46.3	8.9	4.2

1) Enemmän kuin 2 henkilöä huonetta kohti.

2) Huoneistot, joissa on viemäri, vesijohto, keskuslämmitys, wc, lämminvesi ja kylpyhuone.

1) Mera än 2 personer per rum.

2) Lägenheter med avlopp, vattenledning, centralvärme, wc, varmvatten och badrum.

LIITTEET

1. TAULU- JA KUVIOLUETTELO
2. LÄHDELUETTELO
3. LUOKITUKSET
 - Sosioekonominen luokitus
 - Toimialaluokitus
 - Koulutusluokittelu
 - Alueluokitukset
4. ENGLANNINKIELINEN SANASTO
5. AVAINKÄSITTEIDEN HAKEMISTO

BILAGOR

1. TABELL- OCH FIGURFÖRTECKNING
2. KÄLLFÖRTECKNING
3. KLASSIFICERINGAR
 - Sosioekonomisk klassificering
 - Näringsgrensindelningen
 - Utbildningsklassificering
 - Områdesindelning
4. ENGELSKSPRÅKIG ORDLISTA
5. REGISTER ÖVER NYCKELBEGREPPEN

APPENDIX

1. LIST OF TABLES AND FIGURES
2. LIST OF SOURCES
3. CLASSIFICATIONS
 - Socio-economic classification*
 - Standard industrial classification*
 - Standard classification of education*
 - Regional classifications*
4. ENGLISH VOCABULARY
5. LIST OF TERMS

TAULU- JA KUVIOLUETTELO
TABELL- OCH FIGURFÖRTECKNING
LIST OF TABLES AND FIGURES

I TALOUDELLISET TEKIJÄT
EKONOMISKA FAKTORER
ECONOMIC FACTORS

Kansantalouden resurssit ja tuotantorakenne
Nationalekonomiska resurser och produktionsstruktur
Economic resources and structure of production

Taulu 1.1.	Bruttokansantuote (BKT) henkeä kohden vuosina 1965–1974 ja sen keskimääräinen kasvu ajanjaksoina 1960–1969 ja 1965–1973 Suomessa ja eräissä muissa maissa	
Tabell 1.1.	Bruttonationalprodukten (BNP) per capita under 1965–1974 och dess genomsnittliga tillväxt under perioderna 1960–1969 och 1965–1973 i Finland och vissa andra länder	
Table 1.1.	Gross domestic product (GDP) per capita in 1965–1974 and its increase in the periods 1960–1969 and 1965–1973 in Finland and some other countries	18
Taulu 1.2.	Kokonaiskysynnän ja kokonaistarjonnan (huoltotaseen) jakautuminen vuosina 1950–1975	
Tabell 1.2.	Fördelningen av totala efterfrågan och totala utbudet (i försörjningsbalansen) åren 1950–1975	
Table 1.2.	Distribution of total demand and supply (balance of services) in 1950–1975	19
Taulu 1.3.	Bruttokansantuote (BKT) elinkeinoittain vuosina 1950–1974	
Tabell 1.3.	Inhemsk bruttoprodukt (BNP) enligt näringsgrenar åren 1950–1974	
Table 1.3.	Gross domestic product (GDP) by industries in 1950–1974	19
Taulu 1.4.	Bruttokansantuotteen jakautuminen lääneittäin vuosina 1960, 1970 ja 1973	
Tabell 1.4.	Inhemsk bruttoprodukt fördelad länsvis åren 1960, 1970 och 1973	
Table 1.4.	Distribution of GDP by provinces in 1960, 1970 and 1973	20
Taulu 1.5.	Tuonti ja vienti taloudellisten ryhmittymien mukaan vuosina 1960–1975	
Tabell 1.5.	Import och export enligt ekonomiska grupperingar åren 1960–1975	
Table 1.5.	Imports and exports by economic blocks in 1960–1975	20
Taulu 1.6.	Tuonnin ja viennin jakautuminen tavararyhmittäin vuosina 1965–1975	
Tabell 1.6.	Fördelning av import och export enligt varugrupper åren 1965–1975	
Table 1.6.	Distribution of imports and exports by commodity groups in 1965–1975	21
Taulu 1.7.	Maksutaseen eräiden erien kehittyminen vuosina 1950–1975	
Tabell 1.7.	Utvecklingen av vissa av betalningsbalansens poster åren 1950–1975	
Table 1.7.	Développement of some items of balance of payments in 1950–1975	21
Kuvio 1.8.	Kuluttajan hintaindeksit Suomessa ja eräissä muissa maissa vuosina 1960–1974	
Figur 1.8.	Konsumentprisindexar i Finland och några andra länder åren 1960–1974	
Figure 1.8.	Consumer price indexes in Finland and some other countries in 1960–1974	22
Taulu 1.9.	Kuluttajan hintaindeksi Suomessa vuosina 1967–1975	
Tabell 1.9.	Konsumentprisindex i Finland åren 1967–1975	
Table 1.9.	Consumer price index in Finland in 1967–1975	22

Taulu 1.10.	Kansantulon jakautuminen vuosina 1950–1975	
Tabell 1.10.	Nationalinkomstens fördelning åren 1950–1975	
Table 1.10.	<i>Distribution of national income in 1950–1975</i>	23
Eri sektoreiden taloudelliset resurssit ja niiden jakautuminen De olika sektorernas ekonomiska resurser och deras fördelning <i>Economic resources and their distribution in different sectors</i>		
Taulu 1.11.	Institutionaalisten sektorien käytettävissä olevien tulojen kasvu vuosina 1966–1975	
Tabell 1.11.	Ökning av de institutionella sektorernas disponibla inkomster åren 1966–1975	
Table 1.11.	<i>Increase in disposable income of institutional sectors in 1966–1975</i>	23
Taulu 1.12.	Bruttokansantuote yritysmuodoittain vuosina 1960–1975	
Tabell 1.12.	Inhemsk bruttoprodukt enligt företagsform åren 1960–1975	
Table 1.12.	<i>Gross domestic product by type of organization in 1960–1975</i>	23
Yksityinen sektori <i>Privata sektorn</i> <i>Private sector</i>		
Taulu 1.13.	Kotitalouksien ja yksityisten voittoa tavoittelemattomien laitosten tulot vuosina 1950–1974	
Tabell 1.13.	Inkomster för hushållen samt för privata icke-vinstsyftande organisationer åren 1950–1974	
Table 1.13.	<i>Income of households and revenue of non-profit institutions in 1950–1974</i>	24
Taulu 1.14.	Teollisuuden toimipaikat yhdistettyinä yrityksittäin henkilökunnan suuruuden mukaan vuosina 1971 ja 1974	
Tabell 1.14.	Industrins arbetsställen förenade företagsvis enligt personalens storlek åren 1971 och 1974	
Table 1.14.	<i>Industrial establishments (summed by firms) by size of personnel in 1971 and 1974</i>	24
Taulu 1.15.	Suurimpiin kuuluvien yksityisten teollisuusyritysten jakautuminen suurimpien osakkeenomistajien ja näiden yhtiökokouksessa edustaman äänimäärän mukaan vuonna 1971	
Tabell 1.15.	Fördelningen av de största privata industriföretagen enligt de största aktionärerna och enligt det röstetal dessa stod för vid bolagsstämman år 1971	
Table 1.15.	<i>Distribution of largest private industrial enterprises by biggest shareholders and their voting capacity in company meetings in 1971</i>	25
Taulu 1.16.	Viljelmien jakautuminen suuruusluokkiin peltoalan mukaan lääneittäin vuonna 1969 sekä koko maassa vuosina 1959, 1969 ja 1974	
Tabell 1.16.	Brukningens heterernas fördelning i storleksklasser enligt åkerarealen länsvis år 1969 samt i hela riket åren 1959, 1969 och 1974	
Table 1.16.	<i>Farms according to arable area by provinces in 1969 as well as in whole country in 1959, 1969 and 1974</i>	25
Julkinen sektori <i>Offentliga sektorn</i> <i>Public sector</i>		
Taulu 1.17.	Valtion tulot tulotyyppittäin vuosina 1950–1974	
Tabell 1.17.	Statens inkomster enligt inkomsttyp åren 1950–1974	
Table 1.17.	<i>State revenues by type of revenue in 1950–1974</i>	26
Taulu 1.18.	Yksityiset ja julkiset kulutusmenot sekä julkiset kulutusmenot organisaatiomuodoittain vuosina 1950–1974	
Tabell 1.18.	Privata och offentliga konsumtionsutgifter samt offentliga konsumtionsutgifter enligt organisationsformer åren 1950–1974	
Table 1.18.	<i>Private and general government consumption expenditure as well as general government consumption expenditure by type of authority in 1950–1974</i>	26
Kuvio 1.19.	Julkiset kulutusmenot käyttötarkoituksen mukaan vuosina 1950–1974	
Figur 1.19.	Offentliga konsumtionsutgifter enligt ändamål åren 1950–1974	
Figure 1.19.	<i>General government consumption expenditure by purpose in 1950–1974</i>	27

II ELINOLosuHDELOHKOT LEVNA DSFÖRHÄLLANDESEKTORER SECTORS OF LIVING CONDITIONS

2. VÄESTÖ BEFÖLKNING POPULATION

Väestön rakenne Befolkningens struktur Population structure

Kuvio 2.1.	Väestö sukupuolen, iän ja siviilisäädyn mukaan vuosina 1950 ja 1973 sekä ennuste vuodelle 1985	
Figur 2.1.	Befolkningen enligt kön, ålder och civilstånd åren 1950 och 1973 samt prognos för år 1985	
Figure 2.1.	Population by sex, age and marital status in 1950 and 1973, as well as a forecast for 1985	30
Taulu 2.2.	Väestö lääneittäin sekä koko maassa kuntamuodon mukaan vuosina 1950, 1960, 1970, 1973 ja 1975*	
Tabell 2.2.	Befolkningen länsvis och i hela riket enligt kommunform åren 1950, 1960, 1970, 1973 och 1975*	
Table 2.2.	Population by province and in whole country by type of commune in 1950, 1960, 1970, 1973 and 1975*	31
Täulu 2.3.	Lästen, työikäisten ja vanhusten osuudet väestöstä lääneittäin vuosina 1950 ja 1970 sekä ennuste vuodelle 1985	
Tabell 2.3.	Andelarna barn, personer i arbetsålder och åldringar av befolkningen länsvis åren 1950 och 1970 samt prognos för år 1985	
Table 2.3.	Proportion of children, working population and the very old of the population by province in 1950 and 1970, as well as a forecast for 1985	31
Taulu 2.4.	Naiset 1 000 miestä kohti työikäisten eri ikäryhmissä taajama- ja haja-asutusalueilla lääneittäin vuonna 1970	
Tabell 2.4.	Kvinnor per 1 000 män i olika åldersgrupper av befolkningen i arbetsålder i tätorter och glesbygder länsvis år 1970	
Table 2.4.	Females per 1 000 males in various age-groups of working population in localities and sparsely populated areas by province in 1970	32
Taulu 2.5.	Ruotsinkielinen väestö vuosina 1950 ja 1970, mustalaisväestö vuonna 1970 sekä saamelaisväestö vuosina 1962 ja 1970 lääneittäin	
Tabell 2.5.	Den svenskspråkiga befolkningen åren 1950 och 1970, zigenarbefolkningen år 1970 och samebefolkningen åren 1962 och 1970 länsvis	
Table 2.5.	Swedish-speaking population in 1950 and 1970, gipsy population in 1970 and lappish population in 1962 and 1970 by province	32
Luonnollinen väestönkasvu ja muuttoliike		
Den naturliga folkökningen och flyttningsrörelsen		
Natural growth of population and population movements		
Taulu 2.6.	Luonnollinen väestönkasvu lääneittäin vuosina 1951–55 – 1971–75	
Tabell 2.6.	Den naturliga folkökningen länsvis åren 1951–55 – 1971–75	
Table 2.6.	The standardized rate of natural increase by province in 1951–55 – 1971–75	33
Kuvio 2.7.	Maassamuuton vaikutus väkilukuun lääneittäin ajanjaksolla 1961–1973	
Figur 2.7.	Omflyttningens inverkan på folkmängden länsvis under perioden 1961–1973	
Figure 2.7.	Effect of migration on population by province in the period 1961–1973	34
Kuvio 2.8.	Maassamuuton pääsuunnat lääneittäin ajanjaksolla 1961–1973	
Figur 2.8.	Omflyttningens huvudtrender länsvis under perioden 1961–1973	
Figure 2.8.	Principal trends of migration by province in the period 1961–1973	35

Taulu 2.9.	Läänien välinen muuttoliike ajanjaksona 1961–1973	
Tabell 2.9.	Omflyttning mellan länen under perioden 1961–1973	
Table 2.9.	Migration between provinces in the period 1961–1973	35
Kuvio 2.10.	Siirtolaisuus Suomen ja Ruotsin välillä vuosina 1961–1975	
Figur 2.10.	Migrationen mellan Finland och Sverige åren 1961–1975	
Figure 2.10.	Migration between Finland and Sweden in 1961–1975	36
Kuvio 2.11.	Suomesta muihin Pohjoismaihin muuttaneet lääneittäin vuosina 1970 ja 1974	
Figur 2.11.	Utvandrare från Finland till de övriga Nordiska länderna länsvis åren 1970 och 1974	
Figure 2.11.	Emigrants from Finland to other Nordic countries by province in 1970 and 1974	36

Ruokakunnat ja perheet

Hushåll och familjer

Households and families

Taulu 2.12.	Ruokakuntien jakautuminen tyyppin mukaan kuntamuodoittain vuonna 1970	
Tabell 2.12.	Fördelningen av hushåll enligt typ och kommunform år 1970	
Table 2.12.	Distribution of households by type and type of commune in 1970	37
Taulu 2.13.	Perheiden koko lääneittäin ja koko maassa kuntamuodon mukaan vuosina 1960 ja 1970	
Tabell 2.13.	Familjernas storlek länsvis och i hela riket enligt kommunform åren 1960 och 1970	
Table 2.13.	Family size by province and in whole country by type of commune in 1960 and 1970	37
Taulu 2.14.	Lapsiperheet perhetyyppin ja lasten lukumäärän mukaan vuosina 1960 ja 1970	
Tabell 2.14.	Familjer med barn efter familjetyp och antal barn åren 1960 och 1970	
Table 2.14.	Families with children by type of family and number of children in 1960 and 1970	38
Taulu 2.15.	Perheisiin kuuluvat alle 13-vuotiaat lapset iän ja vanhempien ammatissa-toimivuuden mukaan vuonna 1970	
Tabell 2.15.	Under 13-åriga barn i familjer efter ålder och föräldrarnas yrkesverksamhet år 1970	
Table 2.15.	Children under 13 years of age in families by age and parents' economic activity in 1970	38
Taulu 2.16.	Solmitut avioliitot ja avioerot vuosina 1950–1974	
Tabell 2.16.	Ingångna äktenskap och äktenskapsskillnader åren 1950–1974	
Table 2.16.	Marriages and divorces in 1950–1974	39
Taulu 2.17.	Lailliset raskaudenkeskeytykset perusteen mukaan vuonna 1973	
Tabell 2.17.	Legala avbrytanden av havandeskap enligt indikation år 1973	
Table 2.17.	Legally induced abortions by indication in 1973	39

3. TYÖOLOJ

ARBETSFÖRHÅLLANDEN

CONDITIONS OF WORK

Työvoimavarat

Arbetskraftsresurser

Labour force resources

Kuvio 3.1.	Työikäinen väestö pääryhmittäin vuosina 1960 ja 1974	
Figur 3.1.	Befolkningen i arbetsför ålder enligt huvudgrupp åren 1960 och 1974	
Figure 3.1.	Population of working age by main groups in 1960 and 1974	42
Kuvio 3.2.	Työkykyisen väestön siirtymät työvoimaan ja sen ulkopuolelle vuosina 1970–1972	
Figur 3.2.	Förflyttning av befolkningen i arbetsför ålder till och utom arbetskraften åren 1970–1972	
Figure 3.2.	Transfer of population of working age to and from labour force in 1970–1972	43
Kuvio 3.3.	Ammatissa toimivien osuus yli 15-vuotiaasta väestöstä ikäryhmittäin sukupuolen mukaan vuosina 1950 ja 1970	
Figur 3.3.	Yrkesverksamma i proportion till befolkning över 15 år enligt åldersgrupper och kön åren 1950 och 1970	
Figure 3.3.	Economically active in proportion to population over 15 years of age by age group and sex in 1950 and 1970	44

Työllisten ja ammatissa toimivien rakenne
Strukturen av sysselsatta och yrkesverksamma
Structure of employed and gainfully employed

Kuvio 3.4.	Työllisten jakautuminen toimialoittain ja työllisten määrän kehitys vuosina 1959–1974	
Figur 3.4.	Fördelningen av sysselsatta enligt näringsgren och utvecklingen av antalet sysselsatta åren 1959–1974	
Figure 3.4.	<i>Distribution of employed by branch of activity and development of the number of employed in 1950–1974</i>	45
Kuvio 3.5.	Ammatissa toimivan väestön jakautuminen elinkeinon mukaan lääneittäin vuonna 1970	
Figur 3.5.	Den yrkesverksamma befolkningens fördelning enligt näringsgren länsvis år 1970	
Figure 3.5.	<i>Distribution of economically active population by industry in 1970, by provinces</i>	46
Kuvio 3.6.	Koulutettujen osuus ammatissa toimivista lääneittäin vuonna 1970	
Figur 3.6.	Andelen utbildade av yrkesverksamma personer länsvis år 1970	
Figure 3.6.	<i>Proportion of educated persons of the economically active population by province in 1970</i>	47
Taulu 3.7.	Ammatissa toimiva väestö sosio-ekonomisen aseman mukaan vuosina 1960 ja 1970	
Tabell 3.7.	Yrkesverksam befolkning enligt socioekonomisk ställning åren 1960 och 1970	
Table 3.7.	<i>Economically active population by socio-economic status in 1960 and 1970</i>	47
Kuvio 3.8.	Ammatissa toimiva väestö ammattialan ja sukupuolen mukaan vuosina 1960 ja 1970	
Figur 3.8.	Den yrkesverksamma befolkningen enligt yrkesområde och kön åren 1960 och 1970	
Figure 3.8.	<i>Economically active population by field of occupation and sex in 1960 and 1970</i>	48

Työttömyys
Arbetslöshet
Unemployment

Kuvio 3.9.	Työttömien määrä sekä työttömyysasteet sukupuolen mukaan vuosina 1959–1974	
Figur 3.9.	Antalet arbetslösa samt relativa arbetslöshetstal enligt kön åren 1959–1974	
Figure 3.9.	<i>Number of unemployed and unemployment rates by sex in 1959–1974</i>	49
Taulu 3.10.	Työttömät työnhakijat työttömyyden keston mukaan vuonna 1968–1975	
Tabell 3.10.	Arbetslösa arbetssökanden enligt arbetslöshetstidens längd åren 1968–1975	
Table 3.10.	<i>Unemployed persons seeking work at the employment service by duration of unemployment in 1968–1975</i>	50
Kuvio 3.11.	Työttömyysasteet työvoimapiireittäin vuosina 1963–1974	
Figur 3.11.	Relativa arbetslöshetstal enligt arbetskraftsdistrikt åren 1963–1974	
Figure 3.11.	<i>Unemployment rates by administrative district in 1963–1974</i>	51
Kuvio 3.12.	Työttömien työnhakijoiden ja avoimien työpaikkojen keskinäinen suhde työnvälityksessä ammattialoittain vuosina 1961–1975	
Figur 3.12.	Relationen mellan antalet arbetslösa arbetssökande och antalet lediga platser på arbetsförmedlingen enligt yrkesområde åren 1961–1975	
Figure 3.12.	<i>Relation between number of unemployed seeking employment and number of vacancies at labour exchanges by field of occupation in 1961–1975</i>	52

Työolosuhteet
Arbetsförhållanden
Working conditions

Kuvio 3.13.	Toimihenkilöiden, työntekijöiden ja maatalousyrittäjien jakaantuminen työmatkojen pituuden ja niihin kuluvaan ajan mukaan vuonna 1972	
Figur 3.13.	Fördelningen av funktionärer, arbetare och jordbruksföretagare enligt arbetsfärdens längd och den tid som åtgår därtill år 1972	
Figure 3.13.	<i>Distribution of functionaries, workers and own-account workers in agriculture by length of way to work and time required for it in 1972</i>	53
Taulu 3.14.	Arvioitu työntekijäin määrä työaikatyypeittäin (ilman maataloutta) sukupuolen mukaan vuonna 1970	
Tabell 3.14.	Uppskattning av antalet arbetstagare enligt typ av arbetstid (exkl. jordbruk) och kön år 1970	
Table 3.14.	<i>Estimated number of employees by type of working hours (excl. agriculture) and sex in 1970</i>	53

Taulu 3.15.	Vuorotyötä tekevien osuus eri elinkeinoissa ammattiaseman mukaan vuonna 1972	
Tabell 3.15.	Andelen skiftesarbetare i olika näringsgrenar enligt yrkeställning år 1972	
Table 3.15.	<i>Proportion of shift workers in various branches of industry by occupational status in 1972</i>	54
Taulu 3.16.	Vuorotyötä tekevien työntekijöiden osuus teollisuudessa vuosina 1963–1975	
Tabell 3.16.	Andelen skiftesarbetare i industrin åren 1963–1975	
Table 3.16.	<i>Proportion of shift workers in industry in 1963–1975</i>	54
Taulu 3.17.	Keskimääräiset viikkotyötunnit elinkeinoittain sukupuolen mukaan vuosina 1972–1974	
Tabell 3.17.	Genomsnittligt antal arbetstimmar per vecka enligt näringsgren och kön åren 1972–1974	
Table 3.17.	<i>Average number of working hours per week by branch of industry and sex in 1972–1974</i>	55
Taulu 3.18.	Työntekijät palkkausmuodon mukaan toimialoittain vuonna 1972	
Tabell 3.18.	Arbetsstagarna efter avlöningsformen enligt näringsgren år 1972	
Table 3.18.	<i>Distribution of employees by mode of payment and branch of industry in 1972</i>	55
Taulu 3.19.	Työpaikkatapaturmat ja niissä pysyvästi invalidisoituneet ja kuolleet 1 000 vuosityöntekijää kohti sekä menetetyt työpäivät tapaturmaa kohti toimialoittain vuonna 1971	
Tabell 3.19.	Arbetsplatsolycksfall och i dem permanent invaliderade och omkomna per 1 000 årsarbetare samt förlorade arbetsdagar per olycka enligt näringsgren år 1971	
Table 3.19.	<i>Accidents at work and in those permanently invalidated and killed persons per 1 000 man years as well as working days lost per accident by branch of industry in 1971</i>	55
Kuvio 3.20.	Työnsä ruumiillisesti ja henkisesti rasittavana kokevien osuus eri elinkeinoissa ammattiaseman mukaan vuonna 1972	
Figur 3.20.	Andelen personer som upplever sitt arbete som fysiskt och psykiskt påfrestande inom olika näringsgrenar enligt yrkeställning år 1972	
Figure 3.20.	<i>Proportion of persons experiencing physical and mental stress in their work in various branches of activity by occupational status in 1972</i>	56
Taulu 3.21.	Työpaikkatapaturmat sekä niissä pysyvästi invalidisoituneet vuosina 1964–1972 ja kuolleet vuosina 1964–1975	
Tabell 3.21.	Arbetsplatsolycksfall och i dem permanent invaliderade åren 1964–1972 och omkomna åren 1964–1975	
Table 3.21.	<i>Accidents at work and number of persons permanently invalidated in 1964–1972 and killed in 1964–1975</i>	56
Kuvio 3.22.	Työpaikkatapaturmat 1 000 vuosityöntekijää kohti toimialoittain vuosina 1960–1971	
Figur 3.22.	Arbetsplatsolycksfall per 1 000 årsarbetare enligt näringsgren åren 1960–1971	
Figure 3.22.	<i>Accidents at work per 1 000 man-years by branch of industry in 1960–1971</i>	57

4. TULONJAKO

INKOMSTFÖRDELNING

DISTRIBUTION OF INCOME

Kotitalouksien välinen tulojen ja kulutuksen jakautuminen

Fördelningen av inkomster och konsumtion mellan hushåll

Distribution of income among households and distribution of consumption

Kuvio 4.1.	Kotitalouksien käytettävissä olevat tulot viidenneksittäin kotitaloutta kohti vuosina 1966 ja 1971 sekä henkeä kohti vuonna 1971	
Figur 4.1.	Hushållens disponibla inkomster enligt kvintil per hushåll åren 1966 och 1971 samt per person år 1971	
Figure 4.1.	<i>Disposable income of households by quintiles in 1966 and 1971 per household and in 1971 per person</i>	62
Taulu 4.2.	Kotitalouksien käytettävissä olevat tulot henkeä kohti sosioekonomisen aseman mukaan vuosina 1966 ja 1971	
Tabell 4.2.	Hushållens disponibla inkomster per person enligt socioekonomisk ställning åren 1966 och 1971	
Table 4.2.	<i>Disposable per capita income of households by socio-economic status in 1966 and 1971</i>	63
Taulu 4.3.	Kotitalouksien tulokymmenesten rakenne sosioekonomisen aseman mukaan vuonna 1971	
Tabell 4.3.	Hushållens inkomstdecilers struktur enligt socioekonomisk ställning år 1971	
Table 4.3.	<i>Decile groups of households by socio-economic status in 1971</i>	63

Taulu 4.4.	Henkeä kohti lasketut kotitalouksien käytettävissä olevat tulot vuosina 1966 ja 1971 suoralueittain	
Tabell 4.4.	Hushållens disponibla inkomster per capita enligt storområden åren 1966 och 1971	
Table 4.4.	<i>Disposable per capita income of households by large regions in 1966 and 1971</i>	63
Taulu 4.5.	Kotitalouksien palkka-, yrittäjä- ja omaisuustulot, tulonsiirrot sekä käytettävissä olevat tulot sosioekonomisen aseman mukaan vuonna 1971	
Tabell 4.5.	Hushållens löne-, företagar- och förmögenhetsinkomster, inkomstöverföringar samt disponibla inkomster enligt socioekonomisk ställning år 1971	
Table 4.5.	<i>Household income from salary enterprise and property, income transfers and disposable income by socio-economic status in 1971</i>	64
Taulu 4.6.	Henkeä kohti laskettujen kulutusmenojen jakautuminen menoerittäin vuosina 1966 ja 1971	
Tabell 4.6.	Fördelningen av konsumtionsutgifter per capita enligt utgiftspost åren 1966 och 1971	
Table 4.6.	<i>Per capita consumption expenditure by expense items in 1966 and 1971</i>	64
Taulu 4.7.	Kotitalouksien kulutusmenojen jakautuminen menoerittäin ruokakunnan sosioekonomisen aseman mukaan vuonna 1971	
Tabell 4.7.	Fördelningen av hushållens konsumtionsutgifter efter utgiftspost enligt hushållets socioekonomiska ställning år 1971	
Table 4.7.	<i>Distribution of consumption expenditure of households by expense items and socioeconomic status in 1971</i>	65
Taulu 4.8.	Kuluttajahintaindeksin kehittyminen väestöryhmittäin ja alueittain vuosina 1972–1975	
Tabell 4.8.	Konsumentprisindexens utveckling enligt befolkningsgrupp och region åren 1972–1975	
Table 4.8.	<i>Consumer price index by population groups and regions in 1972–1975</i>	66
Yksityisten tulonsaajien välinen tulojen jakautuminen ja verotus		
Fördelningen av inkomster mellan enskilda inkomstagare och beskattningen		
<i>Distribution of income among private income-earners and taxation</i>		
Kuvio 4.9.	Yksityisten tulonsaajien valtionveron alaiset tulot viidenneksittäin vuosina 1955–1973 sekä kokovuosityöntekijöiden tulot viidenneksittäin vuosina 1970–1973	
Figur 4.9.	Enskilda inkomstagares vid statsbeskattningen skattepliktiga inkomster enligt kvintiler 1955–1973 samt helårsanställdas inkomster enligt kvintiler åren 1970–1973	
Figure 4.9.	<i>Income subject to national taxation of private income recipients by quintiles in 1955–1973 and income of whole-year employees by quintiles in 1970–1973</i>	67
Taulu 4.10.	Tulonsaajat tuloluokittain koulutusasteen mukaan vuonna 1971	
Tabell 4.10.	Inkomstagare inkomstklassvis enligt utbildningsstadium år 1971	
Table 4.10.	<i>Income recipients by income brackets and level of education in 1971</i>	68
Kuvio 4.11.	Luonnollisten henkilöiden mediaanitulot, keskimääräiset tulot sekä keskimääräiset tulot miinus verot lääneittäin ja koko maassa kuntamuodon mukaan vuonna 1973	
Figur 4.11.	Fysiska personers medianinkomster, genomsnittliga inkomster samt genomsnittliga inkomster minus skatter länsvis och i hela riket enligt kommunform år 1973	
Figure 4.11.	<i>Median income, average income and average income minus taxes of physical persons by province and in the whole country by type of commune in 1973</i>	69
Taulu 4.12.	Ammatissa toimivat tulonsaajat tuloluokittain ammattiaseman ja toimialan mukaan vuonna 1971	
Tabell 4.12.	Yrkesverksamma inkomsttagare inkomstklassvis enligt yrkesställning och näringsgren år 1971	
Table 4.12.	<i>Economically active income recipients by income brackets, occupational status and industry in 1971</i>	70
Kuvio 4.13.	Yksityisten henkilöiden ja yhteisöjen maksamien vero-osuuksien kehitys vuosina 1960–1973	
Figur 4.13.	De av enskilda personer och samfund betalda skatteandelarnas utveckling åren 1960–1973	
Figure 4.13.	<i>Development of taxation of private persons and corporations in 1960–1973</i>	70
Kuvio 4.14.	Verotuksen eri muotojen kehitys vuosina 1960–1973	
Figur 4.14.	Utvecklingen av beskattningens olika former åren 1960–1973	
Figure 4.14.	<i>Development of various forms of taxation in 1960–1973</i>	71

Varallisuuden jakautuminen
Förmögenhets fördelning
Distribution of wealth

Taulu 4.15.	Verotettava omaisuus henkeä kohti tuloluokittain vuonna 1973	
Tabell 4.15.	Beskattningsbar förmögenhet per capita enligt inkomstklass år 1973	
Table 4.15.	Taxable property per capita by income brackets in 1973	72
Taulu 4.16.	Verotettava omaisuus henkeä kohti lääneittäin vuonna 1973	
Tabell 4.16.	Beskattningsbar förmögenhet per person länsvis år 1973	
Table 4.16.	Taxable property per person by province in 1973	72

5. TERVEYS

HÄLSA
HEALTH

Terveiden taso
Hälsostandarden
Standard of health

Kuvio 5.1.	Imeväiskuoolleisuus vuosina 1950–1974	
Figur 5.1.	Spädbarnsdödlighet åren 1950–1974	
Figure 5.1.	Infant mortality in 1950–1974	75
Kuvio 5.2.	Jäljellä oleva keskimääräinen elinaika 1- ja 40-vuotiailla sukupuolen mukaan vuosina 1951–1973	
Figur 5.2.	Återstående medellivslängd i åldern 1 och 40 år enligt kön åren 1951–1973	
Figure 5.2.	Mean expectation of life at 1 and 40 years of age by sex in 1951–1973	76
Taulu 5.3.	Jäljellä oleva keskimääräinen elinaika 1- ja 40-vuotiailla sukupuolen mukaan lääneittäin ajanjaksona 1966–1970 keskimäärin	
Tabell 5.3.	Den återstående medellivslängden i åldern 1 och 40 år enligt kön länsvis under perioden 1966–1970	
Table 5.3.	Mean expectation of life at 1 and 40 years of age by sex and province in 1966–1970	76
Kuvio 5.4.	Keski-ikäisten miesten ikävakioitu kuolleisuus lääneittäin Pohjoismaissa vuonna 1971	
Figur 5.4.	Det standardiserade dödstalet för medelåldersmän länsvis i de Nordiska länderna år 1971	
Figure 5.4.	Standardized male mortality ratio (SMR) by province in the Nordic countries in 1971	77
Taulu 5.5.	Tärkeimmät kuolemansyyt vuosina 1951–1972	
Tabell 5.5.	De viktigaste dödsorsakerna åren 1951–1972	
Table 5.5.	Main causes of death in 1951–1972	78
Taulu 5.6.	Keski-ikäisten miesten kuolleisuus kasvaimiin ja sydämen sepelvaltimotautiin sekä väkivaltaisesti kuolleet Pohjoismaissa vuonna 1972	
Tabell 5.6.	Dödligheten för medelålders män förorsakad av tumörer och hjärtinfarkt samt våldsam död i Norden år 1972	
Table 5.6.	Mortality of middle-ages males caused by neoplasms and ischaemic heart diseases and violently deaths in the Nordic countries in 1972	78
Taulu 5.7.	Keski-ikäisten, 45–64-vuotiaiden, miesten sairastavuus palkansaajien eri ammattiryhmissä vuonna 1968	
Tabell 5.7.	Sjuklighet för medelålders män, 45–64 år gamla, i löntagares yrkesgrupper år 1968	
Table 5.7.	Morbidity of middle-aged males in occupational groups of income recipients in 1968	79
Kuvio 5.8.	Päivärahopäivät sairauden mukaan vuonna 1974	
Figur 5.8.	Dagpenningdagar enligt sjukdom år 1974	
Figure 5.8.	Daily allowance days by type of disease in 1974	80
Kuvio 5.9.	Työkyvyttömyyseläkkeen saajien osuus työikäisen väestön eri ikäryhmistä sukupuolen mukaan 1.1.1975	
Figur 5.9.	Invaliditetspensionstagarnas andel av befolkningen i arbetsför ålder i olika åldersgrupper enligt kön 1.1.1975	
Figure 5.9.	Proportion of invalidity pension recipients of the working age population of different age groups by sex on 1 Jan., 1975	81

Kuvio 5.10.	Työkyvyttömyyseläkkeen saajien osuus työikäisestä väestöstä lääneittäin vuosina 1964 ja 1974 sekä koko maassa vuosina 1957–1974	
Figur 5.10.	Invaliditetspensionstagarnas andel av befolkningen i arbetsålder länsvis åren 1964 och 1974 samt i hela riket åren 1957–1974	
Figure 5.10.	<i>Proportion of invalidity pension recipients of the working age population by province in 1964 and 1974 and in the whole country in 1957–1974</i>	81
Kuvio 5.11.	Työkyvyttömyyseläkkeen saajien osuus työikäisestä väestöstä sairauden mukaan vuosina 1970 ja 1974	
Figur 5.11.	Invaliditetspensionstagarnas andel av befolkningen i arbetsförl enligt sjukdom åren 1970 och 1974	
Figure 5.11.	<i>Proportion of the recipients of invalidity pension of the population of working age by type of disease in 1970 and 1974</i>	81
Sairauksien hoito ja ehkäisy Sjukdomarnas vård och förebyggande <i>Treatment and prevention of illness</i>		
Kuvio 5.12.	Eräiden terveydenhuoltohenkilöstön ryhmien kasvu vuosina 1950–1974	
Figur 5.12.	Ökningen av en del grupper hälsovårdspersonal åren 1950–1974	
Figure 5.12.	<i>Growth of some groups of medical care personnel in 1950–1974</i>	82
Kuvio 5.13.	Sairausvakuutuksen korvaamat lääkarissäkynnit vakuutettua kohti terveystakesuksissa ja yksityislääkäreillä sairausvakuutusalueittain vuonna 1974	
Figur 5.13.	Av sjukförsäkringen ersatta läkarbesök i hälsocentraler och hos privata läkare per försäkrad enligt sjukförsäkringskrets år 1974	
Figure 5.13.	<i>Appointments with doctors at health centres and private practices covered by the sickness insurance act per person insured by sickness insurance district in 1974</i>	82
Kuvio 5.14.	Lääkärit ja hammaslääkärit lääneittäin vuonna 1974	
Figur 5.14.	Läkare och tandläkare länsvis år 1974	
Figure 5.14.	<i>Physicians and dentists by province in 1974</i>	83
Taulu 5.15.	Asukkaat sairaansijaa kohti lääneittäin vuosina 1950–1974	
Tabell 5.15.	Invånare per sjukplats länsvis åren 1950–1974	
Table 5.15.	<i>Inhabitants per hospital bed by province in 1950–1974</i>	84
Taulu 5.16.	Osallistuminen pienoisoröntgenkuvauksiin ja löydetty tuberkuloositapaukset vuosina 1966–1975	
Tabell 5.16.	Deltagande i skärmbildsfotografering och upptäckta fall av tuberkulos åren 1966–1975	
Table 5.16.	<i>Participation in mass RP surveys and cases of tuberculosis detected in 1966–1975</i>	84
Taulu 5.17.	Äitiys- ja lastenhuolto vuosina 1950–1974	
Tabell 5.17.	Moderskaps- och barnavård åren 1950–1974	
Table 5.17.	<i>Maternity and child welfare in 1950–1974</i>	85
Taulu 5.18.	Kouluterveydenhuolto ja koululaisten terveydentila lääneittäin vuonna 1974	
Tabell 5.18.	Skolhälsovård och skolelevernas hälsotillstånd länsvis år 1974	
Table 5.18.	<i>Health care in schools and physical condition of pupils by province in 1974</i>	85
Kuvio 5.19.	Eräiden ravinto- ja nautintoaineiden kulutus asukasta kohti vuosina 1950–1973	
Figur 5.19.	Förbrukningen per invånare av vissa närings- och njutningsmedel åren 1950–1973	
Figure 5.19.	<i>Consumption of food, beverages and tobacco per inhabitant in 1950–1973</i>	86

6. KOULUTUS JA TUTKIMUS

UTBILDNING OCH FORSKNING

EDUCATION AND RESEARCH

Väestön koulutusrakenne

Befolkningens utbildningsstruktur

Educational structure of population

Kuvio 6.1.	Tutkintoja suorittaneiden määrä ja osuus yli 15-vuotiaasta väestöstä koulutusasteittain vuosina 1960 ja 1972	
Figur 6.1.	Antalet personer som avlagt examina samt deras andel av befolkningen över 15 år enligt utbildningsnivå åren 1960 och 1972	
Figure 6.1.	<i>Number of persons who have passed examinations in proportion to population over 15 years of age by educational level in 1960 and 1972</i>	89

Kuvio 6.2.	Tutkintoja suorittaneiden osuus väestöstä koulutusasteittain iän ja sukupuolen mukaan vuonna 1972	
Figur 6.2.	Personer som avlagt examen i proportion till befolkning över 15 år enligt utbildningsnivå, ålder och kön år 1972	
Figure 6.2.	Persons who have passed examinations in proportion to population over 15 years of age by educational level, age and sex in 1972	90
Kuvio 6.3.	Tutkintoja suorittaneen väestön määrä koulutusalan ja sukupuolen mukaan vuonna 1972	
Figur 6.3.	Antalet befolkningen som avlagt examina enligt utbildningsområde och kön år 1972	
Figure 6.3.	Number of persons who have passed examinations by field of education and sex in 1972	90
Kuvio 6.4.	Tutkintoja suorittaneiden osuus yli 15-vuotiaasta väestöstä koulutusasteen mukaan lääneittäin vuonna 1972	
Figur 6.4.	Personer som avlagt examina i proportion till befolkning över 15 år enligt utbildningsnivå länsvis år 1972	
Figure 6.4.	Persons who have passed examinations in proportion to population over 15 years of age by educational level and province in 1972	91
Kuvio 6.5.	Keskikoulun käyneiden ja ylioppilastutkinnon suorittaneiden osuus yli 15-vuotiaasta väestöstä ikäryhmittäin sukupuolen mukaan vuosina 1950 ja 1970	
Figur 6.5.	Personer som genomgått mellanskola eller avlagt studentexamen i proportion till befolkning över 15 år enligt åldersgrupp och kön åren 1950 och 1970	
Figure 6.5.	Persons who have completed secondary school lower level or passed matriculation examination in proportion to population over 15 years of age by age group and sex in 1950 and 1970	92
Kuvio 6.6.	Ammatillisissa oppilaitoksissa ja korkeakouluissa tutkinnon suorittaneiden osuus yli 15-vuotiaasta väestöstä ikäryhmittäin sukupuolen mukaan vuosina 1950 ja 1970	
Figur 6.6.	Personer som avlagt examen vid yrkesutbildningsanstalter eller högskolor i proportion till befolkningen över 15 år enligt åldersgrupp och kön åren 1950 och 1970	
Figure 6.6.	Persons who have passed examinations at vocational institutes or high-schools in proportion to population over 15 years of age by age group and sex in 1950 and 1970	93
Koulutuspalvelut ja väestön koulutukseen osallistuminen		
Utbildningstjänster och befolkningens deltagande i utbildning		
Educational services and participation of population in education		
Taulu 6.7.	Oppilasmäärät oppilaitostyypeittäin vuosina 1950–1974	
Tabell 6.7.	Eleantalet enligt läroanstaltstyp åren 1950–1974	
Table 6.7.	Number of students by type of educational institute in 1950–1974	93
Taulu 6.8.	Lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten oppilaat koulutusaloittain sukupuolen mukaan vuonna 1974	
Tabell 6.8.	Elever i gymnasier och yrkesutbildningsanstalter enligt utbildningsområde och kön år 1974	
Table 6.8.	Students in secondary schools and vocational institutes by field of education and sex in 1974	94
Taulu 6.9.	Korkeakouluopiskelijat sekä näistä uudet opiskelijat sukupuolen mukaan opintoaloittain syyslukukaudella 1974*	
Tabell 6.9.	Högskolestuderande samt nya studerande bland dem enligt kön och studieriktning höstterminen 1974*	
Table 6.9.	High-school students and new students among them by sex and field of education in autumn term 1974*	94
Taulu 6.10.	Kansanopistot ja -korkeakoulut sekä kansalais- ja työväenopistot vuosina 1950–1975	
Tabell 6.10.	Folkhögskolor och -akademier samt medborgar- och arbetarinstitut åren 1950–1975	
Table 6.10.	Folk high schools and higher-level folk high schools, civic and workers' institutes in 1950–1975	95
Taulu 6.11.	Uudet korkeakouluopiskelijat isän sosiaaliseen asemaan mukaan lukuvuosina 1966/67 ja 1970/71	
Tabell 6.11.	Nyintagna högskolestuderande enligt faderns sociala ställning läsåren 1966/67 och 1970/71	
Table 6.11.	New high-school students by father's social status in academic years 1966/67 and 1970/71	95
Taulu 6.12.	Lukiossa, ammatillisissa oppilaitoksissa ja korkeakouluissa opiskelunsa aloittaneiden osuudet ikäluokistaan lääneittäin vuosina 1971 ja 1974	
Tabell 6.12.	De som påbörjat sina studier i gymnasium, yrkesutbildande läroanstalter och högskolor i proportion till motsvarande åldersklass länsvis åren 1971 och 1974	
Table 6.12.	Persons beginning studies in secondary schools, vocational institutes or high-schools in proportion to corresponding age groups by province in 1971 and 1974	95

Kuvio 6.13.	Opiskelunsa aloittaneiden osuus »aloittamisikäisten» ikäluokasta koulutusasteen mukaan vuosina 1960, 1965, 1971 ja 1974	
Figur 6.13.	Personer som inlett sina studier i proportion till årsklassen i »studieålder» enligt utbildningsnivå åren 1960, 1965, 1971 och 1974	
Figure 6.13.	Persons who have commenced studies in proportion to cohort of studying age by educational level in 1960, 1965, 1971 and 1974	96
Taulu 6.14.	Ammatillisiin oppilaitoksiin sekä korkeakouluihin pyrkineet ja hyväksytyt pyrkijän kotiläänin mukaan vuonna 1972	
Tabell 6.14.	Inträdessökande och godkända till yrkesutbildningsanstalter och högskolor enligt sökandens hemlän år 1972	
Table 6.14.	Applicants and admitted to vocational institutes and high-schools by applicant's home province in 1972	96
Taulu 6.15.	Ammatillisissa oppilaitoksissa kotiläänissä ja muualla opiskelun aloittaneet lääneittäin vuonna 1972	
Tabell 6.15.	Elever som inlett studier i yrkesutbildningsanstalter i hemlän eller annorstädes länsvis år 1972	
Table 6.15.	Students who have taken up studies at vocational institutes in home province or elsewhere by province in 1972	97
Taulu 6.16.	Epäpätevien opettajien osuus eri koulutustyypeissä lääneittäin vuonna 1973	
Tabell 6.16.	Andelen inkompetenta lärare i olika skoltyper länsvis år 1973	
Table 6.16.	Proportion of unqualified teachers in different types of schools by province in 1973	97

Tutkimusolot

Forskningsförhållanden

Research conditions

Kuvio 6.17.	Tutkimus- ja kehittämistoiminnan menot suorittajasektorin ja tieteenalan mukaan vuonna 1973	
Figur 6.17.	Forsknings- och utvecklingsverksamhetens kostnader enligt utförarsektor och vetenskapsområde år 1973	
Figure 6.17.	Costs of research and development by sector and branch of science in 1973	98
Taulu 6.18.	Valtion tutkimusmenot tavoitteittain vuosina 1970 ja 1974	
Tabell 6.18.	Statens forskningskostnader enligt målsättning åren 1970 och 1974	
Table 6.18.	Costs of government research by aim in 1970 and 1974	99

7. SOSIAALITURVA SOCIALSKYDD SOCIAL SECURITY

Toimeentuloturva

Existensskydd

Subsistence

Sairaus

Sjukdom

Illness

Taulu 7.1.	Sosiaalivakuutuksen sairauskorvaukset vuosina 1950–1974	
Tabell 7.1.	Socialförsäkringens sjukersättningar åren 1950–1974	
Table 7.1.	Sickness compensations of social insurance in 1950–1974	103
Kuvio 7.2.	Sairausvakuutuskorvausten jakautuminen etuuslajeittain vuonna 1974	
Figur 7.2.	Sjukförsäkringsersättningarnas fördelning enligt förmånsslag år 1974	
Figure 7.2.	Distribution of sickness insurance compensations by type of benefit in 1974	103
Taulu 7.3.	Päiväraha- ja sairaanhoitokorvaukset sairausvakuutusalueittain vuonna 1974	
Tabell 7.3.	Dagpenning- och sjukvårdersättningar enligt sjukförsäkringskrets år 1974	
Table 7.3.	Daily and curative care compensations by sickness insurance area in 1974	103

*Opiskelu
Studier
Studies*

Taulu 7.4.	Opintojen tärkeimmät rahoitusmuodot vuonna 1973 sekä opintolainan ja -rahan keskimääräinen suuruus ja saajien määrä lukuvuosina 1969/70, 1972/73 ja 1974/75	
Tabell 7.4.	Studiernas viktigaste finansieringsformer år 1973 samt studielånens och -penningens genomsnittliga storlek och antalet låntagare under läsåren 1969/70, 1972/73 och 1974/75	
Table 7.4.	Main forms of financing studies in 1973 and average value of student loan or grant as well as number of recipients in academic years 1969/70, 1972/73 and 1974/75	104

*Työttömyys
Arbetslöshet
Unemployment*

Kuvio 7.5.	Työttömien toimeentuloturva vuosina 1961–1975	
Figur 7.5.	Utkomstskydd för arbetslösa åren 1961–1975	
Figure 7.5.	Unemployment compensation in 1961–1975	105

*Eläkkeet
Pensioner
Pensions*

Taulu 7.6.	Kansaneläkkeiden ja muiden yleisten peruseläkkeiden saajien lukumäärät vuosina 1957–1974	
Tabell 7.6.	Antal mottagare av folkpensioner och andra allmänna grundpensioner under åren 1957–1974	
Table 7.6.	Number of recipients of national and other universal basic pensions in 1957–1974	106

Taulu 7.7.	Virka- ja työeläkkeiden määrät vuosina 1970 ja 1974	
Tabell 7.7.	Antalet personer som mottog tjänste- och arbetspension åren 1970 och 1974	
Table 7.7.	Number of recipients of retirement pension in 1970 and 1974	106

Kuvio 7.8.	Vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläketurvan muodostuminen: Eri eläkelakien piiriin kuuluneiden eläkkeiden lukumäärä ja keskinäinen päällekkäisyys vuoden 1974 lopussa	
Figur 7.8.	Ålders-, invaliditets- och familjepensionsskyddet utgör: Antalet pensioner som lyder under olika pensionslager och hur de inbördes överlappar varandra vid slutet av år 1974	
Figure 7.8.	Old-age, invalidity and family pensions: Number of pensions covered by various pensions acts and overlappings at the end of 1974	107

Taulu 7.9.	Lakisääteisten työ- ja virkaeläkkeiden saajien osuudet kansaneläkkeensaajista sukupuolen mukaan vuoden 1974 lopussa	
Tabell 7.9.	Andelen folkpensionstagare vilka mottar lagstadgad arbets- och tjänstepensioner enligt kön i slutet av år 1974	
Table 7.9.	Recipients of retirement pension in proportion to recipients of national pension by sex at the end of 1974	107

Kuvio 7.10.	Kansaneläkelain piiriin kuuluvat vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeen saajat kokonaiseläkkeen suuruuden mukaan vuoden 1974 lopussa	
Figur 7.10.	Personer som erhåller ålders- och invaliditetspension enligt folkpensionslagen efter den totala pensionen vid slutet av år 1974	
Figure 7.10.	Old-age and invalidity pension recipients covered by National Pensions Act by value of total pension at the end of 1974	108

Taulu 7.11.	Keskimääräiset kokonaiseläkkeet sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan vuoden 1974 lopussa	
Tabell 7.11.	Genomsnittliga totalpensioner enligt kön och civilstånd i slutet av året 1974	
Table 7.11.	Average total pensions by sex and marital status in the end of the year 1974	108

Kuvio 7.12.	Täyden kansaneläkkeen määrä vuosien 1957–1974 lopussa	
Figur 7.12.	Den fulla folkpensionens belopp i slutet av åren 1957–1974	
Figure 7.12.	Value of full national pension at the end of 1957–1974	109

Kuvio 7.13.	Tukiosattomien ja tukilisää saavien osuudet kaikista kansaneläkkeen saajista lääneittäin vuoden 1975 alussa	
Figur 7.13.	Personer som inte får understödsdel och som får understödstillägg i proportion till alla folkpensionstagare länsvis i början av år 1975	
Figure 7.13.	Persons not receiving assistance contributions and persons receiving assistance supplements in proportion to all national pension recipients by province at the beginning of 1975	109

Huoltoapu
Socialhjälp
Social assistance

- Kuvio 7.14. Huoltoapua kotiavustuksena saaneiden osuus väestöstä lääneittäin sekä kotiavustustapakset avuntarpeen syyn mukaan koko maassa vuonna 1973
Figur 7.14. Personer som fått socialhjälp som hemunderstöd i proportion till befolkningen länsvis samt hemunderstödsfall enligt orsak till understödsbehov i hela riket år 1973
Figure 7.14. Recipients of social assistance as home relief in proportion to population by province as well as home relief by reason for need of help in whole country in 1973 110

Sosiaalipalvelut
Sociala tjänster
Social services

Lapset ja perheet
Barn och familier
Children and families

- Kuvio 7.15. Päivähoitopaikkojen määrän kehitys vuosina 1964–1975
Figur 7.15. Utvecklingen av antalet dagvårdplatser åren 1964–1975
Figure 7.15. Development of the number of places of day care in 1964–1975 111

- Kuvio 7.16. Päivähoitopaikkojen osuus alle 6-vuotiaiden lasten määrästä ja päivähoitopaikkojen arvioituista tarpeista lääneittäin vuonna 1974
Figur 7.16. Dagvårdplatser i proportion till antalet barn under 6 år och till det uppskattade dagvårdplats behovet länsvis år 1974
Figure 7.16. Places of day care in proportion to number of children under 6 years of age and to estimated need of places of day care by province in 1974 111

- Taulu 7.17. Lastensuojelulapset vuosina 1955–1974
Tabell 7.17. Barnskyddsbarn åren 1955–1974
Table 7.17. Child welfare children in 1955–1974 112

- Taulu 7.18. Kodinhoitoapua saaneiden määrä sekä kodinhoitotyö avuntarpeen syyn mukaan vuosina 1971 ja 1974
Tabell 7.18. Antalet personer som erhållit hemvårdshjälp samt hemvårdsarbetet enligt orsaken till behov av hjälp åren 1971 och 1974
Table 7.18. Number of persons who received home help as well as home help according to the reason for need of help in 1971 and 1974 112

Vanhukset
Äldringar
Old people

- Taulu 7.19. Vanhusten hoitopaikat ja vanhuksille tarkoitettut asunnot vuosina 1950–1974
Tabell 7.19. Vårdplatser för äldre och bostäder avsedda för äldre åren 1950–1974
Table 7.19. Nursing home places and dwellings for the aged in 1950–1974 113

- Kuvio 7.20. Vanhusten hoitopaikat ja vanhuksille tarkoitettut asuinhuoneet lääneittäin vuonna 1974
Figur 7.20. Äldringarnas vårdplatser och bostadsrum för äldre länsvis år 1974
Figure 7.20. Nursing home places and rooms for the aged by province in 1974 113

Sosiaalimenot
Sociala utgifter
Social expenditure

- Taulu 7.21. Sosiaalimenot käyttökohteen ja rahoituslähteen mukaan vuonna 1974*
Tabell 7.21. Social utgifterna enligt utgiftsändamål och finansieringskälla år 1974*
Table 7.21. Expenditure for social services according to the object of expenditure and the financial source in 1974* 114

8. ASUMINEN

BOENDE HOUSING

Asuntojen määrä ja tyyppi

Bostädernas antal och typ

Number and type of dwellings

Kuvio 8.1.	Asuinhuoneistot huoneluvun mukaan vuosina 1950, 1960 ja 1970 sekä kesämökkien määrä vuonna 1970	
Figur 8.1.	Bostadslägenheter enligt rumsantal åren 1950, 1960 och 1970 samt antalet sommarstugor år 1970	
Figure 8.1.	Dwellings by number of rooms in 1950, 1960 and 1970 as well as number of summer cottages in 1970	117
Kuvio 8.2.	Valmistuneet sekä valmistuneista valtion lainoittamat asuinhuoneistot vuosina 1952–1974	
Figur 8.2.	Färdigställda bostadslägenheter samt därav av staten belånade bostadslägenheter åren 1952–1974	
Figure 8.2.	Dwellings completed whereof dwellings financed by the state in 1952–1974	117
Taulu 8.3.	Valmistuneet asuinhuoneistot rakennuttajan mukaan vuosina 1963, 1965, 1970 ja 1974	
Tabell 8.3.	Färdigställda bostadslägenheter enligt byggherre åren 1963, 1965, 1970 och 1974	
Table 8.3.	Dwellings completed in 1963, 1965, 1970 and 1974 by investor	118
Taulu 8.4.	Asukkaat talotyypeittäin kuntamuodon mukaan vuonna 1970	
Tabell 8.4.	Invånare hustypvis enligt kommunform år 1970	
Table 8.4.	Inhabitants by type of building and type of commune in 1970	118

Asumistiheys ja asuntojen varustetaso

Boendetäthet och bostädernas utrustningsnivå

Living density and level of equipment of dwellings

Taulu 8.5.	Asuinhuoneistojen määrän muutos vuodesta 1960 vuoteen 1970 huoneluvun ja asukkaiden lukumäärän mukaan	
Tabell 8.5.	Förändringen i antalet bostadslägenheter från år 1960 till år 1970 enligt antalet rum och invånare	
Table 8.5.	Change in number of dwellings from 1960 to 1970 by number of rooms and inhabitants	119
Kuvio 8.6.	Asumistiheys kuntamuodoittain vuosina 1950, 1960 ja 1970	
Figur 8.6.	Boendetätheten enligt kommunform åren 1950, 1960 och 1970	
Figure 8.6.	Living density by type of commune in 1950, 1960 and 1970	120
Kuvio 8.7.	Asumistiheys lääneittäin vuosina 1960 ja 1970	
Figur 8.7.	Boendetätheten länsvis åren 1960 och 1970	
Figure 8.7.	Living density by province in 1960 and 1970	120
Kuvio 8.8.	Ahtaasti asuminen ruokakunnan päämiehen sosio-ekonomisen aseman mukaan vuonna 1970	
Figur 8.8.	Trångboddhet enligt hushållets huvudmannens socioekonomisk ställning år 1970	
Figure 8.8.	Living in overcrowded dwellings by socio-economic status of head of household in 1970	121
Kuvio 8.9.	Asuinhuoneistot varusteiden mukaan vuosina 1950, 1960 ja 1970	
Figur 8.9.	Bostadslägenheter enligt utrustning åren 1950, 1960 och 1970	
Figure 8.9.	Dwellings by equipment in 1950, 1960 and 1970	121
Kuvio 8.10.	Asukkaat asuntojen varustetason mukaan lääneittäin vuonna 1970	
Figur 8.10.	Invånare enligt bostädernas utrustningsnivå länsvis år 1970	
Figure 8.10.	Inhabitants by standard of equipment in dwellings and by province in 1970	122

Asuinhuoneistojen hallintaperuste ja asumiskustannukset

Bostadslägenheternas upplåtelseform och boendekostnader

Tenure status of dwellings and housing costs

Kuvio 8.11.	Asuinhuoneistot hallintaperusteen mukaan kuntamuodoittain vuosina 1950, 1960 ja 1970	
Figur 8.11.	Bostadslägenheter enligt upplåtelseform efter kommunform åren 1950, 1960 och 1970	
Figure 8.11.	Dwellings by tenure status and by type of commune in 1950, 1960 and 1970	122

Kuvio 8.12.	Asumiskustannusten osuus yksityisistä kulutusmenoista vuosina 1964–1973	
Figur 8.12.	Boendekostnadernas andel av privata konsumtionsutgifter åren 1964–1973	
Figure 8.12.	Housing expenses in proportion to private consumption expenditure in 1964–1973	123
Taulu 8.13.	Ruokakuntien asumiskustannukset ja niiden osuus kulutusmenoissa päämiehen sosioekonomisen aseman ja asunnon hallintasuhteen mukaan vuonna 1971	
Tabell 8.13.	Hushållens boendekostnad och dess andel av konsumtionsutgifterna enligt huvudmannens socioekonomiska ställning och bostadens ägoförhållande år 1971	
Table 8.13.	Housing expenses of households and their proportion of consumption expenditure by socio-economic status of head and tenure status of dwelling in 1971	123

9. YMPÄRISTÖ MILJÖ ENVIRONMENT

Maa Marken Earth

Taulu 9.1.	Suomen pinta-alan jakautuminen maaluokkiin ja vesistöön vuonna 1970	
Tabell 9.1.	Indelningen av Finlands yta i landklasser och vattendrag 1970	
Table 9.1.	Distribution of the area of Finland by land classes and water courses in 1970	126
Taulu 9.2.	Luonnonsuojelulain nojalla ja keskusvirastojen päätöksellä perustettujen luonnonsuojelualueiden lukumäärä ja pinta-ala piirimetsälautakunnittain 1.10.1975	
Tabell 9.2.	I stöd av naturskyddslagen och genom de centrala ämbetsverkens beslut grundade naturskyddsområdens antal och areal fördelade på distriktsskogs nämndernas områden 1.10.1975	
Table 9.2.	Number and area of national parks founded on the basis of the Nature Conservation Law and the decision of central administrative offices by forestry board districts on Oct. 1.1975	126
Taulu 9.3.	Hakkuupinta-alat metsätaloudellisissa hakkuissa piirimetsälautakunnittain vuosina 1965–1973	
Tabell 9.3.	Anverkningsarealer vid skogsindustriella avverkningsområden fördelade på distriktsskogs nämndernas områden åren 1965–1973	
Table 9.3.	Cutting areas of cutting employed by forestry board districts in 1965–1973	127

Vesi Vattnet Water

Taulu 9.4.	Julkisten uimarantojen veden laatu lääneittäin kesällä 1972	
Tabell 9.4.	Vattnets kvalitet på de allmänna badstränderna länsvis sommaren 1972	
Table 9.4.	Quality of water on public bathing beaches by province in the summer 1972	127
Taulu 9.5.	Yhdyskuntien jätevesien aiheuttama biologinen hapenkulutus sekä typpi- ja fosforikuorma lääneittäin vuonna 1972	
Tabell 9.5.	Av samhällenas spillvatten förorsakad biologisk syreförbrukning samt kväve- och fosforbelastning länsvis år 1972	
Table 9.5.	Burden of biochemical oxygen demand and nitrogen and phosphorus caused by community wastewater by province in 1972	128
Taulu 9.6.	Vesistöön kohdistuva kuormitus teollisuuden käyntivuorokautta kohden teollisuusaloittain vuonna 1972	
Tabell 9.6.	Industrins belastning av vattendragen per driftsdryg enligt industriområde år 1972	
Table 9.6.	Burden on water courses per 24 hrs in operation by branch of industry in 1972	128
Kuvio 9.7.	Vesistöjen tila vuonna 1975	
Figur 9.7.	Vattendragens kondition år 1975	
Figure 9.7.	Condition of water courses in 1975	129
Kuvio 9.8.	Rantaviivan pituus ja järvien pinta-ala asukasta kohti sekä väentiheys lääneittäin vuonna 1972	
Figur 9.8.	Kustlinjens längd och sjöarnas ytareal per invånare samt befolkningstätheten länsvis år 1972	
Figure 9.8.	Length of coastal line and area of lakes per inhabitant as well as population density in 1972	130

Ilma
Luften
Air

Kuvio 9.9.	Rikkidioksidin päästöt Suomessa vuonna 1973	
Figur 9.9.	Svaveldioxidutsläppen i Finland år 1973	
Figure 9.9.	Sulphur dioxide outlets in Finland in 1973	131

Energiankulutus, myrkkyjen käyttö, säteily
Energiförbrukningen, användningen av gifter, strålning
Consumption of energy, use of poisonous substances, radiation

Taulu 9.10.	Energian kokonaiskulutus energialähteittäin vuosina 1965–1985	
Tabell 9.10.	Totalförbrukningen av energi enligt energikällor 1965–1985	
Table 9.10.	Total energy consumption by sources of energy in 1965–1985	132
Taulu 9.11.	Eräiden Itämeren suojelusopimukseen kuuluvien kemikaalien ja myrkkyjen käyttö Suomen teollisuudessa vuonna 1972	
Tabell 9.11.	Användningen av vissa kemikalier och gifter i anslutning till skyddsavtalet för Östersjön inom industrin i Finland år 1972	
Table 9.11.	Use of some chemicals and poisons in connexion with the baltic agreement on protection in Finnish industry in 1972	132
Taulu 9.12.	Strontium-90:n ja cesium-137:n esiintyminen maidossa vuosina 1960–1974	
Tabell 9.12.	Förekomsten av strontium-90 och cesium-137 i mjölk åren 1960–1974	
Table 9.12.	Deposits of strontium-90 and cesium-137 in milk in 1960–1974	133
Taulu 9.13.	Radioaktiivisen laskeuman aiheuttama keskimääräinen säteilyannos Suomessa	
Tabell 9.13.	Genomsnittlig stråldos förorsakad av radioaktivt nedfall i Finland	
Table 9.13.	Average radiation dose caused by radioactive fallout in Finland	133

10. KULTTUURI, TIEDONVÄLITYS, VAPAA-AIKA
KULTUR, INFORMATION, FRITID
CULTURE, INFORMATION, LEISURE

Ajankäyttö ja vapaa-aika
Användning av tiden och fritid
Time budget and leisure

Taulu 10.1.	Suomalaisten ajankäyttö keväällä 1975	
Tabell 10.1.	Finländarnas tidsanvändning våren 1975	
Table 10.1.	Use of time in Finland in spring 1975	136
Taulu 10.2.	Eräät vapaa-ajan harrastukset ruokakunnan päämiehen sosioekonomisen aseman mukaan vuonna 1971	
Tabell 10.2.	Vissa fritids sysselsättningar enligt hushållets huvudmans socioekonomiska ställning	
Table 10.2.	Some forms of leisure activities by socio-economic status of head of household in 1971	138

Lehdet, radio ja TV, kirjallisuus
Tidningar, radio och TV, litteratur
Newspapers, radio and television, literature

Taulu 10.3.	Sanoma- ja aikakauslehtien määrä ilmestymistiheyden mukaan vuosina 1950–1975	
Tabell 10.3.	Antalet tidningar och tidskrifter enligt utgivningstäthet åren 1950–1975	
Table 10.3.	Number of newspapers and periodicals by issuing frequency in 1950–1975	140
Kuvio 10.4.	Radio- ja televisioliuvat vuosina 1950–1975	
Figur 10.4.	Radio- och televisionlisencer åren 1950–1975	
Figure 10.4.	Radio and television licences in 1950–1975	141
Kuvio 10.5.	Suomessa kustannettu kirjallisuus vuosina 1950–1974	
Figur 10.5.	I Finland förlagd litteratur åren 1950–1974	
Figure 10.5.	Books published in Finland in 1950–1974	141

Taulu 10.6.	Kunnalliset kirjastot vuosina 1950–1974	
Tabell 10.6.	De kommunala biblioteken åren 1950–1974	
Table 10.6.	Municipal libraries in 1950–1974	142
Taulu 10.7.	Kunnallisten kirjastojen lainojen ja lainaajien määrä suhteessa väkilukuun lääneittäin vuonna 1973	
Tabell 10.7.	Lån på kommunala bibliotek och antalet låntagare i förhållande till invånarantalet länsvis år 1973	
Table 10.7.	Number of book loans and borrowers of municipal libraries in proportion to population by province in 1973	142

Elokuvat, teatteri, musiikki, museot
Biografer, teater, musik, museer
Cinemas, theatres, music, museums

Kuvio 10.8.	Elokuvateattereiden ja elokuvateatterikuntien lukumäärät sekä elokuvissakäynnit asukasta kohti vuosina 1950–1974	
Figur 10.8.	Antalet biografer och kommuner med biograf samt biobesök per invånare åren 1950–1974	
Figure 10.8.	Number of cinemas and communes with cinemas as well as visits to cinemas per inhabitant in 1950–1974	143
Kuvio 10.9.	Teattereiden lukumäärä sekä teatterissakäynnit 100 asukasta kohti vuosina 1951–1974	
Figur 10.9.	Antalet teatrar samt teaterbesök per 100 invånare åren 1951–1974	
Figure 10.9.	Number of theatres and visits to theatres per 100 inhabitants in 1951–1974	143
Kuvio 10.10.	Äänilevyjen ja kasettien myynti vuosina 1961–1973	
Figur 10.10.	Försäljning av grammofonskivor och kassetter åren 1961–1973	
Figure 10.10.	Sale of records and cassettes in 1961–1973	144
Taulu 10.11.	Tietoja elokuvista vuonna 1973, teattereista ja konserteista vuonna 1974 sekä museoista vuonna 1975 lääneittäin	
Tabell 10.11.	Uppgifter om biografer år 1973, om teatrar och konserter år 1974 samt om museer år 1975 länsvis	
Table 10.11.	Information on cinemas in 1973, theatres and concerts in 1974 and museums in 1975 by province	144

Räventolat ja lomanvietto
Restauranger och semesterfirande
Restaurants and holidays

Taulu 10.12.	Anniskeluravintoloiden ja niiden asiakaspaikkojen määrät koko maassa vuosina 1965–1974 sekä lääneittäin vuonna 1974	
Tabell 10.12.	Antalet utskänkningsrestauranter och antalet gästplatsér i hela landet åren 1965–1974 samt länsvis år 1974	
Table 10.12.	Number of restaurants and space reserved for customers in the whole country in 1965–1974 and by province in 1974	145
Taulu 10.13.	Vuosiloman viettämisaikomukset vuonna 1974	
Tabell 10.13.	Planer för firandet av årssemestern år 1974	
Table 10.13.	Plans for spending annual holidays in 1974	145

11. YHTEISKUNNALLINEN OSALLISTUMINEN
SOCIALT DELTAGANDE
SOCIAL PARTICIPATION

Yhteiskunnallisten asioiden seuraaminen
Intresse för samhällsärenden
Interest in social affairs

Kuvio 11.1.	Sanomalehtien nettolevikki puoluekannan mukaan vuonna 1974 sekä äänten jakautuminen puolueittain kansanedustajien vaaleissa vuonna 1972	
Figur 11.1.	Tidningarnas nettospridning enligt partiståndpunkt år 1974 samt rösternas fördelning på partier vid riksdagsmannavalet år 1972	
Figure 11.1.	Net circulation of newspapers by political viewpoint in 1974 and distribution of votes in parliamentary elections in 1972	148

Taulu 11.2.	Eri ammattiryhmiin kuuluvat lukijat lukemiensa lehtien puoluekannan mukaan vuonna 1973	
Tabell 11.2.	Läsare vilka tillhör olika yrkesgrupper enligt den partiståndpunkt de tidningar företräder som de läst år 1973	
Table 11.2.	<i>Readers belonging to various occupational groups by political viewpoint of newspapers they read in 1973</i>	149
Taulu 11.3.	Television vaaliohjelmien seuraaminen syyskesällä 1975	
Tabell 11.3.	Hur personer följde med televisionens valprogram sensommaren 1975	
Table 11.3.	<i>Watching of election campaigns on TV in autumn 1975</i>	149
Järjestötoimintaan osallistuminen		
Deltagande i organisationsverksamhet		
<i>Participation in organization activities</i>		
Taulu 11.4.	Yhdistystoimintaan osallistuminen iän, sukupuolen ja ruokakunnan päämiehen sosioekonomisen aseman mukaan vuonna 1971	
Tabell 11.4.	Deltagande i föreningsverksamhet enligt ålder, kön och matlagets huvudmans socioekonomiska ställning år 1971	
Table 11.4.	<i>Participation in associations by age, sex and socio-economic status of head of household in 1971</i>	150
Taulu 11.5.	Vapaa-ajan järjestöihin kuuluminen iän, sukupuolen ja ruokakunnan päämiehen sosioekonomisen aseman mukaan vuonna 1971	
Tabell 11.5.	Medlemskap i fritidsorganisationer enligt ålder, kön och matlagets huvudmans socioekonomiska ställning år 1971	
Table 11.5.	<i>Membership of organizations for spare-time occupations by age, sex and socio-economic status of head of household in 1971</i>	151
Työmarkkinajärjestöt ja työtaistelut		
Arbetsmarknadsorganisationer och arbetskonflikter		
<i>Labour organizations and labour disputes</i>		
Taulu 11.6.	Työntekijäin ja toimihenkilöiden järjestöjen jäsenmäärät järjestöittäin vuosina 1950–1974	
Tabell 11.6.	Medlemsantalet i arbetarnas och funktionärernas organisationer enligt organisation åren 1950–1974	
Table 11.6.	<i>Number of members in organizations of workers and functionaries by organization in 1950–1974</i>	151
Taulu 11.7.	Työtaistelut ja niihin osallistuneiden osuus työllisistä vuosina 1960–1975	
Tabell 11.7.	Arbetskonflikter och andelen sysselsatta som deltagit i dem åren 1960–1975	
Table 11.7.	<i>Labour disputes and participants in proportion to employed in 1960–1975</i>	152
Poliittiset puolueet ja vaalit		
Politiska partier och val		
<i>Political parties and elections</i>		
Taulu 11.8.	Kymmenen suurimman puolueen jäsenmäärät sukupuolen mukaan vuonna 1974	
Tabell 11.8.	De tio största partiernas medlemsantal enligt kön år 1974	
Table 11.8.	<i>Members of the ten largest parties by sex in 1974</i>	152
Taulu 11.9.	Äänestysprosentit valtiollisissa ja kunnallisissa vaaleissa äänestäjän sukupuolen mukaan vuosina 1950–1975	
Tabell 11.9.	Röstningsprocenterna i statliga och kommunala val enligt den röstandes kön åren 1950–1975	
Table 11.9.	<i>Voting percentages in general and municipal elections by sex of voter in 1950–1975</i>	153
Kuvio 11.10.	Äänten suhteellinen jakautuminen puolueittain kansanedustajain vaaleissa vuosina 1951–1975	
Figur 11.10.	Rösternas relativa fördelning på partier i riksdagsmannavalen åren 1951–1975	
Figure 11.10.	<i>Relative distribution of votes by parties in parliamentary elections in 1951–1975</i>	154

12. OIKEUSOLOT JA YLEINEN TURVALLISUUS RÄTTSLIGA FÖRHÅLLANDEN OCH ALLMÄN SÄKERHET JUDICIAL CONDITIONS AND COLLECTIVE SECURITY

Rikokset Brott Crimes

Taulu 12.1.	Poliisin tietoon tulleet rikokset rikosryhmittäin vuosina 1950–1975	
Tabell 12.1.	Brott som kommit till polisens kännedom enligt brottsgrupp åren 1950–1975	
Table 12.1.	Offences known to the police by group of offence in 1950–1975	158

Taulu 12.2.	Ensimmäisessä oikeusasteessa rangaistukseen tuomitut 1 000 yli 15-vuotiaasta kohti rikosryhmittäin vuosina 1950, 1960, 1970 ja 1974	
Tabell 12.2.	I första instans till straff dömda per 1 000 över 15 år gamla personer enligt brottsgrupp åren 1950, 1960, 1970 och 1974	
Table 12.2.	Sentenced in Courts of First Instance per 1 000 persons over 15 years of age by offence category in 1950, 1960, 1970 and 1974	158

Kuvio 12.3.	Poliisin tietoon tulleet pahoinpitely- ja varkausrikokset 1 000 yli 15-vuotiaasta kohti lääneittäin kuntamuodon mukaan vuonna 1974	
Figur 12.3.	Misshandels- och tjuvnadsbrott som kommit till polisens kännedom per 1 000 personer över 15 år länsvis enligt kommunform år 1974	
Figure 12.3.	Cases of assault and battery and larceny known to the police per 1 000 persons over 15 years of age by province and type of commune in 1974	159

Rikosten uhrin Offer för brott Victims of crimes

Taulu 12.4.	Omaisuusrikosten ja väkivaltarikosten uhrien osuudet väestöstä ikäryhmittäin sukupuolen mukaan vuonna 1974	
Tabell 12.4.	Andelen av befolkningen enligt åldersgrupp och kön som varit offer för egendoms- och våldsbrott år 1974	
Table 12.4.	Victims of offences against property or of violence in proportion to population by age group and sex in 1974	160

Taulu 12.5.	Omaisuusrikosten ja väkivaltarikosten uhrin sosiaaliryhmän mukaan sekä alkoholin vaikutuksen alaisten ja työttömien osuus väkivaltarikosten uhreista sosiaaliryhmittäin vuonna 1974	
Tabell 12.5.	Offren för egendoms- och våldsbrott enligt socialgrupp samt andelen alkoholpåverkade och arbetslösa offer för våldsbrott enligt socialgrupp år 1974	
Table 12.5.	Victims of offences against property or of violence by social group as well as persons under the influence of alcohol and unemployed in proportion to victims of offences of violence by social group in 1974	160

Rikolliset ja rangaistukset Brottslingar och straff Offenders and punishments

Taulu 12.6.	Ensimmäisessä oikeusasteessa syytetyt 1 000 samaan ikäryhmään kuuluvaa kohti eri rikosryhmissä vuonna 1973	
Tabell 12.6.	Åtalade i första instans per 1 000 tillhörande samma åldersgrupp i olika brottsgrupper år 1973	
Table 12.6.	Accused in courts of first instance per 1 000 of same age group by group of main offence in 1973	161
Taulu 12.7.	Vankien lukumäärä vuosina 1960–1975	
Tabell 12.7.	Antal fångar åren 1960–1975	
Table 12.7.	Number of prisoners in 1960–1975	161

Taulu 12.8.	Ehdottoman vapausrangaistuksen suorittamisen aloittaneet rangaistuksen pituuden mukaan vuosina 1960, 1965, 1970 ja 1975 sekä vankeudesta vapautuneet kärsityn rangaistuksen pituuden mukaan vuonna 1975	
Tabell 12.8.	Personer som påbörjat avtjänande av ovilkorligt frihetsstraff enligt straffets längd under åren 1960, 1965, 1970 och 1975 samt från fängelse frigivna personer enligt längden av avtjänat straff år 1975	
Table 12.8.	Persons starting to serve prison sentence by term of imprisonment by length of imprisonment in 1960, 1965, 1970 and 1975 as well as persons released from prison by length of sentence served in 1975	161

Oikeuslaitoksen toiminta
Rättsväsendets verksamhet
Judicial system

Taulu 12.9.	Loppuunkäsittelyjen rikos- ja riita-asioiden ja myönnettyjen maksuttomien oikeudenkäyntien määrä vuosina 1969–1974	
Tabell 12.9.	Slutbehandlade brott- och tvistemål och antalet beviljade fria rättegångar åren 1969–1974	
Table 12.9.	Number of settled criminal and civil cases as well as number of gratuitous lawsuits in 1969–1974	162
Taulu 12.10.	Hovioikeudessa ja korkeimmassa oikeudessa käsitellyt asiat käsittelyajan mukaan vuonna 1974	
Tabell 12.10.	Mål handlagda vid hovrätten och högsta domstolen enligt handläggningstiden år 1974	
Table 12.10.	Cases settled by Court of Appeal and Court of Highest Instance by length of court procedures in 1974	162

Yleinen turvallisuus
Allmän säkerhet
Collective security

Kuvio 12.11.	Tieliikennevahingot sekä niissä loukkaantuneet ja kuolleet vuosina 1950–1974	
Figur 12.11.	Vägfrikolyckor samt i dem skadade och omkomna åren 1950–1974	
Figure 12.11.	Road traffic accidents, number of injured and killed in them in 1950–1974	162
Taulu 12.12.	Poliisin henkilökunta 1 000 asukasta kohti lääneittäin vuonna 1974	
Tabell 12.12.	Polisens personal per 1 000 invånare länsvis år 1974	
Table 12.12.	Staff of the police per 1 000 inhabitants by province in 1974	163
Taulu 12.13.	Palontorjuntahenkilöstön vahvuus 1 000 asukasta kohti ja ilmoitettujen tulipalojen määrä lääneittäin vuonna 1974	
Tabell 12.13.	Brandvärnets personalstyrka per 1 000 invånare och antalet anmälda eldsvådor enligt län år 1974	
Table 12.13.	Fire brigade staff per 1 000 inhabitants and number of fires reported by province in 1974	163
Taulu 12.14.	Väestösuojausten henkilöpaikkojen määrä 100 asukasta kohti lääneittäin vuonna 1975	
Tabell 12.14.	Antal personplatser i befolkningsskydden per 100 invånare enligt län år 1975	
Table 12.14.	Number of places in air-raid shelters per 100 inhabitants by province in 1975	164
Taulu 12.15.	Eräiden hyödykkeiden omavaraisuusaste ja varmuusvarastojen riittävyys vuonna 1975	
Tabell 12.15.	Självförsörjningsgrad och säkerhetsupplagens tillräcklighet av vissa nyttigheter år 1975	
Table 12.15.	Degree of self-sufficiency of some commodities and sufficiency of security stocks in 1975	164

III ERÄITÄ TASA-ARVOISUUTEEN LIITTYVIÄ TEKIJÖITÄ
FAKTORER I ANSLUTNING TILL JÄMLIKHET
SOME FACTORS OF EQUALITY

13. Alueiden välinen tasa-arvoisuus ja liikenneolot
Jämlikheten mellan regioner och trafikförhållanden
Equality of regions and traffic conditions

Kuvio 13.1.	Taajamaväestön osuus koko väestöstä lääneittäin vuosina 1960 ja 1970	
Figur 13.1.	Tätortsbefolkningens andel av hela befolkningen länsvis åren 1960 och 1970	
Figure 13.1.	Population in localities in proportion to whole population by province in 1960 and 1970	167

Taulu 13.2.	Eräiden tavaroiden ja palvelusten saavutettavuus lääneittäin vuonna 1974	
Tabell 13.2.	Accessibiliteten av vissa varor och tjänster länsvis år 1974	
Table 13.2.	Accessibility of some goods and services by province in 1974	168
Taulu 13.3.	Julkisten palvelusten työvoima seutukaava-alueittain vuonna 1970	
Tabell 13.3.	Arbetskraft i offentliga tjänster enligt regionplaneområden år 1970	
Table 13.3.	Labour force in public services by regional planning area in 1970	168
Kuvio 13.4.	Tavaroiden ja palvelusten keskimääräisten saavuttamiskustannusten erot indeksillä mitattuna lääneittäin kuhtamuodon mukaan vuonna 1974	
Figur 13.4.	Skillnaden mellan de genomsnittliga kostnaderna för accessibilitet av varor och tjänster mätt med index länsvis enligt kommunform år 1974	
Figure 13.4.	Differences in mean expenses for accessibility of goods and services measured by index by province and type of commune in 1974	169
Kuvio 13.5.	Asuinkuntansa ulkopuolella työssäkäyvien osuus ammatissa toimivista lääneittäin vuonna 1970	
Figur 13.5.	Personer som arbetar utanför sin bostadskommun i proportion till yrkesverksamma länsvis år 1970	
Figure 13.5.	Persons working outside their commune of residence in proportion to economically active population by province in 1970	170
Taulu 13.6.	Puhelimien lukumäärä 100 asukasta kohden lääneittäin vuosina 1964, 1970 ja 1974 sekä koko maassa vuosina 1950, 1955 ja 1960	
Tabell 13.6.	Antal telefoner per 100 invånare länsvis åren 1964, 1970 och 1974 samt i hela riket åren 1950, 1955 och 1960	
Table 13.6.	Number of telephones per 100 inhabitants by province in 1964, 1970 and 1974 in whole country in 1950, 1955 and 1960	170
Kuvio 13.7.	Autojen ja moottoripyörien lukumäärä vuosina 1950–1974	
Figur 13.7.	Antalet bilar och motorcyklar åren 1950–1974	
Figure 13.7.	Number of cars and motor cycles in 1950–1974	171
Taulu 13.8.	Autot lääneittäin vuonna 1974	
Tabell 13.8.	Bilarna länsvis år 1974	
Table 13.8.	Automobiles by province in 1974	171
Taulu 13.9.	Kotimaan henkilöliikennepalvelusten käyttö liikennemuodoittain vuosina 1960, 1965, 1970 ja 1973	
Tabell 13.9.	Användning av inrikes persontransporttjänster enligt transportform åren 1960, 1965, 1970 och 1973	
Table 13.9.	Utilization of domestic passenger transport services by mode of transport in 1960, 1965, 1970 and 1973	172
14. Sukupuolten ja ikäryhmien välinen tasa-arvo		
Jämlikheten mellan könen och åldersgrupper		
Equality of sexes and age-groups		
Taulu 14.1.	Eräitä nais- ja miesvaltaisia koulutusaloja korkeimman/viimeksi ammatillisessa oppilaitoksessa tai korkeakoulussa suoritetun tutkinnon mukaan vuonna 1972	
Tabell 14.1.	En del utbildningsområden med övervägande kvinnor eller män vid yrkesutbildningsanstalt eller högskola enligt högsta/senast avlagda examen år 1972	
Table 14.1.	Some educational fields with female or male majority at vocational institutes or high-schools by highest/latest examination passed in 1972	173
Taulu 14.2.	Naisten ja miesten tyypilliset ammattialat vuonna 1970	
Tabell 14.2.	För kvinnor och män typiska yrkesområden år 1970	
Table 14.2.	Typically female or male fields of occupation in 1970	174
Taulu 14.3.	Ammatissa toimivat naiset ja miehet sosioekonomisen aseman mukaan vuonna 1970	
Tabell 14.3.	Yrkesverksamma kvinnor och män enligt socioekonomisk ställning år 1970	
Table 14.3.	Economically active females and males by socio-economic status in 1970	175
Taulu 14.4.	Tulonsaajien keskimääräiset vuositulot sukupuolen mukaan vuosina 1966–1973	
Tabell 14.4.	Inkomsttagarnas genomsnittliga inkomster enligt kön åren 1966–1973	
Table 14.4.	Average annual income of income recipients by sex in 1966–1973	175

Kuvio 14.5.	Naisten osuus eri tuloluokissa vuonna 1970	
Figur 14.5.	Andelen kvinnor i olika inkomstklasser år 1970	
Figure 14.5.	<i>Proportion of women in different income brackets in 1970</i>	176
Taulu 14.6.	Tulonsaajien lukumäärä ja tulot iän mukaan vuonna 1971	
Tabell 14.6.	Inkomsttagarnas antal och inkomster enligt ålder år 1971	
Table 14.6.	<i>Number and income of income recipients by age in 1971</i>	176
Taulu 14.7.	Työttömyysasteet iän ja sukupuolen mukaan vuosina 1963–1974	
Tabell 14.7.	Relativa arbetslöshetstal enligt ålder och kön åren 1963–1974	
Table 14.7.	<i>Employment rates by age and sex in 1963–1974</i>	177
Taulu 14.8.	Työttömät työnhakijat työttömyyden keston mukaan ikäryhmittäin vuosina 1972–1974	
Tabell 14.8.	Arbetslösa arbetssökande enligt arbetslöshetsperiodens längd och enligt åldersgrupp åren 1972–1974	
Table 14.8.	<i>Unemployed persons seeking work at the employment service by duration of unemployment and by age in 1972–1974</i>	177
Taulu 14.9.	Naisten osuus kansanedustajiksi ja kunnanvaltuutetuiksi valituista vuosina 1950–1975 sekä naiskansanedustajien osuus puolueen mukaan vuoden 1975 vaaleissa	
Tabell 14.9.	Andelen kvinnor av personer valda till riksdagsledamöter och kommunalfullmäktige åren 1950–1975 samt andelen kvinnliga riksdagsledamöter enligt parti vid 1975 års val	
Table 14.9.	<i>Proportion of women of elected for members of parliament and local councils in 1950–1975 and proportion of female members of parliament by party in the 1975 elections</i>	178
Taulu 14.10.	Naisten osuus eräissä suurimmissa työmarkkinajärjestöissä ja osuustoimintaliikkeissä ja niiden päättävissä elimissä vuonna 1974	
Tabell 14.10.	Andel kvinnor i några av de största arbetsmarknadsorganisationerna och andelsrörelserna och i deras beslutsfattande organ år 1974	
Table 14.10.	<i>Proportion of women in some of the largest labour market organizations and co-operative concerns and the decision-making bodies of them in 1974</i>	179

15. Kielellisten ja etnisten ryhmien välinen tasa-arvo

Jämlikheten mellan språkliga och etniska grupper
Equality of languages and ethnic groups

Taulu 15.1.	Koko väestön, ruotsinkielisen väestön sekä mustalais- ja saamelaisväestön jakaantuminen sosiaali- aseman mukaan vuonna 1970	
Tabell 15.1.	Hela befolkningens, den svenskspråkiga befolkningens samt zigenar- och samebefolkningens fördelning enligt socialställning år 1970	
Table 15.1.	<i>Distribution of whole population as well as Swedish-speaking, gipsy and Lappish population by social status in 1970</i>	180
Taulu 15.2.	Koko väestön, ruotsinkielisen väestön sekä mustalais- ja saamelaisväestön jakaantuminen koulutuk- sen mukaan vuonna 1970	
Tabell 15.2.	Hela befolkningens, den svenskspråkiga samt zigenar- och samebefolkningens fördelning enligt utbildning år 1970	
Table 15.2.	<i>Distribution of whole population as well as Swedish-speaking, gipsy and Lappish population by level of education in 1970</i>	180
Taulu 15.3.	Koko väestön, ruotsinkielisen väestön sekä mustalais- ja saamelaisväestön asumista kuvaavia lukuja vuonna 1970	
Tabell 15.3.	Tal som beskriver hela befolkningens, den svenskspråkiga samt zigenar- och samebefolkningens boende år 1970	
Table 15.3.	<i>Figures describing housing conditions of whole population, Swedish-speaking, gipsy and Lappish population in 1970</i>	180

LIITE 2
BILAGA
APPENDIX

LÄHDELUETTELO
KÄLLFÖRTECKNING
LIST OF SOURCES

I TALOUDELLISET TEKIJÄT

Kansantalouden resurssit ja tuotantorakenne

- Taulu 1.1. World Bank Atlas
Suomen tilastollinen vuosikirja
The OECD Observer N:o 80, 1976
- Taulu 1.2. Suomen kansantalouden tilinpito vuosina
1948–1964, Tilastollinen päätoimisto;
Tilastollisia tiedonantoja n:o 43
Kansantalouden tilinpito 1964–1974/
I–II, Tilastotiedotus KT 1974:4
Kansantulotilaston ennakkotietoja, Tilas-
totiedotus KT 1976:2
- Taulu 1.3. Suomen tilastollinen vuosikirja
Kansantulotilaston ennakkotietoja, Tilas-
totiedotus KT 1976:2
- Taulu 1.4. Aluetilinpito 1960 ja 1970, Tilasto-
keskus, Tilastollisia tiedonantoja n:o 53
Tilastokeskus, Kansantalouden tilinpidon
toimisto
- Taulu 1.5. Suomen tilastollinen vuosikirja
Tullihallitus, Tilastotoimisto
- Taulu 1.6. Tullihallitus, Tilastotoimisto
- Taulu 1.7. Suomen maksutaseen kehityslinjat vuo-
sina 1950–1974, Suomen Pankin julkai-
suja A 41
Suomen tilastollinen vuosikirja
Kansantulotilaston ennakkotietoja, Tilas-
totiedotus KT 1976:2
- Kuvio 1.8. Suomen tilastollinen vuosikirja
UN Statistical Yearbook
UN Monthly Bulletin of Statistics
- Taulu 1.9. Suomen tilastollinen vuosikirja
Tilastokatsauksia
- Taulu 1.10. Tulonjaon kehityspiirteitä vuosina
1955–1968, Tilastollinen päätoimisto,
Tutkimuksia n:o 12
Tulonjaon kehityspiirteitä II, vuodet
1960–1972, Tilastokeskus, Tutkimuksia
n:o 27
Tilastokeskus, Kansantalouden tilinpidon
toimisto

I EKONOMISKA FAKTORER

**Nationalekonomiska resurser och produktions-
struktur**

- Tabell 1.1. World Bank Atlas
Statistisk årsbok för Finland
The OECD Observer nr 80, 1976
- Tabell 1.2. Nationalbokföring i Finland åren
1948–1964, Statistiska centralbyrån,
Statistiska meddelanden nr 43
Nationalbokföring 1964–1974/I–II,
Statistisk rapport KT 1974:4
Förhandsuppgifter om nationalinkomst-
statistiken, Statistisk rapport KT 1976:2
- Tabell 1.3. Statistisk årsbok för Finland
Förhandsuppgifter om nationalinkomst-
statistiken, Statistisk rapport KT 1976:2
- Tabell 1.4. Regionalbokföringen 1960 och 1970,
Statistikcentralen, Statistiska meddelan-
den nr 53
Statistikcentralen, Byrån för national-
räkenskaper
- Tabell 1.5. Statistisk årsbok för Finland
Tullstyrelsen, Statistiska byrå
- Tabell 1.6. Tullstyrelsen, Statistiska byrå
- Tabell 1.7. Trenderna inom betalningsbalansen för
åren 1950–1974, (endast få finska), Fin-
lands Banks publikationer A 41
Statistisk årsbok för Finland
Förhandsuppgifter om nationalinkomst-
statistiken, Statistisk rapport KT 1976:2
- Fingur 1.8. Statistisk årsbok för Finland
UN Statistical Yearbook
UN Monthly Bulletin of Statistics
- Tabell 1.9. Statistisk årsbok för Finland
Statistiska översikter
- Tabell 1.10. Drag i inkomstfördelningens utveckling
åren 1955–1968, Statistiska central-
byrån, Undersökningar nr 12
Inkomstfördelningens utveckling II, åren
1960–1972, Statistikcentralen, Under-
sökningar nr 27
Statistikcentralen, Byrån för national-
räkenskaper

Eri sektoreiden taloudelliset resurssit ja niiden jakautuminen

- Taulu 1.11. Tulonjako, Kotitalouksien ja yksityisten tulonsaajien tulonjako ja sen kehitys vuosina 1966–1974, Tilastokeskus, Tutkimuksia n:o 37
Tilastokeskus, Kansantalouden tilinpidon toimisto
- Taulu 1.12. Suomen kansantalouden tilinpito vuosina 1948–1964, Tilastollinen päätoimisto, Tilastollisia tiedonantoja n:o 43
Kansantalouden tilinpito 1964–1974/I–II, Tilastotiedotus KT 1974:4
Kansantulotilaston ennakkotietoja, Tilastotiedotus KT 1976:2

Yksityinen sektori

- Taulu 1.13. Tulonjaon kehityspiirteitä II, vuodet 1960–1972, Tilastokeskus, Tutkimuksia n:o 27, vuoden 1974 hintatason luvut laskettu em. tutkimuksesta
Tilastokeskus, Kansantalouden tilinpidon toimisto
- Taulu 1.14. Teollisuustilasto, osa I, SVT XVIII A
- Taulu 1.15. Keskittymiskomitean mietintö, Komiteamietintö 1972:A6
- Taulu 1.16. Suomen tilastollinen vuosikirja
Maatilahallitus

Julkinen sektori

- Taulu 1.17. Suomen tilastollinen vuosikirja
- Taulu 1.18. Suomen kansantalouden tilinpito vuosina 1948–1964, Tilastollinen päätoimisto, Tilastollisia tiedonantoja n:o 43
Kansantalouden tilinpito 1964–1974/I–II, Tilastotiedotus KT 1974:4
Kansantulotilaston ennakkotietoja, Tilastotiedotus KT 1976:2
- Kuvio 1.19. Kansantalouden tilinpito 1964–1974/I–II, Tilastotiedotus KT 1974:4
Suomen kansantalouden tilinpito vuosina 1948–1964, Tilastollinen päätoimisto, Tilastollisia tiedonantoja N:o 43

II ELINOLOSUHDELOHKOT

2. VÄESTÖ

Väestön rakenne

- Kuvio 2.1. Väestölaskenta 1950, SVT VI C
Väestönmuutokset, SVT VI A
Kunnittainen väestöennuste 1975–2010, Tilastotiedotus VÄ 1975:12
- Taulu 2.2. Suomen tilastollinen vuosikirja
Väestölaskenta 1950, 1960 ja 1970, SVT VI C
Väkiluku iän ja sukupuolen mukaan lääneittäin ja kunnittain 31.12.1974, Tilastotiedotus VÄ 1975:14
Tilastokeskus, Väestötilastotoimisto

De olika sektorernas ekonomiska resurser och deras fördelning

- Tabell 1.11. Inkomstfördelning 1966–1974, Statistikcentralen, Undersökningar nr 37
Statistikcentralen, Byrån för nationalräkenskaper
- Tabell 1.12. Nationalbokföring i Finland åren 1948–1964, Statistiska centralbyrån, Statistiska meddelanden nr 43
Nationalbokföring 1964–1974/I–II, Statistisk rapport KT 1974:4
Förhandsuppgifter om nationalinkomststatistiken, Statistisk rapport KT 1976:2

Privata sektorn

- Tabell 1.13. Inkomstfördelningens utveckling II, åren 1960–1972, Statistikcentralen, Undersökningar nr 27, 1974-års prisnivå beräknad enligt nämnda undersökning
Statistikcentralen, Byrån för nationalräkenskaper
- Tabell 1.14. Industristatistik, Del I, FOS XVIII A
- Tabell 1.15. Centraliseringskommitténs betänkande, Kommittébeträktande 1972:A6
- Tabell 1.16. Statistisk årsbok för Finland
Jordbrukstyrelsen

Offentliga sektorn

- Tabell 1.17. Statistisk årsbok för Finland
- Tabell 1.18. Nationalbokföring i Finland åren 1948–1964, Statistiska centralbyrån, Statistiska meddelanden nr 43
Nationalbokföring 1964–1974/I–II, Statistisk rapport KT 1974:4
Förhandsuppgifter om nationalinkomststatistiken, Statistisk rapport 1976:2
- Figur 1.19. Nationalbokföring i Finland åren 1948–1964, Statistiska centralbyrån, Statistiska meddelanden nr 43
Nationalbokföring 1964–1974/I–II, Statistisk rapport KT 1974:4

II LEVNADSFÖRHÅLLANDESEKTORER

2. BEFOLKNING

Befolkningens struktur

- Figur 2.1. Folkräkningen 1950, FOS VI C
Befolkningsrörelsen, FOS VI A
Befolkningsprognos kommunvis 1975–2010, Statistisk rapport VÄ 1975:12
- Tabell 2.2. Statistisk årsbok för Finland
Folkräkningen 1950, 1960 och 1970, FOS VI C
Folkmängden efter ålder och kön länsvis och kommunvis 31.12.1973, Statistisk rapport VÄ 1975:14
Statistikcentralen, Byrån för befolkningsstatistik

Taulu 2.3. Väestölaskenta 1950 ja 1970, SVT VI C
Kunnittainen väestöennuste 1975–2010,
Tilastotiedotus VÄ 1975:12

Taulu 2.4. Väestölaskenta 1970, SVT VI C

Taulu 2.5. Väestölaskenta 1970, SVT VI C

Luonnollinen väestönkasvu ja muuttoliike

Taulu 2.6. Väestönmuutokset, SVT VI A
Väestönmuutosten ennakkotietoja lään-
neittäin, seutukaava-alueittain ja kunnit-
tain vuonna 1974, Tilastotiedotus VÄ
1975:2
Tilastokeskus, Väestötilastotoimisto

Kuvio 2.7. Väestönmuutokset, SVT VI A

Kuvio 2.8. Väestönmuutokset, SVT VI A

Taulu 2.9. Väestönmuutokset, SVT VI A

Kuvio 2.10. Folkmängdens förändringar 1970, 1973,
Sveriges officiella statistik, Statistiska
meddelanden 1975:2

Kuvio 2.11. Väestönmuutokset, SVT VI A
Väestönmuutosten ennakkotietoja lään-
neittäin, seutukaava-alueittain ja kunnit-
tain vuonna 1974, Tilastotiedotus VÄ
1975:2

Ruokakunnat ja perheet

Taulu 2.12. Väestölaskenta 1970, SVT VI C

Taulu 2.13. Väestölaskenta 1960 ja 1970, SVT VI C
Arkistotaulu n:o 123

Taulu 2.14. Väestölaskenta 1970, SVT VI C

Taulu 2.15. Väestölaskenta 1970, SVT VI C

Taulu 2.16. Suomen tilastollinen vuosikirja
Väestönmuutokset, SVT VI A
Tilastokeskus, Väestötilastotoimisto

Taulu 2.17. Härö, A., Koskela, R., Rasimus, A.: Lail-
iset raskaudenkeskeytykset Suomessa
1970–1973, Sosiaalinen aikakauskirja
1974, 4

3. TYÖOLOJAT

Työvoimavarat

Kuvio 3.1. Ristimäki, T.: Suomen työvoimatiedus-
telu. Menetelmät ja tulokset vuosina
1959–1969, Tilastokeskus, Tilastollisia
tiedonantoja n:o 48
Työvoimatiedustelu 1974, Tilastotiedotus
TY 1975:18
Väestölaskenta 1970, SVT VI C
Tilastokeskus, Väestötilastotoimisto

Kuvio 3.2. Työvoimatiedustelu 1974, Tilastotiedotus
TY 1975:18

Kuvio 3.3. Väestölaskenta 1950 ja 1970, SVT VI C

Tabell 2.3. Folkräkningen 1950 och 1970, FOS VI C
Befolkningsprognos kommunvis
1975–2010, Statistisk rapport VÄ
1975:12

Tabell 2.4. Folkräkningen 1970, FOS VI C

Tabell 2.5. Folkräkningen 1970, FOS VI C

Den naturliga folkökningen och flytt- ningsrörelsen

Tabell 2.6. Befolkningsrörelsen, FOS VI A
Preliminära uppgifter om befolknings-
rörelsen efter län, Regionplaneområden
och kommuner år 1974, Statistisk
rapport VÄ 1975:2
Statistikcentralen, Byrån för befolknings-
statistik

Figur 2.7. Befolkningsrörelsen, FOS VI A

Figur 2.8. Befolkningsrörelsen, FOS VI A

Tabell 2.9. Befolkningsrörelsen, FOS VI A

Figur 2.10. Folkmängdens förändringar 1970, 1973,
Sveriges officiella statistik, Statistiska
meddelanden 1975:2

Figur 2.11. Befolkningsrörelsen, FOS VI A
Preliminära uppgifter om befolknings-
rörelsen efter län, Regionplaneområden
och kommuner år 1974, Statistisk
rapport VÄ 1975:2

Hushåll och familjer

Tabell 2.12. Folkräkningen 1970, FOS VI C

Tabell 2.13. Folkräkningen 1960 och 1970, FOS VI C
Arkivtabell nr. 123

Tabell 2.14. Folkräkningen 1970, FOS VI C

Tabell 2.15. Folkräkningen 1970, FOS VI C

Tabell 2.16. Statistisk årsbok för Finland
Befolkningsrörelsen, FOS VI A
Statistikcentralen, Byrån för befolknings-
statistik

Tabell 2.17. Härö, A., Koskela, R., Rasimus, A.:
Legala aborter i Finland under åren
1970–1973, Social tidskrift 1974, 4

3. ARBETSFÖRHÅLLANDEN

Arbetskraftsresurser

Figur 3.1. Ristimäki, T.: Arbetskraftsenkäten i
Finland. Metoder och resultat för åren
1959–1969, Statistikcentralen, Statis-
tiska meddelanden nr 48
Arbetskraftsenkäten 1974, Statistisk
rapport TY 1975:18
Folkräkningen 1970, FOS VI C
Statistikcentralen, Byrån för befolknings-
statistik

Figur 3.2. Arbetskraftsenkäten 1974, Statistik
rapport TY 1975:18

Figur 3.3. Folkräkningen 1950 och 1970, FOS VI C

Työllisten ja ammatissa toimivien rakenne

- Kuvio 3.4. Ristimäki, T.: Suomen työvoimatiedustelu. Menetelmät ja tulokset vuosina 1959–1969, Tilastokeskus, Tilastollisia tiedonantoja n:o 48
Tilastotiedotukset TY 1973:17, TY 1973:21, TY 1974:15 ja TY 1975:18
- Kuvio 3.5. Väestölaskenta 1970, SVT VI C
- Kuvio 3.6. Väestölaskenta 1970, SVT VI C
- Taulu 3.7. Väestölaskenta 1960 ja 1970, SVT VI C
- Kuvio 3.8. Väestölaskenta 1960 ja 1970, SVT VI C

Työttömyys

- Taulu 3.9. Ristimäki, T.: Suomen työvoimatiedustelu. Menetelmät ja tulokset vuosina 1959–1969, Tilastokeskus, Tilastollisia tiedonantoja n:o 48
Työvoimatiedustelu 1970–1974, Tilastotiedotukset TY 1973:17, TY 1973:21, TY 1974:15 ja TY 1975:18
Tilastokeskus, Työvoimatilastotoimisto
- Taulu 3.10. Työvoimakatsaus 1971, 1 ja 1975, 2, Työvoimaministeriö, Suunnitteluosasto
- Kuvio 3.11. Työvoimakatsaus 1975, 1, Työvoimaministeriö, Suunnitteluosasto
- Kuvio 3.12. Työvoimakatsaus 1971, 1 ja 1975, 2, Työvoimaministeriö, Suunnitteluosasto

Työolosuhteet

- Kuvio 3.13. Työolosuhdetiedustelu, Koetutkimus 1972, Tilastokeskuksen muistio n:o 17
- Taulu 3.14. Ailio, Liisa: Naisia yö- ja vuorotyössä, Sosiaalisia erikoistutkimuksia, SVT XXXII, alunperin Köppä, T. – Visuri, A-M.: Vuorotyötutkimus, Yleisradion PTS-tutkimuksia 7/1970
- Taulu 3.15. Työolosuhdetiedustelu, koetutkimus 1972, Tilastokeskuksen muistio n:o 17
- Taulu 3.16. Suomen Työnantajain Keskusliitto (STK)
- Taulu 3.17. Työvoimatiedustelu 1972–1974, Tilastotiedotukset TY 1973:17, TY 1974:15 ja TY 1975:18
- Taulu 3.18. Työolosuhdetiedustelu, koetutkimus 1972, Tilastokeskuksen muistio n:o 17
- Taulu 3.19. Työtapaturmat, SVT XXVI A
- Kuvio 3.20. Työolosuhdetiedustelu, Koetutkimus 1972, Tilastokeskuksen muistio n:o 17

Strukturen av sysselsatta och yrkesverksamma

- Figur 3.4. Ristimäki, T.: Arbetskraftsenkäten i Finland. Metoder och resultat för åren 1959–1969, Statistikcentralen, Statistiska meddelanden nr 48
Statistiska rapporter TY 1973:17, TY 1973:21, TY 1974:15 och TY 1975:18
- Figur 3.5. Folkräkningen 1970, FOS VI C
- Figur 3.6. Folkräkningen 1970, FOS VI C
- Tabell 3.7. Folkräkningen 1960 och 1970, FOS VI C
- Figur 3.8. Folkräkningen 1960 och 1970, FOS VI C

Arbetslöshet

- Tabell 3.9. Ristimäki, T.: Arbetskraftsenkäten i Finland. Metoder och resultat för åren 1959–1969. Statistikcentralen, Statistiska meddelanden nr 48
Arbetskraftsenkäten 1970–1974, Statistiska rapporter TY 1973:17, TY 1973:21, TY 1974:15 och TY 1975:18
Statistikcentralen, Byrån för arbetskraftsstatistik
- Tabell 3.10. Arbetskraftsöversikt 1971, 1 och 1975, 2, Arbetskraftsministeriet, Planeringsavdelningen
- Figur 3.11. Arbetskraftsöversikt 1975, 1, Arbetskraftsministeriet, Planeringsavdelning
- Figur 3.12. Arbetskraftsöversikt 1971, 1 och 1975, 2, Arbetskraftsministeriet, Planeringsavdelningen

Arbetsförhållanden

- Figur 3.13. Undersökning av arbetsförhållanden, Provundersökning 1972, Statistikcentralen, Promemoria nr 17
- Tabell 3.14. Ailio, Liisa: Kvinnor i natt- och skiftesarbete, Sociala specialundersökningar, FOS XXXII, Urspr. Köppä, T. – Visuri, A-M.: Undersökning av skiftesarbete, Rundradions LTP-undersökningar 7/1970
- Tabell 3.15. Undersökning av arbetsförhållanden, Provundersökning 1972, Statistikcentralen, Promemoria nr 17
- Tabell 3.16. Arbetsgivarnas i Finland Centraförbund (AFC)
- Tabell 3.17. Arbetskraftsenkäten 1972–1974, Statistiska rapporter TY 1973:17, TY 1974:15 och TY 1975:18
- Tabell 3.18. Undersökning av arbetsförhållanden, Provundersökning 1972, Statistikcentralen, Promemoria nr 17
- Tabell 3.19. Olycksfall i arbete, FOS XXVI A
- Figur 3.20. Undersökning av arbetsförhållanden, Provundersökning 1972, Statistikcentralen, Promemoria nr 17

- Taulu 3.21. Juusela, T., Lähteinen, M., Penttilä, A.: Työtapaturmat, työntekijäin ominaisuudet ja tapaturmien sattumisajankohta, Sosiaalisia erikoistutkimuksia, SVT XXXII
Työtapaturmat, SVT XXVI A
- Kuvio 3.22 Juusela, T., Lähteinen, M., Penttilä, A.: Työtapaturmat, työntekijäin ominaisuudet ja tapaturmien sattumisajankohta, Sosiaalisia erikoistutkimuksia, SVT XXXII
Työtapaturmat, SVT XXVI A

4. TULONJAKO

Kotitalouksien välinen tulojen ja kulutuksen jakautuminen

- Kuvio 4.1. Tulonjaon kehityspiirteitä vuosina 1955–1968, Tilastokeskus, Tutkimuksia n:o 12
Tilastokeskus, Hint- ja tulotilasto-toimisto
- Taulu 4.2. Kotitaloustiedustelu 1966 ja 1972
- Taulu 4.3. Tulonjako, 1966–1974, Tilastokeskus, Tutkimuksia n:o 37
Kotitaloustiedustelu 1971
- Taulu 4.4. Kotitaloustiedustelu 1966 ja 1971
- Taulu 4.5. Kotitaloustiedustelu 1971
- Taulu 4.6. Kotitaloustiedustelu 1966 ja 1971
- Taulu 4.7. Kotitaloustiedustelu 1966 ja 1971
- Taulu 4.8. Tilastokatsauksia

Yksityisten tulonsaajien välinen tulojen jakautuminen ja verotus

- Kuvio 4.9. Tulo- ja omaisuustilasto, SVT IV B
- Taulu 4.10. Tulonjako, 1966–1974, Tilastokeskus, Tutkimuksia n:o 37
Väestölaskenta 1970, SVT VI C
- Kuvio 4.11. Tulo- ja omaisuustilasto, SVT IV B
- Taulu 4.12. Tulonjako, 1966–1974, Tilastokeskus, Tutkimuksia n:o 37
- Kuvio 4.13. Tulo- ja omaisuustilasto, SVT IV B
- Kuvio 4.14. Tulo- ja omaisuustilasto, SVT IV B

Varallisuuden jakautuminen

- Taulu 4.15. Tulo- ja omaisuustilasto, SVT IV B
- Taulu 4.16. Tulo- ja omaisuustilasto, SVT IV B

- Tabell 3.21. Juusela, T., Lähteinen, M., Penttilä, A.: Olycksfall i arbetet, arbetstagarnas egenskaper och tidpunkten för olycksfall (endast på finska), Sociala specialundersökningar, FOS XXXII
Olycksfall i arbete, FOS XXVI A
- Figur 3.22 Juusela, T., Lähteinen, M., Penttilä, A.: Olycksfall i arbetet, arbetstagarnas egenskaper och tidpunkten för olycksfall (endast på finska), Sociala specialundersökningar, FOS XXXII
Olycksfall i arbete, FOS XXVI A

4. INKOMSTFÖRDELNING

Fördelningen av inkomster och konsumtion mellan hushåll

- Figur 4.1. Drag i inkomstfördelningens utveckling, åren 1955–1968, Statistikcentralen, Undersökningar nr 12
Statistikcentralen, Byrån för pris- och inkomststatistik
- Tabell 4.2. Hushållsbudgetundersökning 1966 och 1971
- Tabell 4.3. Inkomstfördelning, 1966–1974 Statistikcentralen, Undersökningar nr 37
Hushållsbudgetundersökning 1971
- Tabell 4.4. Hushållsbudgetundersökning 1966 och 1971
- Tabell 4.5. Hushållsbudgetundersökning 1971
- Tabell 4.6. Hushållsbudgetundersökning 1966 och 1971
- Tabell 4.7. Hushållsbudgetundersökning 1966 och 1971
- Tabell 4.8. Statistiska översikter

Inkomstfördelningen mellan enskilda inkomsttagare och beskattningen

- Figur 4.9. Inkomst- och förmögenhetsstatistik, FOS IV B
- Tabell 4.10. Inkomstfördelning, 1966–1974 Statistikcentralen, Undersökningar nr 37
Folkräkningen 1970, FOS VI C
- Figur 4.11. Inkomst- och förmögenhetsstatistik, FOS IV B
- Tabell 4.12. Inkomstfördelning, 1966–1974, Statistikcentralen, Undersökningar nr 37
- Figur 4.13. Inkomst- och förmögenhetsstatistik, FOS IV B
- Figur 4.14. Inkomst- och förmögenhetsstatistik, FOS IV B

Förmögenhetens fördelning

- Tabell 4.15. Inkomst- och förmögenhetsstatistik, FOS IV B
- Tabell 4.16. Inkomst- och förmögenhetsstatistik, FOS IV B

5. TERVEYS

Terveyden taso

- Kuvio 5.1. Tilastokatsauksia
Tilastokeskus, Väestötilastotoimisto
- Kuvio 5.2. Suomen tilastollinen vuosikirja
Kuolleisuus- ja eloonjäämislukuja
1971–1973, Tilastotiedotukset VÄ
1974:13, VÄ 1975:9 ja VÄ 1975:25
- Taulu 5.3. Kuolleisuus- ja eloonjäämistauluja, SVT
VI A
- Kuvio 5.4. Lääkintöhallitus
- Taulu 5.5. Kuolemansyyt, SVT VI B
- Taulu 5.6. World Health Statistics Annual 1972.
Volume I, World Health Organization
- Taulu 5.7. Kalimo, E., Purola, T.: Sairastavuuden
ammattialoittainen vaihtelu työvoima- ja
eläkepolittisena ongelmana.
Sosiaaliturvan tutkimuslaitos, Kansan-
eläkelaitoksen julkaisusarja M:14/1970
- Kuvio 5.8. Kansaneläkelaitoksen tilastollinen vuosi-
kirja, Kansaneläkelaitoksen julkaisuja
T1:10
- Kuvio 5.9. Kansaneläkelaitoksen tilastollinen vuosi-
kirja, Kansaneläkelaitoksen julkaisuja
T1:10
- Kuvio 5.10. Kansaneläkelaitoksen tilastollinen vuosi-
kirja, Kansaneläkelaitoksen julkaisuja
T1:10
- Kuvio 5.11. Kansaneläkelaitoksen tilastollinen vuosi-
kirja, Kansaneläkelaitoksen julkaisuja
T1:10

Sairauksien hoito ja ehkäisy

- Kuvio 5.12. Lääkintöhallitus
- Kuvio 5.13. Kansaneläkelaitoksen tilastollisia vuosi-
katsauksia – Aluetilastot T3:3B
Kansaneläkelaitos, Tilastotoimisto
- Kuvio 5.14. Lääkintöhallitus
- Taulu 5.15. Suomen tilastollinen vuosikirja
Väkiluku iän ja sukupuolen mukaan lää-
neittäin ja kunnittain 31.12.1974, Tilas-
totiedotus VÄ 1976:6
Lääkintöhallitus
- Taulu 5.16. Tuberkuloosi ja keuhkosairaudet, Suo-
men tuberkuloosin vastustamisyhdistys
ry., Vuosikirja 1976
- Taulu 5.17. Yleinen terveyden- ja sairaanhoito, SVT
XI
Kansanterveysyö 1973, Lääkintöhallitus
Lääkintöhallitus
Väestölaskenta 1960 ja 1970, SVT VI C
Väestönmuutokset, SVT VI A
- Taulu 5.18. Lääkintöhallitus
- Kuvio 5.19. Suomen tilastollinen vuosikirja
Maatalouden taloudellinen tutkimuslaitos
Oy Alko Ab

5. HÄLSA

Hälsonivån

- Figur 5.1. Statistiska översikter
Statistikcentralen, Byrån för befolknings-
statistik
- Figur 5.2. Statistisk årsbok för Finland
Dödlighets- och livslängdstal 1971–1973,
Statistiska rapporter VÄ 1974:13, VÄ
1975:9 och VÄ 1975:25
- Tabell 5.3. Dödlighets- och livslängdstabeller, FOS
VI A
- Figur 5.4. Medicinalstyrelsen
- Tabell 5.5. Dödsorsaker, FOS VI B
- Tabell 5.6. World Health Statistics Annual 1972,
Volume I, World Health Organisation
- Tabell 5.7. Kalimo, E., Purola, T.: Occupation and
morbidity. (endast på finska)
Institutet på socialtrygghet, Folkpensions-
anstaltens publikationsserie M:14/1970
- Figur 5.8. Statistisk årsbok för Folkpensionsan-
stalten, Folkpensionsanstaltens publi-
kationer T1:10
- Figur 5.9. Statistisk årsbok för Folkpensionsan-
stalten, Folkpensionsanstaltens publi-
kationer T1:10
- Figur 5.10. Statistisk årsbok för Folkpensionsan-
stalten, Folkpensionsanstaltens publi-
kationer T1:10
- Figur 5.11. Statistisk årsbok för Folkpensionsan-
stalten, Folkpensionsanstaltens publi-
kationer T1:10

Vård och förebyggande av sjukdomar

- Figur 5.12. Medicinalstyrelsen
- Figur 5.13. Folkpensionsanstaltens statistiska årsöver-
sikter – Områdestatistik T3:3B
Folkpensionsanstalten, Statistiska byrån
- Figur 5.14. Medicinalstyrelsen
- Tabell 5.15. Statistisk årsbok för Finland
Folkmängden efter ålder och kön länsvis
och kommunvis 31.12.1974, Statistisk
rapport VÄ 1976:6
Medicinalstyrelsen
- Tabell 5.16. Tuberkulos och lungsjukdomar. Före-
ningen för tuberkulosens bekämpande i
Finland RF, Årsbok 1976
- Tabell 5.17. Allmän hälso- och sjukvård, FOS XI
Folkhäsoarbete 1973, Medicinalstyrelsen
Medicinalstyrelsen
Folkräkningen 1960 och 1970, FOS VI C
Befolkningsrörelsen, FOS VI A
- Tabell 5.18. Medicinalstyrelsen
- Figur 5.19. Statistisk årsbok för Finland
Lantbruksekonomiska forsknings-
anstalten
Oy Alko Ab

6. KOULUTUS JA TUTKIMUS

Väestön koulutusrakenne

- Kuvio 6.1. Väestölaskenta 1970, SVT VI C
Väestön koulutusrakenne 31.12.1972,
Tilastotiedotus KO 1975:2
- Kuvio 6.2. Väestön koulutusrakenne 31.12.1972,
Tilastotiedotus KO 1975:2
- Kuvio 6.3. Väestön koulutusrakenne 31.12.1972,
Tilastotiedotus KO 1975:2
- Kuvio 6.4. Väestön koulutusrakenne 31.12.1972,
Tilastotiedotus KO 1975:2
- Kuvio 6.5. Väestölaskenta 1950 ja 1970, SVT VI C
- Kuvio 6.6. Väestölaskenta 1950 ja 1970, SVT VI C

Koulutuspalvelut ja väestön koulutukseen osallistuminen

- Taulu 6.7. Suomen tilastollinen vuosikirja
Väestömuutokset, SVT VI A
Väestölaskenta 1950, 1960 ja 1970, SVT VI C
Kansanopetus, SVT X
Korkeakoulut, SVT XXXVIII
Väestöennusteet 1973–2000, Tilastokeskus, Tilastollisia tiedonantoja n:o 52
Tilastotiedotukset KO 1971:14, KO 1974:15, KO 1974:17, KO 1975:5 ja KO 1975:7
Koulutusrakennekomitean mietintö, Komiteamietintö 1969:A13
Tilastokeskus, Koulutustilastotoimisto
- Taulu 6.8. Tilastotiedotukset KO 1974:15, KO 1975:4 ja KO 1975:5
- Taulu 6.9. Ennakotietoja korkeakouluopiskelijain lukumäärästä syyslukukaudella 1974, Tilastotiedotus KO 1974:17
- Taulu 6.10. Suomen tilastollinen vuosikirja
- Taulu 6.11. Korkeakoulut, SVT XXXVII
- Taulu 6.12. Tilastotiedotukset KO 1971:18, KO 1971:20, KO 1972:4, KO 1974:15, KO 1974:17 ja KO 1975:4
Tilastokeskus, Koulutustilastotoimisto
- Kuvio 6.13. Suomen tilastollinen vuosikirja
Tilastotiedotukset KO 1974:15, KO 1974:16, KO 1971:19, KO 1972:4 ja KO 1975:4
Oppikoulut 1971/1972, SVT IX
Tilastokeskus, Koulutustilastotoimisto
- Taulu 6.14. Korkeakoulujen ja ammatillisten oppilaitosten pyrkijämäärä ja päällekkäishakeminen vuonna 1972, tilastotiedotus KO 1975:3
- Taulu 6.15. Ammatillisen koulutuksen tilantarvetyöryhmän mietintö, Komiteamietintö 1974:151
- Taulu 6.16. Kouluhallitus
Ammattikasvatushallitus
Tilastokeskus, Koulutustilastotoimisto

6. UTBILDNING OCH FORSKNING

Befolkningens utbildningsstruktur

- Figur 6.1. Folkräkningen 1970, FOS VI C
Befolkningens utbildningsstruktur 31.12.1972, Statistisk rapport KO 1975:2
- Figur 6.2. Befolkningens utbildningsstruktur 31.12.1972, Statistisk rapport KO 1975:2
- Figur 6.3. Befolkningens utbildningsstruktur 31.12.1972, Statistisk rapport KO 1975:2
- Figur 6.4. Befolkningens utbildningsstruktur 31.12.1972, Statistisk rapport KO 1975:2
- Figur 6.5. Folkräkningen 1950 och 1970, FOS VI C
- Figur 6.6. Folkräkningen 1950 och 1970, FOS VI C

Utbildningstjänster och befolkningens deltagande i utbildning

- Tabell 6.7. Statistisk årsbok för Finland
Befolkningsrörelser, FOS VI A
Folkräkningen 1950, 1960 och 1970, FOS VI C
Folkundervisningen, FOS X
Högskolorna, FOS XXXVII
Befolkningsprognoser 1973–2000, Statistikcentralen, Statistiska meddelanden nr 52
Statistiska rapporter KO 1971:14, KO 1974:15, KO 1974:17, KO 1975:5 och KO 1975:7
Utbildningsstrukturkommitténs betänkande, Kommittébeträskande 1969:A13
Statistikcentralen, Byrån för utbildningsstatistik
- Tabell 6.8. Statistiska rapporter KO 1974:15, KO 1975:4 och KO 1975:5
- Tabell 6.9. Förhandsuppgifter om antalet högskolestuderande höstterminen 1974, Statistik rapport KO 1974:17
- Tabell 6.10. Statistisk årsbok för Finland
- Tabell 6.11. Högskolorna, FOS XXXVII
- Tabell 6.12. Statistiska rapporter KO 1971:8, KO 1971:20, KO 1972:4, KO 1974:15, KO 1974:17 och KO 1975:4
Statistikcentralen, Byrån för utbildningsstatistik
- Figur 6.13. Statistisk årsbok för Finland
Statistiska rapporter KO 1974:15, KO 1974:16, KO 1971:19, KO 1972:4 och KO 1975:4
Läroverken 1971/1972, FOS IX
Statistikcentralen, Byrån för utbildningsstatistik
- Tabell 6.14. Inträdessökande och antagna vid yrkesutbildningsanstalter och dubbel inträdessökning år 1972, Statistisk rapport KO 1975:3
- Tabell 6.15. Beträskande avgivet av arbetsgruppen för utredning av yrkesutbildningens behov, av ytrymmen, (endast på finska), Kommittébeträskande 1974:151
- Tabell 6.16. Skolstyrelsen
Yrkesutbildningsstyrelsen
Statistikcentralen, Byrån för utbildningsstatistik

- Tutkimusolot**
- Kuvio 6.17. Tutkimustoiminta, SVT XXXVIII
Taulu 6.18. Lemola, T. ym.: Valtion tiedepolitiikka. Tutka-projektin raportti 2, Suomen Akatemia

7. SOSIAALITURVA

Toimeentuloturva

Sairaus

- Taulu 7.1. Sosiaalihuolto, SVT XXI B
Sosiaalihallitus, Suunnittelu- ja tilasto-toimisto
- Kuvio 7.2. Kansaneläkelaitoksen tilastollinen vuosikirja, Kansaneläkelaitoksen julkaisuja T1:10
- Taulu 7.3. Kansaneläkelaitoksen tilastollinen vuosikirja, Kansaneläkelaitoksen julkaisuja T1:10

Opiskelu

- Taulu 7.4. Soininen, S.S.: Opintokustannustutkimus 1973, Valtion opintotukikeskuksen julkaisuja
Valtion opintotukikeskus

Työttömyys

- Kuvio 7.5. Työvoimakatsaus 1971, 1 ja 1975, 2, Työvoimaministeriö, Suunnitteluosasto

Eläkkeet

- Taulu 7.6. Kansaneläkelaitoksen tilastollinen vuosikirja, Kansaneläkelaitoksen julkaisuja T1:10
- Taulu 7.7. Valtiokonttorin eläkkeenmaksutoimisto Kunnallisen eläkelaitoksen toimintakertomus vuodelta 1974
Eläketurvakeskus
- Kuvio 7.8. Kansaneläkelaitoksen tilastot
- Taulu 7.9. Kansaneläkelaitoksen tilastot
- Kuvio 7.10. Kansaneläkelaitoksen tilastot
- Taulu 7.11. Kansaneläkelaitoksen tilastot
- Kuvio 7.12. Kansaneläkelaitoksen tilastollinen vuosikirja, Kansaneläkelaitoksen julkaisuja T1:10
- Kuvio 7.13. Kansaneläkelaitoksen tilastollinen vuosikirja, Kansaneläkelaitoksen julkaisuja T1:10

Huoltoapu

- Kuvio 7.14. Huoltoapu, SVT XXIA

Forskningsförhållanden

- Figur 6.17. Forskningsverksamheten, FOS XXXVIII
Tabell 6.18. Lemola, T. mm.: Statens vetenskaps-politik, Projektsrapport nr 2, (endast på finska)

7. SOCIALSKYDD

Existensskydd

Sjukdom

- Tabell 7.1. Socialvård, FOS XXI B
Socialstyrelsen, Byrån för planering och statistik
- Figur 7.2. Statistisk årsbok för Folkpensionsanstalten, Folkpensionsanstaltens publikationer T1:10
- Figur 7.3. Statistisk årsbok för Folkpensionsanstalten, Folkpensionsanstaltens publikationer T1:10

Studier

- Tabell 7.4. Soininen, S.S.: Undersökning rörande studiekostnader år 1973, Statens Studiestödscentralens publikationer
Statens studiestödscentral

Arbetslöshet

- Figur 7.5. Arbetskraftsöversikt 1971, 1 och 1975, 2, Arbetskraftsministeriet, Planeringsavdelningen

Pensioner

- Tabell 7.6. Statistisk årsbok för Folkpensionsanstalten, Folkpensionsanstaltens publikationer T1:10
- Tabell 7.7. Statskontoret, Byrån för pensionsutbetalning
Kommunala pensionsanstaltens verksamhetsberättelse från år 1974
Pensionsskyddscentralen
- Figur 7.8. Folkpensionsanstaltens statistik
- Tabell 7.9. Folkpensionsanstaltens statistik
- Figur 7.10. Folkpensionsanstaltens statistik
- Tabell 7.11. Folkpensionsanstaltens statistik
- Figur 7.12. Statistisk årsbok för Folkpensionsanstalten, Folkpensionsanstaltens publikationer T1:10
- Figur 7.13. Statistisk årsbok för Folkpensionsanstalten, Folkpensionsanstaltens publikationer T1:10

Socialhjälp

- Figur 7.14. Socialhjälp, FOS XXI A

Sosiaalipalvelut

Lapset ja perheet

- Kuvio 7.15. Sosiaalihallitus, Suunnittelu- ja tilasto-
toimisto
Kuvio 7.16. Sosiaalihallitus, Suunnittelu- ja tilasto-
toimisto
Taulu 7.17. Sosiaalihuoltotilaston vuosikirja, SVT
XXIB
Sosiaalihallitus, Suunnittelu- ja tilasto-
toimisto
Taulu 7.18. Kodinhoitoapu, SVT XXI A

Vanhukset

- Taulu 7.19. Sosiaalihuoltotilaston vuosikirja, SVT
XXI B
Sosiaalihallitus, Suunnittelu- ja tilasto-
toimisto
Kuvio 7.20. Sosiaalihallitus, Suunnittelu- ja tilasto-
toimisto

Sosiaalimenot

- Taulu 7.21. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö

8. ASUMINEN

Asuntojen määrä ja tyyppi

- Kuvio 8.1. Väestölaskenta 1950, 1960 ja 1970, SVT
VI C
Kuvio 8.2. Suomen tilastollinen vuosikirja
Tilastokatsauksia
Asuntohallitus
Taulu 8.3. Asuntotuotanto, SVT XVIII D
Taulu 8.4. Väestölaskenta 1970, SVT VI C

Asumistiheys ja asuntojen varustetaso

- Taulu 8.5. Heikkonen, E.: Katsaus eräisiin asunto-
poliittisen suunnittelun perusteisiin,
Taloudellinen Suunnittelukeskus
Kuvio 8.6. Väestölaskenta 1950, 1960 ja 1970, SVT
VI C
Tukiainen-Pankakoski, T.: Ahtaasti asu-
misen levinneisyys Suomessa vuonna
1970, Helsingin yliopisto, Sosiaali-
politiikan laitos, Tutkimuksia
Kuvio 8.7. Väestölaskenta 1960 ja 1970, SVT VI C
Suomen tilastollinen vuosikirja
Kuvio 8.8. Tukiainen-Pankakoski, T.: Ahtaasti asu-
misen levinneisyys Suomessa vuonna
1970, Helsingin yliopisto, Sosiaali-
politiikan laitos, Tutkimuksia

Sociaa tjänster

Barn och familjer

- Figur 7.15. Socialstyrelsen, Byrån för planering och
statistik
Figur 7.16. Socialstyrelsen, Byrån för planering och
statistik
Tabell 7.17. Socialvårdsstatistisk årsbok, FOS XXI B
Socialstyrelsen, Byrån för planering och
statistik
Tabell 7.18. Hemvårdshjälp, FOS XXI A

Äldringar

- Tabell 7.19. Socialvårdsstatistisk årsbok, FOS XXI B
Socialstyrelsen, Byrån för planering och
statistik
Figur 7.20. Socialstyrelsen, Byrån för planering och
statistik

Socialutgifter

- Tabell 7.21. Social- och hälsovårdsministeriet

8. BOENDE

Bostädernas antal och typ

- Figur 8.1. Folkräkningen 1950, 1960 och 1970,
FOS VI C
Figur 8.2. Statistisk årsbok för Finland
Statistiska översikter
Bostadsstyrelsen
Tabell 8.3. Bostadsproduktionsstatistik, FOS XVIII D
Tabell 8.4. Folkräkningen 1970, FOS VI C

Boendetäthet och bostädernas utrustningsnivå

- Tabell 8.5. Heikkonen, E.: Översikt av vissa grunder
för den bostadspolitiska planeringen,
(endast på finska), Ekonomiska planerings-
centralen
Figur 8.6. Folkräkningen 1950, 1960 och 1970, FOS
VI C
Tukiainen-Pankakoski, T.: Ahtaasti asu-
misen levinneisyys Suomessa vuonna
1970 (Trångboddhet i Finland år 1970,
endast på finska) Helsingfors universitet,
Socialpolitiska institutionen, Undersök-
ningar
Figur 8.7. Folkräkningen 1960 och 1970, FOS VI C
Statistisk årsbok för Finland
Figur 8.8. Tukiainen-Pankakoski, T.: Ahtaasti asu-
misen levinneisyys Suomessa vuonna
1970 (Tångboddhet i Finland år 1970,
endast på finska) Helsingfors universitet,
Socialpolitiska institutionen, Undersök-
ningar

- Kuvio 8.9. Väestölaskenta 1950, 1960 ja 1970, SVT VIC
- Kuvio 8.10. Tukiainen-Pankakoski, T.: Ahtaasti asuminen levinneisyys Suomessa vuonna 1970, Helsingin yliopisto, Sosiaalipoliittikan laitos, Tutkimuksia

Asuinhuoneistojen hallintaperuste ja asumiskustannukset

- Kuvio 8.11. Väestölaskenta 1950, 1960 ja 1970, SVT VIC
- Kuvio 8.12. Kansantalouden tilinpito 1964–1974/I–II, Tilastotiedotus KT 1974:4
- Taulu 8.13. Kotitaloustiedustelu 1971

9. YMPÄRISTÖ

Maa

- Taulu 9.1. Metsätilastollinen vuosikirja, SVT XVII A Suomen tilastollinen vuosikirja
- Taulu 9.2. Maa- ja metsätalousministeriö, Luonnonvarainhoitotoimisto
- Taulu 9.3. Metsätilastollinen vuosikirja, SVT XVII A

Vesi

- Taulu 9.4. Vesihallituksen tiedotus n:o 63
- Taulu 9.5. Vesihallituksen toimintakertomus 1973
- Taulu 9.6. Tekniikka 1974:9
- Kuvio 9.7. Vesiensuojelun periaatteet vuoteen 1985, Vesihallituksen tutkimuksia
- Vesihallituksen esite Water Resources, Helsinki 1976
- Kuvio 9.8. Vesihallituksen toimintakertomus 1973

Ilma

- Kuvio 9.9. Ilmatieteen laitos
- Energian kulutus, myrkkujen käyttö, säteily
- Taulu 9.10. Kauppa- ja teollisuusministeriö, Energiaosasto
- Taulu 9.11. Vesihallituksen tiedotus n:o 66
- Taulu 9.12. Säteilyturvallisuuslaitos
- Taulu 9.13. Säteilyturvallisuuslaitos

10. KULTTUURI, TIEDONVÄLITYS JA VAPAA-AIKA

Ajankäyttö ja vapaa-aika

- Taulu 10.1. Sauri, T., Soramäki, M.: Ennakkotietoja suomalaisväestön ajankäyttöä koskevasta tutkimuksesta, Oy Yleisradio Ab, PTS-elin sarja C 2/1976
- Oy Yleisradio Ab
- Taulu 10.2. Kotitaloustiedustelu 1971

- Figur 8.9. Folkräkningen 1950, 1960 och 1970, FOS VIC

- Figur 8.10. Tukiainen-Pankakoski, T.: Ahtaasti asuminen levinneisyys Suomessa vuonna 1970 (Trångboddhet i Finland år 1970, endast på finska) Helsingfors universitet, Socialpolitiska institutionen, Undersökningar

Bostadslägenheternas upplåtelseform och boendekostnader

- Figur 8.11. Folkräkningen 1950, 1960 och 1970, FOS VIC
- Figur 8.12. Nationalbokföring 1964–1974/I–II, Statistisk rapport KT 1974:4
- Tabell 8.13. Hushållsbudgetundersökning 1971

9. MILJÖ

Marken

- Tabell 9.1. Skogstatistisk årsbok, FOS XVII A
- Statistisk årsbok för Finland
- Tabell 9.2. Jord- och skogsbruksministeriet, Byrån för värden av naturtillgångarna
- Tabell 9.3. Skogsstatistisk årsbok, FOS XVII A

Vattnet

- Tabell 9.4. Vattenstyrelsens rapport nr 63
- Tabell 9.5. Vattenstyrelsens verksamhetsberättelse 1973
- Tabell 9.6. Tekniikka 1974:9
- Figur 9.7. Vattenvårdens principer till år 1974, Vattenstyrelsens undersökningar
- Vattenstyrelsens publikation Water Resources, Helsingfors 1976
- Figur 9.8. Vattenstyrelsens verksamhetsberättelse 1973

Luften

- Figur 9.9. Meteorologiska institutet
- Energiförbrukningen, användningen av gifter, strålning
- Tabell 9.10. Handels- och industriministeriet, Energiavdelningen
- Tabell 9.11. Vattenstyrelsens rapport nr 66
- Tabell 9.12. Strålsäkerhetsinstitutet
- Tabell 9.13. Strålsäkerhetsinstitutet

10. KULTUR, INFORMATION, FRITID

Användning av tiden och fritid

- Tabell 10.1. Sauri, T., Soramäki, M.: Ennakkotietoja suomalaisväestön ajankäyttöä koskevasta tutkimuksesta (Förhandsuppgifter om hur finländarna använder sin fritid, endast på finska), Rundradion, LSP-verksamhet serie C2/1976
- Rundradion
- Tabell 10.2. Hushållsbudgetundersökning 1971

Lehdet, radio ja tv, kirjallisuus

- Taulu 10.3. Suomen tilastollinen vuosikirja
 Kuvio 10.4. Suomen tilastollinen vuosikirja
 Kuvio 10.5. Suomen tilastollinen vuosikirja
 Helsingin yliopiston kirjaston vapaakap-
 paletoimisto
 Taulu 10.6. Suomen tilastollinen vuosikirja
 Kouluhallitus, Tilastotoimisto
 Suhola, S.: Kirjastoautokäsikirja, 1975
 Taulu 10.7. Kouluhallitus, Tilastotoimisto
 Tilastokeskus, Väestötilastotoimisto

Elokuvat, teatteri, musiikki, museot

- Kuvio 10.8. Keto, J.: Elokuvalippujen kysyntä ja
 siihen vaikuttaneet tekijät Suomessa
 1915–1972
 Suomen tilastollinen vuosikirja
 Kuvio 10.9. Suomen tilastollinen vuosikirja
 Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliitto ry.
 Kuvio 10.10. Haapanen, U.: Suomalaisten äänilevyjen
 luettelo, Suomen äänitearkiston julkaisut
 n:o 1–3, 5–9
 Taulu 10.11. Suomen Elokuvasäätiö
 Teatterikeskus ry.
 Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliitto
 ry., toimintakertomus
 Suomen Sinfoniaorkesterit ry., toiminta-
 kertomus
 Museovirasto

Ravintolat ja lomanvietto

- Taulu 10.12. Oy Alko Ab, Vuosikirja 1973
 Taulu 10.13. Suomalaisten lomatottumukset, Matkai-
 lun edistämiskeskus (MEK) A:1 1975

**11. YHTEISKUNNALLINEN OSALLISTU-
MINEN****Yhteiskunnallisten asioiden seuraaminen**

- Kuvio 11.1. Suomen tilastollinen vuosikirja
 Tilastokeskus, Tiedotustoimisto
 Taulu 11.2. Haapasalo, J.: Suomalaiset joukkotie-
 dotuksen käyttäjinä. Oy Yleisradio Ab,
 PTS-elin, Sarja B 11/1974
 Taulu 11.3. Soramäki, M.: Yleisradion vaaliohjelmat
 syyskesällä 1975. Oy Yleisradio Ab,
 PTS-elin, Sarja B 2/1976

Järjestötoimintaan osallistuminen

- Taulu 11.4. Kotitaloustiedustelu 1971
 Taulu 11.5. Kotitaloustiedustelu 1971

Tidningar, radio och tv, litteratur

- Tabell 10.3. Statistisk årsbok för Finland
 Figur 10.4. Statistisk årsbok för Finland
 Figur 10.5. Statistisk årsbok för Finland
 Helsingfors universitets biblioteks fri-
 exemplarsbyrå
 Tabell 10.6. Statistisk årsbok för Finland /
 Skolstyrelsen, Statistiska byrån
 Suhola, S.: Handbok för biblioteksbyrå,
 1975 (endast på finska)
 Tabell 10.7. Skolstyrelsen, Statistiska byrån
 Statistikcentralen, Byrån för befolknings-
 statistik

Biografer, teater, musik, museer

- Figur 10.8. Keto, J.: Efterfrågan på biografbiljetter
 och faktorer som inverkar härpå i Finland
 1915–1972
 Statistisk årsbok för Finland
 Figur 10.9. Statistisk årsbok för Finland
 Finska Teaterorganisationernas Central-
 förbund rf.
 Figur 10.10. Haapanen, U.: Suomalaisten äänilevyjen
 luettelo, (Förteckning över finska gram-
 mofonskivor), Finlands fonogramarkivs
 publikationer nr. 1–3, 5–9
 Tabell 10.11. Finlands Filmstiftelse
 Teatercentrum Rf
 Finska Teaterorganisationernas Central-
 förbund rf., Verksamhetsberättelse
 Suomen Sinfoniaorkesterit ry., Verksam-
 hetsberättelse
 Museiverket

Restauranger och semesterfirande

- Tabell 10.12. Oy Alko Ab, Årsbok 1973
 Tabell 10.13. Finländernas semesteranor, Centralen för
 turistfrämjande A:1 1975

11. SOCIALT DELTAGANDE**Intresse för samhällsfrågor**

- Figur 11.1. Statistisk årsbok för Finland
 Statistikcentralen, Informationsbyrån
 Tabell 11.2. Haapasalo, J.: Finländarna som användare
 av masskommunikation(endast på finska),
 Rundradion LPS-verksamhet, Serie B 11/
 1974
 Tabell 11.3. Soramäki, M.: Yleisradion vaaliohjelmat
 syyskesällä 1975. (Rundradions val-
 program hösten 1975, endast på finska),
 Rundradion LSP-verksamhet, Serie
 B 2/1976

6. Deltagande i organisationsverksamhet

- Tabell 11.4. Hushållsbudgetundersökning 1971
 Tabell 11.5. Hushållsbudgetundersökning 1971

Työmarkkinajärjestöt ja työtaistelut

- Taulu 11.6. Suomen tilastollinen vuosikirja
Akava ry.
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö ry. (SAK)
Suomen Teknisten Toimihenkilöjärjestöjen Keskusliitto (STTK)
- Taulu 11.7. Työtaistelut, Tilastotiedotus TY 1976:12

Poliittiset puolueet ja vaalit

- Taulu 11.8. Tilastotietoja naisten asemasta, Tasa-arvoasiain neuvottelukunta, Valtioneuvoston kanslian julkaisuja 1975:5
- Taulu 11.9. Suomen tilastollinen vuosikirja
- Kuvio 11.10. Ennakkotietoja vuoden 1975 kansanedustajain vaaleista, Tilastotiedotus OI 1975:6
Tilastokeskus, Väestötilastotoimisto

12. OIKEUSLOLOT JA YLEINEN TURVALISUUS**Rikokset**

- Taulu 12.1. Suomen tilastollinen vuosikirja
Poliisin ja tullin tietoon tulleet rikokset, päihtyneenä säilöönnotetut ja pysäköintivirheet vuosina 1973–1974, Tilastotiedotus OI 1975:2
Tilastokeskus, Väestötilastotoimisto
- Taulu 12.2. Suomen tilastollinen vuosikirja
Rikollisuus, Tuomioistuinten tutkimat rikokset, SVT XXIII B
- Kuvio 12.3. Rikollisuustilanne 1974, Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos

Rikosten uhrin

- Taulu 12.4. Rikosvahingot 1974, Tilastotiedotus OI 1976:4
- Taulu 12.5. Rikosvahingot 1974, Tilastotiedotus OI 1976:4

Rikolliset ja rangaistukset

- Taulu 12.6. Rikollisuus, Tuomioistuinten tutkimat rikokset, SVT XXVIII B
Väkiluku iän ja sukupuolen mukaan lääneittäin ja kunnittain 31.12.1973, Tilastotiedotus VÄ 1975:14
- Taulu 12.7. Oikeusministeriö, Vankeinhoito-osasto
- Taulu 12.8. Oikeusministeriö, Vankeinhoito-osasto

Oikeuslaitoksen toiminta

- Taulu 12.9. Tuomioistuinten toiminta, SVT XXIII C
- Taulu 12.10. Tuomioistuinten toiminta, SVT XXIII C

Arbetsmarknadsorganisationer och arbetskonflikter

- Tabell 11.6. Statistisk årsbok för Finland
Akava rf.
Finlands Fackförbunds Centralorganisation rf. (FFC)
Finlands Tekniska Funktionärsorganisationers Centralförbund rf. (FTFC)
- Tabell 11.7. Arbetskonflikter, Statistisk rapport TY 1976:12

Politiska partier och val

- Tabell 11.8. Statistics about women in Finland (endast på finska o. engelska) Delegationen på jämlikhet, Statsrådetskansliis publikationer 1975:5
- Tabell 11.9. Statistisk årsbok för Finland
- Figur 11.10. Förhandsuppgifter om 1975 års riksdagsmannaval, Statistisk rapport OI 1975:6
Statistikcentralen, Byrån för befolkningsstatistik

12. RÄTTSLIGA FÖRHÅLLANDEN OCH ALLMÄN SÄKERHET**Brott**

- Tabell 12.1. Statistisk årsbok för Finland
Brott som kommit till polisens och tullens kännedom, berusade som tagits i förvar och parkeringsfel åren 1973–1974, Statistisk rapport OI 1975:2
Statistikcentralen, Byrån för befolkningsstatistik
- Tabell 12.2. Statistisk årsbok för Finland
Brottslighet, vid domstolar rannsakade brott, FOS XXIII B
- Figur 12.3. Abstract. Criminality in Finland. Rättspolitiska forskningsinstitutet

Offer för brott

- Tabell 12.4. Brottskador 1974, Statistisk rapport OI 1976:4
- Tabell 12.5. Brottskador 1974, Statistisk rapport OI 1976:4

Brottslingar och straff

- Tabell 12.6. Brottslighet, vid domstolar rannsakade brott, FOS XXIIIB
Folkmängden efter ålder och kön länsvis och kommunvis 31.12.1973, Statistisk rapport VÄ 1975:14
- Tabell 12.7. Justitieministeriet, Fångvårdsavdelningen
- Tabell 12.8. Justitieministeriet, Fångvårdsavdelningen

Rättsväsendets verksamhet

- Tabell 12.9. Domstolarnas verksamhet, FOS XXIII C
- Tabell 12.10. Domstolarnas verksamhet, FOS XXIII C

Yleinen turvallisuus

- Kuvio 12.11. Suomen tilastollinen vuosikirja
Liikennetilastollinen vuosikirja, SVT XXXVI
- Taulu 12.12. Sisäasiainministeriö, Poliisiosasto
- Taulu 12.13. Sisäasiainministeriö, Pelastusosasto
- Taulu 12.14. Sisäasiainministeriö, Pelastusosasto
- Taulu 12.15. Taskutietoa maanpuolustuksesta, Pääesikunnan tiedotusosaston julkaisu

III ERÄITÄ TASA-ARVOISUUTEEN LIITTYVIÄ TEKIJÖITÄ

13. Alueiden välinen tasa-arvoisuus ja liikenneolot

- Kuvio 13.1. Väestölaskenta 1970, SVT VI C
- Taulu 13.2. Sosiaalhallitus, Suunnittelu- ja tilasto-toimisto
Oppikoulut syyslukukaudella 1974, Tilastotiedotus KO 1974:15
Vuonna 1974 ammatillisiin oppilaitoksiin sekä kansanopistoihin ja kansankorkakouluihin pyrkineet ja otetut, Tilastotiedotus KO 1975:4
Lääkintöhallitus
Kouluhallitus, Tilastotoimisto
Suomen tilastollinen vuosikirja
Teatterikeskus ry.
Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliitto ry.
Tilastokeskus, Hinta- ja tulotilasto-toimisto
- Taulu 13.3. Kasvukeskuspoliittisen jaoston mietintö. Kehitysalueiden neuvottelukunta, Kasvukeskuspoliittinen jaosto, Valtioneuvoston kanslian julkaisuja 1974:2
- Kuvio 13.4. Lind, Mäenpää, Puustinen, Simola: Kuntien kalleustutkimus 1974, Tilastokeskus, Tutkimuksia n:o 31
- Kuvio 13.5. Väestölaskenta 1970, SVT VI C
- Taulu 13.6. Posti- ja lennätinlaitos
Suomen tilastollinen vuosikirja
Tilastokeskus, Väestötilastotoimisto
- Kuvio 13.7. Moottoriajoneuvot 1974, Tilastotiedotus LI 1975:34
- Taulu 13.8. Moottoriajoneuvot 1974, Tilastotiedotus LI 1975:34
Tilastokeskus, Väestötilastotoimisto
- Taulu 13.9. Liikenneministeriön hallinnonalan yleissuunnitelma vuosille 1976–1980, Liikenneministeriö 1974–12–10

Allmän säkerhet

- Figur 12.11. Statistisk årsbok för Finland
Samfärdselstatistisk årsbok, FOS XXXVI
- Tabell 12.12. Ministeriet för inrikesärenden, Polisavdelningen
- Tabell 12.13. Ministeriet för inrikesärendena, Rädningsavdelning
- Tabell 12.14. Ministeriet för inrikesärendena, Rädningsavdelning
- Tabell 12.15. Finlands försvar i ett nötskal (endast på finska) Huvudstabens informationsavdelnings publikation

III FAKTORER I ANSLUTNING TILL JÄMLIKHET

13. Jämlikheten mellan regioner och trafikförhållanden

- Figur 13.1. Folkräkningen 1970, FOS VI C
- Tabell 13.2. Socialstyrelsen, Byrån för planering och statistik
Läroverken höstterminen 1974, Statistisk rapport KO 1974:15
Inträdessökande och antagna vid yrkesutbildningsanstalter samt folkhögskolor och folkakademier år 1974, Statistisk rapport KO 1975:4
Medicinalstyrelsen
Skolstyrelsen, Statistiska byrån
Statistisk årsbok för Finland
Teatercentrum rf.
Finska Teaterorganisationernas Centralförbund rf.
Statistikcentralen, Byrån för pris- och inkomststatistik
- Figur 13.3. Utvecklingspunktsektionens betänkande. Delegationer på utvecklingsområdena, Utvecklingspunktsektionen, Statsrådets kanslis publikationer 1974:2
- Figur 13.4. Lind, Mäenpää, Puustinen, Simola: Kommunernas dyrhetsundersökning, Statistikcentralen, Undersökningar nr 31
- Figur 13.5. Folkräkningen 1970, FOS VI C
- Tabell 13.6. Post- och telegrafverket
Statistisk årsbok för Finland
Statistikcentralen, Byrån för befolkningsstatistik
- Figur 13.7. Motorfordonen 1974, Statistisk rapport LI 1975:34
- Tabell 13.8. Motorfordonen 1974, Statistisk rapport LI 1975:34
Statistikcentralen, Byrån för befolkningsstatistik
- Tabell 13.9. Översiktsplan för trafikministeriets förvaltningsområdet för åren 1976–1980, Trafikministeriet 1974–12–10, (endast på finska)

14. Sukupuolten ja ikäryhmien välinen tasa-arvo

- Taulu 14.1. Väestön koulutusrakenne 31.12.1972, Tilastotiedotus KO 1975:2
Taulu 14.2. Väestölaskenta 1970, SVT VI C
Taulu 14.3. Väestölaskenta 1970, SVT VI C
Taulu 14.4. Tulonjako, 1966–1974, Tilastokeskus, Tutkimuksia n:o 37
Kuvio 14.5. Tulo- ja omaisuusveroaineisto 1970
Taulu 14.6. Tulonjako, 1966–1974, Tilastokeskus, Tutkimuksia n:o 37
Taulu 14.7. Työvoimakatsaus 1975, 1, Työvoimaministeriö, Suunnitteluosasto
Taulu 14.8. Työvoimakatsaus 1975, 1, Työvoimaministeriö, Suunnitteluosasto
Taulu 14.9. Suomen tilastollinen vuosikirja Vaalitulasto, SVT XXIX B Tilastokeskus, Väestötilastotoimisto
Taulu 14.10. Tilastotietoja naisten asemasta, Tasa-arvoasiain neuvottelukunta, Valtioneuvoston kanslian julkaisuja 1975:5

15. Kielellisten ja etnisten ryhmien välinen tasa-arvo

- Taulu 15.1. Väestölaskenta 1970, SVT VI C
Taulu 15.2. Väestölaskenta 1970, SVT VI C
Taulu 15.3. Väestölaskenta 1970, SVT VI C

14. Jämlikheten mellan könen och åldersgrupper

- Tabell 14.1. Befolkningens utbildningsstruktur 31.12.1972, Statistisk rapport KO 1975:2
Tabell 14.2. Folkräkningen 1970, FOS VI C
Tabell 14.3. Folkräkningen 1970, FOS VI C
Tabell 14.4. Inkomstfördelning, 1966–1974 Statistikcentralen, Undersökningar nr 37
Figur 14.5. Inkomst- och förmögenhetsskattmaterial 1970
Tabell 14.6. Inkomstfördelning, 1966–1974 Statistikcentralen, Undersökningar nr 37
Tabell 14.7. Arbetskraftsöversikt 1975, 1, Arbetskraftsministeriet, Planeringsavdelningen
Tabell 14.8. Arbetskraftsöversikt 1975, 1, Arbetskraftsministeriet, Planeringsavdelningen
Tabell 14.9. Statistisk årsbok för Finland Valstatistiken, FOS XXIXB Statistikcentralen, Byrån för befolkningsstatistik
Tabell 14.10. Statistics about women in Finland (endast på finska o. engelska). Delegationen för jämlikhet, Statsrådetskanslis publikationer 1975:5

15. Jämlikheten mellan språkliga och etniska grupper

- Tabell 15.1. Folkräkningen 1970, FOS VI C
Tabell 15.2. Folkräkningen 1970, FOS VI C
Tabell 15.3. Folkräkningen 1970, FOS VI C

LIITE 3
BILAGA
APPENDIX

LUOKITUKSET
KLASSIFICERINGAR
CLASSIFICATIONS

Sosioekonominen luokitus

Sosioekonominen luokitus, johon myös palkansaajien jako toimihenkilöihin ja työntekijöihin perustuu, rakentuu YK:n suositusten pohjalle. Sosioekonominen ryhmitys on muodostettu yhdistämällä ammatti- ja ammatti-asetietoja. Eräät ryhmät, kuten jako toimihenkilöihin ja työntekijöihin, eivät ole selvärajaisia. Tämä koskee erityisesti eräitä kaupan, liikenteen ja palvelusten ammatteja.

Toimialaluokitus

Toimialaluokitus muodostaa yleisen järjestelmän erityyppisten tuotantotoimintaa harjoittavien yksikköjen luokittelua varten. Näistä yksiköistä ovat tilasto-yksiköinä keskeisiä toimipaikka ja yritys. Ne luokitellaan yksikön pääasiallisesti harjoittaman tuotantotoiminnan lajin mukaan.

Koulutusluokittelu

Koulutusasteen mittaaminen perustuu lähinnä koulutusaikaan. Pelkästään kouluvuosien lukumäärällä sitä ei voida kuitenkaan mitata, vaan huomioon on joissakin tapauksissa otettu myös mahdolliset pohjakoulutusvaatimukset, koulutusprosessin yleinen luonne ja suhde muihin koulutusryhmiin.

Koulutusasteen luokittelu näkyy seuraavasta taulukosta:

Socioekonomisk klassificering

Den socioekonomiska klassificeringen på vilken även löntagarnas indelning i funktionärer och arbetare baserar sig bygger på FN:s rekommendationer. Den socioekonomiska grupperingen har bildats genom att uppgifter om yrke och yrkesställning sammanslås. Vissa grupper, såsom indelningen i funktionärer och arbetare är inte entydiga. Detta gäller främst yrken inom handel, samfärdsel och service.

Näringsgrensindelningen

Näringsgrensindelningen bildar ett generellt system för klassificering av olika enhetstyper vilka bedriver produktionsverksamhet. Av dessa enheter är arbetsstället och företaget de centrala som statistiska enheter. De klassificeras enligt den typ av produktionsverksamhet som enheten i huvudsak bedriver.

Utbildningsklassificering

Mätningen av utbildningsnivån baserar sig närmast på utbildningstiden. Enbart antalet skolår har dock inte kunnat användas vid mätningen, utan även eventuella krav på grundutbildning, utbildningsprocessens allmänna karaktär och förhållande till andra utbildningsgrupper har beaktats.

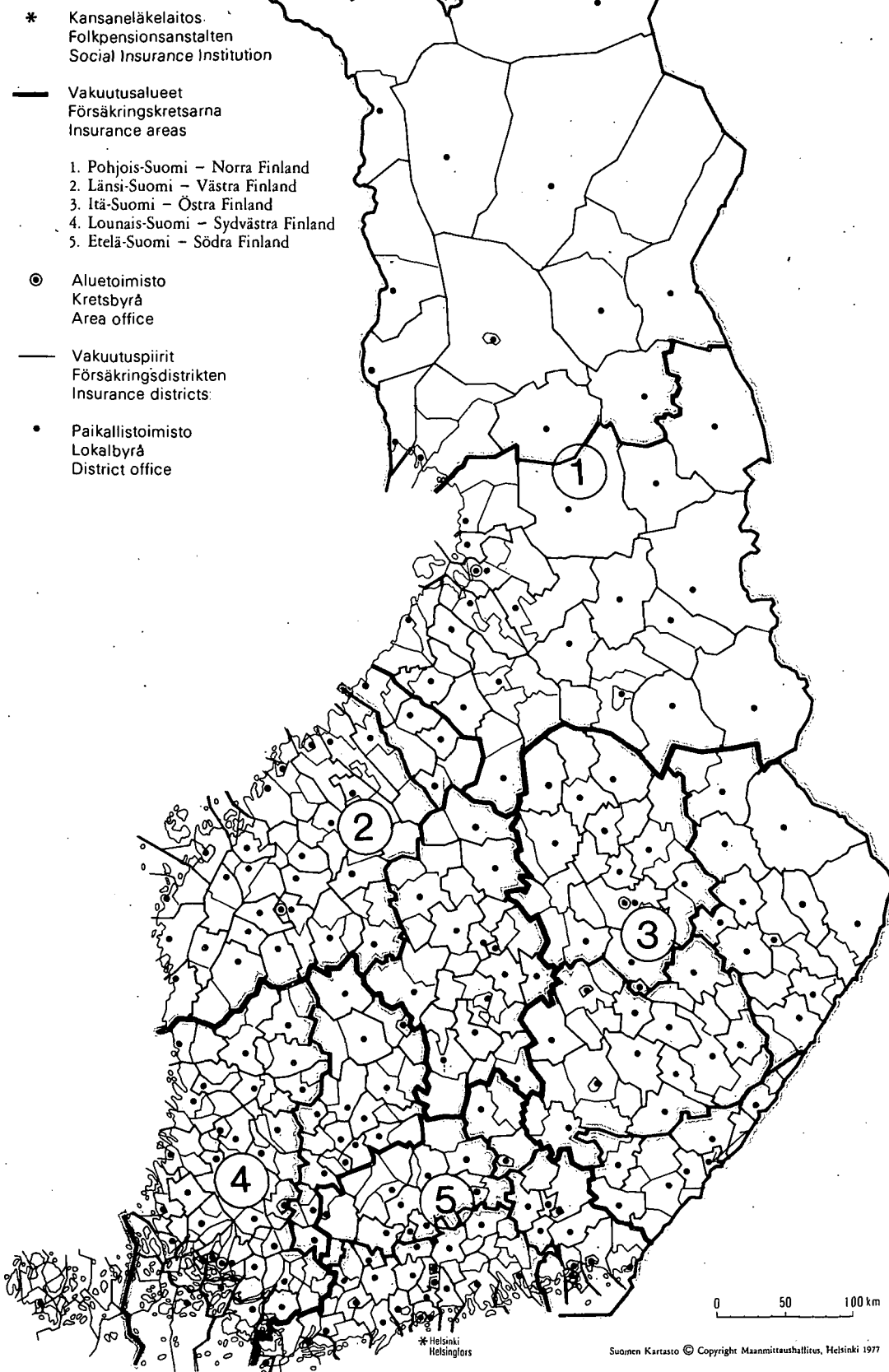
Klassificeringen av utbildningsnivån framgår av följande tabell:

Koulutusaste Utbildningsnivå	Kouluvuosien lukumäärä Antal skolår	Esimerkiksi Exempel
Perusasteen koulutus Utbildning på grundstadiet Alempi perusaste Lägre grundstadiet Ylempi perusaste Högre grundstadiet	1–9 vuotta 1–9 år Alle 9 vuotta Under 9 år Noin 9 vuotta Cirka 9 år	Kansa- ja kansalaiskoulu Folk- och medborgarskola Keski- ja peruskoulututkinto Mellan- och grundskoleexamen
Keskiasteen koulutus Utbildning på mellanstadiet Alempi keskiaste Lägre mellanstadiet Ylempi keskiaste Högre mellanstadiet	Noin 10–12 vuotta Cirka 10–12 år Noin 10–11 vuotta Cirka 10–11 år Noin 12 vuotta Cirka 12 år	Ammattikoulu, kauppakoulu Yrkesskola, handelsskola Ylioppilastutkinto, teknillinen koulu, sairaanhoitaja Studentexamen, teknisk skola, sjuksköterska
Korkean asteen koulutus Utbildning på högstadiet Alin korkea-aste Lägstä högstadiet Alempi kand.aste Lägre kandidatnivå Ylempi kand.aste Högre kandidatnivå Tutkijakoulutus tai vastaava Forskarutbildning eller motsvarande	Vähintään 13 vuotta Minst 13 år Noin 13–14 vuotta Cirka 13–14 år Noin 15 vuotta Cirka 15 år Vähintään 16 vuotta Minst 16 år Ylemmän kand.asteen suorittaneille annettava koulutus Utbildning för högre kandidatnivå	Lastentarhanopettaja, insinööri (keskikoulupohj.) Barnträdgårdslärarinna, ingenjör (på mellanskolebas) Hum.kand., ekonomi Hum.kand., ekonom Fil.kand., dipl.ins. Fil.kand., dipl.ing. Fil.tri, tekn.tri Fil.dr., tekn.dr.

Kansaneläkelaitoksen aluejaot
Folkpensionsanstaltens områdesindelningar
Social Insurance Institution areas and districts

1976

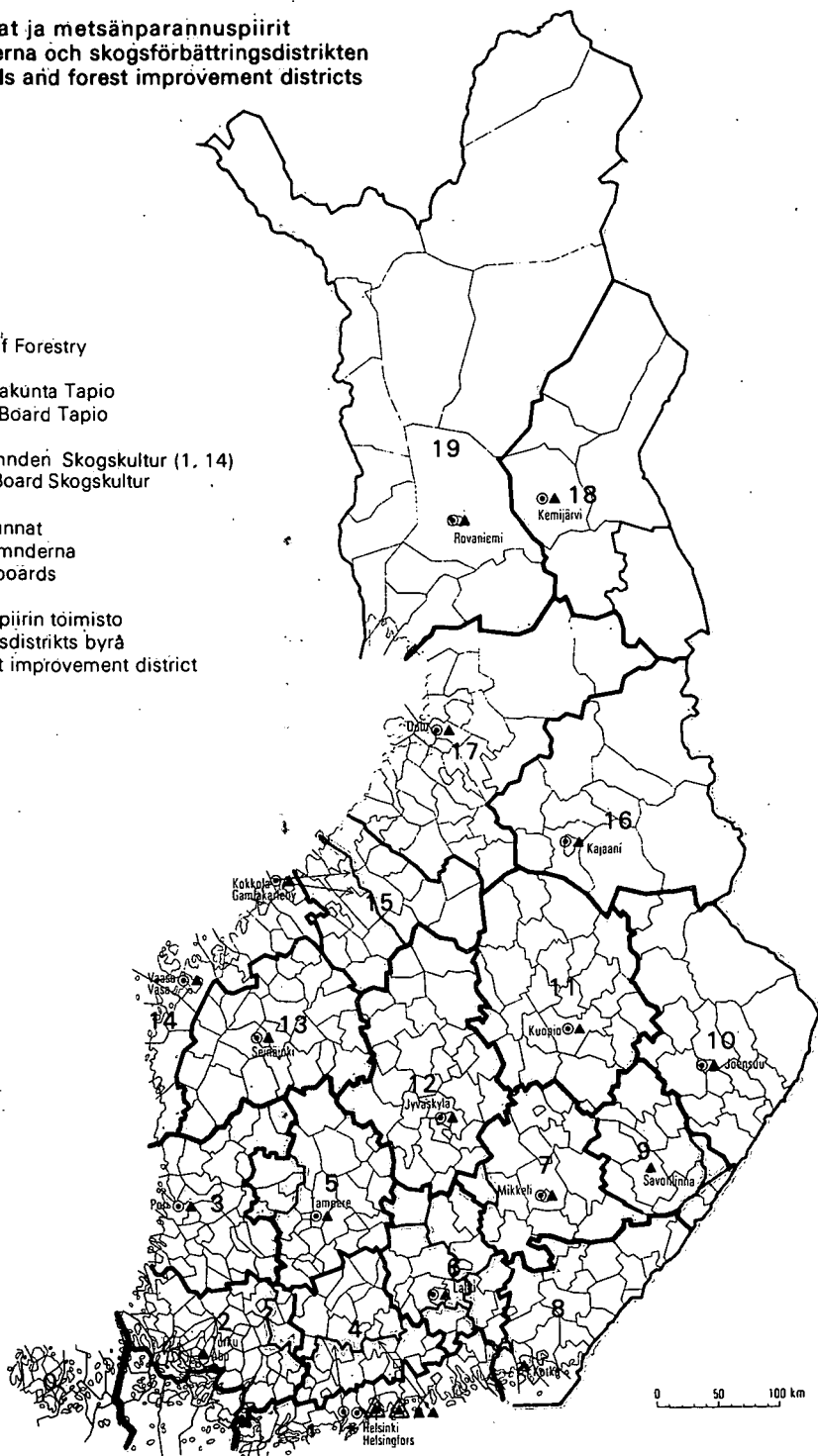
LIITE 3 a
BILAGA 3 a
APPENDIX 3 a

Piirimetsälautakunnat ja metsänparannuspiirit
Distriktsskogsnämnderna och skogsförbättringsdistrikten
District forestry boards and forest improvement districts

1976

- * Metsähallitus
Forststyrelsen
National Board of Forestry
- ▲ Keskusmetsälautakunta Tapio
Central Forestry Board Tapio
- ▲ Centralskogsnämnden Skogskultur (1, 14)
Central Forestry Board Skogskultur
- ▲ Piirimetsälautakunnat
Distriktsskogsnämnderna
District forestry boards
- Metsänparannuspiirin toimisto
Skogsförbättringsdistrikts byrå
Office of a forest improvement district

Piirimetsälautakunnat (pml) • Distriktsskogsnämnderna (dsn) • The district forestry boards (pml, dsn): 1 Helsingfors dsn, 2 Lounais-Suomen pml, 3 Satakunnan pml, 4 Uudenmaan-Hämeen pml, 5 Pirkan-Hämeen pml, 6 Itä-Hämeen pml, 7 Etelä-Savon pml, 8 Etelä-Karjalan pml, 9 Itä-Savon pml, 10 Pohjois-Karjalan pml, 11 Pohjois-Savon pml, 12 Keski-Suomen pml, 13 Etelä-Pohjanmaan pml, 14 Vasa dsn, 15 Keski-Pohjanmaan pml, 16 Kainuun pml, 17 Pohjois-Pohjanmaan pml, 18 Kallio-Suomen pml, 19 Lapin pml.
0 Ålands landskapsstyrelses skogsbruksbyrå.

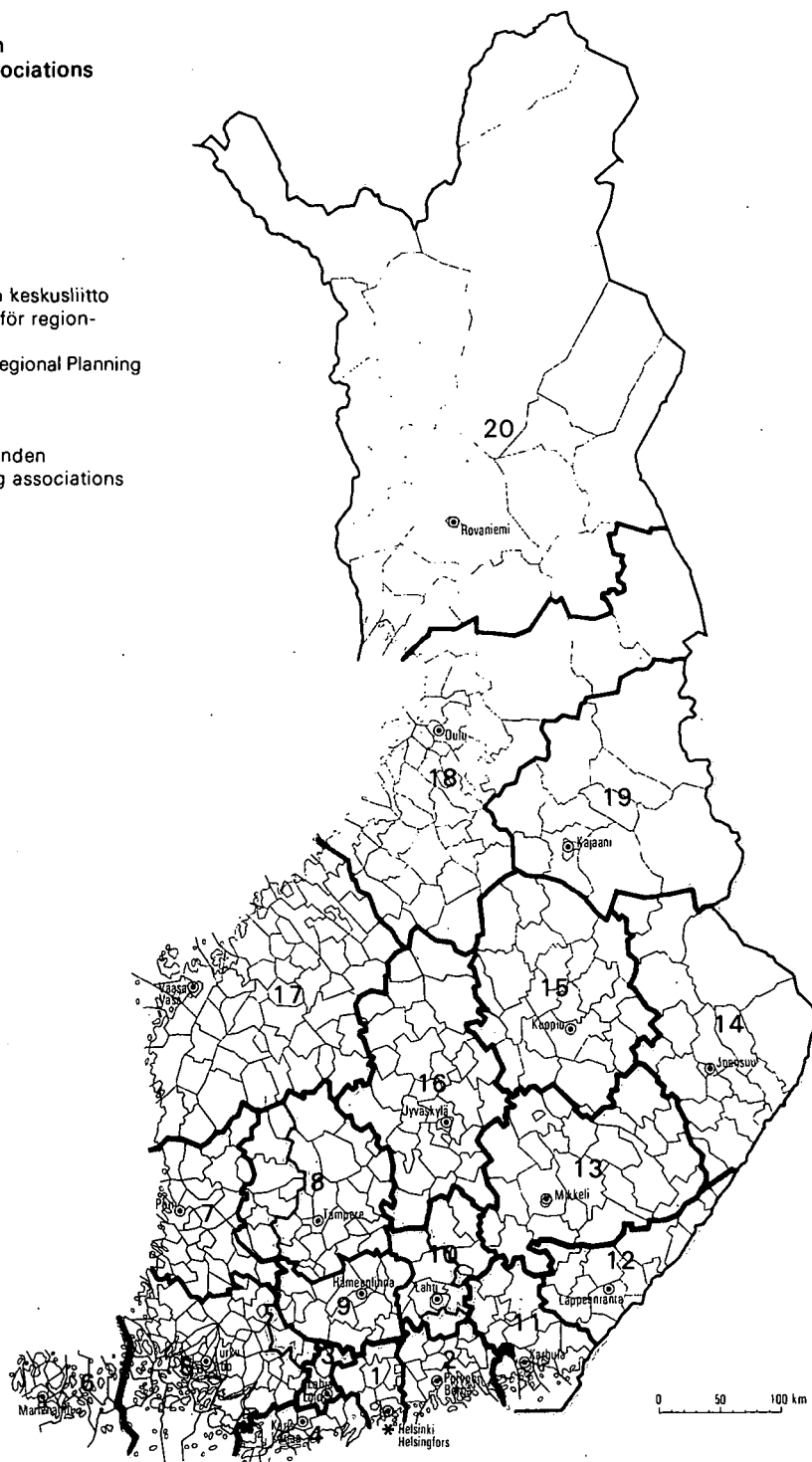
Metsänparannuspiirit (mp) • Skogsförbättringsdistrikten (sd) • The forest improvement districts (mp, sd): 1 Nyländs och Åbolands sd, 2 + 4 Helsingin mp, 3 Porin mp, 5 Tampereen mp, 6 + 8 Lahden mp, 7 + 9 Mikkelin mp, 10 Joensuu mp, 11 Kuopion mp, 12 Jyväskylän mp, 13 Seinäjoen mp, 14 Österbottens sd, 15 Kokkolan mp, 16 Kajaanin mp, 17 Oulun mp, 18 Kemijärven mp, 19 Rovaniemen mp.

Seutukaavaliitot
Regionplansförbunden
Regional planning associations

1976

* Seutusuunnittelun keskusliitto
Centralförbundet för region-
planering
Union of Finnish Regional Planning
Associations

⊙ Seutukaavaliitot
Regionplansförbunden
Regional planning associations

Seutukaavaliitot (skl) - Regionplansförbunden (rpt) - The regional planning associations (skl, rpt): 1 Helsingin skl/Helsingfors rpt, 2 Itä-Uudenmaan skl/Östra Nylands rpt, 3 Länsi-Uudenmaan skl, 4 Västra Nylands rpt/Länna, 5 Varsinais-Suomen skl/Egentliga Finland rpt, 6 Planeringsrådet i landskapet Åland, 7 Satakunnan skl, 8 Tampereen skl, 9 Kanta-Hämeen skl, 10 Päijät-Hämeen skl, 11 Kymenlaakson skl, 12 Etelä-Karjalan skl, 13 Etelä-Savon skl, 14 Pohjois-Karjalan skl, 15 Pohjois-Savon skl, 16 Keski-Suomen skl, 17 Vaasan läänin skl/Rpt för Vasa län, 18 Pohjois-Pohjanmaan skl, 19 Kainuun skl, 20 Lapin skl.

LIITE 3 d
BILAGA 3 d
APPENDIX 3 d

Kehitysaluevyöhykkeet
Utvecklingsområdeszonerna
Development zones

1976

 Lisätukialue (I vyöhyke)
Tilläggsstödsområde (I zonen)
Additional - Support area (zone I)

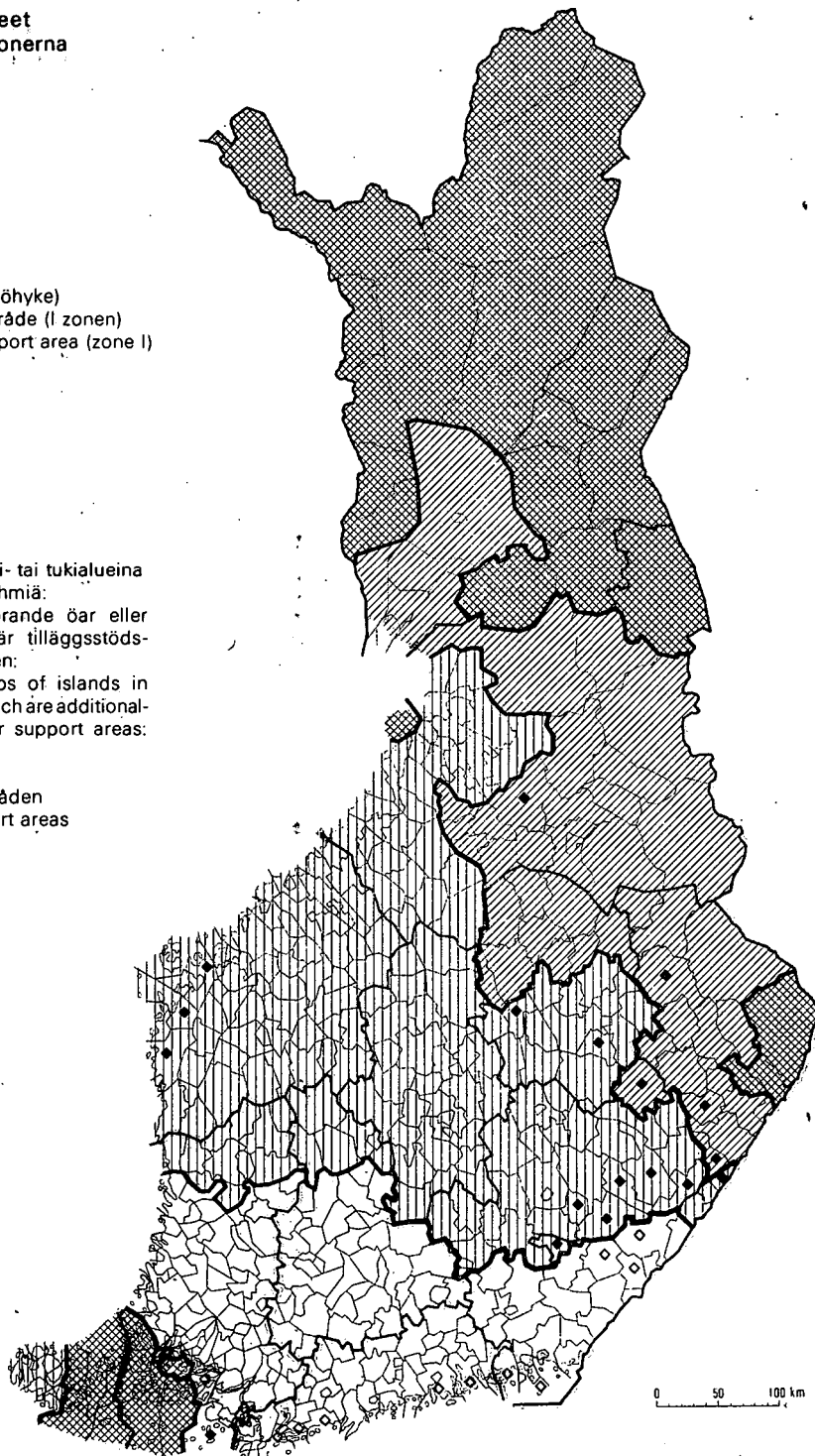
 I vyöhyke:
I zonen:
Zone I:

 II vyöhyke
II zonen
Zone II

Kunnassa lisätuki- tai tukialueina
saaria tai saariryhmiä:
Till kommun hörande öar eller
ögrupper som är tilläggsstöds-
eller stödområden:
Islands or groups of islands in
a municipality which are additional-
support areas or support areas:

◆ lisätukialueita
tilläggsstödsområden
additional-support areas

◇ tukialueita
stödområden
support areas

Kehitysaluevyöhykkeet, saarien ja saariryhmien lisätuki- ja tukialueet - Utvecklingsområdeszoner, öar och ögrupper som är tilläggsstöds- eller stödområden - Development zones, islands and groups of islands that are additional-support areas or support areas.

LIITE 4
BILAGA
APPENDIX

ENGLANNINKIELINEN SANASTO
ENGELSPRÄKIG ORDLISTA
ENGLISH VOCABULARY

Ahtaasti asuttu	<i>Overcrowded</i>
Aikapalkka	<i>Time wages</i>
Alemmat toimihenkilöt	<i>Lower administrative or clerical employees</i>
Alijäämä	<i>Deficit</i>
Alkutuotanto	<i>Primary production</i>
Alue	<i>Region</i>
Ammatillinen koulutus	<i>Occupational education</i>
Ammatissa toimiva	<i>Economically active</i>
Ammattiasema	<i>Occupational status</i>
Ammattitaitoiset tai erikoistuneet työntekijät	<i>Skilled or specialized workers</i>
Asuinhuoneisto	<i>Dwelling-unit</i>
Asumistiheys	<i>Residential density</i>
Asunto, lämpö, valo, voima	<i>Rent, fuel, light and power</i>
Bruttokansantuote tuotantokustannushintaan/ markkinahintaan	<i>Gross domestic product at factor cost/ at market prices</i>
Desiili	<i>Decile</i>
Elinaika	<i>Life</i>
Elinkeino	<i>Industry</i>
Elinkustannusindeksi	<i>Cost-of-living index</i>
Elintaso	<i>Standard of living</i>
Eläke	<i>Pension</i>
Energiäkulutus	<i>Energy consumption</i>
Ennakkotieto	<i>Advance information</i>
Ennuste	<i>Forecast</i>
Etelä-Suomi	<i>Southern Finland</i>
Haja-asutusalue	<i>Sparsely population</i>
Hakkuut	<i>Cuttings</i>
Henkeä kohti	<i>Per capita</i>
Henkilökunta	<i>Personnel</i>
Henkilöluku	<i>Number of persons</i>
Huoltoapu	<i>Social assistance</i>
Ikä	<i>Age</i>
Imeväiskuolleisuus	<i>Infant mortality</i>
Indeksi	<i>Index</i>
Institutionaaliset sektorit	<i>Institutional sectors</i>
Investointitavarat	<i>Investment goods</i>
Jaetut tuotannontekijätulot	<i>Distributed factor income</i>
Jalostus	<i>Secondary production</i>
Jalostusarvo	<i>Value added</i>
Johtajat ja ylemmät toimihenkilöt	<i>Managers and higher administrative and clerical employers</i>
Julkishallinto/Julkinen hallinto	<i>General government</i>
Julkisoikeudelliset eläkkeet	<i>Public legal pensions</i>
Kaikki	<i>All</i>
Kaivannaisteollisuus	<i>Mining and quarrying</i>
Kalastus	<i>Fishing</i>
Kansaneläke	<i>National pension</i>
Kansantalouden tilinpito	<i>National accounting</i>

Kansantulo	National income
Kasvu	Growth
Kauppa	Commerce
Kauppa-, ravitsemis- ja majoitusliikkeet	Trade, hotel and catering trade
Kauppatase	Balance of commerce
Kaupungit ja kauppalat	Urban communes
Keski-ikäinen	Middle-aged
Keskiarvo	Mean
Keskiasteen koulutus	Secondary education
Keskimääräinen	Average
Keskitulot	Average income
Kohti	Per
Kokonaiskysyntä	Total demand
Kokonaistarjonta	Total supply
Kokovuosityöntekijä	Whole year employed
Korkean asteen koulutus	Higher education
Kotitalous/Kotitaloudet	Household/Households
Kotitaloudet ja yksityiset voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	Households and private non-profit institutions
Kotitalouskalusto, -tarvikkeet ja palvelukset	Household goods and services
Kotitaloustiedustelu	Household survey
Koulutus ja virkistys	Education and recreation
Koulutusaste	Level of education
Kuluttajan hintaindeksi	Consumer price index
Kulutusmenot	Consumption expenditure
Kulutustavarat	Consumer goods
Kunnalliset eläkkeet	Communal pensions
Kuntamuoto	Type of commune
Kuolemansyyt	Causes of death
Kuolleet	Killed
Kuolleisuus	Mortality
Käypänä rahana	Current money
Käytettävissä olevat tulot	Disposable income
Lapsi	Child
Lapsiluku	Number of children
Lapsiperhe	Family with children
Liikenne	Transport and communications
Lukumäärä	Number
Luonnollinen väestönkasvu	Natural increase of population
Luonnonsuojelualue	Nature protection area
Lähde	Source
Lääni	Province
Maa- ja vesirakennustoiminta	Earth and water construction
Maalaiskunnat	Rural communes
Maanviljelijät	Farmers
Maassamuutto	Migration
Maatalouden maa	Agricultural land
Maatalous	Agriculture
Maatalousyrittäjät	Farmers
Maksetut tulonsiirrot	Current transfers paid
Maksutase	Balance of payments
Markkinatalousmaat	Market economy countries
Mediaanitulo	Median income
Metsämaa	Forest land
Metsästys	Hunting
Metsätalous	Forestry
Mies/Miehet	Male/Males
Mustalaisväestö	Gipsy population
Muu	Other

Muutos
Muuttoliike
Nainen/Naiset
Nettotuotannontekijätulot

Ohjattu perhepäivähoito
Omaisuusrikokset
Omaisuuksutulot
Opiskelija
Osuus

Pahoinkipitelyrikokset
Painot
Palkansaajat
Palkat/Palkkatulot
Palvelualojen työntekijät
Palvelukset
Perhe
Perhe-eläke
Perusasteen koulutus
Piirimetsälautakunta
Pohjois-Suomi
Poistot
Poliittiset puolueet
Poltto- ja voiteluaineet
Pysyvästi invalidisoituneet
Päivähoitopaikat
Pääomatulot

Raaka-aineet ja tuotantotarvikkeet
Rahoitus- ja vakuutustoiminta
Rakennettu ala
Rakennustoiminta
Rakennustyöntekijät
Ravinto, juomat ja tupakka
Riita-asia
Rikoksen uhri
Rikosasia
Rikos/Rikosryhmä
Ruokakunta
Ruotsinkielinen väestö

Saadut tulonsiirrot
Saamelaisväestö
Saavutettavuustutkimus
Sairaansija
Sairauden ja terveydenhoito
Sairausvakuutusalue
Sektori
Seutukaava-alue
Siirtolaisuus
Siviilisäätty
Sosiaaliturva
Sosialistiset maat
Sosioekonominen asema
Suuralue
Sukupuoli
Sähkö-, kaasu- ja vesijohtohuolto
Säteilylähde
Säännöllinen päivä (ilta-, yö-) työ

Change
Migration
Female/Females
Net factor income

Controlled childrens day care in families
Offences against property
Income from property
Student
Proportion

Assault and battery
Weights
Wage and salary earners
Wages and salaries
Service workers
Services
Family
Family pension
Basic education
Forestry board district
Northern Finland
Depreciation
Political parties
Fuel and lubricants
Permanently invalidated
Places of day care
Capital income

Raw materials and auxiliary commodities
Banks and financing
Building sites
Construction
Building workers
Food, beverages and tobacco
Civil law case
Victim of offence
Criminal case
Offence/Offence category
Household
Swedish-speaking population

Current transfers received
Lappish population
Accessibility research
Hospital bed
Medical care and health expences
Sickness insurance area
Sector
Regional planning area
Migration
Marital status
Social security
Socialist countries
Socio-economic status
Region
Sex
Electricity, gas and water supply
Radiator
Regular day (evening, night) work

Taajama	<i>Locality</i>
Talónrakennustoiminta	<i>House construction</i>
Taloudellinen ryhmittymä	<i>Economic block</i>
Tasa-arvo	<i>Equality</i>
Tavarat ja palvelukset	<i>Goods and services</i>
Teollisuus	<i>Manufacturing</i>
Teollisuustyöntekijät	<i>Industrial workers</i>
Toimeentuloturva	<i>Subsistence security</i>
Toimiala	<i>Branch of industry</i>
Toimihenkilöt	<i>Administrative and clerical employees</i>
Toimipaikka	<i>Establishment</i>
Tukipalkkiot	<i>Subsidies</i>
Tulot	<i>Income</i>
Tuloluokka	<i>Income bracket</i>
Tulonjako	<i>Distribution of income</i>
Tulonsaaja	<i>Income earner</i>
Tulonsiirrot	<i>Current transfers</i>
Tulo- ja omaisuustilasto	<i>Statistics of income and property</i>
Tuntematon	<i>Unknown</i>
Tuonti	<i>Imports</i>
Tuotantorakenne	<i>Production structure</i>
Tutkijakoulutus tai vastaava	<i>Postgraduate or equivalent education</i>
Tutkinto	<i>Examination</i>
Työ	<i>Work</i>
Työ- ja virkaeläkkeet	<i>Retirement pensions</i>
Työikäinen väestö	<i>Working age population</i>
Työllinen	<i>Employed</i>
Työnantajain sosiaalikulut	<i>Employers' contributions to social security schemes</i>
Työnantajat	<i>Employers</i>
Työntekijät	<i>Workers</i>
Työolosuhteet	<i>Conditions of work</i>
Työpaikkatapaturmat	<i>Industrial accidents</i>
Työttömyys	<i>Unemployment</i>
Työttömyysaste	<i>Unemployment rate</i>
Työtön	<i>Unemployed</i>
Työvoima	<i>Labour force</i>
Työvoimapiiri	<i>Ministry of Labour's administrative area</i>
Urakkapalkka	<i>Contract wages</i>
Vaalit	<i>Elections</i>
Vaatetus ja jalkineet	<i>Clothing and footwear</i>
Vaihtotase	<i>Current external transactions</i>
Valtion eläkkeet	<i>State pensions</i>
Vanhukset	<i>Old people</i>
Vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeet	<i>Old-age and invalidity pensions</i>
Vapaa-aika	<i>Leisure</i>
Varkausrikokset	<i>Larceny</i>
Vero/Verot	<i>Tax/Taxes</i>
Verotus	<i>Taxation</i>
Vesistö	<i>Water courses</i>
Vienti	<i>Exports</i>
Viidennes(rajat)	<i>Quintile(lines)</i>
Viljelmä	<i>Farm</i>
Vuorotyö	<i>Shift work</i>
Vuositulot	<i>Annual income</i>
Vuosityöntekijä	<i>Man-year</i>
Väestölaskenta	<i>Population census</i>
Väkivaltarikokset	<i>Violence against person</i>
Väli-Suomi	<i>Central Finland</i>
Välilliset verot	<i>Indirect taxes</i>
Välittömät verot	<i>Direct taxes</i>

Yhteensä
Yhteisö(t)
Yksityisoikeudelliset eläkkeet
Yksityisten elinkeinonharjoittajain tulot
Yksityisyrittäjät
Yleinen hallinto
Ylijäämä
Yrittäjät
Yrittäjätulot

Total
Corporate(s)
Private legal pensions
Income from unincorporated enterprises
Own-account workers
Public administration
Surplus
Entrepreneurs
Entrepreneurial income

LIITE 5
BILAGA
APPENDIX

AVAIKASITTEIDEN HAKEMISTO
REGISTER ÖVER NYCKELBEGREPPEN
LIST OF TERMS

Alaviitteessa määriteltyt käsitteet:
De begrepp som definierats i fotnoten:

		Taulu tai kuvio, n:o Tabell och figur, nr	Alaviite, n:o Nöt, nr
A-luokan suojä	A-klassens skyddsplats	12.14.	1
Ahtaasti asuttu	Trångbodd	8.6.	1
– Normi 1	– Norm 1	8.6.	2
– Normi 2	– Norm 2	8.6.	3
Älcutuotäntö	Primär produktiön	1.3.	2
Ämmätissä töimivä	Yrkösverksäm	3.3.	1
Ämmätialä	Yrkösömräde	14.2.	1
Bruttökänsäntuote tuotäntökustännus/ märkinähintään	Inhämsk bruttoprodukt till produktiöns- kostnäd/märknädspris	1.1.	1
Bruttöveröäste	Bruttöskattegräd	4.14.	1
Jalöstusälinkeiñot	Sekundär produktiön	1.3.	3
Käuppätäse	Handelsbaläns	1.7.	1
Ködiñhöitöapu	Hemvårdshjälp	7.18.	1
Kötiävüstüs	Hemunderstöä	7.14.	1
Kötiävüstustäpaus	Hemunderstöäsfäll	7.14.	2
Käytettävissä ölevät tulot	Disponiblä inkomster	1.12. ja 4.1.	1
Läpsiperhe	Fämilj med barn	2.13.	2
Luonnöllinē väestönkäsvu	Den näturliä folkökningē	2.6.	1
Mediäänitulot	Mediäninkomster	4.12.	1
Pälvēluēlinkeiñot	Tjänster	1.3.	4
Perhe	Fämilj	2.13.	1
Pientälö	Smähus	8.4.	1
Ruökäkäuntä	Hushäll	2.12.	1
Säävutettäviusindeksi	Accessibilitetsindex	13.4.	1
Sösiäälisäsemä	Sösiälä ställning	15.1	1
Tääljämä	Tätört	2.4	1
Tukilisä	Understöästillägg	7.13.	2
Tukiosä	Understöädsdel	7.13.	1
Tutkintö	Exämēñ	6.1	1
Työttömyysäste	Relätiät ärbetslöshetstäl	3.9.	1
Väihtötäse	Bytesbaläns	1.7.	2
Värustetäso	Utrustningsnivä	8.10.	1
Vuüännēs	Kvintil	4.1.	2

